PRIDIGE

sa vſe

Nedelje in Prasnike

zéliga léta,

ktére je pridigoval

GASHPER SHVAB,

fajmoſhter v' Dúbu.

PERVI DEL.

V' Ljubljani,

natiſnil Joshef Blasnik,

1835.

Na pródaj per Janesu Klemensu, bukvovésu.

V' natiſ téh bukev ſo miloſtivi Firſht

GOSPOD GOSPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanſki ſhkof, 20. vélkiga travna 1835 dovolili.

PRIDIGA

v'

pèrvo Adventno nedéljo.

Resnizhno vam povém: Ta ród ne bo preshèl, dokler se vse ne sgodí. Luk. 21. post.

Ta resnízhna opómba, s' ktéro Jésus svoje prerokovánje od judovskiga ljudstva skléne, ní le Apostelnam in pèrvim vérnim dana, temuzh tudi nam in vérnim vsih zhasov, ker je sléhernimu kristjanu potrébno nad saboj zhúti, in se nevárnosti, v' ktéro bi utegníla njegóva dusha priti, s' vso skerbjó in previdnostjo v.. rovati. Nótranje in unánje rezhí namrezh nas v' gréh sapeljújejo, utégnemo na Bogá in na svoje svelízhanje posabíti, ali pa skerb sa-nj na kaki drúgi zhas odloshiti, v' kako shálost in nesrézho sadéti, neprevídama in na náglim pred bôshjo sôdbo priti, in neperpravljeni sa bôshje oblízhje, in boshjiga dopadenja nevrédni sposnáni biti. Sléherniga kristjana dolshnóst je tedaj, nad dusho zhúti, in sa-njo skerbéti. Tóde kdó bi míslil, de so v' tej rézhi skorej

vſi ljudjé saſpáni, in de je velíko kriſtjanov, kteri snótraj vézhno ſmèrt ſpé, ako lih ſo súnaj savóljo ſvojih zháſnih opravíl grôsno prídni in ſkerbní. Nektérim je nad svelízhanjem njih duſhe takó malo leshézhe, de kómaj kdej po njêm vpráſhajo. V' drusih rezhéh ſo takó slo, in ſhe prevèzh prídni; kóliko ſi poſtávim persadévajo na tem ſvétu ljubésin, imenítnoſt, viſokóſt, bogáſtvo in veſêlje doſézhi, in té rezhí ſkosi zelo shivljenje ohraniti! Naſpróti jih je pa ſilno málo, ktéri bi ſi reſnízhno persadeváli, dôbri in Bogú dopadljívi kriſtjani biti, vſak dan v' modróſti in gnadi pred Goſpódam, in ſvojim prihódnim ſodníkam ráſti, in sa edíno potrébno in zhlovéka nar vrédniſhi délo v' reſnízi ſkerbéti. Ali nímate nobèniga imenítniſhiga déla, kakor ſo ſkerbí sa zhaſno shivljênje? Ali morebíti gotóvo véſte, de vam vaſhe svelízhanje ne móre ſpodletéti? Ali morebíti míſlite, de véliki zilj in kônez ſvojiga shivljênja lahko bres vſiga truda doſéshete? Ali velíko bolj ne véſte, de naſ ſhe ſam Bóg opomínja sa svelízhanje ſ' ſtráham in trepétam ſkerbéti? „*Kar vam rêzhem*“, právi naſh bôshji svelízhar Jésuſ Kriſtuſ, „*vſim rêzhem: Zhujte.*“ In katóljſhka zérkev, ktéra dáneſ ſvoje nôvo léto sazhnè, nam osnanúje Jésuſov nauk od ſplôhne ſôdbe, in s' njim tudi imenítni nauk ſvétiga apóſteljna Pavla ſkléne, ktéri právi: *Bratje! zhaſ je, de od ſpánja vſtánemo,* sato de bi ſe vſi, ki savóljo svelízhanja ſvoje duſhe drémljejo in ſpé, ſ' tém môzhnim opominovánjem prebúdili, in ſe tiſte svelízhanſke

pásnosti in zhujézhnosti nauzhili, s' ktéro mora sléhern kristjan sa svój imeníten namén, sa dusho in njéno svelízhanje skerbéti. In kér nam Sin bôshji to dolshnóst prav velíkokrat in sérzhno perporózha, kér apósteljni s' veliko gorézhnostjo od njé govoré, in kér so vsi listi, evangélii, in skôrej vse straní svétiga pisma s' tákimile nauki napólnjene: *Zhujte, molite, pásite, vsako uro bodite perprávljeni, kér ne véste ktéro uro bo Gospod prishèl*, sato bóm danes od téga govóril, *de smo dolshní nad sabój zhúti.* Zhujézhnost, ljubi moji poslushavzi! je pazh rés grôsno potrébna, 1. kér snamo priti, in v' shivljênji tudi rés velíkokrat v' táke nevárnosti prídemo, v' ktérih svoje svelízhanje lahko sgubimò, in 2. kér nas tedaj smèrt utégne neprevídama vjéti, in natvégama pred sôdbo bôshjo postáviti. —

I.

Potrébno nam je l. p.! nad saboj zhuti, kér utégnemo v' svojim shivljenji velíkokrat v' táke nevárnosti sadéti, v' ktérih svoje svelízhanje prav lahko sgubimò. Zhimú pámeten zhlôvek sa svojo zhásno srézho skerbí? Gotóvo le sató, kér bi utégnil po svoji bresskèrbnosti in nemárnosti v' nesrézho priti, ker po dobizhkashêljnosti in golfii drúsih ljudí lahko svoje premoshênje sgubí, in kér se s' lenôbo in sapravljívostjo ob perpomozhke svoje zhásne srézhe perprávi; kdor nesmérno jé in pije, se sam sa svojo srezho neperprávniga stori, in si

ſam neſrézho na glávo nakóplje. Kdor ſvojim húdim ſtráſtam; in obzhútſkimu nágnenju predólge bèrsde puſtí, ſe prídnoſti in déla bojí, zhiſtéjſhiga veſêlja ne móre zhutíti, oſlabí in opéſha na duſhi in teléſu, je préd ali pôtlej neſrézhen zhlôvek, ktéri ſe shivljênja navelízha, in morebiti ſhe zlo v' obúpanji ſam ſêbe konzhá. Nímamo li tazih neſrézhnih isglédov? — Kdor je pa pámeten, ſe tih in tazih naſtópkov gréha in rasujsdánoſti she savoljo ſvoje zháſne ſrézhe ſ' zhujézhnoſtjo nad ſaboj ogíba in obvarije.

Ali nam ni tedaj tudi ſkèrb in zhujézhnoſt sa naſho vézhno ſrézho potrébna? Ali miſlite, de té vézhne ſrézhe ne móremo sgubíti ſ' ſvojo saníkernoſtjo in nemárnoſtjo? Oh! ljubi poſluſhávzi! nevárnoſt, v' ktéri je naſha vézhna ſrézha, je grôsno velíka; vézhna ſrézha je neſkônzhne zéne; ſpodtikleji svelízhanja ſo mnógi; in ſhkóda, ktéro bi na svelízhanji terpéli, ſe v' vézhnoſti ne dá, kakor drugód, poravnáti. Premiſlimo vſaj nekóliko, v' kterih nevárnoſtih je naſhe svelízhanje.

1. Sa naſ je shé tó nevárno, ljubi poſluſhávzi! de naſ velíko húdih, pohújſhljivih sglédov v' gréh napeljúje. Sdaj pazh réſ húdo prav ozhítno na ſvétu goſpodári; prevèzh je ſlép, kdor téga ne vídi, in prevèzh je bojèzh, kdor téga ozhítno ne ſposná in ne potèrdi. Navádniſhi pregréhe pa po ſvétu velíko hitréjſhi okróg ſêbe ſégajo, in ſe velíko losheje nalésejo, kakor pa kúga, in losheje ſe kúgi mejníki in sdravíla nújdejo, kakor pregrécham, ktére po

ſvétu ſplòh goſpodárijo. Ne rêzhem prevèzh, kader s' vſimi pámetnimi ljudmí právim, de dán danáſhni nekteri ljudjé nar gèrſhi déla bres ſramoshljívoſti, bres ſtrahú bôshjiga, bres pomíſlika gréhovih vézhnih sháloſtnih naſtópkov pozhénjajo. Ali pa morebíti ni ozhitna reſníza, de hudobíja ſhe ni bila nikoli takó predèrsna, kakor lih v' naſhih zhaſih? Ali ſe ne pertóshijo poſhténi ljudjé de je odkritoſèrzhnoſt, sveſtôba, prava zhédnoſt, in ljubésen do Bogá in blíshnjiga ſkôrej ismed kriſtjanov sgínila? Oh! véſtnoſt smíraj bolj péſha, hudobíja ſe v' zhédnoſtno oblazhílo oblázhi, in ſpoſhtovánja vrédna ſramoshljívoſt je per marſkterih kriſtjanih sgubila pravízo, med ljudmí poſhtêno, kerſhánſko shivljênje ohraníti. Kakſhin ſád is téga pride? Tá, de kader nizh boljſhiga ne vídimo, kakor pohújſhljive déla, jih ſkúſhamo tudi mí délati; kér gréh in gréſhnika v' zháſti vídimo, ſe nam nad gréham vèzh takó ne ſtúdi, kakor bi ſe nam imélo ſtúditi; kér naſtópke in veſêlje pregréſhniga shivljênja hvalíti ſlíſhimo, ſe ga ſzháſama takó slo pervádimo, de ga tudi mí ljúbimo; ker okróg ſêbe vídimo, de ſvét nizh kaj ne porájta, ali je kdo svéſt, reſnízhin, zhíſt, sdershljív, pravízhin, ali nè, tórej kmálo kmálo tudi mí nizh vezh na tó ne porájtamo. Zhédnoſti ſe odvádimo, gréha ſe pervádimo, ga bres ſkerbí in premíſlika dopernáſhamo, is gréha v' gréh saháјamo, in sádnizh opéſha in ſhe zlo umerje ſramoshljívoſt in véſt. In kam naſ samóre sádnizh vſe tó per-

peljáti? Kam drugam, kakor v' pogubljênje dufhe, in v' sgúbo svelízhanja?

2. Sráven téga vábljenja pohújfhljivih sglédov je fhe nafhe láftno húdo nágnjenje k' gréhu, in vefêlje nad njim. Kako nevaren fovráshnik je nafhe húdo nágnjenje! Ljubi poflufhavzi! kader gréh délamo, nikar vfèlej hudízha ali pa fpázheniga fvetá ne dolshímo. „*Sléherniga*, pravi f. Jakop, ' *láftno poshelênje míka in vábi.* 4, 11, in ne mórefh v' gréh sapéljan biti, ako nímafh vfaj kaziga fkritiga poshelênja po njêm. Ako pravifh, de fe nifi mógel premágati, fe le nifi hôtel premágati, ali pa nifi potrébnih perpomózhkov v' premáganje fvojiga poshelênja sveftó obrázhal. Zhe pravifh, de fe ne mórefh fpreoberníti in fe f' zhlovéfhko flabóftjo isgovárjafh, rad flàb oftánefh; zhe fvój gréh na druge svrazhujefh, lih f' tem na snánje dajefh, de fi njih vábljenje rad poflúfhal. — Ker imámo tedaj shé v' fêbi takó nevárniga fovráshnika, ktéri fe f' pohújfhljivim fvétam sóper naf ftrínja in fklépa, de bi naf pogubil, ker imamo súnaj marfikake sapeljívze, snotraj pa fkrito posheljenje po od Bogá prepovédanim fádu; fe ja dôbro vé, de fmo v' velíki nevárnofti tifti drági kámen, ali véliki saklàd sgubíti, ktériga je Bóg le tákim ljudém dáti obljúbil, ktéri njegoviga dopadênja nalafh in po nemarnim ne saprávijo; v' téj dvójni nevárnofti imámo tedaj dvójni usrok na fvoje nar fkrivnéjfhi nágnjenja pridno pásiti, in nad fabój fkerbno zhúti, de fe tí nótrajni fovráshniki nafhi dufhi v' fhkódo s' u-

nájnim vábljenjem in sapeljevánjem ſvetá ne ſklénejo.

3. Nevárnoſt naſhiga svelízhanja pa ſhe vèrh téga tudi okóliſhine povikſhújejo, v' ktérih dan danáſhni na ſvetu shivimò. Oprávki sdájniga shivljênja naſ v' marſikake sadèrge samotajo; pozhútki in njih potrébe naſho duſho velíkokrat mámijo; mnóge nadlóge nam ne dájo zháſa sa svelízhanje ſkerbéti, ali pa naſ zháſna frézha premóti, in preſlepí, de vèſ zhàſ ſvojiga shivljênja v' ſládnoſtih potrátimo. Kólikokrat med tólikim in tákim poſvetnim rastréſenjem posábimo na Bogá, na ſvojo duſho, na ſvój zilj in kônez in na ſvoje svelízhanje, ali pa vſaj néhamo na-nj reſnízhno míſliti, in ſe vézhnoſti ſ' pregréſhnim saúpanjem in predèrsnoſtjo blíshamo, in nikdar reſnízhno in terdno ne ſklenemo ſ' ſvétim shivljênjem ſe sa vézhnoſt perpravljáti. — Oh! v' téj neſrézhni nemárnoſti sa vézhnoſt, v' tém neisrezhêno nevárnim dúſhnim ſpánji velíko velíko kriſtjanov ſpí! — Pa bi ſe vènder vſak kriſtjan ràd svelízhal, in nihzhé ſe vézhni ſrézhi s' napréjvsetjem ne odpové. — Ali ſe nam ní tedaj is ſpánja in ſhúndra prebudíti? ali nímamo prav ſvéte dolshnóſti pogóſtim ſami v' ſé iti, in ſe preiſkováti, in isprasheváti? ali niſmo dolshní vſaj vſak dan isprasheváti ſe: Káke ſo tvoje míſli, sheljé, in djánja próti Bogú? Kóliko ſi sa ſvoje svelízhanje ſtóril? Kaj ti je ſhe na póti, de ſe ſhe ne pobóljſhaſh? zhéſa ſe móraſh ſhe ozhíſtiti? kakſhinih rezhí ſe móraſh ogíbati in várovati, de boſh kdej ſvojiga Bogá

in ſvojiga odreſheníka veſél glédal? Oh! ljubi poſluſhávzi! k' ſvojimu prídu ſe vſaj sdaj prebudímo. To prebujênje, ta zhujézhnoſt je prav slo potrébna in imenítna, ker je v' tém shivljênji naſhe svelízhanje, naſhe vézhna ſrézha v' velíkih in mnógih nevarnoſtih. In ſhe to premíſlite, *de naſ ſmèrt lahko na náglim, neprevídama vjáme, in pred bôshjiga ſodníka preſtávi.*

II.

Ta reſníza je gotóva, nihzhe je ne móre tajíti, in je tudi nihzhe ne tají; tóde zhlôvek vé doſti svijázh, ſ' ktérimi ſam ſêbe ſlepí, in ſvojo véſt savóljo nágle ſmèrti toláshi in móti.

Kakó ſe pa zhlôvek savóljo nágle, neprevídene ſmèrti toláshi? On rasdelí ſvoje shivljênje na dvóje; na êni ſtráni ga velíko puſtí, na drúgo ſtran ga pa malo déne. Pèrvi in nar vézhi dél ſvojiga shivljênja obrázha v' zháſne posémljiſke rezhí, v' vshivánje gréha, ſvetá, in vſiga téga, kar zhlovéka veſeli, mu slóshno, ſládno, pozhútſko shivljênje déla, in kar zhlovéka shivíni, ktéra le po ſvoji gnátvi shiví, enáziga ſtorí; drúgi in máli dél ſvojiga shivljenja, ktériga sa ſvét in gréh ne móre oberniti, tega hózhe sa Bogá in sa vézhnoſt obrázhati. Deſlih je tó rasdeljênje grôsno zhúdno, ſe vènder velikokrat godí. Zhlôvek vèſ zhaſ ſvojiga shivljênja po tém hrepení, kar móra sapuſtíti, in sádnje minúte shivljênja hózhe ſvojo vézhno ſrézho sagotovíti in vterdíti;

vſe shivljênje hózhe gréhu ſlushíti, s' Bógam pa v' ſovráshtvu shivéti; in kader she vezh greſhiti ne móre, ſe hózhe s' Bógam ſpét ſpráviti. Ali je pa to práva pót k' svelízhanju? tiſta pót námrezh, ktéra je Bogú vſhézh, in v' ſvétim piſmu vtèrjena? Ni réſ! ni mogózhe! Sakaj ſe pa zhlôvek vènder ná-njo sanáſha? Ja, právi greſhnik, kader ſam ſêbe toláshi, jeſt ſe hózhem k' Bógu ſpreoberníti. — Tóde pre-míſlite s' manoj vred, kakó ſlába, in plitva je ta gréſhnikova toláshba!

1. Kriſtjan! ſej ne véſh, ali boſh imèl zhaſ ſpokoríti in ſpreoberniti ſe, ali nè. ¿Svoje ſpreobernjênje takó mirno zlo do sádnje ure ſvojiga shivljênja odláſhaſh, kakor de bi ſe ſmél ná-njo gotóvo sanáſhati. Pa ſej zlo nizh ne véſh, ali boſh sádnjo uro doſégel gnádo ſpreobernjênja, ali nè. Morebíti boſh náglo umèrl, ko ne boſh imèl zhaſa na duſho míſliti; morebíti boſh ob beſédo in ob pámet priſhèl; morebíti te bodo takrat bolezhíne, ſtrah in nepokójnoſt takó nadlégovale, de ſvojih míſel ne boſh mógel ſkúpej sbráti; morebíti te ſmèrt v' ſrédi tvojih posémljiſkih oprávkov vjáme in sgrábi, ktéri te bodo takó motíli, de boſh posabil na duſho míſliti. ¿Se li samóre zhlôvek ſpreoberníti, ktérimu pozhútki ſlushbo odpovedó, ktéri ne móre ſvojih míſel sbráti, ſvojiga shivljênja preiſkováti, in ſvojih dél ſodíti? ¿Se li samóre ſpreoberníti, kdor ni per pámeti? In vènder je sádnjo uro veliko ljudí tazih. Kaj ni neúmen, kdor mírno ſpí, ako lih vè, de bo tudi on pogôril, pa ne vè ure,

ktéro uro mu bo ôgenj vſe poshgál? Kóliko neſpámetniſhi je ſhe, kdor mirno shiví, in reſhênje ali svelízhanje ſvoje duſhe na sádnjo negvíſhno uro ſvojiga shivljênja odláſha?

2. Na dalej tudi ne véſh, ali bo na ſmèrtni póſtelji tvoje ſpreobernjênje reſnízhno, ali nè. Ko bi poſtavim ſmèrt ne priſhla na náglim zhés-te, (pa téga vènder ne véſh) ali samóreſh sádnje minúte ſvojiga shivljênja reſnízhno pokóro ſtoríti, in ſe prav preprízhati, de je reſnízhna? Ali bi ſi od pobóljſhanja ſvojih otrók kaj velíko dôbriga obétali, ko bi ſi tèrdno ſkleníli, de ſe nózhejo reſnízhno pobóljſhati, dokler ne bodo is ozhétoviga dóma ſ' ſilo isgnáni? Sakaj pa míſlite, de bo vaſhe ſpreobernjênje reſnízhno, ako lih ga do tiſtiga zhaſa odláſhate, v' ktérim ne bóte vèzh greſhiti mogli? Têshka je pokóra na kônzu shivljênja, ker ſe gréhi slo namnoshijo, húde naváde ſe mozhnó vkoreninijo, ſramoshljívoſt in grévinga nad gréham v' ſèrzu vgáſnjeta; ſposnánje bôshje tamní, in vſak obzhútlej sa imenítni zilj in kônez ſe saduſhí; beſeda boshja, ktéro zhlôvek dólgo zhaſa v' nemar púſha, príde ob ſvojo mózh, svelízhanje ſe nizh ne zhiſla, morebíti ſe ſhe ne posná. Kako bi bilo tedaj mogózhe, de bi ſe v' ſprídeninu rasvájenim, umirajózhim gréſhniku ob ênim, na náglim vſe ſpreobernílo? Pazh réſ, ljubi poſluſhavzi! ſtráſhno je to, in zhe bolj premiſhljújem, ſtraſhnéjſhi ſe mi sdí pokóro na ſmèrtno uro odláſhati. — Kako negotóva je pokóra na sádnjo uro, ſprizhúje veliko ſpokornih belní-

kov, ktéri ſe po ſvoji bolésni, kader ſe osdrávijo, ſpét v' ſvoje ſtáre ljube pregréhe obrázhajo. V' bolésni is ſtrahú pred ſmèrtjo Bogú obétajo pobóljſhanje, kakor otrok is ſtrahú pred ſhibo; kómej pa ſmèrt in ſhiba odídeta, ſe pa shé ſtara nemárnoſt, navádna pregréha, ſpét perkláti. Ali ſo ſe tedaj taki bolníki ſpreobernili? Kaj ſhe! Njih ſerzé ſe ni pobóljſhalo, temuzh je takó hudôbno oſtálo, kakorſhino je préd bilo; sdihováli, shalovali, proſili, obétali ſo is ſtrahú pred ſhtrafingo, njih pregréhe ſo jim pa ſhe vſelej ljube oſtále. Is sdihovánja, shalovánja, prôſhnje, in obétanja ſhe tedaj ne móreſh ſkleníti, de ſi ſe gotóvo pobóljſhal; de ſi ſe reſnizhno pobóljſhal, ſhe le ſposnaſh is prihodnjiga shivljenja, in kakó hózheſh to na ſmertni poſtelji prav ſposnáti? Oh! ljubi poſluſhavzi! zhe ſmo pámetni, zhe ſvojo duſho réſ ljubimo, nikar reſhênja in svelízhanja ſvoje duſhe ne odláſhajmo na sádnjo uro ſvojiga shivljênja!

Tudi na ſvojo véro v' Jesuſa Kriſtuſa, na ſprávo s' Bógam na sádnjo uro, na prejémanje ſvétiga réſhnjiga teléſa na ſmèrtni poſtelji ſe prevèzh ne sanáſhajmo, de bi savoljo tih rezhi ſvoje ſpreobernjênje zlò na sádnjo uro odláſhali. Véra v' Jésuſa Kriſtuſa, ktera nam k' svelízhanju pomága, móra shíva véra biti, ki is ſpreobernjênja naſhiga ſerzá, in is dôbrih dél isvíra. Gréſhnik ſe s' Bógam takrat ſprávi, kader ſe pobóljſha, ſvojo húdo pót sapuſtí, in ſkósi vrédno prejémanje ſvétih sakramentov odpuſhênje ſvojih gréhov doséshe. Prejémanje

ſvétiga réſhnjiga teléſa le tiſte toláshi, de ſo jim gréhi odpuſhêni, kléri ſo ſe ſpreoberníli; neſpreobèrnjeni greſhniki pa ſvétiga réſhnjiga teléſa ne vshívajo v' toláshbo in v' poſvezhênje, ampak ſamí ſêbi ſôdbo jedó in pijó, ker Goſpódoviga teléſa od drúsih jedí ne raslózhijo. Brúmni umèrje in vézhno svelízhanje doſéshe, zhe lih nima perlóshnoſti ſveto obhajílo prejéti; neſpokorniku pa ne pomága k' svelízhanju, ako lih ga prejme.

Ljubi kriſtjan! ako ti je tedaj sa svelízhanje tvoje duſhe v' resnízi már, zbúj nad ſvojo duſho, ſpreobèrni ſe, dokler ſhe lahko greſhiſh, v' shivljênji ſe vſiga vári, kar bi te utegnílo od ljubésni bôshje lozhíti, in perprávljaj ſe, ne le na ſmèrtni póſtelji, ampak vſe ſvoje shivljênje k' vrédnimu prejémanju ſvétih sakramentov in k' ſrézhni ſmèrti; in tedaj boſh pred ſédeshem míloſti bôshje gnado, in vézhno svelízhanje doſégel. Amen.

Drugo Adventno nedéljo.

Kader je Janes v' jézhi Kriſtuſove déla ſliſhal, je poſlàl dva ſvôjih jógrov k' njêmu. Matevsh. 11, 2.

Ako bi le per ſlabi ljúzhi zhlovéſhke pámeti in modróſti premíſlili, de hudôbni kralj He-

ródesh lih tazhaſ kraljévo zhaſt in hvalo prejéma, kader nedólshni, pravízhni Janes kerſtnik v' jézhi sdihúje, bi utegníli dvomiti ali zviblati, zhe Bóg, ktéri v' nebéſih kraljúje, tudi na sêmlji sa ljudí ſkerbí, in njih ſrézho in neſrézho vláda, ali nè. Lahko bi ſi takó míſlili: Janes, ktériga v' ſvetóſti nihzhé ne preſéshe, od ktériga ſam Jésuſ pravi, de od shén ní bil vikſhi rôjen, kakor je Janes kerſtnik (Mat. 11, 11.), de je ſhe vèzh ko prerok; Janes, ktéri je nedolshnoſt s' ojſtro pokóro prav lepó sdrúshil; veliki bogabojézhi, ſvéti, Bogú dopadljívi Janes je v' jézhi vklénjen! Heródesh pa, neuſmíljeni, nezhíſti, lóterniſki kralj Heródesh imá kraljévo pálizo, mu zhaſt ſkasújejo, ſe mu vklánjajo, ſe ga bojé, in v' veſelji pláva! Kjé je tedaj tiſta dobróta bôshja, ſ' ktéro bi mógel Bog nedólshniga zhlovéka kakor dóber ozhe ſvojiga ubógliviga ſina ſprejéti, in várovati? Kjé je neſkonzhna pravíza bôshja, ſ' ktéro bi Bog imel gréh po vſi ojſtróſti ſhtráfati? Kjé je tiſtá modróſt boshja ſ' ktéro bi Bóg imèl ſrézho in neſrézho po méri saſlushenja mériti? — Take tàmne in sháloſtne míſli bi zhlovéka motíle, ktéri bi vídesno sméſhnjavo med plazhílam zhédnoſti, in ſhtráfingo gréha bres vſe vére le ſ' ſvojim krátkim berlávim ozhéſam in s' golſívo poſvètno modróſtjo ſódil. Mí pa, ljubi poſluſhavzi! ſmo per lúzhi kerſhánſtva isrejeni, kolikokrat ſmo ſe shé preprízhali, de ſe vſe, kar ſe godí, pod boshjim vſigavidejózhim ozhéſam godí, de ima Bóg per vládanji vſih ljudí ſplòh, in vſaziga zhlovéka poſébej vſèlej ne-

ſkonzhno dobrótljive módre in pravízhne naméne, de naſ lih ta vídesna smeſhnjáva na ſvétu nar bolj opómni, in preprízha prihódniga vézhniga shivljenja, v' ktérim ſe bo pravizhniku in krivízhniku po saſlushenji in po rédu godílo; satorej bomo ſvojo véro v' neſkonzhno dobrótljivo, módro, in pravízhno vládanje boshje tudi ſ' tém ſhe bolj vterdíli, ker ſe bomo preprízhali, de je gréſhnik, ktéri ſe nam ſrézhin sdí, prav sa prav shé na tem ſvétu slo neſrézhin. To bote ſposnali, ko vam bom sdaj ſkasal, *de je veſêlje gréſhnikov na ſvétu shálostno veſêlje*, veſêlje tega ſvetá je objokovanja vrédno, in boljſhi je shalováti, kakor ſe pa ſ' tém ſvétam veſelíti.

*
* *

‚*Svét* imenujemo ſoſébno Jésuſove ſovráshnike, ktéri njegov nauk predèrsno sanizhújejo, in kakor púntarji soper Jésuſa pregréſhno veſêlje vshívajo. ‚Svétu namrezh in gréham ne móremo zlo vſiga veſêlja odrêzhi, ker imájo pregréhe réſ nékako ſladkóſt v' ſêbi; tóde njih nótrajna kákſhinoſt, in naſtópki pregréſhniga veſêlja ſo sháloſtni.

1. Le premíſlimo isvír posémljiſkiga veſêlja. Kader je Jésuſ od ſvoje ſmèrti govóril, je djal, de ſe bo ſvét veſelíl nad njegóvo ſmèrtjo, in nad rastréſenjem njegovih jógrov in apóſteljnov; de bodo njegóvi ſovráshniki nad njegóvim terpljénjem velíko veſêlje iméli, in rêkli: Ahá! Ahá! le na-nj planímo! ta nam je vſhézh! — Ali je samoglo veſêlje Jésuſovih ſovráshnikov is bolj ſtrupéniga ſtudênza isvírati?

— in ali samóre dan danashni kdo bolj peklénsko vesêlje vshiváti, kakor ga tisti zhlôvek vshíva, ktéri se nad nesrézho pravízhnih, nad preklínjevanjem, in nad sanizhevánjem nashe svéte vére veselí in sméja? Bòlj je she hudíshu, kot zhlovéku podóben, kómur se nad tákimi pregréhami serzé hladí. Hózhem tedaj táko posvètno vesêlje v' mísel vséti, ktéro ní takó slo, kakor uno, pregréshno, in vas na njegóve kôlne studênze opómniti.

Vesêlje, pôkoj, in dovóljnost posvetnjákov od tód isvírajo, de nęktére nezhimurne dobrote od súnej zhútijo, si jih domishlújejo, ali pa de se na-nje spómnijo.

Nar-veseljishi gréshnik je bres dnárja, bres vína, bres sdrávja, bres oblásti, bres pajdáshev le prásen sanjávez. Ker se pa té unájne dobróte, is ktérih gréshniku vesêlje isvíra, lohká ne doséshejo, in bres velíziga terpljénja, bres nevárnosti, in nejevólje nè dájo ohraníti, sato bi mu móglo posvètno vesêlje shé savóljo téga premíslika slò sagrenéti. Bôshja prevídnost vsákimu zhlovéku nekaj dobrót delí, s' tém pa ni gréshnik nikdar sadovóljin, kar je od prevídnosti boshje prejél, temúzh po daréh njegóviga blíshnjiga ga slo shéja. Gréshnik takrat nar vézhi veselje vshíva, kader se na rajtingo in v' shkódo svojiga blíshnjiga veselí. Spómnite se, ljubi p.! tiste prílike, v' ktéri prerok Nátan kralja Dávida po dopernęshenim presheſtvanji, in neusmíljenim pobóji bogatínza imenúje, ktéri je ubósimu Uríjatu edíno ovzhízo, ki jo je imèl, po síli vsél. Oh! svét málokdaj potráte

naprávlja, de bi popréd ſromákov ne saléral. Ubógi Lazar móra ſkorej lákote pogíniti, in ob ſvojo ſúknjo priti, préden ſe bogatínez v' tanzhíze oblázhi, in dobro jé in pije. Ko bi per veſelji, in potrátah kaziga gréſhnika sdihovánje tiſtih ſliſhali, ktéri ſo sa-nj na pretèrganje délali, in vènder v' ſrédi rastèrganih otrók ſtrádajo, kaj nè, de bi ſe nam nad takim veſeljem ſtúdilo, in bi ráji k' únim réveshem hitéli, jih tolashíli, in jim po ſvoji mozhi pomagáli? Pazh réſ! is tvojiga veſelja, gréſhnik! ſmémo velíkokrat na tvojo odertíjo, in golſijo ſkleníti. Tí ſe veſelíſh na rajtingo ſvojiga blíshniga, — pa le nikar prenáglo, pa le nikar bres ſkerbí! ker te tvój blíshni shé s' nevoſhljívim ozhéſam pogledúje, in túhta, kakó bi te samógel ob tvojo ſrézho perpráviti, in ſe tudi na tvojo rajtingo veſelíti.

2. Poſvetno veſelje je takó shaloſtno in takó ſpremenljívo, de ſi velíkokrat is tiſtiga zhlovéka norza déla, ktéri ga vshíva.

Veſelje nezhíſtnika je shivínſko, ſkopínza ali vuhernika neúmno, in neuſmiljeniga prevsétnesha kervávo, nevarno, in od ſtíſkanzov prekléto. Hudobneshi ſe ne mórejo veſelíti, zhe ne prelómijo ali natórne poſtáve: *Dáj vſákimu, kar mu gré*, ali pa Jésuſove ſvéte vére; in dobízhki, ktére imájo od prelomljenja natórnih in vérſkih poſtáv ſo k' vézhimu prasne ſánje. V' vshítku posémljiſkiga veſelja oſtánejo lázhni, kakor otrozi, ki ſe ſuſhé, kteri ſo tolikanj révniſhi, kólikor vèzh ſnedó, — sheljé po jédi ſo smiraj velike, pa nikdar niſo

ispólnjene. Sléhern gréſhnik vidi prasnoto ſvojiga posémljiſkiga veſelja, pa ſi vènder ne móre pomágati, zhe ſi lih ſhe tóliko persadéne. Stáriſhi ſvoje otroke s' nevoſhljívim ozhéſam pogledújejo, ktéri veſéli ſkakiájo in shvíshgajo, in ſi vóſhijo lih takó bres ſkerbí, lohkiga, sdráviga, veſéliga in sadovóljniga ſerzá biti. Otrozi pa ſo nevoſhljívi ſvojim ſtárſhem savóljo njih veſelja, in ſi vóſhijo dnárje, proſtóſt in veljávo ſvojih ſtáriſhev. Kralj ali zeſar miſli, de ne móre nihzhé mírniſhi in veſeljiſhi biti, kakor sadovóljni podlóshni, pa vènder tudi pod debelo ſuknjo prevsétno ſerzé tólzhe, ktéro kraljéviga ſédesha shelí, in ſe s' sheljámi po viſokéjſhim ſtánu terpínzhi. Tóde gorjé mu, kdor ſvoje ſrézhe, in ſvojiga veſelja súnaj ſebe iſhe; lósheje kruha, kót veſelja pred ptújimi vrátmi najdeſh!

Gorjé naſhi posheljívi duſhi, zhe ſe móra ſhe le s' ozhmí, uſhéſi in pozhútki umiriti! Takrat je naſhe veſelje le na kóshi naſhiga obrása, ſerzé je pa prásno; uſta ſe ſméjajo, ozhí bi ſe rade jokále. —

3. Zhe pa je lih veſelje téga ſvéta réſ vrédno veſelje imenováno biti, vènder je le krátko, in savóljo ſvoje kratkote je le igrázha sa otroke, ktérim prihódna ura ní már. Kakó móre táko veſelje dólgo in ſtanóvitno biti, ktéro is neſpremenljíviga ſtudenza ne isvíra! Pozhútſko veſelje, ki ga poſvétnják vshiva, velíkokrat ſamo od ſebe sagrení. Naſhe shilize ſo grosno tanké, sato veſeljeviga potréſa ne mórejo dólgo preſtáti. Napéte mozhí naſhih po-

zhûtkov kmálo opéſhajo, in ſléherno perſiljeno veſelje rodí kèrzh, omótizo, in bolezhíno. Kdor tedaj prehítro shiví, to je, kdor v' krátkim zhaſu velíko posémljiſkiga pozhútſkiga veſelja vshíje, ſe v' ſvojim zvétji poſuſhí, in je v' trideſetim létu ſiv ſtárzhek. In pa, zhe bi lih naſhi pozhútki lahko dólgo zhaſa veſelje vshiváli, vènder nam ſame posémljiſke dobróte v' rokah svénejo, in ogolſáni gréſhnik ſi ſmèrt vóſhi. Ali ni táko veſelje otrózhje in shálostno veſelje, ktéro le nektére minúte obſtojí, in ktéro móra gréſhnik s' velíko ſkerbjó preshvékvati, de od dólsiga zhaſa ne obúpa? Ali ni táko veſelje, révno veſelje, ktéro móra gréſhnik s' dnárji, s' sdrávjem in s' veſtjó plazháti, ali pa od kake drúſhine po ſromáſhko isproſíti? In oh! kakó shálostni ſo potlej naſtópki taziga veſelja!

4. Kjé je bilo sginljívo veſelje lóterniſkiga Herodesha, kadar je kervávo glávo nedólshniga in pravízhniga jési neſrámne in neuſmíljene Herodjáde darovániga Janesa uglédal? Kjé je bilo sanizhljívo saſmehovánje neuſmíljenih Júdov, ki ſo Jésuſa krishali, kader ſo jim apóſteljni od ſmèrti vſtávſhiga Jésuſa v' obrás ubijánje ſinu boshjiga ozhitali, ali pa kadar ſo Rímljani Jerúsalem s' saſípam obdáli? Kakor ſe je to Jésuſovo prerokovánje (od Jerusalemoviga rasdjánja) réſ ſpolnílo, takó gotóvo ſe bo túdi tó prerokovánje na tanko ſpolnílo, ktéro je Jésuſ ſilno shálosten nad vami nemárnimi kriſtjani isrékel, ko je djal: *Gorje vam! ki ſte*

ſiti, ker bote lázhni! Gorjé vam! ki ſe smiraj ſméjate, ker bote jokáli, in tulíli! Luk. 6, 25.

Boshje dobróte bres hvaléshnoſti proti Bogú vshiváti je gréh, in ſléhern gréh imá ſvoje sháloſtne naſtópke; satórej ſi le ſvéſti bodite, de bo sa potrátami ſkorej gotóvo pománkanje perdèrlo. Zhe ſe bolj pozhútki ogúlijo, zhe perſtúdeno veſelje bolj sagrení, ojſtréjſhi in tankéjſhi véſt perhája, in med ſléherno perklízano veſelje pêlin meſha. Kader táziga gréſhnika véſt gríse, kakó slo ſi persadéva, de bi novo délo, nove opravke, novo rastréſenje, in nove továrſhe dobíl! Marſikteri greſhnik ſe saplète v' dólge in soperne opravíla; marſiktéri ſe ſíli v' táke drúſhine, ki jih sanizhúje; márſikdo terpínzhi ſvoje opéſhano trúplo s' vſakdánjo pijánoſtjo —; in sakaj vſe té rezhí délajó? — sato de bi sbujena véſt ne iméla zhaſa govoríti in grísiti. — Véſt mu pa vènder govorí in ozhíta, kader imá kako perlóshnoſt, in ſtorí gréſhnika sháloſtniga in samíſhljeniga. — Nar ſrézhniſhi gréſhnik je enák hudodélniku, ktériga po rudézhih in píſanih vertnízah in trávnikih k' ſmèrti vlézhejo.

She táko poſvetno veſelje, ki ſamo na ſebi ni pregréſhno, imá velíkokrat tólikanj grenkéjſhi naſtópke, kólikor ſladkéjſhi ſe nam sdí. Vdovez bi ne bil savóljo ſmerti ſvoje shene takó sháloſten, ko bi njegov sákon ne bil takó slo ſrézhin, — ſkoraj bi ſi vóſhil, de bi v' ſ. sákonu ne bil tóliko veſelja vshíl. Kólikor ubógliviſhi je otròk, kólikor vézh obéta, tólikanj sháloſtniſhi ſo ſtáriſhi per njegóvih

párah. Ali se ne smémo tóliko s' tém svétam pezháti. ali pa móramo tóliko shíve vére iméti, de se per vsih posvetnih sgúbah, in per vsim zhásnim terpljénji, vènder v' Jésusu Kristusu veselimò.

Pa vsi ti imenováni shálostni nastópki pregréshniga veselja gréshnika le na tém svétu sadénejo, in so málokdaj takó mozhní de bi terdovrátniga gréshnika v' bèrsdah dersháli. Hudodélnik námrezh, zhe je ravno shé takó posushèn, de ne móre tukaj nobèniga veselja vèzh vshiváti, she vènder nózhe umréti. Sakaj ne? Oh! stráshna vézhnost se pred njegóvim ostráshenim ozhésam odpéra! Sdaj ob enim vídi, kar ni nikdar vérovaj, nikdar shelel. Vídi, de smèrt ní konez vsiga zhlovéka in de se umréti, ne právi, popólnama pogíniti; vídi, de je smèrt rojstvo sa vézhnost in prestòp v' vézhno shivljenje; pa tudi vídi vágo ali tehtnizo vsigavedozhiga sodníka, ktéri mu bo sa vsáko prepovédano veselje, sa vsáko prejéto, pa po shivínsko bres hvaléshnosti savshito dobróto, sa vsák krivízhin vínar; sa vsáko solso, ktéro so drugi ljudjé savóljo njegóviga veselja prelíli, na tánko in po pravízi vézhno povrazhílo povernil in odvágal! O stráshin pogléd! Kakó stráshna je smèrt gréshnikam, sosébno kér so bili smíraj veselja navájeni! Angeljzi bi mógli shalováti, ljudjé jokáti, in druge stvari stókati, kader se od Bogá ustvarjena sa vézhno veselje naménjena, in od pogubljenja reshena dusha spét v' vézhno pogubljenje savèrshe! — Ali ni greshnikam she smèrt, ktéra se jim blí-

sha, takó rekózh pekèl, ker vedó, de so si téga neusmíljeniga sovráshnika s' pregréshnim veséljem samí velíko popréd 'sn presgódej perklízali? ker si s' greham vézhi dél húde bolesni nakópljejo in si vsáko bolezhíno s' nepoterpeshljívostjo in s' stráham she vézhi délajo; ker per smèrti vse svóje malíke, vse svoje velíko veselje in vse zhásne rezhí sgubé, ker per smèrti saglédajo Bogá. sodbo in trohljívost, pred kterimi rezhmí so popréd mushàli —; o kakò velik je stráh njih dushe! Kómur kòli se resnízhno spreobernjenje na smèrtni pósteljì lahkó sdí, ta ne posná natóre svijáshkiga gréha, ne svoje lastne natóre. Vprasháјte umirajózhe gréshnike zhe na smèrtni pósteljì take rezhí, ki so jih bilí v' shivljénji navajeni lahkó délajo, zhe lahko norzhújejo, se lahko sméjajo, in jedó in pijó? Kako pa hózhete rêzhi, de bi umirajózhi nespokòrniki rezhí, kterih navájeni niso, nad kterimi se jim je shé vèzhkrat studilo, v' svojih omedlévzah in bolezhínah lahko délali ali pa, de bi v' svojih britkóstih lóshej, kakor sizer svét in samí sebe satájili, in gorézhe molíli? Drugikrat niso mogli nobene shkushnjávize premágati, sdaj se pa hózhejo s' peklam vojskováti, in ga premágati? ¿Svoje sdráve dní niso hotli svojih ozhí k' dobrótljivimu Ozhétu povsdígniti, ali tedaj míslite, de jim bo sdaj lahko per Bógu, pravizhnim sodníku, gnado in tolàshbo dosézhi? Druge zhase so nespokorniki vse ljudí neumneshe in golúfe imenovali, ali bi sdaj mógli tudi samí sebe med golúfe shtéti, in vso golufijo od-

verníti? Sdaj ne ſméjo drúgim sapovedováti, in mórajo ſhe ſamí proſiti.

Narávnoſt vam povém, l. p.! de vſa natóra nima nizh ſtraſhnéjſhiga, kakor je terdovrátni gréſhnik, ktéri móra sdaj umréti, in shelí, de bi ga bilo vékomej konez, in ktéri v' obúpanji proti peklénſkimu bresnu gré. Neisrezheno je hudó, sheljé po shivljenji iméti, in vènder ſi vézhno pokonzhánje voſhíti! Odreſhenika posnáti, pa vènder ne réſhen biti! — ¿Smé ſhe kdo dvomíti, de je pekel?

Oh! preljubi bratje! ognímo ſe táke in tólike neſrézhe; ognímo ſe té edíne, práve neſrézhe ſ' kerſhanſko modróſtjo! — Odtèrgajmo o pravim zhaſu ſvoje ſerzé od vſiga pozhútſkiga, ſhuméZhiga, in omamljiózhiga veſelja téga ſvetá —, vezhkrat tudi perpuſhenimu veſelju ſlovó dajmo, — ob kratkim: *¿Samí ſe satajímo.*

Pazh réſ, preljubi bratje! ako ſe hózhmo sa vſo vézhnoſt neſrézhe obvárovati, satajímo ſamí ſebe. Kdor ſi ne sná prepovédaniga odrêzhi, je ſkorej gotóvo sa vſélej sgubljèn. Naſproti pa blágor zhlovéku, ktéri ſvojo mozhno in svíto posheljívoſt, ki ſe sóper duha vsdigúje, smirej v' bèrsdah dershí. Blágor kriſtjanu, ktéri ſe s' boshjo pomozhjo sóper ſvojiga ſovráshnika, sóper ſvojo posheljívoſt vojſkúje! Blágor mu, kdor ſe od ſvétiga Duhá potèrjen vojſke ſ' posheljívoſtjo nikòli ne navelízha, ſvojimu ſovráshniku nizh ne saúpa, ſe na ſvoje premáganje nizh ne sanáſha, in ſe ſhe le konez ſvojiga shivljenja vojſkovati nehá!

Preljubi posſluſhavzi! tudi mi ſmo kriſtjani, ſkosi ſvéto véro rasſvitljeni posnámo ſvojiga ſovráshnika, namrezh ſvojo posheljívoſt po veſelji, blágu in zháſti; ſliſhali ſmo daneſ, is kakſhinih kolnih ſtudenzov ſládno poſvetno veſelje isvíra, kako krátko, révno, in neſtanovítno je, in kakó ſtráſhni naſtopki sa njim hódijo. Kriſtjani ſmo, in kakor kriſtjani, ſmo isvóljeni otrozi bôshji, ktére Goſpod ſ' ſvojo vſigamogozhno gnádo v' vojſki sóper posheljívoſt od sgórej podpéra; zhe le reſnízhno po tém hrepenimò, kar ſvéto, vézhno shivljenje naſhe neumerjózhe duſhe sadéne; shivimo tedaj po tem ſposnánji in rasſvetljenji boshjim; mozhnó ſe vojſkújmo sóper ſebe, sóper ſvojo posheljívoſt, sóper rasvájeno natóro, sóper gréh —; vojſkújmo ſe ſtanovítno zlo do konza ſvojiga shivljenja —; bres vojſke ni premáganja, bres premáganja ni króne (vénza). — Kdor tedaj v' ſvojih nápzhinoſtih oſtáne, in ſládno, pozhútſko veſelje vshíva, oſtáne v' gréhu, je ſlúshnik posheljívoſti, je tèrſt, ktériga véter, to je posheljívoſt, ſèmtertje maje, is krivíze v' krivízo sabája, in is zháſne v' vézhno neſrézho preſtópi. Táke neſrézhe naſ Bóg vári!

Serzhni tedaj bódimo, ljubi bratje! ſèrzhni in ſtanovítni v' téj shláhtni, ſvéti, in Bogú dopadljívi vojſki sóper posheljívoſt. Ne bójmo ſe ſvoje ſlabóſti, ne rasvájene natóre, ne posheljívoſti ſvojiga ſerzá, ne goſpodárſtva in mogózhnoſti ſpázheniga ſvetá. Povsdígnimo ſvoje ozhí na kvíſhko, reſnízhno shelímo, svelízhanje in boshje kraljéſtvo doſézhi! Pogléjmo na

Jésusa, kteri nam svojim vojshákam nebéshko, nepremaglívo oroshje k' premáganju v' róke podája! Pogléjmo k' svojimu nebéshkimu ozhétu, kteri sléhernimu dobrimu kálu rast daje! Poglejmo v' nebéshki Jerúsalem, kjér shé bres shtevíla velíka trúma svelíshaniħ duhóv prebíva, kteri so bili v' svojim shivljenji tudi slábi, betéshni, k' húdimu nágnjeni, v' slûshnosti posheljívosti, kakor smo mí, kteri so pa svojó nesrézhno shivó zhutíli, in s' serzhnóstjo gréhu vojsko napovédali, in ga s' boshjo pomozhjó srézhno premagali. Ták pogled, ták spomín; ljubi poslushavzi! móra v' nas nash strah sadushiti in nam v' vojski serzhnóst in mózh dajáti! Tó vojsko sóper posheljívost v' saúpanji na Bogá she danes sazhnímo — she danes rastèrgajmo nesrámne vesi greha in hudobije — kmálo kmálo bo nash sovrashnik pod' nashimi nogámi — in she se bómo tudi, póshmal vsáke perlóshnosti k' gréhu, kólikor bo mózh, varovali, bómo kmálo zhutíli, kakô rés je, kar Jésus pravi: *Mój jarm je sladák, in moja bùtara je lohka.*

Usmíljeni Jésus! léj! túkej te prósimo v' ponishnosti svojiga serzá, dodéli tudi nam gnádo, de bómo sladkóst tvojiga járma in tvoje postáve obzhutili! Omámljeni od shûma in veselja téga svetá, sapeljani od vábljenja in sladkósti grèha, vklénjeni od neusmíljene posheljívosti leshimo túkaj v' práhu pred tabój —; ponishani, oslabljeni, ograjani, bres svátovskiga oblazhíla, s' velikimi gréhi oblosheni, s' marsikákim nesrámnjim délam oskrúnjeni si skorej

ne upamo ozhí próti tebi, neſkonzhno ſveti Jésuſ! povsdígniti, ker ni v' naſ nizh dobriga, nizh tebi dopadljíviga. — Neſkonzhno míloſtlivi Jesuſ! uſmíli ſe naſ! prídi nam v' naſhi preveliki revſhini, ſ' ſvojo vſigamogózhno gnádo na pómozh, ſizer pogínemo! Potèrdi dóbre napréjvsetja, ktére je daneſ tvoja boshja beſéda v' naſ obudíla! Rasſvítluj ſléherniga ismed naſ smíraj bólj in bólj, de bómo ſvojiga narvézhiga ſovráshnika, ſvojo húdo navádo, ktéra je isvír tóliko grehov, prav ſposnáli; potèrdi naſ in napólni naſ ſ' ſerzhnóſtjo in mozhjó od sgorej, de bomo téga ſovrashnika ſvoje duſhe, téga ubijávza zháſne in vézhne ſrézhe premágali, in v' premáganji ſtanovítni oſtáli. Oh! uſmíli ſe naſ! in nad nami vſimi ispólni ſvojo obljubo: *Kdor bo do konza ſtanovíten, bo svèlizhan.* Mat. 10, 22. Amen.

V' gód ſpozhetja devize matere Marije.

N 9.

Jakob je rodil Joshefa, mosha Marije, od ktére je rojen Jesuſ, ki je imenovan Kriſtuſ. Mat. 1, 16.

Marija prezhiſta deviza, je tedaj tiſta zhaſtita goſpá, od ktere je rojen Jesuſ, ki ſe imenuje Kriſtuſ! — Sdej ſe ne zhudim, de ſo nam ſve-

ti evangeliški le nekaj maliga, in she to lè ob kratkim od Mariinih zhednost, in od njene visokosti sapisaniga sapustili. Sej jo she samó té besede dovolj visoko povikshujejo in hvalijo. Ker je namrezh Jesus Kristus sin boshji od Marije rojen, je ja Marija tudi *mati boshjä;* tedaj je Marija nar perva med boshjimi stvarmi, je nar blisheje sedesha vezhniga Boga, je kraljiza angeljev, veselje isvoljenih; zhast nebes in semlje, ljuba hzhi nebeshkiga Ozheta, zhista nevesta svetiga Duha, in gnade polna deviza. Savoljo tolike Mariine visokosti in svetosti so jo bogabojezhi kristjani she od nekdej takó gorézhe zhastili, savoljo tega so jo sosebno sveti zerkveni uzheniki takó povishevali in ljudi svojih zhasov takó serzhno savrazhali, kteri je niso spodobno zhastili, ali pa she zlo njene zhastivze sanizhevali. Tudi dan danashni so nekteri taki kristjani, kteri Marije ne zhasté, ali pa she njene zhastivze sanizhujejo; tudi dan danashni so ljudje, ki sizer shelé Marijo zhastiti, pa je ne vedó prav zhastiti, tudi dan danashni je tedaj potrebno, kristjane poduzhiti, kakó gré po naukih ali po rédu nashe svete katoljshke vére Marijo spodobne zhastiti. In ravno ta nauk, l. p.! vam bom danes dal, sato pravim:

1. Marije *ne smémo zhastiti, kakor Boga,* to je, Marije ne smémo molíti, ker je ona le dékla, le slushabniza boshja.

2. Marijo *moramo savoljo Boga zhastiti,* ker je mati boshja.

3. Marijo *moramo takó zhaſtiti, de bomo s' njenim zheſhenjem Boga zhaſtili*, ker je Marija nar zhaſtitljivſhi ſtvar boshja.

I.

Marije ne ſmemo kákor Boga, ali po boshje zhaſtiti.

Marija ni ſtvarnik, ampak ſtvar; ni Bog ampak zhlovek; to dobro vémo vſi pametni in v' ſveti veri poduzheni kriſtjani; tedaj bi no bilo prav, ko bi naſ kdo savoljo ſpodobniga zheſhenja Marije in drusih ſvetnikov malikovavze imenoval. Sej le ediniga Boga v' natori in trojniga v' perſhonah verujemo, Boga Ozheta, in njegoviga ſina Jesuſa Kriſtuſa, in ſvetiga Duha, kteriga s' Bogam Ozhetam in s' Bogam ſinam vred zhaſtimo in mólimo. Na tanko ſe móramo dershati po sapovedih boshjih, smed kterih perva pravi: *Veruj le eniga Boga.* Ne miſlimo ne od prezhiſte devize Marije, ne od drusih ſvetnikov, de bi oni hotli kaj taziga od koga vseti, kar je hudizh od Jesuſa imeti hotel, kader mu je s' viſoke gore kraljeſtva vſiga ſveta pokasal, ter rekel: *Vſe to ti bom dal, ako na kolena padeſh* (pokleknesh) *in me moliſh.* Mat. 4, 9. Jesuſovo povelje móramo ſpolnovati, kteri pravi: „*Samiga Goſpod Boga môli, in njemu ſámimu ſlushi.* Mat. 4, 10. Kaj bi Marija djala, ko bi jo kakor Boga zhaſtili, ker ſi je ſhe ſama to v' nar vezhi zhaſt ſhtéla, de je dékla ſvojiga Goſpoda? Angelu, kteri ji je osnanil, de bo mati ſinu boshjiga, je vſa

ponishna djala: *Glej! jest sim dékla Gospodova, naj se mi sgodí po tvoji besédi!* Luk. 1, 38. In svoji têti, sveti Elisabeti, ktera jo je per obiskanji hvalila, ali blagrovala, je vsa mirna odgovorila: *Gospod se je osèrl na ponishnost svoje dékle.* Luk. 1, 48. To naj bo tedaj delezh od nas, l. p.! de bi mi zhisto devizo Marijo, tako slo zhastili, kakor Boga; she le od Marije se uzhímo, Gospoda ediniga Boga zhes vse zhastiti in moliti, in njemu samimu slushiti. Ljubi moj kristjan! kétéri Marijo zhastish, bodi tudi tí vselej tazih misel, kakorshnih je bila Marija, takó misli, in takó vsak zhas délaj, de porezhesh: *Glej! jest sim slushabnik Gospodov — glej! jest sim slushabniza boshja.* — Ker Marije ne zhastimo takó, kakor Boga, je tudi ne smémo takó na pómozh klizati, kakor de bi nam samógla Marija is svoje mozhí, bres Boga pomagati. To bi bilo hudo pregreshno, ko bi Marijo namest Boga postavili, in jo kakor Boga sa káko gnado prosili, prav pa storimò, zhe Marijo na svoje mesto dénemo. zhe od Boga po Mariini proshnji pomózhi ishemo; Marije níkar ne klizhimo na pomozh namest Boga, de bi nam namest Boga pomagala, ampak klízhimo jo na pómozh, de bo kakor nasha besédniza namest nas Boga prosila. Drugázhi mólimo, kader od Boga kaj prósimo, drugazhi pa, kader Marijo na pomozh klizhemo. Le k' Bogu sdihujemo in mólimo sa usmiljenje, ter pravimo: *Bog Ozhe is nebes! usmili se nas! Bog sin! odreshenik sveta, usmili se nas! Bog sveti Duh! usmili se nas!*

Kader pa na Marijo verſta pridi, pa prezej drugazhi pravimo; takrat le pravimo: *Sveta Marija! sa naſ Boga prôſi.* In vſak dan mólimo: *Sveta Marija, mati boshja, prôſi sa naſ greſhnike, sdaj in na naſho ſmertno uro.* Marija je Bogu neisrezheno bolj prijetna, kakor mí, ki ſmo ubogi greſhniki; pa deſlih Marije ne zhaſtimo tako, *kakor Boga*, ker je Marija le ſlushabniza boshja, jo vender ſmémo, in ſmo jo dolshni zhaſtiti in na pomozh klizati *savoljo Boga*, ker je ona mati boshja.

II.

Marîjo ſmemo, in ſmo jo dolshni zhazhiti savoljo Boga.

Mí pravovérni kriſtjani zhaſtimò Marijo, kakor jo je véliki angelj Gabrijel pozhaſtil, kléri je od Boga poſlan, devizo is Nazaréta takó ogovóril: *Zheſhêna ſi, gnade polna, Goſpod je ſ' taboj, shégnana ſi med shenami.* Sakaj pa je angelj Marijo takó ſpodóbno pozhaſtil? *Savoljo Boga*; savoljo Boga Ozhéta, per ktérim je Marija gnado naſhla; savoljo Boga Sina, kteriga je od ſ. Duha ſpozhéla, in rodíla; savoljo Boga ſvetiga Duha, po zhigar obſenzhenji je bila Marija mati, pa je vender deviza oſtála. Angelj Gabriel ji je namrezh takó djal: *Ne bój ſe Marija! kér tí ſi per Bogu gnado naſhla. Lej! v' ſvojim teléſu boſh ſpozhéla, in ſinu rodíla. Ta bo velik in ſin nar Vikſhiga imenován. — Svéti Duh bo nad-te priſhel, in mózh nar Vikſhiga te bo obſénzhi-*

la, sató bo tvoje déte, ſin boshji imenováno. Luk. 1, 30.

Mí pravoverni kriſtjani zhaſtimò Marijo, kakor jo je njena têta ſvéta Elisabeta pozhaſtíla, kader ji je polna ſvetiga Duha djala: *Shégnana ſi med shenámi, in shégnan je ſad tvojiga teléſa.* Sakaj pa je Elisabeta ſvojo mlado shláhtnizo takó pozhaſtíla? *Savoljo Boga*, ker ta zhaſtí vrédna shêna je djala: *Od kod pride meni tólika zhaſt, de me mati mojiga Goſpoda obiſhe?* Luk. 1, 43.

Mí pravoverni kriſtjani zhaſtimò Marijo, kakor je ona po navdihovanji ſvetiga Duha prerokovala, jo zhaſtimò namrezh *savoljo Boga.* Marija, ta deviſhka prerókenja je djala Elisabeti: *Lej! odſihmal me bodo vſi narodje ſrézhno imenovali, kér je Goſpod, ki je vſigamogózhin, in zhigar imé je ſvetó, nad manoj velike rezhí ſtoril.* Sato nam je Marija takó ljuba, in zhaſti vredna, ker ji je vſigamogozhni, in neſkonzhno ſvéti Bog tolike gnade ſkasal; savoljo Boga jo tedaj zhaſtimò, in ſi ſhe v' velíko zhaſt in ſrézho ſhtéjemo, de ſmo tiſtim narodam perſhtéti, kteri Marijo Jesuſovo mater po njenim prerokovánji zhaſté, in povikſhujejo. Zhaſtivzi Marije prezhiſte devize! tukej vam ſrézho voſhim, de ví v' ſedajnih hudih zhaſih, v' kterih velíko ljudí Marije ne zhaſtí, vènder Mariino prerokovanje ſpolnujete, ktera je djala: *Vſi narodje me bodo ſrézhno imenovali.* Le nikar ſe ne dajajte hudobnim in nevarnim ljudem od ſpodobniga zhaſtenja Marije devize odvrazhevati. Zhaſtíte Marijo

savoljo Boga, ker je mati Jesusova, mati boshja. Ker pa Marija zhastimo savoljo njeniga boshjiga sina Jesusa Kristusa, s' tem na snanje dajemo, de, kar koli Marija premóre, le po Jesusu Kristusu premóre. Marija, Jesusova mati dobro vé, kar je njen boshji sin uzhil, rekozh: *Jest sim pót, resníza, in shivljenje, nihzhe ne pride k' Ozhetu, kakor le skosi mene.* Jan. 14, 6. Marija, nar perva in nar boljshi kristjána tudi véruje, kar nas sveta kershanska vèra uzhí: *Nobèno imé ni ljudém pod nébam dano, v' ktérim bi samógli svelizhani biti, kakor le imé Jesus.* Apost. djanje 4, 12. Sato vézhniga svelizhanja in svelizhanskih perpomozhkov ne upamo, kakor lé po Jesusu Kristusu, kteri je *nash edíni srédnik* per Bogu Ozhetu. Varite se tedaj l. p.! na Marijanske andohti, na Roshenkranz, ali na shkaplir, ktéra sta lè perpomóžhka k' poboshnosti, táko saupanje staviti, kakor de bi vas take andohti she same na sebi lahko svelizhale. Varite se v' silah Marijo takó na pomozh klizati, de bi per svojim na pomozh klizanji na Boga ali pa na Sinu boshjiga Jesusa Kristusa posabili. Kadar bote v' molitvah uslishani, se varite, de sadobljene pomózhi ne bote sámi materi boshji perlastovali, ampak skerbíte, de bote sa sadobljene dobrote sahvalili Gospod-Boga, od ktériga vse dobro pride, in Jesusa Kristusa, ktéri nam je vse dobro saslushil. Marija je sizer rés *mati gnade*, pa taka mati je Marija lé po Jesusu Kristusu, ali skosi gnado Jesusa Kristusa postala. ktéri jo je sa svojo máter isvólil; Marija je mati

milosti, shivljenje, veselje, in upanje nashe, pa vse to Marija ni sama is sebe, ampak le po milosti boshji. Mí zhastimò Marijo *savoljo Boga*, in jo *tako* zhastimò, de s' njenim zhastenjem Boga zhastimò.

III.

S' Mariinim zhastenjem samiga Boga zhastimò.

Marijo zhastimò savoljo Boga, in kakor nar svetejshi stvar boshjo; samiga Boga tedaj zhastimò, kader zhastimò Marijo. Marsikdo ima morebiti káko drugo rézh sato v' zhasti, kér je tista rézh stvar boshja, nam pa silno slo saméri, de Marijo zhastimò, ktéra vènder v' svoji visokosti vse boshje stvarí preséshe! Ktéri stvari je kdej angelj boshji takó rékel, kakor je rékel Marii: *Ti si polna gnade, Gospod je s' teboj, shégnana si med shenami.* Luk 1, 28. Od ktere stvari je kdej prerok takó govoril, kakor je prerok Isaija od Marije prerokoval: *Lej! deviza bo spozhéla, in sinu rodila, komur bo imé Emanuel, to je, Bog s' nami.* Isaija 7, 14. Ktéra deviza je bila takó zhista, in pa tudi takó ponishna, kakor je bila Marija, ktéra se je takrat, kader ji je angelj osnanil, de bo mati sinu boshjiga slo prestrashila, in je vprashala, *Kakó se bo to sgodílo, ker mosha ne sposnam?* Kdor nedolshnost in zhednost prezhiste devize Marije posná, mora s' svetim Ambrosham rêzhi: *Sveta Marija, ki je vselej deviza, je v' resnizi právi zhudesh. Ali se je*

naprezh kdej, *ali ſe bo kdej kaj taziga* (ra-sun Boga) *naſhlo, kar bi bilo vézhi in imenit-niſhi, kakor je Marija? S' ſvojo viſokoſtjo je* (raſun Boga) *vſe v' nebeſih in na semlji preſégla. Kdo* (sunaj Boga) *je ſvetejſhi, kot ona? Ne preroki, ne apoſteljni, ne marterni-ki, ne angelji, ne goſpoſtva, ne Kerubini, ne Serafini. Med vidnimi in nevidnimi ſtvarmi ni nizh taziga, kar bi ſ' velikoſtjo in imenit-noſtjo tiſto preſéglo, ktéra je dékla in porod-niza boshja, déviza in mati.*

Pa od kod, l. p.! od kod je Marija sadób-bila toliko viſokoſt in imenitnoſt? Ali ſama od ſebe? Naka! Ali od druſih ſtvarí? She manj. Od koga druſiga, kakor ód Boga, *od Ozheta luzhi od ktériga ſleherni dober dar, in vſako popolnama darenje pride*: Ják. 1, 17. Marija ni dajala hvale sa prejete dari ne ſebi, ne dru-gim ſtvarém, ampak ſamimu Bogu. *Moja du-ſha povikſhuje Goſpoda, in moj duh ſe raz-veſeluje v' Bogu mojimu svelizharji, ker je je oserl na niſkoto ſvoje dékle.* Luk. 1, 46. Ta-kó je Marija ſamiga Boga v' ſvoji viſokoſti zhaſtila; takó moramo tudi mí v' Marii ſami-ga Boga zhaſtiti, in ſe zhuditi nad boshjo vſe-gamogozhnoſtjo, in nad boshjo dobróto, de je Bog ljubo prezhiſto devizo Marijo h' toliki ſvetoſti in zhaſti povsdignil. Kiſtuf pravi ti-ſtim, ki savoljo njega lazhnim in shejnim jé-ſti in piti dajejo, ali pa nage oblazhijo: *Kar koli ſte komu smed mojih nar manjſhih bra-tov ſtorili, to ſte meni ſtorili.* Mat. 25, 40. Koliko zhaſt bomo tedaj boshjimu ſinu ſkasa-

li, zhe savoljo njega, njegovi ljubi materi Marii zhast skasujemo!

Lejte preljubi poslushavzi! to je réd kershanske vére, po ktérim moramo svojo andoht k' materi boshji modro ravnati, de bo nasha andoht proti Marii pametna, Marii in Bogu vshezha in dopadljiva. Marije *ne smemo zhastiti kakor Boga*, pa jo moramo zhastiti *savoljo Boga*, in jo moramo *tako zhastiti, de bo v' Marii Bog zheshen.* De bo pa s' nasho andohtjo do Marije sam Bog zheshen, prezhiste devize ne smemo le s' besedo ne le s' molitvijo zhastiti, ampak she veliko bolj s' posnemanjem njenih zhednost. Ali bi bilo mar prav, ko bi sdej v' zerkvi materi boshji na zhast roshenkranz molili, potlej bi pa shli in gerdo kléli? Ali bi mar Marijo zhastili, ko bi ji v' litanijah veliko lepih imén dali, potlej pa veliko zhertenja, opravljánja in kletvine nad svojim blishnjim istresli? Gospodarji in gospodinje! ali je she sadosti, zhe hvalite Mariino skerb sa njeno boshje dete, in njeno svestobo proti s. Joshefu; zhe pa ví sa svoje otroke nizh ne skerbitè, zhe v' vashim sakonu ní ne spodobniga sadershanja, ne mirú, ne svestobe? Mladenzhi in déklize! ali mar Marijo prav zhastite, zhe njeno zhistost in njeno devishtvo hvalite, zhe pa svoje serze, svoje usta, ozhi, ushesa in roke s' nezhistimi sheljami, besedami in deli omadeshujete? Lejte! *Marijo v' njenim svetim shivljenji posnemati, se pravi, Marijo nar boljshi zhastiti* Posnémajte jo v' njeni ponishnosti in sramoshljivosti; posnémajte jo v'

njeni nedolshnosti in zhistosti; posnémajte jo v' skerbi sa vasho drushíno; posnémajte jo v' sakonski svestobi; posnémajte jo v' saupanji na Boga; bodite slushabniki Marije ne le s' samo besedo, ampak v' delih in v' djanji. To se pravi Marijo prav zhastiti, in jo takó zhastiti, de je v' njej Bóg zheshen. Amen.

Trétjo Adventno nedéljo.

Janes je povédal in ni tajil; in je povédal: Nisim Kristus. Jan. 1, 20.

Slishali ste shé, ljubi poslushavzi! de je poníshnost pèrva in nar lépshi kershánska zhédnost. V' danáshnim svétim evangélii pa nad svétim Janesam kerstnikam lép isglèd poníshnosti vidite. Ta svéti mósh je s' svétim sadershánjem, s' ojstrim shivljenjem in s' prídigovanjem per ljudstvu v' táko zhast prishèl, in v' njem takó visoke sapopádke od sebe obúdil, de so ga nekteri shtéli Elijata, nekteri kakiga drúsiga preróka, nekteri pa zlo Krístusa ali odresheníka svetá. Véliki Judovski sbor tedaj póshlje k' njemu poslaníke vpráshat, ali je Janes Kristus, ali Elija, ali pa kak prerok. Ta novíza, ta músel od njega, to vprashánje je bi-

lo sa Janesa slo perkupljívo, in mu je bilo v' veliko zhaſt. Ako bi bil hotel Jude v' njih miſlih poterdíti, bi ga bili vſi sa Elijata ali pa sa Odreſheníka ſhtéli, in mu ſilno velíko zhaſt ſkasováli. Ali tó perkupljívo vpraſhánje vender Janesa ne móti, temuzh ſe reſnize svéſtó dershí, in ozhítno ſposná: *Níſim Kriſtuſ, ne Elija, ne prerok.* In kader ſo poſlaníki va-nj slo tiſháli, de bi jim povédal, kdo de je, Janes is ſebe nizh velíziga ne déla, temuzh s' vſo poníshnoſtjo in ſpoſhtljívoſtjo právi: *Glaſ ſim vpijózhiga v' puſhávi;* Je pokóro osnanújem, ſim le ſlushábnik, po ktérim Bóg Israelze k' pokóri vábi; ſhe niſim vrédin Kríſtuſovih zhévljev jerménja odvesováti. Vidite lépi sglèd poníshnoſti, deſlih je ſ. Janes k' napúhu in prevsétnoſti ſkúſhan. Per téj perlóshnoſti vam bom danſ poníshnoſt perporózhal, in ob kratkim pokásal, *kaj je poníshnoſt, in kakſhin ſád nam rodí.*

I.

Nekteri ljudjé, imajo od poníshnoſti kríve sapopádke in miſlijo, de je pohlévno govorjenje, in sadershánje, globoko perklánjenje, in unánje bojézhe in perlísnjeno vedenje shé prava poníshnoſt.

Zhe kdo pohlévno hódi, ozhí v' tlá obrázha, glávo po ſtrani dershí, je ſlábo in révno oblézhen, ſe vſákimu zhlovéku perklánja, od ſebe sanizhljívo govorí, in prǻvi, de je velik gréſhnik, ſlàb zhlóvek, de nima nobène zhéd-

nosti nad sabój, de je nar sanizhlivshi smed vsih ljudí, de ni nobeniga usmíljenja, nobene dobróte vrédin i. t. d. kadar táziga vidijo, ali slishijo, prèzej savpijejo: *Tá zhlovek je rés ponishin! tá ima právo kershánsko ponishnost!* — Pa she vènder ní gotóva resníza, de bi jo rés imèl. Morebiti sgorej imenováno sadersһánje lé od tód príde, ker je bil zhlovek takó isrejèn, in s' mládiga navájen, ker je táke natóre, ali pa, ker s' takim sadershánjem svojo nótranjo prevsétnost pokriva, ker so rés nekteri ljudjé per vsih unájnih snámenjih ponishnosti, snótraj vènder reisrezheno napúhnjeni in prevsétni. Poníshnost ní na ták unájni vides sidana; temuzh poníshnost je resnízhno sposnánje in zhíslanje samiga sebe, takó de zhlovek svoje slabósti in svój nizh vídi, in de savóljo dóbriga, kar ima, ne zhastí sam sebe, ampak Bogá. ¿Se vé, de vam s' témi besédami od poníshnosti she nisim vsiga povédal, pa ta zhednost se tudi ne da ob kratkim do zhistiga popisáti. Bolj jo bote sposnáli, ko vam bom sdaj sadershánje in shivljenje resnizhno poníshniga zhlovéka pred ozhí postávil.

1. Poníshin zhlovek ní zhastílakomen. Sato mu je sizer zhast ljúba, in je nikómur ne odstópi; kólikor mu je v' spolnjenje dolshnóst stanú in slushbe potrébna, kér zhlovek ne móre nizh dobriga storíti per drusih ljudéh, ako nima per njih dobriga iména, ali pa zhe ima she zlo slábo imé. Vender pa ponishin zhlovék ne hrepení po zhásti, je ni lákomen, ne déla savóljo zhastí; v' svojim stánu ní sato svést,

de bi ga fvét savóljo téga zhaftíl, povíkfheval, in hválil, ampak sato, de fvoje dolshnófti in tifto sapóved ispólni, ktéra mu sveftôbo velí. Takó je f. Janes shivel; gré v' pufhávo, sveftó prídigova, in ojftró shiví, pa ne is téga naména, de bi per ljudéh flovel, in dobre, zhaftíte flushbe dobíl, ampak is téga de po fvojim poklízu shiví, in fvojo dolshnóft ispólni. Takó tudi ponishni zhlovek ftorí, kar mu je ftoriti, pa ne savóljo nizhémurne zhaftí, ampak savóljo boshje sapóvdi; zhe mu is njegoviga djánja zhaft perzvetè, mu je prav, zhe pa ne, pa tudi; ne porájta, ali ga ljudjé hválijo, ali nè, de mu le véft snótraj fprizhúje, de je prav ftóril.

2. Poníshni zhlovek ne ifhe zhaftí v' májhnih nizhémernih, unájnih rezhéh; zhe je poftavim lépfhi oblézhen, premóshnifhi, in bogatéjfhi kot drugi; lépfhiga obrása, ali shivota. Savoljo tih in tázih rezhí ni prevséten, sa to in sa vfe Bogá sahváli, kar je is dobrótljive roke boshje prejél; savoljo tázih rezhi fe ne báha, nè povikfhúje, fi nizh ne domifhlúje, v' tém ne ifhe fvoje hvále in zhaftí, ampak le v' dopadenji boshjim.

3. ¿Se ne báha, ako ima réf kako vézhi vrédnoft ali vézhi saflushenje, kot njegóv blishni, témuzh fvojo zéno fhe raji smanjfhúje, zhe je poftavim dobre, prebrífane gláve, zhe je modréjfhi, úrnifhi v' fvojih oprávkih, zhe ima vézhi zhednoft, pravízhnoft in bogabojézhnoft, kot drugi ljudjé. V' tém na tanko fvétiga Janesa posnéma. Defilih bi fe bil od Bogá isvóljeni Janes lahko preróka imenovàl;

deſilih bi bil ſmél po pravízi rêzhi, de je vézhi od Elijata, ker mu ſam Kriſtuſ ſprizhevánje daje, de je vezh ko prerok; ſe vènder ne imenúje preróka, témuzh révniga uzheníka, ktéri je vézhimu poſlaníku boshjimu, námrezh Jésuſu Kriſtuſu pót perprávljat priſhèl. Tak je tudi ponishin zhlovek: ſe ne hváli, ſe ne báha, ne rasglaſúje ſvojih dobrih dél, temuzh molzhi; in zhe je perſíljen od ſebe govoríti, rají mànj kakor pa vèzh pové. Ako lih vé, de ima nékaj dobriga nad ſabój, mu je vender snáno de ima tudi velíko pománkanja in ſlabóſt, ktére njegóve dobre déla tamné; vé de je per vſih ſvojih dobrih dělih réven, ſlab in ubóg zhlovek. Satórej od ſebe vſèlej ſ' poníshnoſtjo ſódi, in ſe savoljo ſvojiga saſlushenja nikòli ne prevsáme. Savóljo ſvojih dobrih dél ne zhaſtí in ne hváli ſam ſebe, ampak Bogá, ker vé, de dóbriga níma is ſebe, ampak od Boga. Kader mu véſt ſprizhuje, de ima réſ dobre laſtnóſti, de je s' njimi veliko dobriga ſtóril, ſe savoljo téga ne prevsáme, témuzh ſi prezej míſli: Vſe to je boshje délo, vſe ſim od míloſti in dobrótljivoſti boshje prejel, ſam is ſebe nizh nímam; satórej pravi ſ' ſvetim prerókam: *Ne meni, ampak tvojimu iménu Goſpód! ſe zhaſt ſpodóbi.*

4. Blíshnimu savóljo zhaſtí ni nevoſhljív. Kadar vídi, de imajo drúgi ljudje bóljſhi laſtnoſti, in vezhi saſlushenje, de ſo vézhi zhaſtí in hvále vrédni, jih savóljo tega ne gléda po ſtrani in ni shálosten, ampak ſe veſelí nad dobrótami ſvojiga blíshniga; njih saſlushenja ne

smanjſhúje s' opravljanjem in zhernenjem, temuzh hváli kar je hvále vrédno," in je sadovóljin, kader drugi ljudjé po saſlushenji vézhi zhaſt vshívajo, kakor on, tudi ſam jih po vrédnoſti zhaſtí.

5. Ponishni daje zhaſt, komur zhaſt gré; ſoſébno zhaſtí goſpóſke in vſe tiſte ki ſo po ſvojim ſtánu njegóvi ſprédniki, ker véruje, dè ima dolshnóſt táke ljudí zhaſtiti, ktere mu je Bóg sa ſprédnike dal. Pa lih ſ' tako perprávnoſtjo ſkasúje ljudém ſvoje enákoſti ali pa ſvojim podlóshnim táko ſpoſhtovánje, kokorſhniga je ſléhern ſóſed, ſléhern kriſtjan, ſléhern zhlovek vrédin, in to ſtorí ſ' takim veſeljem, ſ' táko perprávnoſtjo, ſ' táko poſtréshljivoſtjo, de nauk ſ. Pavla prav na tanko ispólni, ker pravi: *Stresíte ſi med ſabój s' vſo ſpoſhtljivoſtjo.* Rim. 12, 10.

6. Ponishni sadnizh nikógar, tudi tázira zhlovéka ne sanizhúje, ktéri je po ſtánu, zhednoſti in saſlushenji ſhe dalezh sa njim, ne ravna s' njim prevsétno, oſhabno in ojſtró, temuzh ſe s' njim prijasno méni, ga ſvoje drúſhine vrédniga ſhtéje, in v' krotkóſti in ljubesni s' njim shiví. — To je prava poníshnoſt! tako reſnízhno ponishni zhlovek shiví; in tako móramo tudi mí shivéti, ako hózhemo reſnízhno ponishni biti.

Pa gotóvo je tudi, de ne bomo sapſtójn poníshni! *Poníshnoſt námrezh velik, lép in dóber ſad rodí.*

II.

Ponishnost nas 1. storí perprávne k' drugim zhédnostim. Kdór je ponishin, je lahko omikan prijásen, perljúden, postréshljiv, ljubesni poln, sprédnikam ubógljiv, míren, se ne jési, márſikako krivízo voljnó terpí, rassháljen molzhí, rad odpustí, in vèzh táziga. Léjte! s' eno zhednostjo, jih je velíko sklénjenih; s' eno zhédnostjo si jih velíko perdobimò.

Savóljo ponishnosti nas íma 2. svét rad. Ljudjé prevsétneshe sanizhújejo, ponishnike pa ljúbijo; prevsétneshev se ogíbajo, ponishnikov pa ishejo, in jih imajo radi v' svoji drushbini. Ljudjé vedó, de jih ponishnik ne bo shálil, in de jim ne bo slèherne mèrvize sameril, sato so radi per njem, in se radi s' njim ménijo. Ako prevsétnesh kake rezhí prosi, je ne dobí, sató ko je s' prevsétnostjo prósil; ponishnik je pa prezej, zhe je le mogózhe uslishan, ker sa vsáko rézh spodóbno, prav in ponishno prósi. In kadar koli je na prijásnosti in ljubésni ljúdí kaj leshézhe, je ponishnik vsèlej pred prevsétneshem. Te resnízę nas lástin obzhútlej uzhí, in nam je ní tréba dálej raslágati.

3. Nas storí ponishnost Bogú dopadljíve, in nebés vrédne. *Bog prevsétneshem soperstojí*, pravi s. Jakop *ponishnim pa svojo gnádo da.* 4, 6. *Bog ponishniga serzą ne sanizhúje, ampak ima nad njim dopadenje*, pravi kralj David. Psalm. 50, 19. In tudi Jésus Kristus, kтéri nas je na svét uzhit prishèl, kako samóręmo boshjo gnádo in boshje dopadenje

sadobiti, nam pravi v' ſ. evangelii (Math. 11.) *Uzhite ſe od mene, jeſt ſim krotek in is ſèrza ponishin.* — Sa ponishnoſt nam Jésuſ velíke obljúbe déla rekózh: *Kdór ſe ponísha, bo povikſhan.* Luk. 24. *Kdor ſe ponísha, kakor tá otròk, on je nar vézhi v' nebéſhkim kraljéſtvu.* Mat. 18, 4. Lejte! kakó lepó ſta nam dopadenje boshje, in vézhna ſrézha obljubljena.

Ljubi kriſtjani! ali vam je tak dóber, lep, shláhten ſad ponishnoſti ſhe premájhin? ¿Se vam ſhe premálo sdi, perprávnoſt in smóshnoſt k' drugim zhédnoſtim, ljubésin ljudí, dopadenje boshje, in vézhno plazhílo v' nebeſih sadobiti? vam je to ſhe premálo? Gotóvo nam mora dovòlj biti. Hrepenímo tedaj po kerſhánſki ponishnoſti, de bómo ta imenítni ſad réſ vshiváli, de bómo od dobrih ljudí, in od Bogá ljúbljeni, in kdej v' nebéſhkim kraljéſtvu k' zháſti isvóljenih povikſhani. Amen.

Zheterto Adventno nedéljo.

Janes je priſhèl na vſe ſtraní okróg Jórdana, in je osnanovál kèrſt pokóre v' odpuſhenje gréhov. Luk. 5.

Kdor kerſtno nedolshnoſt ſ' ſmèrtnim gréham sgubí, mora resnízhno in právo pokóro

délati, ako hózhe vézhno svelízhanje dosézhi. Táko pokóro je osnanovàl Janes kerſtnik, napovedovávez Jésuſa Kriſtuſa, per réki Jórdanu, táko pokóro je perporózhal ljudem, ki ſo ga poſlúſhat hodíli, ter je rékel: *Perprávite Goſpódovo pót, rávne ſtoríte njegóve ſtesé; vſáka dolína naj bo napólnjena, vſáki hrib, in grizh naj bo poniſhan. Storíte vrédin ſad pokóre.* Janes jim ne velí le ſplòh pokóro délati, temuzh jim ukáshe *právo, reſnízhno* pokóro délati, *vrédin ſad pokóre* ſtoríti, de bódo is vrédniga ſadú ſvoje pokóre ſposnáli, de ſo jim gréhi odpuſheni. Janes jim námrezh právi, de mórajo vſe sadèrshke ſvojiga reſnízhniga ſpreobernjenja is póta potrebíti, in ſe s' Bógam popólnama ſpráviti. Kákſhini sadèrshki nam pa bránijo, reſnízhno ſpreoberníti ſe? *Strah pred ljudmí*, ker ſe bojimò, de naſ bó ſvét po naſhim ſpreobernjenji sanizhevál; *láſtna ljubésen*, savóljo ktére nózhemo sópernoſt pokóre terpéti; *in húda naváda*, savóljo ktére v' gréhih deſlih nerádi, oſtánemo. Zhlovéſhka neljáva, ali ſtrah pred ljudmí kasí naſho pámet; laſtna ljubésen, naſhe ſerzé; húda naváda pa naſhe sadershánje. Kadar ſo tedaj pámet, ſerzé, in sadershánje ali unájno shivljenje ſkasheni, kakó hózhemo svelízhanja upati? Gréſhnik! veſ ſe moráſh tedaj ſpreoberníti; ſpreoberníti móraſh ſvój úm in ſvojo pamet, ſvoje ſerzé, in ſvoje unájno shivljenje. *Gréſhnik! ſpreoberni ſvój úm in ſvojo pámet, tó je: sanizhúj, kar ſi doſihmal zhiſlal, in zhíſlaj, kar ſi doſihmal sanizhevàl.* Od tega v' pèr-

vim délu. *Gréſhnik! ſpreobèrni ſvoje ſerzé, tó je: ſovráshi, kar ſi doſihmal ljúbil, in ljubi, kar ſi, doſihmal ſovráshil.* Od téga v' drúgim délu. *Gréſhnik! ſpreobèrni ſvoje sadershánje, ali unájno shivljenje, tó je: Kar ſi doſihmal délal, nikar vèzh ne délaj, in délaj to kar ſi doſihmal opúſhal.* Od téga v' trétjim délu. Léj gréſhnik! té ſo tri zlo potrébne dolshnóſti, ako ſe hózheſh búſare ſvojih gréhov isnebíti, ſe s' Bógam reſnízhno ſpráviti, in ſvojo duſho svelízhati.

I.

Slo ſe goljfáſh, zhe gréh le per vèrhu pèrrésheſh, in ga s' koreníno ne ismjeſhi. Gréhova korenína pa je v' úmu in pámeti; ker ſpázheno ſerzé in rasujsdáno shivljenje is ſpázheniga úma in ſpazhene pámeti pogánjata. Ne móreſh ſe tedaj reſnízhno in ſtanovitno ſpreobèrniti in pobóljſhati, dokler ne sanizhúješh, kar ſi popréd zhíſlal, in dokler ne zhiſlaſh, kar ſi doſihmal sanizheval. Doſihmal ſi bil póln krivih naúkov ſpázheniga ſvetá, sdaj jih móreſh sanizheváti, doſihmal ſi bil ſlushnik ſodbe drúsih ljudí, sdaj ne ſméſh na njih ſodbo nizh porájtati. S' beſédo, vſe is ſvojiga úma, is ſvoje pameti, is ſvojih miſel is-sheni, kar ti je ſpodtíklej v' gréh. Ako téga ne ſtoríſh, je tvoja pokóra hinávſhina, ker ne moreſh pobóljſhati ſvojiga ſerzá in shivljenja, dokler krívi ſvétovi naúki v' tvojim úmu goſpodujejo. Te kríve naúke, te kríve ſvétove sapopádke

mórash is svojiga úma isbrísati, de bo tvoja pokora Bogú dopadljíva, tebi pa svelízhavna. In kader krive sapopádke svetá sapustish, ne sméſh po srédnji póti med svétovimi náuki in med naúki svétiga evangélija hodíti, témuzh se mórash naúkov Jésusa Kristusa tèrdno prijéti, in jih lih takó, in she bòlj zhíslati, kakor si popréd svétove naúke zhíslal. Nekdaj si bogatínze téga svetá srézhne imenovàl, sdaj pa mórash ubóge v' duſhu srézhne imenováti in zhíslati. Nékdaj so se ti táki ljudjé srézhni sdéli, ki so v' posvetni zhásti, sdaj pa mórash táke srézhne shtéti, ki savóljo pravíze pregánjanje terpé, ker jih tudi Jésus Kristus srézhne imenúje. Oh kratkim vse svoje sodbe mórash spreoberníti, in od sléherne rezhí lih takó sodíti, kakor je Jesus Krístus od njé sódil; ali pa kakor sméмo po Jésusovih naũkih od rezhí sodíti.

Sraven téga mórash tudi táke svétove sodbe sanizhováti, ktére spázheni svét zhes te sklépa in te savóljo tvojiga spreobernjenja sanizhúje. Posnémaj ozhitno gréshnizo, Marijo Magdaleno, ktéra ne porájta na sodbo Farisеja Símona, ne na sanizhevánje drúsih povábljenzov, témuzh serzhno gré, in Jésusove nogé s' spokornimi solsámi mózhi, in s' svojimi lasmí bríshe. Dokler se she savóljo spolnjenja svojih dolshnost sanizhevanja posvetnjákov bojísh, she nísi resnízhno spreobernjen. Zhigáviga sanizhevánja se néki bojísh? Ali se bojísh od ljudí sanizheván biti? to je gotóvo snamenje, de ljudí bolj kot Bogá zhíslash, to-

rej nímash nad Bógam nobeniga déla, ker so táki ljudjé od njega lózheni, ki ga is vsigá serzá, in zhes vse ne ljúbijo in ne zhíslajo. Ali se bojísh od Bogá sanizheván bíti? tórej se svetá ne sméth dersháti, ne po njegovih fod-bah in naúkih shivéti, ne na njegóvo sanizhevánje porájtati; ne ustráshi se, zhe te lih svét savoljo tvoje pokóre sasmehúje, in te savóljo tvojiga pobóljshaniga shivljenja grája; takrat s' svetim Pavlam rezi: Ko bi jest tému svétu dopádel, bi ne bil slushábnik Jesusa Kristusa. Dokler si gréhu slúshil, nisi nizh porájtal, zhe so te ljudjé sanizheváli, témuzh si po svoji termi shivel, sakaj pa bi sdaj savólo svétoviga sanizhevánja svoje spreobernjenje svoje pobóljshanje opúshal? Popred se nisi bal svétu pohújshljive isgléde dajáti, sakaj se pa sdaj bojísh, mu svéte bogabojézhe isgléde pobóljshánja dajati? Svetá bi se bil mógel poprèd báti, kader si bil hudoben, sdaj pa, ko se zhédnosti v' slushbo podásh, in svoje popréjshne rasujsdánosti objokújesh, mórash svét sanizhevátí, in se nikógar kot Bogá báti. Tó, ljubi poslushavzi! tó je spreobernjenje duhá, úma, pámeti ali mísel, ktéro je k' resnízhni pokóri zlò potrébno. Sdaj pa poglêjmo, kakshinó je spreobernjenje serzá.

II.

Serzé je sédesh gréha, in sédesh pokóre. *Is sèrza*, právi Jésus Kristus, *prídejo húde misli, ubijánja, tatvíne, in vse drúge pregréhe*, kté-

rih je ſvét póln. Tórej móra tudi pokóra is ſerza priti. Gréh je prevelíka ljubésen do ſtvarí, in ſovráſhtvo ſtvárnika, tórej móra tudi pokóra biti ljubésen do ſtvárnika, in ſovraſhtvo ſtvarí. Kader gréſhnik gréh ſtorí, Bogá sanizhúje, in ſi ſtorí ſtvarí, ſam ſebe in ſvoj trébuh sa ſvojiga Bogá in sa ſvoj zilj in konez; tórej móra per pokóri lih naſpróti délati, per pokóri móra lé Bogá zhes vſe ljubíti, vſe ſvoje míſli, sheljé, in djánja v' Bogá obrázhati, in vſe ſovrashíti, kar bi ga utegnílo od Bogá odvrázhati. Ker le ljubésen do Bogá, in ſovráſhtvo gréha samóre reſnízhna pokóra biti. Gréſhnik! ſerzé móraſh tedaj ſpreoberníti, de bo tvoja pokóra reſnízhna; ſovrashíti móraſh, kar ſi ljúbil, in ljubíti kar ſi ſovráshil. Bogá móraſh raji iméti, kakor vſe rezhí ki ſo súnaj njega, in ſizer takó rad móraſh Boga iméti, de rají sgubíſh vèſ ſvét, in vſo zháſno ſrézho, in vſe zháſno terpljénje na ſvétu terpíſh, kakor pa de bi ſe s' gréham Bogu saméril. Tó ſe pravi, ſam ſebe ſovrashíti in Bogá ljubíti, ker takrat savóljo Bogá vſimu ſlovó daſh, kar samóre laſtni ljubésni in ſládnim ljudém vſhézh biti.

Na táko ljubésen do Bogá, ljubesnjívi poſluſhávzi! ſvoje ſerzé sgódej navádite, prezej ljubíte Bogá vezh ko vſe ſtvarí, prezej ſe Bogá bolj bójte, kakor vſih nadlóg, kakor vſiga terpljénja. ¿Sej nam Bóg sapové, ga ljúbiti is vſiga ſerzá, is vſe dúſhe, in is vſih mozhi; ſam Bóg nam po preróku velí, de ſe móramo lih takó k' njemu verníti, kakor ſmo ſe kdej

od njega oberníli. Isai 31, 6. *Verníte ſe tedaj k' meni*, právi Isaija v' boshjim iménu, *kakor ſte ſe od mene oberníli.* V' ſvojim ſerzu ſte raji ſtvarí, kakor mene iméli, sdaj ſe pa mórate k' meni verníti in raji mene, kakor ſtvarí imeti. Mene ſte is ſèrza isgnali, in ſte ſtvarém v' njem goſpodárſtvo dáli, sdaj morate pa ſtvárí is njega ispodíti, in meni goſpodárſtvo zhes vſe vaſhe ſerzé dati. Le ſvoje ſerzé vpraſhájte, kdo v' njem goſpodári, in bóte prezej védili, ali ſte ſpreobernjeni ali né.

Dokler ſte v' gréhih shivéli, ſte bili ſushniki ſvojih húdih ſtraſt, ktére ſo v' vaſ goſpodovále. Bi bili ſizer iméli zhaſt, zhédnoſt, in Bogá zhes vſe ljubiti, tóde zhaſt je bila bèrsda vaſhe nezhíſtoſti, zhédnoſt sadèrshek vaſhe rasujsdánoſti in ljubésen do Bogá ſovráshnik vaſhe laſtne ljubésni, tórej ſte zhaſt, zhédnoſt in Bogá sanizheváli, jih is ſvojiga ſerzá isgnali in naméſt njih gréh vá-nj saſádili; sdaj pa ker míſlite pokóro délati, ſe móra gréh is vaſhiga ſerzá umakníti in naméſt grého, zhednoſt ſoſebno pa ljubéſen boshja v' vaſhim ſèrzu goſpodváti, in nobena ſtvar vaſ ne ſmé od ljubésni boshje lozhíti; od té ſvéte ljubésni vaſ ne ſmé lozhíti ljubésen do shivljenja, ne ſtrah pred ſmèrtjo, ne zhaſt, ne bogáſtvo, ne sdrávje, ne bolésen, ne sanizhevánje, ne pregánjanje. Súnaj Bogá ſe nikógar ne bójte, in nikogar takó, kakor Bogá, ne ljúbite. Is reſnizhniga ſerza rezíte ſ' ſ. Pavlam, de vaſ od Boga, od vaſhiga zílja in konza ne bo lozhíla ne ſmèrt, ne shivljenje, ne lákota, ne pregánjanje, ne ogenj,

ne mèzh, ne pekèl. Bres tázig naprejvsetja ali ſklépa, je vaſha pokora prasna, ker ji mánka ene potrébne laſtnóſti, namrezh ſpreobernjenja ſerzá.

Pa zhe imate lih shé ſpreobernjenje ſerzá, vènder mórate vèrh té laſtnóſti ſhe ſvoje shivljenje, ſvoje sadershanje ſpreoberníti in pobóljſhati, de bo vaſha pokóra reſnízhna, in popólnama. In od té laſtnóſti bom ſhe v' trétjim délu govóril.

III.

Kadar gréſhnik úm pámet, in ſerzé pobóljſha, bi mu bilo lahko mogózhe tudi shivljenje pobóljſhati, ko bi ſe mu húda naváda v' brán ne ſtávila, ktére ſe je s' velíkim ſhtevílam gréhov pervádil. Nar vézhi ſkèrb ſpokorniga gréſhnika móra tedaj biti, húde naváde ſe odváditi, in dobre naváde ſe pervádili, tó je, ſpokorni gréſhnik móra sdaj ſtoriti, kar je kdej opúſhal, in opuſtíti, kar je kdej délal. Nezhíſtnik! dóſihmal ſi meſéno, ſládno veſelje vshival, sdaj móraſh tedaj zhíſtoſt ljubíti, ſvoje pozhútke v' bèrsdah dersháti, in posheljívo meſó s' satíranjem krisháti. Goluf! tát! dóſihmal ſi ptuje blagó s' golfijo, in tatvíno na-ſe vlékel, poſihmal móraſh pergolufáno ali ukrádeno blagó pèrvimu goſpodárju poverníti, in kakor Zahej, ne ſméſh ſhe ſvojimu blágu persanáſhati, temuzh móraſh réveshem is ſvojiga kaj podelíti, in s' vbógajme dajánjem boshjo jéso potoláshíti. Pohujſhlívez! doſihmal ſi dru-

ge ljudí ſ' ſvojim rasujsdánim shivljenjem pohujſheval, sdaj jih pa móraſh ſ' ſvojim pohlévnim, poníshnim, bogabojézhim sadershánjem boljſhati. S' beſédo, ſtáriga zhlovéka móraſh isſiézhi in nóviga oblézhi, in lé sa Bogá in sa boshjo ſlúshbo shivéti, poſvetnimu pregreſhnimu veſelju ſlovó dati, nevárnim pajdáſham ſe odpovédati, pregréſhnih perlóshnoſt ſe várovati, in sveſtó moliti, zhúti, in poſtíti ſe.

Pa morebíti porezhête: Je li h' reſnízhni pokóri vſih tih rezhí tréba? ſe li móre zhlovek takimu veſelju odpovédati? tóliko hudih ſtráſt premágati, in tóliko teshkih zhédnoſt dopernáſhati? ¿Sej je shé morebiti dovòlj de ſe zhlovek gréha váruje, in ga ſovráshi. — Bogú, ljubi poſluſhavzi! ſhe ní dovòlj, de le v' prihódno gréh ſovráshite, temuzh mórate per njem dolgé poplazháti, ktére ſte shé ſ' pretezhenimi gréhi per njem ſtoríli, in mórate ſpét poravnáti, kar ſte s' gréham ſkásili. Od té reſníze imáte nad Davidam lép isglèd. David ſvojih gréhov ni le pred Nátanam ſposnàl, in jih ſtúdil, temuzh jih je vſe ſvoje shíve dní objokovàl; in ker je ſ' ſvojimi gréhi druge ljudí pohújſhal, jih je potlej ſ' ſvojim ſvétim shivljenjem bóljſhal. Med dvornim veſeljem je v' ſamoti shivel, shímnate ſpokorne oblazhíla noſil, ſvojo glávo ſ' pepélam potréſal, ſe poſtil ſi pertergovàl, in ſvojo póſteljo ſ' ſolsami mozhil. In deſlih je ſpokórni David tóliko dobriga ſtóril, in táko pokóro délal, vènder je bil ſhe v' ſtrahu savoljo ſvojiga svelízhanja; ker je védel, kakó teshko je ſerdítiga Bogá

potolashíti, in njegóvi rassháljeni pravízi sadoſti ſtoríti. Nikar tedaj ne míſlite, de ſte shé dovòlj pokóre ſtoríli, zhe le ſvoje gréhe obshalújete, ſe jih ſpovedníku zhiſto ispovéſte, in naloshene ſpokorne déla oprávite; vèrh vſiga téga ſhe mórate ſvoje shivljenje ſpreobernìti, in vſe opuſtíti, kar bi vaſ v' gréh sapeljáti utegnílo. ¿Se ne ſméte ſamí ſebi ſmíliti, temuzh morate s' vſo ojſtróſtjo ſ' ſabój ravnáti; ako téga ne ſtoritè, vam narávnoſt povém, de vaſha pokóra ní reſnízhna, ali pa vſaj, de ne bóte dólgo v' gnádi boshji oſtáli.

Kriſtjan námrezh, ktéri ſe ſam ſebi ſmili, in ſ' ſaboj ne ravná po vſi ojſtróſti, je v' dóbrim mlázhen. Vaſha pèrva mlázhnoſt je she bila Bogú takó slo sóperna, de vam je ſvojo gnado odrékel, in vaſ sheljam vaſhiga ſerzá isdal, ali tedaj miſlite de mu bo vaſha druga mlázhnoſt kaj bolj vſhézh? Nékdaj, pred ſvojim padzam ſte priſhli is nedólshnoſti v' mlázhnoſt, is mlázhnoſti v' gréh in rasujsdánoſt; sdaj pa hózhete ſpét is pokóre v' mlázhnoſt saiti; ali mar míſlite, de ne bote is mlázhnoſti ſpét v' gréh saſhli? S' gnado boshjo ſte ſvojo rasujsdanoſt sapúſtili, ali ſte pa tudi sazhéli zhédnoſtno, po vólji boshji shivéti? ¿Shiróko pót pogubljenja ſte ſizer sapúſtili, ali pa shé tudi hódite po vóſki póti, ktera v' nebéſa pélje?— Nikar mi ne rezíte de s' vami preojſtró délam de vam sa vaſho ſlaboſt preteshko bútaro nakládam. ¿Sej ſhe ſ. Pavel is ájdovſtva k' kerſhanſki véri ſpreobèrnjenim vérnim právi: *Kakor vam je vaſhe trúplo v' gréh in v' nezhi-*

ſtoſt ſlushíle, lih tako sdaj ſvoje úde podájajte v' pravízhnoſt in ſvetóſt. Rim. 6, 18. Tó je: ſ' kákorſhno górézhnoſtjo ſte nékdaj gréh délali, lih ſ' tako sdaj pokóro délajte. Lih tàkó jeſt vam kriſtjanam danſ právim: Doſihmal ſte ſlushíli krivízi, meſénimu, nezhíſtimu veſelju, in drugim neſrámnim pregréham, tórej mórate sdaj pravízi, zhíſtoſti in drugim zhédnoſtim ſlushíti; po ſvojim ſpreobernjenji mórate lih ſ' tako ſerzhnóſtjo Bogú ſlushíti, ſ' kákorſhno ſte popréd ſpázhenimu ſvétu ſlushíli. Le táko uſmíljenje je imèl ſ. Pavel ſ' ſlabóſtami ſpreobèrnjenih ajdov, in le táko uſmíljenje ſmém tudi jeſt s' vaſhimi ſlabóſtmi iméti. Ali je tedaj prevezh, zhe právim, de bi ſe po ſvojim ſpreobernjenji, ako vam vaſhe sdravje in vaſhe okoliſhine perpuſté, vſaj tóliko is ljubésni do Bogá trudili, kólikor ſte ſe popréd v' ſtánu gréha ſami savolj ſebe trudili in persadevali? Jeſt vam ſizer ne rezhem, de ſe tóliko poſtíte, de bote savoljo ſvojiga poſta sdravje ſvojiga teléſa sgubíli; ampak v' boshjim iménu vam rezhem, de ſe poſtíte, kolíkor vam perpuſtita vaſhe sdravje in vaſh ſtan. In le nikar ne miſlite, de vam bo vſak poſt prezej na sdravji ali pa na ſpolnjenji vaſhih dolshnoſt ſhkodovál. Sej sa sdravje ſvojiga teléſa ſhe takrat niſte tóliko ſkerbí iméli, kader ſte s' greham ſvétu ſlushili. Kolikokrat ſte pazh nesmerno in pregréſhno shiveli! Kolikokrat ſte zéle nozhi v' pleſu, pijanoſti, poshréſhnóſti, nezhiſtoſti in v' drusih pregréhah perſiljeno in prepovédano veſelje vshivali! Zhe je pa

vafhe teló v' pregrehah opéfhalo, sdaj vfaj f' poftam sa Boga tóliko ftorite, kolikor samorete ftoriti.

Po vafhim fpreobérnjenji vam ukáshem tiftim pohujfhlivim pajdafhem flovó dáti, ktéri fo vaf tólikokrat v' gréh sapeljáli, pa fe vam preteshkó sdí. In vender od kóliko prijátlov fte fe shé popréd lozhili savoljo flábiga natólzvanja, savoljo laftniga dobízhka, savoljo nevofhljívofti! Ali jih pa is ljubésni do fvojiga svelizhanja ne mórete sapuftíti? Sdaj vam ukashem vbogajme dajati, pa mi pravite, de fte famí réveshi, in fromáki; ali vam je bilo pa vafhe ubófhtvo tudi takrat na mífli, kader fte fi prelépe oblazhíla napravljali in fe po novih fhegah nofili? Takrat vam dnárjev ní mánkalo, naj vam jih tedaj tudi sdaj ne mánka, kader je tréba Jésufa Kriftufa v' lázhnih nafítiti, in v' nágih oblézhi. Sdaj ukáshem pogofto, neprenéhama molíti, pa kakó tèrnjave fe vam sdé minúte dokler mólite, deflih fte popréd zéle dní v' igri in pohájkovanji potrátili. Ali je táka pokóra refnízhna, práva pokóra? ali fe to právi s' úmam, f' pámetjo, in f' fèrzam vred tudi shivljenje fpreobernìti in pobóljfhati? Mój Bóg! kakó slo fe kriftjani v' fvoji pokóri golfájo! Ménijo, de fo shé fpreobèrnjeni, de fe le fvojih gréhov pred fpovednikam fpovedó, zhe lih fvojiga shivljenja ne pobóljfhajo, in Bogú svettó ne flúshijo. Sráven fvojih mifel, in shelja mórate tudi fvoje shivljenje in sadersháje pobóljfhati, potlej bo fhe le vafha pokóra refnízhna, potlej bo po Jánesovim po-

velji vſáka dolína napólnjena, in vſáki hrib in grizh ponishan, potlej bóte ſhe le vrédni Jésuſa Kriſtuſa, ſvojiga svelízharja v' ſvoje ſerzé ſprejéti, in v' njem ſtanovitno ohraníti. Amen.

Svéti dan rôjſtva Jésuſa Kriſtuſa.

Naſhli bote déte v' plenize povíto in v' jáſli polosheno. Luk. 2, 12.

Ali ní zhúdno, de angeljz le ſhtálizo, plenize, in jáſlize v' snámnje dá, is ktériga ſe obljúbljeni odreſheník ſposná, ki ſo ga preróki prerokováli, ozháki v' podóbah pomenováli, in naródje sheljno zhákali? Zhúdno je, de Jésuſ Kriſtuſ, odreſhéník vſih ljudí takó na ſvét pride! de je on, veſelje vſiga ſvetá, vènder v' terpljenji in jóku rojen! de ima Jésuſ, ki vèſ ſvét s' vſimi potrébnimi darmí napólni, vènder uboſhtvo v' ſvój delesh! Ali bi ſe mu ne bilo bolj ſpodóbilo s' velíko mozhjó, in v' velíki zháſti na ſvét priti? Satórej ſo Júdje réſ míſlili, de bo odreſhenik ſvetá priſhel, bogat, viſok in zhaſtít. Pa kakó dalezh ſe boshji naméni od zhloveſhkih lózhijo! Ta révni, ubóshni, niski ſtan, v' ktérim Jésuſ Kriſtuſ daneſ na ſvét pride, njegóvi viſokóſti, zháſti in ime-

nítnosti ſizer ní enák, tó de je sa naſ ſilno potrében. Zhlovek ſe je s' gréham v' neſrézho sakopal, tórej je odreſheníka is njé potrebovàl. Zhlovéku ní bilo dovolj, de bi ga bil kdo is neſrézhe odkúpil, temùzh ſe je ſhe mógel odreſheníkovih zhédnost uzhíti, jih poſnémati, ſe saſlushenja ſvojiga boshjiga Odreſheníka vdeléshiti, in ſi tako proſtovóljno k' vézhni ſrézhi, k' vézhnimu svelízhànju pomagáti. Téga naſ je Jésuſ Kriſtuſ uzhil, kér nàm je bil prezej od rojſtva, zlo do ſmèrti v' prav lép isgled. Kákſhine isgléde nam tedaj Jesuſ prezej daneſ v' jáſlizah daje? Isgléde ubóſhtva, terpljenja, in poníshnosti. Té ſo trí sdravíla, ktére nam Jésuſ Kriſtuſ per ſvojim rojſtvu soper bolésni da, ki po zhlovéſhtvu goſpodújejo; tó je, Jesuſ nam da sdravíla sa trójno pesheljívost, *pèrvizh* námrezh sa *posheljívoſt ozhí*, ali sa ljubésen do poſvetniga blagá, ker naſ ſ' ſvojim ubóſhtvam uzhí sóper ljubésen do blagá vojſkováti ſe. *Drugizh*, nam da sdravílo sa *posheljívoſt meſá*, ali sa nágnjenje k' meſénimu ſládnimu veſelju, ker nam da ſ' ſvojim terpljenjem pomózh sóper nágnjenje k' pregréſhnimu veſelju. *Trétjizh* nam Jesuſ da sdravílo sa *prevsétno shivljenje*, ker naſ ſ' ſvojo poníshnostjo uzhí, prevsétniga shivljenja varovati ſe.

I.

Gréh, ktéri je naſhe pèrve ſtárſhe v' neſrézho perprávil, je zhlovéſhko natóro tako hudó ſpridel, de je bil ſvét ſzháſama vèſ v'

gréhih vtopljen. Nevédnost in posheljívost, (dva nesrézhna nastópka pojèrbaniga ali isvírniga gréha) ste se takó globóko vkoreninile, de se je otamnjéni úm le smóte in lashí dèrshal. Nasha spridena volja, od húdih strast premámiljena, je srézhe le v' tákih rezhéh iskála, v' ktérih so se húde strásti pásle. Satórej je zhlovek takó mozhnó hrepenel po zhásnim blágu, sládnim veselji, in po nizhémurni zhásti, na ktére rezhí je v' shkódo presvéte ljubésni boshje, svoje serzé natvésel. Ker je pa po sapeljívim blágu, po nizhémurnim veselji in po mimljívi zhasti hrepenel; se je lih s' tém hrepenjenjem od Bogá, od svoje neskonzhne dobrótlízhil, ktéra sama ga le samóre srézhniga storíti. Zhlovek je tedaj vodnika potrebovàl, ktéri bi ga is njegóve smóte ali is kríve póti, na právo pót spét perpeljal.

Ta vodník je Jésus Kristus. Danes je prostovoljno v' nar vézhim ubóshtvu rojen, de bi zhlovéku práve sapopádke dal od posvetniga blagá, de s' svojim ubóshtvam zhlovéka uzhí zhásno blagó sanizheváti, in s' tém sanizhevánjem vézhno blagó ali vézhno srézho slushiti, ktera ga v' nebesih zhaka.

Jésus Kristus, kralj nebés in semlje, ktérimu so vse stvarí podlóshne, je danes v' révni sapusheni, shtálizi, v' kteri vse pománjkanje terpí, od ubóge devíze Maríje rojen, in nam da na snánje, kakó visoko, de ubóshtvo zhisla, kakó visoko, de ga móramo pa tudi mí zhíslati. Takó je tedaj stan ubóshtva posvétil, ker si je raji ubóshtvo, kakor pa bogá-

ſtvo isvoljil, deſiravno bi bil lahko v' bogáſtvu in v' zháſti na ſvét priſhel.

Pojte, ljubi poſluſhavzi! ſ' ſvojimi míſlimi v' Betlehem v' ſhtálizo; kaj v' njej vídite? ¿Stáro ſlábo osidje, prebiváliſhe shivíne. Ali je to poſlópje králja králjev, goſpóda goſpodovávzov? Ali je tukaj ſtanovánje tiſtiga, ktéri v' viſókih nebéſih prebíva, in ima semljo v' podnóshje ſvojih nóg? V' ſhtálizi vídite jáſlize. Lejte! té ſo kraljévi ſédesh, té ſo sibélja ſinú boshjiga kteri ſe v' narózhji ſvojiga nebéſhkiga Ozhéta od vékomaj rodí, in ktéri na Kerubínih ſedí. V' ſhtálizi vídite nekóliko ſláme, ta je poſtelja, na ktéri Jésuſ pozhíva. Vídite tudi ubógo Jésuſovo máter Maríjo, ktéra ima le nèkaj pleníz, de ga va-nje savíje, ktéri pa ſizer vſiga drusiga mánjka, ktera je od vſih ljudí sapuſhena, in ktera ne móre nizh drusiga ſtoriti, kakor ſ' ſvojimi ſolsámi Jésuſu ſvoje mílovanje nad njegóvim terpljénjem rasodeváti. O neísrezheno veliko ubóſhtvo! Králju nebéſ in semlje vſiga mánjka! Kralj nebéſ in semlje ſhe take pomózhi nima, kakorſhino imajo narévniſhi otrozi. *Leſize imajo ſvoje jáme in berlóge, tizhi pod nébam imajo ſvoje gnejsda, v' kterih pozhívajo, in ſe pred deshjem in mrásam varijejo, zhlovékov ſin pa nima kam ſvoje gláve poloshiti!* Luk, 9, 58.

Kriſtjani! Ali ſe ne zhúdite nad tólikoſhinim ubóſhtvam? Ali vaſ Jesuſ ſ' tém ne uzhi de mórate tudi vi ſvoje ſerzé od zháſniga blagá odtèrgati in ubóſhtvo ljubíti? Jésuſ Kriſtuſ táziga ubóſhtva ni le savóljo naſhiga odreſhenja

na-ſe vsél temuzh tudi nam v' svelízhanſki nauk, *de naj ſe odpovéjmo hudobii, in vſim sheljam, de bómo na tem ſvétu trésno, pravízhno in bogabojézhe shiveli.* Tit. 2, 11. 12.

Tó posheljívoſt, tó nágnenje h' zháſnimu blágu je tedaj hotel Jesuſ is naſhih ſèrz isgnati; védel je, de je bogáſtvo na póti svelízhanja velik ſpodtíklej, védel je, de bi zhlovek, kteri je savóljo ſvojiga brepenenja po blágu v' neſrézho ſaſhèl, ſpét v' neſrézho pádel, ko bi ſe ne naúzhil blagá sanizheváti; sato je tedaj Jesuſ blagó sanizhevàl, ſi ubóſhtvo isvoljil, in naſ ſ' tém uzhíl, de je ubóſhtvo v' duhu nar várniſhi pót k' svelízhanju. In kdó smed naſ ſi ne bo Jesuſoviga takó lépiga naúka, in takó ſvétiga ísgleda v' ſvoj prid obernìl?

Stopíte tedaj vſi blishej k' jaſlizam Jesuſa Kriſtuſa! ſtopíte k' njim vſi bogáti in révni, viſoki in níſki! perſtopíte in poſluſhajte téga boshjiga uzheníka, in uzhíte ſe od njega, kaj vam je od zháſniga premoshenja míſliti, po kterím takó mozhnó hrepenitè. Bogatínzi! ví bote is jaſhiz ſvój nauk, pa tudi ſvoje oſramotenje dobíli. Réveshi! ví pa bote ſpodbádani ubóſhtvo voljno terpéti, v' ktéro vaſ je boshja prevídnoſt djála. Ta otròk ktéri tukaj v' jáſlizah leshí, je vézhna reſníza, je ſin boshji, je pravi shívi Bóg, ne móre ſebe golfáti, in ne móre tudi vaſ golfáti, ker je neſkonzhno reſnízhen. Naúke tedaj, ktére vam Jesuſ sdaj is jaſliz daje sveſtó poſluſhajte, in ſi jih v' ſvoj prid obrázhajte. In kaj tedaj vam pravi? Jesuſ vam shé sdaj osnanúje, kar vam bo kdej

osnanovàl, de námrezh ní ſrézhnih ljudí, *kakor le ubógi v' duhu*, ker je ubógih v' duhu boshje kraljéſtvo. Mat. 5, 3. Jesuſ ſizer nobène beſédize is jaſliz ne isrezhe, pa vènder vam ſhtáliza, jáſlize, pleníze, in vſe kar je okróg njega, njegove míſli ozhítno osnanúje, in glaſnó pogubljúje vaſhe poshréſhne sheljé po poſvetnim blágu.

Bogatínzi! samórete li takó mozhen glaſ bres grisenja veſtí poſluſháti? Ali ſe sa ſvoje svelízhanje zlo nizh ne tréſete, kadar ſvojo obílnoſt ali ſvoje bogáſtvo, kteriga prevèzh ljúbite, perměrite s' neisrezheno velíkim ubóſhtvam v' ktérim tukaj ſinú boshjiga vidite? Ali ſe vam ne sdí, de shé tiſti gromézhi glaſ ſlíſhite, ktéri je v' ſvétim evangelii: *Gorjé vam bogatinzi!* Gorjé vam, ki vam nizh ne mánjka, ki ſte na tém ſvétu sadovóljni! Gorjé vam! in sakaj? Sato, ko je vaſh ſtan ſtánu ubofhtva, ktériga ſi je Jesuſ Kriſtuſ isvoljil na ravnoſt naſproti, ker ſvoje saupanje v' bogaſtvo ſtavite, in ker naſ Jesuſ uzhí, de je ſtan ubóſhtva nar várniſhi pót k' vézhnimu svelizhanju.

Bogatínzi! kaj vam je tedaj ſtoríti, de vam ne *bo gorjé*, in de bote gnad deléshni, ktére nam je Jesuſ saſlúshil? Lejte! Jesuſ Kriſtuſ, ktéri je k' ſvojim jaſlizam révne paſtirze in tudi bogáte králje poklízal, od vaſ le tó hózhe, de ſvoje míſli, ſvoje ſerzé od ſvojiga zháſniga blagá odtèrgate; de ſvoje blagó kakor králji is jútrove deshele k' Jesuſovim jâſlizam perneſete, in mu ga radovóljno v' dar daſte, to je: de ſ' ſvojim blagam Jesuſu Kriſtuſu v' per-

ſhóni révesher pomágate, ker bo on réveshem ſkásane dobróte lih takó dopadljívo ſprejél, kakor de bi jih njemu ſkasáli.

Ako bi bil Jesuſ takrat ko je na ſvétu shivel, ſam k' vam priſhèl, in vaſ kaj vbógajme proſil, kaj ne, de bi mu ne bili mogli odrezhi, vſak smed vaſ bi ga bil rad pod ſtrého vsél in mu prijásno poſtrégel. In is ſvetiga Evangelija pa vender véſte, de Jesuſa ſprejmete, kader kaziga révesha ſprejmete, de Jesuſu ſtréshete, kader dajete lázhnim réveshem jéſti, shéjnim piti, kader náge obláshite, kader bolníkam ſtréshete. Le ſ' tém ſméte vézhno svelízhanje úpati, ktéro je le ubógim v' duhu obljubljeno, ako ſvoje ſerzé od blagá odtèrgate, in ſ' ſvojim premoshenjem réveshem v' nadlógah pomágate.

Vaſ pa, ljubi ubóshzi Jesuſa Kriſtuſa! vaſ tukaj per Jesuſovih jaſlizah le ſèrzhno toláshim, in vam velíko ſrézho vóſhim, ker vaſ lih v' ſtánu ubóſhtva vídim, ktériga ſi je Jesuſ proſtovóljno isvoljil in ga poſvétil. Vaſhe uboſhtvo je saklàd ali ſhaz, ktéri vſe bogáſtvo ſvetá preſéshe zhe le ſvojo révſhino savoljo Bogá voljnó terpitè in jo s' Jesuſovim ubóſhtvam ſklénete in lé to shelite, de bi bili Bogu dopadljivi, de bi ſe povſód njegova volja ispolníla. In kaj vam samóre vézhi ſerzhnóſt dati, de bi ſvojo révſhino voljnó terpéli, kakor lih ta míſel, de ſi je Jesuſ Kriſtuſ raji vaſh ſtan isvoljil, kakor pa ſtan bogatínzov, de je k' ſvojim jaſlizam popréd révne paſtírze, in potém ſhe le bogáte kralje poklízal. Soſébno ſpo-

mínj na Jesúſov sgled, ktéri je bil v' ubóſhtvu rojen, je v' révſhini shivèl in v' révſhini umèrl, vaſ móra ſerzhno ſpodbádati révſhino in ubóſhtvo voljno terpéti, in viſoko zhíſlati. — Sdaj pa tudi poglejmo, kako naſ Jesuſ Kriſtuſ ſ' ſvojim isglédam terpéti uzhí. Od téga v' drugim délu.

II.

Novorojeni Jesuſ terpí na duſhi, in na teléſu; na duſhi ſizer savoljo sháloſtnih rezhí, ktére vídi, na teléſu pa savoljo ojſtróſti, v' ktéri je sdaj na ſvétu. Jesuſ tedaj terpí snotraj in sunaj. Lejte, ljubesnivi poſluſhavzi! nóv sgled, ki vam ga naſh svelízhar da, in perpomózhek, ktériga vam ponúja, de bí s' njim ſvoje nágnjenje k' nezhíſtoſti osdrávili, ktéra vaſ v' pogubljenje vlézhe.

Jesuſ Kriſtuſ, l. p.! ní priſhèl ták na ſvét, kakor ſo drugi otrozi, ktéri ſe ſvoje pámeti dólgo zhaſa ne savéjo. On od otrozhjiga ſtanú drusiga níma, kakor majhino trúplo; ker je njegova zhloveſhka natora s' njegovo boshjo natoro ſklénjena torej vé vſe pretezhene, vſe prizhujozhe, in vſe prihódne rezhí. Jesuſ vé, kaj je shé sdaj, in kaj bo ſhe kdej. Vé, de je Goſpod nebéſ in semlje, de je kralj kraljev, in vídi, de sdaj v' neisrezhenim ubóſhtvu shiví, de ga ljudjé ne posnájo; vé, de je ſama gola ſvetóſt, in vídi, de je v' sanizhljívi podóbi gréſhnika na ſvét priſhel. Kakó slo ga móra ták ſtan gíniti, deſlih je ubóſhtvo in po-

dóbo révniga hlapza is ljubésni do naſ in savoljo naſhiga svelízhaja ná-ſe vsel!'

‚She vézhi shaloſt je pa Jesuſu Kriſtuſu gréh gréſhnikov délal, sa ktére je priſhèl pokóro délat, in sanizhevánje tiſtih gnad, ktére nam je priſhel révnim gréſhnikam ſlúshit. Ne ſmémo miſliti, de Jesuſove ſolsé ravno savolje takih rezhí tekó, savoljo kákorſhnih tekó ſolsé drusih otrok. Drugi otrozi ſe jókajo nad ſvojo révſhino, deſilih je ſhe ne posnájo; Jesuſ Kriſtuſ pa ſe joka nad naſho révſhino, tó je nad naſhimi gréhi, ktére ſ' ſvojimi ſolsámi isbriſúje. Sdaj ſvojimu nebeſhkimu Ozhétu ſolsé darúje, dokler ſe v' njégovih shílah tiſta preſvéta krí ne nabêre, ktéro bo kdej na snamenji ſvétiga krisha sa odreſhenje zhlovéſhtva prelil. Deſilih je Jesuſ ſhe otròk, vènder shé vidi prihódnje zhaſe, vidi vſe grehe vſih ljudí, sanizhevánje, s' ktérim bodo gréſhniki njegovíga Ozhéta sanizheváli, sanizhevánje poſtáve boshje, sgúbo toliko duſh, mózh hudih ſtraſt, s' beſédo, Jesuſ vídi shé sdaj vſe húde míſli, sheljé, beſéde, djánja vſih ljudí, ktéri ſo od sazhétka ſvetá, in bodo zlo do konza ſvetá ſhe shivéli. Vé, de bi njegóva preſveta kri lahko vſe te pregréhe in saſlúshene ſhtrafinge isbríſala in oprála, pa tudi dobro vé, de bo veliko ljudí, nad ktérimi bo njegóva kri sgubljena; de mu bodo ljudjé dobróte s' nehvaléshnoſtjo vrazheváli, in de bo ſódni dan perſíljen velíko tazih v' vézhno pogubljenje obſodíti, ktére je daneſ réſhit priſhèl. Oh! kolike bolezhíne je móglo

savoljo téga Jesufovo dobrótljivo in ufmíljeno ferzé terpéti!

Kaj fe nam je l. p.! is Jesufovih fóls uzhíti? Kakfhin náuk nam Jesuf f' to notrajno bolezhino, f' to fèrzhno shálofljo daje, ktéro prezej per rojflvu nad njim vídimo? Ker fe Jesuf nad nafhimi gréhi jóka, naf uzhí, de fe móramo tudi mi nad njimi jokati, in de moramo po njegovim isglédu savóljo fvojih gréhov sdihováti. Jesuf naf uzhí de nam njegóve folsé, ako lih samórejo Ozhétovo jéso potolashíti, vènder ne bodo bres nafhih fóls nizh pomagále, ker nam njegove bolezhíne in njegova shálofl le takrat v' nafhe svelízhanje tekníti samórejo, kader s' njegovo shálofljo tudi fvojo ferzhno shálofl nad gréhi fklénemo. In kakó slo nam móra neumno pofvetno vefelje sagrenéti, kadar danef Jesufa, finú boshjiga, v' jóku in terplénji rojeniga vídimo in kakó slo móra ta poglèd v' naf tiflo shálofl budíti, kléra pokóro k' flanovítnimu svelízhanju déla! (2 Kor. 7, 10.) Jesuf Kriftuf nam shé danef pravi: *Blágor jim, ki fe jókajo, ki fo shalofini. potolásheni, ovefeleni bódo.* Mat. 5, 5. Nafpróti pa gorjé vam, ki fe fméjate, ki imate na tém fvétu vfo sadovóljnofl! ker fe bo vafhe vefelje v' grenko terplénje fpreménilo, kteriga nikdar konez ne bo. Ljubi bratje! ali naf takó ojflro opominovánje, kakorfhno fo Jésufove folsé, ne bo nizh omézhilo? Se li fmemo mí grefhniki vefeliti, ker flifhimo Jesufa, famo nedólshnofl, jokáti? Ali fe nam bo fhe ljubílo po fládnim

posvetnim veselji hrepenéti, ker ga Jesus Kristus takó ozhitno samétje in pogúblja.

Premíslimo, kóliko Jesus Kristus v' jaslizah tudi na svojim teléşu terpí. Jesusovo mehko trúplo pride po simi na svét, v' mèrsli nozhi se od mrasa trése, Jesus je názhen in shéjin, v' tèrdih jaslizah leshí, s' nekterimi plenízami je ogèrnjen, s' ktérimi ga je njegóva ubóga máti odéla, bres vse pomózhi v' jaslizah jóke; lejte tukaj ljubi moji farmani! kako ojstro Sin boshji s' svojim nedólshnim truplam ravná, desilih je le podóbo greha na-se vsél. Kaj se vam sdaj sdí? kteri svojimu truplu s' vsimi takimi rezhmi stréshete, ki se vam prav perléshejo in ga vsih sopernost skèrbno várujete, kako vam je sdaj per sèrzu? Ali bo lé nedólshni Jesus terpèl, ví pa gréshniki hózhete v' veselji in bres vsiga terpljénja biti? Kóliko tavshent in tavshentkrat ste boshje sapóvedi prelómili! kolikokrat so bile morebiti vashe trúpla s' shivínsko nezhistostjo in s' neismerno poshréshnostjo in pijánostjo omádeshvane! Pa namest de bi svoje trupla s' kershansko ojstróstjo k' pokorjenju tistih gréhov sílili, k' ktérim so vam slushíle, jih pa she le mehkúshno reditè, jim sveltó stréshete, jim velíko nepotrébnih rezhí dovólite, se she hudó ustrashite, kadar post ali sdershljívost le imenováti slishite, in se posta in sdershljívosti s' prásnimi isgóvori bránite, desilih ste dolshni boshji pravízi prostovóljno sadostováti, vender she zlo tistih pokoríl nózhete sprejéti, ktére vam spovedník sa pokóro nakláda. Ali tedaj samórete per Jesusovih jasli-

zah ſtati, de bi ſe ſvoje mehkushnoſti ne ſramovali? Vaſ nizh ne pezhe ta véliki raslózhik med Jesuſovo ojſtróſtjo in vaſho mehkúshnoſtjo? Sdaj tukaj, per Jesuſovih jaſlizah ſposnájte, kakó potrébno vam je na ſvojim shivótu ojſtróſt, krishánje in terpljenje Jesuſa Kriſtuſa noſíti, de bote s' ojſtro pokóro ſvoje gréhe isbríſali, in ſe novih gréhov obvárovali. Jesuſ Kriſtuſ, ktéri naſ je odréſhit priſhèl, je ſoſébno meſéno, ſládno shivljenje, kakor isvír vſiga húdiga, zhèrtil, sato je ſ' ſvojim truplam vèſ zhaſ ſvojiga posémljiſkiga shivljenja ojſtró ravnal, in nam lépe isgléde ojſtróſti dajal. Jesuſ uzheník kerſhánſke ojſtróſti tudi od naſ hózhe, de njegov sglèd poſnémamo, kolikor nam je po naſhim ſtánu, in po naſhi ſlabóſti to ſtoríti mogózhe, on namrezh hézhe, de ſi odpovéjmo vſe prepovédano veſelje, de ſi vèzhkrat tudi perpuſheno veſelje krájſhajmo, in odrezímo, sató de ne bomo mejnikov kerſhánſke sdershljívoſti preſtopíli. Jesuſ hózhe, de ſhtevílu in velikoſti ſvojih gréhov permérjeno pokóro délajmo, de terpímo nadlóge in sópernoſti ſvojiga ſtanú v' duhu pokóre; de ſe ponishujmo, kadar premíſlimo, kóliko je Jesuſ sa naſ ſtóril, kakó málo pa mí is ljubésni do njega ſtorimò; de mu ſvoje ſerzé v' dar perneſímo, in ſ' tém dáram uno nadomeſtímo, kar savoljo ſvoje ſlabóſti ſtoriti ne mórema. Ali samóremo ſvoje ſèrza Jesuſu odrêzhi, ktere je takó drágo kúpil? sa ktére naſ jokáje in sdihováje próſi? — Premíſlimo ſhe ob krat

kim kàkſhin isglèd poníshnoſti nam Jesuſ v' jaſlizah daje.

III.

Deſilih je velíko rezhí, savoljo ktérih bi mógel zhlovek ponishin biti, vènder je takó slo poln napúha, de ſe hózhe smiraj povikſheváti. To hrepenenje po povíkſhanji, ktéro je hudobne angelje is nebéſ pahnílo, je tudi zhlovéka is posémljiſkiga rája isgnálo. Angelji ſo is viſozih nebéſ v' globóki peklénſki bresden padli, ker ſo hotli Bogú enáki biti; tudi zhlovek je bil sató is posémljiſkiga rája isgnán, in je darí ſvoje nedólshnoſti sgubil, ker je ſkuſhnjávzu nápzhino verjél, de bo Bogú enák, kader bo prepovédani ſad okúſil. *Bóta kakor Bogóvi.* 1. Moseſ. 3, 5. Napúh, ktéri ſe je naſhih pèrvih ſtárſhev ob zhaſu njih padza lotil, ſe je tudi njih mlajſhev poláſtil. Savoljo napuha ſo nektéri ljudjé v' ſvoji zhaſtilákomnoſti takó slo oſlepéli, de ſo ſi ukasováli boshjo zhaſt ſkasováti, in ſe dali po boshje zhaſtiti. Ta je bil sazhétik malikovánja, ktéro je ſvojo tamò takó slo po ſvétu raſſhirilo, de je bilo ſkorej tóliko malíkov, kólikor malikovávzov na ſvétu. De bi tedaj Bog takó velíko, in takó búdo ráno zhlovéſhkiga rodú sazélil, in osdrávil, je po ſvoji neſkonzhni míloſti ſklenil, zhlovéſhko natóro na-ſe vséti, in zhlovéku, ktéri je hotel Bóg biti, enák poſtati, sato de bi zhlovéka naúzhil v' ſtánu pokorſhine in ponishnoſti oſtati, ktéra ſe mu ſpodóbi.

Ta imenítni nauk, ljubi bratje! nam dá danes Jesus Kristus v' svojih jaslizah. Kóliko poníshnost vídimo tukaj nad svojim novorojenim Odresheníkam! In kakó mozhnó ponishnost sinú boshjiga, ki je pravi Bog, napúh révniga zhlovéka v' sramoto perprávlja! Od Jesusove poníshnosti poslushajmo vélikiga aposteljna svétiga Pavla, kteri takó pravi: *Desirávno je bil Jesus Kristus v' boshji podóbi, in ni sa róp shtèl, Bogú enák biti, je vènder sam sebe v' nizh stóril, in podóbo hlapza na-se vsél.* Filip. v' 2. p. 7. v. Lejte! ¿Sin boshji se je v' nizh stóril! Samóre li kdo Jesusovo poníshnost bolj na tanko in bolj shivó popisáti? Kadar se zhlovek ponisha, is visokéjshíga v' nishèji stan stópi; pa naj se ponishuje kakor se hózhe, naj stópi v' kakorshin stan hózhe, se vènder nikòli *v' nizh ne stori.* Kaj hózhe tedaj s. Pavel rêzhi, ker pravi, de se je sin boshji *v' nizh stóril*, kader je zhlovéshko natóro na-se vsél? Hózhe rêzhi, de je Jesus skosi svoje vzhlovezhenje v' neisrezheno niskejshi stan stópil, kakor pa je njegóvo velizhástvo. Ako bi hotli te Jésusovo ponishanje prav uméti, bi mógli prav posnáti neskonzhni raslózhik med Bógam in zhlovékam; med boshjo vsigamogózhnostjo, in zhlovékovo slabóstjo; med boshjo neskonzhno modróstjo, in zhlovékovo nishémurno slepóto; med Bógam, gospodvávzam vesólniga svetá, in med zhlovékam ubógim súshnikam; s' besédo, raslózhik bi mógli posnáti med Bógam, ki je vse, in med zhlovékam, ki ni nizh (ki je prásen nizh).

Stopíte tedaj, nizhémurni in napúhnjeni Adamovi otrozi! ftopíte blisheje k' Jesufovim jaflizam, pridite in zhudíte fe nad fkrivnóftjo, ktero vam fvéta véra tukaj rasodéva. Tukaj vídite nefkonzhno vifoko velizháftvo v' fúshnofti, neismérnoft boshjo v' majhnim otróku saklenjeno, famo golo fvetóft s' vídesam gréha pokrito; tukaj vézhna modróft, Befeda boshja molzhí; tukaj je gofpodvávez vfe natóre, fvoji ftvári pokóren; Jesuf Kriftuf je fvoji prezhífti máteri, pravízhnimu Jóshefu, pa tudi gréfhnikam, krivízhnim fodnikam, in hudobnim neufmiljenim morívzam podlóshin. Kolíka ponishnoft je ta sa finú boshjiga? In ali pa tudi samóre kaka druga rézh zhlovékov napùh, ktéri fe zhes druge smiraj povsdigúje, fhe kaj bòlj oframotíti? Napúhneshi! Vi ki fte prah in pepél! Ali fi úpate sa pèrve fédeshe fe vlézhi vprízho shíviga Bogá, kteri v' jaflizah v' podóbi fhúshnika leshí? Hinávzi! kakó fi úpate plajfh zhednofti na-fe obéfhati, sato de bi vaf ljudjé hvalíli, ker vídite Jesufa fámo fvetóft v' podóbi hudodélnika oblézheniga, sato de ga gréfhniki grájajo in sanizhújejo? Zhe fe váfh napùh nad jaflizami finú boshjiga ne rasbije in ne rasfúje, je to lih táko zhúdo, kákorfhino zhúdo je neisrezheno ponishanje Jesufa Kriftufa, nad kterim nebó in semlja ftermità! Navzhíte fe danef v' fvojim *nìzh* oftati, in snano vam bódi, de ne pójdete v' nebéfhko kraljeftvo, ako ne bote temu boshjimu détetu v' jaflizah enáki. *Uzhíte fe od mene*, vam to déte shé danef is jafliz pravi, *jeft fim*

krotek in is ſèrza ponishin. Mat 11, 29. Uzhite ſe de bo povikſhan kdor ſam ſebe ponishuje, in de bo ponishan kdor ſam ſebe povikſhúje. Ali ſe na tak shiv isglèd, ki vam ga Jesuſ danaſ dá, ne bóte vdáli? Jesuſ ſe je sató ponishal, de bi *váſ* povikſhal, de bi ſe kdej k' Jesuſu povikſhali? V' ponishnoſti vam perpuſti njemu enákim biti. Prevsétnim angeljem in pèrvim ſtárſhem je bilo v' gréh ſhtéto, ker ſo hotli Bogú enáki biti, vam bo pa ſhe le v' veliko zhédnoſt ſhteto, zhe ſe takó globoko ponishate, kakor ſe je naſh Bóg Jesuſ Kriſtuſ ponishal. In savóljo tega, ljubesnjivi poſluſhavzi ſe moramo ſoſébno nad modróſtjo in dobróto boshjo zhudíti, de ſe je Jesuſ zlo do naſ ponishal, de nam je v' sglèd ponishnoſti. Nekterih boshjih popolnamaſt, poſtavim, boshje vſigamogózhnoſti, neſkonzhne prevídnoſti in vſigaprizhujozhnoſti ne moremo poſnemati. Alí Bóg je pa naſho natoro na-ſe vsél, de nam v' njej isglède ponishnoſti, uboſhtva, poterpeshljivoſti in drusih zhednoſt daje, ktére nam je mòzh poſnémati. Imejmo tedaj v' miſlih téga boshjiga déteta, ktéro je naſh svelízhar in naſh sglèd. Goſpód ktéri nam je nékdaj po prerókih govóril, nam daneſ po ſvojim edinorojenim Sinu govorí, in nam ga v' poſnémanje pred ozhí poſtávi; poſluſhajmo tedaj pasno naúke, ktére nam Jesuſ daje, in jih tudi ſam v' djánji nar pred ſpolnúje. Poſnémajmo ga v' uboſhtvu, v' sanizhevanji poſvetniga blagá, in v' ojſtri pokóri. Voljnó terpímo uboſhtvo, v' ktéro naſ je boshja prevídnoſt poſtávila,

in ſklenímo ſvoje ubóſhtvo ſ' tiſtim ubóſhtvam, v' ktérim je Jesuſ savoljo naſ shivel. Zhe nam pa boshja previdnoſt poſvetno blagó da, ga pa réveshem delímo, in jim ſoſebno po ſimi v' nadlógah radi pomagájmo. Noſímo kríshanje Jesuſa Kriſtuſa nad ſabój, odpovéjmo ſe ſládnimu veſelju, in delajmo pokóro, kakor nam jo je mozh délati v' naſhim ſtánu, in po naſhi ſlabóſti. Ponishújmo ſe sadnizh po sglédu Jesuſa Kriſtuſa, satèrímo sheljé, de bi ljudjé naſhe dobre déla vídili, in naſ savóljo njih povikſheváli, tudi ponishenje in sanizhevánje voljno terpímo. Nar bolj ſi pa persadevájmo gréh is ſvojiga ſerzá isruváti, v' ktérim shelí Jesuſ v' drugizh rojen biti, in védno v' njem prebiváti. Gorje gréſhnikam! ktéri nózhejo Jesuſu dúr ſvojih ſèrz odpréti. Naſpróti pa blágor ljudém, ktérih ſèrza ſo ſkosi ſvéto sadershánje in ſkosi lepe zhédnoſti Jesuſu sa sibéljo perprávljene! Oni bodo na tém ſvétu mir okúſili, ktériga je Jesuſ dobrovóljnim ljudém perneſel, na únim ſvétu pa bodo zhaſt vshivali, ktéro jim je ta njih svelizhar saſlúshil. Amen.

V' prásnik ſvétiga Shtéfana pèrviga muzhénza ali márternika.

Jerúsalem! Jerúsalem! ki moriſh preróke, in tiſte ſ' kamnjem pobíjaſh, ktéri ſo k' tebi poſláni. Mat. 23.

Ali móre tudi Jerúsalem, kraljíza naródov, goſpá deshel, prebiváliſhe nar Vikſhiga, in ohranjíza poſtáv v' jamo rasbójnikov biti? Ali mórejo tudi Goſpódovi poſlaníki od dívjiga ljudſtva premágani biti? Ali móre tudi ſvetíſhe s' nedólshno kervjó pokropljeno biti? Ja ljubesnjívi poſluſhavzi! vſe to ſe je moglo sgodíti, Jesuſ je vſe to popréd prerokovàl, in sgódbe posnéjſhih zhaſov naſ téga perprizhújejo, ker Judje, ta nehvaléshni národ, niſo le prerókov moríli, in Goſpoda vſih prerókov na krìsh perbíli, temuzh ſo ſvojo neuſmíljenoſt tudi nad ſvétim Shtéfanam gorézhim Levítam nóve savése hladíli. Svéti Shtéfan, ta véliki terdník Jesuſove ſvéte vére, póln modróſti in daróv ſvétiga Duhá v' vélikim Judovſkim sbóru ozhítno prizha, de je kríshani Jesuſ obljúbljeni Odreſheník, perprizhúje Jude njih smóte, in jim ozhíta terdobo njih ſerzá. To govorjênje Jude raskázhi, in ker Stefanovi modróſti ne mórejo sóperſtati, ga popadejo, is ſhole páhnejo, is meſta vlézhejo, in do ſmèrti kamnjajo. Ka-

ko ſe pa ſ. Shtefan proti neúſmiljenim Judam, ſvojim nar hujſhim ſovráshnikam, sadershí? Ali ſe njih neuſmiljenju v' bran ſtávi? Ali is nebéſ moshtovanja nad-nje próſi? Ali ſe jim hózhe is rók ispuliti in pobégniti? Náka, ſ. ¿Shtéfan ne ſtorí nìzh táziga, temuzh na ſvoje koléna poklékne in s' velíkim glaſam vpije, rekózh: Goſpod! ne ſhtéj jim tega v' gréh! Lejte! l. p.! ſ. ¿Shteſan med kamnjevánjem sa ſvoje ſovráshnike móli, in da ozhitno na snánje, de Jéſuſovi naúki in sglédí nad njim niſo bili bres ſadú. ¿S' tem nam ſ. ¿Shtéſan lép isglèd dá, kakó móramo tudi mí ſ' ſvojimi ſovráshniki ravnati, de bómo dobri ubógljivi uzhénzi Jeſuſa Kriſtuſa, in dobri kriſtjani. Ljubesnjívi poſluſhavzi! nimamo le ſamih prijátlov ljubíti, temuzh naſha ljubésen móra tudi naſhe nar hujſhi ſovráshnike obſézhi, in *ljubésen ſovráshnikov nam je tako ſlo potrébna, de bres njé ne móremo svelízhanja ſvoje duſhe upati.* To bom ſkásal v' pèrvim délu. *Kákſhina pa móra naſha ljubésen do ſovráshnikov biti?* Od téga v' drugim délu.

I.

Jesuſ Kriſtuſ nam nobène zhédnoſti tolikokrat in takó ſèrzhno in gorézhe ne perporózha, *kakor ljubésen.* Jesuſ pravi per ſ. Matevshu 22, 37. 39. *Ljúbi Goſpóda ſvojiga Bogá, is vſiga ſvojiga ſèrzá, is vſe ſvoje duſhe, in is vſe ſvoje miſli; ſvojiga blishniga pa kakor ſam ſebe.* Kdo pa je naſh blishni?

Vſak zhlovek brez raslózhka. Ker Jesuſ ne dela nobèniga raslózhka, kader nam ukashe naſhiga blishniga kakor ſami ſebe ljubíti, ne pravi: Téga ljúbi, téga pa nikar ne ljúbi, temuzh le ſplòh pravi: *Ljubi ſvojiga blishniga.* Sléhern zhlovek tedaj je naſh blishnji bodiſi prijatel ali ſovráshnik, bodiſi dobrótnik ali preganjávez, kriſtjan ali nekriſtjan, vſak je naſh blishni, ker ſmo vſi údje eniga teléſa, zhigar glava je Kriſtuſ; torej móramo tedaj tudi ſvoje ſovashnike kakor ſvoje prijatle ljubíti. Od te ljubésni Jesuſ ſhe bòlj na ravnoſt govorí per ſ. Mat. 5, 43. rekózh, *Sliſhali ſte, de je bilo ſtárim rezhêno: Prijátla ljubi, ſovrashnika pa ſovráshi, jeſt vam pa právim: Ljubíte tudi ſvoje ſovrashnike, dobro jim ſtoríte, ki vaſ ſovráshijo, molíte sa-nje, ki vaſ pregánjajo, in obrékvajo, de bote otrozi ſvojiga nebéſhkiga Ozhéta, ktéri ſonzhno ſijanje daje dóbrim in húdim, in deshí nad pravízhniki in krivizhniki. Ker kakſhino plazhilo bote iméli, zhe le tiſte ljubite, ki vaſ ljubijo? Ali ne ſtoré téga tudi ozhítni gréſhniki? In kaj ſoſébniga ſtoritè, ako le ſvoje brate (prijatle) posdrávljate? Ali ne ſtoré téga tudi ajdje? Bodite tedaj popólnama, kakor je vaſh Ozhe nebéſhki popólnama.* In per ſ. Lúkeshi právi Jesuſ: *Zhe le tiſte ljúbite, ki vaſ ljúbijo, káke hvále ſte vrédni? Ker tiſtiga tudi gréſhniki ljúbijo, kdor njih ljubi. — — Ljubíte ſvoje ſovráshnike, in bote otrozi nar Vikſhiga (Boga).* Luk. 6. 32. 35. Vidite l. p.! sapóved ſovráshnike ljubíti, je takó rasloshena, in beſéde v' nji ſo ta-

kó uméjne, de jih ne mórèmo zlò nizh svijati. Zhe lé ſvoje prijátle ljúbimo, nizh ſoſébniga, nizh tazíga ne ſtorimò, kar bi bilo pred Bógam plazhíla vrédno, ker tudi ajdjè ſvoje prijátle ljúbijo. Kriſtjanova ljubésen ſe móra zhes mejníke prijásnoſti in laſtniga dobízhka rasſhíriti in obſézhi prijátla in ſovráshnika, dobrótnika in preganjávza, shláhtnika, in neshláhtnika, téga, ki nam kaj dobriga ſtori, pa tudi téga, ki naſ ſovráshi, pregánja, obrékuje, zhèrti, grája in nam na premoshenji ſhkóduje; ſplòh, kriſtjan móra vſáziga zhlovéka ljubíti. Takó nam Jesuſ Kriſtuſ velí. Ljubésin do vſih ljudí, tórej tudi do ſovráshnikov nam je takó potrébna, de je bres njé véra mertva, úpanje prásno, in vſe dobre déla bres ſadú. Ker Kriſtuſ pravi, de ſe nam bo kdej ſ' táko méro odmérilo, s' kákorſhno sdaj mérimo. Ko bi tedaj ſvójih ſovráshnikov ne ljúbíli, ampak ſovrashíli, bi bili kdej tudi mí ljubésni boshje nevrédni, ſodba bres uſmíljenja, in vézhno pogubljenje bi naſ zhákalo.

Pa právite: Ne móremo, nam ní mogózhe takih ljudí ljubiti, ki naſ ſovráshijo, tiſtim dobro ſtoriti, ki nam ſhkodvati shelé; od takih dobro govoríti, ki naſ oprávljajo in smanjſhújejo, takimu zhlovéku dobróte ſkasovati, ki nam je sópern in naſ v' nejevoljo perprávlja. Takim naúkam ſe pámet in natóra v' bran ſtávite, ker nam ní mòzh zhlovéka ljubiti, ktéri nima zlo nizh ljubésni vrédniga nad ſabo. — — Bog, vaſh ſtvárnik, je vaſho natóro she préd posnal, préden vam je ukasal

ſovráshnike ljubiti, in zhimu bi vam bil neſkonzhno módri in dobrótljivi Bog táko sapoved dal, ko bi je ne mogli ſpolnováti? Bóg tudi dobro posná vaſho is gréha isvirajozho ſlabóſt, sató vam ſvojo ſvéto vſigamogózhno gnado ponúja, in zhe bi ſe vaſhe húdo nagnjenje ljubésni ſovráshnikov ſhe takó mozhnó soperſtávilo, ga vènder s' gnado boshjo lahko premágate, ker po naúku ſvétiga Pavla ſ' pomozhjó gnade boshje vſe premóremo. Le Bogá ponishno sa-njo proſíte, in Goſpód vam bo vſe lahko ſtóril, kar ſe vam po vaſhih míſlih nemogózhe sdí! — Ali vaſh ſovráshnik réſ nima nizh ljubésni vrédniga nad ſábo? Miſlite ſi, kaj je vaſh ſovráshnik po naúkih naſhe ſvéte vére. Tvój ſovráshnik ima, kakor tí v' nebéſih Bogá ſvojiga Ozheta, je po podóbi boshji uſtvárjen; je ſtvar boshja; samóre Bogá, nar bòlj popolnama bitje, ſposnováti, ljubiti, zhaſtíti, in vékomej vshiváti; je otròk boshji, in kakor otrók boshji je ſkosi véro, úpanje, in prejémanje ſvétih sakramentov ſ' tabó ſklénjen; je, kakor ſi tí, ud Jesuſoviga duhóvniga teléſa; je ſ' tabój vred v' edini katóljſhki zérkvi; ſ' tabój vred per ángeljſki mísi ſedí, in vshíva ſ' tabój vréd, in morebiti vredniſhi, preſvéto teló in preſvéto kri Jesuſa Kriſtuſa; je morebiti ſhe ſvét in neomádeshvan tempelj ſvétiga Duha. Sam Bóg tega zhlovéka ljubi, ktériga tí ſovráshiſh; boshja miloſt proti njemu je neſkonzhna, in is té miloſti ga je Jesuſ Kriſtuſ ſ' ſvojo kervijo odréſhil, ga h' kerſhánſki véri, in k' érbſhini nebéſhkiga kraljéſtva

poklísal; in zhe ſi lih Bóg njegóve grehe ſovráshi, vènder njega ljúbi kakor ſvojo ſtvar, kakor délo ſvojih rók. Sdaj te vpraſham: Ali ti ní mozh ſih tiſtiga zhlovéka ljubíti, ktériga Bóg ljubi? Ali ne móreſh v' ſvojim ſovráshniku podóbe boshje, in darov neſkonzhniga bitja ljubíti? Ali nima kriſtjan, bràt Jesuſa Kriſtuſa, úd njegóviga ſvétiga teléſa, zlo nizh ljubésni vrédniga nad ſabo? Ali nima Jesuſ Kriſtuſ dovòlj ljubésni vrédniga nad ſabo, ktéri ſe vſtópi med-te, in med tvojiga ſovráshniga, te sa-nj sa odpuſhenje próſi, in právi, de boſh vſe njemu ſtóril, karkoli ſvojimu ſovráshniku ſtoriſh? Ako tedaj, ljubesnivi poſluſhavzi! ſvojiga ſovráshnika per ljuzhi ſvétiga evangelija premíſlimo, velíko ljubésni vrédnih rezhi nad njim vídimo, in lahko na ſèrd in jéso posábimo, ktéro ſmo v' ſvòjim ſèrzu sóper njega iméli, ſoſebno zhe vèrh téga premíſlimo, de tudi mí shelimò od vſih ljudí ljúbljeni biti, ako lih niſmo vſim vſhézh; de Bóg sa naſhe rasshaljenje, sa sgúbo naſhiga dobriga iména in naſhiga blagá dobro vé, in bi jo bil lahko od naſ odvernil, ko bi bil vídil, de bi nam táka sgúba utegníla na naſhim svelízhanji ſhkódvati. Nikar tedaj ne rezite, l. p.! de vam ní mógózhe ſovráshnikov ljubíti. Ali ní bilo mogózhe Egíptovſkimu Jóshefu brate ljubíte, ktéri ſo ga is ſovráshtva v' vodnják vergli, potlej pa na Egiptovſko v' ſúshnoſt prodáli? Ali ní bilo mogózhe ſvétimu Shtéfanu ſvoje morívze ljubíti, in ſhe takó ſèrzhno ljubíti, de je sa-nje proſil, in jih pred Bógam isgovárjal? Ali ne bo tudi vam

mogózhe, tiste ljubite, kléri vaſ sháhijo, in njih ſhe veliko manjſhí pregréſhke isgovárjati, ker vam vaſhi ſovráshníki is náglize, bres premíſlika, káko soperno beſédo rekó, ali pa zhes ſvojo voljo káko krivízhizo ſtoré? Ali vam ne bo mòzh takih ljudí ljubiti, ktère ſi le v' ſvoji glavi ſovráshnike miſlite, ako lih vaſ ne ſovráshijo? Ali vam je nemogózhe ogenj jése ugaſiti, duhá moſhtovánja saduſhíti, in ſovráshnike ljubiti, ako premíſlite de ſo, ſveti Shtéfan, in drugi ſvetníki shé vſe to pred nami ſtoríli? Tóliko ſvetníkov je shé vſe to pred nàmi ſtorílo, in ſo ſvoje ſovráshnike resnízhno ljubili, ali bi naſ ne bilo ſram rêshi, de jih mí ne móremo ljubiti?

Kakó pa móramo ſvoje ſovráshnike ljubiti? Od téga v' drugim délu.

II.

Nekteri kriſtjani ménijo, de sapóved kerſhanſke ljubéshi ispolnijo, de le niſo s' nikómur v' respèrtji in ſovráſhtvu, in ſe pravízhne ſhtéjejo, zhe imajo lih velíko nejevóljo v' ſvojim ſèrzu soper tiſte ljudí, ki ſo jih kaj shalili. Ali taki kriſtjani ſe slo motijo in golfajo, Jesuſ nàmrezh, ktéri nam veli ſovráshnike ljubíti, nam po beſédah ſvétiga Pavla táko ljubésen sapové, ktéra vſo nejevóljo is ſerza ishene, ktéra je poterpeshljiva, dobrótljiva, ni nevoſhljíva ni zhaſtílakomna, ne iſhe kar je njéniga, ſe ne da rasdrashíti, ne míſli húdida, ſe ne veſelí krivíze, ampak resníze, ktéra vſe pre-

terpí, vſe véruje, vſe úpa, vſé preneſe. 1. Kor. 13, 4-7. Lejte! l. p.! táko ljubésen, ki na vſe shalenje posábi, in vſe ljudí, tedaj tudi ſovráshnike obſéshe, mórame v' ſvojim ſèrzu iméti. Sapſtójn tedaj právite, de ſte ſovráshnikam odpúſtili, deſilih imate ſhe nejevóljo nanje, na ravnoſt vam rezhem, de ſte ſhe v' ſovráſhtvu, dokler ſte nejevóljni na ſvoje shálnike.

Nekteri kriſtjani pa ſizer odpuſté ſvojim ſovráshnikam, tóde jim odpuſté le is poſvetnih naménov, poſtavim, sato de nadléshne proſhnje ſvojih prijatlov uſliſhijo, de niſo med hudobne kriſtjane ſhtéti, de ſi pred ſvétam dobro imé in zhaſt ſadobé, de jih ſovráshniki vèzh ne preklínjajo in jim vezh ne ſhkódijo; ali pa sato, de njih sópernik savoljo take vídesne ſpráve nékako saſpí, de ga pa pótlej lóshej neprevídama ſmèrtno ránijo, in na náglim ob dobro imé, ob blagó, ali pa ſhe ob kaj drusiga perprávijo. Táki pergánjki ſo morebiti per nekterih kriſtjanih perganjki k' ſprávi, pa ſo tudi veliki sadèrshki *kerſhánſke ſpráve.*

Nekteri ſizer právijo, de ſe ſ' ſvojimi ſovráshniki is nobèniga sgorej imenovánih poſvetnih naménov ne ſprávljajo, temuzh le savoljo Bogá, le sato, ko nam Bóg ſovráshnike ljubíti velí; pa vènder taki kriſtjani právijo, de ſo tèrdno ſkleníli s' ſovráshniki nizh vezh ſe ne méniti, in s' njimi nikdar vezh ne pezháti ſe. — Ali táka ſpráva je hinávſka ſprava, ktéra da na snánje, de ſte ſhe v' raspèrtji, in de ljubesni boshje niſte vrédni. Kakó nek ljúbitè ſvoje ſovráshnike, pred ktérimi bejshitè? Ali

bi vam bilo vſhézh ko bi vaſ Bóg takó ljubil, de bi vam ſizer nizh húdiga ne ſtóril, pa bi vaſ tudi na vékomej od ſvojiga oblizhja odlózhil? Gotóvo bi bili táke ljubesni boshje slo shálostni, in ví bi Boga ne ſhteli ſvojiga prijátla, ampak ſvojiga ſovráshnika. In vènder vſak dan mólite: Ozhe naſh! . . . odpúſti nam naſhe dolgé, kakor jih tudi mí odpúſhamo ſvojim dolshnikam; tórej vaſ tudi drusiga ne zháka, kakor de bóte tudi ví od Boga lózheni, kakor ſvoje ſovráshnike od ſebe lózhite.

De ſe vam ne bo táka neſrézha sgodíla, mórate ſvoje ſovráshnike popólnama ljubíti, ne le súnaj, ne le k' vídesu, témuzh ljubíte jih, kakor tiſte ljúbite, kéri vam dobro hózhejo, in vam kaj dobriga ſtoré, in ljubíte jih, kakor ſami ſebe, in kakor vam boshja sapóved sapové, to je: Ne ſméte le jesi in ſovráshtvu ſlavó dati, ampak mórate ſ' ſovráshniki prijásno ravnáti, jim radi poſtrézhi, jih v' nadlógah tolashíti, jim v' ſíli na pómozh priti, in zhe jim po ſvojim ſtánu v' njih nadlógah ne mórete pomagáti, pa vſaj sá-nje molíte, in Bogá sa-nje proſíte. Od táke ljubésni ſ. evangeli govorí, táko ljubésen nam Jesuſ velí, in, de ſe ne móre nizhé isgovárjati, jo je Jesuſ v' djánji ſpólnil, ker je na snámenji ſvétiga krísha ſvoje morívze ljubil, sá-nje míloſti proſil, in jih s' nevédnoſtjo pred nebéſhkim Ozhétam isgovárjal.

Kriſtjani! ta lepi isglèd ſi prav k' ſèrzu vsamíte, in premíſlite, ali ſe ne ſpodóbi, de bi tudi ví ſvojim ſovráshnikam is vſiga ſerza reſnízhno in popólnama odpúſtili. ¿Sej véſte,

de je ta boshji svelízhar is ljubésni do naſ, ſvojih ſovráshnikov, brés ſhtevíla veliko márter preſtál, in de je sato na krishi umèrl, de bi na ſvétu kraljéſtvo práve ljubésni, ktéro je on tukaj sazhél, ſhe bòlj vtèrdil; vſi Jesuſovi nameni ſo bili naméni mirú, in njegóve ſèrzhne sheljé ſo bile, de bi bili vſi njegóvi uzhénzi med ſaboj sedínjeni kakor podlóshni eniga kraljéſtva, kakor otrozi eniga Ozhéta, kakor bratje in ſeſtré, kakor údje eniga teléſa, ktéri ſo le ene miſli, le eniga ſerzá.

Tih ſvétih naménov ſvojiga boshjiga svelízharja tedaj nikar ne podírajte ſ' ſvojim ſovráshtvam! Lejte! Jesuſ, mósh bolezhín, ktéri je ſvojo kri do sadnje káplje sa vaſ prelíl, sa to od vaſ drusiga povrazhíla ne térja, kakor de ſvoje ſovráshnike reſnízhno ljubíte; in de bi to dolshnóſt lóshej ſpolnili, vam ukáshe v' perſhóni ſovráshnikov le njega glédati, de ſi mórate ſovráshnike miſliti, *kakor ſtvarí boshje*, ktére ſo po njegóvi podóbi uſtvárjene; *kakor kriſtjane*, ktére je Kriſtuſ ſkosi ſvojo kri rodíl, *kakor brate*, ktére je ſkosi véro s' vami ſklenil, ali pa vſaj kakor *sgubljene ovzé*, ktére ſo vaſhiga uſmiljenja vrédne, in ktére snate ſ' ſvojo krotkóſtjo ſpét k' njemu perpeljáti.

Ali je prevèzh, kar dobrotljivi in ljubesnívi Jesuſ od vaſ térja? Kakſhin odgóvor mu bote dajáli, kadar bo ſódni dan od vaſ savoljo vaſhiga moshtovánja rajtingo térjal? Ali vam ne bo ſvojiga isgléda pred ozhí ſtavil, ker je ſhe na krishi viſijózh sa ſvoje ſovráshnike proſil? Ali tedaj ta Bóg ljubésni, ktéri je sa vaſ

na krishi umèrl, ne móre vafhih terdih ferz omezhíti, de bi fe f' fvojimi fovráshniki refnízhno fprávili? Bóg je Abelnovo kri uflifhal, ktéra je sa moshtovánje zhes njegóviga brata vpíla, ali ví pa fhe zlo kerví Jesufa Kriftufa ne bote uflífhali, ktéra sa odpufhenja rassha-ljenja, in sa ljubésen fovráshnikov k' vam vpíje?

Oh! ljubi Jesuf! tvój glaf je nafhe kakor fkale tèrde fèrza omézhil! Ogénj tvoje gorézhe ljubésni je vfo mersloto do fovrashnikov is na-fhiga ferzá pregnàl! Póhihmal tiftih ne bómo v' fovráshnike fhtéli, ktéri naf oprávljajo, o-brékvajo ali pregánjajo, témuzh fhtéli jih bómo med fvoje dobrótnike, ktérim fmo veliko hvaléshnoft dolshní, ker nam perlóshnoft daje-jo, de fe tukaj ozhifhújemo, in fe perprávlja-mo, de bi bili kdej vrédni v' kraljéftvo vézhne ljubésni priti. Ozhítno bómo kasáli, de jih refnízhno ljúbimo, ker jim prezej is ferzá od-puftimo, jim vfe dóbro vófhimo, in fmo jim per-právljeni po perlóshnofti in po fvoji mozhi vfe dóbro ftoríti, in jim prezej prijásno rokó k' fprávi podáti, ako lih fo naf oni shalíli. Pazh réf! sdaj móra vfe fovráshtvo, vfa lozbítuv med nami neháti! S' svéso mirú tèrdno fklénjeni bomo póhihmal ene mifli, eniga ferzá na sem-lji, sato de bo nafha ljubésen saflushíla v' nebésih v' narózhji tiftiga vékomaj goréti, kté-ri je nar vézhi edínoft, in zhifta ljubésen, f' ktérim Tí Gofpod Jesuf! v' edinofti fvétiga Du-há shivífh in kraljújefh od vékomaj do véko-maj. Amen.

V' noviga leta dan, ali v' prasnik obresovánja Jesuſa Kriſtuſa Goſpóda naſhiga.

¿Svet mine in njegovo posheljenje, kdor pa boshjo vóljo ſpolnúje, vékomaj oſtáne. 1. Jan. 2, 17.

Deſilih naſ vſak dan na minljívoſt vſih poſvetnih rezhí opominja; deſilih nam vſak dan právi, de naſhe shivljenje hitro h' konzu tezhe, de ſe h' konzu ſvojiga popotvánja smiraj bòlj blíshamo; vènder nam nekteri dnévi v' letu to reſnízo ſhe glaſnéjſhi osnanújejo; in kakó dobro je, de tí ſhe glaſnéjſhi kakor úni upijejo, in naſ s' ſvojim vézhim vpitjem ſilijo, take naúke, take opómbe, tako ſvarjenje poſluſhati, ktériga frejvóljno nikòli radi ne poſlúſhamo! Smed tázih dnév je gotóvo vſak dan, s' ktérim kakſhin vézhi kóſ ſvojiga shivljenja sazhnémo, tórej ſoſébno pèrvi dan vſaziga noviga léta. Kdo smed vaſ bi daneſ bolj pásno ſam per ſebi takó ne míſlil: ¿Spet je zélo léto miníl̀o; smed lét ali dní, ktére mi je ſhe shivéti; je sdaj zelo léto preteklo, s' vſimi ſvojimi naklépi, s' vſim ſvojim úpanjem, s' vſimi ſvojimi déli in oprávki, s' vſim ſvojim terplénjem, pa tudi s' vſim ſvojim veſeljem; minilo je — mozhna zhaſova réka ga je poshèrla —

ſkorej ſmo she na-nj posabili — morebiti ſe she le v' nekterih majhnih naſtópkih nekóliko ſledi! Kader ſmo ga vlani sazhéli, kakó dolgo ſe nam je sdélo, kakó majhno, kakó prásen nìzh je pa sdaj pretézheno léto v' naſhih ozhéh! Koliko rezhí ſmo míſlili v' njem opráviti, koliko dobriga ſmo úpali v' njem ſtoriti in vshivati, in vènder kakó malo ſe je v' pretezhénim létu od vſiga téga sgódilo! In takó mine léto sa létam, takó vſe léta pretekó, in kader mínejo ſe nam sdí, de ſe njih sazhétik in konez ſkupej dèrshita. — In lih taka je s' vſimi unajnimi vídnimi rezhmí, taka je s' vſim ſvétam. Vſe zhaſno neprenéhama kot voda tezhe, vſe ſe védno prekuzúje, vſe minúje, vſe ſe isſípa, vſe ſe podíra. *¿Svét mine ſ' ſvojim posheljenjem vred*, s' vſo ſvojo prijétnoſtjo, *le ták zhlovek vékomej oſtáne, kteri vóljo boshjo ſtorí.* To reſnízo nam letá imenitni danáſhni dan ſoſebno glaſnó oſnanúje, poſluſhajmo tedaj ljubi bratje! njegov glaſ, in obrázhajmo ſi njegóve svelízhanſke naúke in njegóvo prijásno ſvarjenje v' ſvoj prid.

Od tega, kar ſe nam je is minljívoſti zhaſnih rezhí uzhíti, in kar nam danáſhni dan osnanúje, hozhem danèſ govoríti, préden pa sazhnèm ſe perprávite.

* * *

1. Pèrvi náuk, ktériga nam minljívoſt vſih poſvetnih rezhí dajé je tá: *Zhlovek! úzhi ſe vſako rézh prav zeníti, in jo sa to ſhtéti, kar je.* Vides poſvètnih rezhí naj te nikar ne ſlepi, njih baháſhko obétanje naj te nikar ne

ogolſá. ‚Stvarí niſo kar ſe nam sdí, de ſo; nikoli vſiga ne ispólnijo, kar nam obétajo. Velíkokrat ſe nam neſpremenljíve sdé, ker njih unánjſhina, njih lupína dólgo zhaſa neſpremenljiva oſtáne, snótraj pa ſe vſako minúto ſpremínjajo, vſako minúto ſe krúſhijo, péſhajo, smiraj bolj sórijo, in na náglim sgíneta, njih lupína in jedro. Vzhaſih ſe nam sdé tèrdne in ſtanovítne, miſlimo, de jih ſto ali tavshent lét ne bo konez, pa jih kmálo kmálo kaka majhina rézh smaje, in kak véter jih podere in v' práh rasdrobí. ‚Stvarí nam obétajo, de naſ bodo v' vſih okóliſhinah naſhiga shivljenja podpérale, tolashíle in shivíle, pa na enkrat te po isdajávzovo sapuſté in pobégnejo ſhe préden ſi polovízo ſvojiga téka pretékel. Obétajo ti kakor Adámu v' ráji, zhiſto veſelje, popólnama ſrézho, potler pa najdeſh tiſto veſelje ſ' pelínovzam slo naméſhano. Uzhi ſe tedaj o zhlovek! bliſh ali vides od reſníze, lupino od jedra lozhíti! Nobèn bliſh, nobèna ſénza, zhe lih ſhe takó lépa, naj te ne móti. Rasbíj te golſive lupíne, rasſvítli te ſénze s' luzhjo ſvoje pámeti. Pregléj kolikor je mòzh, nótranjoſt ſléherne rezhí, in ne zení je po tém kakor ſe ti sdí, temuzh po tém, kar je v' reſnízi; ne po tém kar sunaj nad njo vídiſh, kar ti per pèrvim poglédu obéta, temuzh po tém, kar ti réſ samóre. Nikar tedaj ne míſli, de ſi na tém ſvétu meſtnizham, temuzh le popótnik; le ptújiz; dobróte in veſelje téga ſvetá ſo le poſójene dobróte, le minljívo veſelje; in ſvèt s' vſim vred, kar je na njem, je le

premenljiv kraj, kjer zhlovéka ſpodtika, terplénje sa veſéljem, ſrézha sa neſrézho, podóba sa podóbo hódi, in kjer ſe vſaka rézh ſvoji podertii, ſvojimu konzu blisha.

2. *Ne sanáſhaj ſe,* ti pravi drugizh minljivoſt zháſnih rezhí, *ne sanáſhaj ſe takó na minljive, kakor na neminljive rezhí.* Ne naſlánjaj ſe na ſlámo, ki je takó ſhibka in kerhka. Ne sídaj na péſek hiſhe ſvoje ſrézhe, de je ne bo vſak véter perkúznil, in vſaka povódnja vséla. Ne sanáſhaj ſe na ſvoje *bogáſtvo,* ktéro je minljívo; tavshent neſrézh ti ga sna danеſ ali jutri istèrgati, in te na beráſhko pálizo djati, in gotóvo ga boſh préd àli potler sgubil, in ſe nag v' narózhjo semlje' vernil. Ne sanáſhaj ſe na *ſvitlóſt veljáve in dobriga iména,* ki ga imaſh, ne na sunajni vides ali bliſh, ktériga okróg ſebe dájaſh; vſe je minljivo, tavshent neſrézh sna tó ſvitlóſt otamníti, in ta bliſh ismanjſhati; sa viſokóſtjo in ſvitloſtjo rado hódi poníshevanje, in nar vezhi ſvitloſt ſe pred ali potler v' tamnì gròb pogrésne, Ne sanáſhaj ſe na *zhaſt in ſlavó ſvoje modróſti,* ali pa ſvojiga veliziga saſlushenja; tudi ſláva je minljíva. Na pótu zhaſtí zhlevek zhlovéka pred ſaboj pahá, ſpomínj tvojih zhaſtitih dél bo ſ' ſpomínjem posnéjſhih dobrih dél pomanjſhan, naſhi naſtópniki ne bodo sveſtéjſhi, ne hvaléshniſhi kot naſhi ſprédniki, ktéri ſo tóliko imenítnih imén in dél popólnama posabíli. Ne sanáſhaj ſe na *veſelje,* v' ktérim sdaj plavaſh; vſe je minljívo in ſe lahko v' bolezhíne in terplenja premení; velikokrat okróg naſ

ſlepári, kakor véſhe, in zhe ſlepó sa njim grémo, naſ v' mozherne kráje sapelje, kjer ta golſiva lúzh vgaſne, in naſ v' ſtraſhni tamí sapuſtí. Ne sanáſhaj ſe na ſvojo *lepoto in mózh*, obé ſte takó minljíve in takó ſlabe, kakor roshiza na pólji, kómej véter nekóliko popiha, she míne, in ſe ne vé, kje je bila; lepota ali mózh véne ali savoljo nótranje shálosti, ali savóljo unajnih rezhí, kakor róshiza, ktére koreníno zhèrv ſpodjeda, ali pa ktéro vihár ob lepoto perprávi, in lepoto in mózh poshréſhni gròb pred ali potler poshrè. Ne sanáſhaj ſe na *svoje duſhne mozhí*, ne na úm, ne na bríhtnoſt, ne na pamet, ne na ſpominj, ne na saklàd ali ſhaz ſvoje ſkuſhnje in prevídnoſti, tudi duſhne mozhi ſo minljíve, ſe slo ſpreobrázhajo, ſlabé in ſzhaſama ſe sgubé; in dokler ſi na ſvétu te sna tavshent rezhí, ktére niſo v' tvoji mozhi, takó prerodíti, de ne boſh vèzh takó shív, brihten, délaven, in veſél, kakor ſi sdaj. Ne sanáſhaj ſe na *umerjózhe prijátle*, kakor bi bili neumerjózhi, vſi ſo ſlabi, kakor tí; neſtanovítni, kakor tí; minljívi in ſpremenujózhi, kakor ſi tí; morebíti boſh tí od njih vsét, ali pa oni od tebe, in ní takó mozhne vési ljubésni in prijásnoſti, de bi je ſmèrt rastèrgati ne mogla. Ne sanáſhaj ſe na *ſvoje shivljenje*, ne obétaj ſi velíko lét; tvoji dnóvi ſo le eno péd dólgi, tvoje shivljenje je lih takó negotóvo, in krátko, kakor jutranje ſánje. Karkóli je okróg tebe ti ga sna ukratíti, in vſak dan, vſaka ura, vſaka minuta sna sádnja minúta tvojiga shivljenja biti. Zlo na no-

bèno minljívo rézh se tákó ne sanáſhaj, kakor de bi bila neminljíva, ſizer ſe boſh smiraj ſlepíl, in smiraj ſam ſebe golfál.

3. *Ne zhúdi ſe tedaj*, nám právi trétjizh minljívoſt vſih zhaſnih rezhí, *ne zhúdi ſe nad sgúbo téga, kar je shé po ſvoji natóri minljívo, in ne míſli, de ſi kaj taziga sgúbil, kar bi bil lahko vékomej imèl.* Ne zhúdi ſe, kadar ti tvoji naklépi ſpodleté, kadèr je tvoj trud bres ſadú, kadar ſo déla tvoje pridnoſti in umétalnoſti podèrte, kadar sgubíſh ſvojo semljo, ſvojo shivíno, ſvoje blagó, ali ſvoje veſelje, kadar ſe vſe okróg in okróg tebe ſpremení, in tí v' vſe nove sadéve ſ' tém ſvétàm prídeſh. Ne zhúdi ſe, kadar tvoje mozhí péſhajo, tvoje sdrávje véne, ſe tvoje trúplo ſuſhí, ſe ti tvoja bríhtnoſt sgúblja, kadar ob ſvojiga ſèrzhniga prijátla prídeſh, kadar te drúſhina sapuſtí; ne zhúdi ſe, kadar ſe vés sa vésjo tèrga, ktera te je na ſvét vesála, kadar ti veſelje sa veſeljem grení, ktéro ſi per ljudéh vshíval, kadar sádnizh bres veſelja ſam oſtáneſh, in ſe véſ preſtráſhen med shívimi in mèrtvimi ſèmtertje majeſh. Ne memráj, ne tóshi, ne godernjáj, ne zhes Bogá, ne zhes ſvojiga blíshnjiga, kadar boſh táke shálostne rezhí ſkúſhal, témuzh pertóshi ſe ſam zhes-ſe, zhe ſe ti táke neſrézhe ptúje, nesnáne, in neprevídene sdé. Sej bi bil snal in mógel shé sdávnej véditi, de te snajo táke neſrézhe sadéti; shé sdavnej bi bil snal in mogel na táko sgubo perprávljen biti. Vſaka rézh ti je právila, de *je minljíva.* Vſe rezhí ſo ti le mémo gredózhe hladenje in

veſelje, minljív dobíshek in minljivo bogáſtvo ponujále. Nebèna rezh ti ní mírniga in vézhniga poſéſtva in vshítka obétala, zhe ſi pa vènder miſlil, de boſh táke minljíve rezhí vékomej imèl, ſi ſam ſebe mozhnó golfál. Vſe premémbe, vſi prekúzi zhaſnih rezhí, zhe ſo ſhe takó velíki in rédki, shé is natóre tih rezhí isvírajo, ſe jih savóljo ſvoje minljívoſti ne morejo ubraníti, in jih uſtaviti, ker je boshja neſkonzhno módra prevídnoſt tému ſvétu lih ta ték, lih to pót odlozhíla, in módrimu kriſtjanu ní nizh sóperniga, kar ſe po vólji boshji godí.

4. *Pa tudi ne hrepeni*, to je zhetèrto ſvarjenje, ſ' ktérim naſ minljívoſt zhaſnih rezhí ſvarí, *nikar tako ne hrepeni po minljívih rezhéh, kakor de bi bile neminljíve, ali vékomej ſtanovitne.* V' bèrsdah dèrshi ſvoje hrepenjenje in ſvoje sheljé po minljívih ſtvaréh. V' tem hrepenjenji nikar vſih ſvojih mozhí ne potráti, ker jih boſh po nemarnim saprávil, in ſe potlej savóljo njih sgube kaſàl. Zhaſne rezhí niſo vrédne taziga hrépenjenja, déla, in trúda. Ko bi ti jih bilo mozh vékomej obdersháti in vshivati, bi bilo shé prav na vſo mózh po njih poſéſtvu in vshitku hrepenéti. ¿Sizer pa po vétru máhaſh, ſe sa nektere minute trúdiſh, in daneſ ali jutri bo morebiti vèſ ſad, tvojiga sa duſho in sa truplo teshkiga déla sgubljen. Po *bogáſtvu* in sakládih téga ſvetá tedaj nikdar ſ' táko ſilo in ſ' takim persadevánjem ne hrepeni, kakor de bi bilo zhaſno bogaſtvo vézhna dobróta, ktera te bo v' gròb in v' vézhnoſt ſpremíla, in ondi tvojo viſoko vézhno ſrezho

vterdila. Nikar bres premiſlika ne létaj *sa zhaſtjó*, viſokóſtjo, vrédnoſtjo, in sa ſprédleji; ſpómni ſe, de ſe bo tvój prah in pepél kmálo sméſhal ſ' pepélam tvojiga nar neiskéjſhiga brata, in nikar ne miſli, de bo tvoj imeníten ſtan ſvojo zéno tudi v' vézhnoſti imèl, kjer bo sunaj bogabojézhnoſti in zhéduoſti, vſe bres zéne. Nikar tako ſkerbno ne létaj sa *veſeljem* téga ſvetá, zhaſno veſelje naj ti nikar tóliko míſel in ſkerbí ne naprávlja, in nikar savóljo njega zhaſa in mozhi ne sapravljaj; ſej te ne móre sadovóljiti, ſej ti bo vséto, ti bo sagre-nélo, sóperno in perſtujeno poſtalo, ſej zhaſno veſelje ní *vézhno veſelje*. Vſe té rezhí le tako vshívaj kakor popótnik potrébne in slóshne re-zhí na ſvojim popotovánji vshíva. Po popótni-kovo ſe ondi nikoli tèrdno ne vſédaj, kjer boſh morebíti le nektére dní ali ure prebíval. Po njegóvim isglédu ſe vſiga sdèrshi, kar bi te utegnílo perdersheváti, te trúditi, in nevár-noſti in tesháve tvojiga popotovánja mnóshiti. Zhaſno perpuſheno veſelje takó vshívaj, kakor ga popótnik vshíva, ktéri je ſhe na ptújim, in v' ſvojo domázho deshelo hití. Minljíve re-zhí naj niſo nikoli zílj in konez, ampak le perpomózhek tvojiga gorézhiga trúda, nikoli ne ſméſh ſvojih ozhí nar bolj na-nje obrá-zhati, nikoli vſih ſvojih mozhí savóljo njih po-tratnjáti, ſe nikoli na-nje tako ne navesováti, de bi v' njih vſe ſvoje velíke in ſtanovítne ſrézhe iſkal.

5. *Vshivaj*, ta je péti nauk, ktériga nam pogimba vſih zhaſnih rezhí dajé, *vshívaj minljive*

rezhí tolikanj hitréjshi, skerbnéjshi, in várnishi, kólikor mànj vésh, takó dolgo jih bosh imèl in vshíval. Pravízhniga, perpushèniga, nedólshniga vshitka zhasnih rezhí nikar na taki zhas ne odlashaj, ktéri morebíti sa-te nikoli prishèl ne bo. Obrázhaj v' dobro *svoje mozhí*, dokler jih imásh, bèrsh jih obrázhaj v' pravízo in zhédnost zhe so ravno májhine, in nikar ne zhákaj, de bi vézhi méro mozhí sadóbil, morebíti ne bosh nikoli vézhih mozhí sadobil, morebíti bosh she té kmálo sgubil. Vshívaj svoje *blagó*, *svoje premoshenje in svojo zhast* she danes in jih obrázhaj v' svoje ohranjenje, svojo slóshnost, svoje nedolshno veselje, in v' prid svojiga blishnjiga, ker jutri jih morebiti vezh ne bosh imel, morebiti ti jih bo kaka nesrézha, golfíja, ali pa smèrt vséla. Vshívaj nedólshno, shláhtno rasveseljenje, ki se ti ponúja, vshívaj ga s' modro méro, s' vesélim serzam; kader imash perlóshnost in kader te visokéjshi dolshnóst od njega ne odgánja, ker njegov prihódni vshitek ni gotov, in morebiti ti je majhna méra nedólshniga veselja na tém svétu odmérjena. Vshívaj *svoje shivljenje*, v' ták namén, is kakorshniga si ga od stvárnika prejél, in sdaj dóbro stóri, dokler samóresh dóbro storíti, in porsadevaj si sdaj ták biti, kakorshnimu ti je biti, ker ne vésh, ali bosh jutri she shível, ali ti bo jutri she mòzh dolshnosti svojiga shivljenja spolniti, in zilj in konez svojiga zhasniga popotvánja dosézhi ali nè. Tórej nobèniga dobriga déla ne odláshaj, svoje dobre tèrdne sklépe prèzej ispólni, danes

vſe dóbro ſtóri, kolikor ti je danes ſtoríti mogózhe, nobene dobre rezhí bres ſile na negotóvi jutriſhni dan ne odláſhaj, vſako perlóshnoſt kaj dobriga ſtoríti in bóljſhi perhájati ſi bèrsh v' prid obernì, ker ne véſh, ali jo boſh ſhe kdej imél ali ne. Vſak dan, vſáka ura ti bódi imenítna, morebíti je to sádnji dan, sadnja ura, ki je ſhe v' tvoji obláſti. Neprenéhama tedaj dóbro delaj dokler je ſhe dan, de te na náglim nózh ne prehití, v' ktéri ne more nihzhé délati.

6. *Persadévaj ſi*, in tako naſ ſhéſtizh uzhí pogimba vſih zhaſnih rezhí, *persadévaj ſi s' dobrim, modrim vshitkam minljívih ſtvarí, neminljívi, vézhni dobizhek ſtoríti.* Naúzhi ſe velíke snádnoſti, zhaſne ſtvarí s' modróſtjo in zhédnoſtjo nekáko preſtvaríti, minljíve rezhí v' rokah tèrdno dèrshati minljívoſti ali pogímbi ſtanovítnoſt dati, zhaſ posabljívoſti, in umerjózhnoſt ſmèrti is rók istèrgati. Vſe tvoje déla naj bodo pravízhne, ljudém v' prid, vſi tvoji kratkozháſi nedólshni, vſe tvoje veſelje shláhtno, vſe tvoje sadershánje zhlovéka in kriſtjana vrédno, vſi tvoji dnévi s' dóbrimi, bogabojézhimi deli sasnámnjani; vſe ſvoje shive dní bódi dobrótljiv, le módre, dóbre ljudí ſi v' prijatle isvoli, potlej boſh ſad ſvojiga déla vékemaj vshíval, ſvoje kratkozháſe in veſelje s' sadovóljnoſtjo pómnil, zilj in konez ſvojiga truda doſégel, ſvoje dnéve ſebi in ſvojimu blishnimu neposabljíve ſtóril, ſe nad naſtópki ſvojiga shivljenja neprenehama veſelil in ſvoje prijatle v' bóljſhim, vézhnim shiv-

ljenji ſpét náſhel. Potlej tudi ne boſh nobène rezhí, zéle in se vſélej sgubil. Potlej ti bo le bliſhézha ſpremenljíva podóba ali lupina zháſnih rezhi sgínila, njih bitje ali jedro pa, in vſe kar jim reſnízhno nótranjo zéno daje, bo vékomej oſtálo. Potlej bodo tvoje opravíla, tvoje bogáſtvo, tvoje veſelje, tvoje déla, tvoji prijátli, tvoje lèta, tvoji dnévi s' úrami vred ſ' tabo v' gròb in is groba v vézhnoſt ſhlí, in ſe ti ondi v' lepſhi podóbi perkasáli, in v' vézhnoſti tvojo obílniſhi popólnamaſt in ſrézho vterdili. Miren boſh takrat tiſti oklep podírati in rasdjáti vidil, ſ' zhigar pomozhjó ſi pohíſhtvo, ki ſe ne da podréti, isídal. Rad boſh vídne rezhí, ki le nekóliko zhaſa obſtojé, sa nevídne vezhne dobróte preménil, kadar ti bodo zhaſne rezhí pót k' vézhnim dobrótam narédile, in te sa njih vshitek perprávile.

7. *Torej hrepeni*, naſ sadnizh pogimba vſih rezhí uzhí, *hrepeni po neſpremenljívih vezhnih dobrotah, in tvoje pèrvo in nar imenitniſhi opravílo naj bo, po vólji ſvojiga Boga shivéti, kléri vſimu, kar ſi, kar imaſh, in ſtoriſh oſtánek in terdnoſt daje.* — Deſilih je okróg tebe vſe neſtanovítno in minljívo, deſilih je vſe karkoli okróg tebe tebe shiví, ſ' trojim truplam vred umerjózhe in ſe ſpét v' prah in pépel rasdrobí, vènder je vſaj tvoja duſha nèminljíva, neumerjozha, torej bo vſaj ona v' ſvoji popólnamaſti vékomej ráſtla. Sareſ, kdor boshjo voljo ſpolni, oſtáne vékomej, tak zhlovek ima Bogá neſpremenljíviga, vézhniga nadnámza, njega nevſuſhljív isvír vſiga shiv-

ljenja, in vſe ſrézhè, sa ſvojiga varha in sa ſvojiga prijátla; tak ima nad Bógam tako podpóro tèrdniga úpanja, ktére mu nobèn zhaſ, nobèna neſrézha, ne ſmèrt, ne gròb ſpodneſti ne móre. Saref! kdor módro in zhédnoſtno shiví, in je Bògú vſhézh, s' mírnim ſèrzam gléda, kako ſe vſe okróg njega ſpremínja, kako zhaſ mozhno in hítro naprej gré, kako njegóvo shivljenje kakor puſhíza proti vézhnoſti hití, kako ſe vſe rezhí vſako minúto ſvojimu konzu blíshajo; ták zhlovek nizh ne sgubí, zhe lih drugi ljudjé veliko, ali pa vſe sgubé; in lih takrat nar vézhi dobízhek ſtorí, kadar ſe nam sdí, de je nar vèzh sgúbil. Minljívo tak zhlovek saménja sa neminljivo, posémljiſko sa nebéſhko, podóbo sa reſnízo, parſténo útizo sa od Bogá issídano hiſho, ki je vézhna; saméní veſelje otroka sa veſelje odráſhenza, délo uzhénza sa délo uzheníka, májhino drúſhino prijátlov in ljúbljenzov sa neisrezheno velíko drúſhino popólnama pravízhnih, sa drúſhino vſih isvóljenih, svelízhanih, neumerjózhih duhóv. Ták zhlovek ſe preſtópi ſkosi ſmèrt v' bóljſhi, viſokéjſhi shivljenje, od úpanja k' vshitku, is boja k' premáganju, od déla h' pozhítku, is ſtanú nepopólnamaſti v' ſtan popolnamaſti.

Kriſtjan! ktéri sdaj minljívoſt vſih zhaſnih rezhí zhútiſh, in ſe zhes-njo povsdigníti sheliſh, hrepeni tedaj s' vſo ſerzhnóſtjo, in na vſo mózh po neminljívih in vézhnih dobrótah. Hrepeni po modróſti, zhédnoſti in bogabojézhnoſti. Hrepeni po prijásnoſti boshji, po smiraj vézhi enákoſti, po smiraj vézhi in terdnéjſhi

svési s' Bógam, in s' njegovim vézhnim Sinam Jesusam Kristusam. Hrepeni po plazhílu, po srézhi in zháſti prihódniga shivljenja. Spolnúj vóljo boshjo, spolnúj jo rad, s' veseljem in na tanko. Kdor voljo boshjo spólni, ostáne vékomej, in shánje sa svojo pokórshino vézhni, prelépi sad.

Tako, ljubesnivi poslushavzi! nas pogímba vsih zhasnih rezhí vsak dan, sosébno pa danáshni dan s' mozhnim glásam opomínja, in uzhí. Take imenítne naúke, in svarjenja nam daje. O blágor, vézhno blágor mu, kdor si té naúke modrósti k' sèrzu vsáme, kdor to svelízhansko posvarjenje poslúsha in ubóga! Tak zhlovek ostáne per vsih prekúzih zhasnih rezhí nepremakljív, in njegóva srézha je lih tako nespremenljíva, kakor Bóg, na zhigar vsigamogózhnost in dobróto je sídana.

In tázih mísel, preljubesnívi bratje! in tá- ziga sadershánja mórate tudi ví biti! Tudi vasha srézha naj bo lih tako tèrdna, lih na tó skálo sídana! Ta je pèrva in nar imenítnishi srézha, sa ktéro danes per sazhétku noviga léta Boga prósim, in jo vam vsim skúpej is zeliga serza vóshim. Amen.

V' prasnik zhaſtitiga rasglaſenja Jesuſa Kriſtuſa, ali v' ſvétih králjev dan.

Kje je rojéni Judovſki kralj? ker vidili ſmo njegovo svesdo v' jútrovi desheli, in ſmo ga priſhli molit. Mat, 2, 2.

Bog nam je dal nótranjo luzh, ktera je védno v' naſ in nam per vſaki perlóshnoſti povéé, kaj nam je ſtoriti, in kaj opuſtíti, nam naſhe dvome jemlje, naſhe ſodbe pregledúje, naſ natíhama hváli, zhe po njénim rasſvétljenji délamo, naſ graja, zhe po njénim noterdajánji ne ravnámo, in zhe ſvitléjſhi ſvéti, bolj ozhitno nam kashe pot, po ktéri nam je hodíti. To nótranjo luzh imenujem *reſnizo*, ktére podóba je tiſta zhúdna svésda, ki je daneſ módre is jútrove deshele k' Jesuſu Kriſtuſu perpeljála.

Ker ſi pa moramo luzh reſnize ali reſnizo v' ſvoj prid obrázhati, sato nam naſha mati katóljſhka zerkuv daneſ nad módrimi kralji v' isglédu pred ozhí poſtávi, kákſhini móramo biti in kako móramo reſnízo ſprejeti, de nam bo njeno ſposnánje ali njéna luzh prídna in svelízhanſka.

She taki gréſhniki, ktéri s' vſo mozhjo ſvojim pozhútkam in húdim ſtraſtim ſtréshejo, vénder vzhaſih ſvoje ozhí odpró, in ſposnajo ni-

zhémurnost zhásnih rezhi, po kterih hrepené, velikost úpanja, kterimu slovó dajó, in pregréshnost shivljenja, s' kterim drúge ljudí pohujshújejo. Tóde njih ozhi se pred lúzhjo resnize le sato odpró, de se bèrsh spet sapró, in od resníze, ktéra se jim pokáshe in jih rasvitlúje, imajo le ta sad, de s' svojo nesrézho, ko doslihmal resnize posnáli niso, sdaj she svojo pregrého sklénejo, de so jo bres dobriga sadú sposnali.

Nekteri pa *od luzhi*, ki jih gine, veliko govóré, in se kakor nizhémurni modrijáni od nje slo prepírajo, drusiga sadú pa nimajo od njé. Nektéri pa, ki so sami s' saboj v' raspèrtji, shelé sizer luzh resnize sposnáti, pa je ne ishejo, kakor bi jo imeli iskati, ker so res nejevóljni, kadar jo najdejo.

Nektéri sadnizh so toliko bóljshi, de jim rasloshenje resníze k' sèrzu gré, ker jim pa resníza veliko sópernost in pregánjanja káshe, sato se je ustráshijo, in je ne sprejmejo s' takim veseljem, in s' tako hvaléshnostjo, s' kákorshno so jo dolshní sprejéti. Te rezhí so nevárni in nesrézhni klézheti ali skale, na kterih se per nas sád resnize rasbíja, in módri králji kterih gód dánes veséli obhájamo, nas uzhé s' svojim sadersháńjem proti nebéshki ljúzhi, kté- ra jim novo pót káshe, *de móramo resnizo s' ponishnostjo, s' odkritim serzam, in s' veseljem sprejéti*, de se bomo sgorej imenovánih klézhetov ali skál ogibáli.

*

*   *

Módri kralji, na ktére naſ danaſhni prásnik ſpónni, ſo kakor modrijáni ſizer navájeni vſako rézh ſ' ſvojo pámetjo preſojeváti in ſe sato umniſhi, kakor druge ljudí miſliti; danes jih pa vender Bog poſebno rasſvetlí, in sato nizh ne preiſkujejo, ampak dobro vedó, de ſe jim nova svésda ní le is natórnih usrokov perkasala, in tudi boshjo luzh prezej ubógajo. Módri tedaj ne klízhejo modrijanov vſiga ſvetá ſkúpej, de bi ſe s' njimi od perkásni nóve svésde pogovárjali in ne trátijo drásiga zhaſa s' prásnimi pomiſliki in prepiri, ktéri bolj is nejevólje do reſníze, kakor pa is reſnízhniga hrepenjenja po njéj isvírajo. Snáno jim je úſtno isrozhílo njih ſprédnikov, ktéro ſo nékdaj vjéti Israelzi po jútrovi desheli osnanováli, in ktéro je prerok Dánijel s' drúgimi preróki vred preroková̀l, de ſe bo námrezh kdej *svésda Jákopa* perkasála. Tórej pa tudi prezej ſposnájo de ne ſméjo nizhémurniga premiſhljevánja zhlovéſhke pámeti med boshjo lúzh meſháti; de jih ſvitla lúzh, ktéro jim Bog káshe lahko várno vódi in vláda; de gnáda boshja na tiſtih pótih, po ktérih nam hodíti velí, ſhe vſelej nékako tamo púſha, sato de vére ob saſlushenje njéne ponishnoſti, in njéniga podvè̀rshenja ne perprávi; in de móra zhlovek, ktéri le en ſami shárk boshje reſníze sagléda, tólikanj reſnízhniſhi ſerzé iméti, kólikor mánjſhi je lúzh, ktéro mu je Bóg poſlal. *Vidili ſmo, in ſmo priſhli.*

Pa vènder ſo nektéri ljudjé, ktéri módrih kraljev v' tem ne poſnémajo. Taki kriſtjani ve-

dó, de ima véra nafhih ozhétov táke snámenja refníze nad faboj kterih ji tudi nar prevsétnifhi pámet vséti ne móre; pa fi vènder na vfo mózh persadévajo s' védnimi prepíri od vére zhèrva fvoje vefti, ktériga véra savóljo njih rasujsdánofti v' njih budí, popólnama sadufhiti; is drusiga naména po nektérih naúkih vére ne poprafhújejo, kakor le sato, de bi lahko rekli, de jim njih dvomov nad refnízami nafhe fvéte vére nihzhè ni odvsél. Sdajni kriftjani miflijo, de je shé vfak dóber kriftjan, kdor od vére velíko govorí. Ali *boshje kraljeftvo ne pride od súnaj.* Luk. 17, 20. Refníza ní fad prepíra, temuzh sdihovánja in fóls. Nebéfhke lúzhi móramo zhákati, in po isglédu módrih kraljev, fvoje ferzé s' molzhánjem in molítuvjo ozhifheváti, de bi bili vrédni, refnízo od lashí lozhíti in jo prav fposnáti. Spázheno ferzé sna fizer refnízo viditi, pa ljubiti je ne móre, ker ga bode. Vafhi dvomi nad refnízami fvéte vere pogánjajo is vafhih húdih ftraft. Naúki fvéte vére vam bodo prezej zhifti, fvitli, raslóshni, de bote lé ví zhifti, smérni, in pravízhni; in prezej bote tèrdno véro iméli, de le ne bote nobène velíke pregréhe nad fábo íméli. Le nikar fi ne vofhíte, de bi nauki fvéte vére ne bili refnízhni, potlej jih gotóvo tudi ne bote vezh fpodnáfhati ifkali. Ne fovrashíte vérinih naúkov, in vaf tudi njéne fkrivnófti ne bodo bodle. Defilih je bil f. Avgufhtin shé pred fvojim fpreobernjenjem od refníze fvétiga Evangélija preprízhan, vènder mu je ljubésen do pregréfhniga vefélja fhe dvome

sóper nektére naúke ſvétiga evangélija budíla. Daneſ pa nebéſhki luzhi ni tréba dvomov is pámeti módrih králjev isgánjati, ker v' njih ſèrzu nobène húde ſtraſti ne nájde; in oni ſo vrédni pervíne ismed ajdov, in pèrvi uzhénzi vére, ali reſníze biti, ktera je ſzháſama vſe naróde ſvétimu Evangéliju podlóshne ſtoríla. *Vidili ſmo in ſmo priſhli.*

Jeſt ſizer ne pravim, de ne ſmémo savóljo luzhi, ktera nam ſvéti, tiſtih ljudí sa ſvèt vpraſhati, ktére je Bog sa to paſtavil, de bi premíſlili in preglédali, in nam odkritoſèrzhno povédali, ali naſ ſvéti Duh vódi, ali nè. Lásh in golſija ſte reſnízi tako slo podóbne, de ſe zhlovek vzhaſih ſilno teshkó smóte obvárije. ¿Sej tudi módri is jútrove deshele narávnoſt v' Jerúsalem gredó, de bi ſe od reſnízhnoſti zhúdne svésde, ktéra jih je peljála, ſhe bòlj na tanko preprízhali. Módri vpráſhajo po Heródeshu duhóvne in piſmoúke, ker vedó, de jim snájo le tí reſnízo povédati, ktére iſhejo. Bres svijázh, s' enim glaſam v' vélikim méſtu popraſhújejo: *Kjé je rojeni Judovſki kralj?* Ne vpraſhajo tako, de bi jim lahko kdo kak napzhin sapeljiv odgóvor na njih vpraſhánje dal. Ne iſhejo in ne shelé perlisovánja, ampak poduzhenja. Reſníze s' odkrítim ſèrzam iſhejo, sato jo pa tudi najdejo.

Tudi ta laſtnoſt ſe nad vérnimi kriſtjani málokdaj vídi. Reſníze sato ne najdemo, ker je odkritoſèrzhno ne iſhemo. S' vſako ſtopínjo pred ſaboj prah in tamò delamo, ako lih je iſhemo. Marſikoga ſizer sa ſvèt vpraſhamo, to-

de ſvoje húdo nagnjenje tako lepó oblézhemo, in ga reſnízi tako slo podobniga in enáziga ſtorimo, de ga naſhi ſvetovávzi bres premiſhljevanja reſnízo imenújejo. Ne shelimò poduzheni, ampak golſáni biti, in hudo nágnjenje, ktéro v' naſ goſpodari tako oblezhi, de ſmo savóljo njega mirniga ſerza.

Tako ſe veliko kriſtjanov in ſhe veliko ſpokórnikov golſá. Ljubi bratje! zhe ſami ſebe per vſim ſvojim ſpreobernjenji na tanko preglédamo, bómo vſèlej kako ſkrito, ljubo, hudo nágnjenje naſhli, savóljo ktériga reſnízhno ne ravnámo, ktériga ſvojimu ſpovedníku na ravnoſt, odkritoſerzhno, ne rasodénemo in ne rasodevamo, in savoljo ktériga reſnize ne iſhemo, temuzh bi bili ſhe le nejevóljni, ko bi jo naſhli. Pa ſe vénder med prijatle reſníze ſhtéjemo, in jo shelimò ſhliſhati. Ali ſ' tem le ſami ſebe mótimo. Naſho húdo nagnjenje, ktéro ſmo per ſpreobernjenji is potópa reſhili, vſi ljudje posnajo, le mi ga nózhemo posnáti. Sato od njega molzhé naſhi prijatli, naſhi ſprédniki in naſhi podlóshni. Zhe vènder kdo od naſhiga hudiga nágnjenja s' nami govorí, tako od njega govorí, de zhes naſho ráno sagrinjálo potégne. Ljudjé vedó, de reſníze saréſ odkritoſerzhno ne iſhemo, in de bi naſ le ránil, kdor bi naſ zelíti hotel.

David je Nátanovo ſvetóſt ſhe le potlej po vrédnoſti zhiſlal, ko mu je prerok njegóvo pohujſhljivo shivljenje ozhítal. Od téga zhaſa ga je imèl sa ſvojíga reſhnika, sa ſvojiga ozhéta. Per naſ pa prezej ob vſe saſlushenje ob vſe

dobra zhédnosti príde, kdor nam pomága, de bi mí sami sebe prav sposnali. Desilih vzhasih svoje húdo nágnenje sposnamo, vènder shelimò, de bi ga drugi ljudjé hvalíli. In desilih si moramo od nótranjiga sprizhevánja resníze persiljeni, svoje húdo nágnjenje ozhítati, vènder ne móremo terpéti, de bi se kdo s' nami vred soper nas vojskoval. Hózhemo kakor nekdej Savel, de bi Samueli sdajnih zhasov ozhitno terdíli, kar mí na skrivnim sanizhújemo. In ker ne móremo resníze v' svojim serzu sadushiti, bi jo vènder radi is serzá vsih ljudí isbrisali, ktéri imajo s' nami kaj opráviti. Prav tedaj právim, de si sizer *resnízo ljubiti*, v' zhast shtéjemo, pa jih je vènder le malo ismed nas, ktéri resníze po sglédu modrih kraljev s' odkritim, resnizhnim sèrzam ishejo.

De so módri kralji resníze gotovo iskali, nam tudi to sprízhuje, ker nizh ne porajtajo na teshávе in na sopernosti, ktére bi jih bile utegníle od njih napréjvsetja odvrazhevati. Lejte l. p.! smed toliko módrijanov so sami módri králjì, ktéri ne porajtajo na prijátle, ne na shláhto, ne na govorjenje in sanizhevánje ljudí, in ktéri vsim ljudem naspróti ravnájo. Drugi ljudjé zhúdno svésdo sanizhújejo, nektéri se svésdi in napréjvsetju kraljev posmehujejo. Módri kralji pa vènder, ako lih samí, gredó sa vodníkam, ktériga jim je Bog dal. Le oni sapusté domázho deshelo, otroke, prijátle in shlahto, in se ne dajo motiti v' tem sosébnim napréjvsetji, zhigar potrébo in modróst jim nebeshka luzh rasodéva, desilih se s'

njimi nihzhé drugi na pot ne podá. *Vidili ſmo in ſmo priſhli molit.*

Ta je sádnji nauk, ktériga nam módri kralji ſ' ſvojim isglédam dajo. Reſníza je sato ſkorej vſelej v' naſ bres ſadú, ker od nje ne ſódimo po luzhi, ktéro nam je v' naſhi duſhi sapuſtila, ampak le po tém, kakor je tiſte ljudí ginila, ki okrog naſ shivé. Ne vpraſhamo reſnize sa ſvèt, ampak sapópadek, ktériga ſi drugi ljudjé od reſníze delajo. Torej naſ nebéſhka luzh velíkokrat sapſtojn nepokójne déla, sapſtojn nam pot káshe, po ktéri nam je hodíti. De lé druge ljudí poglédamo, ktéri lih tako shivé kakor mi, ſmo prezej vſi mirni, in naſhe ſerzé je prezej vſe otamnjeno. Zhe kako ſrézhno minuto reſnizo v' ſvoji véſti sa ſvèt vpraſhamo, ſamí ſebe pogubljújemo, ſe treſemo, kader ſe na vézhnoſt ſpomnimo, in ſklénemo novo shivljenje sazhéti. Kómej ſe pa med ſvét podamo, in ſe ſ' ſploſhnimi sglédi drusih ljudí poſvétujemo, ſamí ſebe pravizhne ſhtéjemo in ſpet tiſti napzhin mir dobimò, ktériga ſmo majhino popréd sgubili. To nam ne gré v' glávo, de bi zhlovek ne ſmel na pohujſhljive isgléde drusih ljudí gledati, ampak ſe le reſníze in ſpolnjenja ſvojih dolshnoſt terdno dersháti. Nam ne gré v' glávo, de ſe pogubimo, ako tako shivimò, kakor drugi ljudjé ſploh shive; ne umémo, de v' pogubljenje grémo, ako ſ' ſvetam po ſhiróki poti hódimo. Sploſhni sapopádki, ktére imajo vézhi dél od zhédnoſti in gréha, ſo nar vézhi sadèrshiki, ktere gnada boshja in reſníza v'

nashim ſerzu najdete. Tako je Aron plésal v' srédi Israelzov okrog slatiga teléta, in je malíku daroval, ktériga je sanizheval, ker ſi ní upal, ſplohni smoti Israelzov ſam sóperſtati.

Vzhaſih pa vèrh ſtrahu pred ljudmí tudi teshave in sópernoſti, ktére nám reſníza káshe, reſnízo nashiga ſerzá isbriſújejo. Reſníza naſ lih tako shálostne dela, kakor evangéljſkiga mladénzha, in je ne ſprejmemo ſ' takim veſéljem, kakorſhino ſo modri kralji vshiváli, kader ſo zhudno svesdo sunaj Jerusaléma ſpet uglédali. *Kader ſo svesdo uglédali, ſo ſe ſilno obveſélili.*

Módri kralji ſo vídili zhaſt Jerusalemſkiga méſta, sale hiſhe, lép tempelj, in ſvìtli Heródeshev dvòr, pa jim nobèna tih rezhí k' ſèrzu ne gré, nad nobeno ſe ne zhúdijo. Le reſníza jim je per ſerzu, ktéra jih rasſvitlúje; njih ſerzé, ktéro je bres predſódkov ali krivih ſodbá, ſe le nad reſnízo veſelí. *Kader ſo svésdo uglédali, ſo ſe ſilno obveſélili.*

¿Spèrviga morebíti tudi naſ reſníza veſelí, ktéro nam dobrótljivi Bog póſhlje. ¿Sklep noviga shivljenja, ktériga ſtorimò; nova luzh, ktéra nam ſvéti in ktére ſhe ne vídimo; ſtráſti, ktérih ſmo ſe she navelízhali, in ktére ſo v' naſhim ſerzu le grenkoto in sópernoſt sapúſtile, in nove opravíla, ktére ſi per novim shivljenji domiſhlújemo; vſe té rezhí ſo naſ ſpèrviga veſelíle, ker nam je vſáka novína vſhézh, in ljúba. Tóde tó veſelje je le krátko. Zhe ſe nam reſníza bòlj blisha, mànj nam je prijétna in ljubesníva. Kadar ſmo pa sazhéli bòlj

na tanko premíshlováti dolshnósti, ktére nam je resníza pred ozhí stavila; bolézhe loshenje, ktero nam je ukasovála; sapushenje svetá, molítuv, krishánje svojiga mesá, in sópernosti in nadlóge, kterih potrébo nam je terdíla; in pámetno, délavno, nótranje shivljenje, h' kterimu nas je pergánjala; potlej smo bili prèsej, kakor evangeljski mladénizh, shalostni, in smo se jéli od resníze odtegováti. ¿Sléherna smed nashih húdih strast je resnízi nove sadèrshke stávila. In kar se nam je spèrviga prijétno sdélo, se nam je po tém vse perstúdilo, in je sagrenélo, in míslili smo, de slabimu zhloveku ni mogózhe po pótu resníze hodíti.

Kdo smed nas po spoznánji resníze drusiga ne vídi, kakor resnízo? Kdo smed nas níma vèzh ozhí sa svét, sa njegóvo veselje, in sa njegovo zhast? Kdo svojiga veselja le per spoznánji resníze ishe? Komú je resníza v' terplénji toláshba, v' lénobi spodbádek, v' skushnjávi pomózh, v' shálosti veselje? In vender, kako nizhémurn, otrózhij, in ostúdin móra svét s' svojim veseljem in blágam, s' svojo zhastjó in visokóstjo taki dushi biti, ktera tebe, moj Bog! in resnízo tvojih vézhnih obljúb prav spozná, in ktéra vé, de vse, kar je súnaj Bogá, ní njé vrédno. Le to jo toláshi, kar ji vézhne dobróte káshe, le to se ji pogléda in hrepenjenja vrédno sdí, kar vékomej ostáne. Le to ji je vshézh, kar ji bo vselej dopádlo. Le Bog jo k' sebi vlézhe, ktériga nikdar sgubíla ne bo. Amen.

Pèrvo nedéljo po ſvétih králjih.

Jesuſ je ráſtel na modróſti, in ſtároſti, in gnádi per Bógu, in per ljudéh. Luk. 1, 52.

Kaj ſi mórajo kerſhánſki ſtárſhi in otrozi míſliti, kadar is lépiga danáſhnjiga ſvétiga evangélija, ſliſhijo, de je bil Jesuſ ſvojim ſtárſhem pokóren in de je ráſtel na modróſti, ſtároſti, in gnadi ali ljubesnívoſti per Bógu in per ljudéh? Gotóvo ſe per tém Jesuſovim isglédu tudi ſamí na-ſe ſpómnijo; ſtárſhi ſi v' ſvojim ſèrzu voſhijo: Kaj ko bi bili pazh tudi naſhi otrozi tako ubóglivi, takó pokórni, kakor je bil Jesuſ! Kaj ko bi pazh tudi naſhi otrozi lih tako na modróſti in gnadi ali ljubesnjívoſti ráſtli, kakor na ſtároſti ráſtejo! — Dobri otrozi pa, kadar danáſhni ſ. evangeli ſliſhijo, tèrdno ſklénejo, in ſi miſlijo: Tudi mí hózhemo Jesuſov isgled poſnémati, in kólikor bómo ſtáreji, tólikanj modréjſhi, in bogabojézhniſhi hózhemo perhájati.

Kerſhanſki ſtárſhi ſi vézhi dél vóſhijo, de bi ſe samoglo od njih otrók lih tako ſprizhevánje dajáti, kákorſhno nam ſ. evangéli od Jesuſa dá: tóde málo ſtarſhev je, ktéri snájo ſvoje otroke takó redíti, de bi bili njih otrozi smíraj modréjſhi, brúmniſhi, in ljubesnjívſhi.

Nektéri ſtáriſhi miſlijo, de ſo njih otrozi shé módri, brumni in ljubesnívi, de ſo le lépiga shivota; lepó oblézheni, de le snajo s' ljudmí lepó ravnáti, v' druſhinah dobro govoríti, in ſe prijetno obnáſhati. Tóde ta ljubesnívoſt v' ozhéh téga ſvetá ní tiſta ljubesnívoſt, ktéro danaſhni ſ. evangéli nad mladénzhem Jesuſam hváli, de je v' njéj raſtel per Bógu in per ljudéh; ker ta ljubesnívoſt nad ktero ſe Bóg in dobri in módri ljudjé veſelé, isvíra bòlj is nótranje bríhtnoſti in lepòte duſhe, kakor is unánje réje in ſnáshnoſti trúpla.

Nótranja skláhtnoſt in lepota je nar perva in nar imenítniſhi laſtnoſt, ktèra da otrokam reſnizhno in ſtanovitno ljubesnjívoſt. Is téga pa ne ſméte ſkleníti de morate ali ſméte unánjo réjo ſvojih otrók v' némar puſháti. Tudi unánja ſnáshnoſt in lépa réja sna k' ljubesnívoſti vaſhih otrók pomagáti. Obdvóje, duſha in truplo, mórate nad ſvojimi otrozi prav redíti. *Nótranja réja duſhe* vaſhih otrók móra vaſha perva, nar imenítniſhi, nar vézhi ſkèrb biti. Sráven té pa ne ſméte tudi na *drugo unanjo mànj imenitno réjo* trupla ſvojih otrók posabiti. Ta ſtárſhem in otrokam potrébin nauk bom daneſ raslágal.

Jeſt bom 1. *od nótranje réje duſhe*, 2. *pa od unánje réje trúpla* kerſhánſkih otrók govóril, in vam pokásal, kako in kóliko ſléherna réja premóre, de bódo vaſhi otrozi per Bógu in per dobrih ljudéh ljubésni vrédni, ali ljubesnívi.

I.

Kaj je nék mladénzha Jesusa per Bogu in per ljudéh gnade pólniga, ali ljubésniviga délalo? Morebiti je bil sato ljubésni vredin, ker je bil lépiga shivota, lépiga obrása, lepó oblézhen, ker je snal dobro in prijetno govoríti, in se proti vsákimu zhlovéku prav obnáshati? Ali so ga morebíti druge unánje lastnósti ljubésniviga délale? Naka, od tazih unánjih teléſnih lastnóst ne govorí s. evangéli, ampak od nótranjih daróv in lastnóst dushe, ktére so se v' Jesusu s' njegovo teléſno rastjo vred rasodevale, in so kaj prav sosébniga, kaj zhúdniga nad njim obétale. S. evangelist Lukesh sizer ne pravi, de bi Jesus ne bil imel tazih unánjih teléſnih lastnóst, ktére so per ljudéh k' Jesusovi perljúdnosti in ljubesnivosti tudi veliko perpomogle, pa te unánje teléſne Jesusove lastnósti niso bile pèrve in nar imenítnishi, temuzh le druge in mànj imenítne, in mànj potrebne lastnósti, od ktérih tukaj she ni govorjenja. Tukaj je le govorjenje od Jesusovih pèrvih, nar imenítnishih, nar potrébnishih lastnóst, to je *od modrósti njegóve pámeti*, *in dobróte njegoviga serzá.*

S. Lukesh hózhe tóliko rezhi: Jesus je bil prav brihtne, omíkane, prebrísane *glave*, in dobriga, vóljniga *serzá; pokóren* je bil svojim stárshem, poln ljubésni in vsákimu zhlovéku *postréshljiv*, pridin, smérn in sdershljiv v' vshitku otrózhjiga veselja; s' besédo, nad vsim njegóvim djánjem se je rasodéval véliki popól-

nama mosh, reshník Israelzov, in Odresheník vsiga zhovéshtva. Savoljo téga so iméli Bog in vsi dobri ljúdjé nad Jesusزhikam veselje in dopadenje; in lih te nótranje dúshne lastnósti mórajo she dan danáshni vashe otroke per ljudéh resnizhno ljubésjive délati; sa tē dushne lastnósti mórate per réji svojih otrók nar bòlj in nar préd skerbéti. Ne le unánja teléſna lepota in snáshnost, ampak sosebno nótranja dushna lepota in dobrótljivost daje mladósti pravo zéno in stanovítno ljubesnivost.

Premislite lé, ktéri dél je v' zhlovéku imenitnishi in shlahtnéjshi; ali dusha ali trúplo? in kaj je tedaj vézhi zhíslanja vrédno, ali lepo trúplo, ali na lépe zhédnosti navájena dusha? Mislim, de dusho visokéjshi od trupla zhislate in zénite. — Rés je sizer, de taki ljudjó per réji otrók bòlj na truplo, kakor na dusho, bòlj na unanje telesne, kakor pa na nótranje dushne lastnósti porajtajo, ktérim neumerjózhnost dushe nizh v' zhisli ní, in druge srezhe ne posnájo, kakor vshitek meséniga veselja. Taki stárshi málokdaj vprashajo: kákshini so otrozi na úmu, na sèrzu, in na sadersháнji? Kóliko so se shé kershanskih úkov naúzhili? Ali sta se brumnost, in strah boshji v' njih sèrzu globoko vkoreníníla? Ali ljubijo Boga bòlj, kakor vse druge rezhí, ali svojimu blishnimu rés dobro hózhejo? Ali dobre déla radi délajo? Ali so navájeni húde strásti krotiti, in svoje húde sheljé v' bèrsdah dershati? Ali vse dóbro sposhtújejo? i. t. d. Té in take vprashanja, ako lih so nar imenitnishi, takim starshem ne pridejo

na mísel, temuzh vso réjo svojih otrók le v' unánje líshpanje, v' unánjo snáshnost in lepoto trupla obrázhajo. Tórej vselej golóvo vpráshajo: Kákshniga shivota je? kakó se nese? kakó se sunaj sadershí? kakó se ga kaj oblazhilo prime? kakó govorí? kákshiniga rokodélstva, ali ktére umétalnosti se je naúzhil, de bi sebe in svojze preshívil? Taki posvetni stárshi le po tákih posvetnih rezhéh poprashújejo.

Zhe tedaj svedó, de so njih ali pa ptuji otrozi po njih mislih srejeni, jih ne mórejo nikdar dovòlj prehvalíti, ter právijo: Kakó ljubesnív je ta mladénizh! Kakó je ta dékliza sála in perljúdna! — Táka hvála pa stárshe in otroke k' nizhémurnosti napeljúje, tórej mislíjo, de móraje per svoji reji nar pred in nar bòlj sa únanjó, teléfno lepoto in prijétnost skerbéti.

Zhe tedaj táka unánja réja otrók smiraj bòlj okóli sebe séga; zhe se s' tákimi krívimi naúki she zlo táki starshi, ki imajo sizer veliko dobrih lastnóst, premotiti dajò, de smiraj le na unánjo teléfno réjo svojih otrók sílijo, nótranje pobóljshanje serzá pa v' némar pusté; zhe stárshi pregréshke zhes unánjo réjo, zhes lepó teléfno sadershánje nad otrózi hudó shtrafújejo pregréhe sóper Bogá ali zhes postávo boshjo pa bres vse shtráfinge pusté, mój Bóg! kákshin sad móre táka réja otrók rodíti! Ali se je zhuditi, de is tih ljubesnívih, perljudnih mladénzhev naglo nàr vézhi hudodélniki, nar rasujsdánishi nezhístniki, nar predèrsnishi sapeljívzi nedólshnosti, in nar lénishi postopázhi

israſtejo? Ali ſe je zhudíti, de té savóljo ſvoje unánje lepote zhaſtene hzhére, kakor nizhémurni koſhi, ali pa kakor ſlabe goſpodínje ſvojo in ſvoje drushíne ſrézho popólnama podkópljejo? Ali ſe je zhudíti, de velíko bogatih hiſh savoljo takih ſinov in hzhér obôsha, in de ſe nad njih rasujsdánim shivljenjem drugi ljudjé rasgledújejo in pohujſhújejo? Kjé je isvír vſiga téga? Gotóvo v' nápzhini ſlabi réji otrok!

Varite ſe tedaj kerſhanſki ſtarſhi, take nápzhine in ſlabe réje, de ſi pa bote tóliko neſrézh na ſvoje véſt nalóshili, in ſvojih otrók zhaſno in vezhno neſrézhnih ſtoríli. Nikar ſvojih otrók le sa ta ſvet ne redíte, de bi jih pred tém ſvétam ſkasováli, ampak nar pred in nar ſkerbnéjſhi redíte tvoje otrôke snótraj, na njih duſhi. *Strah boshji je sazhétik vſe modróſti.* Sgódej redíte otroke v' ſtrahu boshjim. Is njih sredíte dobre, ſvéte, Bogú dopadljive ljudí, ktéri bodo védili ſami ſebe prav vládati, in ſvojimu blishnimu v' príd biti! Tó je v réji otrók nar pervo in nar imenítniſhi, to ſtorí vaſhe otroke per Bogú in per pámetnih dobrih ljudeh ljubesníve. Neúmneshi náj od vaſhih otrók míſlijo in ſodijo kakor hózhejo, na njih dopadenji ni nizh leshézhiga. Zhe imajo nad vaſhimi otrózi Bog in módri, pametni in bogabojézhi ljudjé ſvoje dopadenje, je to dopadenje vèzh vrédno, kakor vſa hvála veſólniga ſvetá. Nar vézhi in nar potrébniſhi rézh ſte ſtorili, kadar s' notranjim oshlahtenjem pámeti in ſerzá ſvojih otrók dno, ali

grünt sa njih zháſno in vézhno ſrézho poſtávite. S' tém vam bo unánja réja otrók slo polájſhana, in bo tèrdna in ſrezhna; tudi te, namrezh unánje réje ne ſméte samudíti. Tóde to unánjo réjo mórate pod véliko réjo podſtáviti, in jo s' njó prav ſkleniti.

II.

Deſklih ſmo dolshní per vſakim oprávku nar bòlj sa pèrvo in nar imenítniſhi rézh ſkerbeti, vènder ne ſmémo, ako hózhemo módri biti, na druge, na manjſhi ali na mànj potrébne rezhí posabiti, in jih popólnama v' némar puſtiti, ker lih manjſhi rezhí vzhaſih k' doſéshenju nar imenitniſhiga zilja in konza slo perpomórejo. Taka je tudi s' réjo otrók. *Vaſh pèrvi in nar vézhi namén* nai je snotraj dobre in Bogu dopadljíve otroke isrediti. Unánja ali teléſna reja naj je pa le *vaſh drugi, ſtranſki in mànj imenítní namén.* Tóde savoljo téga, ko je teléſna réja drugi ali ſpódnji namén réje, ne ſméte miſliti, de jo lahko v' némar puſtite, temuzh lih sato, ko je teléſna reja drugi namén, morate sa-njo prèzej po pèrvì ali duſhni réji ſkerbéti.

To dolshnoſt imajo vſi kerſhanſki ſtarſhi in redníki, ker je Bog otrokam sraven duſhe tudi truplo dal. Bog tedaj hózhe, de tudi truplo ſkosi réjo smiraj shlahtnejſhi perhája, kolikor to unánje okóliſhine in otrókov prihodni ſtan imeti hoshé. Pravim de ſe mora otrokovo truplo toliko omíkati, in vgíbzheno ſto-

riti, kolikor njegov *prihódni ſtan* imeti hózhe, ker sna otrokam lih unánja ali teléſna dobra réja k' njih prihodni ſrezhi veliko pomágati. ¿Sej ſte lih sgorej ſliſhali, kako ſvét od réje otrók miſlj in ſódi; de ſvét bòlj na zhlovékovo unánjſhino, kakor nótranjſhino gléda. Ker bodo tedaj vaſhi otrozi kdej med ſvét priſhli, kjer ſi bodo per ljudéh kruha in potrébniga shívesha iſkali in kjer bodo kdej ſvoje talente v' dóbro obrazhali, satorej morajo tudi na teléſu ali sunaj prav isrejeni in omíkani biti, de ſe jim ljudjé ne bodo ſmejáli, ali pa de savóljo pománkanja teléſne réje, ne bodo ſhe njih duſhnih laſtnóſt sanizhevali, in de ſe bodo ſméli poſhteno ozhítno pokasáti.

V' tej rézhi nam je Jesuſ Kriſtuſ v' sglèd. Ráſtel je na ſtároſti, na modróſti in na zhédnoſti; ta je bila njegova pèrva in nar vézhi ſkèrb. Pa tudi unanje ali teléſno réje ní sanizheval, temuzh njegova unánjſhina je bila taka, ſe je tako noſil, in tako govóril, de mu níſo tudi nar imenitniſhi poſvetnjáki, Jerusalemljani in dvorniki králja Herodesha, nikòli ozhitali, de je divji, neróden in neoteſan. Ali bi tedaj ſméli kerſhanſki ſtarſhi v' némar puſhati, kar je ſhe ¿Sin boshji ſtoril, kadar je ozhitno na ſvétu shivel? — Nàka, ljubi ſtarſhi! velika smóta bi to bila, ko bi miſlili, de ní na unanjim obnáſhanji vaſhih otrók zlo nizh leshézhiga, ko bi savoljo té miſli ſvojim otrokam vſako neródnoſt, divjázhnoſt, nemárnoſt, in porédnoſt ſkosi pèrſte ſpregledováli, in ko bi jih savoljo tazih nápzhinoſt nikoli ne ſvarí-

li. Motíli bi se, ko bi unánjo réjo popólnama v' némar pushali. Unánja réja otrók je tudi véstna rézh. Jim snáte veliko pomagati, ako jih na telésu prav isreditè, de se vedó proti ljudém prav obnáshati, kakor jim snate velíko shkódvati, ako unánjo réjo v' némar pushate. She savoljo ljubésni, ktéro imate do svojih otrók, tèrdno upám, de bote vse od njih odverníli, kar bi jih utegnílo od njih srezhe odvrazhevati, in de bote sa vse skerbéli, kar jim k' njih srézhi kaj perpomóre.

Tudí v' unánji réji tedaj svoje dolshnósti ne opushájte, desilih je na unánji réji mànj, kot na nótranji, leshézhe. Sgódaj navádite otroke, de se bodo natórno, prosto, in nepersiljeno obnáshali. Vadite jih govoríti, kakor je per dobrih, poshtenih, pametnih in bogabojezhih ljudéh govoríti naváda. Navádite jih na obnáshanje, ktero jih bo od sunaj per dobrih ljudéh perporozhevalo. Tóde, sa boshjo vóljo vas prósim, unánje réje, ki je lé manjshi rézh, nikar v' pèrvo in nar imenitnishi rézh ne obrázhajte! Nar imenitnishih rezhí, to je, notranje réje, prave modrósti, bogabojezhnosti, pokórshine, kershanske ljubésni, sadovóljnosti in sdershljívosti nikdar ne posabíte. Na té dolshnosti in zhednosti vashe otroke navádili bodi vasha pèrva in nar imenitnishi skèrb. V' njih bo srézha vashih otrók vkoreninjena in one jih mórajo per Bógu ljubesníve storiti. Vsa unánjshina je le prásen blish in vides, zhe ní na nótranjshino sídano. Zhe so lih vashi otrozi perljúdni, prijasni in odjénjavni, vènder je vse

njih perljúdnost, prijasnost in odjénjavnost hinávshina, zhe ní njih serzé dobro. ¿Sáma unánja postrésljivost zhlovéshtvu she ne pomága, ker se malokdaj v' djanji kashe. ¿Sej nas skushnja uzhí, de nam nekteri ljudjé hribe in doline obétajo, kadar pa njih pomózhi pòtrebújemo, so vènder silno mersliga, in tèrdiga serzá. Notranja ali dushna réja je dnò v' resnizi kershanske réje.

Preljubi otrozhízhi! ki ste s' Jesusam enáke stárosti, ta resníza naj je tudi vam rezhena! Kaj ne, de bi bili radi per Bógu, in per dobrih ljudéh ljubesnivi? Kaj ne, de si voshite, de bi se vam v' tem in v' prihódnjim shivljenji dobro godilo? Glejte na Jesusa! On vam bódi v' isglêd! Bódite po njegovo svojim starshem pokórni, ktéri vas k' dóbrimu vódijo. Poslushajte nauke svojih uzheníkov, kteri vam pót modrósti kashejo. Poslushajte nauke svéte vére, in globoko si jih v' serzé vtisnite. Radi se kaj pridniga uzhíte. Várite se slabih pajdashev. Skerbíte, de bóte védno dobro vést ohranili. Ta pót je nar krajshi in nar varnishi, po kteri si bote dopadenje dobrih ljudí, in gnado boshjo saslushili. Zhe to pót isgreshitè, vas vsa unánja lepota in vsa unanja perljudnost ne bo resnízhno sadovóljnih in srézhnih storila. Zhe pa po poti nedólshnosti, bogabojézhnosti, spokórnosti in svetósti hódite, bote doségli dopadenje in ljubésen boshjo in dobrih ljudí. Amen.

Drugo nedéljo po ſvétih králjih.

Je bilo shenitovánje v' Kani Galileje, in mati Jesuſova je bila tàm. Je bil pa povábljen tudi Jesuſ in njegóvi jógri ali uzhénzi na shenitovanje. Jan. 2, 1. 2.

V' ſtrahu boshjim, v' ſ. sákon ſtopiti, je slo imenítna rézh, is ktére zákonſkim shégen boshji, in vſa ſrézha isvíra. Tako ſta ſe gotóvo tiſta dva sarózhila v' Kani Galileje, ktéra ſta Jesuſa, in Marijo njegovo mater, in njegóve jógre na shenitovánje povabila. Kako ſta bila pazh ſrézhna ker ſta sashetnika sakona, kralja mirú, in delívza boshjih gnad per ſébi iméla! sato ſta pa tudi v' edinoſti in sadovóljnoſti shivela.

Ták sakon je pa neſrézhin, ktériga Jesuſ ſ' ſvojo prizhujózhnoſtjo, to je, ſ' ſvojo gnado in ſvojim shégnam ne oſrézhi; tak sakon je isvír nepokója, prepíra, bolezhín, vſe grenkóſti in zhaſni pekèl. Ktére zhaſne krishe hózhem ſ' takim sakonam permériti? Réſ je ſizer, de vſaziga zhloveka kaki krishi tárejo, ktéri mu sháloſt in neprijetno shivljenje délajo. Ali sakonſki, ki ſ' ſvojim ſtanam sadovóljni niſo, ſo tako rekózh v' morji britkoſti in grenkóſtí, in njih shaloſt in bolezhíne, ktére zhutijo, ſo tako velíke, de jih popiſati ne mórem.

Révſhina nam je ſizer teshka, sguba naſhigo premoshenja naſ sháli, teléſna beteshnoſt in ſlaboſt naſ k' tlàm tlázhi, in shalenje naſhih ſovráshnikov naſ slo nepokójne déla. Te nadlóge ſe nam ſizer velíke sde, pa ſe jih ſhe vènder snámo kdej isnebíti. Zhe je pa sákon neſrézhin, ktéri je nerasvesljíva svésa moshá in shene, je to tak jarm, ktériga ſe zhlovek vzhaſih do ſmèrti ne isnebí, ker mosha in sheno le ſama ſmèrt raslózhi, in jih is nadlog réſhi.

Sakaj pa je dan danáſhni tóliko neſrezhnih sakonov? Od vſih ſtraní ſe ſliſhi nepokoj prepír, nesadovóljnoſt, jésa, ſovráshtvo. Od kod isvíra ta tako ſplohna in ſkoraj neosdravljíva bolésen? Zhe sakone sdajnih kriſtjanov mírno premiſlimo lahko ſposnamo, de sdaj le maloktéri sakonſki Jesuſa Kriſtuſa na shenitovánje povábijo, to je, de le maloktéri v' iménu ſvojiga Boga, sazhétnika ſvetiga sákona, v' ta ſ. ſtan ſtopijo. Ne premíſlijo ne naména, ne naſtópkov ſvojiga ſtanu, ne dolshnóſt, ktére na-ſe vsamejo; huda ſtraſt lakomnoſt s' vſimi ſvojimi gerdimi ſeſtrámi jih v' ta ſtan shene, in ker le po gnatvi ſtáriga meſéniga zhlovéka shivé, sato tako slo sajdejo, de njih sákon ni ne v' sazhétku, ne per konzu kerſhanſkimu ſvetimu sakonu podóben. Od ſvétiga sakona bom sarozhenim in nesarozhenim potrébne naúke dal; is tih naukov bodo nesarozheni ſposnali, de bres potrébniga premíſlika, in bres potrébnih perpráv ne ſméjo v' ſ. sakon íti, sarozhéni pa bodo vidili, de ſvétiga sakonſkiga

ſtanu ne ſméjo v' ſtan pogubljenja ſpreminjati. Tórej ob kratkim právim, de je savoljo tega tóliko neſréżhnih sakonov, ker ſe 1. *bres potrébnih perpráv moshitè in shénite*, in 2. *ker dolshnóſti ſvétiga sakona v' némar púſhate, in v' njem bres zhédnoſti shivitè*. Pasno me poſluſhajte.

I.

Darovi ſo mnógi, ktére je Goſpod Bog med naſ rasdélil, tedaj ſo mnoge tudi poti, po kterih naſ k' isvelízhanju vódi. Gotóvo je, kakor ſvéto piſmo právi, de niſo vſi ljudjé apoſteljni, ne vſi preróki, ne vſi użheníki; nektére je Bog uſtvaril, de goſpodújejo in sapovedújejo, nektére pa, de ubógajo; nektére, de altarju ſlushijo, nektére pa, de ſ' kmétovanjem, rokodélſtvam, in kupżhijo krúh ſlushijo. Boshja prevídnoſt naſ je tako rasdelíla, in sdaj je naſha dolshnóſt po vólji boshji shivéti. Le ſhkóda, de ſe tóliko ljudí boshjimu vládanju odtegúje, po krivih pótih hodi, in od ſvojiga zilja in konza smiraj bòlj in bòlj sahája. Ismed tázih ljudí ſo gotóvo mladénzhi in déklize, ktéri v' ſ. sakon gredó, deſilih ne pomiſlijo, ali jih je Bog lih sa tó pót, lih sa ta ſtan naménil ali ne. Taki lohkodúſhni kriſtjani ne porájtajo, ali jim je sakonſki ſtan, v' kteriga gredó, k' isvelízhanju, ali pa k' pogubljenju, temuzh le sato ſherbé, je jim k' njih domíſhljeni zháſni ſréżhi pomága, le to jim je per ſèrzu; to jih pa zlo nizh ne ſkerbí. ali

je Bóg s' njih isvoljenjem sadovóljin, ali ne, ali jim bo potrébne gnade dodélil, ali jih bo bres gnad sapúſtil. Ali je tedaj zhudo, de je tóliko neſrezhnih sakonov? Nad tém ſe nikár ne zhudímo, ljubesnivi poſluſhavzi! take neſré-zhe ſo ſhtrafinge, ſ' kterimi Bog sakonſke sato ſhtrafuje, ker ſo ſe vládanju njegóve prevídnoſti odtegníli, in v' ſtan ſtopíli, v' ktériga jih Bog ní klizal. Bog takim neubógliyzam per preróku Isaiju hudó shúga.

Kriſtjani tedaj nar vikſhiga Goſpoda rasdrashijo, kteri per ſvoji shenitvi ali moshitvi Boga sa ſvèt ne vpraſhajo, in sato jim ne da mozhne gnade, temuzh le ſplohno pomozh, ktera pa savoljo njih lenobe bres ſadu oſtane. Satorej jim ní mogozhe na polsnih potih, v' tolikih perloshnoſtih in nevarnoſtih bres greha oſtati, gréh na gréh nakladajo, in nameſt ſre-zhe, ktero ſo ſi v' sakonu obetali, le nejevoljo, shaloſt, nesadovoljnoſt in grenkoſt dobé. Sdaj ſodíte ſami, l. kriſtjani, ali ni prav slo potrebno s' Bogam poſvetovati ſe, preden zhlovek v' ſvet sakon gre? Ali ſe ne ſpodobi predſód-ke ali prásne dosdévke laſtne ljubesni raskro-piti, nagnjenju ſvoje natore ſlovó dati, gláſ kerví in meſa sanizhevati, in le gláſ pameti ín gnade boshje poſluſhati? Gotóvo ti je tre-ba, ljubi kriſtjan! ki miſliſh v' ſ. sakon ſtopi-ti, slo in dobro prémiſhlovati, gorézhe moliti, in neisrezheno varnimu biti. V' ſvetim sakonu ne iſhi zhaſne ſrezhe, blaga, zhaſti, ali pa ſladniga veſelja, ampak glej, de ti bo ta ſtan varna in ravna pot v' nebeſa; de v' njem vo-

ljo boshjo ispolnifh, de gnadi boshji sadershkov ne ftavifh, in vezhno svelizhanje gotovo dofeshefh; s' befedo, v' f. sakonu hrepèni po vezhni frezhi, torej tudi ne morefh per isvoljenji tega ftanu nikdar prevèzh varzhin biti. Vari fe tedaj, de ne bofh vanj flepo hodil, temuzh fposnávaj popred voljo boshjo.

Otrozi fmo fvetnikov, je nekdaj ftari Tobija fvojimu finu rekel, *torej fe ne fmemo, kakor neverniki sheniti, kteri le po gnatvi fvojih hudih ftraft ravnajo, temuzh moramo per Bogu pomozhi ifkati.* Lih tako jeft vam, l. p.! danef pravim, Otrozi fte fvetnikov, per kerftu fte pofvezheni, in v' otroke bofhje vseti, vafha dolshnoft je tedaj, de nobene rezhí ne ftorite, fofebno, de v' fveti sakon ne grefte bres volje fvojiga nebefhkiga Ozheta. Ako tedaj miflite v' ta ftan ftopiti, slo in gorezhe molite, in Boga sa fvèt vprafhajte, ali je njegova fveta volja, de v' ta ftan, in fizer lih f' to perfhono v' ta ftan ftopite, ker brumna in bogabozha shêna pride od Gofpoda; *brumna shêna je fofebna dobrota, ktero Bog moshu le savoljo njegovih dobrih dél da.* Sir. 26. Nizhemurna, nefpametna, in gofpodvávna shêna je pa fhtrafinga, f' ktero Bog take moshé fhtrafuje ki ga per fvoji shenitvi sa fvèt ne vprafhajo. Kar tukaj fveti Duh od shêne pravi, je fhe bolj od moshá rezheno, ker fe hudobni shêni fhe vènder samorejo mejniki ftaviti, mosh je pa glava fvoje shêne, in gofpodár fvoje hifhe; zhe je mosh hudoben, ne more njegovim hudim ftraftim nihzhe mejnikov ftaviti. Per ta-

kim móshi shêna joka, otrozi ſtradajo, in vſa hiſha omahuje. Is tega lahko ſposnate, kako slo vam je potrebno Boga proſiti, de bi vam lih tiſto perſhono pokasal, ktero vam je k' vaſhi ſrezhi namenil.

Neſpametni ſo tedaj kriſtjani, kteri ſe ſlepo shenijo in moshé, in ne gledajo na pametno, ſveto, nedolshno in bogabojezhe shivljenje tiſte perſhone, ſ' ktero hozhejo v' ſ. sakon ſtopîti, ampak le na lepoto ali pa na bogaſtvo. Ne glej na shénſki obras, ſizèr ſe boſh golfal, boſh menil nad lepo sheno velik ſhaz ali saklad najditi, pa boſh le naſhel ſtudeniz raspertja in prepira. Pa tudi nikar ne glej na bogaſtvo, ker velike dote ne delajo ſrezhnih sakonov. Jezabela je bila ſilno bogata, pa je tudi hotla povſod goſpodariti, in je ſvojimu moshu Ahabu velíko hudiga naprávila, ker ga je v' marſikake pregrehe sapeljala, in mu ſtoríla, de ga je Bog v' ſvojim ſerdu konzhal. Sdaj le bogate neveſte iſhete, ker miſlite, de bote potlej ſrezhno shiveli, pa bo morebiti lih velika dota vaſhe neveſte isvir vaſhe shaloſti in grenkoſti, ker vam je bo neveſta vedno ozhitala.

In vé bogate neveſte! kako ſe bo pa vam godílo? ſej morebiti shenin, kteri vaſ ſnubi, ne ljubi in ne iſhe vaſ, ampak le vaſhe velike dote, le savoljo vaſhiga dnarja vaſ hozhe v' ſvojo ſushnoſt ſpraviti. Lepe beſede, obetanje vezhne sveſtobe, unanje snamenja ljubesni naj vaſ tedaj nikár ne mótijo, de bi tega ali tega vsele, ker bi vaſ kmalo ſkuſhnja ushila, de ſe tak shenin ne sheni per vaſ, ampak per

vaſhim blagu. To naj je ſoſebno ſtarſhem rezheno, kteri ſvoje otroke ſilijo, de bi ſe per bogatih ljudeh, le savolje njih bogaſtva sheni-li, ali moshili. Ali ne veſte kake napzhinoſti utegnejo is tazih sakonov priti? Ali veſte, de bote ſvojiga otroka s' bogabojezho perſhono sarozhili? Ali veſte, de ni igri, pijanoſti in drugim pregreham vdán? Svojiga ſina pregovarjate, de bi tiſto nevéſto vsel, ktero ſte mu vi isvolili; pa vaſ vpraſham, zhe ſte njeno sadershanje dobro premiſlili? Ali ſte preprizhani de ni otrozhja, raſtreſena, in neſtanovitna? Ali veſte, de bo s' vaſhim ſinam po kerſhanſko shivela? Varite ſe tedaj, de ſvojih otrók v' zhaſno in vezhno neſrezho ne pahnete. Varite ſe, de vaſ ne bodo vaſhi otrozi ſhe v' grobu kleli, in de ne bo Bog vaſhih otrók is vaſhih rok terjal.

Kaj hozhem ſhe le od tiſtih kriſtjanov rezhi, kteri ſe k' sakramentu ſvetiga sakona s' vaſovanjem in nezhiſtoſtjo perpravljajo? Vaſovavzi in vaſovavke! nezhiſtniki! predersni greſhniki! Ali miſlite de ſi bote ſ' ſvojimi pregrehami potrebne gnade boshje saſlushili? Ali miſlite, de bo vaſha saveſa, ktero ſ' pregrehami ſklenete, isvir shegna boshjiga? Vaſovavez! ali meniſh, de ſe ſmeſh gotovo na tako ſerzé sanaſhati, ktero ti sdaj nobene rezhí odrezhi ne more? oh! delezh ſe golfaſh, kdor ni Bogu sveſt, tudi tebi ne bo; to ſmeſh ſhe bolj od take perſhone miſliti, ktera Boga sa ſvèt ne vpraſha, kader ſe moshí. Kdor v' ſ. sakon ſ' ſmertnim greham gré, ſtorí velik gréh, in ſ'

tem greham rasdráshi ſerd boshji; satorej v' tem ſtanu le shaloſt, ſopernoſti, nejevoljo, in vſe nadloge najde.

Kriſtjani! pejte vender ſamí v' ſe, kader ſe shenite ali moshite, vpraſhajte Boga sa ſvèt in proſíte ga ponishno in gorezhe, de vam perſhono rasoderie, ktero je sa vaſ namenil. Ne poſluſhajte glaſu kerví in meſá, ne ſvojih hudih ſtraſt. Ne glejte na lepoto, ne na bogaſtvo, temuzh le na zhednoſt, na ſveto shivlenje; in varite ſe nerodnoſt, ſ' kterimi ſe marſikdo gnade ſvetiga sakona nevrédniga ſtorí. Tako bote imeli Jesuſa na shenitovanji, kteri vaſ bo ſ' ſvojo gnado poterjeval, in vám tiſte dobrote delíl, ktere k' ſrezhnimu sakonu perpomorejo. Nikòli ne bote tiſtih shaloſtnih naſtopkov zhutili, savoljo kterih taki kriſtjani sdihujejo, ki v' ſ. sakon bres premiſlika, bres perprav gredo, in *v' njem bres zhednoſti shive.* To je sapopadek drusiga dela.

II.

De bote v' ſ' sakonu ſvetó in po kerſhanſko shiveli, morate dolshnoſti ſvojiga ſtanu sveſto in na tanko savoljo Boga ſpolnovati. Ako hozhete vediti, ktere dolshnoſti ima sakonſki ſtan, vam ſ' ſ. Pavlam rezhem, de imate v' tem ſtanu dolshnoſt *ljubesni*, *pokorſhine*, *in ſkerbi* sa ſad ſvetiga sakona. Ljubesin vaſ ſ. Pavel uzhí v' liſtu do Efesjanov 5. p. kjer pravi: *Moshje! ljubite ſvoje shené.* Lih v' tem liſtu vaſ pokorſhine uzhi, ker pravi: *Shene!*

bodite pokorne ſvojím moshém. Od ſkerbí sa otroke pa ſ. Pavel govori lih v' tem liſtu v' 6, p. ker veli ſtarſhem sa otroke ſkerbeti, jih uzhiti in ſtrahovati. Perve dve dolshnoſti bolj na tanko preglejmo, ker od tretje je she bilo govorjenje, in bomo vidili, de jih le malokdo na tanko ſpolnuje, de tedaj v' ſ. sakonu le malokdo brumno in bogabojézhe shiví.

1. *Moshje! ljubite ſvoje shené.* To dolshnoſt, is ktere vaſ ne more nihzhe isjemati, vam ſ. Pavel v' boshjim imenu naloshi, in jo mórate proti ſvoji sheni vſelej ſpolnovati, bodiſi shena lepa ali gerda, bogata ali revna, sdrava ali bolna. Sato vam velí ſ. Pavel shené tako ljubiti, kakor je Kriſtuſ ſvojo zerkuv ljubil. Ta boshji svelizhar ní ſvoje zerkve od ſebe pahàl, nikoli sapuſtil, temuzh ji je bil tudi v' nar hujim preganjanji sveſt. Lih tako morate tudi ví, kerſhanſki moshje! ſtoríti, vaſha ljubesen do shene ne ſmé nikoli omersniti, zhe ſo lih druge ſhe lepſhi, ſtraſti ſho tako hude, ſkrite nevarnoſti ſhe tako velíke. ¿Sej veſte, de ſte ſ' ſvojo shenó le eno teló; kadar tedaj nehate sheno ljubiti, nehate ſamí ſebe ljubiti, ſamí ſebi nezhaſt delate, kadar ſvojo ljubesen med sheno in drugimi perſhonami delite. ¿S' tem delate ſvoji sheni krivizo, in savoljo té krivize ſte pred Bogam ojſtre ſhrafinge vredni. Ali niſte pred duhovnam in prizhami obljubili, ali niſte nébu in semlji saprizhali, de hozhete ſvojo sheno ljubiti, dokler vaji ſmert ne raslozhi? Sakaj to perſego tako lahko prelomljujete? Ali ſte ſe ſ' ſvojo sheno

le sato sarozhili, de bi vaſhim hudim ſtraſtam ſlushila, in de bi njo in njene ſtarſhe v' morje shaloſti vtopili? Lejte! vaſha neſrezhna shena ſe nad vaſho rasujsdanoſtjo milo joka, druga rezh je ne tolashi, kot njene grenke ſolsé; ali vam to zlo nizh k' ſerzu ne gre? Dokler ſte ſvojo sheno ljubili, ſo vam njene is ljubesni tekozhe ſolsé k' ſerzu ſhle, in ſo vaſ omezhile; ali vaſ pa sdaj is shaloſti savoljo vaſhe rasujsdanoſti tekozhe ſolsé ne bodo zlo nizh omezhile? Oh! kakó slo ſte posabili na dolshnoſt, ktero ſte per poroki na-ſe vseli!

Kar tukaj moshém rezhem, je tudi shenam rezheno, tudi shené ſo obljubile ſvoje moshé ljubiti. ¿Si ſhe zlo upam rezhi, de je shena, ktera to dolshnoſt prelomi, vezhi ſhtraſinge vredna, ker njena nerodnoſt ali pregreha vſo drushíno smeſha. Savoljo tazih pregréh je velíko hiſh ſpodkopanih, ali pa táki otrozi dobé premoshenje, ali jerbſhino, kteri nimajo nobene pravize do nje. Varite ſe tedaj, kerſhanſke shené! de ne bote ljubesni in sveſtobe do ſvojih mósh nikoli v' nemar puſtile. Pa tudi ví kerſhanſki moshje! ſe varite, de ne bote ſerza ſvojih shén ſ' hudim, jesnim, togotnim in nejevoljnim sadershanjem od ſebe paháli, in jim k' takim pregréham ſhe vezhi perloshnoſt dajali. Le nikar ne miſlite, de ſo vaſhe shené vaſhe ſhlushabnize; one ſo vaſhe tovarſhize, vaſhe pomozhnize, nikar tedaj s' njimi kakor neuſmiljeni rábeljni ne ravnajte; sdershite ſe vſiga grenkiga ozhitanja, smerjanja, kletvine in shuganja. S' ſvojimi shenami

takó ravnajte, kakor Kriſtuſ ſ' ſvojo zerkuvjo ravna. Kriſtuſ ſvojo zerkuv ljubi, deſilih imajo njeni udje, njeni otrozi veliko nerodnoſt nad ſaboj; njih ſlaboſti pa ſhe le ſtoré, de Kriſtuſ ſvojo zerkuv ſhe gorézhniſhi ljubi. ¿Stóri tudi tí takó ſ' ſvojo sheno. Kaj ti je shena shaliga ſtoríla, de s' njo takó terdó ravnaſh? Zhe ſmeſh ſhtraſovavez njenih pregreh biti, ali pa túdi ſmeſh njeni neuſmiljen rábelj biti? Kaj ti je hudiga ſtorila, de ji od goſpodarſtva ſvojiga in njeniga premoshenja nizh ne poveſh, de vſako rézh pred njo sakrivaſh, in je nikoli sa ſvèt ne popraſhaſh? Ali je Kriſtuſ ſvoje ſkrivnoſti pred zerkvujo takó ſkrival? ¿Sej Bog hozhe, de ſe ſ' ſvojo sheno kaj poſvetujeſh, ker je Eva Adamu sa pomozhnízo dal.

Vém ſizer, ſ' zhém ſe isgovarjate; pravite namrezh, de shenam ſkrite rezhi praviti ní varno, ker ne snajo molzhati, in ſ' ſvòjo nemolzhezhnoſtjo vam snajo v' vaſhim goſpodarſtvu velikokrat ſhkodovati. ¿Sposnam, de ta isgóvor ní vſelej prasen. Pa povejte mi, ali ſo vſe shene tako slo blebetávaſte? Ali ní v' sdajnih zhaſih nobene modre Judite, ktera bi samogla ſvojim ſomeſtnizhanam ſerzhnoſt dajati, in ſ' ſvojim modrim ſvetam ſovrashnika od meſta odpodíti? Mozhnó ſe motite, zhe miſlite, de imate le vi moshje pamet, in modroſt, ker ſe vender vſak zhaſ tudi modre in molzhezhe shene najdejo. Le pametno s' shenami ravnajte, povejte jim, kaj miſlite sdaj in sdaj ſtoriti in kakó miſlite domazhe rezhí obrazhati; pa jim tudi povejte, kako potrebna je mol-

zhezhnoſt od tazih opravkov, nad kterimi je veliko leshezhiga; dobro vém, de bodo potlej vaſhe shene tudi pametne in molzhezhe, ſe bodo rade po vaſhih namenih ravnale, in vaſ v' vſih pametnih rezheh rade bogale, kakor jim ſ. Pavel velí, in kakor ſo vam per altarji obljubile.

2. Tukaj kerſhanſke shené! ſe na vaſ osrèm, ker govorim od pokorſhine, ktero ſte prèzej per poróki ſvojim moshem obljubile. To dolshnoſt je Bog naloshil Evi, ktera ni hotla boshjimu povelju pokorna biti. Bog ji je rekel: *Moshu boſh v' oblaſti.* De pa ta ſodba boshja *vſe shené* obſeshe, ſe she is tega lahko vidi, ker ſ. Pavel vſim shenam bres raslozhka ukashe, de morajo ſvojim moshem pokorne biti. Shene! vaſha ſoſebna dolshnoſt je tedaj, de morate ſvoje moshé bógati, ker mosh, kakor pravi ſ. Pavel, je glava shene. Povelje ſvojiga moshá morate ſ' ſpoſhtovanjem poſluſhati, in na tanko ispolniti, in ſizer tako na tanko ispolniti, kakor de bi vam bilo od ſamiga Boga dano; to vam ſ. Pavel sapové v' liſtu do Efes. v' 5 p. rekozh: *Shené morajo ſvojim moshem pokorne biti, kakor Goſpodu.* Pa moshá ne ſmete le vzhaſih, ali pa le v' nekterih rezhéh bogati, ampak morate moshu v' vſim podloshne biti, kakor je zerkuv Jesuſu Kriſtuſu podloshna. Zerkuv ſvojiga poglavarja Jesuſa Kriſtuſa v' vſih rezheh bóga, v' vſih mu je podloshna; torej tudi vé nimate pravize moshem nepokorne biti. Le takrat ſe moshu ſmete v' bran poſtaviti, in mu pokorſhino odpovedati,

kadar bi vam mosh kaj taziga sapovedal, kar je boshjim ali pa zerkvenim sapovedam nasproti. Bódi tedaj svojimu moshu pokorna, ker je mosh tvoja glava. Tode maloktera shena spolnuje to dolshnost; nektere hozhejo v' hishi gospodovati in verh drushíne tudi moshá v' strahu imeti; hozhejo moshá siliti, de bi po njih termi shivel; moshovimu povelju, zhe je sho tako pametno, nasproti delajo; in neisrezheno godernjajo, kolnejo, in roté, kader jim mosh njih kratkozhase prepoveduje, in jim vézhi skerb sa gospodinjstvo ukasuje. Lejte! tako slabo ispolnujete dolshnost, h' kteri ste se same per poróki savesale; ali se je tedaj zhuditi, de s' svojim sakonskim stanam niste sadovoljne? de je v' vashi hishi vsak dan raspertje nejevolja in prepir? Nad tem, ljubesnjivi poslushavzi! se ne smemo zhuditi, ker Bog take sakonske, ki svojih dolshnost ne ispolnujejo, s' svojo gnado sapustí, sato jim je svésa silno sóperna, in teshka, ktero so per altarji sklenili; taki sakonski se med saboj sovrashijo, in se vender ne morejo lozhiti, si smerti voshijo, in kar je strashnó slíshati, zlo sgodilo se je she vzhasi, de so si persadevali samí sebe ali pa svojiga tovarsha umoriti. Od drugih pregreh, ki so nastopki nepokorshine, nozhem tukej govoriti. Kershanske shene! dobro premislite, koliko hudiga storitè, zhe tako imenitne dolshnosti ne ispolnujete, ktero ste si same prostovóljno naloshile. Ah! je rekla s. Monika nekterim shenam, kako gerdó je sa vas, de sebe in svojiga spola posábite. ¿Sej vam je bilo na

sbéranje dano ali omoshiti ſe, ali pa ſe ne omoshiti; ker ſte ſi pa ſame proſtovóljno mosha sa ſvojiga poglavarja isvolile, ſe tudi sdaj prav slo ſpodobi, de njegove povelja poſluſhate in ubogate. Ravno tako jeſt vam rezhem: Gerdo, pregreſhno je, ako nozhete pokorſhine ſkasovati, ktero ’ſte ſvojimu moshu vprizho Boga in ljudí bres vſe ſile frejvoljno obljubile, ſ’ ſvojo nepokorſhino ſe hudo pregreſhitè, in ſte v’ nevarnoſti zhaſne in vezhne neſrezhe. Oh! obvarite ſe vender pred zhaſno in vezhno neſrezho, ubogajte ſvoje moshe, pokorne bodite njih povelju, in vſe na tanko ſpolnite, kar ní Bogu, in njegovi ſveti poſtavi naſproti. Zhe je lih vaſh mosh ſvojoglaven, sopern in togoten, ga vender morate bógati, ker ſte zlo do ſmerti s’ njim ſklenjene. Sakaj bi ſi jarm, ki ga ne morete od ſebe vrezhi, ſhe téshjiga delale? Sakaj hozhete saſlushenje takiga dela sgubiti, ktero morate ſtoriti? Bogajte tedaj, bogajte bres nejevolje, bogajte s’ veſeljem savoljo Boga. S’ pokorſhino ſi bote ljubésen ſvojiga mosha perdobile, v’ vaſhi hiſhi ne bo prepira, bote mirne in sadovoljne shivele, in tukaj zhaſno, in tamkaj vezhno ſrezhne. Amen.

Tretjo nedéljo po ſvétih králjih.

Pojdi, kakor ſi veroval, takó ſe ti sgôdi. S. Mat. 8.

Koliko lépih ſprizhlejev dobro in obilno poplazhane vere in upanja v' Jesuſa Kriſtuſa najdemo v' ſvetim evangelii, in koliko ljudí je, ktérim ſe je sgodilo, kakor ſo verovali! kólikim je Jesuſ ſ' ſvojo vſigamogozhnoſtjo na naglim, kakor bi s' ozhmi trenil dobrotljivo pomagal! in kóliko ſromakov je v' Jesuſovih naukih sdátin ſtudenez dosheljene tolashbe naſhlo! In lih to je Jesuſova ſveta véra tudi sa naſ, ljubi bratje! ſhe dan danaſhni, in mora lih to biti. Sareſ! Jesuſov nauk nam je po méri naſhe vére va-nj, in po méri naſhiga upanja na-nj, velika tolashba v' mnogih nadlogah sdajniga shivljenja. Oh! kakó nam je tolashba v' nadlogah ſploh vſim ljudém potrebna! Kdo tega ne vé? kdo smed naſ ſhe ní zhutil, kako velika, kako ſilna je ta potréba? Ali pa koga smed naſ ſo nadloge tèrle, in vender ní v' ſvojim terpljenji tolashbe shelel, ali pa pomozhi iſkal? Na ſvétu, kjer ſo vſe rezhí takó slo ſpremenljive, mora terpljenje biti. Tak zhlovek ſhe ní bil rojen, kterimu bi ne bilo nizh terpéti; ker umerjozh in beteshin biti, med umerjozhimi in minljivimi ſtvarmi prebivati,

in vender bres vſiga terpljenja shiveti, ní mogozhe. Kjer ſo zhloveſhke shelje in nagnjenja tolikokrat prekrishane, kjer tóliko hudih ſtraſt goſpoduje in divjá, kjer je ſrezha naſhiga shivljenja na tóliko unanjih okoliſhin sidana; ondi mora velika vojſke, grenkiga truda, bolezhín in shaloſti, nadlog, in mnogih neſrézh biti; sato je ſhe naſhe nar zhiſtejſhi veſelje takó goſto ſ' terpljenjem prepredeno, de ne moremo veſelja vshivati, ako nozhemo terpljenja na-ſe vseti; sato je truma mnoge shaloſti ín mnosiga terpljenja takó ſtraſhno velika, in sato terpljenje tako hitro in bliso sa terpljenjém hódi de terpljenje terpljenju roko podaja. V' sdajnim shivljenji je gotóvo veliko terpljenja, gotovo ſo grenke britkoſti, ktere zhaſne nadloge ſlabimu zhloveku nalivajo. In kaj mu sna, kaj mu samore to butaro polajſhati? kdo ga samore uzhiti, nadloge s' modro ſerzhnoſtjo, in s' nepremakljivo ſtanovitnoſtjo noſiti in terpeti? Kaj samore zhloveka tolashiti, kadar ga pomankanje in revſhina táreta, kader ga bolesni in teleſne bolezhine shgéjo? Kaj mu samore ſerze dajati, kadar ſe njegovo premoshenje, kakor ſnég, taja, kadar is obilnoſti in sloshnoſti na naglim v' ſtan uboſhtva, in velizih ſkerbi pade? kaj ga samore miriti, kadar ſe mora na poti, po kteri ſvoje ſrezhe iſhe, smiraj ſ' velikimi sadershki in teshavami vojſkovati, kadar je takó slo neſrezhin, de mu nar ſvetejſhi nameni ſpodleté, de ſadu ſvoje zhednoſti nikòli ne ugleda, in nikoli ne vshiva? Kaj ga hozhe tolashiti, in miriti, kadar ga hinavſki

prijatli sapuſté, kadar njegova mozh vidama péſha, kadar ga ſlaboſt njegove ſtaroſti h' tlam tlázhi? — Ljudje ga ne morejo potolashiti, in umiriti, ker tudi oni lih pod takim jarmam ſtókajo, ſo lih takó ſlabí in bres pomózhi, kakor on; tudi bogaſtvo in zhaſt, tudi rastreſenje, veſelje in prijatli ne morejo vſelej njegove bolezhine ohladiti, in mu ran sazeliti; tudi pogled toliko drusih ljudi, kteri lih toliko ali pa ſhe vèzh terpe, ne more zhloveka potolashiti in umiriti. — V' terpljenji reſnizhno potolashiti samore le ſam Jesuſ Kriſtuſ, kteri je revnim terpinzam tolashbo in mir is nebéſ perneſel. On posná zhloveſhko terpljenje, kér je ſam terpèl in je ſkosi terpljenje ſpet v' ſvojo zhaſt ſhel. On, in pa nihzhe, kot on, naſ samore v' terpljenji tolashiti, le on nam samore tudi v' terpljenji mózh, terdnóſt in poterpeshljívoſt dajati, kar naſ h' ſrezhi in pokóju pelje. Per tej lépi in dobrotljivi reſnizi daneſ poſtójmo, in v' popolnama umirenje ſvojiga ſerza ſe nauzhímo, *kakó sna Jesuſ Kriſtuſ v' nar hujſhim terpljenji tolashiti.*

Kdor kolí smed naſ pod teshko butaro ſklezhih bolezhín ſtóka, ali pa kdor koli bo v' prihodnjih zhaſih kaj hudiga terpeti mogel, ta bo she sdaj ali pa vſaj kdej prizhijozho uro ſrezhno imenoval, ktera ga bó ſosnanila s' mozhno tolashbo, ktera samore nar bolj oblazhne in hude ure zhlovekoviga shivljenja lepo pojaſniti. — Poſluſhajte me —; Bog mi dodéli ſvojo ſveto gnado! —

* * *

Zhe dobro in na tanko premiſlimo, kako lepo Jesuſ ljudí sa prihodnje terplenje perpravlja, kako nar mozhnejſhi tolashila, ktere nam morejo nar vezhi modroſt dajati, v' ſvojim nauku ſkupej ſtrinja, kako take tolashila v' umirenje zhloveſhkiga ſerza oshivlja, in kako sadnizh vſim ljudem v' ſpodbadek ſ' ſvojim jih prelepim isgledam podpéra, ſe bomo gotovo kmalo do zhiſtiga prepřizhali, de naſ samore Jesuſova ſveta véra v' nar hujſhim terplenji, in v' nar sopernišhih okoliſhinah popolnama potolashiti in umiríti.

Premiſlimo nar pred, kako Jesuſ ljudi na prihodno terplenje perpravlja, in ſe gotovo ne bomo motili, zhe te ſrezhne perprave v' njegovih tolashljivih naukih od *Boga*, od previdnoſti boshje, in v' zhiſti ljubesni iſhemo, na ktero je Jesuſ ſvojo vero in zerkuv sidal.

Kdor hozhe na reſnizhno in mirijozho tolashbo perpravljen biti, mora od Boga, od boshje vſe naſhe sadéve obſegajozhe previdnoſti, in od boljſhiga shivljenja po ſmerti prav miſliti, in ſoditi. — In kdo samore to bolj prav ſtoriti, kakor od Jesuſa poduzheni kriſtjan? on namrezh, ki té tolashljive reſníze lih od nar bolj tolashljive in mirijozhe ſtrani posná? — Reſnizhno je, de boshji odreſhenik Jesuſ Kriſtuſ ſleherno perloshnoſt h' prevelikimu ſtrahu pred ljudmi is pota ſpravlja. Jesuſ nam kashe nad Bogam dobriga Ozheta, kteri tudi v' krishih in nadlogah, ktere nam poshilja, le naſhe ſrezhe iſhe. Ali naſ ne more ta sapopadek od Boga s' miram

in veſeljem nad Bogam napolniti? Memo tega ſi ſhe miſlite l. p.! Jesuſovo véro na boshjo previdnoſt, ktera ne obſega le velizih in imenitnih rezhí, ne le vſih ljudi, ne le vſaziga zhloveka poſebej, ampak tudi nar manjſhi ſtvarí, tudi trávo in lilije na polji; — miſlite ſi to reſnizo, de neſkonzhni Bog sa vſako ſtvar ſkerbí in je varije, in de ſe bres njegoviga perpuſhenja ali bres njegove volje nobena tudi nar manjſhi rézh ali ſpremembа ne sgodí. Táki sapopadki ſo le s' Jesuſam na ſvet priſhli, in le taki sapopadki samorejo zhloveka v' vſih sadevah in okoliſhinah njegoviga shivljenja mirniga ſtoriti. Zhe verh tega ſhe nauke premiſlimo, ki naſh zilj in konez sadenejo, de poſtavim popolnama ſrezha na tem ſvetu zlo ni mogozha; de je tukaj zhaſ ſétve, na unim ſvétu pa zhaſ shetve; in de bo ſlehern smed naſ ſhe le po ſmerti prejel, kar ſi je saſlushil; zhe vſe to premiſlimo ſe lahkó prepriзhamo, de na tem ſvetu ne ſmemo od terplenja popolnama proſtiga shivljenja upati, in de je vſaka nadloga, ki naſ teshí, le sa to kratko shivljenje odlozhena. Vſi taki sapopadki in vſe take miſli ſo priſhle s' Jesuſam na ſvet, in zhloveka lepó na prihodno terpljenje perpravljajo.

Kdor ſe tih reſnizhnih, shiſtih in ſkosi Jesuſa rasglaſhenih naukov in sapopadkov terdno dershí, in ſi jih globoko v' ſerze vtiſnè, ima tudi v' nar vezhih neſrezhah ſvojiga shivljenja, sa ſvoje upanje in sa ſvojo ſerzhnoſt smiraj terdno podpóro. Kdor smiraj in per vſih sgodbah v' Boga gleda, in ſ' pravo gorezhno-

ſtjo na-nj miſli, temu je vſe, karkoli ſe sgodí, le naprava, poſhiljanje, perpuſhenje in volja boshja; ták zhlovek v' vſih rezheh, ktere ſe mu nakluzhijo, vſe rezhí vladajozho roko ſvojiga nebeſhkiga Ozheta zhaſti; njegovo ſerzé ſe nikoli popolnama ne napolni s' opravki s' sheljami, ali s' veſeljem tega shivljenja; vé in ne more posabiti de je bòlj sa nebeſa, kot sa semljo namenjen Torej minljivih in ſlabih rezhí nikòli viſokejſhi ne zeni in ne zhiſla, kakor ſo vredne, tedaj tudi nar hujſhi sgubo zhaſnih dobrot s' reſnizhno viſokim duham, s' vrednoſtjo in ſ' tako poterpeshljivoſtjo preterpí, ktero le v' dobrim kriſtjanu najdeſh; nar neprevidniſhi, nar ſtraſhnejſhi neſrézhe ktere druge ljudi is uma ſpravijo, dobriga kriſtjana ne napravijo v' obupanje, ker ſo njegove ozhí tudi ta zhaſ v' Boga obernjene, po zhigar volji ſe vſe to godí; in kaj samore pobito ſerzé bolj potolashiti, kakor tolashljivo preprizhanje, de ſmo v' nar mozhnejſhih valovih ſtraſhniga viharja pod vezhnim varſtvam vſigamogozhniga Boga, zhigar povelju mora veſ ſvet pokoren biti?

Pazh reſ! karkoli ſe na ſvetu in karkoli ſe ljudem pergodí, povſod tak kriſtjan, ki vedno na Boga miſli, káko hladilo sa ſvoje bolezhine najde. Is vſiga tega ſe lahko vidi, de je zhlovek, kteri od prekuzov na ſvetu in v' ſvojim shivljenji tako miſli in ſodi, kakor naſ Jesuſ uzhí, tudi ſ' takimi reſnizami ſosnanjem, ktere ſo mu kakor pomagajozhi prijatli vſelej

na ſtráni, in njegovo ſerze na mirajozhe tolashila perpravljajo.

Perpravo ali tolashíla sa prihodno terpljenje najdemo tudi *v' ljubesni*, na ktero je Jesuſ ſvojo vero sidal; ker zhiſta ljubesen vſako hudo bolezhino hladi in napolni zhlovekovo ſerze s' dobrotljivo deleshnoſtjo ſrezhe ali neſrezhe naſhiga blishniga; taka deleshnoſt je zhlovéku prav dobra, kteri ſam veliko hudiga terpí. — Teshko je zhloveka tolashiti in miriti, v' kterim hude ſtraſti divjajo, taziga zhloveka vihar hudiga posheljenja mámi in móti, de glaſu pameti ne poſluſha, in ſvojiga ſlushnika na kraj obupanja pervlezhe. Bolezhín, ktere is jese, togote, savida, nevoſhljivoſti, ſovraſhtva in moshtovanja raſtejo, in terpljenja, ktero is tazih ſtudenzov isvira, ne more nobena tolashba pregnati; med divjim ſhumam tazih ſtraſt zhlovek ſhe glaſu ſvojiga prijatla ne ſliſhi.

Le ljubesen, ktere naſ Jesuſ uzhí in jo perporózha, odprè zhlovekovo ſerzé dobrotljivim tolashilam; kjer ta zhiſta ljubesen goſpoduje, ondi ni rasujsdaniga in divjiga posheljenja, ktero v' neſrezhi vſako tolashilo ſpodnaſha; ondi ni viharja hudih ſtraſt, in zhlovek shivi tiho in mirno. Poſluſhajmo ſ. Pavla, koliko mozh ima dobrotljiva kerſhanſka ljubesen. *Ljubesen*, pravi ſ. Pavel, *je poterpeshljiva, dobrotljiva; ní nevoſhljiva, ne ravná napzhino, ſe ne napihuje, ní zhaſtilakomna, ne iſhe, kar je njeniga, ſe ne da rasdrashiti, ne miſli hudiga, ſe ne veſelí krivize, ampak reſnize, vſe,*

kar ʃe da poterpeti, poterpi, vʃe veruje, vʃe upa in vʃe preneʃe. — Ker je pa táka tiſta ljubesen ktero nam Jesuſ velí, kaj nek samore mozhne zhloveſhke ſtraſti bolj v' bersdah dershati, ko ta ljubesen? kaj samore takó, kakor ona, naſhe ſerzé ob zhaſu veliziga terpljenja umiriti, in potolashíti?

Ljubesen ima takrat ſhe vezhi mozh, kadar naſhe ſerza s' dobrotljivo deléshnoſtjo ſrezhe in neſrezhe naſhiga blishniga napolni.

Lakomnika, kteri smiraj le sa-ſe shiví, kteriga ſrezha in neſrezha njegoviga blishniga nizh ne gine, ſe nobena dobra tolashba ne prime. Zhe ga pa kaka neſrezha sadéne, ga pa prezej k' tlam potlázhi, ker drusiga ne zhuti, kakor le ſvoje terpljenje; ko bi ſe samogel lakomnik nad veſeljem ſvojiga blishniga veſeliti, ali pa njegovè bolezhine deleshin biti, bi ſvojiga laſtniga terpljenja toliko ne zhutil. Tóde med njegovo in njegoviga blishnige ſrezho je neisrezheno globoka prepád, in sa-nj ſo nar boljſhi tolashila bres ſadu.

Kdor ſe pa ſkosi ljubesen s' vſimi ljudmí ſklenjeniga zhuti, kdor ſe sna s' veſelimi veſeliti, in s' jokajozhimi jokati, ali mar samore tak kriſtjan smiraj le ſam na-ſe miſliti, le ſvoje terpljenje in ſvoje nadloge pred ozhmi imeti? Ali mu veſelje nad ſrezho njegoviga brata ne smanjſha njegoviga terpljenja in njegove shaloſti? Ali ne bo tolikanj bolj na ſvoje terpljenje posabil, kolikor bolj na ptuje terpljenje miſli? — To reſnizo ſ. Pavel ſ' ſvojim isgledam lepo poterdi. Nadloge ga od vſih ſtrani

ſtiſkajo, veliko, neisrezheno veliko mora terpeti, pa v' vſim njegovim terpljenji ga ſrezha tolashi, ktere bodo vſi ljudje savoljo kerſhanſke vere deleshni. ¿Spomnimo ſe ſamiga Jesuſa, sazhetnika naſhe ſvete vere. ¿Svoje bolezhine je Jesuſ takrat manj zhutil, kadar je ſvojo ſilno shaloſtno mater ſvojimu ljubimu jogru perporóshal; takrat ſe mu je njegovo ſerzé bolj pojaſnílo, in ohladilo, kadar je deſniga rasbojnika tolashil, miril, in mu upanje vezhniga svelizhanja dal. — Gotova reſniza je tedaj, de ſe zhlóvek ſkosi ljubesen, ktere naſ je Jesuſ uzhil, in ſkosi sapopadke od Boga, in boshje prevídnoſti, ktere nam je Jesuſ na ſvét pernesel, nar bolj gotovo, in nar bolj pràv na prihodno terpljenje perprávi. Sdaj — od Jesuſa poduzheni — vſako hudo, vſako shaloſt, vſako nadlogo in vſako sopernoſt sdajniga shivljenja od prave ſtraní gledamo; sdaj ſo naſhe ſerza sa mirne tolashbe odperte in perpravljene —; in ta je perva dobrota, ktero je Jesuſ terpezhim ljudem ali terpinzam ſkasal. — Pa Jesuſ naſ *ne sna ſamó k' terpljenju perpravljati, ampak, kadar ſmo v' terpljenji, tudi reſnizhno tolashiti.* V' ſvoji ſveti veri je vſe tolashíla sdrushil, ktere samore nar modrejſhi pamét zhloveſhkimu ſerzu v' tolashbo snajditi, in jih ſhe s' novo mozhjo podpéra.

Od vere rasſvitljena pamet pravi terpinzu: Térpi ſvoje nadloge in bolezhine poterpeshljivo in voljno, ne daj ſe shaloſti, ali bolezhini k' tlam tlazhiti, ne bojezhiga, ne obupljiviga delati; ſej ſhe niſi vſiga sgubil. ¿Sej ſhe

nisi popolnama nesrezhin, desilih so te she nektere nesrezhe sadele. Nobena sguba ti vsiga dobriga ne vsame, nobena bolezhina te ob vse veselje ne perpravi, in v' nobenih okolishinah ne smesh vsigà upanja sgubiti. — Ne posábi, de je Bog v' nebesih, od kteriga tudi tvoje terpljenje pride; de je Bog, ki sna zhlóveka raniti, in sazeliti, ubosiga in bogatiga storiti, v' grob pahniti, in spet is groba vsdigniti. Vse svoje nesrezhe si misli kakor perpushenje boshje, in le verjami, de te Bog ne more posabiti, ne sapustiti. — Tèrpi svoje terpljenje s' veliko serzhnostjo, ne mèzhi butare, ki te teshí, svojoglavno in s' silo od sebe; ta butara sa-te gotovo ni preteshka, ker ti Bog, kteri ti tèrpljenje poshilja, tudi mozh daje, de ga samoresh terpeti. Ne obupaj, kader ti tvoja mozh pesha, sej ti jo bo Bog, kteri ti jo je pervizh dal, spet lahko poterdil; sej ti Bog velikokrat she vezh storí, kakor si tí voshiti, ali kakor umeti samoresh. — Tèrpi svojo nadlogo v' terdnim saupanji na Boga, ker v' Bogu vse najdesh kar te s' saupanjem navdaja. *Bog je vsigavedozh*, posná tvoje potrebe in tvoje terpljenje, in vé, kako in s' zhém bi ti bilo pomagati. *Bog je vsigamogozhen* in ima vse v' svojih rokah; vse sgodbe v' nebesih in na semlji so v' njegovi oblasti; bres njegove volje, ali njegoviga perpushenja te ne more nobena nesrezha sadeti. *Bog je neskonzhno dobrotljiv*, le tvoje srezhe sheli, in je she zlo takrat shelí, kader mislish, de so se vse stvarí v' tvojo pogubo sklenile. Ne obupaj nad nje-

govo mogózhno pomozhjo, in ſveſt ſi bodi, de ti bo Bog lih takrat in ondi na pomozh priſhel, kadar in kjer ſi njegove pomózhi nar bolj potrébin. — Osri ſe nekoliko okrog ſebe, lej! ſtvarnik nobene ſvojih ſtvarí ne posabi, deſilih nektera smed njih veliko, in ſhe vezh kot ti, terpí. Ti tedaj ne terpiſh ſam, veliko ſvojih bratov vidiſh v' potrébah, nadlogah, in v' shaloſti; kdo ſi nek, de hozheſh lih tí bres tega grenkiga sdravila shiveti? — Spomni ſe tazih ljudí, ktere je ſhe vezhi neſrezha, ko tebe, sadela, kteri ſhe vézhi bolezhine, vézhi rasshaljenje, in vézhi nadloge terpé, in sahváli Boga, de ni tazih velizih bolezhín in nadlog tudi sa-te potrebnih ſposnal. —

Tako ſkosi vero rasſvitljena pamet terpinza v' terpljenji tolashi, in Jesuſ tih tolashíl ne savershe, ampak poterdi, in terpínza takó tolashi, de sgorej imenovanim tolashilam ſhe vezhi mozh in terdnejſhi podporo da. Jesuſ ti pravi: Kriſtjan! nadloge, in terpljenje ti tvoj ljubi nebeſhki Ozhe poſhilja, ki te ſerzhno ljubi, in vſe je modro, vſe pridno, karkoli dober ozhe ſvojimu ljubesnivimu ſinu poſhlje. Tvoj dobrotljivi Ozhe bi rad tebi in vſim ſvojim ljubim otrokam ſ' terpljenjem persaneſil, ko bi ne bilo terpljenje sa tvojo réjo, to je: sa napeljevanje k' dobrimu potrebno; rad bi tebi in vſim tvojim bratam ſamó veſelje poſhiljal, de bi ſe ti smiraj po tvoji volji in po tvojih sheljah godilo, ko bi bil tí she sdaj sa tako ſrezho perpravljen, ko bi ſe to ſ' tvojim ziljem in konzam ſklépalo. Bog ti terp-

ljenje pofhilja, te s' shaloftjo, sopernoftjo in s' nadlogami fkufha, ker te ljubi, ker te sheli ismodriti, in poboljfhati. Zhifti te f' terpljenjem, de bi te lohkodufhnofti, nevarniga rastrefenja in bresfkerbnofti obvareval, in te na pametne mifli navadil; fkufha te f' terpljenjem, fkufha te s' bolesnijo, in bolezhino, s' fkerbjo, in sgubo ljubih prijatlov, de bi ti v' neftanovitnih dobrotah tega shivljenja ne ifkal fvoje frezhe, in de bi savoljo zhafniga vefelja na vezhno vefelje ne posabil. ¿Skufha te f' terpljenjem, de bi fe navadil fam febe premagovati, sdershlivo shiveti, in fi marfikaj prijetniga ukratiti, de bi fe vifokejfhi nad neftanovitno zhafno frezho povsdignil, in fe nauzhil fvoje frezhe in sadovoljnofti ne sunaj febe, ampak v' febi ifkati. ¿Skufha te f' terpljenjem, de bi vedil f' fvojim blishnim vezhi ufmiljenje imeti; fam morafh terpljenje pofkufiti, de bofh terpljenje fvojiga brata bolj zhutil, in mu hitrejfhi is nadloge pomagal. ¿Skufha te f' terpljenjem, ker te nadloge, in bolezhine marfikazih zhednoft uzhé, kterih bi fe fizer nikdar ne nauzhil. Kdaj snafh bolj na snanje dati, de fi v' boshjo voljo vef vdán, kakor ob zhafu nadloge, kadar je volja tvojiga nebefhkiga Ozheta tvoji volji nafproti? — Kdaj ti je mozh bolj ozhitno fprizhati, de v' Boga tordno saupafh, kakor lih v' nadlogah, kadar te vfe ftvarí sapufté, in fe vfe v' tvojo nefrezho in pogubo ftrinejo? — ¿Sposnaj tedaj, ljubi moj terpinz! de ti tvoj dobrotljivi Bog in Ozhe le sato krishe in nadloge pofhilja, de bi te modri-

ga, dobriga in torej ſrezhniga ſtoril. Le premiſli, de Boga tvoje terpljenje ne veſelí, de te nikoli zhes tvojo mozh ne ſkuſha, in de ti nikoli take butare ne naloshí, ktere bi ne mogel noſiti. Le upaj, de ti bo tvoj dobrotljivi Ozhe butaro is ráme vsél, kadar bi ti utegnila preteshka biti. Povsdigni ſvoje ozhí proti vezhnoſti, v' kteri ti bo pravizhni plazhevávez vſiga dobriga vſe tvoje zhaſno terpljenje s' neſkonzhnim, vezhnim veſeljem plazheval! —

Tako Jesuſ toláshi — tako tolashíla nar modrejſhi zhloveſhke pameti s' novo luzhjo pojaſnuje in s' novim shivljenjem oshivlja; daje novo mozh in novo podporo, in zhigavo ſerzé bi ſe per tolashbi, ktero nam Jesuſ daje, v' terpljenji ne omezhilo, in ne umirilo? — Réſ je tedaj, de ne sna nihzhé tako, kakor Jesuſ Kriſtuſ v' terpljenji tolashiti; pa je tudi gotova reſniza, de nam je Jesuſ nar lepſhi isgled sapuſtil, is kteriga terpezhimu kriſtjanu nove tolashila in nove mirila isvirajo.

Shaloſtno ſerzé ſe rado odpira isgledam terpézhih in neſrezhnih ljudi. Ker ſpomínj na terpezhe brate, kteri pod teshko butaro ſvojih nadlóg ſtokajo, in jih vender ſtanovitno in ſerzhno terpe, vſaziga terpinza opomni, de ní le ôn neſrezhin, in de njegova neſrezha ni nizh ſoſebniga; ga ſpomni in preprizha, de je zhloveku mozh nar hujſhi bolezhino in nar hujſhi shaloſt preſtati. — In blagor terpinzu, kteri ſe od te reſnize prav preprizha!

Zhe pa terpinz she v' isgledu neſrezhnih ljudi ſploh toliko tolashbe dobi, kakſhino to-

lashilo, kakſhen mir ſhe le v' velikim isgledu najde, kteriga je Jesuſ Kriſtuſ ſvojim terpijozhim in neſrezhnim bratam dal! On, nar boljſhi ismed vſih, ki ſo kdej shiveli in terpeli! On, ſin shiviga Boga, nam je poſnemanja vredin isgled dal, kako nam je mogozhe butaro veliziga terpljenja, in velizih bolezhín noſiti! Na-nj tedaj poglèjte, na-nj, na velikiga terpinza ſe osrite, neſrezhni bratje! Na Jesuſa obernite ſvoje ozhí, kader vam nesaſlusheno terpljenje ali nadloga ſerze topi, in kader pod teshko butaro shaloſti sdihujete. Kader na ſvetu v' uboſhtvu, v' revſhini, bres veljave, bres dobriga imena shivite, ſpomnite ſe, de tudi Jesuſ ni toliko imel, de bi bil glavo na kaj ſvojiga naſlonil, in de je do trideſetiga léta nesnan, od ſveta lozhen, in natihama shivel. Kadar ne morete med ſvojimi brati toliko dobriga ſtoriti, kolikor bi radi; kadar vam zhiſti nameni ſpodleté, in vaſhe dobrotljivo persadevanje velike sadershke najde, takrat poglejte na Jesuſa naſhiga Odreſhenika. Kako grenko in teshko ſo mu njegovi ſovrashniki delali, kar koli je hotel dobriga ſtoriti! koliko sadershkov in teshav je povſod naſhel! in vender ſe savoljo njih ni nikolí dobriga navelizhal, ampak savoljo dobriga je rad vſe hudo, vſe sopernoſti in vſe teshave preſtal. Njegov isgled vam bo ſerzhnoſt in novo mozh dajal, kader bote v' boji sa reſnizo she omagovali. Kader ſe nevoſhljivzi in hudobneshi nad vami paſejo; kader vaſ opravljivzi ſ' krivim obrekovanjem ob dobro imé perpravijo, in kader savoljo sgu-

be dobriga imena shalujete, takrat ſe ſ' tem tolashite, de ſe tudi Jesuſu, nedolshnimu in zhiſtimu Jesuſu, kteriga ní mogel nihzhe kaziga greha preprizhati, vender ní nizh boljſhi godílo. Kakó ſi upate sheléti de bi ſe vam boljſhi godílo, vam namrezh, ki niſte takó nedolshni, ne takó zhiſti? In nikar ſe ne zhudite, kadar vaſ ljudje sanizhujejo, vaſhe dobrote s' nehvaléshnoſtjo povrazhujejo, in vaſ vaſhi nar boljſhi prijatli sapuſté; ſej je imel tudi Jesuſ med ſvojimi ljubimi apoſteljni neſramniga isdajavza; ín tudi Jesuſa, taziga dobrotnika, ki ga ní bilo, in ga ne bo, je neisrezheno velika nehvaleshnoſt ſlepih ljudi na krish perbila! — Kadar vaſ teshka butara hudih in dolgih bolezhín, in bolesen tare, takrat ſe ſpomnite neisrezheno hudih bolezhin in grenkiga terpljenja, kteriga je Jesuſ, bres ſvojiga sadolshenja, le is zhiſte ljubesni do zhloveſhtva voljnó, ſtanovitno, poterpeshljivo, in veſ v' boshjo vóljo vdán terpel, in nauzhite ſe tudi v' tej rézhi isgled ſvojiga boshjiga uzhenika poſnemati. — Zhe vaſ dvomi savoljo boshje pravize in previdnoſti obhajajo, kadar vidite, de ſe marſikterimu hudobneshu dobro, marſikterimu dobrimu, pa hudo godí, takrat poglejte na naſtopke Jesuſoviga terpljenja, takrat premiſlite, kakó ſe je s' Jesuſam isſhlo, in tedaj bote prav zhiſto ſposnali, kako nizhemurno, in kakó ſlabo je vſe djanje, ſ' kterim ſi hudobneshi pravizhne preganjati in satérati persadevajo; in ſposnali bote, kako viſok, imeniten, in zhuda poln je pravizhin zhlovek, kteri ſhe v' neſrezhi ne ope-

ſha, in ne obupa, ampak tudi v' nar vezhim viharji ſvojiga terpljenja saupanja na Boga, in na-ſe ne sgubí. Poglejte, kakó ſe je s' Jesuſam isſhlo, in bote prav ozhitno vidili, kakó modro in dobrotljivo, boshja previdnoſt tudi nar vézhi zhloveſhke krivize, ſvetu v' dobro ſrézho obrazha.

Na-nj tedaj, na-nj, na velikiga terpinza neprenéhama glejte, vſi neſrezhni kriſtjani! na Jesuſa glejte, kadar pod teshko butaro hudih bolezhin, in nadlog jezhite. Per njem pomozhi iſhite, kadar vam nesaſlushena shaloſt in ſkerb ſerze topí, in jo bote gotovo naſhli. Lejte! v' Jesuſu, v' boshjim tolashniku shaloſtnih, vſe najdete, kar vam samore ſerze dajati, in terdno upanje delati. Nad njim najdete ſvojiga she velikokrat poſkuſheniga prijatla in brata; tudi takrat ga najdete, kadar ljudje vaſhih bolezhin nizh ne zhutijo, kadar vaſ ljudje mersli, in bres vſiga uſmiljenja sapuſté. —

Kdorkoli je tedaj v' neſrezhi, kdorkoli pod teshko butaro grenkiga terpljenja sdihuje, naj per tebi, ſveti tolashnik vſih shaloſtnih! pomozhi iſhe. Kakor tí, ne sna nihzhe tolashiti; tí veſh nar ſrezhniſhi in varniſhi pot, po kteri shaloſtno ſerzé k' pokuju, in ſtanovitnimu míru pride. Kakor niſi ob zhaſu ſvojiga posemljiſkiga shivljenja nobeniga shaloſtniga zhloveka bres tolashbe in pomozhi od ſebe ispuſtil, tako terdno upamo, de boſh ſvoje uſmiljeno ſerze tudi daneſ naſhim proſhnjam, in naſhimu sdihovanju dobrotljivo odperl! Kakor ſi bil nekdaj vſakimu shaloſtnimu tolash-

nik, tako bofh fhe dan danafhni flehernimu reveshu, kteri v' fvojim terpljenji per tebi pomozhi ifhe, sdravnik, dufhni fkerbnik, in tolashnik. Tí, ki fi naf is nefrezhe greha refhil, in f' fvojo prefveto kervijo sa nebefa kupil, — tí bofh naf ja tudi v' vfaki drugi nadlogi lahko tolashil, in nam pomagal; — tvoje imé bódi od vekomaj do vékomaj hvaljeno. — Amen.

Zheterto nedeljo po fvetih kraljih.

Sakaj fte tako bojezhi, maloverniki? Mat. 8.

Nekteri uzheni in bogabojezhi uzheniki katoljfhke zerkve pravijo, de je vihar, od kteriga fmo lih sdaj flifhali, podoba tiftiga mozhniga pifha in viharja, kteriga fvét f' fvojo perjetnoftjo, vabljenjem, mikenjem, in f' fkufhnjavami v' dufhi napravlja, fosebno pa, kteriga fkosi pofvetne rezhí sbujene in rejene hude ftrafti v' zhloveku obude, in njegovo dufho nepokojno delajo. Pazh ref! hud vihár toliko nepokojniga morja ne ftorí; vetrovi ga toliko femtertje ne pahájo; barka ktera fe na morji rasbije, ni v' taki nevarnofti; ljudje, kteri fo na morji v' barki bres vefla in bres vetríl nifo tolikiga milovanja vredni, kakor fo tifti ljudje,

ktére ſpazhéni ſvet mika, in na-ſe vlezhe, in v' kterih hude ſhtraſinge divjájo. —

De ne boſh v' tem mozhnim viharji ſvojiga shivljenja poginil, in de ſe ne boſh v' greh in rasujsdanoſt vtopil, moraſh ljubi kriſtjan! nar préd ſvoje ſerzé prevelikiga ſtrahu varovati, in ne ſmeſh *prebojezh in malovérin* biti, ker moraſh veliko hudiga preſtati, ako hozheſh bogabojezhe shiveti, in sa ſrezhno vezhnoſt veliko saſlushenja perhraniti. Sdaj ſe moraſh ſ' hudimi ſtraſtimi, sdaj s' lenobo in nejevoljo vojſkovati; sdaj mozh navadnih pohujſhljivih isgledov, sdaj ſploh prijetne nauke in ſplohne navade premagovati; sdaj ſe moraſh derezhi réki ſplohne rasujsdanoſti soperſtaviti, sdaj naſprotleje in sanizhevanje ſvojih snanzov, tovarſhev, in prijatlov terpeti. Sdaj moraſh ſvojo dolshnoſt ſpolniti, in dobro ſtoriti, ako lih nobeniga dobriga ſadu ſvojiga djanja ne vidiſh, sdaj savoljo zhednoſti kakimu dobizhku, veſelju, upanju, ali kaki savesi ſlovo dati. Per vſim tem potrebujeſh ljubi moj kriſtjan! velike ſerzhnoſti in ſtanovitnoſti. Bojezhi, ſtrahoviti in neſtanovitni kriſtjan ſe v' tak boj ne bo rad podajal, in bo ſhe manj kdej ſrezhno premagal.

Zhlovek pa tudi v' terpljenji velike ſerzhnoſti potrebuje. She shivljenje nar ſrezhniſhiga zhloveka ni bres vſih nadlog, in bres vſiga terpljenja. Vſak ſtan, vſak pokliz, vſak opravik ima ſvoje ſpodtikleje in ſvoje butare. Tudi zhednoſt jih ima. In kdo smed naſ je pred velikimi neſrezhami, pred ſoſebno shaloſtjo,

ali pred nenavadnim in nesnanim terpljenjem popolnama obvarovan? Dvakrat toliko tiſtiga take nadloge teshe in ga na tla tlazhijo, kdor nima ſerzhnoſti in ſtanovitnoſti; taziga zhloveka vſako terplenje, kakor vihar popade, in ga na kraj obupanja vlezhe. Sato je Jesuſ` ſvojim malovernim jogram bojezhnoſt in ſtrahovitoſt ozhital, in ſ' tem vſe verne opominjal, de moramo dobri vojaki biti, in vſe ſtoriti in terpeti, kar nam je kakor kriſtjanam ſtoriti in terpeti, in ſizer ſ' tako ſerzhnoſtjo terpéti, kakorſhina ſe ſposnovavzam in poſnémavzam Jesuſa Kriſtuſa ſpodobi.

Od kod pa zhmo to ſerzhnoſt v' terpljenji in v' vojſkovanji, od kod to ſtanovitnoſt dobiti? Lih to ljubesnjivi poſluſhavzi! bomo daneſ bolj na tanko premiſhlovali.

*
* *

Potrebno je vediti, ljubesnjivi poſluſhavzi! kaj zhloveku ſploh ſerzhnoſt daje, in kaj ga tedaj ſoſebno k' ſpolnjenju dolshnoſt v' nar nevarniſhih okoliſhinah, in k' poterpeshljivoſti v' nar hujim terpljenji ſerzhniga dela. — Sposnajmo daneſ bolj do zhiſtiga ſtudenze ſerzhnoſti.

1. Kader nima zhlovek ſam toliko mozhí, de bi kaj ſtoril ali preterpel, mu *obljuba blishne in velike pomozhi* veliko ſerzhnoſt daje. Kako ſerzhen, kako nepreſtraſhen je otrok v' narozhji ſvoje matere, ali ob roki ſvojiga ozheta! Kako ſerzhen in nepreſtraſhen je ſtiſkanez, kteri ima ſvojiga varha; ſlabi zhlovek, kteri ima mozhniga vojaka; prijatel, kteri ima

prijatla per sebi! In kolike pomozhi smemo sbe le mi, l. p.! upati, zhe nam je resniza po kershansko shiveti, in terpeti, in vselej boshjo voljo spolniti? Nam je obljubljena *pomozh vsigamogozhniga Boga*, kterimu ni nizh nemogozhniga, kteri lahko vezh storí, kakor pa mi prositi ali umeti samoremo; *pomozh vsigaprizhijozhiga Boga*, kteri ni nikoli delezh od nas, v' kterim *shivimo*, *se majemo in smo*; obljubljena je pomozh dobrotljiviga Boga, kteri nas nikoli zhes nasho smoshnost ne skusha, in nam nikoli butar ne naklada, kterih nositi ne moremo; *pomozh nashiga nebeshkiga Ozheta*, kteri nas, svoje otroke posná in ljubi, in nas ob roki k' zilju popolnamasti pelje. — Kako nam samore kdej serze vpasti, zhe voljo svojiga nebeshkiga Ozheta v' stanu, v' kteriga nas je djal, voljno in svesto spolnujemo, zhe storimò, kar nam storiti velí, in terpimò, kar nam soperniga poshlje! Zhe je On, vsigamogozhni Bog s' nami, kdo bo soper nas? Zhe nas Bog varije, kako mirno lahko vsako nevarnost, in vsako nesrezho priti vidimo, in kako slo smo si svesti, de bo Bog nevarnost ali nesrezho od nas odvernil, ali pa jo preterpeti, ali premagati pomagal; de jo bo v' dovershenje nashe srezhe, ali pa v' pot k' visokejshimu in boljshimu shivljenju prenaredil! Kader nas Bog podpera in poterduje, koliko dobriga lahko storimò, in koliko hudiga lahko preterpimò! Ktera dolshnost nam je takrat preteshka, kteri dar, ki ga on hozhe, predrag? — Ali ni boshja mozh tudi v' slabih ljudeh mo-

zhna? Bo li kdej tiſtiga zhloveka ſapuſtil, kteri ſe ga dershi, in va-nj upa? Je li njęgova roka ſkrajſhana, de bi nam ne mogel pomagati? Ali nam ne more ſhe zlo is ſmerti pomagati? *Vem*, pravi ſ. Pavel, *v' koga verujem! Vſe samorem v' Kriſtuſu, kteri mi mozh daje.* 2. Tim. 1, 12. Filip. 4, 13. Goſpod je mozhan, je vſigamogozhen, pokorni ſo mu vetrovi, morje, in elementi; — kdor va-nj veruje, ne more oſramoten biti; — torej ſapuſtímo veſ ſtrah, in vſo malovernoſt. — Goſpoda ſe terdno dershímo, dovolj naj nam je njegova ſveta gnada, sagotovímo ſe ſ' zhednoſtjo, in bogabojezhnoſtjo njegoviga dopadenja, in njegove pomozhi; potlej bomo v' vſakim viharji in v' vſakim boji terdni oſtali, vſe bomo premagali, in venez premagavzov doſegli!

2. Drugi ſtudenez is kteriga zhloveku ſerzhnoſt isvira, je ta, *zhe ſi je namrezh ſveſt, de ſe bo njegovo delo, trud, in terpljenje dobro isſhlo.* Tega ſmo ſi v' zhaſnih opravkih malokdaj ſvéſtì. Tukaj vezhi del po vetru mahamo, vezhi del zhàſ, mózh, pokoj, veſelje, sdravje in shivljenje le na vago devamo. Kolikokrat pravimo: Morebiti nam bo ta prav teknila, morebiti bomo tukaj ſvoj namen doſegli, morebiti bomo ſad ſvojiga dela shéli, in vshivali; ta rézh je pazh vredna, de ſe sa-njo kaj, ali pa veliko trudimo, de ſe nam sa-njo ne truda ne dela ſhkoda ne sdi. She ſamo to upanje naſ per teshkih in nevarnih delih k' pridnoſti in ſtanovitnoſti pérganja. In kako mozhno ta *morebiti*, to vezhi ali manjſhi *upanje*

zhloveka ſpodbada! Zhe pa she takrat veliko preſtojmò, kadar ſhe ne vemo gotóvo, ali ſe nam bo naſhe delo prav isſhlo, ali ne, koliko ſerzhnoſt bi mogli ſhe le takrat imeti, kadar ſmo ſi popolnama ſveſti, de nam naſhe delo ne more ſpodleteti, ampak de moramo dober ſad ſvojiga truda doſezhi! In tega ſmo ſi per vſih delih, opravilih, in trudih ſveſti, ktere ſmo, kakor kriſtjani, ſtoriti in na-ſe vseti dolshni. ¿Se ne vojſkujemo, ne tezhemo, ne delamo tje v' eno van. Gotov je naſh zilj in konez, gotov je is-hod ali konez naſhiga popotovanja. Zhe reſnizhno po poti hodimo, ktero nam je Bog pokasal, in zlo do konza na njej ſtanovitni oſtanemo, naſ bo Bog gotovo k' zilju in konzu perpeljal, kteriga doſezhi shelimò. Ako ſe soper pregreſhno veſèlje, in hude ſtraſti, soper ſkuſhnjave in vabljenje k' grehu reſnizhno in ſtanovitno vojſkujemo, je gotovo, de jih bomo premagali, in ſrezho proſtoſti in premaganja vshivali. Ako ſe reſnizhno in ſerzhno trudimo modri in poboshni perhajati, in ſkosi modroſt in poboshnoſt Bogu dopadljivi, in nebeſhkiga svelizhanja vrédni biti, ſmo ſi ſveſti, de bomo ta shlahtni zilj in konez doſegli, in v' kerſhanſki popolnamaſti smiraj bolj raſtli. Zhe ſe tukaj s' Kriſtuſam vred vojſkujemo, in terpimò, bomo tamkaj gotovo s' njim vred shiveli in goſpodvali. Vojſka in premaganje, ſetuv in shetuv, poboshnoſt in svelizhanje, sveſtoba in plazhilo sa sveſtobo ſi gotovo vſelej prijasno roko podajata, in vſelej eden sa drugim hodita. ¿Sta she po ſvoji natori, pa tu-

di po volji in obljubi boshji nerasvesljivo ſkupej ſklenjena. In ſ' káko ſerzhnoſtjo, ſ' káko ſtanovitnoſtjo naſ mora ta miſel v' dobrim navdati, de ſe bodo vſe naſhe dobre dela vſelej gotovo prav dobro sa naſhe isvelizhanje isſhlè!

Koliko je zhloveku mozh ſtoriti in preſtati, kteri is zeliga preprizhanja in is vſiga ſerza ſ' ſvetim Pavlam pravi: *Vém, v' koga verujem, in ſim ſi ſveſt, de mi bo moj saklad do tiſtiga dnéva perhranil; ſveſt ſim ſi, de me ne bo, ne shivljenje, ne ſmert, ne angelji, ne viſokoſti, ne mozhí, ne sdajno, ne prihodnje, ne terdnoſt, ne viſozhina, ne globozhina, ne kaka druga ſtvar mogla lozhiti od ljubesni boshje, ktera je v' Kriſtuſu Jesuſu Goſpodu naſhim!* — 2. Tim. 1, 12. Rim. 8, 38. 39.

3. Tretji ſtudenez ſerzhnoſti in ſtanovitnoſti *je upanje velikiga dobizhka in plazhila.* Koliko ſe zhiſtilakomnik trudi, de bi ſe povikſhal! v' kake nevarnoſti ſe podá na ſtermi poti zhaſtí, oblaſti in veljave! Kakó dobro sna druge hude ſtraſti premagovati in v' bersdah dershati! Kákſhino ſilo ſi vé per tavshent perloshnoſtih ſtoriti in ſam ſebe satajiti! Kakó na tanko shivi po volji kaziga vikſhiga zhloveka! Kakó sna ſebe in ſvojo sloshnoſt satajiti! Ktero delo, in kteri opravek mu je preteshak in preſopern, zhe ſi s' njim kaj h' zhaſti perpomore? Kakó ſtanovitno ſi persadeva, in ſe trudi, de bi do verha perleſel, po kterim hrepeni! — In kako slo ſe lakomnik trudi, de bi obogátel! Kakſhine sopernoſti, kakſhine teshave, kakſhino ſushnoſt savoljo tega rad preſtoji! Kakó terd,

in neusmiljen je sam sebi! ne da se premagati od vabljenja pokoja ali sloshnosti, in veselja. In kakshino zhast si je sadnizh zhastilakomnik, in kakshino bogastvo voherník perdobil? Kaj sta pàzh zhast in bogastvo? Malokdaj dosesheta zilj in konez po kterim hrepenita; malokdaj se jima od bliso njih zilj lih takó svitel, takó lep, in taziga persadevanja vredin sdi, kakor pa od delezh; in komej k' svojimu zilju prideta, she sta v' nevarnosti, od zilja odgnana, in vsiga sadu svojiga truda in dela obropana biti! — Vsa druga je pa s' nami, ljubesnivi kristjani! Kakshin dobizhek, kakshino plazhilo nas gotovo zhaka, zhe v' vojski soper greh po kershansko stanovitni ostanemo, zhe svoj ték neutrudeni tezhemo, in zhe nas bo Bog sveste nashel! Kakó svitlo se nam venez zhednosti she od delezh blisketá, kteriga nam bo sodnik sveta sodni dan dal! in kako zhastit, kako nesvenljiv je ta venez! Kolikiga persadevanja, vojskovanja, premaganja, in terpljenja je pàzh vrédin!

S' kakshino serzhnostjo in stanovitnostjo v' dobrim nas mora navdáti spominj taziga plazhila, take obljube! Bodimo perpravljeni in terdno sklenímo vse dati, storiti, prestati, in preterpeti, kadar je treba sa pravo, obstojezho zhast, sa zhast per Bogu, sa shlahtnost neumerjozhe dushe, in sa vezhno srēzho skerbeti. Mislimo tedaj na tisti veliki dan plazhila, kadar nam je spolnjenje dolshnost teshko, in kadar se moramo savoljo njega kakimu dobizhku ali veselju odpovedati! — Mislimo na obilnost in veselje shetve, kadar sdaj s' trudam v' potu

ſvojiga obrasa, bres vidniga ſadu ſejemo in delamo. Nikoli ne sgubímo ispred ozhí zilja, h' kterimu naſ pót kerſhanſkih zhednoſt pelje, zhe ſe nam lih ta pot vzhaſih ojſtra, polsna, in teshka sdi, zhe ſe lih moramo na njej velikokrat ſpodtakniti, ín velike nevarnoſti preſtati. Kaj je delo nekterih dni ali let, proti plazhilu neſkonzhne vezhnoſti! Kaj je terpljenje sdajniga zhaſa, proti neisrezheni zhaſti, ktera v' terpljénji vajeniga in popolnama ozhiſheniga kriſtjana zhaka!

4. Zhetertizh nam ſerzhnoſt in ſtanovitnoſt v' djanji in terpljenji daje, *zhe v' prizho koga delamo in terpimò, nad zhigar ſodbo in dopadenjem nam je kaj leshezhe, is zhigar prijasnoſti in ljubesni nam naſha ſrezha isvira.* — Kako pridno podloshnik déla, kadar ga njegov kralj ali zeſar gleda, in ima nad njegovim delam dopadenjè. Kakſhino terpljenje terpi, v' kakſhine nevarnoſti ſe voják podá, kadar je njegov vojvoda vprizho njegovih del in njegoviga vojſkovanja! Kriſtjani! kako velika nepremakljiva bi mogla ſhe le naſha ſerzhnoſt in ſtanovitnoſt v' dobrim biti, ker ſmo vſak zhaſ, na vſakim kraji, po nozhi in po dnevi, v' ſamoti in v' druſhini pred ozhmí, in v' prizho Boga, nar vikſhiga vojvoda in ſodnika, ſvojiga nar vezhiga dobrotnika, in nar ljubesnjivſhiga Ozheta! ker imamo tega sa prizho ſvojih del, kteri vſe naſhe miſli, shelje, beſede, djanja in naklepe ve, in kteri ſe ne da ſlepiti, in golufati; kteri naſ smiraj ſódi, in ne gleda obrasov, in kteri je edini in ve-

zhni isvir naſhiga bitja, shivljenja in naſhe ſrezhe! Ljubi kriſtjan! ta miſel, de te Bog vidi, in s' dopadenjem na-te gleda, in de mu je tvoje djanje vſhezh, kader ſvoje meſo tareſh, ſvet premagujeſh, ſvojo dolshnoſt per vſim vabljenji zhaſniga dobizhka in velelja ispolnujeſh, in kar ti on ukashe, rad in s' veſeljem ſtoriſh, ako lih je slo teshko, — ta miſel te mora poterjevati, in v' pravizi in poboshnoſti ſtanovitniga delati, zhe ſi lih na ſkritim kraji, zhe ti je lih ſvét nehvaleshen, zhe lih od sunaj nobéniga ſpodbadka nimaſh, in zhe ſe ti lih ſovrashniki dobriga ſhe tako mozhno v' bran ſtavijo. Ta miſel, de te Bog vidi, kadar terpíſh, de s' dopadenjem na-te gleda, kadar poterpeshljivo in ſtanovitno terpiſh, in de te tudi takrat ljubi, in ſizer po ozhetovo ljubi, kadar ti v' poboljſhanje in vájo v' dobrim kake nadloge poſhilja, ta miſel ti bo vſako terpljenje lajſhala, in ti mozh dajala, de boſh vſe, ako lih ſhe tako teshko, vender s' voljo preſtal. Hodímo tedaj l. p.! vedno pred boshjim ozheſam, in v' prizho shiviga Boga; na-nj neprenehama glejmo, njemu shelimo vſelej dopaſti, in potém nam ne bo nikoli ſerze vpadlo, nikoli ſe ne bomo bali, in tako bo hiſha naſhe zhednoſti in ſrezhe vekomej terdna in ſtanovitna oſtala.

5. Petizh nam tudi to v' djanji in v' terpljenji ſerzhnoſt daje, *zhe vidimò isglede drusih ljudí, kteri ſo she pred nami, in ſizer ſrezhno in s' obilnim ſadam dodelali, kar je nam ſtoriti, in kteri ſo lih tako terpljenje, ki ga mi terpimò, ſtanovitno in poterpeshljivo*

preterpeli. — Ali nam manjka tazih isgledov ljubi bratje? Na koliko lepih isgledov pòboshnoſti in sveſtobe, zhednoſti in bogabojezhnoſti, poterpeshljivoſti in ſtanovitnoſti naſ naſha mati katoljſhka zerkuv ſ' ſvetniki opomni! — kakſhine lepe isglede nam ſveto piſmo kashe nad Abrahamam, Mojseſam, Jobam, Danijelam, nad Marijo in Jesuſovimi apoſteljni, in nad drugimi ſvetimi ſposnovavzi! Ti in taki ſvetniki ſo v' zhaſt zhloveſhkiga rodu, in Jesuſove ſvete vere dajali zhaſtite isglede ſoſebne mozhnoduſhnoſti, neotamnjene bogabojezhnoſti in nepremagljive poterpeshljivoſti v' terpljenji.

Sveto piſmo ſtare in nove savese nam v' ſpodbadek veliko ſvetníkov vſaziga ſpola, vſake ſtaroſti, vſaziga ſtanu pred ozhi poſtavi, in naſ opomni na ljudí, kteri ſo bili ſoſebne ſerzhnoſti in ſtanovitnoſti, ki ſo velike in imenitne rezhí pozheli, in ſtorili, ſtare in globoko vkoreninjene hude navade ſerzhno premagali in saduſhíli, velike nevarnoſti preſtali, dolge in hude bolezhine ſtanovitno in voljno preterpeli, in vſe to s' veſeljem in v' saupanji na Boga preſtali.

In ali ni ſlehern smed naſ perſiljen tale ſpodbadajozhi ſklep ſtoriti: Kar ſo ti in uni mojih blishnjih in mojih ravenbratov ſtorili in preterpeli, snam tudi jeſt ſtoriti in preterpeti; ſej ſim tudi jeſt zhlovek, kakor ſo bili oni, ſej ſim tudi jeſt kriſtjan, kakor oni, ſej imam tudi jeſt táke mozhi, lih táko upanje, lih táko pomozh od Boga! Kolikor vezh ſprednikov in premagavzov mi je she pot pred ma-

noj delalo, tolikanj ſerzhnejſhi, varniſhi in loshej bom po poti hodil, in tolikanj bolj ſi ſmem ſveſt biti, dè bom zilj in konez ſrezhno doſegel, kteriga ſo uni she doſegli. — Kadar nam tedaj ljubesnivi poſluſhàvzi! na delu, in v' terpljenji ſerzhnoſti manjka, takrat poglejmo na veliko trumo prizh, in na veliko ſhtevilo vojſhakov in premagavzov, kteri ſo ſvoj tek she pred nami pretekli, in ſo sdaj gledavzi in ſodniki naſhiga vojſkovanja; ſoſebno pa obrazhajmo ſvoje ozhí na Jesuſa ſvojiga ſprednika in vojvoda, kteri ſe na poti ſerzhne zhednoſti in ſvete pokorſhine ní bal ne dela, ne truda, ne ſaſramovanja, ne bolezhine, in kteri sdaj ſedí na deſnizi ſvojiga nebeſhkiga Ozheta, in ondi vſe tiſte okrog ſebe vkup sbéra kteri ga poſnemajo, in v' njegovim poſnemanji ſvoje zhaſti in ſrezhe iſhejo.

6. Sadnizh, ljubesnivi poſluſhavzi! nam tudi *laſtna ſkuſhnja vezhi ali manjſhi ſerzhnoſt in ſtanovitnoſt daje.* — Kdo smed vaſ she ní kaziga teshkiga in soperniga dela dodélal, kdo ní kake hude in dolge bolezhine preterpel? Velikokrat je bilo na poti naſhiga shivljenja doſti ſpodtiklejev in ſopernoſt naſtavljenih, kterih ſi ſ' perviga niſmo upali preſkozhiti, ali premagati, ktere ſmo pa vender ſrezhno preſkozhili, in premagàli. Kolikokrat ſe je tama, v' kteri ſmo shiveli, in is ktere niſmo nobeniga is-hoda vedili, na naglim slo, in lepo rasſvetila! kolikokrat ſe je ſtrah v' ſerzhnoſt, shaloſt v' sadovoljnoſt in v' veſelje ſpremenila! Koliko sapletenih naklepov ſmo she ſrezhno od-

pravili. Koliko dela, zhigar pogled naſ je uſtraſhil, ſmo she prav dodelali! Koliko nevarnoſt ſmo ſe she ogibali in ogníli!.Koliko neſrezh in bolesen she preterpeli! Pa ſhe vender niſmo ob vſo mozh priſhli. Naſhe mozhi ſo ſe ſhe s' vájo vterdile, in sato jih smiraj loshej modro in prav obrazhamo. In zhe ſmo kriſtjani, in ſizer táki kriſtjani, ki ſo tega imena vredni, koliko ſmo she v' dobrim obrazhanji ſvojih mozhi v' ſvojo tolashbo poſkuſili, kolikokrat ſmo ſami ſebe, ſvoje hudo posheljenje, in ſvoje hude ſtraſti premagali, koliko hudiga ſmo savoljo ſvoje veſti in dolshnoſti opuſtili, in koliko dobriga she ſtorili! Velikokrat ſmo ſe she v' nevarnih okoliſhinah s' otrozhjim saupanjem v' voljo ſvojiga nebeſhkiga Ozheta vdali, in ſe njegovimu vladanju, in njegovi previdnoſti bres godernjanja isrozhili! Pogoſtim tedaj na te premaganja, na to raſt v' kerſhanſki popolnamaſti in na vſe miſlimo, karkoli ſmo doſihmal ſ' pomozhjo gnade boshje ſtorili, dodélali, preſtali, in preterpeli; na vſe to ſoſebno takrat miſlimo, kadar naſha ſerzhnoſt peſha, in ſe naſha sveſtoba maje, sato de bomo v' pretezhenim premaganji upanje, tolashbo in mozh sa prihodnjo vojſko dobili. Velikokrat ſami ſebi rezímo: Goſpod - Bog mi je she velikokrat pomagal, mi bo she ſhe tudi poſihmal pomagal! — Zhe ſi le njegovo voljo ſpolniti persadevam, dobro vem, de mi bo Bog, kteri me je doſihmal dobrotljivo vodil, tudi moj ték ſrezhno dokonzhati pomagal.

Lej ljubi moj kriſtjan! is tih ſtudenzov ti v' tvojim delu in terpljenji ſerzhnoſt k' ſpolnjenju tvojih dolshnoſt, in h' poterpeshljivoſti v' nar hujſhih bolezhinah isvira! Koliko tazih ſtudenzov je, in kako obilni in sdatni ſo! Le nikar tak ne bodi, de bi ti jih jeſt danéſ sapſtojn in bres ſadu pred ozhi ſtavil in ponujal, ker ſo takó dobrotljivi, potrebni in mozhni! Sajemaj is njih ſerzhnoſt, ktere ti je treba, kadar hozheſh kakor ſkosi Jesuſovo ſveto vero oshlahten zhlovek, kakor reſnizhin kriſtjan shiveti. ¿Spomni ſe ſvoje imenitnoſti, pa tudi ſvoje ſlaboſti, in satorej proſi ponishno vſigamogozhniga Boga sa njegovo ſveto gnado, kteri ti takó lahko, in takó rad pomaga; prezej ſi ſveſt bodi in terdno upaj, de ſe bo tvoje reſnizhno hrepenjenje po pravi modroſti in poboshnoſti dobro isſhlo, de boſh s' modroſtjo in poboshnoſtjo vezhno svelizhanje doſegel; poterduje naj te pogled na veliki dobizhek in na veliko plazhilo, ktero v' prihodnim shivljenji pravizhniga zhaka; vſelej pred boshjim ozheſam, v' boshji prizhijozhnoſti shívi, in nikdar ne posabi, de Bog, tvoj Goſpod, tvoj ſodnik, in tvoj Ozhe vſe vidi, kar delaſh, in kolikor terpiſh; smiraj naj ti bodo pred ozhmi ſveti isgledje modrih, dobrih Bogu dopadljívih ljudi, kteri ſo pred taboj shiveli, in ſ' taboj shive; glej na trumo popolnama pravizhnih ſvetnikov, kteri ſo lih po tej poti po kteri tí hodiſh, k' ſvojimu zilju in konzu priſhli, in sdaj she plazhilo ſvoje sveſtobe vshivajo; glej na Jesuſa, kteri je pred taboj po tej poti ſhel, in ti jo ſ' ſvojo

presveto kervijo samanujal; premisli sadnizh lastne skushnje, in is tega kar si she storil in praterpel, skleni koliko ti je she mogozhe storiti in terpeti. — Takó ti ne boi gotovo nikdar serzhnosti manjkalo. Takó boss vse, kar ti je kakor kristjanu storiti in terpeti, potolashen in vesel storil in terpel, in kdej prelepi sad svoje serzhnosti, stanovitnosti in svestobe shèl, in vekomaj vshival. — Amen.

V' prasnik darovanja Jesusa Kristusa, in ozhishevanja Marije devize, ali v' svezhnizo.

Kadar so bili dnevi ozhishevanja po Mojsesovi sapovedi dopolnjeni, so Jesusa v' Jerusalem pernesli, de so ga pred Gospoda postavili. Luk. 2, 22.

Kdo bi se per branji tih besedi ne zhudil? Marija Jesusova mati, ktera je bila polna gnade, in ktera je she takrat deviza ostala, kadar je sinú boshjiga spozhèla, ta sveta in prezhista deviza pride danes k' duhovnu, in hozhe po sgledu drusih shén ozhishena biti. Deslih je le od svetiga Duha spozhela; deslih je mati tistiga Odreshenika, kteri je prishel namest stare ojstre postave, novo postavo, postavo gnade da-

jat; deſlih savoljo tega ni dolshna poſtave o-zhiſhevanja ſpolnovati, ktero je Moseſ judov-ſkim shenam dal, je vender rada ſpolni, gre v' tempelj, in vſe pa ſhegi Judov, in po Moj-seſovi poſtavi ſtori, kar je bilo shenam po po-rodu ſtoriti. Poſtavo ozhiſhevanja ſpolnuje, ako lih nobeniga ozhiſhevanja ne potrebuje.

Mariina ponishnoſt pa ſhe vezh ſtori. Verh sapovedi ozhiſhevanja je bila ſhe druga sapo-ved, po kteri ſo mogli vſaziga judovſkiga per-vorojeniga Bogu v' dar dati. Marija je tudi tej sapovedi pokorna, ter ſvojiga edinorojeniga ſi-na Bogu v' dar pernese. In deſlih ji ſtari Si-meon is boshjiga navdihovanja prerokuje, de bo savoljo ſvojiga nedolshniga deteta veliko sha-loſt preſtala in de ji bo mezh shaloſti ſerze pre-ſunil; ſe vender Marija tega ne uſtraſhi, te-muzh ſe v' boshjo voljo vdá, in ſe ſ' ſvojim ſinam vred nebeſhkimu Ozhetu darí; perprav-ljena je vſe ſtoriti in terpeti, kar ji je Bog po ſvoji previdnoſti namenil.

S' tem naſ Marija uzhi, kako mora tudi naſhe shivljenje proti Bogu biti. Kashe nam ſ' ſvojim isgledam, de moramo, kakor pamet-ne ſtvari volji ſvojiga ſtvarnika pokorni biti, in, kakor kriſtjani, ſvojo voljo s' boshjo voljo ſkleniti. *Kakſhin ſad pa ſmemo is take po-korſhine in taziga ſklenjenja upati?* — Od tega ſadu bom daneſ govoril, preden pa sazh-nem ſe perpravite.

*

* *

Ker je zhlovek ſkosi pajerbani ali isvirni greh perve pravizhnoſt sgubil, v' kteri je bil

ustrasheni, ko se sol vánjem, ali bruhe strasti obudile, in tako doli oshivlé, de se neprenehama soper duha vsdigujejo, in nam miru ne dajo, sèrzé nepokojno delajo. Sej je zhlovekovo serzé enako nepokojnimu in divjimu morju, na kterim se valovi mnoshiga posheljenja po nasi nagnjenjajo; de nam ne dajo ta, sdaj ta nepokoj delajo. Te shalostne resnize flehèrniga smed nas lastna skushnja dovolj uzhi. Sdaj smo nepokojni savoljo prizhujozhiga, ktero nam she saló ni vshézh, ker se s' nashim hudim nagnjenjem ne sklépa. Sdaj smo nepokojni savoljo prihodnjiga, od kteriga si pràv. shalostne sapopadke delamo, in se tasih rezhi bojimo, ktere se morebiti nikoli sgodile ne bodo, ali pa nimajo zlo nizh v' sebi; mi pa mislimo, de nas bodo ob srezho ali she ob shivljenje perpravile. Sdaj smo nepokojni savoljo pretezheniga, ker si nekdajne in she prestane nadloge spet v' spominj klizhemo, in si jih s' shalostnim spominjem prizhujozhe delamo, in jih dvakrat terpimo, desilih bi mogli sa vselej na-nje posabiti. S' besedo, vsaka notranja in unanja rézh zhloveka v' serzu nepokojniga, in nesrezhniga dela, kteri ne shivi po veri, in se v' bushjo voljo ne vda.

Zhe se pa k' Bogu povsdignemo, v' njegovo narozhje gremo, svojo voljo satajimo, in se v' njegovo sveto voljo popolnama vdamo, se s' tém vsiga tega nepokoja in vse te nepotrebne skerbi obvarijemo, in she tukaj srezhin mir in pokoj vshivamo. Takrat vse nepotrebne skerbí, in ves nepotrebin strah savoljo prihodnjiga od sebe odganjamo; vse prizhijozhe ra-

dovóljno iſh poterpeshljivimi ſo vſeleij; pre-
tezhene nam nepokoja ne dela; ſploh v' vſih
okoliſhinah v' Bógu in v' pokorſhini proti vo-
lji boshji tak mir in táko tolashbo najdemo,
kakorſhinih greſhnik v' ſvojih hudih ſtraſtih in
v' ſvojim gréſhnim ſtánu nikdar naſhel ne bo.

2. Pervizh pokorſhina proti volji boshji
ſtorí, de prihodnih rezhi, in prihodniga zha-
ſa, kakor Marija, mirno zhakamo, in veſ ne-
potrebni ſtrah od ſebe isshenemo. Kakſhen ne-
pokoj bi bilo utegnilo prerokovanje ſtariga Si-
meona od shivljenja Mariiniga ſina v' njeni
duſhi delati! Simeon ji prerokuje, de bo nje-
no materno ſerze mezh preſunil, de bo njeni
ſin v' snamenje, kterimu bodo hudobni ſred
ljudſtva ſopergovorili, in de je dete k' padzu, ka-
kor k' vſtajenju poſtavljeno. Kakſhin ſtrah in
nepokoj, in kakſhina bojezhnoſt bi bila takrat
utegnila Mariino ſerzé nadlegvati! Ona pa po
sgledu preroka, kralja Davida, vſe ſvoje miſli
in veſ ſtrah v' boshje narozhje polóshí. Vſe
prihodnje sgodbe le v' modrim, neſpremenlji-
vim povolji boshje ſvete volje gleda. She sa-
naprej s' veliko pohlevnoſtjo moli namene, kte-
re ima nebeſhki Ozhe s' njenim detetam. Bosh-
jim namenam je popolnama vdana, deſlih jih
ne shelí pretuhtati in pregledati. In ker vſe,
kar njo, in njeno dete sadene, Bogu perporo-
zhí, je njeni mir popolnama, kakor je njena
pokorſhina popolnama.

Lih taká je s' nami, ljubeznivi poſluſhav-
zi! zhe ſe v' boshjo voljo popolnama vdamo;
zhe ſo lih prekuzi na ſvetu veliki, zhe naſ lih

naslidge smiraj iiskajo, in deslih veliko soper-nost vshijemo, vender nas ob mir in pokoj nashiga serza ne perpravijo.

Le premislite verno dusho, ktera svojo voljo s' boshjo voljo sklene, kako mirna je savoljo prihodnjih rezhí. Taka dusha dobro vé, de je vse, karkoli se bo kdej sgodilo, v' vezhnim sklepu boshje prèvidnosti sklenjeno, in de nashe slushbe, ktere shive lasú na glavi bres boshje volje ubeliti ne morejo, she manj premorejo sgodbe sveta prenarediti. Tudi dobro vé, de zhlovek zel nizh ne sgubí, kadar se v' vsem kar se godí, boshji volji isrozhí. Sadnizh ji ní neznano, de prèvidni Bog sa nas skerbí, de misli je sa vse nam, kar nas sadene, in de nam velí vanj upati, se na-nj sanashati, in ne sa prihodnje skerbeti, ker mu je bòlj per serzu nashe ohranjenje, kakor pa ohranjenje ptiz, ktere vender nad stanni redí, in jim ne pustí poginiti! Vse to taziga kristjana toláshi, in kadar imajo drugi ljudje tarshent skerbí, je tak zhlovek sadovoljin, in mirniga serza. Nobena sgodba ga ne storí nesadovoljniga, ker mu je vsaka sgodba le delo boshje prevídnosti; in zhe ga lih narvezhi nadloge tarejo, sovrashniki savidujejo in preganjajo, ob premoshenje in dobro ime perpravijo, ali kakó drugazhi shalijo, je vender miren, ne sgubí pokoja svoje dushe, in je enak skali, na ktero se sizer morski valovi saganjajo, pa je vender nizh ne ranijo.

2. Drugi studenez zhloveshkiga nepokoja so prihijozhe ali sdajne sgodbe, ktere se v' prizho nas godé. Skorej nobena rezh se po

nashih mislih in sheljah ne godi. Kar nar bolj ljubimo se nam odtegúje; kar si vóshimo, beshí pred nami, zhésar se pa bojmo, to nas rado sadene. Nikdar nismo popolnama frezhni. Zhe imamo premoshenje, pa sdravja nimamo. Zhe smo sdravi, nam pa premoshenja manjka. Zhe nas náshi sprednik povikshujejo, nas pa ljudje nashe enakosti manjshajo in ponishujejo; Zhe nas imajo ljudje nishkiga stanú sploh radi, nismo pa svojim sprednikam vshezhi. Ob kratkim: bodimo v' okolishinah, v' katerih se hozhemo; nashi frezhi vender skoraj vselej nekaj manjka. In dosti shalostno je, de ena sama nevolja nashe serze bolj shali, kakor ga tavshent veselih rezhí rasveseli; in de she tako majhina rezh, ktere zhlovek she nima, vse drugo ogrení, kar she ima.

Marija pa v' popolnami pokorshini proti volji boshji sdravilo najde, ktero ji is vsih smeshnjav prizhujózhiga shivljenja pomaga. Nesapopadljive so pota, po kterih jo Bog vodi. Sdajna nishkota in prihodnja visokost njeniga sinu, ktera se ji osnanuje; mezh, kteri ima njeno serze presuniti, de ravno jo bodo tudi vsi narodje frezhno imenovali; slabi revni stan, v' kterim sdaj shivi, in velike sgodbe, ktere jo zhakajo, vse je nesapopadljivo. V' taki nesapopadljivosti se Marija de s' voljo boshjo tolashi; in vse ji je prav, vse vshezh, karkoli ji boshja previdnost poshle.

Lih tako dobra verna dusha dela. Ne jesi se nad zhlovekam, kteri jo nadlegova; temuzh se le k' Bogu osira, kteri ji take nadlo-

ge pòfhilja, in kéri sfa ljudi je v' to poflushi, de fvojo fvetó voljo fpolnuje. Verna dufhà ne gleda na kamen nadlog, ktere jo fhifkajo, temuzh na roko bòshjo, ktera kamenje vá-njo mezhe. Kadar sgubí fvoje premoshenje, fe f' tem tolàshi, de ji ga je Gòfpod vsél, tarej pravi f' poterpeshljivim Jobam: *Gofpod je dal, Gofpod je vsel, kakor mu je bilo ufhezh, tako fe je sgodilo, zhefheno bodi Gofpodovo imé.* Ker fmo dobro is njegovih rok prejeli, sakaj bi is njih tudi hudiga ne vseli? Va-nj hozhem upati, ker je vfigamogózhen, ter me lahko ohráni, nizh nifim na sgúbi kadar va-nj upam, kor mi vé vfelej fvetováti, kadarkoli kakfhine rezhí potrebujem. Kar ni ljudem mogozhe, je njemu prav lahko. Bog mi fhe velí upati, kjer ni po zhlovéfhkih mifli nizh upati, Bog ima she fvoje namene, savolje kterih me v' te okolifhine poftavi, in deflih mi nifo snani, vender vem, de fo právizhni in zhefti in hvale vredni. Njegovih nesapopadljivih fklepov ne fmem po fvoji flabi in berljavi pameti foditi! Ne vem fizer kam pot dershí, po kteri me Bog vódi, pa vender fmem ferzhno po njej hoditi, ker mi jo je njegova roka naredila. Bog marsikaziga fhoti djáti in pufti pufhavo v' obljubljeno deshelo pelje, in fvoje namene fkorej vfelej pred nami fkrije, sato de bi nam nafho pokorfhino in nafhe saupanje lahko v' saflushenje fhtel. Bog je moj dóbrotljivi, ufmiljeni ozhe, kteri le moje frezhe sheli. Moje vezhno svelizhanje je edina vodilniza njegoviga djanja in nehanja. Le sato

me tepe, ali mi pertaṗaſhai, de bi me svelizhal. Kadar me ponishuje, le mojo svelizhanje gleda, in zhe me povikſhuje, tudi le na moje svelizhanje ſkerbi; s' beſedo, v' vſih okoliſhinah mojiga shivljenja je Bog moj Ozhe, kteri me vodi, moj prijatel, ki me vlada, moj varh, ki mi pomága, in moj vodnik, ki pred menoj po poti hodi. — Si samore li ſtvar kakſhin boljſhi ſtan na ſvetu voſhiti? Zhe bi nam lih ſveta veka nobeniga drusiga dobizhka ne ſtorila, kakor tako sadovoljnoſt s' naſhim ſtanam, in tak mir v' shivljenji ſmo ji she ſamo savoljo tega veliko hvaleshnoſt dolshni.

3. Tretji ſtudenez zhloveſhkiga nepokoja je ſkerb in shaloſt savoljo pertezhenih nesrezh. Neſrezhnih sgodeb ſvojiga shivljenja ſe le s' veliko shaloſtjo ſpomnimo, ktere nam veliko grenkobo delajo. She smiraj nas pekó pretezhene neſrezhe, ker brez potrebe premiſhljujemo, kako bi ſe jih bili shali obvarovati. Smiraj nam veſt ozhita, de ſmo ſi ſami krivi ſvoje neſrezhe. Smiraj ſami per ſebi pravimo, tako pa tako bi bil mogel ſtoriti, in bi ſi bil veliko ſols in ſopernoſt odvernil. Neſrezho ſi ſhe vezhi delamo, ker jo le ſvoji nepreviđnoſti perlaſtujemo. She le poſlej, kadar she v' neſrezho pridemo, miſlimo in prevdárjamo ſ' kakſimi perpomozhki bi ſe je bili lahko obvarovali, sato jo pa ſhe bolj zhutimo. Namest de bi v' vſih rezheh in sgodbah boshjo modroſt in voljo ſpoznali, in she savoljo tega vſih neſrezh posabili, ktere ſo naſ le po previdnoſti boshji sadele, le na ſvoje smote gledamo, ktere na-

shio shalost smeshijo, in sheraj de nashiga ter-pljenja ni nikdar konez.

Tudi v' tej rezhi nam je Marija s' svojo pokorshino proti volji boshji prav lep isgled. V' vsih sgodbah svojiga doshmalniga shivljenja le *boshjo* previdnost vidi; sposna, de ji je *Bog* angelja Gabrijela poslal, de je skusi mozh nar-vikshiga od svetiga Duha spozhela; in de je *Bog* dal pastirjam in modrim gnado, de so v' Jesusa verovali, in ga po boshje zhastili, in molili. Marija vse zhudeshe v' svojim serzu hrani, in premishljuje, in vse to, kar koli je Bog doshmal s' njo storil. V' sgodbah svojiga shivljenja, ne vidi Marija nizh zhloveshkiga, vse ji je le od Boga. In ker je preprizhana, de jo je Bog doshmal takó zhudno vodil, sato lahko veruje, de jo je tudi danes Bog v' tempelj perpeljal, de se mu s' svojim sinam vred darí, in se pred njim ponishuje.

Lih takó so vsi sveti ozhaki shivéli. Sami per sebi so premishljevali velike in imenitne sgodbe, ki so se v' njih zhasih godile, zhudeshe Gospodove, in red njegove presvete volje. Premishljevali so pota, po kterih jih je boshja modrost vodila. Zhudili so se nad prezhudnim vladanjem njegove previdnosti. Is tih bukev so vedno spoznavali velikost in visokost boshjo, in neskonzhno milost do stvarí. S' tem so se na svojim popotovanji tolashili. Povsod so boshji perst vidili. Nevidni Bog je sa nje per mnogih in zhudnih sgodbah njih shivljenja, takó rekozh vidin postal. Na svétu niso drusiga ko spolnjenje boshje volje vidili, vsaka rezh se jim

je le po volji boshji ali pèrpushenji boshjim sgodila; ljudi pa, po kterih se je kaj na svetu sgodilo, so le kakor slushabniki boshje neskonzhne modrosti shteli.

Lejte, ljubesnivi poslushavzi! ta je velika uzhenost vére. Pretezhene sgodbe nashiga shivljenja bi nam mogle v' védin nauk biti, de bi tudi v' sdajnih sgodbah svojiga shivljenja in vesolniga sveta, boshjo voljo, in previdnost vidili in posnali. Nepreneshlama bi mogli misliti, de boshja neskonzhna modrost tega povikshaj, tiga pa ponisha, de bi nas naužhila, nezhemurnost minljivih rezhi spoznati, in preprizhani biti, de nas nobena zhlovéshka modrost ne more le nar manjshi nadloge reshiti, in de sopert Boga ne najdesh nobeniga svetovavza.

Ali pa storimo takó? Ali se ozhimo tazih naukov is pretezhenih sgodeb? Kaj she! Nikti jér nozhemo boshjiga persta vidíti. Vse se spreminja; vse se podira, vse sginja ispred nashih ozhi. Is stariga sveta, nevidama, neobzhutno nov svet israste. Vsak dan ima svoje novize. Vse pred nami bejshi, vse mine, vse nasvegama v' svoj nizh hiti; mi pa vender v' sredi tazih vsakdanjih prekuzov; v' kterih se Bog, ki nikoli ne mine, takó velizhiga rasodeva, in v' kterih sam Bog, kteri svet vedno spreminja, vekomej nespremenljiv ostane, Boga in njegove svete previdnosti nikoli nikjer ne vidimo! Nikoli se k' njemu ne povsdvignemo. Pretezhene sgodbe nas tedej ne preuzhé, nam ne odvsamejo nashih smot, in nas ne storé pametnishih; ampak nas she le motijo, in sape

ljujejo. Bogu ſe ſhe zmiraj v' bran ſtavimo, in le ſvoje ſhelje in namene ſpolnujemo, ako lih ſo boshjim namenam naſprotni; vſe nemirje koperneje, ktere naſhimu ſerzu naſhim hudim ſtraſtim pérleshe. Poſebno ob vſeh [illegible] hoshe tilo; de bi ſe le naſha volja, ne pa boshja volja godila; ali ſe je tedaj zhuditi, de imamo toliko bolezhiga nepokoja, de je naſhe ſerze polno shaloſti in britkoſti? in de ſmo ſe vſe dni vedno vojſke, ktera je v naſhim ſerzu, [illegible] nakelizhali? Sej taki ſhalostni naſtopki morajo vſe ljudi zadeti, kteri ſvoje volje s' boshjo voljo ne ſklenejo; zhe jim Bog vezh rezhi zhes njih voljo poſhilja, bodi ſe nejevoljni; in kaj ſhe je njih terpljenje. In ta je ſhe greſhnikam nar hujſhi, de ſe tudi takrat, kadar po ſvoji laſtni volji greshé [illegible] Boga; vezh ne morejo ſtoriti, kakor kolikor jim njegova molitve vredna modroſt perpuſtí; ſe ſizer snajo povelju boshje voljo v' bran ſtaviti, pa ſ' ſvojim naſprotovanjem nobene rezhí ne ſpremené, ktera ſe na ſvetu godí; zhe lih greſhniki takrat, kadar ſe kaj zhes njih voljo godí, mozhno godernjajo, vender ne morejo ubraniti, de bi ſe ne sgodilo; greſhniki tedaj butaro noſijo, in ſi ſhe s' nepoterpeshljivoſtjo grehe mnoshijo. — Osrite ſe tedaj ljubeznivi poſlushavzi! kamur koli ſe hozhete, nikjer drugod ne bote prave ſtanovitne tolashbe naſhli kakor le v' pokorſhini proti volji boshji; le takrat bote mirniga ſerzá, kadar ſe Bogu popolnama isrezhite, in le to hozhete, kar Bog hozhe. Mir in pokoj ſerzá le is pokorſhine do Boga isvira. Ta ſe ve-

lika ſkrivnoſt kerſhanſke poboshnoſti, zhaſtitljivi dobizhek ſvete vere, in globoka uzhenoſt vérniga kriſtjana.

Ker ſmo tedaj ljubesnivi poſluſhavzi pod to reſnizo dobro preprizhani, ali ni pametnoſt, de ſe ſvoji volji odpovémo, ino boshji volji podvershemo? Sklénimo tedaj vſi danes ſvojo voljo s' boshjo voljo, Jesuſ in Marija naſh k' temu danaſhnji praſnik s' ſvojimi sgledam ſpodbadata, popolnama iſtozhimo ſvojo vſpazhno voljo, in nameſt naſhe boshjo oblezimo; boshjo voljo vſelej sa ſvet vpraſhajmo, in naſhe ſvojiga ne ſtorimo, kar je soper boshjo voljo. Potémoſt ſmemo ſvesti biti, de bo naſha pokorſhina Bogu dopadljiva, nam pa svelizhavna; ſi tako pokorſhino bomo saſlushenje sa vezhnoſt nabirali, in ljudej na ravno tako pobosho prejéli. Amen.

Peto nedeljo po ſvetih kraljih.

Puſtite obojo raſti do shetve. Mat. 13.

Evangeljſki goſpodar je hlapzam, ki ſo mu povedali, de je ljuljka s' pſhenizo vred iſraſtla, prav zhuden odgovor dal. Menim de bi jim bil mogel ukasati, kakor ſo ſami sheleli,

de bi luliko prezej isruvali, in pshenizo od tako shkodljive sosedine oshistili, ali zhistili, sató de bi nepotrebni pletél redovitne njive ne ustavljal, mladimu pshenizhnimu klasju ulégo in mezh dajati. Pa vender jim gospodar pravi: Nikarite! *pustite obdvoje do shetve skupej rasti.* Ta odgovor se nam bo she zhudnishi sdel, zhe namest pomembe pomenjeno rezh mislímo. Njiva, od ktere s. evangeli govorí, je zerkúv; lulika so hudobni, opshenize pa pravizhni ljudje; gospodár je Bog. In kako tedaj samore neskonzhno pravizhni, sveti in pravizhnim ljudem tako prijasni Bog terpetí, de je njegova njiva s' luliko nasejana, in de je nesrezhna druhal greshnikov med isvoljeno trumo njegovih prijatlov? Ali ne pravi David: *S' temi, ki krivizo delajo, se nozhem pezhati?* Ps. 24, 23. Ali ne opominja Bog vsih ljudi po svetim Pavlu: *Sapovémo vam ljubi bratje! v' imenu nashiga Gospoda Jesusa Kristusa, de se sleherniga brata, ki neradno shivé, skerbno ogibajte.* 2 Tesal. 3, 6. De bomo to prav odgernili, moramo premisliti, kar s. Augushtin od tega lepo pravi, rekozh: *Nikar ne mislite, de so greshniki sapstonj na tem svetu, in de Bog nizh dobriga s' njimi ne stori. Vsak greshnik ali sató shivi, de se poboljsha, ali pa sató shiví, de se po njem pravizhin zhlovek* (v' poterpeshljivosti ali v' kaki drugi zhednosti) *vadi. Mogozhe je, de bodo jutri tisti dobra psheniza, ki so she danes lulika*; to je: hudobni se snajo med pravizhnimi opravizhiti; pravizhni pa med hudobnimi bolj popolnama

perbajati; kafhna miffel, namén ima Bog, ker pal-
šli, de fo hudobni fmed pravizhnimi namefhani. To refnizo nam je fam Jesuf pokasal, kadar je Farisejem fpodbereval, is kakfhniga namena ima s' grefhniki opraviti; takrat je fvoje fopernike podvuzhil, de is nobeniga druziga naména med grefhniki ne shiví, kakor le is tega, de bi jih od poti pogubljenja odvernil, in na pót isvelishanja perpeljal. Memo tega pa tudi Jesuf, desiravno nam po fvetim Pavlu, kakor fte pred flifhali, sapové, grefhnikov fe ogibati; vender f' fvojim isgledam fvojim uzhenzam nauk da, grefhnikov ne zanizhevati, in naf poduzhí is *kakfhniga naména*, ali *kakó* fmemo med njimi shiveti. Ker nam je na fvetu shiveti, na kterim fo dobri in hudobni ljudje namefhani, nam je Jesuf f' tem naukam veliko dobroto fkasal. On v' fvetih evangelji od tega raslozhno govorí, de f' fvojim naukam flabim kristjanam, ki fe nad mnóse grefhnikov f' pravizhnimi pohujfhujejo, njih dvome odvsame, grajenje farisejfkih hinavzov zhes boshjo previdnost sadufhí, in terdno uzhí, de samore na boshji njivi pfheniza tudi med lulike rasti, de smejo namrezh pravizhni ljudje s' grefhniki, kadar fe jih ogibati ne morejo, ne le nedolshno, ampak tudi pofhteno in fvete shiveti.

Danef bom govoril od pofhteniga in pravizhniga shivljenja bogabojezhih ljudí, in od njih sedershanja s' grefhniki. Nar pred vam bom povedal, *sakaj fmejo pravizhni s' grefhniki shiveti*; potlej vam bom pa nektere nauke dal, *kako previdno, kako varno, in kak*

modro morajo pravizhni med greshniki in s' greshniki shiveti.

*
* *

Po nauku svetiga Pavla, kakor ste sgorej slishali, smo se dolshni drushine in pajdashtva greshnikov varovati, in se hudobnih ljudí, kolikor nam je mozh, ogibati, de bi nas s' svojimi napazhnimi nauki, in s' svojim pohujshljivim isgledam v' greh ne sapeljali. Pa savoljo isvirniga greha, in savoljo lastnih djanjskih grehov je toliko greshnikov na svetu, de se nam jih ní mozh vsih ogibati, ako hozhemo na tem svetu shiveti. In she Bog po svoji neskonzhni previdnosti perpustí, de pravizhni in greshniki sdrusheni in eni per drugih na svetu shivé, in Bog svoje splohne dobrote pravizhnim in greshnikam poshilja. Solnze sije dobrim in hudobnim, in dèsh gre na njive pravizhnih in greshnikov. — Tudi mnoge rezhí zhloveka s' zhlovekam sklépajo. Tukaj se postavim poprijatlitá dva zhloveka, ktera se nista popred nikoli vidila, in sta is daljnih deshél skupej prishla. Tukej so mnoge potrebe, tukaj je mnoga, in potrebna pomozh, ktera soseda s' sosedam, drushino s' drushino, mestnjána s' mestnjanam, stan s' stanam, narod s' narodam v' srezhni edinosti na svetu obraní, in is vsih ljudi na semlji *le eno* drushino storí. Vse to Bog po svojih svetih namenih perpustí; ker premore tudi svése, ktere bi utegnile zhloveku v' spodtiklej biti, v' dobro obrazhati. — In Jesus nas je ozhitno in naravnost uzhil, de pustí luliko zlo do shétve med pshenizo rasti,

Kadar je bilo v' svelizhanje greshnikov potreba je she on s' greshniki jedil, pil, govoril, in s' njimi opraviti imel, de jih je boljshal. Svoje aposteljne je po svetu poslal greshnike h' pokori vabit, torej se vé de so aposteljni tudi s' greshniki opraviti imeli, ker so per vsaki perloshnosti ozhitnó in po samim s' njimi govorili, in jih svéto uzhili. Pervi kristjani niso bili sizer aposteljni, pa jim je bilo vender sapovedano, de naj pusté svojo luzh pred ljudmi svetiti, in de morajo med neverniki, kterih se ogibati ne morejo, po svojim stanu in po svojih dolshnostih, sveto shiveti, in se v' sredi spazheniga saroda neomadeshevane obraniti. In s. Pavl, kadar Tesalonizhanam pishe v' 2. Tess. 3. 14.: *Ako kdo ni pokoren nashi besedi . . . s' njim se ne pezhajte, de ga bo sram*, jim she naravnost sapové: *Vonder pa ne imejte ga sa sovrashnika, ampak posvarite ga kakor brata.* 3, 15. Zhe so pa smeli pervi kristjani po potrebi med neverniki shiveti, sméme ja tudi mi med hudobnimi kristjani shiveti, s' kterimi nas kake dolshnosti veshejo. Tode grehov hudobnih ljudi, s' kterimi moramo skupaj shiveti, se ne smemo vdeleshevati.

Bog ima per sméfi pravizhnih s' greshniki, ki jo perpustí, modre in svéte namene. Dober isgled pravízhnih sna namrezh greshnike boljshati. Sej so isgledje vselej mozhnejshi, in sdatnishi, kakor pa nauki. Greshnikovo serzé s' svetim shivljenjem popred in loshej omezhishi, in k' veri in poboshnosti spreobernesh, kakor pa s' nar uzhenejshi pridigo; pridigam

grefhnik kaj nafprotova, in fam febe isgovarja, fveto shivljenje pa f' fvojo notranjo vrednoftjo in zeno v' grefhniku fpofhtovanje obudí.

¿S' tako ljuzhjo, ljubi kriftjan! morafh ljudem fvetiti, namrezh s' ljuzhjo fvetiga shivljenja, f' tem fi persadevaj fveto vero, ki jo verijefh, ljudem ljubesni vredno ftoriti, ter kashi ljudem fad kteriga fveta vera rodí. ¿S' takim fvetim shivljenjem bofh grefhnike, med kterimi shivifh, nar bolj, in popolnama preprizhal, de kerfhanftvo ní prasna lepa mifel v' tvoji glavi, kakor fi pofvetnjaki vero radi miflijo; ampak pofvetnjaki bodo mogli is tvojiga fvetiga shivljenja fposnati, de je fveta vera réf svelizhavna naprava, ktera zhlovefhtvu she na tem fvetu velik in lep fad rodí; ker mozh fvete vere ftorí zhloveka pofhteniga, podloshniga, sveftiga pofla, in pravizhniga, odkritoferzhniga, dobrotljiviga in ufmiljeniga prijatla ljudi, kakorfhniga fe dober kriftjan ljudem rasodeva; kako pa bi fe jim taziga rasodeval, ko bi fe temu fvetu popolnama odtegnil, in bi f' takim grefhnikam nikoli nizh ne imel opraviti, kteri ima fhe nekoliko vere? —

Pohujfhljivi isgledje hudobnih fo pravizhnim kriftjanam fizer réf slo nevarni, pa tudi dobri isgledje pravizhnih hudobnim mozhno h' poboljfhanju pomagajo. Povejte mi ljubesnjivi poflufhavzi! ali bi vaf nesnana zhednoft kaj slo mikala, ali bi imeli velike shelje po njej, ko bi v' takim kraji shiveli, kjer nihzhe praviga Boga ne posna, kjer fo vfi ljudje hudobni, in kjer bi drusiga ne vidili kakor le

rasujsdane in pohujshljive isglede? Kaj ne, de bi v' takim kraji merebiti nikoli po zhednosti in poboshnosti ne hrepeneli, ker bi je she ne posnali? V' takim kraji bi v' svojih pregrehah mirni shiveli, ker bi vam poboshnost, ktera je grehu naravnost nasproti, nikoli grehove sparzhene sladkosti ne ogrenela. Nikoli bi v' svojim serzu ne zhutili notranjiga nepokoja, kteri bi vam vashe slabosti in pregrehe ozhital; in po kershansko shiveti bi se vam she nemogozhe sdelo, ker bi nobeniga kershanskiga sglega ne vidili. Sdaj pa ker ste med kristjani rojeni, in med njimi shivitè, povsod najdete pravizhne svoje starosti, in svojiga stanu, kteri postavo boshjo spolnujejo, in v' prizho Boga svetó in nedolshno shivé, in she ta rasgled pravizhnih je velik glas, kteri greshnika zhes njegovo voljo k' resnizi in pravizi klizhe, in mu neprenehama takó govori, de ga mora vsaj nekoliko pregovoriti. Torej bi bila velika shkoda, ko bi se pravizhni od greshniga sveta lozhili, kadar jih stan, ali kake druge dolshnosti veshejo, med njimi shiveti. Greshniki bi ne imeli poduzhnih in boljshavnih sgledov, in pravizhni bi morebiti greshnike prevèzh osramotili, in rastogotili, ko bi se jih zlo popolnama ogibali, in posvetnjake bi v' njih krivih sapopadkih in nevarnih smotah poterdili, de je nemrezh poboshnost le nekaka sleparija, ktera zhloveka popolnama od sveta lozhi, in ktera se s' opravili sdajniga shivljenja ne sklene, in ne more s' njimi vred in skupej ostati. In vender mora poboshnost lih s' opravili sdajniga

shivljenji ſklenjena biti, in ſe mora lih per njih kasati, in rasodevati; kriſtjan ſmé posemljiſke rezhi v' ſvoj duhovin in teleſin prid obrazhati, more na ſvetu delati, in vender kakor kriſtjan shiveti, kteri sapovdi ljubesni, pravize, sveſtobe, in reſnizhnoſti ſpolnuje, ktere pa ta ſvet per ſvojih opravilih v' nemar puſha. Slo ſe tedaj motiſh, in ſvetimu evangeliju naſproti delaſh, zhe ſe is sanizhevanja ljudí in boshje ſlushbe ogibaſh, in zhe nozheſh s' greſhniki, ſ' kterimi te tvoj ſtan, ali pa druge kerſhanſke dolshnoſti véshejo, ſkupej shiveti! Ako ſi bogabojezh, in poboshin, jim ne ſmeſh dobriga isgleda odtegovati, in boshjim angeljem v' nebeſih veſelja nad greſhnikam kratiti, kteri ſe bo ſkosi tvojo poboshnoſt, bogabojezhnoſt, in pravizhnoſt sbujen, predramil in poboljſhal.

De imajo pa tudi pravizhni ljudje med greſhniki velike in prav lepe perloshnoſti v' kerſhanſkih zhednoſtih vaditi ſe, in ſi veliko kron sa nebeſa ſlushiti, vam je komej tréba opomniti. Le to vaſ opomnim, ljubi pravizhni kriſtjani! de ſe morate v' shivljenji s' greſhniki lih tako obnaſhati, kakor ſe je Jesuſ obnaſhal, lih is taziga namena morate s' njimi shiveti, is kakorſhniga je on shivel, in tiſtiga njegoviga nauka nikoli ispred ozhí ne sgubite, v' kterim vam kazhjo modroſt, in golobjo perproſtnoſt perporozha.

1. Dober kriſtjan ſe ne ſmé nikoli predersno, bres potrebe, bres ſile v' druſhino greſhnikov podajati, in ſhe takrat, kader po

ſvojim ſtanu ali pa po ſvoji dolshnoſti med njimi shiví, mora le is tega namena med njimi shivéti, de bi jih ſpreobernil, in poboljſhal. Ta namen ſo imeli Jesuſ in njegovi apoſteljni. V' teleſnih, zhaſnih, in poſvetnih opravilih dober kriſtjan ſme in vezhkrat tudi mora s' greſhniki opraviti imeti, ker na ſvetu shiví. De je pa med greſhniki kakor kriſtjan, mora po Jesuſovim isgledu vſako perloshnoſt v' njih boljſhanje obrazhati; ſizer bo njegovo shivljenje med greſhniki morebiti nedolshno, pa vender ne bo kerſhanſko. K' boljſhanju bo pa slaſti lohka veliko pomagal, zhe je med takimi greſhniki, nad kterimi ſe ſhe kaka dobra miſel, kako dobro snamnje sveſtobe, poſhtenoſti, in obzhutljiviga ſerzá rasodeva; kakor ſi je naſh svelizhar Matevsha, Zaheja, in Marijo Magdaleno odbral, ker je nad njimi snamnja vere, ali vſaj shelj po poboljſhanji vidil. Tazih greſhnikov pa ſe na vſo mozh ogibaj, kteri po ſhegi sdajnih poſvetnjákov poboshnoſt in kerſhanſtvo saſmehujejo in sanizhujejo, ali pa kteri ſo v' ſvojih pregrehah she tako okamneli, de ſe ti je bolj bati, de bi oní tebe ne pobujſhali, kakor pa upati, de bi tí njih poboljſhal. Zhe moraſh pa vender s' njimi shiveti in opraviti imeti, ali zhe po nevolji med take greſhnike sadeneſh, dajaj jim dober isgled, môli sa nje, ſtori zhe jim moreſh in zhe potrebujejo, ſhe kaj drusiga dobriga, in ſkashi jim uſmiljenje; gorezhnoſti pa, in vſiga prepira s' njimi ſe sdershi, kteri bi le greſhnike ſhe bolj raskazhil, in ſhe terdovratniſhi

ſtoril; sa ſvojo ſveto vero ſe bolj s' moshkim reſnizhnim ſtudam nad greham in s' veſelim dopadenjem nad poboshnoſtjo in ſvetoſtjo potegni, kakor pa ſ' prizhleji, in prepíram, sato de ne boſh shlahtnih kamnov preſhizhem metal.

2. Sraven tega ſe ſkerbno vari, ljubi moj kriſtjan! de ſe med greſhniki njih grehov ne udeleshiſh. *Kdor s' modrimi v' zaker hodi, bo moder; kteri je pa neſpametnih prijatel, bo njim enák poſtal.* Pripov. 13, 20. Soſebno ſkerbno vari ſvoje nedolshnoſti, ktero bi lahko nezhutno sapravil ſkosi lohkoduſhnoſt, ali pa ſkosi notranje nagnjenje k' hudimu, ktero ſe od pohujſhljivih isgledov sbudí, in redí. Po tej poti veliko poſhtenih kriſtjanov na polsno pot sajde, kjer jih ſkuſhnjava premoti, de padejo, kadar ſe jim ne dosdeva, in v' take grehe sabredejo, od kterih ſo ſe ſhe ſilno dalezh miſlili. Ne daj ſe sapeljati od veſelja greſhnikov, *kteri ſe veſelé, kader hudo ſtoré, in per nar hujſhih rezhéh od veſelja poſkakujejo.* Pripov 2, 14.

3. Bolj ſi persadévaj s' dobrimi deli, kakor pa s' dobrimi beſedami greſhnikam reſnizo osnanovati. V' tej rézhi ſe veliko kriſtjanov móti, in lih sató Jesuſa in njegov nauk ogrene ali gréſhnikam perſtudijo. S' nauki in ſ' ſvarjenjem greſhnika lahko raskazhiſh, kteriga uzhiſh, ali pa ſvariſh, ker ſe morebiti prevsetno ſam na-ſe sanaſhaſh, in zhes-nj poviksſhujeſh, ali pa, ker greſhnika, ki je morebiti tebi podvershen in te mora poſluſhati, prevezh ponishujeſh. Dobri isgledje pa ſo she ſamí na

ſebi mozhnejſhi, in niſo nikomur h' ſpodtikleju, ſe greſhniku neobzhutno v' ſerzé vtiſnejo, in greſhnik jih bres nejevolje sa dóbro vsame, in vzhaſih poſnéma. Ako pa meniſh, de bo koriſtno, in ſi morebiti dolshan, greſhnika poduzhiti, úzhi ga ſ' táko krotkoſtjo in ponishnoſtjo, ſ' kakorſhino je Jesuſ Kriſtuſ greſhnike uzhil; in s' ljubesnivim obnaſhanjem ga preprizhaj debróte tiſtih naukov ktere mu dajeſh, in de niſi ſvojoglaven, ampak de nar bolj sheliſh in iſheſh greſhnikoviga mirú, in njegove vezhne ſrezhe.

Táko obnaſhanje ljubesnjivi poſluſhavzi! je módro, pametno, pravizhno in perpuſheno obnaſhanje pravizhnih s' greſhniki. Is tega ſposnate, de kdor ſe po sgornjih naukih dershí, ne more zlo nizh zhes boshjo prevídnoſt godernjati, ktera ima na tem ſvetu ſhe poterpljenje s' greſhniki. ¿She zlo pravim! de nam je lih ta poterpeshljivoſt boshja nov ſpodbadek nad modroſtjo, pravizo, ljubesnijo in uſmiljenjem neſkonzhno veliziga ſtvarnika, vladnika in ſodnika ſvetá zhuditi ſe, in ſterméti. Rad ſizer ſposnam, de nam je v' poſamesnih okoliſhínah ſhe marſikaka rezh tamna in teshka.— Tode kaj naſ hozhe to motiti, zhe le boshjo modroſt in pravizo ſhloh ſposnamo? — Smirej ſtermímo in ponishno molímo ſvojiga veliziga Boga, zhe lih vidimo, de je per nar vezhi ſpazhnoſti ſvetá, in posabljivoſti ljudí nanj in na vſe dobro, ſhe smiraj persanaſhljiv in poterpeshljiv. In zhe vzhaſih v' kakſhinih ſoſebnih okoliſhinah ne vémo kaj je nam miſli-

ti, in kaj rêzhi, takrat is ponishnosti molzhímo, ali pa rezímo s' svetim Pavlam: *Kdo je kdej Gospodovo misel sposnal? In kdo bi bil njegov svetovavez? O neisrezhena globokost bogastva, modrosti in sposnanja boshjiga!*

Tode várite se ljubesnjivi poslushavzi! de ne bote savoljo smése pravizhnih s' krivizhnimi, in savoljo boshje poterpeshljivosti s' greshniki v' dobrim in v' spolnjenji svojih dolshnost obnemagali, in opeshali. Ne dajte se motiti kadar vidite, de je po boshjim svetim namenu greshnik srezhin, in morebiti she srezhnishi od vas! — Nikar prenaglo ne rezíte: *Ker se greshniku kakor meni godí, zhimu bom modrosti in zhednosti prostil?* ¿Salom. 2. — ¿Sej ima vender bogabojezhnost, kershanska ponishnost, in sleherna dobra misel in sleherno dobro delo svoje lastno plazhilo, kteriga nobeni greshnik vshivati ne more, deslih ima Bog s' njim poterpljenje. — Dober kristjan vshiva namrezh mir svoje vesti — veselje nad Bogam — spominj svoje notranje zéne — in vesélo upanje prihodnje srezhne vezhnosti. — Na svetu pa, kjer vsigamogozhni Bog po svoji modrosti, svoje solnze pravizhnim in krivizhnim poshilja, ne smémo sa vsako posamesno zhednost krone upati, ktera nam bo she le na konzu téka dana. — ¿Stavo le on dobí, ki do zilja pertezhe.

Greshniki! vi se pa is danashne pridige tega uzhite, de v' svojih grehih ne smete biti mirni in predersni, ako lih ima Bog tako poterpljenje s' vami. — Kako lahko se sgodí, de zhas poterpljenja sa vas pretezhe! — Zhe vas

Bog prezej pred ſvoj ſodnji ſtol ne poklizhe, ſhe ne ſmete miſliti, de vaſ ne bo nikoli k' ſodbi poklizal, in de mu sa vaſhe pregreſhno shivljenje ní nizh mar. Le to vam rezhem, de bo vaſh odgóvor tolikanj vezhi, kolikor bolj vam Bog persanaſha. Dobrotljivi Bog! obvári ſleherniga iſmed naſ pred to neſrezho vſih neſrezh; — sa to gnado te proſimo po Jesuſu Kriſtuſu Goſpodu naſhim. — Amen.

Shéſto nedeljo po ſvetih kraljih.

Nebeſhko kraljeſtvo je enako senofovimu sèrnu, — je enako kváſu. Mat. 13.

Kriſtuſova zerkuv je tiſto nebeſhko kraljeſtvo, ktero Jesuſ v' danaſhnim ſ. evangelii permeri s' senofovim sernam in ſ' kvaſam. Kerſhanſka zerkuv je sato enaka majhnimu, drobnimu senofovimu sernu, ker je bila ſ' perviga ſilno majhna, ker ſo bili le nektéri, ki ſo v' Kriſtuſa verovali, vſi drugi ljudje pa ſo bili Judje ali pa ajdje. Kerſhanſka zerkuv je bila takó rekozh ſhe v' njivo sakopana, ali vſijana, in Judje in ajdje ſo jo hudo preganjali; pa ſe je vender le ſ' zhaſama po vſim ſvetu rasſhirila (je v' drevo israſtla), in sadnizh ſo ſe kralji in

zesarji, uzheniki in modrijani (ptize s' pod neba) v' njeno varstvo podali, ker so kershansko vero na-se vseli. Ravno to tudi prilika od kvasu poméni. Kakor se móka, kader kvasilo va-njo nameshash, ali umesish, vsa skvasí, in vso drugazhno slast dobí, tako je Kristusova zerkuv ves svet prenaredila ali prerodila, vse je po svojih naukih napravila. Zhísti in sveti nauki svetiga evangelija so sadershanje ljudi poboljshali, vrashe in malikovanje pregnali, ajdovske shege odpravili, in hudizhevo kraljestvo rasderli. Tode od tega vam bom per drugi perloshnosti na dalej govoril; danes pa bom od senofoviga serna in od kvasu le v' duhovni pomembi govoril, in vam pokasal, *kako samore kristjan veliko dobriga storiti.* Drobno senofovo serno naj poméni majhne dobre dela in majhne zhednosti, kvas pa dober namen, is kteriga tudi majhne dobre dela opravljamo, in lahko se bote preprizhali, *de sta vajenje v' majhnih dobrih delih, in pa dober namen per nashim djanji* tista dva perpomozhka, po kterih samoremo nar losheje veliko dobriga storiti, in si per Bogu veliko saslushenje nabrati. S' priliko od senofoviga serna vam bom rasloshil, *kako koristne so majhne dobre dela;* s' priliko od kvasu pa vam bom skasal, *kako koristen je dober namen tudi per majhnih dobrih delih.*

I.

Dobre dela, take dela namrezh, ki so po boshji postavi storjene, ki so Bogu dopadljive

ſin vezhniga shivljenja v' nebeſih vredne, take dobre dela moramo delati ako hozhemo v' nebeſhko kraljeſtvo priti, ker *Sleherno drevo, ki dobriga ſadú ne rodí, ſe poſéka in v' ogenj vèrshe.* Mat. 7. In *le tiſti* ljudje, *ki dobro ſtoré, bodo poſlednji dan is grobov vſtali k'* (vezhnimu) *shivljenju.* Jan. 5. Savoljo tega pa ví ljubi moji kmetje in poſluſhavzi niskiga ſtanú! ne ſmete obupati in miſliti, de sato zlo malo upate v' nebeſhko kraljeſtvo priti, ker samorete v' ſvojim ubogim niskim ſtanu le kaj maliga dobriga ſtoriti. Nikar tega ne miſlite! *ſej je nebeſhko kraljeſtvo enako senoſovimu,* (goruſhízhnimu) *sernu, ktero je ſizer nar manjſhi smed vſih ſemen, kadar pa sraſte, je vezhi, kakor vſe sélíſha, in je drevo, tako de ptize ſpod neba pridejo, in prebivajo na njegovih vejah.* Tako vam rezhem: Nebeſhko kraljeſtvo ſe da nekako tudi *s' majhnimi dobrimi déli* saſlushiti, ſ' takimi deli namrezh, ktere tudi v' niskim, ubogim, kmetſhkim ſtanu vſak dan lahko delate. Zhe ſo vaſhe dobre dela ſ' perviga ſhe tako majhne, vender ſzhaſama raſtejo, kakor senoſovo serno, ſe mnoshijo 1. *na ſhtevilo*, 2. vezhi in vezhi perhajajo *v' ſvojih naſtopkih.*

1. Léto je dolgo, ima dvanajſt meſzov, dva in petdeſet tednov, tri ſto pet in ſheſtdeſet dni, oſem tavshent, ſedem ſto in ſheſtdeſet úr. Miſlim de ni nikogar med vami, kteri bi ne, mogel vſako leto, vſak meſiz, vſak teden, vſak dan, morebiti tudi vſako uro vſaj kaziga majhniga dobrige dela ſtoriti. In kdor

ga ſtori, kóliko ſto ali pa ſhe ſlo koliko tavshent dobrih del pazh zelo léto (léto in dan) nabere! Vſaj vſak dan tedaj kaj dobriga ſtorite; nikar ne hodite popred ſpat, dokler ne bote kaziga dobriga déla ſtorili; ſhe svezher ſtoríte, kar ſte po dnevi samudili, ali pa posabili.

Dobre dela ſo ſoſebno trojne: molituv, poſt, in vbogajme dajanje, in ſej snate na mnogo visho moliti, ſe poſtiti, ali pa miloſt ſvojimu blishnimu ſkasovati. ˛Sveti David je bil kralj, je mogel deshelo in ljudí vladati, vſak dan jo imel veliko hiſhnih in deshelnih opravíl, in vender ſi je ſedem krat na dan zhaſ vsel, na Boga miſliti, moliti, in boshjo pravizo in modroſt hvaliti in zhaſtiti; o polnozhí je vſtajal, in ſvojo molituv k' Bogu opravljal. Pſalm 118. Ne vém, de bi kdo med vami toliko déla imel, kolikor ga je David imel, in per vſakim poſhtenim delu ſe ſhe kake minúte najdejo, v' kterih samorete ſvoje jutranje ali vezherne molitve, ali molitve pred jedjo in po jédi ob kratkim in dobro opraviti. Take kratke molitve, in take kratke andohti le nikar ne opuſhajte, one ſo senoſovo ali goruſhizhno serno, ktero let' in dan v' veliko drevo sraſte. ˛Sveta molitev: *Ozhe naſh*, ktere naſ je Jesuſ uzhil, je kratka, pa dobra molituv, in vender koliko ſto, ali pa koliko tavshent *ozhenaſhev* bote samudili, zhe sjutrej, po dnevi in svezhér ne molite! Polovízo úre je ſizer malo zhaſa; pa velikokrat ſhe vezh kakor pol úre poſtópate, ali pa ſe ſ' kom prasne

rezhí pogovarjate; ali bi ne bilo bolj prav, de bi ſi raji tiſti zhaſ, ali toliko drusiga zhaſa vséli in ſhli, zhe ſte doſti bliso, tudi v' delavnike v' zerkev k' dáru preſvete maſhe, ktera ſhe popréd kakor pol úre mine? Oh! ví ne veſte, koliko dobrih del pazh v' ſvojim shivljenji samuditè, zhe v' delavnike dar ſvete maſhe is lenobe, ali pa is lakomnoſti v' nemar puſhate, kadar lépo perloshnoſt ímate per njemu biti! Na ſmertni poſtelji, in per ſodbi boshji bote ſposnali, koliko bi bili na dobizhku, ko bi bili tudi v' delavnike k' ſveti maſhi hodili, kader vam je bilo perloshno, in ſo vam dolshnoſti vaſhiga ſtanu perpuſtile.

Sveto piſmo kralja Davida tudi hvali, de per eni perloshnoſti ni hotel nekaj vode piti, deſlih je bil hudo shejin; temuzh de jo je islil, in Bogú v' dar dal. II. Kralj. buk. 23, 16. To je kaj maliga, ſi poshirek vode, ali grishlej kruha, ali kake druge jedí ali pijazhe pertergati, to je le majhno senoſovo serno poſta in perterganja. Pa vender, zhe shejo ali pa lakoto vſelej is ljubesni do Boga terpite, zhe tiho in voljno terpite, kader vam jed ali pijazha ne diſhi ali ne tekne; zhe per misi popred jéſti nehate, preden ſte ſiti, zhe nameſt kake druge dobre pijazhe le ſamo vodo pijete, in ſizer zhe vſe to vezhkrat in is ljubesni do Boga ſtorite, bo vaſhe majhno senoſovo serno ſzhaſama v' drevo israſtlo; s' majhnimi dobrimi ſpokornimi deli ſi nabérate sa vezhnoſt veliko saſlushenje.

Lih tako je tudi s' vbogajmé dajanjem. Boshji uzhenik je nekdaj djal: *Kdor ſiromaku kosarez mersle vode sato poda, ker je moj uzhenez, vam povém, de ne bo bres plazhila.* Mat. 10, 42. Savoljo Kriſtuſa shejnimu ſromaku kosarez mersle vode dati, je ſamo na ſebi majhno dobro delo, je le senoſovo serno miloſti; pa ga Bog vender le obilno poplazha. Zhe pa vezhkrat ſle en vinar, le koſez kruha, le nekaj móke, maſla, ali kaj drusiga reveshem vbogajme daſte, vam bo senoſovo serno vaſhe miloſti israſtlo v' veliko drevo, in zhe Bog ob ſvojim zhaſu vſe to ſkupej ſoſhteje, ſe bo vidilo, de ſte veliko ſhtevilo denarjev, vezh pék kruha, in polne vosóve shíta med ljube ubóshize isdajali, in de ſe bote vezhniga shivljenja veſelili, ker Jesuſ pravi: *Svelizhani ſo miloſtljivi, ker miloſt bodo doſegli.* Is tega vidite ljubesnivi poſluſhavzi, kakó vam je mozh s' majhnimi dobrimi déli ſzhaſama veliko dobriga ſtoriti.

2. Majhne dobre dela, ſe ſzhaſama ne naraſhajo le na ſhtevilu, ampak tudi na dobrih naſtopkih ali naſledkih, kteri is njih poganjajo. Kakorſhna je s' greham, taka je nekako tudi ſ' zhednoſtjo: *S' malim ſe namrezh sazhenja, s' velikim ſe jénja.* Ni lahko miſliti, de bi bil kdo ob enim velik greſhnik, temuzh, ako na male pregreſhke, in grehe ne porajtaſh, boſh pozhaſi v' velike pregrehe sabrédil. Bres zhudesha, bres ſoſebne gnade boshje ſhe tudi ní nihzhe na enkrat ſvetnik poſtal, ampak le ſzhaſama. Le ſkuſite, in pridno ſe va-

dite v' majhnih dobrih delih, ſzhaſama vam bodo smirej loshjiſhi in prijetniſhi, smirej losheje bote vezhi in vezhi dobre déla delali. Torej naſh ljubi svelizhar pravi: *Kdor je v' malim svéſt, bo tudi v' velikim sveſt.* Luk. 16, 10. To resnizo poterduje tudi sgodovina vſih zhaſov; nar mozhnejſhi vítesi ſo ſe ſ' perviga le v' majhnih rezhéh vadili; in tiſti ſveti marterniki (muzhenzi) kteri ſo savoljo Jesuſove ſvete vere radi in veſéli preſtali sgubo blaga, sanizhevanje, preganjanje, jezho, ogenj, mèzh in ſmert, od koga ſo ſe nék oni take zhudne ſtanovitnoſti nauzhili? Od gnade boshje, in pa od tod, ker ſo ſe s' mladih nóg vadili, majhne sopernoſti, ki naſ vſak dan sadevajo, voljno ſprejémati, in poterpeshljivo terpéti.

Nikar tedaj ne bodite takó bojezhi, ljubi moji farmani! nikar naj vam ſerzé ne vpáda, kadar vaſ h' zhednoſti in poboshnoſti opominjam in ſpodbádam. Drevéſa ne poſékate s' enim shlakam; hiſha ni v' enim dnevu dosídana; pozhaſi pa nar mozhnejſhi hraſt poſekate, in ſzhaſama ljudje nar imenitniſhi kraljeve poſlopja dosidajo. S' perviga dobro le v' malim sazhenjajte; de le ſ' perviga ſladkoſt zhednoſti okuſite, ſe vam bo she potlej, kadar ſe je bote bolj navadili, smirej ſladkejſhi sdéla, smirej vam bo ljubſhi in prijetniſhi, in tako bote v' zhednoſtih, kakor na ſtaroſti smirej bolj raſtli, de ſhe vedili ne bote kdaj in kakó. Majhno senoſovo serno ſzhaſama veliko séliſhe poshene, in veliko drevó is njega israſte, in majhne dobre dela, zhe jih vezhkrat in prid-

no delaſh, ſo na sadnje vſe ſkupej veliko dobriga, in is njih veliko lepih kerſhanſkih zhednoſt israſte. Sdaj vam bom ſhe drugo priliko od kvaſu rasloshil.

II.

Nebéſhko kraljeſtvo je enako kváſu, ktériga je shena vsela, in med tri polovnike móke omeſila, de ſe je ſkvaſilo. Opréſin kruh bres kvaſú ní dober; po kvaſu pa, kteri ſe po moki kpalo ſkvaſí, kruh dobro ſlaſt dobí, de ga sdrav zhlovek lahko jé. Lih taka je *s' dobrim namenam* per naſhih delih; — 1. bres dobriga naména, ſo nar vezhi dela bres saſlushenja per Bogu nizh ne veljajo, nimajo nobène zéne; s' dobrim namenam pa ſo 2. vſe déla (le ſam greh ne) dobre in sa vezhno shivljenje saſlushne.

1. *Dober namén* prav sa prav ni drusiga kakor *ljubesen boshja*, in vſe is dobriga naména ſtoriti, ſe pravi, vſe savoljo Boga in satò ſtoriti, ker je Bogu dopadljivo in vſhezh, in ker Bog tako iméti hozhe. V' tem naſ ſ. apoſtelj Pavel tako — le poduzhí: *Bratje!* pravi ſ. Pavel, *ko bi zhlovéſhke in angelſke jesike govoril, ljubesni pa bi ne imel; bi bil ko bużhèzh brón, ali svonezh svonez. In ko bi snal prerokovati, in védil vſe ſkrivnóſti, in ko bi imel vſo uzhenoſt, in ko bi imel vſo vero, tako de bi goré preſtavljal, ljubesni pa bi ne imel, nizh niſim. In ko bi rasdál ubogim v' shivesh vſe ſvoje premoshenje, in ko bi ſvoje*

teló dal, de bi sgorel, ljubésni pa bi ne imel, mi nizh ne pomaga. I. Kor. 13, 1. Nobeno delo tedaj ni dobro bres ljubesni do Boga, in bres dobriga naména. Lih v' tej rézhi so se nar bolj motili Fariseji, ktere je ljubesnivi Jesus tolikokrat in tako ojstro savrazheval. Fariseji so na vides veliko dobrih del storili, so pogosto molili, se ojstro postili, so veliko vbogajmé dajali; pa je vender Jesus svojim uzhenzam djal: *Resnizhno vam povém, ako ne bo obilnishi* (popolnishi) *vasha praviza, kakor pismoukov in farisejev, ne pojdete v' nebeshko kraljestvo.* Mat 5, 10. Fariseji so namrezh dobre dela delali is nizhemurnosti, sato de so jih ljudje vidili, hvalili in zhastili, per svojih dobrih delih niso imeli dobriga naména, niso imeli ljubesni do Boga; sato je nash Gospod od njih djal: *Oni so she prejéli svoje plazhílo*, namrezh plazhílo svétá, in hvalo ljudi, ktere so iskali; nas pa in svoje uzhenze Jesus takole svarí: *Varite se, de svojih del ne storitè is tega naména vprizho ljudí, de bi vas vidili, sizer ne bote plazhíla prejeli od svojiga nebeshkiga Ozheta.* Mat. 6, 1. Kjer koli tedaj ní ljubesni do Bogá, kjer koli ni dobriga naména, ondi niso she dobre dela per Bogu dobrè, niso Bogu vshezh, nimajo tako rekozh nebeshke slásti, so le nekako, kakor oprésin kruh bres kvasú.

2. Vsako délo pa, ktero storish is dobriga naména, is ljubesni do Bogá, in ktero ní nasproti boshjim ali zerkvenim sapovedam, je vselej dobro, Bogu dopadljivo délo, in ne ostane

bres dobriga plazhíla. Kakor je Bog sazhetnik in ſtvarnik vſih rezhi, tako mora biti Bog zilj in konez, pervi in sadnji namén vſih naſhih miſel, shelj, beſéd, in dél, in le to prav in dobro ſtorimò kar ſtorimò savoljo Boga. Ta je perva, in nar vezhi sapoved: *Ljubi Goſpoda ſvojiga Boga is vſiga ſvojiga ſerza, is vſe ſvoje duſhe, is vſe ſvoje pameti, in is vſe ſvoje mozhí.* Ta sapoved takrat ſpólnimo, kadar vſe, kar miſlimo, govorimò, in délamo, le is dobriga namena, is ljubesni do Boga miſlimo, govorimò in délamo. Ljubi moji ſarmani! nizh hudiga ne miſlite, nizh hudiga ne govoríte, nizh pregreſhniga ne ſtoríte, in darujte Bogú vſe ſvoje miſli, beſede in déla, in tedaj bo vſe vaſhe shivljenje, shivljenje sa Boga, bo Bogu dopadljivo, in bo ſveto shivljenje. Veſelite ſe, de je ſam ſín boshji djal: *Ne pojde ſlehern v' nebeſhko kraljeſtvo, ki meni Goſpod, Goſpod, pravi; ampak tiſti pojde v' nebeſhko kraljeſtvo, ki ſtori voljo mojiga Ozheta, ki je v' nebeſih.* Mat. 7, 21. Dobre dela delati ſe tedaj drusiga ne pravi, kakor voljo nebeſhkiga ozheta, ali voljo boshjo ſpolnovati; Bog pa ne térja, od naſ, de bi le molíli, ſe poſtili, in vbogajme dajali, ampak boshja volja je tudi, de delamo po ſvojim ſtanu, poklizu, in po ſvoji mozhi; in de bi mógli tako delati, sato je tudi boshja volja, de sa potrebo jémo in pijemo, de o pravim zhaſu govorimò, in o pravim zhaſu molzhimò; de naſ vzhaſih ſrézha, vzhaſih pa neſrezha sadéne; de ſmo vzhaſih bolní, vzhaſih pa sdravi; de nekoliko

zhaſa shivimò, ob ſvojim zhaſu pa umerjemo. Délo in pozhitek, jéd in pijazha, govorjenje in molzhanje, veſelje in shaloſt, sdravje in bolésen, shivljenje in ſmert, ſo dobre déla, zhe imamo per njih dober namén, zhe ſe v' vſih tih rezheh v' boshjo voljo vdámo, in jih ſtorimò s' Bogam in savoljo Boga, is ljubesni do Bogá, ali pa sato, ker jih Bog od naſ imeti hozhe. Sato vaſ opominjam, ljubi moji poſluſhavzi! kakor je she ſ. Pavel perve kriſtjane opominjal, rekozh: *Kar koli ſtoritè, s' beſedo ali s' djanjem, vſe ſtorite v' imenu Goſpóda Jesuſa.* Kol. 3, 17. In na drugim kraji pravi: *Zhe jéſte ali pijete, ali zhe kaj drusiga delate, vſe ſtoriti k' zhaſti boshji.* I. Kor. 10, 13. V' imenu Jesuſa Kriſtuſa vſe ſtoríte, le greha nikar ne delajte; Jesuſ ni nobeniga gréha ſtoril, in kar koli je kdej ſtoril, je vſe ſtoril le v' zhaſt ſvojiga nebeſhkiga Ozheta, in v' naſhe svelizhanje. Vſe ſtoríte k' zhaſti boshji; le greha ſe várite, ker gréh je shaljenje boshje, in prelomljenje boshje sapovedi; kar pa ſizer savoljo Boga ſtorimò, is pokorſhinoſti in ljubesni do Boga, to je Bogu vſhézh, in Bog, komur na ſvetu v' vſih rezheh takó ſlushimo, nam bo dal, kakor ſvojim dobrim in sveſtim ſlushabnikam, v' nebeſih vezhno ſrezho sa plazhílo.

Srezhni ſte, ljubeznjivi poſluſhavzi! zhe danaſhno pridigo sveſto ohranite, in zhe vſe ſvoje shive dni po njej shivite. *Senoſovo serno majhnih dobrih dél*, in *kvaſ dobriga naména per vſih vaſhih delih* ſta dva perpo-

mozhka, ſ' kterih pomozhjo nar losheje s' gnado boshjo veliko dobriga ſtorite, in nebeſhko kraljeſtvo doſeshete. Nar pred ſe ſkerbno varite greha, potlej veshkrat delajte majhne dobre dela, in kar bote ſtorili, ſtorite is dobriga naména, savoljo Boga, is ljubesni do Bogá, in tako bote s' gnado boshjo vſe prav ſtorili. Gnada boshja bodi s' vami vſak zhaſ. Amen.

Pervo predpepelnizhno nedéljo.

Kaj tukaj zél dan bres dela ſtojitè? Mat. 20.

Nograd ljubesnivi poſluſhavzi! od kteriga danaſhni ſ. Evangeli govorí, je podoba naſhe duſhe, sa ktere svelizhanje moramo neprenehama ſkerbeti. Duſha je njiva, ktero moramo obdelovati, de le k' pameti pridemo, zlo do konza ſvojiga shivljenja. Tega naſ je hotel naſh svelizhar uzhiti s' mnogimi urami, v' kterih je hiſhni goſpodar delavze v' ſvoj nograd poſhiljal. Denar, kteriga ſo svezher delavzi sa plazhilo prejeli, pa pomeni vezhno zhaſt, ktera nam je na konzu naſhiga shivljenja obljubljena. Ako tedaj hozhemo to plazhilo saſlushiti, moramo nógrad, kteriga nam je Goſpod isrozhil, dobro in pridno obdelovati, to je, moramo sa sveli-

zhanje ſvoje duſhe ſkerbeti. Bog naſho duſho *ſvoj nograd* imenuje, ker jo je uſtvaril in odreſhil; saſadil jo je, in s' zeno kervi ſvojiga Sina odkupil. Ta nograd (duſha) je pa tudi *naſh*, ker moramo sa-nj ſkerbeti, ga varovati, obdelovati, in v' ſvoj prid obrazhati.

Pa oh! koliko kriſtjanov ſtoji vèſ dan lénih bres déla! Koliko jih je, ki puſté ta nograd, to je, ſvojo duſho, kakor práho bres ſétve! Koliko jih je lih tega ozhitanja vrednih, ſ' kterim je goſpodar lenim poſtopazhem ozhital, rekozh: *Kaj tukaj zel dan bres dela ſtojite?* — Vnéti in pridni sa vſe, kar njih truplo sadene, popolnama posabijo na svelizhanje ſvoje duſhe. Ta neſrezha gotovo od tod isvira, ker taki kriſtjani prav ne prevdarijo, kakó imenitno je delo svelizhanja. Sposnajmo vſaj is napráv, ſ' kterimi je vezhni Bog sa naſhe svelizhanje ſkerbèl, kakó imenitno je svelizhanje naſhe duſhe. Sin boshji je ſhèl v' nebeſa nam kraljeſtvo perpravljat, in koliko je terpel sa to kraljeſtvo? Bog Ozhe nam je voljan lih to kraljeſtvo dati, ktero nam je Bog Sin saſlushil; — Bog naſ hozhé svelizhane imeti, in savoljo tega vſe to ſtorí! Kako imenitno mora naſhe svelizhanje biti!

Koliko ſmo pa mí doſihmal sa ſvoje svelizhanje ſtorili? Ob kratkim tukaj rezímo, kar ſizer tajiti ne moremo: *Bog je vſe ſtoril, kar nam v' naſhe svelizhanje tekniti samore, mí pa doſihmal ſkoraj nizh niſmo ſtorili sa ſvoje svelizhanje.*

To ozhitno ſposnanje naj bo sapopadek mojiga danaſhniga govorjenja, in vaſhe pasnoſti, sa ktero vaſ proſim.

I.

Oberníte ſe, ljubesnivi poſluſhavzi, kamur koli ſe hozhete, premiſlite vèſ zhaſ od Adama do danaſhniga dné, ſpomnite ſe ſvojiga doſihmalniga, pa tudi sdajniga shivljenja, povſod boſte naſhli snamenja miloſti boshje, povſod saſtáve boshjiga uſmiljenja sa prizhijozhe in prihodnje shivljenje, povſod ſtudenze boshjih gnad, povſod perpomozhke k' isvelizhanju. — Bog ima vedno ſkerb sa naſhe svelizhanje in ga toliko zhiſla, de nam po vſi mozhi k' njemu pomaga; — kako imenitno mora tedaj biti delo svelizhanja!

Bog, kteri je ſam od ſebe od vekomej isvir vſe mogózhe ſrézhe, je ſklenil pametne ſtvarí uſtvariti, jim ſvoje velizhaſtvo rasodeti, in jih ſvoje ſrezhe vdeleshiti. Zilj in konez, savoljo kteriga je Bog zhloveka, to pametno ſtvar, uſtvaril, je tá, de bi ga namrezh zhlovek ſposnaval, zhaſtil, povikſheval, hvalil, mu ſ' zhednoſtjo ſlushil, in ſe ſkosi to ſlushbo svelizhal.

Boga tedaj ſposnavati, mu ſlushiti, in svelizhanje doſezhi je naſh namén, sato ſmo uſtvarjeni.

Solnze je uſtvarjeno, de ſija, in semljo gréje; — ogenj, de ſvéti, gorí in shgè. Zhemú bi nam bilo ſolnze, ko bi ne ſijalo, in ne

grélo? Zhemú bi nam bil ogenj, ko bi ne gorel, in ne shgál? In zhemú je zhlovek ko bi ſvojiga zilja ne doségel, in ſe ne isvelizhal?

De bi tedaj zhlovek ſvoj zilj in konez doſégel, sato je Bog, kakor nam ſveto piſmo prizhuje, she pred ſtvarjenjem sa-nj ſkerbèl in sa-nj delal. She je imelo morje ſvoje meje in bregóve, kterih ne ſme preſtopiti; she je bila semlja polna róshiz in selish; lepó ſo zvedle drevéſa, in ſo ſe ſ' ſvojim ſadjem h' tlam perklanjale; she je ljubo ſolnze na nebu lepo ſijalo; luna je rasſvitovala ponozhno tamò; in potlej je ſhe le Bog zhloveka uſtvaril, de ga je kakor ſvojiga ljubika, in ſvojo nar imenitniſhi ſtvar na semlji v' lepo napravljeno prebivaliſhe vſelil; in de bi zhloveka zhudeshi vſe natore, ki jih okrog ſebe vidi, perganjali dobrotljiviga ſtvarnika ljubiti, zhaſtiti, mu ſlushiti in v' njegovi ſlushbi ſvoje ſrezhe iſkati.

Gotova reſniza je, ktero tudi ſ. Pavel poterdi, de je namrezh vſe zhloveku v' prid uſtvarjeno. *Vſe je vaſhe*, pravi ſ. Pavel v' 1. liſtu do Kor. 3, 22. — *vſe je vaſhe, — vſe ſe godí vam v' ljubo.* Kar koli je Bog Ozhe uſtvaril, je vſe sató uſtvaril, de bi naſ k' zilju vezhne ſrezhe perpeljal. Nebó, ktero nam vſak dan s' noviga lepoto, vſigamogozhnoſt in velizhaſtvo ſtvarnika osnanuje; in sale svesde, ktere ſe nam v' vezhnim redu, in na ſtanovitni poti, v' ſvoji lepoti kashejo; vſi ti zhudeshi natore ſe nam kakor prelépe dela ſvojiga ſtvarnika sato pred ozhi ſtavijo, de nam zhaſtitlivoſt ſvojiga in naſhiga ſtvarnika osna-

nujejo, in naſ ſ' tem peljejo k' boshji ſlushbi in k' naſhimu svelizhanju, ali k' vezhni ſrezhi, sa ktero ſmo uſtvarjeni. Zhe zlo ſtraſhne sgodbe v' natori ſo zhloveku v' prid; Bog goſpodar vſe natore poſhlje poſtavim, ali perpuſtí ogenj is nebéſ, kteri vſe poshré, ſplohin potòp, kteri povſod ſéshe, vojſko, ktera vzhaſih polovizo ſveta pokonzha; omajenje ali poderanje kraljevih ſédeshev, uboſhtvo narodov, kervave dershavſke prekúze, i. t. d.; pa tudi te in take ſtraſhne pergodbe Bog sato poſhilja ali perpuſha, de bi s' rasujsdanim shivljenjem oſlepljeni ljudje, kterih dobrote boshje niſo mogle k' ljubesni do Boga obuditi, vſaj ſ' ſhibami njegove jese preſtraſheni ſposnali, de ſe s' vezhnim Bogam ní shaliti, in de bi ſ' ſvetim svelizhanſkim ſtraham preſúnjeni sazheli Bogu ſlushiti, v' kteriga ſlushbi le samorejo ſvojo ſrezho in ſvoj zilj in konèz doſezhi. Vſe ljubi poſluſhavzi! vſe kar koli vezhni Bog ſtorí ali perpuſti, in vſe sgodbe na ſvetu nam ſlushijo v' svelizhanje. Zhe Bog pravizhnimu dobrote ſkasuje, mu ſerze k' hvaleshnoſti vnéma; zhe pa greſhniku ſhibe in nadloge poſhilja, ga tudi hozhe s' njimi h' ſpreobernjenju ſpodbadati; in druge od hudiga odvrazhevati; kadar pravizhnika ſkuſha, mu s' tem vézhi krono plazbila napravlja; kadar v' ſvetim piſmu govorí, le sato govorí, de naſ ljudí na naſhe svelizhanje opominja; kadar nam poſtavo da, nam je le sato da, de bi mí v' ſvoji pokorſhini saſlushenje vezhniga svelizhanja naſhli. Tako slo je tedaj naſhe svelizhanje Goſpodu

nashimu dobrotljivimu Bogu per serzu, de je vse njegovo djanje in nehanje le v' to obernjeno.

Oh! kaj ko bi bilo pazh moje svelizhanje tudi meni tako slo per serzu! Kaksh'a dobizhek imash moj Bog! zhe mene sa-se perdobish? nobeniga, zlo nobeniga; — jest pa — oh koliko sgubim, zhe tebe sgubim! vse vse sgubim; — vse sgubim tukaj na tem svetu in tamkaj v' vezhnosti.

Pa pojdimo she na dalej ljubi bratje! in premislimo koliki zhudeshi, kolike sgodbe, in kolike neisrezhene rezhí osnanujejo vsimu svetu ljubesen nashiga Boga, njegovo gnado, in vnétje sa nashe svelizhanje!

Bog je svet, ali svelizhanje zhlovesht̃va tako slo ljubil, de je svojiga edinorojeniga ¿Sina sa nashe svelizhanje v' smèrt dal. Le premislite: ¿Sin boshji nash isvelizhar, od vekomej zhesheni ¿Sin vezhniga Ozheta, enaziga bitja, enake zhasti s' njim, se v' nizh storí, in nasho revno natoro na-se vsame. Premishljujte ga v' jaslizah; premishljujte ga na krishi; preshtejte vse stopinje svojiga Odreshenika, ali jih ní savoljo nashiga svelizhanja storil? ¿Sin boshji je bil tri in trideset let v' podobi revniga hlapza, de nas je is hudizheve sushnosti reshil; in koliko je terpel sa nas, deslih nad nami drusiga ní vidil, kot svoje sovrashnike, sushnike greha in hudizha, in nehvaleshne stvarí, ktere mu bodo njegove bresshtevilne in neisrezhene dobrote s' nehvaleshnostjo povrazhevale! in vender kako slo mu je nashe svelizhanje per ser-

zu! — s' veſeljem ſe da sa naſ v' dar, voljno terpí in grenke ſmèrti umerje, de bi nam vezhno svelizhanje perdobil!

Poglejte ga, — njega, veliziga ſrednika med Bogam in med zhlovekam! v' teshkih ſmertnih britkoſtih pade na tla, ker ſe naſ revnih greſhnikov ſpómni, kteri ſmo vezhniga pogubljenja vredni. H' ſtebru ga pervéshejo in neuſmiljeno tepó, in takrat njegova ſveta kri ſizer na tla ſ' zurkam tezhe, njegovi sdihleji pa prederó oblake, in nam per Bogu gnado proſijo. — On, nar lepſhi ismed zhloveſhkih otrók je na vſim shivotu poln ran; *Od podplatov do témena ní nizh sdraviga na njem, rane in zhèrni shlaki ſo bres obése, bres sdravíla in bres hladíla,* kakor je Isaija she popréd prerokoval (1, 6.) Pa lih ta prerok nam tudi pravi: *Savoljo naſhih grehov je ranjen, savoljo naſhih pregreh ponishan.*'

Jesuſ je kelh ſerda boshjiga iſpil, kteri je bil nam nalit, in kteri bi nam bil vſo vezhnoſt grenkoto delal. Vezh je sa naſ ſtoril, kakor je praviza boshja imeti hotla; kar je bilo boshji pravizi sadoſti, ni bilo Jesuſovi ljubesni dovolj. Vezh nima mozhí, pa vender hozhe krish na ſveto goro vlézhi. Umirajozh na krishi ſ' ſlabim glaſam pravi: *Shéja me,* Jan. 19, 28. Shéjalo ga je po naſhim svelizhanji. *Shéja me,* — to isrezhe, kmalo potém ſvojo trudno glavo nagne, in — umerjè, de bi nam svelizhanje saſlushil in perdobil!

Sberíte tedaj ljubesnjívi peſluſhavzi! ſvoje miſli, premiſlite, prevdarite in zhutite veliko

resnizo *kako imenitno je namrezh nashe svelizhanje.* — ‚Sam Bog se ponisha, Bog in zhlovek terpi, v' svoji kervi plava in umerje, de bi nam svelizhanje saslushil! velika, imenitna misel! kdo te more prav uméti! —‚ Kristjani! zhe je kri sinú boshjiga imenitna, ktera je bila na krishi sa nas prelita, mora gotovo tudi nashe svelizhanje imenitno biti, savoljo kteriga je bila prelita.

Vidili ste ljubesnivi poslushavzi! is sosebnih boshjih napráv, kako gorézhe Bog nashiga svelizhanja ishe in shelí; sdaj vam bom pa she ob kratkim v' misel vsel koliko je mózh boshja, svéti Duh, v' nashe posvezhenje, in sa nashe svelizhanje storil, in she dan danashni déla.

‚Svéti Duh nas je prezej po rojstvu v' kópvi svétiga kersta is otrók hudizha in is otrók jese v' otroke ljubesni boshje preródil, nam je pervo pravizo do vézhne erbshine dodelil, in nas v' ópzhino svetnikov in sa otroke boshje vsel. ‚Sveti Duh pa tudi nad nashim svelizhanjem po skrivnostih vsih svetih sakramentov dobrotljivo in milostljivo dela. — Le spomnite se, ljubesnivi poslushavzi! mirú, srezhniga mirú, kteriga ste zhutili v' svojim serzu, kadar so pred sodnjim sedeshem milosti boshje vashe spokorne solse tekle, kadar ste sveto odvéso sadobili, kadar je grisenje vashe vestí nehalo!‚—

‚Spomnite se, lepó vas prosim, spomnite se tistiga srezhniga zhasa svoje mladosti, v' kterim ste pervizh k' sveti misi perstopili, in se svete boshje vezherje Jesusa Kristusa vdeleshili! Ali ste she mar posabili neisrezheniga, serzhni-

ga veselja, ktero ste takrat zhutili, in nebeshke sreзhe, ktero vam je Jesus Kristus takrat per svoji vezherji pokusiti dal? — Gotóvo! per vshitku tega boshjiga svelizhavniga perpomozhka moramo zhutiti svelizhansko mózh svetiga Duha, kakor pomagajozho, k' svelizhanju peljajozho rokó svojiga neskonzhno milostiviga Boga!

¿Sveti Duh je, s' zhigar pomozhjo in gnado se vam is prishniz velizhastvo in vse druge lastnosti boshje, osnanujejo, sapovdi boshje raslagajo, in se shivljenje in smèrt, blágor in gorjé pred vas stavita; s' pomozhjo svetiga Duha so veliki greshniki ginjeni, omezheni, in poboljshani; pravizhni in poboshni v' stanovitnosti poterjeni; terpinzi potolásheni, in shalostni oveseljeni. ¿Sveti Duh nashe serza s' serzhnostjo in mozhjo navdaja, in svése tèrga, s' kterimi nas ima greh svésane; njegov tihi pa vender svelizhanski glas se v' notranjshini nashiga serza glasí, nas k' dobrim mislam, sheljam in delam spodbada, in nam jih slájsha ali prijetne dela. — Zhe se gnadi boshji v' bran stavimo, in se s' greham od poti svelizhanja odtegnjemo, nam sveti Duh v' serzu budí shalost, skèrb, nepokoj, in grisenje vestí, ktero grisenje nas ís smertniga pokoja nashih grehov prebudí, nam greh sagreni, nas s' straham presúne, in nas na sapusheno pot isvelizhanja nasaj perpelje. S' besedo, kamur koli se osremo, povsod vidimo póti in perpomozhke k' isvelizhanju, povsod so nam sakladje ali shazi isvelizhanja odpèrti, in povsod se nam gnade k' isvelizhanju ponujajo. Kako gotova resniza

je tedaj: Bog hozhe in sheli nashiga svelizhanja in je vse storil, kar koli v' nashe svelizhanje tekniti samore! — Premislimo pa sdaj tudi drugo vprashanje: *Koliko smo mí dosihmal sa svoje svelizhanje storili?* Od tega v' drugim delu.

II.

Lahko bi mislili, de ní nikogar, kdor bi imenitnosti nashiga svelizhanja ne sposnal, in svojiga shivljenja po tem sposnanji ne ravnal. Gospod je pred nas postavil shivljenje in smert, blágor in gorjé, in mí prostovóljne ali srejvóljne stvarí si moramo samí isbrati in isvoliti! — Bog odpíra saklade ali shaze svoje gnadè, in nam ponúja sosébne perpomozhke k' isvelizhanju; — mí pa smo jih dolshni v' svoj prid obrazhati, in s' njih pomozhjo popolnamshi in srezhnishi perhajati. — Vsakdanji isgled umerjozhih ljudí nam osnanuje, de nam ní na tem svetu ostati, — ne vémo dnéva, ne ure, temuzh vsako minúto zhakamo, kdaj nam bo vezhni Bog v' vezhnost iti pomignil, in kadar se bo to sgodilo bomo prezej v' vezhnosti. Pa je vender lé dvojina vézhnost, srézhna namrezh in nesrézhna, — ena ismed njimi nas mora sadéti; — in *vézhnost!* kakó imenitna je beseda *vezhnost!* — kdo samore na-njo le misliti, in se ne trésiti? —

In vender, kakó je mogózhe, de so ljudjé vezhi dél v' zhasne rezhí vsi samaknjeni, in vtopljeni, in v' nizhemurne skerbí posemljiskiga shivljenja vsi samishljeni?

Kadar kmet ſéme ſéje, pravi: Rad bi vedil, alí bom veliko ali malo pérdelal. Kdor ſe pravda, pravi: Rad bi vedil, ali bom pravdo dobil, ali sgubil. Vſak smed naſ bi rad vedil, kakó ſe bodo njegovi opravki isſhli, kako ſe mu bo ſhe na tem ſvetu godílo; — ali tedaj ne bo nihzhe ismed naſ vpraſhal: Kako ſe mi bo pa v' vézhnoſti godilo? Ali bom tam ſrezhin, ali neſrezhin?

Druge sgodbe, ktere bi she sanaprej radi vedili, níſo v' naſhi mozhi in oblaſti; kakſhina neſrézha nam nar boljſhi naklépe lahko ſpodneſe; zhe je naſha toshba pravizhna, zhe imamo dobriga, umetalniga pomozhnika, zhe je ſodnik pravizhin, bomo pravdo dobili, zhe ne, jo bomo sgubili; veliko okoliſhin je, ktere nam pomagajo, de ſe naſhi opravki dobro isſnidejo, ali pa nam ſhkodujejo; naſha vezhna ſrezha pa, ali naſhe svelizhanje je sa Bogam le v' naſhih rokah, ker nam je Bog proſto voljo dal, in on je od ſvoje ſtraní she vſe ſtoril sa naſhe svelizhanje. *Bog*, pravi ſ. Avguſhtin, *kteri te je bres tebe uſtvaril, te ne bo bres tebe isvelizhal.*

Ali tedaj naſhe svelizhanje ní toliko vredno, de bi mi na-nj miſlili? Ali vézhnoſt, — ſrezhna vezhnoſt, ſrezha, ktera vſe naſhe sapopadke preſeshe, ktere nam ſhe ſvéti Pavel dopovedati ne móre, in v' kteri ſe nam bo ſam Bog v' laſtíno in vshivati dal, — ali taka vezhna ſrezha ní vredna naſhih miſel, naſhih shelj, in naſhiga hrepenjenja? Vzhaſih ſo prevsetni ljudjé veliko kerví prelili, in lepe deshele pokon-

zhali, de ſo ſi venljívo krono na glavo djali, ktera je prevsetnim premagovavzam kmalo ſpet s' glave padla; — koliko ſi moramo ſhe le mí persadjati, de bi vezhno krono doſegli? — Neſrezhna vezhnoſt! kdo ismed naſ bi rad pravizhno prekletſtvo vezhniga Boga poſluſhal, in vſo vezhnoſt obupoval, in umiral?

Vſake zhaſne neſrezhe ſe uſtraſhimo, vſake bi ſe radi ogníli; ali bomo takó neſpametni, de bi ſkerb sa svelizhanje v' nemar puſhali, in ſi vezhno neſrezho na gláva nakopavali? Preljubi poſluſhavzi! koliko ismed naſ, ki ſmo daneſ tukaj sbrani, jih bo v' dvajſetih létih ſhe shivélo? Morebiti jih bo veliko smed naſ ſvoj ték preteklo, prédin létaſhnje léto míne.

Zhe boſh ti ismed teh, ljubi moj kriſtjan! kako boſh tam v' hiſhi vezhnoſti (v' vezhni hiſhi) miſlil? — Tam porezheſh: O kaj ko bi me pazh moji bratje in moje ſeſtre ſliſhali, kaj ko bi med menoj in med njimi taziga prepáda ne bilo! Vſe, vſe je nizhemurno, vſe je otrózhja igra! Le *ena* ſkerb na ſvetu je imenitna, namrezh ſkerb sa svelizhanje. Srezhin je, kdor v' reſnizi sa-nj ſkerbí; neſrezhin pa, kdor ga v' nemar puſha; sa-nj sdaj ní zhaſa, ní pomózhi, ní hladenja, in ní otenja. *Kaj pomaga zhloveku, zhe vèſ ſvét dobí, na ſvoji duſhi pa ſhkodo terpí.* Mat. 16, 26.

Kaj mi pomaga, zhe ſim na ſvetu kraljevo krono nóſil, in ſe v' tanzhíze oblazhil, in zhes polovize ſvetá goſpodoval? Zhe ſo me lih na ſvetu kadili, in me po boshje zhaſtili! samore

li hvala in dopadenje ljudi peklenſki ogenj pogaſiti?

Kje ſo moji sakladje ali ſhazi; kje je moje bogaſtvo, ki ſim ga na kúp ſpravil? kdo ga ima? koliko mi ga je ſhe oſtalo? Ljudje, bratje, prijatli, zvetezhi mladenzhi in deklize, moshjé in shené, in zhaſti vredni ſívzhiki! poſluſhajte me! Na ſvetu je vſe nizhemurno, le ſkerb sa ſrezhno vezhnoſt ali ſkerb sa nebeſa je imenitna, sunaj té pa nobena rezh. Oh! ſmilite ſe ſami ſebi, in ſkerbite sa ſvoje svelizhanje!

Tako, ljubesnivi bratje! bi miſlili, in ko bi bilo mozh bi tudi tako govorili, ako bi naſ Bog ſhe daneſ v' hiſho vezhnoſti poklizal.

Pa vender kako malo ljudi miſli na ſvoje svelizhanje! Vezhi del opúſhamo ta tako imenitni opravek, ne ſpomnimo ſe ga, ali pa nam ní sa-nj reſniza; torej ne rezhem prevezh, kadar pravim: *Mi ſmo doſihmal malo ali pa zlo nizh ſtorili sa ſvoje svelizhanje.*

V' ſprizhevánje ſvojiga govorjenja nozhem nizh rêzhi od tiſtih ſlepzov, kteri veri in zhednoſti ozhitno ſlovo dajo, ſe glaſno bresboshnesbe in greſhnike imenujejo, nizh ne perkrivajo, de nobene vere ne posnajo, ſe ſvoji ſrezhi odpovedo, in sa ſvoje vezhno svelizhanje nizh ne ſtoré. Sa take neſrezhnike moramo le gorezhe proſiti, de bi jih neſkonzhno dobrotljivi Bog po ſvoji bresmerni miloſti rasſvetlil in omézhil.

Koliko pa dan danaſhni tiſti ljudje sa ſvoje svelizhanje ſtoré, kteri ſe kriſtjani imenujejo? koliko mi sa-nj ſtorimò?

Pojdite s' menoj ljubesnjivi bratje! ſ' ſvojimi miſlami na zéſte in ozhitne ſ-hajaliſha, v' ozhítne piſmarníze, v' hiſhe velizih dershavſkih mosh, umetalnikov, rokodélzov in poſlov! — Kaj povſod vidimo, kaj nam pride pred ozhí? Povſod vídimo de je vſe shivo, vſe pridno, vſe polno ſkerbí.

Tukaj je kúp ljudí, kteri od jutra do vezhera pridno delajo. ¿Skerb ſe kashe na njih sgrebénzhenim zhelu. Tukej dela samiſhljeni veliki zeſarjev ſlushabnik, kteri vſimu zeſarſtvu v' prid naklépe naréja, boljſha, podira, in ſpet nove napravlja, in ſi nozh in dan glavo beli. Tukaj umetalnik miſli in miſli, kaj noviga bi istuhtal; tukaj ſe pridni poſel neprenehama trudi, in voljo ſvojiga goſpodarja na tanko ſpolnuje. Tukaj rókodeliz neutrudeno dela. Tukaj ſe kmet nozh in dan s' delam ubija. In kdo ſe hozhe nad tem jesiti? ¿Svetu moramo ſlushiti. Zhlovek je sa delo uſtvarjen. Pa ker ſmo sato uſtvarjeni, de bi ſi ſ' zhaſnim delam vezhno kraljeſtvo saſlushili, ali tedaj zeſarjev ſlushabnik dela ſvoje teshke opravila tudi sato, de bi Bogú dopadel, in de bi ſi po sadobljeni zhaſni ſrezhi sdajniga shivljenja vezhno ſrezho saſlushil?

Ali gre vojak sato v' ogenj hude vojſke, in v' ſmertne nevarnoſti, de bi v' nebeſih nesvenljivi vénez premaganja prejel? Rokodeliz! ali sheliſh ſ' ſvojim delam kaj drusiga doſezhi, sunaj tega, de bi ſi is revſhine pomagal, in ſam ſebe in ſvojize oſrézhil? Pridni poſel! po zhém te v' tvoji sveſtobi nar bolj shéja?

Ali ne po ljubesni, sadovoljnosti, in plazhilu tvojiga gospodarja? Kmet! is kakshniga naména se pa nozh in dan trudish in potísh? Ali ne is tega naména, de bi bil premoshnishi od svojiga soséda, de bi lahko shivel, in svojim otrokam bogate dote dajal? Ali se zhes dan kaj velikokrat per svojim delu na Boga spomnish? Mu dash svezher ves svoj pot, in vse svoje delo v' dar? — Oh! smed sto kristjanov se kómej eden na té svoje dolshnosti do Boga spomni.

Nar vezh jih je, ki ne shelé Bogú dopasti, ne ishejo nebés, ne svojiga svelizhanja, ampak ishejo le mashobe semlje, dobizhka in srezhe tega svetá.

In zhe tedaj takimu sa ta svet skérbnimu in pridnimu kristjanu rezhem: Prijatel! delaj sa ta svet, tode delaj tudi sa nebesa, delaj sa vezhnost, delaj nad svojim svélizhanjem. Kadar se sjutraj isbudish, môli s' gorezhim serzam svojiga stvarnika; bodi dokler in kadar ti zhas in tvoji opravki perpustě, tudi v' delavnikih s' poboshnostjo per sveti mashi, pogóstim prejémaj svete sakramente, pokrepzhúj svojo dusho s' poslushanjem boshje besede. — Kakshin odgóvor mi bo dal? Tega ne utégnem delati, imam kaj drusiga opraviti. Ta je shalosten odgóvor, kadar pravish: Ne utegnem nad svojim svelizhanjem delati, nimam zhasa svelizhati se! Zhe ti pravim: Vsaj nekoliko tistiga zhasa v' svoje svelizhanje obrázhaj, kteriga s' prasnimi, ali pa she pregreshnimi pogóvori, s' igro, s' kratkozhasi, in s' postopanjem potratnjash, — kaj ne, de te raskazhim, rastogotim,

in ſi imé terzjála na glavo nakópljem! — Prijatel! svelizhan hozhesh biti, sa ſvoje svelizhanje pa nozhesh nizh ſtoriti? Obmólkni tedaj — in ne báhaj ſe ſ' ſvojo modroſtjo! —

Mordè pa vender le prevezh rèzhem, kadar pravim, de sa ſvoje svelizhanje nizh ne delamo in ne ſkerbimo? ¿Sej je vender veliko kriſtjanov, kteri ſvoje jutranje molitve pridnò opravljajo, vſak dan k' ſvéti maſhi gredó, pogoſtim ſvéte sakramente prejémajo, radi réveshem vbogajme dajejo, in ſerzhno shalujejo, de véra in zhednoſt med nami péſhate. — Réſ ſo ſhe dan danaſhni taki kriſtjani med nami. Opravljajo ſizer ſvoje jutranje molitve, pa jih opravljajo le is naváde, bres gorezhnoſti, in komej vedó, kaj delajo; hodijo k' ſveti maſhi, — pa le v' druhali zhloveſhkih ſkerbí in neúmnoſt, in ſhe v' zerkvi ne miſlijo na ſvoje svelizhanje; prejémajo ſvete sakramente, — pa ſe nikdar ne poboljſhajo; dajejo vbogajmé, — pa le is mehkiga ſerza, ne pa is zhiſtiga naména; poſluſhajo beſédo boshjo, — pa ſo smiraj ſhe ſtari greſhniki. — Poloshimo tedaj vſe te dobre dela, na ktere ſe ljubi kriſtjan! sanaſhaſh, na vago ali téhtnizo reſnize; odberimo in odlozhímo od njih vſe nepopolnamaſti, vſe napzhinoſti, vſe, kar je Bogu soperniga, — koliko nam bo ſhe potlej od njih oſtalo? gotóvo, zlo malo, ali pa nizh. —

In ali to vſe, kar ſtorimò, sa nebeſa, sa ſvoje svelizhanje ſtorimò? Koliko ſe trúdimo, de bi ſvojo ſrezho na tém ſvetu sa nektere dni vterdili! Kako neisrezheno ſe péhamo! Koliko

pazh ſtorí zhaſtilakomnik, de bi bolj na kviſh-ko iſplésal! Koliko ſe rokodéliz ali kmet sa zhaſno plazhilo, ali zháſen dobizhek polí! Koliko terpí in ſe trudi voják v' vojſki, de bi lípove vénze sadóbil, nad kterimi ſe daneſ zhúdimo, jutri pa bodo isvénili, in popolnama posabljeni!

Ali bomo tedaj ſamó ſvoje svelizhanje, ali nebeſhko kraljeſtvo bres dela, bres truda, le ſ' poháјkovanjem, le s' lahkoduſhnoſtjo, ali pa s' nar manjſhim delam doſegli? Ta je velika smóta, ktero vera in sdrava pamet sanizhújete.

Moj Bog! kako slo oſramoteni ſmo tukej pred taboj! — Tí ſi vſe ſtoril, kar koli v' naſhe svelizhanje tékne, mí pa po tvoji miloſti she shívimo trídeſet, ſhtírdeſet, pétdeſet, in ſhe vezh lét, in vender ſhe niſmo nizh sa svelizhanje ſtorili! — Sgubljene ſo té lépe léta, in vezh jih ne bo. Morebiti nam bo kmalo bíla sadnja, imenitna, ſtraſhna ſmèrtna ura, ktera naſ bo v' vezhnoſt preſelíla; — takrat — oh! takrat bomo ſ' prasnimi rokami ſtali pred boshjim ſodnikam, kteri le zhednoſt s' dobrim povrazhuje; — in kákſhina bo takrat s' naſho ſrezhno vezhnoſtjo? — Ako bo ta sgubljena, bo vſe sgubljeno.

Ljudje! Kriſtjani! Bratje! zhe nam ni naſhe svelizhanje in naſha vezhna ſrezha le otrózhja igrázha, in prasna ſánja, temuzh zhe nam je naſha vezhna ſrezha imenitna in slo per ſerzu, várimo ſe s' vſo ſkerbjó nevarne lahkoduſhnoſti, in nizh vezh ne odláſhajmo nad ſvojim svelizhanjem delati.

Ljubi kriſtjani! zhaſa, ki nam ga je boshja poterpeshljivoſt ſhe odlozhíla, ki je ſhe v' naſhi oblaſti, in ki bo kmalo pretékel, nikar ne trátimo, temuzh várno in modro ga v' ſvoj prid obrázhajmo. Ako nam véſt s' shaloſtjo ozhíta, de niſmo toliko lét ſvojiga shivljenja sa ſvoje svelizhanje nizh, ali pa de ſmo le kaj maliga ſtorili, — vſaj sdaj svesto poſluſhajmo boshji glaſ, in boshje klizanje ali vabljenje k' isvelizhanju, sbudímo ſe is ſvojiga ſpanja, vernimo ſe na sapuſheno pot zhednoſti, in prihodni zhaſ ſvojiga shivljenja raſtímo v' ſposnanji boshjim; odpovejmo ſe ſvojim greham, saduſhímo ſvoje hude ſtraſti, ſpreobernímo ſvoje ſerze, in vterdújmo, delajmo, in dodélajmo ſvoje svelizhanje.

Sdaj pa v' ſposnanji ſvoje nevrednoſti pokleknemo pred ſedesh tvoje miloſti, k' nogam tvojiga krisha, o uſmiljeni Jesuſ! in te ponishno próſimo gnade, modroſti, ſerzhnoſti in mozhí! S' kervjo, ktera je bila sa naſ prelita, sapíſhi veliko beſedo *Vezhnoſt* — s' nèisbriſhljivimi zherkami v' naſhe ſerza, — in nikar ne púſti zéne ſvoje preſvéte kerví nad nami sgubljene biti, ſ' ktero ſi naſhe vezhno svelizhanje kupil! — ¿Sin boshji! uſliſhi naſho proſhnjo, uſmili ſe naſ, in ne púſti nam vezhno pogubljenim biti. — Amen.

Drugo predpepelnizhno nedeljo.

„Seme je beſeda boshja, — ktéro je pa v' dóbro semljo padlo, ſo ljudje, kteri boshjo beſedo poſluſhajo, in jo v' dobrim in nar boljſhim ſerzu ohranijo, in ſad sdajajo v' poterpljenji. Luk. 8, 15.

„She nar huji ſovrashniki kerſhanſtva morajo ſposnati, de je ſveti èvangeli Jesuſa Kriſtuſa sadershanje in shivljenje ljudí slo poboljſhal. Pa je lih tako gotovo, de ſveti evangeli ſhe ní vſiga dobriga ſtóril kar samore in premore ſtoriti, temuzh de ima ſhe veliko vezh dobriga med ljudmí ſtoriti. Ne le med neverniki, ki Jesuſa ne posnajo, ampak tudi med pravovernimi kriſtjani vidimo veliko smot, vrash, grehov, in rasujsdanoſti, ktere ſo ſvetimu evangeliju naravnoſt naſproti. Kako je to mogozhe? Kako je to mogozhe, de marſikteri kriſtjan tako ſvet nauk ſposna in verije, pa vender dela in shiví, kakor de bi od ſvetiga Jesuſoviga nauka zlo zlo nizh ne vedil in ne veroval?

Na to vpraſhanje nam Jesuſ v' danaſhnim ſvetim evangelii odgovorí, v' kterim pravi, de je beſeda boshja, ali njegov nauk enak ſémenu, kteriga je nekoliko padlo sraven poti, in je bilo poteptáno, in posobáno; nekoliko ga je padlo na ſkalo, in je savoljo ſuſhe uſahnilo;

nekoliko pa ga je padlo med ternje, od kleriga je bilo sadufheno.

To priliko nam fam Jesuf v' danafhnim evangelii raslaga, ter pravi, de je dobri fad befede boshje vezhi del od fkerbí tega shivljenja, bogaftva in fladniga shivljenja sadufhen. Tako fe tedaj fkorej tri zhvetèrti tega boshjiga fémena pogubé, ali bres fadu oftanejo, in le zhveterti del ga v' dobro semljo pade, v' kteri rafte in obilno fadu rodí. To fe godí per ljudeh, kteri befedo boshjo s' dobrim, nar boljfhim ferzam *poflufhajo* in *ohranijo*. Per teh sadnjih Kriftufovih befedah hozhemo danef obftati, in jih bolj na tanko premifhljeváti. Pokasal vam bom, *kako morate boshjo befedo poflufhati in s' njo ravnati*, de bote pofhteni in Bogu dopadljivi poflufhavzi befede boshje.

*
* *

1. De bo befeda boshja v' vaf dober fad rodila, jo morate pervizh *poflufhati*, ker vam ne more zlo nobeniga fadu roditi, ako je ne flifhite. Kaj poftavim bolníku pomaga, de mu sdravnik nar perpravnifhi sdravíla sapifhe, zhe jih pa bolnik ne vshije? Dobro perpravljeno sdravílo fhe famo na febi bolnika ne osdravi, temuzh bolnik ga mora savshiti, sdravilo fe mora po bolnikovim truplu rasdeliti, in ga s' fvojo mozhjo pretrefníti ali fpreletéti, in potlej ga bo fhe le osdravilo. Taka je tudi s' befedo boshjo, ali s' naukam fvétiga evangelija. Ta nauk je fam v' febi prav dober, in samore vfe ljudí dobre ftoriti in ofrezhiti. Pa kaj vam nar boljfhi Jesufovi nauki pomagajo, ako jih

nozhete poſluſhati, in ſe kerſhanſkih naukov ogibate? — Kaj pomagajo? — Oh! ſej vidimo nad poſvetnjaki sdajnih zhaſov, kteri v' zerkvi beſede boshje ne poſluſhajo, in tudi doma ne beró, temuzh ſo vſi v' zhaſne ſkerbí, opravke, in kratkozháſe samáknjeni; ſej vidimo nad shivljenjem tazih ljudí, de je sa-nje beſeda boshja vſa, vſa sgubljena, kakor de bi ſe nikoli ne osnanovala. Bres pridniga poſluſhanja beſede boshje vam she tedaj ni mogozhe po kerſhanſko shiveti, in sa svelizhanje ſkerbeti.

2. Pa beſedó boshjo poſluſhati ſhe ní sadoſti, ampak jo morate drugizh tudi *prav poſluſhati.* Nekteri kriſtjani pridige in kerſhanſke nauke smiraj poſluſhajo, pa ſe nikoli ne poboljſhajo. Sato je Kriſtuſ v' danaſhnim ſ. evangelii pazh prav rekel, de moramo beſedó boshjo *s' dobrim ſerzam* poſluſhati. Dobro ſerzé je nar potrebniſhi, táko ſerze namrezh, ktero po ſposnanji reſnize in zhednoſti hrepení, je nauka sheljno, in kerſhanſke nauke le sato poſluſha, de ſe poduzhí, ſe nad naukam rasgleduje, in ſe boljſha. Kdor pridige in kerſhanſke nauke ſ' takim ſerzam, is taziga namena, in ſ' takimi sheljami poſluſha, v' njem ſéme beſede boshje gotovo ne bo bres ſadú, temuzh bo prav óbiln ſad sdajalo.

Pa lih bres taziga dobriga ſerzá je veliko kriſtjanov! Beſedo boshjo ſizer poſluſhajo, hódijo ob nedeljih in sapovedanih prasnikih h' pridigam in kerſhanſkim naukam, in ſhe morebiti domá kaj ſvetiga beró, ali poſluſhajo. Pa kako beſedo boshjo poſluſhajo? Kakſhino

je njih ſerze? Is kaziga namena jo poſluſhajo? Ali jim je reſ mar sa poduzhenje in boljſhanje? Kaj ſhe! ko bi v' njih ſerze vidili, bi ſposnali, de beſedo bóshjo le is drusih namenov poſluſhajo. Nekteri je le sato poſluſhajo, ker jo morajo poſluſhati. Taki ſo postavim otrozi, in nekteri poſli, ktere ſtarſhi ali goſpodarji v' zerkuv perganjajo, ali pa ſ' ſaboj vodijo. ¿Se ve, de v' tazih perſiljenih poſluſhavzih beſeda boshja malo ali pa nizh ſadú ne rodí.

Nekteri pa jo poſluſhajo ſizer proſtovoljno, tode le is naváde, ali savoljo dolsiga zhaſa. S' mladih nóg ſo navajeni ob nedeljih in sapovedanih prasnikih pridige in kerſhanſke nauke poſluſhati. Pa v' zerkuv lih tako hódijo, kakor v' kako drugo druſhino, sato namrezh, de ſe nekoliko predramíjo, in de jim je krajſhi zhaſ. V' zérkvi imajo perloshnoſt, sdaj to, sdaj to viditi, ali ſliſhati. Pridigarja ſoſebno takrat radi in pasno poſluſhajo, kadar ſe nad takimi pregrehami hudúje, kterih ſami ſebe proſte ſhtejejo, ktere pa nad ſvojimi soperniki ali ſovrashniki vidijo. Takrat pridigarja sveſto poſluſhajo, takrat ga ne morejo nikdar prehvaliti. Per poſluſhanji beſedé boshje jim pa ne pride na miſel, jo na-ſe obrazhati, ſe sa-ſe kaj uzhiti, ſvoje pregrehe ſposnavati, in jih nad ſaboj boljſhati. Vſe nauke le na druge ljudí, na-ſe pa nizh ne obrazhajo. — Sdaj pa ſami ſodite, ali samore tako poſluſhanje beſede boshje v' tazih poſluſhavzih kak dober ſad roditi? Ni ſe zhuditi, de taki kriſtjani per tolikim poduzhenji, opominovanji, in

ſvarjenji níſo nizh boljſhi, ampak ſhe le hudobniſhi. Zhe nimaſh dobriga ſerza, zhe ne shelíſh, de bi ſe sa-ſe kaj nauzhil, in ſe poboljſhal, je gotóvo, de ko bi te lih kak angeljz is nebeſ, ali pa ſam Kriſtuſ uzhil, bo vender per tebi zlo malo, ali pa nizh opravil. — Nar potrebniſhi, ín pervo je tedaj, de beſedo boshjo s' dobrim, nauka in poboljſhanja sheljnim ſerzam poſluſhate.

3. Pa to ſhe ní vſe, temuzh, kadar beſedo boshjo takó poſluſhate, jo morate tretjizh *tudi ohraniti*, ſizer jo bote posabili, ſéme, kteriga je v' vaſhim ſerzu vſijala, bo s' drugimi ſkerbmí in miſlami saduſheno, in ne bo namenjeniga dobriga ſadu rodilo; kakor je dobro ſéme, ktero ní prav pod semljo ſkrito, posobáno, potaptano, ali pa od ternja in oſatja saduſheno. Ako jo pa hozhete ohraniti, morate ſliſhano beſedo boshjo sveſto per ſebi premiſhljevati; in ſizer premiſhljevati, is kakſhniga naména nam jo je Bog dal; kako imenitno je vſe, kar nam osnanuje, in kakó dober ſad nam bo rodila; premiſhljevati morate tudi viſokoſt boshjo, kteri nam jo is ljubesni do naſ daje. Takó bote ſposnali zéno in mózh beſéde boshje, mozhno in ſtanovitno ſe bo v' vaſ vkoreninila, in vaſ ne bo nikoli popolnama sapuſtila, ampak bo ſvoj dobrotljivi ſad v' vaſhim ſerzu in djanji kasala.

4. Beſedo boshjo morate tedaj *ohraniti, in ſizer ohraniti v' dobrim in nar boljſhim ſerzu;* to je, beſedo boshjo poſluſhajte ſ' terdnim ſklépam jo na tanko ſpolniti, in terd-

no tudi ſklenite, de bote v' upanji njegoviga dopadenja, v' saupanji na njegovo previdnoſt, in is hvaleshnoſti do njegove ljubesni vſe njegove povelja in sapovdi radi in s' veſeljem ſpolnovali. Kdor je v' dobrim ſerzu ne ohrani, mu nizh ne pomaga poſluſhati jo. Sakaj beſede boshje nikar sató ne poſluſhajte, de bi ſ' poſluſhanjem Bogú káko ſlushbo, ali dobroto ſtorili; temuzh ſveti nauki, ktere ſliſhite, ſe mórajo v' vaſhim ſerzu globoko vkoreníniti, in vaſhe nagnjenje in djanje k' dobrimu oshivljati; kakor dobro ſéme v' semlji sato koreníne posheńe, de potlej vſo ſvojo mozh v' ſvojo raſt in v' ſvoj ſad obrazha. — Zhe pa boshja beſeda ne pride v' dobro ſerze, tudi njeni ſveti nauki v' njem proſtóra ne najdejo, in korenín ne poganjajo, temuzh smiraj imaſh doſti isgóvorov in naſprotlejev perpravljenjih, kteri te ob pokorſhinoſt, in tedaj tudi ob ſad beſede boshje perpravijo.

V' dobrim ſerzu morate tedaj beſedo boshjo hraniti; v' vſih okoliſhinah, kar koli delate, naj vam na miſel pride; beſeda boshja naj je v' vſih sadévah in opravkih vaſhiga shivljenja vaſh ſvèt, vaſha tolashba, vaſhe saupanje, in vaſha vodílniza, po kteri ſe ravnajte, ktero bres sadershika ubogajte, in ktera naj vam upanje in ſerzhnoſt daje. Zhe je pa v' dobrim ſerzu ne hranite, vam ne more tega svelizhanſkiga ſadú poganjati, in je tudi s' veſeljem v' to ne obrazhate, v' kar vam jo je Bog dal. Is tega ſe ſposna in vidi, sakaj beſeda boshja per nekterih kriſtjanih nima take mozhí, kakorſh-

no je nad pervimi kristjani, in marterniki iméla, in kakorshno ji sveti Duh perlastuje.

5. Sadnizh pravi Jesus: *Seme, ktero je v' dobro semljo padlo, tiste poméni, kteri besedo slishijo, in jo v' dobrim, in nar boljshim serzu ohranijo, in sad sdelajo v' poterpljenji.* V' poterpljenji sad deláti — ta je sadnji zilj in konez, savoljo kteriga nam je Jesus s. evangeli dal; sato besedo boshjo poslushamo, in sato jo ohranimo sizer bi nam njeno poslushanje ín ohranjenje nizh ne pomagalo. De boste dobri, poshteni in Bogu dopadljivi poslushavzi besede boshje morate *sad sdelati.* Vsijano seme se v' dobri semlji ohrani, ogréje, in raspózhi, pa ne sato, de bi v' semlji ostalo, ampak de kal poshene, in is eniga sèrna veliko sadu storí. Dobróta semena in semlje se she le is obilnosti, lepote in dobrote sadja spossna. Tako tudi beseda boshja vsak nauk, vsako opominovanje, vsako tolashbo in obljubo kakor seme boshje v' nashe serze seje, de bi sad is njega isdelali. Kadar smo v' nadlogi in shalosti, naj nas is boshje besede sadobljena tolashba odshaluje; — ako hozhemo vselej na tanko po svoji dolshnosti shiveti in dobro vest in veselje nad Bogam imeti, naj nam je boshja postava nasha vodílniza, in naj nam njegova rasodeta volja pravo pot kashe ín nas rassvitluje; — ako hozhemo prihodnjiga srezhniga shivljenja veseli upati, se moramo na boshje obljube, in na gnado sanashati, ktero nam je Jesus Kristus saslushil; gnada boshja naj nas pokrepzhuje, de bomo po obljubljenim sveli-

zhanji smiraj bolj hrepeneli, in ſe sa ſrezhno neumerjozhnoſt perpravili. Sakaj *vſe od Boga navdihnjene piſma*, pravi ſ. Pavel, *naj nam bodo v' nauk*, v' savrazhanje, v' poſvarjenje, in v' ſpodbadek h' poboshnoſti. 2. Tim. 3, 16. 17.

Ta dober ſad beſede boshje sadnizh sdelújte *v' poterpljenji.* Ne ſmete le tú ali tú kakſhin dober ſad beſede boshje obroditi, ktero bi bilo ſ' ſlabim ſadjem napzhinih naukov in hudiga nagnjenja naméſhano; ne ſmete le vzhaſih, poſtavím kadar greſte k' ſvetimu Obhajilu na-ſe reſnizhno miſliti, in dobre ſklepe delati, kteri pa kmalo sginejo in bres ſadu oſtanejo, temuzh dobri ſklepi morajo smíraj shivi in prizhujozhi biti, — vaſhe vnetje mora shivo in ſtanovitno oſtati, in ſizer zlo *do konza vaſhiga shivljenja* ſtanovitno oſtati. — Delajte dobro, kar ſte ſe od Boga nauzhili, várite ſe hudiga, od kteriga vaſ je Jesuſ Kriſtuſ odkupil, hrepeníte s' vſo mozhjo po gnadi in ljubesni boshji, in v' vſih rezheh shivite po boshjim vladanji in poduzhenji. In v' tem ſvetim ſklepu bodite tako ſtanovitni, de boſtė vſe premagali, kar vam bodo hudobni ljudje, in vaſhe ſlabo nagnjenje naſprotovali, in de boſte vſe soperne naſtopke poterpeshljivo terpéli.

De boſte ta ſrezhni ſad rodili, morate s' veſtjo, ali vedama delati. V' tem ſe zhlovek lozhi od njive, ktera bres vednoſti in laſtne pridnoſti ſ' pomozhjo deshja in ſolnza ſad sdela. Zhlovek mora vediti, kakſhin ſad rodí, in ſe mora s' laſtno pridnoſtjo v' dobrih delih

truditi. Torej ſe ljubi moj kriſtjan! pogoſtim isprashuj: Ali ſim ták, kakorſhniga me hozhe Bog po ſvoji beſedi imeti? ſposnam in zhiſlam njegovo ljubesen? ſe mi njegove obljube velike in imenitne sdé? ſi reſnizhno persadevam Bogu dopaſti? ſtorim rad kaj taziga, kar je njemu vſhezh? sanizhujem vſe, nad zhemur ſe Bogu ſtudi? Ali terdno verijem, kar mi je Bog rasodel, osnanil, in obljubil? Ali je moja vera tako delavna, in takó shiva, kakor bi po njegovi volji mogla shiva biti? — Po takim ſpraſhevanji ſe s' novim terdnim ſklepam, s' molituvjo, in s' upanjem boshjiga vezhniga dopadenja v' tem ſhe bolj vterdúj, kar ſi ſe is poſluſhanja beſede boshje nauzhil; nad krivimi sapopadki pa, in nad vſim, kar je boshji beſedi naſprotniga, ſhe bolj zhúj, de vſe to premagaſh; in kar koli ti je ſtoriti ali terpeti, v' vſim naj ti je beſeda boshja v' tolashbo in nauk, s' njo premágaj vſe krive nauke tega ſvetá, in ſvoje nagnjenje in ſvojo vóljo. Potlej ljubi moj kriſtjan! bo ſéme beſede boshje v' tebi ſad sdeloválo; potlej boſh dobra njiva, ker boſh is beſede boshje vero, poboljſhanje, poboshnoſt in svelizhanſko upanje vèſ zhaſ ſvojiga shivljenja sdajal, in sadnizh nar lepſhi ſad beſede boshje, namrezh vezhno svelizhanje sdelal, in dosoril.

Kje ſe pa ta ſveti ſad beſede boshje med kriſtjani rasodeva in kashe? — Vſi kriſtjani imajo ſizer prelépo in svelizhavno beſedo boshjo, vſim ſe osnanuje, — ali vender je vſi ne poſluſhajo, ali pa jo poſluſhajo le s' enim u-

shéſam; — zhe jo lih poſluſhajo, je ne uméjo, in ne premiſhljujejo; — zhe jo lih uméjo, je ne ohranijo; — zhe jo lih ohranijo, je vender ne hranijo v' dobrim ſerzu; zhe jo lih s' veſeljem ſprejmejo, jo vender savoljo poſvetniga ſhuma kmalo posabijo; in sadnizh zhe lih ſklenejo po njenih naukih shiveti, ſe vender taki ſklepi od póſemljiſkih ſkerbí, in pregreſhnih shelj kmalo v' ſerzu sadushé, — jim ní reſniza, nimajo ſerzhnoſti in ſtanovitnoſti v' dobrim oſtati, in grehu ſlovó dati, — in nimajo reſnizhnih ali ſtanovitnih shelj, ſtanovitno in gorézhe po velikim in vezhnim ſadu boshjiga evangelija hrepenéti. Vſi tedaj, kteri beſedo boshjo ſliſhijo, dobro ſéme prejmejo, ktero samore ſad zlo v' vezhno shivljenje sdajati, pa le malo jih ta ſad v' poterpljenji sdeluje. Kdo je tedaj kriv, zhe je drago in dobro ſéme beſede boshje nerodovitno?

Uzhimo ſe tedaj, ljubesnivi poſluſhavzi! od Jesuſa Kriſtuſa, od njegove gorezhnoſti, in od njegove molitve vredne poterpeshljivoſti, ſ' ktero je vſe napótleje is pota ſpravljal, in neisrezheno nehvaleshnoſt, grenko sanizhevanje, in sadnizh britko in saſramovavno ſmert terpel, — uzhimo ſe od njega, kolika reſnizhnoſt, koliko premiſhljevanje, in kolika poterpeshljivoſt in ſtanovitnoſt nam je potrebna, de bomo obiln ſad beſede boshje obrodili. — Kdor je she njeni ſad rodíl, bo savoljo veſelja ſvoje veſtí, in v' saupanji na Boga smírej ſtanovitniſhi v' dobrim ſadu raſtel. Ti pa, ljubi kriſtjan! kteri doſihmal ſhe niſi dobriga ſadú ſvetiga

evangelija rodil, ſi vsami boshje beſedo, in njeni duſhni in vezhni shegen kmalo kmalo k' ſerzu, de te Goſpod puſtiga in nerodovitniga ne najde. — Boshji uzhenik! ſtóri nam tvojo beſedo prav imenitno, de bomo tukaj njeni ſveti ſad v' poterpljènji sdelovali, tamkaj pa vezhni ſad' veſeli vshivali. — Amen.

Trétjo predpepelnizhno nedeljo.

Glejte! gremo v' Jerusalem, in vſe bó dopolnjeno, kar je po prerókih od zhlovekoviga Sina piſaniga. Luk. 18, 31.

V' téku ſvojih dni ſe ſpet blishamo zhaſu, kteri je poſvezhen ſpominju ſadnjiga teshkiga terpljenja, in lih tako britke in saſlushljive ſmerti Jesuſa Kriſtuſa krishaniga. V' tem ſvetim zhaſu je med kriſtjani ta — le nar imenitniſhi ogovor; ‚Spomni ſe Jesuſa Kriſtuſa, krishaniga; nad tem ogóvoram ſe morajo kriſtjani is hvaleshne ljubesni, in is ſvetiga vnetja do Jesuſa med ſaboj ſposnavati, in njegovo ljubesen v' ſvojim ſerzu zhutiti, in ſe k' ljubesni do njega ſpodbadati; ta je nar lepſhi kratek zhaſ, kteriga dobri kriſtjani ſoſebno v' zerkvi iſhejo. Ta ſveti zhaſ tudi mí, ki ſe k' Jesuſovi veri ſposnamo, v' to obrazhajmo, de bomo nar vezhi,

nar imenitnishi in nar poduzhnishi sgodbe njegoviga shivljenja premishljevali. Preden pa to premishljevanje sazhnemo, moramo danes prevdariti, kolike zéne in dobrotljivosti je premishljevanje terpijozhiga Jesusa. She Jesus Kristus, kakor nam danashni s. evangeli povė, se gredé v' Jerusalem pogovarja s' svojimi uzhenzi od terpljenja, ki ga v' Jerusalemu zhaka, in jim s' tem pogóvoram serzhnost in stanovitnost daje, de bi ga v' terpljenji mirno gledali, se nad njim ne pohujshali, in se od njega ne lozhili. Kakor je bil ta pogóvor sa Jesusove uzhenze imeniten, lih tako imeniten je she sdaj sa nas vse spominj sadnjiga terpljenja, in britke Kristusove smerti. Sato se danes preprizhajmo, *kákshino zéno mora sa nas imeti premishljevanje terpljenja in smerti Jesusa Kristusa.* — Pervizh poslushajte, kako snate in morate terpljenje in smert Jesusa Kristusa premishljevati, potlej pa, kolike zéne, in kolikiga sadu je to premishljevanje.

*
* *

Premishljevanje terpljenja in smerti Jesusa Kristusa je shiv spomínj dél in terpljenja, s' kterim je Jesus, odreshenik svetá, svoj zhastiti, nadlog in sa vse zhloveshtvo saslushenja polni ték svojiga zhasniga shivljenja is Betlehema — po mnogih in rasnih pergodbah — zlo na hrib Kalvarije dotekel. Ta pót je bila sterma pót, po kteri je is ljubesni do nas prostovoljno hodil, in je bila ternjava pót, ktera je bila smiraj stèrmishi in smiraj teshavnishi, pa tudi smiraj ozhitnishi, in smiraj zhudnishi!

Pogoſtim hodimo ſ' ſvojimi miſlami na hrib Kalvarije, — in sveſto glejmo, koliko ondi naſh Goſpod in svelizhar na krishi sa krono smaganja terpí. Popréd ſe pa ſhe nauzhímo, sakaj in kakó moramo na tiſti hrib hoditi, to je, nauzhímo ſe, kakó snamo, in moramo terpljenje in ſmert Jesuſa Kriſtuſa premiſhljevati.

V' tem premiſhljevanji moramo nar préd posnati Jesuſa, kteri terpí in umíra; terpljenje, ktero terpí; in Júde, kteri ſo ga krishali; potlej pa ſhe moramo vediti, kako ſe je Jesuſ med ſvojimi ſovrashniki, v' terpljenji sadershal, in sadnizh kakſhin ſad ima zhloveſhtvo od njegoviga terpljenja in od njegove ſmerti.

Pervizh ſim rekel, de moramo posnati Jesuſa, ki terpí, njegovo terpljenje, in njegove krishavze.

Veliko kriſtjanov je, kteri imajo ſilno vpizhlo ſposnanje od Jesuſoviga shivljenja, kakor ſo ga preroki she veliko ſto lét popréd prerokovali, in od Judov, kteri ſo mu njegovo shivljenje takó ternjavo, in kervavo delali; veliko kriſtjanov je tedaj, kterim premiſhljevanje Jesuſoviga grenkiga terpljenja in njegove britke ſmerti ní boljſhavno, ne podúzhno, ne koriſtno. — Kdor hozhe Jesuſovo terpljenje poboshno in koriſtno premiſhljevati, móra prav posnati, koliko je terpel, in mora posnati nedolshnoſt, proſtovoljnoſt, in viſokoſt duſhe, ſ' ktero je terpèl; ker ne ſmemo le premiſhljevati, de je Jesuſ na krishi kri prelil, terpèl, in umèrl, ampak ſoſebno premiſhlújmo, kakó ljubesnivo, persanáſhljivo, ſtanovitno, zhuda

polno in poterpeshljivo se je zlo do grenke smerti sadèrshal. Tudi Jesus se je v' svetimi evangelii s' svojimi uzhenzi od tega pogovarjal, *kaj* in *kako* se mu bo v' Jerusalemu godilo.

Kdor tedaj shelí terpljenje Jesusa Kristusa prav premishljevati, naj hódi po póti na kteri samore svediti, kakó se mu je godilo. Naj bere ali poslusha s. evangeli od Jesusoviga terpljenja, ali pa kako islaganje svetiga evangelija.

Zhas svetiga posta, ljubesnivi poslushavzi! si v' to obrashajte, in si koste sreshne ure napravili, in is dnev Jesusoviga terpljenja, dní veselja sa svoje serze storili.

Pa she ní dovòlj takó s' Jesusam in njegovim terpljenjem se sosnaniti, ampak moramo she na dalej premishljevati, kakó je Jesus terpèl, in kakó se je v' svojim terpljenji sadèrshal.

Deslih bi se savoljo shiviga premishljevanja Jesusovih nadlóg, pod kterimi ga stokati slishimo, in savoljo bolezhin dushe in trupla, med kterimi svojo dusho v' róke svojiga nebeshkiga Ozheta isrozhí, labko nad njim milo jokali; vender premishljevanje Jesusoviga grenkiga terpljenja v' nashim serzu ne smé le sóls roditi. Jesus nózhe sóls Jerusalemskih shén, temuzh je she le shenam, ki so nad njim jokale, rékel: *Ne jokájte se nad manoj.* Jesus je hotel, de bi njega premishljevale, in de bi se od njega potrebnih naukov v' svoje boljshanje in v' svoj mir uzhíle.

Tega nas danes sam Jesus uzhí, kèr pravi: *Glejte! grémo v' Jerusalem.* S' temi besédami hózhe svoje aposteljne k' premishljeva-

nju vſiga tega ſpodbadati, kar ſe bó v' Jerusalemu s' njim, in po njem sgodilo.

To premiſhljevanje Jesuſoviga sadershanja med terpljenjem, ſi bomo per vſakim njegovim terpljenji ſ' tema dvéma vpraſhanjama islajſhali: Pervizh: *Sakaj je Jesuſ to ali to terpèl, in ali ſe ni mogel tega terpljenja nikakor ogniti?* Drugizh: *Kako je Jesuſ ſvoje terpljenje terpèl?*

Pervo premiſhljevanje: sakaj je namrezh Jesuſ terpél, in ali ſe ni mogel nikákor terpljenja ogniti? nam bo velike perloshnoſti k' premiſhljevanju njegoviga terpljenja dalo. Sakaj gré Jesuſ tako prasnizhno k' ſvoji gotóvi ſmerti? — Sakaj tako sgodej v' zvetji ſvojiga shivljenja? — sakaj je tako glaſen, in tako ozhiten v' tempeljnu? — sakaj nizh ne ſtori, de bi ſe réſhil? — sakaj mora njegov apoſtelj njegov sdajavez biti? — On, ki je dobro vedel, kaj je v' Judeshi, — ki je ptujim ljudem ſkosi ozhí tako biſtro v' ſerze gledal, sakaj ní bil varniſhi in zhujezhniſhi? — Oh! Jesuſ je hotel kelh terpljenja zlo do dna iſpiti. Proſtovoljno is ljubesni do naſ in savoljo naſhiga odreſhenja je hotel terpeti in umreti, in ſhe zlo velike shelé je imel, to opravilo kmalo dokonzhati, savoljo kteriga je bil od ſvojiga nebeſhkiga ozheta na ſvet poſlan. Per sadnji vezherji je ſvojim apoſteljnam rekel: *Sèrzhno ſim shelel s' vami velikanozhno jagnje jeſti, predin terpim.* Luk. 22, 15.

Drugo vpraſhanje je: Kako je Jesuſ terpel? Jesuſ ſi je ſvoje nedolshnoſti in ſvetoſti ſveſt, — vèſ je miren, veſ tih, — veſ je v'

boshjo voljo vdán, in sadovoljin, le na dobizhek gléda ljudí, in ſizer ſhe na dobizhek ſvojih ubijavzov. — ‚Spomnite ſe njegoviga lepiga ſvarjenja, ſ' kterim je Judesha ſvaril, takó de ga tudi per njegovim sdajavnim kuſhevanji od ſebe ne pahne; — ſpómnite ſe, kakó miren je bil, kadar ſo ga vjeli; — ſpómnite ſe njegove krotkoſti pred ſodnikam, — njegoviga tihiga terpljenja per gajshljanji, — njegove poterpeshljivoſti, kadar je teshek krish néſel, — in kader je na krishi umèrl. — Pazh reſ! pred njim ſe morajo vſe kolena vklanjati! — kakſhine zhaſtí, kakſhine molitve je krishani Jesuſ vrédin!

Tretjizh pa tudi naſtopke Jesuſoviga terpljenja premiſlimo zhigar ſad tudi mí vshivamo.

Sa reſ veliki in svelizhanſki ſo naſtopki njegoviga terpljenja, ktere samoremo sdaj kratko premiſliti. Njegovo terpljenje in njegova ſmèrt ſta naſ od greha reſhila, njegove perve in sveſte ſposnovavze s' njim terdno ſklenila, in ſta nam vſim védin pezhat naſhe vere va-nj. S' njegovo kervjo ſmo vſi odreſheni od hlapzhevſkiga ſtrahú boshjiga, in sdaj ſe le kakor otrozi bojimò, de bi ſe ſvojimu Bogu ne samérili; — ſmo réſheni od ſtrahu pred vezhnim peklenſkim terpljenjem, — in imamo ljubi mir s' Bogám.

Tega mirú apoſteljni, ki ſo Jesuſa v' Jerusalem ſpremljevali, ſhe niſo mogli umétí, sato pravi ſ. evangeli: *Oni vſiga tega niſo nizh uméli, in ta beſeda jim je bila ſkrita, in niſo sapopadli, kar je bilo rezheniga.* Luk. 9, 45.

Satorej si Jesusovo terpljenje vselej v' sklenjenji s' njegovimi velikimi nastopki mislimo, ker njegovo grenko terpljenje nam bo le tazhas gotovo snamenje Jesusove in nashiga nebeshkiga Ozheta ljubesni do nas; — potlej bomo sposnali, kakó se je Jesus, kakor zhista ljubesen, v' svojim terpljenji rasodeval, in potlej nam bo Jesusovo saslushenje smiraj drashishi, in imenitnishi.

Hdor terpljenje in smèrt Jesusa Kristusa tako premishljuje, temu je tako premishljevanje v' velik prid in v' veliko saslushenje. Pervizh se nauzhí, kako se mora sadershati proti Bogu, proti sebi, in proti svojimu blishnimu; drugizh pa najde v' tem premishljevanji tolashbo, pokoj, in mir v' shivljenji in v' smèrti.

Pa res! ljubesnivi poslushavzi! v' takim premishljevanji Jesusoviga terpljenja in njegove smèrti najde vsak kristjan nauke sa svoje sadershanje proti Bogu, proti sebi, in proti blishnimu.

V' malih dneh in urah, v' kterih je Jesus svoje grenko terpljenje terpel, najdemo nad njim vse svete lastnosti bogabojezhe dushe, ktera si hózhe dopadenje boshje, in ljubesen svojiga blishniga saslushiti. Nad Jesusam vidimo ljubesen do Boga zhes vse, — ljubesen do blishniga, — in ob kratkim vse, kar koli ima njegova boshja vera veliziga, shlahtniga in imenitniga.

In lih tako nam da premishljevanje Jesusoviga terpljenja in njegove smèrti tolashbo, pokoj, in jásnost v' shivljenji, terpljenji in v' smèrti.

Med to premishljevanje se tudi drushijo nauki od neumerjozhnosti dushe, in od previdnosti, gnade in usmiljenja boshjiga do nas, kterih naukov smo v' veselo shivljenje potrebni, kteri nam dajejo sadovoljnost, poterpeshljivost, in upanje, in kteri nas na nashim popotovanji tolashijo in pokrepzhujejo.

Ker smo tedaj od notranje zéne tega premishljevanja prepriżhani, torej Jesusovo terpljenje in njegovo smèrt radi in pogostim premishljujmo.

Sdaj ljubesnjivi poslushavzi! sosebno v' svetim postu smiraj bolj in bolj sposnavajmo veliko dobroto, ktero nam je nash boshji Odreshenik Jesus Kristus po svojim terpljenji in svoji grenki smerti skasal. Ali je to majhina dobrota, de so sdaj divji sapopadki od Boga vezhi del isbrisani, is kterih so isvirale slushne misli, sanizhljive pregrehe, divje shivljenje, trinogstvo in odertija med oblastniki in podloshnimi? Ali ni velika dobrota, de smo po Jesusu Kristusu toliko lepih naukov dobili, kteri nas h' zhednosti mozhno spodbadajo, in v' terpljenji tolashijo? Ali ni velika dobrota, de imamo nad Jesusam perviga marternika resnize, neisrezheno popolnama isgled zhednosti, velikiga duhovna, in dar ali spravo sa nashe grehe? Ali ni velika dobrota, de samoremo po Jesusu Kristusu, zhe le boshje dobrote od sebe ne pahamo, ampak jo s' hvaleshnim serzam sprejmemo, odreshenje od vsih svojih grehov, in od vezhniga pogubljenja dosezhi, ktero greh, — tamna, shtrafinge vredna nevednost, vrashe, in pregrehe zhloveku na glavo nakopavajo?

Sahvalimo Gospoda in odreshenika vesólniga svetá sa dobroto s' ktero je nasho dushno in teléşno, zhasno in vezhno srezho vkoreninil!

Torej nikoli ne nehajmo Jesusa Kristusa sa to dobroto hvaliti. Vsa nasha dusha naj je s' sposhtovanjem, s' ljubesnijo in molituvjo Jesusa Kristusa, sazhetnika in dokonzhavza nashe svete vere, napólnjena. Svojo hvaleshnost do Boga in ljubesen do Jesusa sosebno s' tem rasodevajmo, de bomo vse v' serzu sanizhevali, in is vse mozhí satirali, kar je sazhetniku nashe srezhe, toliko shalosti, bolezhin in terpljenja napravilo. — Vojskujmo se na svétu, kolikor je mozh, soper nevednost, vrashe, in pregréhe. V' bran se vsimu stávimo, kar vrashe podpéra, rast prave kershanske uzhenosti sadushuje, in resnizo sa zhednost in srezho nerodovitno dela.

Vdeléshimo se, kolikor nam je mozh, Jesusoviga dela, savoljo kteriga je toliko terpèl. Persadevájmo si s' poboshnim shivljenjem, in s' svetim vnetjem veselje, sadovoljnost in srezho med svójimi blishnimi rasshirjati, in v' dobrih delih in v' pridnosti ishímo svoje freshe; s' tem délajmo zhast svojimu boshjimu uzheniku Jesusu, in bódimo hvaleshni Bogú sa dobroto, ktero nam je po svojim sinu skasal. Takó, ljubesnivi posłushavzi! nam bo pogóstno premishljevanje terpljenja in smerti Jesusa Kristusa Gospoda nashiga sdátin studenez modrósti, tolashbe, in upanja vezhniga svelizhanja. Amen.

POSTNE PRIDIGE.

Pèrva poſtna pridiga.

Tedaj je ſhel eden ismed dvanajſterih, kteri je bil imenovan Judesh Iſhkariot, k' vikſhim duhovnam, de bi jim ga isdal, in jim rezhe: kaj mi hozhete dati, in vam ga bom isdal. Mát. 26.

Spet je priſhel ta ſveti, tihi, sa resnizhne opravke naménjeni, in gnade polni zhaſ, — ta ſpominju terpljenja in ſmerti Jesuſa Kriſtuſa posvezhéni zhaſ, — ta od Goſpod-Boga sa nebo in semljo poshegnani, rodovitni svelizhanſki zhaſ.

Veſelímo ſe, ljubesnivi poſluſhavzi! tih ſvetih dní, kteri naſhe miſli na neisrezheno imenitne in viſoke rezhí obrazhajo, in naſhimu úmu in ſerzu sdravo, mozhno, in pokrepzhujozho jed dajejo. Kje hozhemo sazhéti, kje konzhati, de bi boshjo ſvetoſt, modroſt, in dobroto po njeni velikoſti prav premiſhljevali, in jo po vrednoſti zhaſtili, ktera ſe je v' naſhim odreſhenji po Jesuſu Kriſtuſu zhaſtito rasodevala! kje hozhemo sazhéti, kje konzhati, de bi vſe nauke ſkupej nabrali in v' ſvoje boljſhanje obernili, kteri ſe v' sgodbi Jesuſoviga ter-

pljenja najdejo! Shè zlo v' vezhnosti se bomo nad Jesusovim terpljenjem zbudili, in mu sanj vedno hvalo dajali; she uni kraj groba bo spominj na to terpljenje nasho srezho mnoshil, in povikshevali!

Premishljevanja Jesusoviga terpljenja bi sizer ne smeli le na nekteri zhas odlashati, ampak bi mógli to terpljenje smiraj premishljevati. Tode kolikokrat v' shumu tega svetá, in v' mamljenji svojih pozhutkov nar vezhi dobrote boshje posábimo! Preljubi boshji odreshenik, kteri si sa nas terpel in umerl, kako pazh poredkama mislimo na-te!

Veselimo se tedaj vsaj tega svetiga postniga zhasa, ki bigar prasnizhna tihota mora obzhutleje sposhtovanja, sahvále, ljubesni, in saupanja v' Jesusa, nashiga svelizharja, v' nas buditi, in poterdovati! Prasnizhna tihota tega svetiga zhasa naj mirniga greshnika perpelje k' sposnanju njegovih pregreh, naj ga prebudí is njegoviga nevarniga spanja, in naj v' njem obudí in poterdi sveti sklep poboljshanja. Prasnizhna tihota tega svetiga zhasa naj nas vse spodbada s' svetimi mislami, in sheljami, in s' neutrudenim hrepenjenjem po zhednosti tistimu smiraj bolj podóbni perhajati, kteri nam je tudi v' terpljenji lép rasgled sapustil, ki smo ga dolshni posnemati. Prasnizhna tihota tega svetiga postniga zhasa naj nas sosebno uzhí sposnavati in studiti slabosti, in hudobije, ktere se nashiga serzá polasté, kakor hitro se glasu svoje vesti, in glasu boshjimu terdovratno v' bran stavimo.

Is tega namena ljubesnivi posluſhavzi! vam bom ta postni zhaſ *sadershanje nekterih perſhón* pred ozhí ſtavil, na ktere naſ popiſovanje Jesuſoviga terpljenja opominja, in ktere ſo nam vſim gotovo, ali v' nauk, ali pa v' ſvarjenje.

Daneſ bom gevoril *od isdajbe Judesha Iſhkarjota;* prédin pa sazhnem, vaſ prósim sa navadno poterpljenje.

*
* *

Ker pravim, de bom od *Judesheve isdajbe* govóril, nikar ne miſlite l. p.! de bom prav shivó popiſoval to kriſtjanam takó snane pregreho. Ta pregréha je she ſama na ſebi tako velika, de vſaziga posſhteniga kriſtjana vſe ſpreletí, kadar jo le imenovati ſliſhi; ta ſtraſhna pregreha je neſrezhniga Judesha tako pozhernila, de je od Boga preklét, od ljudí sanizhevan, in oſtúden isgled neſrezhne nesveſtobe, in isdajbe. — Te gerde pregrehe, ktera je vſe zhloveſhtvo omadeshevala, deſlih jo je le en ſami zhlovek ſtoril, te oſtudne pregrehe ne bom na dalej in shivó popiſoval, — ta pregreha ſe je v' imenu ſvojiga neſrezhniga dopernaſhavza Judesha v' ſvarljiv isgled tako rasglaſila, de kadar *Judesha Iſhkarjota* isrezhemo, ob enim vſe v' miſel vsamemo, kar koli ima hudobija, himavſhina, rasujsdanoſt, oſtudnoſt, nehvaleshnoſt, kriviza, in ſila, neuſmiljeniga, gerdiga in pregreſhniga nad ſaboj. Te isdajbo bom tedaj le nekóliko in ſizer sato v' miſel vsél, de nam bo ta sgodba v' ſvarljiv nauk in v' boljſhanje naſhiga ſerza.

Oh! l. p,! kdo bi ſe nad Judeshem s' ſtudam ne savsél? — Ta isvóljeni in v' druſhino apoſteljnov Jesuſa Kriſtuſa vseti zhlovek ſe te ſoſebne prijasnoſti v' to poſlushi, de Jesuſa isda! — Ta nehvaleshnesh, kterimu je Jesuſ toliko dobrot ſkasal, kteri je bil od Jesuſove boshje natore preprizhan, in s' njegovim saupanjem pozhaſtèn, kteri je bil prizha Jesuſovih zhudeshev, in deléshnik njegovih ſkrivnoſt, — ta nesvéſtnik, kteri je bil v' zhiſtih Jesuſovih vérſkih in djanjſkih naukih poduzhèn, pred njegovimi ozhmí, in v' njegovi druſhini isrejèn, pred nizhemurnoſtjo zhaſniga blaga, in pred neſrezhno tiſtih ljudi, kteri ſvoje ſerze na blagé navesujejo, tolikokrat várovan in opominjan, od popólnama lózhenja od blaga, od reſnizhne prijasnoſti in radodeljne ljubesni ſvojiga boshjiga uzhenika tolikokrat preprizhan, — ta nevredni joger od ſmertne ſtraſti gnan, ktera vesí nar mozhnejſhi prijasnoſti tèrga, nar nedolshniſhi nagnjenje ſpridúje, sveſtobo in odkritoſerzhnoſt podkopuje, dáno beſedo lómi, in ljubesen duſhí, — od té hude ſtraſti gnán Judesh isdá ſvoje ſerze lakomnoſti ali voherníi, tamna nózh greha obléshe njegovo kamnitno ſerze, poln ſlepote in terdovratnoſti gré v' nozh ſvojiga pogubljenja, in prodá pravizhniga sa dnar. — *Kaj mi hozhete dati*, pravi Judesh, in *vam ga bom isdal?* — in takó, kader je v' ſvoji duſhi she vſe obzhutleje vere, uſmiljenja, hvaleshnoſti, in sveſtobe saduſhil, ſe Judesh ſpremení v' ſovrashnika ſvojiga Boga, v' ubijavza ſvojiga svelizharja, in obljubi ſtraſhno pregre-

ho ſtoriti, Jesuſa namrezh njegovim nar hujim ſovrashnikam isdati.

In potlej gré v' eni ſapi ta isdajévez, perſtópi k' Jesuſu Kriſtuſu, ga posdrávi, ga objáme, in s' shnabli, kteri ſo ſhe od odreſhenikove kervi mokrí, ki mu jo je Jesuſ malo poprėd per sadnji vezherji piti dal, ga kuſhne, in ga ſ' kuſhévanjem, ktero je le snamenje prijasnoſti, ljubesni in sveſtobe, njegovim ſovrashnikam rasodéne, ali pokashe, in rabeljnam v' róko isda. Judesha nizh ne gine, de Jesuſ tovarſhe ſvojiga isdajavza ſ' ſamo beſedo na tla vershe, in mu velikoſt in mozh tiſtiga Goſpoda pokashe, kteriga hozhe Judesh isdati; vèſ mèrsel, in kamniten ſliſhi is Jesuſovih uſt beſede krotkiga poſvarjenja: *Prijatel! zhemú ſi priſhel? Judesh! ali ſ' kuſhevanjem zhlovekoviga ſinú isdaſh?* Judeshu nizh ne gré k' ſerzu, de mu Jesuſ hinavſhino njegoviga gerdiga kuſhevanja ozhita; in mu vſo gerdobo in oſtudnoſt njegove nesveſte isdajbe pred ozhí ſtavi; vſe to persadevanje Jesuſove krotkoſti je savoljo terdóbe Judesheviga neuſmiljeniga ſerza bres ſadu. Ko bi ſe bil Judesh ſvojiga greha le prav ſramoval, in reſnizhno isgréval, bi bil prezej odpuſhenje ſvojiga greha sadobil, in ſvojiga Goſpoda potolashil. Tode nozh greha ga je she okróg in okróg oblegla, torej Judesh ispólni ſvojo isdajbo nad ſvojim dobrotnikam, in ispólni ſvojo neisrezheno pregreho nad ſvojim Bogam! — Dovòlj naj je she od tega neſrezhniga Judesha, kteri ima med nami ſhe le prevezh poſnemavzov, in zhigar ime she vſa-

zhiga dobriga kriſtjana ſ' ſtraham in ſtudam napólni!

Sgodbo tega neſrezhniga isdajavza sdaj v' ſvoje ſvarjenje in boljſhanje obernímo, in is nje ſe uzhímo kerſhanſke modroſti.

Pervi nauk, kteriga nam premiſhljevanje Judesheve ſlepote da, je ta-le: *V' ſlehernim ſtanu, in v' ſleherni druſhini ſo nekteri hudobni, pregreſhni, in nevredni údje; pa mí bi bili slo krivizhni, ko bi is hudobniga sadershanja nekterih udov kake druſhine, ali kaziga ſtanú ſklenili, de ſo vſi udje take druſhine, ali taziga ſtanú hudobni in rasujsdani.*

Kolike zhaſti je bila tiſta druſhina vredna, ismed ktere je bil Judesh! V' tej druſhini je bilo dvanajſt mosh, ktere je Jesuſ sa ſvoje nar vezhi prijatle isvolil, in jim ta imenitni opravek isrozhil, de ſo njegov nauk med ljudmí osnanovali, in od njega sazhéto zerkuv sidali; — ti moshjé ſizer niſo bili mogozhnih ſtarſhev, ne viſoziga ſtanu, ne globoke uzhenoſti; po ſvojim umu, in ſerzu ſo bili pa vender perpravni, de jih je Jesuſ v' ſvoje apoſteljne isvolil.— Kdo bi ſe tih dvanajſterih Jesuſovih prijatlov, tih pervih osnanovavzov ſvetiga evangelija ſ' ſpoſhtovanjem ne ſpomnil? — In vender je bil med njimi — Judesh, kteri je tako globoko padel, de je ſvojiga nar vezhiga dobrotnika s' neisrezheno nesveſtobo isdal, in ſtraſhne ſmerti umerl. — Ali pa morde nesveſti in hudobni Judeſh Iſhkariot savoljo ſvoje nesveſtobe vſo druſhino Jesuſovih apoſteljnov tamní? Ali ni ſ' tem greham zhaſt tudi drusih enajſterih apo-

ſtéljnov omadeshvana, ali jim ni dobro imé vséto? Ako bi hotli tako ſoditi, kakor nekteri ljudje ſodijo, bi reſ mogli kaj taziga od apoſteljnov miſliti. Ali namrezh niſo nekteri ljudje navajeni od zéle drushine, od zeliga ſtanu, kraja, ali naroda ſlabo in sanizhljivo miſliti in ſoditi, le sato, ker ſe nekteri udje tiſte drushine, tiſtiga ſtanu, kraja, ali naroda prav lepo ne sadershe? Pa kako slo taki ljudje prenaglo ſodijo! kako slo ſe prenaglijo! Kaj je krivizhniſhiga, kakor savoljo eniga ſlabiga zhloveka vſe ude zele drushine, zeliga ſtanu, kraja, ali naroda sa ſlabe in hudobne ſhteti! Kako lahko ſe taki prenagli ſodniki smotijo, in drugim ljudem ſ' ſvojo krivo ſodbo v' nebo vpijozho krivize ſtoré! Ali mar drugi apoſteljni, deſlih ſo ſvoje ſlaboſti pokasali, ali mar nehajo savoljo Judesheve pregrehe zhaſtí vredni biti, sato ko je bil Judesh, njih ſoapoſtelj nevredin? —

Ali hozhemo ſvoje ſpoſhtovanje kaki drushini she ſamo sato odrezhi ker je v' njej kak ſpriden ſin, kaka rasujsdana hzhi? Ali hozhemo savoljo tega od zeliga ſtanu sanizhljivo miſliti in ſoditi, ker nekteri udje tiſtiga ſtanu ſ' ſvojim shivljenjem ſvojimu ſtanu neзhaſt delajo, in ga omadeshijejo? Ali hozhemo zélo méſto, veſ kraj, ali veſ narod pogubljevati, ker nekteri meſtnjani ſvoje hude miſli in shelje rasodevajo, in s' gerdimi pregrehami sasramnjujejo? — Oh! ko bi ſe pazh ljudje take prenagle krive ſodbe varovali, ktera ne njih umu, ne njih ſerzu zhaſtí ne dela! Premiſlite l. p.! ka-

ko teshko je *natranjo zeno posamesniga zhloveka* po njegovim sadershanji prav presoditi, in koliko je she tesheje is sadershanje posamesniga zhloveka vso drushino, ves stan, kraj ali narod soditi! Kakor drevo she ne neha dobro drevo biti, zhe so le nektere veje hres sadu, ali pa she popolnama suhé; lih tako tudi ne moremo kaki drushini njene żene sato odrezhi, ker nekteri udje tiste drushine niso in ne storé, kar bi imeli biti in storiti.

Kadar isdajavzovo sgodbo na dalej premishljujemo, se tudi od te-le resnize, ki je na skushnjo vterjena she bolj preprishamo: *De je namrezh eno samo napzhino nagnjenje sa nasho zhednost silno nevarno, in de nas sosebno lakomnost ali voshernija v' dopernashanje nar ostudnishih pregreh perpravne stori.* Gotóvo sméma rêzhi, de je imel Judesh dobre smoshnosti; kako bi ga bil sizer Jesus med svoje ljube aposteljne vsel? — Judesh she slo v' dopernashanji svoje pregreshne volje, nekako stanovitnost kashe, in ko bi se ta njegova stanovitnost ne bila tako slo napak obernila, bi bil Judesh gotovo prav dober sa osnanovanje in rasshirjenje Jesusoviga nauka. — In kaj je pa v' Judeshi vse te lepe smoshnosti takó slo spridilo? Nad kterim klezhetam ali nad ktero skálo se je njegova zhednost rasbila? Nad lakomnostjo in skopostjo. To dvojno hudo nagnjenje se je she pred v' mnogih perloshnostih kasalo. Savoljo tega se je Judesh v' Betanii jesil nad masílam svojiga Gospoda. Per tej perloshnosti je sama lakomnost is njega govorila,

deſlih jo je s' bliſhàm ali videsam varzhinoſti (ſhparavnoſti) in dobrodeljnoſti sakrival; odtod je njegova nesveſtoba nad druſhninim dnarami. In lakomnoſt je bil tiſti ſatan, kteri je v' njem shelje sbudil, pohozhno leshíſhe ſvojiga Goſpoda isdati, in nar vezhi dobrotnika kerví sheljnim ſovrashnikam v' róke dati.

Ako ſtermimo nad tem, kako delezh sna zhlovek saiti, v' kterim kaka huda ſtraſt goſpoduje, ſe pa tudi is sgodbe tako globoko v' hudobijo pogrésneniga Judésha v' ſvoje ſvarjenje uzhímo, *kako je ſploh vſako hudo nagnjenje sa naſho zhednoſt nevarno.*

Kadar ſe kaka huda ſtraſt v' naſ vkoreníni, smirej vezhi in vezhi raſte, ako nad ſaboj ne zhujemo, in ſe sadnizh, kakor lulika njive, vſe naſhe duſhe polaſtí, in po njej rasproſtrí. Potlej vſe duſhne mozhí le temu hudimu nagnjenju ſlushijo in ſtreshejo; pamet ſe mora pod njegovo oblaſtjo vklanjati; glaſ hude ſtraſti prevpije vèſ glaſ naſhe veſtí, in sadnizh ſmo ſlushniki, — in neumniki ſvojiga hudiga nagnjenja.

In ali je pazh v' taki duſhi zhednoſt mogozha? Kaj ko bi nam vſim Judeshev sgled ta nauk ali to reſniso globoko v' ſerzé vtiſnil! Zhe vam je zhednoſt ljuba, lj. p.! nikar ne perpuſtíte, de bi ſe kako hudo nagnjenje, ali kaka huda ſtraſt v' vaſ vkoreníniła, in mozhna perhajala. Slo slo zhujte, ſoſebno takrat, kadar zhútite, de kako ſoſebno nagnjenje druge nagnjenja smaguje, in ſhe o pravim zhaſu ſi persadevajte takimu nagnjenju, ki je zhednoſti

takó nevarno in ſhkodljivo, mejnike ſtaviti, in ga v' bersdah dershati.

Kar ſim sdaj od vſih hudih ſtraſt ſploh rekel, ſmém ſoſebno od ſkopóſti in lakomnoſti rêzhi. Oh! ſveti Pavel gotovo prevezh ne rêzhe, kadar pravi: *Lakomnoſt je korenína vſiga hudiga.* Tim. 1.

Ali ni lakomnoſt mresha vſe hudobije? Ni li s' gerdimi pregrehami natolzovanja, svijazh, krivize, sanizhljivoſti, terdobe, in neuſmiljenja proti ſebi in proti blishnim prepredena? Ali naſ ne perpravi ob poſhtenje in saupanje naſhiga blishniga? Ali nam ne déne kape na ozhí, de naſ ni ſram ne ſtrah? Ali ne perhaja s' nami vred smirej ſtareji smirej mozhnejſhi in nevarniſhi? Kjer ſe lakomnoſt vkoreníni, ondi ne more zhednoſt raſti; zhlovek, kteriga ſe ta pregreha polaſtí, is krivize v' krivizo in is gnuſobe v' gnuſobo sahaja.

Kakor je Judesh ſvojiga Goſpoda in uzhenika is lakomnoſti isdal, ravno tako ſe ſhe dan danaſhni is lakomnoſti ſtraſhne krivize gode.— Kaj je ſushniku te pregrehe prêſvetó, de bi savoljo lakomnoſti ne oſkrunil, kaj predrago, de bi is ſkopoſti in lakomnoſti ne prodal? Kako neisrezheno je tiſti zhlovek proti blishnimu terd in neuſmiljen, kteri je she zlo proti ſebi terd in neuſmiljen. Revesh sapſtojn per njem pomozhi iſhe, k' vezhimu mu pravi, de ga mílova. Sapſtojn ga revne vdóve, ſirote, in sapuſheni otrozi sa odlog, in sa poterpljenje proſijo, lakomnik ſe ſvojih praviz ojſtro dershí zhe bi ravno savoljo njegove lakomnoſti vdove

ſirote, in sapuſheni otrozi lakote poginjali! Bogateti je lakomnikov namen, in vſaka rezh mu je ljuba in prijetna, ktera mu k' bogaſtvu pomaga. Kar naravnoſt ne more doſezhi, pa po ovinkih iſhe; kar mu po pravizi ne gré, to s' ozhitno krivizo k' ſebi vlezhe. Nobena svijazha ni tako gerda, de bi ſi je ne dovolil, nobena golſija tako neſramna, de bi je ne ſtoril, in nobena perſega tako ſveta, de bi je ne prelomil, kader je treba njegovimu maliku kakſhin dar perneſti. Kako globoko zhlovek pade, in v' kakſhin bresen rasujsdanoſti in neſrezhe ſe zhlovek pogresne kteriga ta pregreha oſlepí, vidimo nad Judeshem isdajavzam pa tudi nad marſikakim Judeshem sdajnih zhaſov, ker ta Judesheva poshreſhna shéja, in shaloſtna ſtraſt ſe v' kervi Jesuſa Kriſtuſa ní ogaſila! ſhe sdaj v' marſikazimu zhloveku tizhí, in Bog hotel! de bi ſe ne bila tudi v' ſvetíſhe vrínila! ¿Sej ní nikomur nesnano, de je gerda dobizhkasheljnoſt, ſkopóſt, in lakomnoſt ſhe sdaj malik mnosih kriſtjanov, kteri sa nektere venarje vero, in Boga prodajajo, ſvojo kri in ſvoje prijatle isdajajo, in take oſtudnoſti, krivize, ſile, in odertije dopernaſhajo, kterih naſhi ſprédniki ſhe po iménu niſo posnali. Kdo ne vidi, in ne ſliſhi, kakſhino neuſmiljenje ſe is dobizhkasheljnoſti, vohernije, ſkopoſti in lakomnoſti v' naſhih hudih zhaſih nad réveshi godí? kakó lakomniki, te poshreſhne pijavke, nozh in dan tuhtajo, kakó bi jim bilo mozh is zhloveſhkih nadlod ſhe vezhi dobizhek delati? Lakomniki ſe nizh bolj ne bojé, kot dobre létine, in ſplohne ſrézhe.

Tode tresíte se vi sushniki te gerde in neusmiljene strasti! snano vam bodi, de sosebno ví vèrt nebeshkiga Ozheta s' svojo poshreshno strastjo kasite, in skrunite, — snano vam bodi, de sdihleji, solsé, in jokanje od vaf stiskanih réveshev v' nebo sa mosshtovanje vpijejo. — Torej se tresíte, in bojte gotove ure, v' kteri vam bo smert ukasala vashe saklade ali shaze popustiti, pred sodnji sedesh vsigavedozhiga Boga iti, in odgovor dati na vprashanje: Kako si saklade skupej spravil? — kako si jih obrazhal? — To naj naf tedaj vse svarí, de ne bomo ne tej ne kaki drugi hudi strasti v' svojim serzu gospodariti perpustili, ker se vse hude sheljé in strasti s' lakomnostjo v' tej rézhi strinjajo, de so korenine hudiga, in isvír vedno novih pregreh, ktere zhloveka sadnizh v' vezhno pogubljenje pèrvlezhejo.

Judeshev isgled naf mora sadnizh mozhno svariti pred hlinjenjem in hinavshino. Judeshev sklep Jesusa isdati in prodati, je she sizer sam na sebi neisrezheno ostudin in sanizhljiv, pa she gerji in ostudnishi se nam pokashe, she premislimo *kako*, *in s' zhém* je Judesh Jesusa svojiga uzhenika in Gospoda kerví sheljnim Judam isdal. Judesh pride v' vèrt Gezemani pred druhalijo, ktera je prishla Jesusa lovít, in k' Jesusu stópi; pa kakó k' njemu stópi? Merebiti kakor nesvéstnesh, kteri svojih nar vezhih dolshnost posabi, in nar obilnishi dobrote s' ostudno nehvaleshnostjo povrazhuje, ali pa morebiti s' hudim obrasam in s' mezhem? Naka, temuzh Judesh svoje nesvésto serzé pod

plajſh prijasnoſti ſkriva, ſ' perhuljenim ſposhtovanjem Jesuſa ſvojiga uzhenika posdrávi in kúſhne, in kuſhevanje, ſizer snamenje prijasnoſti, je sdaj Judam v' snamenje isdajbe, de vedó kogá popaſti. — Kdo ne vidi, de je Judesheva pregreha ſhe sato veliko vezhi, ker je nedolshniga Jesuſa tako *hinavſko* isdal? — Kdo ne vidi tukaj hinavſhine v' vſi njeni oſtudnoſti? Sej je tiſti gotóvo hinavſhine kriv, kdor ſe proti ſvojimu blishnimu sunaj tako obnaſha, kakor bi mu shelel kaj dobriga ſtoriti, snotraj mu pa vender ſhkodovati hózhe; táko hlinjenje je tolikanj vezhi ſhtrafinge vredno, kolikor vézhi ſhkoda ſe s' njim ſtorí, in kolikor bolj ſe hinavez hliní in perlisuje, in kolikor vézhi hvaleshnoſt je hinavez ſvojimu blishnimu dolshan; kako slo je she mogel tedaj Judesh hinavſhine vajen biti! kolike ſhtrafinge je njegova isdajba vredna! —

Ali ſe pa samoremo nad sdajbo in hinavſhino nesvéſtiga Jesuſoviga prijatla ſerdíti in hudovati, in ſe vender ſami ſebe ne vpraſhati, zhe hudobija hinavſhine in hlinjenja tudi ſhe med nami ne goſpoduje? Oh! kaj ko bi pazh sunaj Judesha Iſhkarjota nobeniga isdajavza vezh ne bilo! Pa koliko jih je ſhe dan danaſhni, kteri ga v' hinavſhini zveſto poſnemajo! Ali ni ſhe doſti tazih kriſtjanov, kteri ſ' ſvojim blishnim perlisnjeno govoré, v' ſerzu ſo pa soper njega polni sholzha? kteri mu s' jesikam zhaſt in pomózh obétajo, pa ga vender sanizhujejo, in mu ſkrivno natihama podkopujejo? Koliko jih je, kteri pod plajſhem prijasnoſti nar hu-

dobnifhi ferze fkrivajo, s' perlishjenimi in fladkimi befedami nedolshniga, in neredniga brata flepé, in ga v' sadrêge vabijo! Koliko jih je, kteri savéso prijasnofti s' kufhevanjem in perfégo fklépajo, pa vender v' ferzu neprenéhama tuhtajo, kakó bi fvojiga prijatla fpodbíli, ali vfaj po svijafhko golfali! —

Tako ne delajo fami taki ljudjé, kterih le fplohna sapovéd ljubesni k' odkritoferzhnofti véshe, ampak hinavfhina, hlinjenje, in svijazhnoft fe tudi tazih lóti, kteri bi mógli f' fofebnimi svesmí ljubesni, fpofhtovanja, in hvaleshnofti med faboj fklenjeni biti. Po Judeshevo velikokrat isdá otròk fvoje ftarfhe; brat fvojo feftró; mósh fvojo shêno; shêna fvojiga moshá; uzhenez uzhenika, in prijatel prijatla. Kriftjani fi po Judeshevo vfe svijazhe ismiflijo, de le fvoje dobizhkashêljne naméne doféshejo. Oh! od kod pride tako hudo, de je vèf fvét poln hinavfhine!

O! de bi vfaj sdaj vfi, ki fo bili dofihmal hlinjenju, hinavfhini, nesveftôbi, fkopófti, in lakomnofti isdani, nad isgledam Judesha isdajavza fvojo refnizhno podóbo fposnali, fe fami febe framovali, in odfihmal refnizhnoft, odkritoferzhnoft, sveftobo, sadovoljnoft, in kerfhanfko nadedelivnoft ljubili!

Ljubesnivi pofluſhavzi! pogóftim in refnizhno premifhljujte imenitne nauke, ktere fte per sgodbi od Judesha Ifhkarjota flifhali; to féme beféde bôshje, ktero fim danaf per pervi pôftni pridigi v' vafhe ferza fejal, naj v' dobro semljo pade, in naj obrodí v' vaf svelishanfki

ſtrah pred ſlehernim hudim nagnjenjem, in ſtud pred vſako hudo ſtraſtjo, in pred vſakim, ſhe takó majhnim greham! Dobrotljivi nebeſhki Ozhe! daj vſim mojim prisbijozhim poſluſhavsam v' tó ſvôjo ſvéto gnado, sa tó te ponishno proſim po Jesuſu Kriſtuſu. — Amen.

Druga poſtna pridiga.

On pa je sazhel ſe rotiti, in perſégati: Ne posnam tega zhloveka, od kteriga govorite. Mat. 26.

Kdo je ta neſréshni zhlovek, zhigar neſrezho nam sdaj isgovorjene beséde ſvetiga evangeliſta Matevsha popiſujejo? Kdo je takò neſrezhin in ſlab, de je ſvojiga prijatla in Goſpoda, odreſhenika zhloveſhkiga rodú, in ſinú nebeſhkiga Ozheta, satajil? — S' sazhudenjem bi ga imenovati ſliſhali, ljubesnivi poſluſhavzi! ko bi vam njegovo imé ſhe ne bilo snano. Ko bi ne bila ta neſrezhna sgodba ſ' terplenjem naſhiga Odreſhenika, od kteriga ſte she v' mladoſti ſliſhali, tako terdno ſklenjena, bi takó veliziga greſhnika, kakor je satajivez ſinú boshjiga, gotovo med ſovrashniki naſhiga svelizharja ali pa med tiſtimi Jesuſovimi uzhenzi iſkali, kteri ſo bili s' njim le ſ' majhno prijasnoſtjo

sdrusheni. Tode mí kriſtjani dobro vémo, de je ta neisrezheni padez, padez Petra, perviga smed apoſteljnov, gláve kerſhanſke zerkve, in tiſtiga apoſteljna, kteri je bil sa naſhiga odreſhenika nar bolj vnét, in kteri ſe je sa njegovo zhaſt, in njegovo dobro imé nar ſerzhnejſhi in gorézhniſhi potégoval. Nikar ſe ne pohujſhajte, ljubi bratje! nad sgódbo tega veliziga padza; veliko bolj molíte nesapopadljive ſklépe boshje; in neſrézho tega apoſteljna v' ſvoj prid obrazhajte. Danàſ nam bo apoſtelj Péter v' nauk in ſvarjenje, posnejſhi pa v' boljſhanje. Usroki njegoviga greha ſo vſak dan usroki naſhih grehov. Ta shaloſtna sgodba naj naſ h' tihimu premiſhljevanju ſpodbada! Vſi in vſe ſi k' ſerzu vsamímo, kar ima ta sgodba podúzhniga in ſvarljiviga nad ſaboj!

Padez ſ. Petra bo tedaj sapopadek mojiga danaſhniga govorjenja, in vaſhe pasnoſti, sa ktero vaſ proſim.

*
* *

Is Petroviga isgleda ſe pervizh uzhimò, *de je ſhkodljivo in ſilno nevarno preveliko saupanje v' ſe ſtaviti.* — Navada nagliga in gorézhiga zhloveka, kakorſhin je bil Peter, je ta, de ſe namrezh na ſvojo pamet in mozh prevezh sanaſha. Tak zhlovek miſli, ſoſebno kadar ſe mu ktéra ſtraſt isbudí, de veliko vezh ſtoriti samore, kakor pa v' reſnizi premore. V' náglizi zhlovek ne utégne ſam ſebe prav preſoditi, in zhe ſam ſebe prav ne preſodiſh in ne ſposnaſh, bi ſi lahko vezh ſtoriti upal, kakor pa reſ premoreſh.

Tako ſe je takrat Petru godilo, kadar je obétal rekozh: *Ako bi ſe lih vſi nad tabo pohujſhali, ſe vſaj jeſt ne bom nad tabo pohujſhal; — perpravljen ſim ſ' tabo v' jezho, — in v' ſmert iti.* Is Petra ja takrat hvale vredna zhaſtisheljnoſt, ſerzhna ljubesen do Jesuſa njegoviga goſpoda, in gorezh ajſer (vnem) sanj govóril. Kadar je Peter to obljubo delal, je bil njegov ſklep sa Jesuſa umreti, reſnízhen; torej ſe ne ſmemo zhuditi, de ſe mu nemogozhe sdí, kar mu Jesuſ pravi: *Reſnizhno ti povém, predin bo nozoj petelin dvakrat sapél, boſh ti mene trikrat satajil.* Ako bi bil pa Peter ſam ſebe posnal, in bi bil prav prevdaril, kako ſlab je ſam is ſebe, bi ſam na-ſe ne bil toliko saupal, bi na dvoríſhe velikiga duhovna ne bil hodil, in bi ſe bil nevarnoſti ogibal, v' kteri je tako globoko padel. Jesuſovo ljubesnivo opominovanje in ſvarjenje bi ga bilo gotovo varniga ſtorilo, ko bi ſe ne bil ſtanovitniſhiga ſhtel, kakor pa je bil. Ako bi bil ſvojo ſlaboſt zhutil, bi ſi bil she vſaj takrat, kadar je na dvoriſhe véliziga duhovna priſhel, lahko miſlil, de ga bodo morebiti sa Jesuſoviga uzhénza ſposnali, ali pa vſaj vpraſhali, zhe je Jesuſov uzhenez, tedaj bi ſe bil na to vpraſhanje bolj perpravil, in bi ſe ne bil toliko preſtraſhil, kadar bi ga bil kdo po tem vpraſhal. Tode njegova gorézhnoſt, nagloſt, in preveliko saupanje na laſtno mozh mu ne da kaj taziga miſliti, ali pa bati ſe. Peter ſe ni nadjal (troſhtal) tega vpraſhanja: *Ali niſi bil tudi ti ſ' Jesuſam Galilejzam?* in ravno sato, ker ſe ga

ni nadjal, se je nad njim mozhno preſtraſhil, je omahnil, — in padel. Ali naſ tedaj sgodba Petroviga padza ne preprizha od te reſnize, de je namrezh grosovitno nevarno in ſhkodljivo sa naſho zhednoſt, preveliko saupanje na-ſe ſtáviti?

Reſ je, de bres saupanja na gnado boshjo, bres ktere nizh dobriga ſtoriti ne moramo, in bres potrebniga ſposnanja ſvojih mozhí, ktere ſo bres gnade boshje sgol ſlaboſt, pa morejo vonder per vſakim dobrim del s' gnado boshjo vred delati, po poti h' popolnomaſti ne bomo nikoli delezh priſhli. Ako ſvojih mozhí ne posnaſh jih ne moreſh prav obrazhati; ako na gnado boshjo premalo saupaſh te bo tvoja ſlaboſt ſtraſhila, in ne boſh toliko ſtoril, kakor pa, ko bi vedel gnado boshjo in ſam ſebe prav po kerſhanſko zeniti, namrezh de ſam is ſebe nizh, — s' gnado boshjo, ktero Bog ponishnim ne odrezhe, pa vſe, kar Bog od tebe hozhe, ſtoriti samoreſh. Napzhina maloſerzhnoſt ktera zhloveka sapelje le na ſvojo ſlaboſt miſliti, nam je v' dobrim slo na póti.

Tode naſproti naſ pa tudi vſakdanja ſkuſhnja tega preprizhuje, kar nad predersnim Petram vidimo.

Nekteri zhlovek gré v' ſlushbo, ktera je sa-nj preteshka, ktera ga tedaj mora kakor preteshka butara h' tlam tlazhiti, in v' kteri vezh ſhkode, kakor pa prida ſtorí, in sakaj? sato, ko je v' ſvojo pamet in ſkuſhnjo preveliko saupanje ſtavil. Nekteri ſe loti kaziga déla, ktero njegove mozhí delezh preſéshe, kte-

riga ne more dodelati, in ſ' kterim ſebi in drugim ljudem ſhkoduje; sakaj? sató ker ſe mozhnejſhiga ſhtéje, kakor je, in úpa zhes druge vezhi mózh imeti, kakor jo ima. Ta mladenizh sanizhuje ſvèt ſvojih ſtarſhev, uzhenikov in prijatlov, kakor Peter ſvarjenje ſvojiga Goſpoda, ker ſe ſam ſebe dovolj modriga ſhtéje, de ſam ſebi ſvetije in ſi pomaga; tode njegova domiſhljena modroſt ga neumniga ſtorí. — Ta neſrezhna hzhí ſe po Petrovo v' nevarnoſt podá, v' kteri zhiſtoſt in poſhtenje sgubí, ker ſe na ſvojo ſerzhnoſt, mózh, úrnoſt, in zhednoſt prevezh sanaſha.

Marſikteri méni, de je popolnama obvarovan, in ne vídi v' kaki nevarnoſti je njegóva zhednoſt, ne vidi zhernih oblakov, kteri ſe mu nad glavo ſtrinjajo, in is kterih nanaglim vanj tréſhi, in ga s' veliko mozhjó na tla vershe. In kaj ga je v' taki varnoſti sibalo? Predersno saupanje na laſtno mózh. — Zhe nam je tedaj zhednoſt, pokoj in ſrezha ljuba, naſ mora Petrov isgled mozhno ſvariti pred predersnim, in prevelikim saupanjem na laſtno mózh, ktero ſe naſ tolikanj raji in loshej polaſtí, kolikor gorezhniſhi natore, ali pa kolikor mlajſhi ſmo.

Is Petroviga padza ſe drugizh uzhimò, *de imajo nepremidene majhine nakluzhbe ali sgodbe zhes naſhe miſli, sheljé, ſklépe, naſh pokoj in naſho sadovoljnoſt, ali nesadovoljnoſt neisrezheno veliko mózh.* S' perviga ſe nam slo zhudno sdí, de je mogel Peter per ſvojim dobrim pa premozhnim ajfru ſvojiga Goſpoda satajiti, kterimu je vezhno sveſtobo obétal, in

savoljo kteriga je bil perpravljen v' terpljenje in smert iti; zhe pa premislimo, de naglost in gorezhnost ní vselej gotov porok, de bi kdo svoje sklépe ispolnil, ker pregorézhi zhlovek ne déla vselej is dobro premishljenih nagibov; zhe to prav premislimo, bomo Petrovo satajbo veliko loshej ʒiméli. — Kaj je Petra premotilo, de je Jesusa svojiga Gospoda satajil? Kaj ga je toliko oslepilo? Morebiti so ga pred velike sodnike Judovskiga ljudstva peljali? Morebiti mu je veliki duhoven v' velikim sbóru svite vprashanja stavil? Morebiti so ga per shivim Bogu sarótili, de mora resníso povédati? Morebiti so mu s' martrami in smertjo shugali? Kaj she! nizh taziga se mu ní pergodilo. ‚Samo néka dékla ga je vprashala: Ali si bil tudi tí s' Jesusam Galilejzam? Kadar Peter is dvorísha gré, ga vidi druga dékla, in prizhijozhim le perpovedováje rezhe: *Tudi ta je bil s' Jesusam Nazarenskim.* — Zhes malo perstópijo ondi stojézhi, nekoliko bolj va-nj tishe, ga ne dolshé samo, de je Jesusov uzhenez, temuzh mu hozhejo she sprizhati, de je res, ter pravijo: *Tvoj jésik te rasodeva, de si Galilejz. Te nisim na vèrtu per njem vídil?*

Vse te pergodbe so sizer majhine same na sebi, pa so vender Petra tako mozhno pretrésile, de posábi na svoj sklep s' Jesusam terpeti in umreti, in de Jesusa sataji. Pred velikim sboram bi ga morebiti ne bil satajil, tudi v' kakim boji bi svojiga Gospoda ne bil sapustil. Gotovo se mu je dosdeválo, de bi ga utegnili pred veliki sbor poklizati, in v' to je bil she

perpravljen. Pred sboram, sraven Jesusa, bi bil smirej teh misel ostal, kterih je bil vso nózh, in bi se od svoje bojezhnosti ne bil dal premagati. Sdaj pa — lózhen od Jesusa — ima Peter veliko dvomov, upanja, strahu, ljubesni, shalosti, in nejevolje, — tàmna nózh je, — sodba je strashna, — teshkó zhaka, kako se bo s' Jesusam isshlo, — in vèrh tega ga dekla neprevídama vprasha, ktera ga nima pravize vprashati, in to vprashanje okróg stojézhi pojémajo, — tedaj se lohka spósna, kako se je Peter tako slo posabil, de so mu majhine in neprevídene pergodbe tako sle v' spodtiklej, de je takó globoko padel.

Ali nismo she sami velikokrat skusili, de nas je kaka majhina in neprevídena pergodba slo ginila, in de nam je nashe misli in nashe nagnjenje popolnama kam drugam obernila? — Ali ni vahasih kaka majhina okolishina, kak nov sklep v' nas obudila, ali pa nam ubranila, de ga nismo dosegli. — Ali ni ravno kaka majhina rezh v' nas shelje vnela, ktere so potlej v' nas mozhno divjale? Ali ni ena sama besediza, ali pa she zlo en sami pogled storil, de potlej sa kaziga prijatla vezh nismo marali, ali pa de smo ga she sovrashili? Kaj nam vezhkrat nadleshnost in skerb savoljo prihodnih zhasov dela? Ali ne nektere majhine pergodbe sunaj nas, ali pa nektere misli v' nas? Kako se sgodí, de pregreha tako strashno mozh v' nashim sérzu dobí? Kako nas sapeljivez v' svoje saderge sapelje? Ali se morebiti pregreha prezej v' svoji gerdi podóbi pokashe? Ali sa-

peljivez prezej ostudne pregrehe od naſ imeti hozhe? — Sapeljivez naſ nar pred le v' take rezhí sapeljuje in vábi, ktere ſe nam majhine sdé, in kadar naſ od prave póti sapelje, potlej mu ní teshko, naſ ſhe dalej od prave póti sapeljevati. ¿Skuſhnja tedaj, ktero nad ſaboj, ali pa nad drugimi ſtorímò, nam dovolj nové, kako ſpremenjenje snajo majhine rezhí ſoſebno takrat v' naſ ſtoriti, kadar naſ neprevídama sadénejo, ali pa ſe nam v' bran poſtavijo. Laſtna ſkuſhnja in Petrov isgled naj naſ vedno k' vezhi zhujezhnoſti nad ſaboj ſpodbadata! Na vſe, ſkerbno pásimo, karkoli ſe v' naſ ali sunej naſ godí, nobena sgodba naj ſe nam majhina ne sdí, in neprenehama nad ſaboj zhujmo! Zhe bomo bolj tresni, in nad ſaboj bolj zhuli, naſ bodo ſkuſhnjave veliko manj premagovale.

Zhujezhnoſt nam je ſhe savóljo tega potrebniſhi, *ker is ſleherniga greha ſhe vezh drusih grehov israſte*, in ker zhlovek, kteri je enkrat od pota zhednoſti in ſvoje dolshnoſti saſhel, smiraj dalej na krivih potih sahaja. — Kako ozhitno ſe nam ta resniza nad Petrovim rasgledam kashe! — Njemu ní bilo dovolj le dekli odgovoriti, de ní ismed Jesuſovih uzhenzov, temuzh je ſhe to zlo ſ' perſego perterdil, ko ga je druga dekla sa Jesuſoviga uzhenza rasglaſila. In kadar ſo ſhe drugi Judje perſtopili, in ſhe bolj va-nj tiſhali, ſe je Peter rotíl in je perſegal, de tega zhloveka (Jesuſa namrezh) ne posna. Tako je Peter is greha v'

greh ſtopal, in ſe je po pervim padzu smiraj globokejſhi pogresoval.

Ali ni ta pot, navadna pot zhloveſhkiga ſerza?

Ali ne rodí greh greha? Ali ne sahaja smiraj dalej od prave poti, kdor ſe je enkrat zhednoſti is rók istergal? Kteri greſhnik ſvojo pregreſhno pot presej pervizh ſ' ſmertnim grehom perzhnè? S' perviga ſi zhlovek le tako odſtope od dolshnoſti in zhednoſti dovólji, kteri ſe mu majhini sdé, potlej ſe pa od zhednoſti smirej dalej in dalej odteguje, de sadnizh ſmertnim pregreham v' péſt pride, ktere ga smiraj v' mozhnejſhi shelesja kujejo. Kadar ſe predersneſh boshjo voljo v' eni rezhi prelomiti, ſe ti potlej smirej manj imenitna sdi; — prepovédane shelje ſe vnémajo, in vedno mozhnejſhi perhajajo; prideſh po Petrovim sgledu v' sadrége, in miſliſh, de ſe is njih drugazhi ne ispraviſh, kakor le s' novimi pregrehami; torej ſtoriſh ſhe nove in veshi pregrehe, de bi le s' njimi ſvoj pervi greh sakril, ali pa vſaj polépil.

Ta je shaloſtna pót ali sgodba vſih ſushnikov gréha! Padez sa padzam pride, in gréh gréh rodi, takó de zhlovek smiraj dalej sahaja, in smirej globokejſhi pada. Takó popotnika en ſami neprevideni ſpodtiklej is ſtèrme viſhave v' neisrezheno globok bresen pahne! Torej tréſi ſe, o zhlovek! pred pervo ſtopínjo v' gréh, ker s' njo je ſhe veliko drusih ſklenjenih! Na enkrat niſi velik greſhnik, pa dno sa velike pregréhe snaſh vender na enkrat poſta-

viti. Le eno sapóved s' naprejvsetjem prelômi, in potlej ima she tvoje ſerze neſrezhno smóshnoſt vſe druge sapovedi prelomiti. Marſikdo bi ne bil sdaj toliko golufij, in toliko kriviz kriv, ko bi ſi ne bil ſ' perviga v' majhnih rezhéh nesveſtobe dovoljil. Marſikdo bi v' ſlushbi nezhiſtoſti ne bil takó delezh saſhel, ko bi ſe bil pervi ſkuſhnjavi nevarnih pajdaſhev v' bran poſtavil. — Marſikdo bi ne bil ſvoje veſtí ſ' krivo perſégo omadesheval, ko bi ne bil s' majhnimi lashmí ſvoje ljubesni do reſnize vgaſnil. Ob kratkim, greh greh rodí, to nam ſprizhuje Petrov isgled, in to nam terdi ſkuſhnja vſih zhaſov. To naj naſ ſpodbada, vſakimu gréhu prezej per sazhetku s' vſo mozhjó mejnike ſtaviti, in vſe húdo v' kalu saduſhiti, préden ſe po lúlikinim po vſim ſerzu rasproſtí.

Sadnizh naſ Petrova neſrezhna sgodba uzhí, *shaloſtnih naſtopkov neſpameti in nepremiſhljenoſti varovati ſe*, ktera naſ je velikokrat kakor Petra sapeljala, ktere pa ſhe niſmo, kakor Peter, objokali. Zhúdite ſe, ljubi poſluſhavzi! de ſe je Peter v' tako ozhitno nevarnoſt podal. Morebiti pravite: Kako ſe je mógel Peter, Jesuſov apoſtelj, kteri je bil v' ſholi Jesuſa Kriſtuſa isuzhen, kteri je tolikokrat nauke tega boshjiga uzhenika ſliſhal, in kteri je bil s' Jesuſovo luzhjo rasſvitljen, kakó ſe je mogel sdaj tako ſlo ſposabiti, de je med Jesuſove ſovrashnike ſhel, kterih beſede in dela ſo bile v' to obernjene, de bi bili Petra sapeljali in ſpridili?

Na to vprashanje bi vam jest v' iménu svétiga apostelјna Petra odgovóril, ko bi tudi vi meni odgóvor dali na vprashanja, s' kterimi vas imam, kakor slushabnik boshji, in osnanovavez besede boshje, pravizo vprashati. Povejte mi, ljubesnivi poslushavzi! kaj hozhem misliti od vashe nespameti, s' ktero se velikokrat she v' vezhi nevarnosti, kakor je bila nevarnost Petrova, bres premislika podajate? ker perloshnost ishete, ktere so vam bile she tolikokrat h' padzu, in ktere ste she tolikokrat preklé́li, kolikorkrat ste se k' Bogu vernili, ktere pa prezej spet ljubite, de le bogabojezhnost v' vas umira? Kaj si hozhem od vas misliti, kér ravno kakor Peter, pa she vezhkrat, v' take drushine sahajate, in dalej in raji kakor on v' njih ostajate, v' kterih Boga preklinjajo, blishniga opravljajo, poboshnost sanizhujejo, in vero sasmehujejo? Oh! Kristjani! ljubi bratje! v' koliko nevarnost se s' tem podajate! Pravite, de se hozhete v' tazih drushinah le veseliti, pa v' bresen padete; se hozhete rasſvitliti, in spregledati, pa oslepitè; hozhete v' lepih snadnostih rasti, pa sgubite dragi saklad ali shaz své-te veré, to je sgubite pervo in nar imenitnishi snadnost. In kakó slo jo sgúbite? Tako slo, de vas je sram, ker ste jo kdej iméli, in pravite, de ste kdej le sato vezh verovali, in bolj po veri shiveli, ker so vas starishi takó uzhili, ali pa ker ste bili prelohkoverni, ali pa nevédni, in neúmni; ali se to ne pravi, s' Petram vred rotiti se, in perségati, de tega zhloveka (Jesusa Kristusa) ne posnate? Od kod pa isvira

tolika nesrezha? Is nepremifhljenosti, in is nespameti. In od kod je ta nafha nespamet? Is preveliziga saupanja na lastno mozh, ker vse nevarnosti sanizhujemo, se nizh ne ustrafhimo, in nizh ne bojmo. Nafha nespamet isvira is terdovratnosti, ker smo na nevarnost velikokrat opominjani, in smo jo she velikokrat sami skusili, pa je vender nozhemo viditi. Nafha nespamet isvira is radovédnosti, ker hózhemo vse viditi, vse slifhati, vse véditi, od vsiga govoríti, in od vsiga odgóvor dajati. Nafha nespamet isvira is rastréfenosti, ker ne moremo nobeno uro per pokoji ostati, v' samoti biti, in imenitnih resniz svete vere premifhljevati. Takó, ljubesnivi poslufhavzi! hozhemo prostovoljno v' pogubljenje priti; takó svoje shivljenje tratnjamo, in takó se na vso mózh trúdimo fhtevilo svojih dní skrajfhati. Bog nas vsaj she enkrat rassvéti! in nam daj gnado, kakor Petru, svoj padez v' svoj prid obrazhati! Kaj ko bi pazh Bog nevarnost sa vselej od nas odvernil, ker smo jo po svojim padzu sposnali! Kaj ko bi pazh Bog vse nafhe stopínje po naukih kerfhanske bojezhnosti, in kerfhanske modrosti vladal!

Le sam tí, vsigamogozhni Bog! samorefh nafhe stopínje vladati, in pred nafhe ozhí svitlo ljuzh postaviti, ktera bo nafhe ozhí na-se obrazhala, in nas prav in varno vodila. Prerok Jeremija ti je nekdej rékel, de je fhe otrok, in de ne more govoriti. *Lej! jest ne morem govoriti, ker sim fhe otrok.* Jer. 1. Jest ti pa danes pravim, — in vsak prizhijozhih poslufhávzov ti s mano vred pravi: Lej! Go-

ſpod! otrok ſim, in ſhe ne morem hoditi, in ko bi lih lahko hodil, bi getóve kam saſhel; per vſi ſvoji varnoſti bi ſe s' vſako ſtopinjo od prave poti odtégoval, po kteri ſim hoditi dolshan. Telika je moja nevédnoſt, in ſlepota! prími me tedaj tí sa róko, in vodi me, *kamur*, *kóder* in *kakor* je tebi dopadljivo! Daj mi s' Davidam rêshi: „S' ſvojo deſnize ſi me derſhal, ſi me prijél, in me po ſvoji vólji vodil, in ſi me ſ' zhaſtjo ſprejel. Sato ti bom pa tudi vedno hvalo pél!

Tí, moj Bog! ſi me, kakor umétin in moder vodnik, vodil; ti ſi vſe moje ſtopinje vladal; ſ' ſkerbjo ſvojiga uſmiljenja ſi me is vſih nevarnoſt reſhil, in me sadnizh v' vezhno zhaſt perpeljal. Amen.

V' prasnik ſvetiga Jóshefa, shénina devize matere Marije.

Joshef, njéni mosh, je bil pravizhin. Mat. 1, 19.

Te kratke beſede danaſhniga ſvetiga evangelija nam ob enim povedó shivljenje, in lepe shednoſti ſvetiga Joshefa, Jesuſoviga rednika. Pa ſej ſveto piſmo velikokrat velike in imenitne rezhí ſ' kratkimi in raslozhnimi beſedami po-

vé, ker resniza ne potrebuje visokiga popisovanja. Ona je namrezh takrat nar resnizhnishi, in nar bolj gotova, kadar je gladko, naravnost in bres videsa ali blisha povédane. Le móramo rasloshne besede resnize prav umeti, in jih dobro premisliti, de nam bodo v' poduzhenje, boljshanje, in svelizhanje. Ravno to smem od danashniga svetiga evangelija rezhi. Ko bi ga hotel na dolgama popisovati in raslagati, bi bila moja danashna pridiga slo predolga, in jest bi sizer k' zhasti danashniga svetnika veliko povédal, pa bi vender marsikaj sa vashe svelizhanje in boljshanje potrebniga she v' misel ne vsel. Torej bomo danes s. Joshefa od tiste strani glédali, na kteri ga bomo sizer veliziga in zhastí vredniga spoznali, na kteri nam bo pa tudi soseben isgled prav lepih zhednost, ki smo jih dolshni posnemati. In ker ne moremo vsih njegovih zhednost ob enim v' misel vséti, tedaj bomo danes le *pokorshino svetiga Joshefa proti boshjim povelji* premishljevali, in se is nje uzhili, kako moramo tudi mi Bogú pokorni in ubogljivi biti. — —

*
* *

Neskonzhno milostlivi Bog shalostne sgodbe s' veselimi sklepa. Tako déla s' vsimi svetniki, kterim ne poshilja ne stanovitne shalosti, ne stanovitniga veselja; ampak shivljenje svetnikov je zhuden osnútek is shalostnih in veselih sgódeb. Ravno tako je bilo shivljenje s. Joshefa, zhigar prasnik danas veseli obhajamo. Bog mu je poshiljal sdaj veselje sdaj shalost. Mislite l. p! na tisto teshko in nevarno uro,

ob kteri ſo Joshefove nedolshne in zhiſte ozhí nad Marijo neprevídama saglédale, de je mati, ako lih jo ſ. Joshef kakor ſveto in nedolshno devizo posná. Sam ta pogled je isdáten ſtudenez veliko natolzovanja in nepokoja. Zhe bi ſ. Joshef le po ſprizhevanji ſvojih ozhí ſódil, bi ſe mu Marija mogla krivizhna sdéti; zhe jo pa preſodi po ſvoji pameti, ktéra nad Mariino zhednoſtjó ne more dvomiti, jo pa mora sa nedolshno in pravizhno ſposnati. Njegove ozhí jo obſojujejo, in njegovo ſerze je pa nedolshno ſhteje. S. Joshef tedaj ſam ne ve, kaj mu je ſtoriti. Pa kjer je nevarnoſt nar vézhi, ondi je pomózh boshja nar blisheje. Kadar ſe Joshefovo ſerze v' takim nepokoji in v' toliki shaloſti topí, ſe mu na enkrat Goſpodovi angelj perkashe savolje Mariiniga dobriga iména, ktero ne perpuſtí, de bi bil ſ. Joshef ſhe na dalej v' takih dvomih. Goſpodovi angelj ispregovorí, ter mu rezhe: Joshef! Davidov ſin, preſheni ſvoj ſtrah, Marija je nevéſta ſvetiga Duha, in mati ſinu boshjiga. Prezej sginejo oblaki Joshefoviga ſerza; nad tem kar je angelj povedal, nizh ne dvomí, in nobena rezh mu ne ubrani, boshji beſedi verovati; in Marijo sa neveſto ſvetiga Duha, in sa pravo mater ſvojiga Boga ſposnati.

Bog je pokorſhino ſvetiga Joshefa ſhe drugazhi poſkuſil. Neuſmiljeni Herodesh namrezh ſkléne Jesuſa umoriti, in hózhe ſ' to predrago kervijo, ktére zéne ne posna, ſvoj kraljevi ſedesh vterditi, na kteriga ſe je po krivizi vſédil. Sdaj je treba ta veliki dar bo-

shji reſhiti, kteriga sheli Herodeshev napuh umoriti, sdaj je treba Jesuſa od ojſtriga mezha oteti, ſ' kterim mu hudobneshi shugajo. Torej angelj Joshefu pravi: Vſtani, vsami dete in njegovo mater, pobejgni na Egiptovſko, in té ptuje deshele nikar popréd ne sapuſhaj, dokler ti ne bom po boshjim povelji is nje iti ukasal.

Ali ni to povelje ojſtro in zhudno? Is njega ſe vidi, de je pokorſhina ſ. Joshefa do volje in previdnoſti boshje na veliko ſkuſhnjo djana. Kakó zhuden in ſkorej nemogozh bi ſe nam sdel bejg Joshefove drushine, ko bi ga le per ljuzhi ſvoje pameti gledali! In pa reſ! kakó samore ſ. Joshef is velike Judovſke deshele bres nevarnoſti sbejshati, in oditi zhujezhnoſti taziga kralja, kteri je is ſtrahu, de bi krone ne sgubil, neisrezheno prekanjen, in neuſmiljen? Kakó bo samogel ſ. Joshef s' Jesuſam pred Herodeshem varno pobejgniti, ker je she ta ſklenil vſe otroke tiſte deshele pomoriti, v' kteri bi imel novi kralj Judov rojen biti, de bi mu ja Jesuſ ne odſhel? Pa zhe bi lih ſ. Joshef ſ' ſvojo modroſtjo vſe te sadershke premagal, kako pa bo zilj in konez ſvojiga dolsiga in teshavniga popotovanja doſegel? Kako mu je mòzh mater s' novorojenim otrokam po ſtraſhni puſhavi, po pezhézhim peſku, in po ſamotnih krajih bres jedí in pijazhe, in bres vodnika voditi? Kje in v' kterim kraji Egiptovſko deshele hózhe prebivati, in kakó nedolshniga otroka obvarovati? Ali tiſti ptuji ſovrashniki niſo ravno tako mozhní in nevarni, ka-

kor ſo domazhi ſovrashniki, kteri Jesuſa, kakor ſam angelj pravi, po shivljenji ſtreshejo? Ali Egiptovſki kralj Farao ní ravno tako divji, neuſmiljen, in nesveſt kakor Judovſki kralj Herodesh, pred zhigar satasovanjem je ſ. Joshefu bejshati ukasano? Sadnizh, koliko teshàv in koliko soperno ſt mu je pamet lahko rasodela! savoljo koliko rezhí bi bil ſhe mogel angelja popraſhati, kteri mu je povelje vſigamógozhniga Boga osnanil!

In vender kako lep in zhuden isgled pokorſhine nam je ſ. Joshef dal! kako lepo je s' djanjem ljudí uzhil, de ſe morajo boshji previdnoſti popolnama in bres perdershika isrozhiti! ſ. Joshefa nobèna rézh ne uſtraſhi, nobena teshavá, nobena miſel mu ſerza ne pobija! Ker ſta mu Odreſhenik veſolniga ſvetá, in neveſta ſ. Duha isrozhena, jih tudi hozhe po boshjim povelji na ptuje perpeljati, deſiravno vidi neisrezheno veliko nevarnoſt. Ne potrebuje kake obljube, ſe ne isgovarja ſ' tamno nozhjó, ſ' téshavami na poti in na ptujim, mu ni treba angelja, de bi mu pót kasal, in ne popraſhuje koliko zhaſa bo mogel na Egiptovſkim prebivati; ampak berſh vdá ſvojo pamet in previdnoſt neſkonzhni pameti in previdnoſti ſvojiga Bogá, kteri mu po ſvojim angelji govorí. Komej ſ. Joshef isvé, de je Bog njegov odhòd is Betlehema ſklenil, mu she ní nizh drusiga na miſli, kakor vóljo boshjo prezéj in na tanko ſpolniti. Komej je angelj isgovoril, pravi ſ. piſmo, she ſ. Joshef vſtane, vsame mater in otroka, in ſe ſhe po nozhi podá na Egiptov-

ſko; ne odlaſha, ne tuhta, ne pomiſhljuje ſe, in ne popraſhuje. Oh! kolika je ta pokorſhina ſ. Joshefa.

Ljubesnivi peſluſhavzi! uzhíte ſe od ſ. Joshefa boshji volji in poſtavi pokorni biti. Podversíte ſvojo pamet rasodenju ſvetiga Duha, ktero nam naſha mati katolſhka zerkuv bres smote raslaga. Ta zhednoſt je ſlehernimu kriſtjanu potrebna, ker bo Bog savoljo njé od vſih ſtanov ojſtro rajtingo imeti hotel. Kakſhina je vaſha pokorſhina do rasodenja boshjiga? Ali vdaſte ſvojo berljavo pamet, neſkonzhni pameti ſvojiga vſigavedozhiga Boga? Oh! kam je preſhla tiſta draga pripróſtnoſt naſhih ſtarſhev, ktera je bila ſtebèr njih svelizhanſke vére in poboshnoſti! Ta je bila njih nar vezhi uzhenoſt in snadnoſt, de ſo vſe radi in s' velikim veſeljem vérovali, kar jim je ſvéti Duh rasodel, pa ne po kakim angelji, ampak ſkosi uſta od njegove luzhi rasſvitljenih mósh. Ta je bila nar ſlajſhi uzhenoſt naſhih ſprednikov, de ſo po ſposnani svelizhanſki reſnizi na tanko shivéli. Ví pa, kteri miſlite, de ſvoje ſprédnike v' modroſti grosno delezh preſéshete, ví, kteri ſte od njih gotovo ſlabeji kriſtjani, ſi upate v' véri tuhtati, in jo po ſvojih miſlih ſodíti, pa ſi ne persadevate ſvoje shivljenje po njej ravnati; ſe hvalite, de ſ. piſmo prav uméte, pa posabite véliko sapoved ſ. piſma ſpolnovati, to je, posabite katolſhko zerkuv peſluſhati, in ubogati, ktero je Bog sa uzhenizo ſvetá poſtavil. Véſte, ali pa vſaj ménite, de véſte, kaj je ljubesen do Boga in blishnjiga,

zhe jo pa prefodite po delih, po kterih bi fe imela poshitovati, fe prezej vidi, de je nimate. „Se trudite, evangeljfke nauke po fvojim nagnjenji in shivljenji popravljati, in prenarejati, sa to vam pa nizh ní mar, de bi fami febe, ali fvoje shivljenje po evangeljfkih naukih ravnali, in fe poboljfhali. — Zhe fte fhe takó slo prebrífani, vender nikdar ne posabíte, de je popolnama pokorfhina proti volji boshji vfelej snamnje pravih kriftjanov bila in bo; nikar ne posabíte, de fe kriftjanam, kterih ní Bog sa uzheníke fvojiga ljudftva poftavil, zlo ne fpodóbi, fvetífhe boshjiga rasodenja prefojevati; premiflite, l. p.! de fe ovzam, ktere fo Jesufova zhéda, ne fpodóbi, de bi bile fame fvoj paftir; fhe manj pa fe jim fpodóbi, fvoje laftne paftirje voditi, in jim sapovedovati. Premiflite, de vam je Bog dal nafho mater katoljfhko zerkuv, ktera nam njogovo voljo raslaga, in fe v' raslaganji fvéte vere ne more motiti. Uzhíte fe od f. Joshefa angeljem nóve savése, to je, fvojim duhovnim paftirjem pokorni biti, ker bodo enkrat od vaf tanko rajtingo dajali. Premiflite, de je Bogu pokorfhina dopadljivfhi kakor ofer, in de nar zhudnifhi in nar vezhi dela pred Bogam vender le nizh nifo, zhe ne poganjajo is duha fvete vere.

Podvergite fe tudi po rasgledu f. Joshefa previdnofti boshji. Vfelej bódite sadovoljni, naj vam Bog kaj prijetniga, ali pa kaj neprijetniga pofhle. Delezh od vaf bódi vfe soperftavljenje, vfa nepoterpeshljivoft, in vfe memranje. Kaj bi vam memranje v' nadlogah drusi-

ga ſtorilo, kakor de bi ſi s' njim ſvoje nadloge ſhe le pomnóshili, in de bi neſkonzhno pravizhniga Boga soper ſebe rasdrashili? O koliko boljſhi je zhlovéku, zhe v' krishih, kteri ga teshé, in v' nadlogah, ktere ga ſtiſkajo po Jóshefovo pomózhi v' narozhji previdnoſti boshje iſhe, in zhe ſe vſigavedózhimu, vſigamogozhnimu, in neſkonzhno dobrimu Bogu v' róke da, kteri naſ she od vekomej ljubi, in naſhiga svelizhanja ſerzhno shelí. O koliko boljſhi je kriſtjanu, zhe puſtí Boga zhes ſvoje miſli, sheljé, in djanja goſpodovati, in zhe Goſpodove povelja na tanko ſpolnuje! O blagor zhlovéku, kteri ſam ſebe, to je, ſvojo vóljo sataji, in perpuſtí, de Bog s' njim in v' njem ſtorí, kar hózhe! Satorej saupajte l. p.! na Boga in na njegovo ſveto previdnoſt; preprizhajte ſe ſoſebno is shivljenja ſ. Joshefa, de je Bog smirej vaſh dobrotljivi Ozhe, ako lih vaſ vzhaſih ſ' ſhibo vdari; de vaſ ne bo nikoli bres pomózhi sapuſtil, kolikorkrat je v' reſnizi per njem iſhete; in de zhe naſ Bog varije, in je s' nami, ſe nam potem, zhe ſe ravno nebó in semlja tréſeta, vender ſhe en laſ savihal ne bo. Ta miſel je ſ. Joshefa povſod ſpremljevala, ta miſel mu je mozh dajala, de ſe ni bal ne Judovſkiga Herodesha, ne Egiptovſkiga Faraona, in ta miſel ga je na vèrh prave pokorſhine in ſvetiga shivljenja povsdignila. To ſveto saupanje na previdnoſt boshjo je ſ. Joshefa Bogu takó prijetniga in dopadljiviga ſtorilo, de ſe sdaj v' poſebni zhaſti v' nebeſih snajde, in de ſ' ſvojo próſhnjo per Bogu veliko premóre. —

Zhe je she nekdaj Farao ob zhafu velike lakote Egipzhanam rékel: *Pojdite k' Joshefu*, sakaj bi vam jeft danef ravno takó ne rékel, de bi vaf k' saupanju na profhnjo f. Joshefa, shénina Marije devize, fpodbódil? — —

Pojdite tedaj k' f. Joshefu vi vfi, kteri v' tej dolíni fols fvoj krùh v' pótu fvojiga obrasa jéfte, de bi vam on isprofil gnado, vfe krishe in teshave is ljubesni do Bogá, poterpeshljivo in sato veliko lósheje terpéti. Sakonfki! kteri fte v' ta ftan morebiti le is pofvetniga naména ftopili, in kteri sdaj ali od fvojiga sakonfkiga tovarfha, ali pa od fvojih neubógljivih otrók velike sopernofti terpite, pojdite tudi ví k' f. Joshefu, de bi on, ki je bil poglavar nar fvetejfhi drushine na semlji, tudi vafhi hifhi ljubi mir isprofil. Pojdite k' f. Joshefu tudi ví, ktere kriviza vafhiga blishniga h' tlam tlazhi, in kteri miflite, de vaf je Bog popolnama sapuftil, in de je sa vaf she sadjano; pojdite k' f. Joshefu, de bi vaf f' fvojo profhnjo ravno f' tako fkerbjo rokam vafhih fovrashnikov odtegnil, f' kakorfhino je mladiga Jesufa is rok divjiga in neufmiljeniga Herodesha refhil. — Poidite k' f. Joshefu, tudi vi, ktere shaloftne, obúpljive in hude mifli obhajajo, ali pa kterim dvomi nad kako refnizo nafhe f. vere vftajajo, de bi vam mir in pokoj vafhe vefti isprofil, kakor je tudi on v' fvojim nepokoji po angelji mir dofégel. — Pojdite k' f. Joshefu tudi vi, ktere nezhifti duh vije; de bi On, ki je bil savoljo fvoje angeljfke zhiftofti sa shénina nar zhiftejfhi devize

Marije isvoljen, tudi vam gnado prave kerſhanſke zhiſtoſti isproſil. — Pojdite k' ſ. Joshefu ſoſebno vi, kteri ſte s' greham Jesuſa ſvojiga svelizharja sgubili, de bi vaſ nauzhil, kako morate Jesuſa s' veliko ſkerbjo in shaloſtjo nad ſvojimi grehi iſkati, kakor ga je tudi on, kadar ga je v' Jerusalemu sgubil, s' veliko ſkerbjo in shaloſtjo iſkal. — Ob kratkim, pojdimo mi vſi, ljubesnivi poſluſhavzi! k' ſ. Joshefu, naj bomo v' duſhnih ali teléſnih nadlogah, in v' terdnim saupanji na njegovo proſhnjo ſe sdaj k' Bogu obernímo, ter rezímo:

Vſigamogozhni vézhni Bog! kteri ſi ſ. Joshefa she na tem ſvetu tako slo povikſhal, de ſi ga sa shenina Maríje prezhiſte devize, in sa rednika ſvojiga preljubiga ſina Jesuſa Kriſtuſa isvoljil, in kteri ſi ga v' nebeſih ſhe veliko zhaſtitlivſhiga ſtoril; uſliſhi ſoſebno na danaſhni dan naſhe pohlevne proſhnje, na kteri dan ſpomínj njegoviga ſvetiga shivljenja veſeli obhajamo, ter dodéli nam gnado, de bomo njega, ki ga na tem ſvetu kakor ſvojiga pomozhnika zhaſtimo, tudi sa ſvojiga mogozhniga proſhnika imeli v' nebeſih. — Amen.

Tretjâ poſtna pridiga.

Tedaj ſo ſe ſoſhli veliki duhovni in Fariseji, in ſo ſe poſvetovali, kako bi Jesuſa prekanjeno vjéli, in umórili. Mat. 26.

Neisrezhena in ſtraſhna je mózh hudih ſtraſt; kdor je v' njih oblaſti, ne posabi le na oſtudnoſt greha, ampak ſe tudi vſimu opominovanju in ſpodbadanju k' dobrimu s' neſrezhno terdovratnoſtjo v' bran ſtavi. Zhloveka, kteri je pregreſhnimu nagnjenju in veſelju vdan, nikakor ne vderſhiſh in ne vſtaviſh na poti pregréh.

Ne uſtraſhi ga ne lepóta zhednoſti, ne zhaſt ktera je s' njo sdrushena, ne plazhilo, ktero jo naſledova, ne oſtudnoſt greha, ne velikoſt gotove ſhtraſinge; nobena rezh mu greha ne ubrani. Ne porajta na ſoſebne dolshnoſti k' dobrimu, ktere mu njegov ſtan, ali njegova ſlushba, ali druge okoliſhine in savése nakladajo, v' kterih je s' Bogam, ſ' ſaboj, in ſvojim blishnim; in ſhe ravno ſvoje ſoſebne dolshnoſti smirej bolj prelomljuje, in ſi smirej vezhi ſhtrſingo ſlushi.

Isdajba je nad ſlehernim zhlovekam sanizhljiva. — Nihzhe ne ſme pravizhnika isdajati, nar manj pa njegov prijatel in uzhenez. Nihzhe ne ſme krivizhin biti, nar manj pa

ſodnik. Nihzhe ne ſme ſvete vére v' ſlabe, pregreſhne naméne obrazhati, nar manj pa duhóven, in ſlushabnik in uzhenik ſvete vére.

Tode glejte, kolika je mozh hudih ſtraſt! One ſvoje ſushnike toliko preſilijo, de ne porajtajo ne na ſplohne, ne na ſoſebne dolshnoſti. To nam ſprizhujejo Fariseji, in piſmouki v' Jerusalemu ſkos ſvoje sadershanje proti Jesuſu. Kdo bi bil imel Odreſhenika raji, in s' vezhim veſeljem ſprejeti, kot oni, kteri ſo samogli, in mogli ſveto piſmo prav uméti? Njih ſlushba jih je vesala reſnize odkritoſerzhno iſkati, nedolshnoſti varovati, in ſe sa-njo potegovati, in po pravizi ſoditi. In vender ſo takó velike pregrehe delali; ne marajo sa zhaſt in dobro imé ſvoje ſlushbe, in dolshnoſt in véſt s' nogami taptajo. In sakaj? *Dobizhkasheljnoſt*, *lakomnoſt*, *napuh*, *nevoſhljivoſt*, *in hinavſhina*, *te pregrehe ſo jih sa vſe gerde rezhí perpravile.* To hózhemo daneſ nadalej premiſhljevati, in bomo velikokrat perloshnoſt iméli, ſe lepih naukov sa-ſe uzhiti.

*
* *

Jesuſovi nar huji ſovrashniki, kteri ſo ga she sdavnaj pogubiti sheléli, in ſo ga lih sdaj she umoriti hòtli, ſo bili ſprédniki judovſkiga ljudſtva, udje veliziga sbora, duhovni, Fariseji, in piſmouki, tedaj moshjé, kteri ſo bili dolshni she po ſvojim ſtanu ljudſtvu s' ſvojim sgledam ſvetiti, in ga krivize varovati. Nar pervi tih ſerditih in svítih Jesuſovih ſovrashnikov je bil veliki duhoven, kteri ſe je od dru-

sih savoljo ſvoje imenitne ſlushbe slo lozhil, in ſ' ſvojo veljávo in oblaſtjo veliko premógel.

Takrat je imel Kajſesh to viſoko ſlushbo. Kakor hitro ſo Jesuſa vjeli, ſo ga prezej v' hiſhi veliziga duhovna poſebej ispraſhevali, de bi ga potlej v' velikim sbóru losheje in hitrejſhi obſodilí. Od tega Kajſesha pravi ſ. Janes, de je she pópréd ſvetoval Jesuſa umoriti, ker je rekel, de je boljſhi, de en zhlovek sa ljudſtvo umerje, kakor de bi vſe ljudſtvo pokonzhano bilo. — Kaj ſi miſlimo per tem ſvétu? ga li samoremo poterditi? S' tem vidimo to reſnizo poterjeno: *De namrezh móder ſvèt, ní vſèlej dóber ſvèt.*

Moder je, kdor ſe tako vede, de ſvoj zilj in konez doſeshe, in ſi isvolji v' to perpravne perpomozhke. Take modroſti je ſlehernimu voſhiti, ker je odraſlik kerſhanſke modroſti; nam je slo potrebna v' naſho in naſhiga blishniga ſrezho, in Jesuſ jo ſilno perporózha rekózh: *Bodite modri kakor kazhe.* Prava modroſt, ktera prida le toliko iſhe, in ſhkode le toliko varije, kolikor nam poſtava boshja perpuſtí, ktera nikoli krivizhnih perpomozhkov ne ſvetova, in ne rábi (ali ne nuza), de bi kak zilj in konez doſegla, taka modroſt je vſe hvale vredna? Ona je nar lepſhi kriſtjanova lepota.

De bi le tudi na Kriſtuſovo opominovanje prav míſlili, kteri pravi: *Bodite bres svijazh* (priproſti) *kakor golobje.* Oh! kdo ne ve, kolikokrat ſe modroſt v' svijazho in sabitoſt ſpreoberne? Le v' to miſlimo de bi sa ſe ali sa ſvojiga blishniga dobizhek ſtorili, ali kaj ſhko-

de odvernili, to nam pa ni mar, ali je pot h' temu zilju perpushena ali prepovedana. Kako sanizhljiva in shtrafinge vredna je taka modrost! — Kako nevarn ud zhloveshke drushine je tak svijazhnik! Koliko krivizo dela ali sam, ali pa po drugih! — Kdo si upa, kdo sme taziga krivizhnika si sa svetovavza isvoliti? S' njegovim svetam sizer na zhasnim blagu bogatish, kakshine rane pa vést dobí, in kako slo dusha sbolí! Gotova je tedaj, *de móder svet ni vselej dober svet.* Ali tega ne vidimo nad Kajfeshem? Kadar je Jesus Lazara v' Betanii k' shivljenji obudil, je savoljo tega zhudesha veliko Judov v' Jesusa verovalo, in ljudstvo ga je veliko visokejshi zhislalo. V' serzu njegovih sovrashnikov se je tedaj nevoshljivost veliko mozhnejshi oshivljala, in smirej bolj so se bali, de jim bo ta Jesusova veljáva na vezhih straneh shkodvala. *Tedaj so se sbrali,* pravi s. evangelist Janes, *veliki duhovni in Fariseji in so se posvetovali rekozh: Kaj hozhemo storiti? Ta zhlovek dela velike snamnja. Zhe ga tako pustimò, bodo vsi va-nj verovali. Potlej bodo Rimljani prishli, in nam ljudí in deshelo vseli. Eden ismed njih, Kajfesh, kteri je bil tisto leto veliki duhoven, jim rezhe: Nizh ne véste, tudi ne prevdarite, de je she vselej boljshi, de en zhlovek sa ljudstvo umerje, kakor pa de bi ves národ poginil.* Ali slishite tukej svitiga svetovavza? Kajfesh le v' to misli, kakó bo svojo in svojih tovarshev veljávo, in s' njo sklenjene dobizhke ali perhódke réshil, in savoljo tega mu je vsak perpomo-

zhek vſhézh, kteri mu h' temu zilju pomaga, in bres vſiga premiſlika ſhe ſmert nar nedolshniſhiga Jesuſa ſvetuje; in ſe ſhe hlini, de je rimſkimu zeſarju in vajvodu svéſt, deſiravno je s' drugimi ſvojimi ſvetovavzi vred ſerzhno shelel rimſko ſushnoſt od ſebe vrézhi. Deſlih ſe je tedaj Kajfesh modriga ſhtel, deſlih je bil njegov ſvèt drugim udam velikiga sbora vſhézh, vender ſte le nevoſhljivoſt in svijazha is njega govorile, in Kajfeshevo sadershanje saſlushi od vſih ljudí sanizhevano biti.

Uzhímo ſe is tega premiſhljevanja *véſtnoſti per delejnji ſvétov, in potrebne varnoſti per ispòlnovanji ſvétov, ktere nam drugi ljudje dajejo.* Kolikokrat ſe ſvetovavzi sdajnih zhaſov ravno tako pregreſhé, kakor ſmo sdaj nad Kajfeshem vidili! Taki ſvetovavzi le na zhaſen dobizhek ali na zhaſno ſhkodo gledajo, in po tem ſvojimu blishnimu ſvetujejo, in zlo nizh ne porajtajo, kaj boshja poſtava h' temu pravi. Oh! kakó neſrezhin je zhlovek, kteri tazih ſvetovavzov ſlepó ubóga! kako globoko ráni ſvojo véſt! koliko ſhkodo ſtorí ſvojimu blishnimu! koliko hudiga naprávi! In kaj ti pomaga, ljubi moj kriſtjan! zhe s' svitim, prokanjenim ſvétam zeli ſvét dobiſh, ſvojo edíno, neumerjozho duſho pa na vſe vezhne zhaſe sgubiſh? Nikar ſi tedaj ne isvolji taziga zhlovéka sa ſvojiga ſvetovavza, od zhigar poboshnoſti niſi dobró preprizhan. Nikar zéne daniga ſvéta le po zhaſnim dobizhku, ali pa le po zhaſni ſhkodi ne méri; kako lahko bi te pazh dobizhkasheljnoſt preſlepíla! Tudi per prejetih

ſvetih le v' to gléj, kar ti poſtava boshja velí, in smirej ſ' ſvojim blishnim tako délaj, kakor po sdravi pameti shelíſh, de bi drugi ljudje ſ' taboj delali. Vedno naj ti je nauk modriga Siraha pred ozhmí, kteri pravi? *Blagor zhloveku, kteri hudih ſvetov ne daje, in ne ſpolnuje, in ktéri nima savoljo tega hude veſti.*

Premiſlimo na dalej, l. p.! kakó ſo Judje Kajfeshev hudobin ſvèt pregreſhno per ſodbi ſpolnovali, in ſe bomo ſhe bolj preprizhali, *kako gerdó in kolike ſhtrafinge vredno je, ſvoj namen po prepovedanih potih s' svijazhami doſezhi.* Kakó delajo Judje, ſovrashniki naſhiga odreſhenika, s' nedolshnim Jesuſam? Nobena svijazha jim ni pregerda, noben perpomozhek preoſtúdin, de bi le Jesuſa pòd podóbo pravíze k' ſmèrti obſódili. Krivih prizh iſhejo, in podkupujejo, de ga morejo toshiti, pa dolgo ſe njih ſprizhevanje zlo ne ſprime, sadnizh pravite dve prizhi: '*Tega* (Jesuſa namrezh) *ſve ſliſhale rezhi: Poderíte ta tempelj in v' tréh dnéh ga bom ſpet issidal.* — Is tega ſklénejo, de je Jesuſ Jerusalemſki tempelj preklínjal.

Véliki duhóven je bil kakor glava velikiga judovſkiga sbora ſoſebno dolshan sa pravize ſkerbeti, hudóbijo odkriti in rasodeti, in nedolshnoſt varovati, pa vender neisrezheno krivizhno dela s' Jesuſam. Jesuſa sarotí per shivim Bogu, de naj povè, ali je reſ on Kriſtuſ, ſin shíviga Bogá. Pa veliki duhoven ne perzháka mirno Jesuſoviga odgóvora, ne preſódi bres predſodkov vſih okoliſhin, temuzh ſe rastogotí, pretèrga ſvoje oblazhilo, po krivizi ozhitno re-

zhe, de Jesuſ Boga preklinja, in je veſél, de ima káko perloshnoſt Jèsuſa k' ſmerti obſoditi. — In kakſhinih svijazh iſhejo Judje per Pilatushi, de bi mu Jesuſa kakor nevarniga puntarja pred ozhí poſtavili! ¿S' kákſhino peklenſko hinavſhino vedó ſlabiga Pilatusha mezhíti, de sadnizh Jesuſa Kriſtuſa k' ſmerti obſódi! —

Kdor ſe hózhe preprizhati, kako oſtudno, gerdo in sanizhljivo zhlovek dela, kteri po krivih potih, in po ovínkih k' ſvojimu zilju gré, kakó delezh sajde od poti ſvoje dolshnoſti, in kako slo ſe v' ſvojih miſlih in delih poshivíni, tak kriſtjan naj le premiſhljuje sadershanje Jesuſovih ſovrashnikov.

Kaj ko bi pazh nad sgledam Jesuſovih ſovrashnikov ſvojo gerdo podobo vſi svijazhniki sdajnih zhaſov ſposnali, kteri ſvoje namene po krivih potih doſegajo, in ſi s' svijazhami, in ſ' hinavſhino pomagajo! Zhe je tvoja rézh, l. p.! ſhe takó pravizhna, zhe je tvoj namen ſhe takó shlahtin, zhe pa hozheſh ſvoje dobre rezhí s' svijaſhkim oroshjem varovati, in ſvoj shlahtni namen po prepovedanih ovínkih doſezhi. ſi vender v' ozhéh poſhtenih ljudi sanizhevanja, per neſkonzhno pravizhnim Bogu pa ſhtrafinge vredin. — Kaj pa hozhem od tiſtih rezhi, kteri krivizhne rezhí s' prepovedanimi perpomozhki doſegajo, in kterih ní ſram, ſ' hudobnim domiſhljevanjem dobro imé ſvojiga blishniga podkopávati, de ſvojo domiſhljeno ſrezho na poterto ſrezho ſvojiga brata sidajo? Kaj hozhem od tiſtih ſoditi, kteri ſe predersnejo vſako ſtopinjo, vſako beſedo in ſleherno ſhe tako

nedolshno sadershanje ſvojiga blishniga is ſovraſhtva napak obrazhati, zherniti, ſ' ſvojim ſtrupam masati, in ga ſ' tem ob pokoj, ſrezho in shivljenje perpraviti? kteri ſe ne bojé po krivim perſegati, ali pa druge h' krivim perſegam ſpodbadati, sato de bi ſvojo pravdo dobili? kteri ſi is lakomnoſti vſe svijazhe, in lashí pervolijo, de bi nevedniga oſlepili, lahkoverniga premotili, ſlabiga golfali, in mehkiga zhloveka v' ſvoje krive namene obrazhali? Take ljudí gotovo tiſta ſodba sadene, ktero mora ſlehern reſnizhin zhlovek nad ſovrashniki in toshniki Jesuſa Kriſtuſa ſkleniti!

Na dalej tudi vidimo nad sgledam Jesuſovih ſovrashnikov, kam in kakó delezh zhloveka sapelje rasshaljeni napuh, gerda lakomnoſt, nevoſhljivoſt in ajfranje.

Kaj je velike duhovne, Fariseje in piſmarje soper Jesuſa toliko raskazhilo? Rasshaljeni napuh, rasdrashena lakomnoſt, nevoſhljiva moshtovanjasheljnoſt. — Jesuſovi nauki gredo ljudſtvu k' ſerzu, zhutijo v' ſebi reſnizo, in ozhitno in glaſno pravijo, de Jesuſ *s' oblaſtjo uzhi', in ne tako kakor piſmouki.* She to je napuh Farisejev, in piſmarjev, tih nizhemurnih ljudí besálo, v' njih nevoſhljivoſt budilo, in moshtovanjasheljnoſt vnélo. She bolj ljudſtvo ſtermí nad zhudeshi, ktere je Jesuſ delal, in vezhkrat ga hozhejo ozhitno in ſ' ſilo sa ſvojiga kralja ſposnati. —Kolikor bolj pa zhaſt, dobro imé in veljava Jesuſa Kriſtuſa med ljudſtvam raſte, tolikanj bolj ſe duhovni in piſmarji bojé, de bodo ſvojo veljavo, in tudi ſvojo ſlush-

bo sgubili. Miſlite ſi tedaj l. p.! kako slo je bila gerda lakomnoſt tih ſkopinzov savoljo tega v' ſtrahu, in v' ſkerbi. — She vezh. Jesuſ je velikokrat Farisejem in piſmarjem sagrinjalo njih hinavſke ſvetoſti is obrasa potegnil, in njih krive nauke odgernil. Kolikokrat jim je take reſnize pravil, ktere jim niſo bile vſhezh, jih je tako vgnal, de ſo mogli obmolkniti, in jih je oſramotil, de je vſak ſposnal, de je njegova modroſt vezhi od ſlovezhe modroſti piſmoukov.

Pomiſlite l. p.! kako slo je to moglo prevsetne Fariseje soper Jesuſa raskazhiti, kako ſo mogli neprenehama na perpomozhke miſliti, ſ' kterimi bi Jesuſovo veljavo manjſhali, ſvojo pa povikſhali. Sato ſo Jesuſa pred ljudſtvam zhernili, ſo vſiga ſkerbno iſkali, kar bi ga utegnilo kaj otamniti, in ſo ſe nad njim hudovali, de poſtavim s' greſhniki jé, grehe odpuſha, — ob ſabotih osdravlja i. t. d. In ker ſhe s' vſim tem Jesuſove veljave vender niſo mogli podkopati, sato ſo ſklenili Jesuſa pod podobo pravize is tega ſvetá ſpraviti.

Tako delezh zhlovek saide, tako neuſmiljen je, kadar ga rasdrasheni napuh, gerda lakomnoſt ali pa nevoſhljivoſt k' moshtovanju ſpodbadajo.

Oh! kaj ko bi pazh to shaloſtno reſnizo le ſamí judovſki veliki duhovni in piſmarji ſ' ſvojim isgledam poterdili! Pa kaj pomaga, ker je ſhe dan danaſhni toliko kriſtjanov, kteri ſvojiga blishniga is lakomnoſti, napuha in nevoſhljivoſti neuſmiljeno ſovrashijo, in mu ſhko-

dijejo, kadar, kjer in kakor mu morajo, in kteri bi ga radi is deshele shivih ſpravili, ko bi ſe ſhtrafinge zeſarſke poſtave ne bali! —

In pa reſ! kaj ſmemo od taziga zhloveka dobriga upati, kteri nozhe druge poſtave posnati, sunej ſvojiga meſéniga, lakomniga posheljenja; kteri le po sakladih, bogaſtvu, zhaſti in veljavi hrepení; in kteri ne porajta na ſvarjenje pameti in ſvete vére, kadar ima perloshnoſt ſvojo lakomnoſt paſti, in ſvojimu napuhu sadoſtiſtoriti? Kaj ſe ſme od taziga zhloveka upati, kadar je njegov napùh rasshaljen; kadar ſe njegov blishni dobro odréshe, ali pa mu je ſhe tu ali tam na poti, in kadar je v' nevarnoſti, kak dobizhek sgubiti? Kaj je takrat od njega upati? Takrat ſe v' njem nevoſhljivoſt in moshtovanjasheljnoſt vname, in na vſo mozh miſli, kako bo ſvojo veljavo obdershal, ſvoj dobizhek ohranil, in ſvojiga sopernika ob oroshje perpravil, in ſpodbíl. Zhe ne more ſvojiga namena na poti pravize doſezhi, pa ovinkov iſhe, zhe lih po ovinkih ſhe tako delezh od zhednoſti sajde. Zhe lih obzhutlej pravize ſperviga v' njem ſhe ní saduſhen, in zhe ga lih veſt vezhno opominja, ſvarí, bode, in pezhe, jo vender bersh saduſhí, de ſe le lakomnoſt v' njem oglaſi, in mu sgubo zhaſniga blaga napoveduje. Ali miſlite, de bo sdaj po ſvoji dolshnoſti delal? — Lakomnik je perpravljen vſe, tudi nar vezhi krivize delati. Napuh, kadar ga rasshaliſh, nima v' moshtovanju nobenih mejnikov; in nevoſhljivoſt, oh! — ta je ſkrita pregreha, in na dobro ime

ſvojiga blishniga, kakor ſkrit ubijavez plane, zhloveka ob premoshenje in shivljenje perpravi, in ſe njegoviga padza veſelí. V' miſel vseti rasgled Jesuſovih ſovrashnikov nam bodi vſim v' ſvarjenje, in naj naſ ſpodbada lakomnoſt, napuh, in nevoſhljivoſt prezej v' kalu sádusſhiti, predin v' naſhim ſerzu toliko oblaſt in mozh dobé, kakor je bilo sdaj povedano.

¿Se li hozhemo zhuditi, de ſo Jesuſovi ſovrashniki tako globoko padli? Ne bomo ſe toliko zhudili, zhe premiſlimo, de ſo bili isuzheni in dodelani *hinavzi*. Take ſe tudi v' terpljenji Jesuſa Kriſtuſa kashejo. *Tanke veſtí ſo v' majhnih in prasnih rezhéh, do reſnize in pravize ſo pa nemarni, mersli, neobzhutljivi in ſhiroke veſtí.* Njih isgled naj naſ tolikanj mozhnejſhi ſvarí, kolikor vezh poſnemavzov imajo v' ſvojih miſlih in delih. — Kolikokrat jim je Jesuſ ozhital, de ſo v' majhnih rezheh tako tanke veſtí, in de ſvoje uſtne isrozhila ſilno ſkerbno ispolnujejo, *boshjo poſtavo* pa bres premiſlika, bres vſe veſtí v' nar vezhih rezhéh prelomljujejo.

Oni ſo od méte, janesha, in kumne ali kimeljna deſetino dajali, — vezhi poſtave pa, pravizo, uſmiljenje, sveſtobo in vero ſo v' nemar puſhali; — muſhize ſo prezejali, kaméle ſo pa poshérali.

Kako na tanko in po reſnizi jih Jesuſ ſ' temi beſedami popiſhe, vidimo nad njih sadershanjem per terpljenji naſhiga odreſhenika. Fariseji in piſmarji ſi véſt delajo trideſet ſrebernikov, — plazhilo isdajbe, — ktere je Ju-

desh Ishkariot v' tempeljnu od sebe vèrgel, v' zerkvéno púshizo djati, sato ker so tisti sreberniki *zéna kerví;* nar nedolshnishimu Jesusu neisrezheno krivizo storiti si pa zlo nobene vestí ne delajo, in s' veliko perdersnostjo si v' nebó vpijozhi *dolg kerví* na glavo nakopljejo. Ne upajo si v' ajdovsko sódnjo hisho stopiti, ker se bojé, de bi savoljo tega ne bili omadeshvani, in de bi potlej ne smeli velikonozhniga jagnjeta jesti, (deslih jim Mosesova postava tega ne prepoveduje); — njih vést jim pa vender perpustí roké omadeshvati s' kervijo nar nedolshnishiga Jesusa!

Tako hinavez she dan danashni dela. Unanje shege in prasne navade, ktere si je sam smislil visokejshi zhisla, kakor pa zhiste misli in shelje in sveto shivljenje. Bolj sato skerbí, de unanjo boshjo slushbo na tanko opravlja, kakor pa sato, de bi Boga v' duhu in v' resnizi molil, in ne premisli, de smo dolshni sizer unanjo boshjo slushbo svesto opravljati, pa de moramo tudi Boga v' duhu in v' resnizi moliti. *To je tréba storiti,* pravi Jesus, *uniga pa ne opustiti.* Mat. 23, 23. Marsikdo bi se ne mogel potolashiti, ko bi vsak dan nekakih molitev ne prebral, ali ne ismolil, ko bi nekake isvoljene dni v' zerkuv ne shel, in ko bi v' isvoljenih tednih k' spovedi in k' s. Obhajilu ne perstopil; pa se vender v' njegovim shivljenji noben sad te unanje poboshnosti ne pokashe, bres vestí boshjimu namenu nasproti dela, in svojo in svojiga blishniga srezho podkopuje. *Janesh in kumno ali kimelj desetínijo, pravizo in us-*

miljenje pa opuſté; muſhize prezejajo, kaméle pa posherajo. Marſikdo ſi vezhi véſt dela, ob nekterih zhaſih kako majhno perpuſheno delo ſtoriti, perpuſheno veſelje ushivati, in to ali to jed jeſti, kakor pa ravno ob tiſtih zhaſih ozhitne od Boga prepovedane grehe delati, v' djanji in nehanji krivizhin, do reveshev terd in neuſmíljen, len v' ſpolnjenji dolshnoſt ſvojiga ſtanu, in nesmérzhin v' vshitku meſéniga ſladniga veſelja biti; vſe to mu njegova véſt losheje perpuſtí. *Muſhíze prezejajo, kaméle pa poshérajo.* Marſikdo ſi vezhi véſt dela ob nedeljih in prasnikih po kerſhanſkim nauku kak majhin, tih, in pridin opravik opraviti, ali ſe nedolshno veſeliti, kakor pa ravno tiſti zhaſ ljudem lagáti, jih opravljati, jesiti, shaliti, sveſtobo prelomiti, in naklepe blishnimu v' ſhkodo tuhtati in ſklepati; tega morebiti ſhe v' greh ne ſhteje, — to mu njegova veſt morebiti perpuſtí. *Muſhíze prezejajo, kamele pa poshérajo.* Tako tedaj fariſejſki nauki ſhe dan danaſhni med kriſtjani goſpodujejo. — Kaj ko bi pazh vſi kriſtjani, kteri tako miſlijo in shivé, nad isgledam piſmoúkov in Fariſejev ſposnali, kakó ſhkodljivi in nevarni ſo taki nauki! Kakó naglo zhloveka preſlepé, de nar vezhi pregrehe ſtorí! Kako teshko je take hinavze k' ſposnanju njih pregreh perpraviti! S' kákimi sadershki ſe morajo per ſvojim poboljſhanji vojſkovati! — Oh! delezh, prav delezh od naſ bódi vſa bliſhézha hinavſhina. — Reſnizhni in odkritoſerzhni bódimo s' Bogam in ſ' zhednoſtjo; nar bolj ſvetó naj

nam je vſe kar nam sapové Bog, ali dolshnoſt naſhiga ſtanu, ali pa naſha véſt! Unanje dobre dela ſizer radi in pridno dalajmo, pa ſhe bolj ſkerbímo sa natranjo zhiſtoſt ſerza, sa pravizo, uſmiljenje, in sa sveſtobo. *To je treba ſtoriti, unïga pa ne opuſtiti.* Takó ſe bomo h' kerſhanſki popolnamaſti blishali, in ne bomo na take ovinke saſhli, na kterih danaſ Jesuſove ſovrashnike vidimo, kteri imajo ſizer ſenzo in bliſh ali vides poboshnoſti, njene mozhí pa nimajo. Ker vidili ſmo nad njimi mozh zhloveſhkih hudih ſtraſt v' njeni gerdobi, vidili ſmo nad njimi, kako hude ſtraſti pamet vklenejo, véſt omamijo, in zhloveka v' ſtraſhne krivize, in v' neisrezheno neuſmiljenje potegnejo. Kaj ko bi pazh to premiſhljevanje s' boshjo gnado vſe dobro v' naſ vſijalo, in ſad kerſhanſke poboshnoſti sa zhaſ in vezhnoſt obrodilo! Amen.

V' god vzhlovezhenja ſina boshjiga, in osnanjenja devizi materi boshji Marii.

Hzhi mojiga ljudſtva! milo shaluj nad ſmertjo ſvojiga ediniga ſina. Jerem. 6, 26.

Prerokovo povélje je ispolnjeno l. p.! ‚Sionova hzhi joka, polna shaloſti je njena duſha, ker

ſo njeniga ediniga ſina kriviza in nevoſhljivoſt umorile. Kolika je njena shaloſt! kako slo ſe je njeno shalovanje naraſtlo! pa tudi kakó je ona ſvéta in poterpeshljiva v' terpljenji! Kakó zhudno je viditi! Jesuſ Kriſtuſ je na krishi, Marija pa sraven krisha, Jesuſ Kriſtuſ terpí sa naſ, Marija pa savoljo Jesuſa Kriſtuſa. Ker Marija ſvojiga ediniga ſina neſkonzhno ljubi, torej tudi njena shaloſt nima mejníkov. Ker jo shiva véra podpéra, torej tudi s' vſo ſerzhnoſtjo in mozhjo terpí. Kdo bi samógel shaloſtni ſtan bres ſols gledati, v' kterim je bila Marija savoljo kervaviga ofra ſvojiga ſina? in kdo bi ſe pa tudi ne zhudil nad Mariino ſtanovitnó véro, ktera jo v' shaloſti podpéra?

Danaſ tedaj premiſhljujmo l. p.! v' ſvoje boljſhanje Mariino shaloſt in ſtanovitnoſt *); ta nam bo v' popolnama isgled kerſhanſke ſtanovitnoſti, ktera naſ mora v' naſhih britkoſtih podpérati.

*
* *

Navajeni ſmo miſliti, l. p.! de sa zhednoſtjo prezej zhaſna ſrezha pride. Hózhemo, de bi praviza in reſniza vſhtriz ſrezhe in pokója hodíle. Kómej je kdo neſrezhin, she ga ſvét neumniga in greſhnika ſhteje. Svet méni, de je ſrezha nar pravizhniſhi ſodnik; in neradi verjamemo, de ſrezhin zhlovek ni reſnizhniſhi in pravizhniſhi kakor drugi.

---

*) Opómba. Sató bom od Mariine shaloſti danaſ govóril, ker ſe to premiſhljevanje s' poſtnimi pridigami bolj ſklépa, kakor ktero drugo.

Ali pa ne bomo nikdar ſpregledali? Sej ſmo v' veri terpézhiga in ponishniga Boga isrejeni; sakaj bi tedaj ne mogli umeti, de je pot ponishnoſti in terpljenja prava pot isvoljenih; de Bog kamne, is kterih ſvoj ſvéti tempelj sida, s' shelesnim kladvam tolzhe, de slató v' ognji ozhiſhuje, in de je terpljenje smirej bilo in smirej bo delèsh isvóljenzov boshjih, kakor je tudi ſin boshji na krishi tèrpel?

To reſnizo ſprizhati, vam ne bom imenoval pravizhnih vſih zhaſov, ozhakov, prerokov in apoſteljnov; kakó ſo bili sanizhevani, in preganjani; kako ſo ſe po hribih, puſhavah, in berlogih potíkali; kako ſo bili vklenjeni po tamnih jezhah, kamnjevani, shagani, ſékani, mnogo ſkuſhani, in v' tej dolini ſols vſelej shaloſtni. Le na isgled prezhiſte devize Marije vaſ bom ſpomnil, is kteriga ſe bote preprizhali, de ſhe nar vezhi zhednoſt ní pred shaloſtjo, in britkoſtjo obvarovana; de ſo nadloge in sopernoſti velikokrat delèsh in snamnje isvoljenzov boshjih; de morajo ſrezhni tega ſvetá ſvoje ſrezhe shaloſtni biti, ker ſe jim je bati, de bi vſiga dóbriga she na tem ſvétu ne prejeli; in de ſe morate ſploh mozhno varovati, koga she savoljo tega pogubljevati, ker ga v' neſrezhi vidite.

Zhigava zhednoſt je bila kdej takó popolnama, kot je bila Mariina zhednoſt? Marija je bila v' véri ſtanovitna, in v' miſlih in sheljah zhiſta, ſama ſebe le nisko Goſpodovo déklo imenuje, je le toliko rasſvitljenja sheléla, kolikor ga je h' pametnimu shivljenju treba, in je ſov-

rasbila radovédnoſt, rastréſenoſt, in preveliko proſtoſt; zhudeshe, ktere je vſigamogózhni Bog nad njo delal, je ſ' ponishnoſtjo perkrivala, in sraven tega je bila polna gnade in zhednoſti, in nar vezhi zhaſtí deleshna, ktero zhlovek le doſézhi samóre.

Pa ji vender Bog, ki jo ljubi, in bolj kot vſe shené shégna, Bog zhednoſti, ji vender na semlji nobene ſrezhe ne napravi; nizh taziga ji ne da, kar nam na ſvetu shivljenje prijétno in zhaſtito dela, in ſhe zlo tukrat, kadar jo zhes angelje povikſha, ji ne da ne blaga, ne zhaſtí, ne veliziga iména, ne veljave; ampak v' nisek, teshák ſtan jo déne; hzhí Judovſkih kraljev tako slo obósha, de ſe mora s' delam ſvojih rók shiviti. Tode Marija ne dolshí previdnoſti boshje kake ojſtroſti ali krivize, ampak ſhe le veſelí ſe, de ní v' nevarnoſti, zhaſno blago nápak obrazhati, in de ſe savoljo ſvojiga uboſhtva ſama ſebe Bogu losheje darúje. Uboſhtvo, savoljo kteriga toliko ljudí godernjá in s' nejevoljo memrá, Marii ſhe le perloshnoſt daje, Boga povikſhevati in moliti. Njena véra ji vſo ojſtroſt prijetno dela, ker vé, de ji je svelizhavna.

Pa vender lejte zhudo! ta ſveta deviza, ktera v' pomankanji zhaſniga bogaſtva ſvoje veſelje najde, najde v' poſeſtvu nar vezhi bogaſtva (nad Jesuſam namrezh) ſvoj krish in ſvojo shaloſt. Molitve vredni ſin, kteri je Marii v' ſrezho dan, ta ſin, vézhna modroſt, ſvitloſt nebeſhkiga Ozheta, zhaſt angeljev, svelizhar zhloveſhtva, in vekomej viſoko hváljeni Bog,

ravno ta ſin je Marii obiln ſtudenez britkoſti. Tukej nozhem govoriti od tiſte Mariine shaloſti, ktero je per Jesuſovim gojſtvu imela, kadar ga je sapuſheniga, ubosiga, in ſlabiga vidila; ne bom govoril od njeniga ponozhniga teshkiga bejga pred neuſmiljenim Herodeshem. Ne bom v' miſel jemal velike britkoſti, ktero ſo ji Fariseji in piſmarji napravljali, ker ſe njenimu nedolshnimu ſinu Jesuſu is ſovrashtva po shivljenji ſtregli. Kolika shaloſt je sa Sijonovo hzher, Jesuſa, kteriga Israelzi kakor ſvojiga odreſhenika teshko zhakajo, in kteri je bil njenim ozhétam obljubljen, vender kakor Samarijana in sapeljivza sanizhevaniga in saversheniga viditi! kako hudo ji je moglo djati, kadar je ſliſhala, de njegovo reſnizo sa lásh, njegove zhudeshe sa ſleparije, njegove ſkrivnoſti sa neumnoſt, in njega ſamiga, kteri je bil vſe zhaſti in hvale vrédin, sa hudizheviga ſlushabnika ſhtejejo!

In kakſhino zhudo, kakſhina ſkuſhnja sa Mariino zhednoſt je ſhe le sanizhljiva in neuſmiljena ſmert Jesuſa Kriſtuſa! Kdo jo samore isrezhi, kdo prav uméti? Miſli ſi mater, pravi ſ. Ambrosh, miſli ſi ljubesnjivo mater, kakſhino ſerze, kakſhine miſli, in kakſhino ljubesen ima do ſvojiga ſina! Kerſhanſke matere, ktere ſte ſvojo ljubo dete v' ſvojim narozhji umirati vidile, ktere ſte shivo obzhutile, kaj ſe pravi mati biti! Oh! vé nam povejte kakſhino shaloſt je nar ljubesnivſhi mati per ſmerti ſvojiga ediniga ſina zhutila, kteri ſin je bil njeni saklad, in njeno shivljenje, njena ſvetoſt,

in popolnamaſt, — per ſmerti taziga ſina, kakorſhin je bil Jesuſ Kriſtuſ. Povejte nam, kolikor vam je mozh, kakó je bilo Marii per ſerzu, kadar je vidila, de je Jesuſa Judesh Jſhkariot s' nesveſtim kuſhevanjem isdal, de ſo ga kakor hudodelnika popadli, svesali, in sanizhljivo ſ' ſaboj vlékli, ga kakor ſushnika ſ' ſhibami tepli, ſ' ternjem v' sanizhevanje kronali (venzhali), rastepli, s' ranami in kervijo pokrili, na krish perbili, in kakor greſhnika med nebo in semljo na krish obeſili. Povejte nam kake ſtraſhne martre je ta ſveta mati terpéla, kadar je Jesuſa terpeti, sdihovati, in umirati, in ſizer savoljo ran nar oſtudniſhi krivize umirati vidila. Kakſhina shaloſt! O ſveta deviza! Ali je v' vſi natori ti veliki shaloſti kaj enaziga miſliti? pod krishem ſi tedaj neisrezheno velike bolezhine terpéla, savoljo kterih te ſmémo po pravizi nar vezhi marternizo imenovati.

Mariine bolezhine pod krishem ſo tolikoſhine, kolikorſhina je njena ljubesen, in ker ona ſvojiga ſina bolj ljubi, kakor angelji in marterniki, torej ima tudi nad njim vezhi uſmiljenje, kakor angelji in ljudje zhutiti samorejo. Karkoli Jesuſ Kriſtuſ na ſvojim teleſu terpí, terpí tudi Marija v' ſvojim ſerzu; Marija je po Jesuſovo s' shèblji prebita, s' sanizhevanjem oſramotena, ſ' ternjem kronana, na krish perbita, in s' sholzhem napojena. V' potoku njegovih bolezhín je vſa vtopljena. Oſer ſinu je oſer matere. Jesuſ Kriſtuſ ſe oſra is pokorſhine do povelja ſvojiga nebeſhkiga Ozheta; Marija ſe pa oſra is ljubesni do Jesuſa

Kristusa. Obdva se osrata bres sile in bres memranja; obdva terpita molzhé, voljno, in poterpeshljivó.

Kdo bi se ne zhudil nad miram, v' kterim je Marija v' sredi svojih britkost? V' njej je vera mozhnejshi kakor natora; vera sizer ne sadushí obzhutlejev, pa vender varije, de bolezhine ne obzhuti po vsi njéni mozhi. Marija ne omedlí, ne shaluje bres mére, ne godernja, ne vpije, ne preklinja, in ne rotí krivizhnih sodnikov, in neusmiljenih rabeljnov. Vera ji mozh daje, de vse obzhutleje jése in togote v' sebi sadushí, in de ozhí, ktere se v' solsah tope, k' nebesam povsdiguje, in le na povelja in sklépe nar vikshiga Gospod-Boga gleda, ter nagnjenje svojiga serza po njih ravna. Vera ji rasodéne, de bo skosi smert njeniga ediniga sina Jesusa Kristusa, boshja praviza potolashena, boshja zhast popravljena, in povikshana, zhloveshki rod odreshen, hudizh premágan, in de bo is nje sveta zerkuv israstla. Sató Marija moli Bogá, ga ljubi, se mu v' róke da, in vse svoje britkosti isrozhí boshji nesapopadljivi modrosti, ktera sna is nar vezhih pregreh sdaten studenez vsih gnad in vse svetosti odpreti.

Sadnizh gré Marija, kakor nekdej Abraham s' boshjo serzhnostjo poterjena na hrib, sama gre svojige Isaka ofrovat, in sama sebe s' njim vred Bogu v' dar dajat. Gotovo je sheléla na hribu sadnjo voljo svojiga sina slishati, in nad njim she enkrat sdihovati. *Marija*, pravi s. evangeli *je sraven krisha stala.* „Stala je

ondi kakor pred altarjem, na kterim ſe je vzhlovezheni Bog, ſin boshji, ſvojimu nebeſhkimu Ozhetu daroval, in zhloveſhtvo s' njim ſpravil. Stala je ondi, kjer je lahko ſkrivnoſti boshje premiſhljevala, kakor poſtavim, zhaſt, pravizo, viſokoſt, modroſt, in vſigamogozhnoſt boshjo, ker je njeni ſin le sato v' ſlabim zhloveſhkim truplu terpèl, de je prevsetnoſt napuhnjeniga angelja premagal, in mu obilni rop vsel, in de je ſebi vezhno zhaſt in hvalo, in goſpoſtvo sadobil. Marija sraven krisha ſtojí, kakor mózhna shena, ktera je naménjena kazhi glavo ſtréti, in ktera ſe v' ſvojih britkoſtih ſ' tem tolashi, ker vidi, kako njeni ſin, po kterim samorejo vſi ljudje svelizhanje doſezhi, ſtaro kazho na tla vershe, in ravno takrat potaptá, kadar ſe kazha she v' ſvoji togoti nad ſvojim premaganjem veſelí, in miſli, de ga je v' péto ſmèrtno pízhila. Marija ſtojí pod krishem, kakor podoba zerkve, ktera je imela Jesuſu Kriſtuſu kakor zhiſta in neomadeshevana deviza sa neveſto dana biti, in oſruje v' imenu raſtejozhe zerkve Bogu saklani dar ſprave, in prijetni shgavni dar zhaſtí in sahvále. Marija ſtojí pod krishem, deſiravno je ſilno shaloſtna, vender ſtanovitno ſtojí, in Bogu ſvojiga ſina, in ſama ſebe s' njim daruje. Marija ſtojí sadnizh pod krishem, in ſe povsdigne s' mozhjo ſvete vere zhes vſe ſodbe drusih ljudí, kteri jo sa neſrezhno in savoljo ſmerti njeniga ſina sanizhevano mater ſhtejejo, in ima le boshje ſodbe pred ſvojimi ozhmí. V' sanizhevanim krishi iſhe ſvoje zhaſtí, in ſe ſrezhno

ſhteje de je ponishanja, ktèro bo v' nebeſih naſha vezhna ſrezha, nar bolj deleshna. Kakſhino vero, in kakſhino ſerzhnoſt ima tedaj Marija!

Oh! kolika zhednoſt je s' Jesuſam Kriſtuſam molzhé terpeti, in ſe s' njim vred nebeſhkimu Ozhetu mirno darovati! in lejte l. p.! ravno ta rasgled nam Marija pod krishem daje; ſ' ſvojo poterpeshljivoſtjo in ſvojim terpljenjem oſramotí naſho nepoterpeshljivoſt, togoto, nejevóljo, jeso, in naſhe memranje in preklinovanje v' terpljenji; ſ' ſvojo ſtanovitnoſtjo oſramotí naſho bojezhnoſt, naſtanovitnoſt, in ſlaboſt v' britkoſtih, in naſ uzhí ſkosi vero vſe saganjanje neuſmiljeniga terpljenja ſtanovitno terpeti; ſ' ſvojo pokorſhino naſ uzhí, povelje nebeſhkiga Ozheta, kteri ſvoje otroke le v' ſvojim uſmiljenji tepe, vſelej v' zhaſti imeti; ſ' ſvojo shivo vero naſ uzhí, nagnjenje natore, in ſodbo tega ſvetá sanizhevati, in ſe le ſodbe vſigavedozhiga Boga dershati, zhigar póta ſo smirej praviza in modroſt; ſ' ſvojim ſvétim uſmiljenjem nad terpézhim Jesuſam naſ uzhí, s' naſhim revnim bratam v' nadlogah is kerſhanſke ljubesni uſmiljenje imeti, in mu ſoſebno v' neſrezhi in bolesni pomagati. — Amen.

Zhetèrta poſtna pridiga.

Kadar je pa Pilatush vidil, de nizh ne opravi, temuzh, de vekſhi hrup vſtaja, je vsel vode, in ſi je umil roké vprizho mnóshize rekózh: Jeſt ſim nedolshin nad kervijo tega pravizhniga; ví glédajte. Mat. 26.

Danſ teden ſmo ſliſhali, de je veliki judovſki sbòr she Jesuſa k' ſmerti obſodil, in vidili ſmo, kakó neisrezheno ſo bili Fariseji, in piſmarji veſéli, de ſo mogli nad njim kakor nad preklinjevavzam boshjim tako ſodbo ſkleniti. Po Moseſovi poſtavi bi bil tedaj imel Jesuſ *kamnjevan* biti, pa ga vender niſo ſmeli kamnjevati bres vedenja in pervoljenja rimſkiga deshélniga oblaſtnika, ker je takrat judovſka goſpoſka pravizo zhes shivljenje in ſmert she sgubila. Shtrafinga kamnjanja ſe je pa raskazhenim Jesuſovim ſovrashnikam ſhe le premajhna, in ſhe nevarna sdela. Kamnjanje v' ozhéh Judov ní bilo takó slo sanizhljivo. Koliko prerokov ſo she popréd kamnjali, kterih ſpominj ſo posnejſhi ſhe zlo zhaſtili, in jim grobe v' zhaſt sidali. De bi tedaj Fariseji in piſmarji vſe ſpoſhtovanje do Jesuſa v' ſerzu sjudſtva saduſhili, de bi ga tudi po ſmerti smirej sanizhevali, sato ſklenejo, de bi mogel Jesuſ ſ' *ſmertjo na krishi*, to je, s' nar sanizhlivſhi ſmertjo ſhtrafan biti. Prédniki judovſkiga ljud-

ſtva ſo tedaj toshbo soper Jesuſa takó obernili, de ſe naſh isvelizhar Pilatushu ni ſdél le sanizhevavez judovſke vére, in preklinjavez boshji, ampak tudi *prelomlovavez zeſarſkih poſtav.* Oni ſe predérsnejo rezhi: *Tega najdemo, de ljudſtvo odvrazha, in mu prepoveduje zeſarju davke dajati, in pravi, de je on Kriſtuſ kralj.* Deshélni oblaſtnik kmalo ſposna, de is Jesuſovih toshnikov gola togóta, nevoſhljivoſt, in moshtovanjasheljnoſt govorí.

De bi tedaj Pilatush to toshbo mirno preſodil, in de bi mnóshiza prevezh va-nj ne tiſhala gré is druſhine, Jesuſa ſamiga ispraſhuje, njegovo nedolshnoſt ſhe bolj na tanko ſposna, in ſklene Jesuſa otéti, in ispuſtiti. Is tega namena marſikaj poſkuſi, poſhlje namrezh Jesuſa k' Heródeshu, kteri je bil velikanozhne prasnike v' Jerusalemu, in upa, de ta knés ne bo perpuſtil, de bi judovſka duhovſhina komu ismed njegovih podloshnih krivizo delala, in ga ſtiſkala. Potlej Pilatush mnoshizo ogovorí, in ji da na ſbiranje kteriga shelé ispuſheniga imeti, ali Barabba puntarja in ubijavza, ali pa Jesuſa, kteri je imenovan Kriſtuſ. Pa vſe te poſkuſhnje ſo mu ſpodletéle. Nenadjano sadershanje judovſkiga ljudſtva, in njegovo divje vpitje: *Prozh s' Jesuſam, ispúſti nam Baraba!* deshelniga oblaſtnika ſhe bolj nepokojniga dela, pa ſhe vender miſli in upa Jesuſa reſhiti. Ga ſizer ukashe tepſti, in ſhe vojakam ne brani, Jesuſa imenovaniga judovſkiga kralja, neuſmiljeno sanizhevati in martrati; pa je vſe to le is tega namena ſtoril in perpu-

ſtil, de bi togoto raskazhenih ſovrashnikov vſaj nekoliko potolashil. Sato pelje neuſmiljeno rastepeniga, in vſiga kervaviga Jesuſa pred mnóshizo, ſpet ozhitno pravi, de nad njim nobene krivize 'ne najde, in de bi Jude bolj k' uſmiljenju in persanaſhanju ſpodbódil, na ranjeniga Jesuſa ſ' pèrſtam pokashe rekózh: *Glejte zhlovék!* — Tode Judje ſo sa glaſ uſmiljenja ſerze in uſhéſa samaſhili, in ſpet divje vpijejo: *Krishaj, krishaj ga!* S' veliko nejevolje tedaj Pitatush rezhe: *Vsamite ga tedaj vi, in krishajte ga po ſvoji poſtavi.*

Kadar hudobna judovſka duhovſhina vidi, de malo ſ' tem opravijo, ker Jesuſa kakor puntarja tóshijo, tóshbo bersh drugazhi obernejo, in pravijo, de imajo oni nékako poſtavo, in de mora Jesuſ po tej poſtavi, kakor preklinjevavez boshji, umreti. Kadar je Pilatush, pravi ſ. piſmo, *to beſedo saſliſhal, ſe je ſhe bolj bal.* ¿Strah pred puntam ſe je sdaj vſe Pilatusheve duſhe polaſtil. In ta ſtrah ni bil prasen, ker je bil takrat punt she kaj navadniga, in ker bi bila duhovſhina, ktera je per nepokojni mnoshizi veliko premogla, jo lahko ſhe bolj nadrashila, in h' puntu napravila. Pilatush Jesuſa ſhe enkrat iſpraſhuje, in ſe smirej bolj od njegove nedolshnoſti preprizhuje. Savoljo tega ſhe enkrat k' mnoshizi pride, in ſpet Jesuſovo nedolshnoſt ozhitno ſprizhuje; ljudſtvo pa na vèſ glaſ divje vpije: *Ako boſh tega iſpuſtil, niſi zeſarjev prijatel; ſej ſledni, kteri ſebe kralja dela, zeſarju soper govori.*

Oh! kako zhudni so ti osleplјeni Judje! she dolgo zhasa nad rimsko oblastjo s' sobmi shkripljejo, in so Rimljanam s' nejevoljo podloshni, sdaj se pa hlinijo, de so nar svestejshi zesarjevi prijatli! — Ta svijazha jim je vezh, kot vse druge, pomagala. To hinavsko govorjenje Judov je Pilatusha takó pretréslo, in premotilo, de se sazhne majati. Boji se, de bi ga v' Rimu ne satoshili, de puntarje bolj podpira, kakor pa shtrafuje. Vséde se na sodni stol, in vès nepokojin vprasha: *Hózhem li vashiga kralja krishati?* Judje mu pa po hinavske odgovoré: *Nimamo kralja, ampak zesarja!* Hrup med ljudstvam smirej mozhnejshi perhaja, — sazhetik punta je viditi bliso, — Pilatush perjenja, — pa si velí posódo vode pernesti, de s' umivanjem rók poméni, kar s' besedo rezhe, ker pravi: *Jest sim nedolshin nad kervijo tega pravizhniga; vi gledajte.* Kakshino sodbo hozhemo nad tem Palatushevim sadershanjem skleniti? Ali nista, njegova nestanovitnost in njegovi strah pred ljudmí, vredna grajana biti? Premislimo dans l. p.! nauke in svarjenja, ktere nam Pilatushevo obnashanje da.

*
* *

1. *Nestanovitnost* se nad Pilatushem sosebno kashe. Shivo je bil preprizhan od Jesusove nedolshnosti, in od hudobije njegovih toshnikov; serzhno je shelel Jesusa otéti, in mozhno se sperviga togôti raskazhenih sopernikov nashiga svelizharja v' bran stavi; pa vender ni svest svojimu naprejvsetju ali sklepu, temuzh savoljo divjanja rastogotene mnoshize

odjenja, in v' shelje hudobnih Judov dovólji. Kakó svarljiv nam je rasgled deshélniga oblastnika Pilatusha, ako ga od te strani poglédamo! Kakó mozhno nam perporózha svèt modriga ¿Siraha, kteri pravi: *Ne dajaj se slednimu vetru majati, in ne hodi po steherni poti, kakor tisti delajo, ki so nestanovitniga serza; temuzh bodi stanoviten v' svoji besedi, in eniga govorjenja se dershi.*

Velikokrat dobimo ljudí, kteri so enaki slabimu terstu, ter niso stanovitni v' svojih mislih, ne v' svojih sklepih, ne v' svojim djanji. Kakó ostudna in nesramna je taka nestanovitnost! Le takrat delash kakor zhlovek in kakor kristjan, kadar svojo pamet v' svojim djanji in nehanji rad ubogash, in le tak svèt poslushash, kteriga ti skosi sveto vero rasvitljena pamet daje; takrat saslushish per Bogu dopadenje boshje, per svetu pa zhast. Ali se pa nestanovitnesh ravná po naukih in svetih svoje pameti? sej le svojo slepo gnatuv in svojo nepremishljenost ubóga, njegova pamet je velikokrat neumnesh njegoviga serza, in igra njegovih hudih strast. ¿Si ne isbere s' svojim premishljevanjem poti, po kteri hódi, temuzh unanje okolishine ga na-njo pahnejo. Vsak napótlej ga drugam oberne; sleherno spremenjenje v' njegovim truplu, ali pa sunej njega mu njegove misli spreoberne; she zlo vreme ima zhes njegove misli in dela veliko mózh.— Ali mar tak nestanovitnesh svojo pamet prav obrazha? Ali ne shiví bolj po nagnjenji svojiga mesa, in po unanjih rezheh, kakor pa po

ſvoji volji? Ali tedaj ohrani ſvojo zeno in imenitnoſt kakor zhlovek in kakor kriſtjan? Kakor pa neſtanovitnoſt ſleherniga zhloveka omadeshije, in kriſtjanu ſhe tolikanj vezhi nezhaſt dela, kolikor bolj je njegov um rasſvitljen, in kolikor ſtanovitniſhi bi snal in mógel kriſtjan ſ' tolikimi mozhnimi perpomozhki v' ſvojim djanji biti; ravno takó je neſtanovitnoſt tudi *naſhi ſrezhi napotlej*, in *ſilno ſhkodljiva.*

She sato je neſtanovitnesh objokovanja vredin, *ker malo kdej ali pa nikoli k' pokoju ne pride*, kakor ſlab terſt ní nikoli per pokoji, kteriga ſlehern veterzhik maje. Neſtanovitnesh namrezh nima terdnih naukov, kterih bi ſe per neſtanovitnoſti zhaſnih rezhí dershal; njegov duh ne more nagnjenja in shelj v' bersdah dershati, in ſe ne more mozhi ſvojiga teleſa in drusih unanjih rezhí, v' bran poſtaviti; ne more ali pa ſe mu ne poljubi ſodbe drusih ljudí prav zeniti, in torej mora njegova duſha neisrezheno nepokojna biti, ker ſe sdaj po tem govorjenji ravna, sdaj po tem nagnjenji bres premiſlika shiví; in takó je tedaj tudi od neſtanovitnesha rezheno, kar ſ. Jakop od dvomívzov pravi: *Je enak morſkim valovam*, *ktere vetrovi ſemtertje gónijo.* Neſtanovitnoſt in pokoj ſerza ſe tedaj ne ſprimeta. Bres pokojniga ſerza pa ne moremo nobene ſrezhe upati, in vshivati. Kaj je tedaj neſtanovitnesh? je ubijavez ſvojiga pokoja, in ſovrashnik ſvoje laſtne ſrezhe.

She to bi moglo ſleherniga kriſtjana vſelej neſtanovitnoſti varovati, kdor koli ſam ſebe

ſ' kerſhanſko modroſtjo ljubi. Pa ſhe bolj ſe je bomo kakor ſovrashnize ſvoje ſrezhe varovali, zhe premiſlimo, de naſ neperpravne ſtorí, *veſelje prijasnoſti*, *in ſrezho hiſhniga miru vshivati*, *in de nam v' ſpolnjenji dolshnoſt naſhiga ſtanu velike sadershke ſtavi.* Go, tovo je l. p.! de prijasnoſt, ta nebeſhka bzhí, ktero je Ozhe ljubesni v' zhloveſhke ſtanovanja poſlál, de nam vshitek shivljenja mnoshi in ſladí, — de prijasnoſt pravim, ſe ne sedini s' neſtanovitnoſtjo! Neſtanovitnesh ſizer lahko in velikokrat prijasnoſti dela, pa ravno tako lahko in hitro ſpet svesi prijasnoſti tèrga. Vſaka ſhe takó majhna beſediza ga soper prijatla raskazhi, ſe ga prezej navelizha, in na ſvojiga ſtariga prijatla bersh posabi, de le ktériga noviga dobí. — In ako lih bi neſtanovitnesh ſvoje prijasnoſti prezej ne rastergal, ſe li kdo samore s' njim prijasno meníti? ſej ima takó malo ſtanovitniga nad ſaboj, de ſe moraſh vſako uro bati, de bi ga she ſpremenjeniga ne naſhel; ſej ſe tedaj na-nj ne ſmeſh toliko sanaſhati, de bi mu vſe ſvoje ſerzé saupal. — In ali ne preshene nepokoj, v' kterim je neſtanovitnesh, prijetne duſhne jasnoſti? Ali njega ne ſtorí zhmerniga, samiſhljeniga, in neukretniga? kdo hózhe, in kdo samóre ſ' takim zhlovekam prijasnoſt delati? in kdor je ſ' takim she svésan, ali ni gotóvo, de je obshalovanja vredin?

Ravno takó neſtanovitnoſt tudi *vshitek hiſhne ſrezhe* pokonzhá. Ali je mòzh takim zhloveku, kteri je v' miſlih ſpremenljiv, v' naukih neſtanoviten, v' obljubah nesveſt, — kteri ſe bolj po

unanjih rezheh, kakor po ſebi ravna, — ali je mozh takimu neſtanovitneshu dolshnoſti moshá, ozhéta in goſpodarja ſpolnovati, ker je h' temu ſpolnjenju nékako ſtanovitno in lepo obnaſhai. tako slo potrebno? Morebiti sdaj ſvoji sheni vedno ljubesen in sveſtobo obeta, in kmalo druge perſhone njegovo ſerze premotijo. Danaſ da ſvojim otrokam in poſlam tako imenovane *neſpremenljive* sapovedi; v' nekterih dneh, morebiti ſhe zlo v' nekterih urah, morajo pa she po drugih sapovedih shiveti. Danaſ pravi, obéta, in ſe perſéga, de bo vſe dobro nekterim perſhonam v' prid ſtoril, — jutri pa she ne bo hotel nizh sa to vediti. Sdaj je morebiti prav veſél, pa kmalo bo prav zhmérn; sdaj je morebiti poln ljubesni, pa she majhna rezh ga ſtorí terdiga in neuſmiljeniga. S' beſedo, ker ſta laſtna terma in zhmernoſt svéſti ſeſtri neſtanovitnoſti, lahko veſte, l. p.! de tiſti ne more biti ne ljubesniv mosh, ne móder ozhe, ne pravizhin goſpodar, ne prijeten prijatel, v' komur neſtanovitnoſt goſpoduje.

In kake moshne sadershke nam ſtavi neſtanovitnoſt *v' opravkih naſhiga ſtanu!* Kako hozhemo ſrezhno delati, zhe nimamo kakih terdnih in ſtanovitnih vodílniz? Teh pa neſtanovitnesh nima. Kakó hozhemo ſvoje opravila ſ' pridam opravljati, zhe ſe ljudjé na naſ ne saneſó, in nam ne pomagajo? Neſtanovitnesh ſe pa ſam perpravi ob saupanje drusih ljudí. Velikokrat kako ſlabo, ali pa ſhe sanizhljivo ſtran pokashe, in ſ' tem ljudí oſtraſhi, de mu nobenih opravíl ne isrozhé, in de ſe s' njim

v' nobeno saveso ne podajo. Kdo bi ſe na kakim dolgim in teshkim popotovanji na ſlab terſt opéral? Terſt ſe vkrivi, ali pa raslomi, in naſ ispuſtí, de na tla pademo. Kdo bi ſe tedaj v' kakim imenitnim opravku s' zhlovekam ſklepal, kteri je ſlabimu terſtu tako enak? Tudi taki neſtanovitni ljudjé naſ sapuſté, kadar njih pomozhi nar bolj potrebujemo. — Verh tega neſtanovitnesh le ſklepe dela, pa jih malokdaj ispolni. Kar ‚Salomon od lenúha pravi, lahko na neſtanovitnesha obernemo: *On umerje v' ſvojih sheljah.*

Kako bi mogla sadnizh zhédnoſt per neſtanovitnoſti obſtati? Ali ni zhednoſt *ſtanovitnoſt v' dóbrim*, *in ſtanovitno persadevanje*, ſvoje miſli, sheljé in dela le v' to obrazhati, kar je prav in naſha dolshnoſt? Samóre tedaj zhednoſt v' neſtanovitni duſhi proſtor imeti? Neſtanovitniki sdaj Bogu ſlushijo in zhednoſti, sdaj shivé po hudih ſvétovih navadah, in hodijo sa glaſam greha. Kakorſhina je druſhina, v' ktero pridejo, takó ſe pa vedó; med dobrimi ljudmí ſo dobri, med hudobnimi pa hudobni. ‚Svojih miſel ne obrazhajo k' Bogu ispraviga ſposnanja, ali pa is zhiſtih naukov, temuzh savoljo unanjih rezhí. V' ſrezhi Boga s' sadovoljnim ſerzam zhaſté, kakor dobriga in modriga Goſpoda ſvojiga shivljenja; kadar jih pa neſrezha, ali terpljenje sadene, je pa njih ſerzé bersh polnó togote in memranja zhes Goſpodovavza ſvetá. *Nekoliko zhaſa verujejo, ob zhaſu ſkuſhnjave pa odſtopijo*, pravi Jesuſ Kriſtuſ.

Ravno tako tudi ſ' ſvojim blishnim le po ſvoji termi, in zhmernoſti, in po unanjih okoliſhinah delajo. Sdaj ſo poſtavim uſmiljeni, in dobrotljivi, sdaj pa terdi in neuſmiljeni; danſ ſo ſilno poſtreshljivi, jutri nam bodo pa nar manjſhi poſtreshbo odrekli. Ali je tedaj tak zhlovek zhednoſtin in pobóshin, kteri tako med pravizo in krivizo omahúje, in ſe sdaj na to, sdaj na to ſtran naſlanja? Kakor ni zhlovek, sdrav, kterimu nektere dni in tedne v' létu nekoliko odléshe, pa vender vezhi del v' létu zhes ſlaboſt ſvojiga teleſa, in bolezhine tóshi, ravno tako tiſti niſo sdravi, in v' duhu zhednoſtni, kterih duſhni ſtan je tako slo ſpremenljiv. Kriſtjani! zhe vaſhi zhednoſti ſtanovitnoſti manka, ji vſiga manka. Le savoljo take neſtanovitnoſti v' dobrim je vaſh duſhni ſtan nevarn. Zhe vezhkrat is zhednoſti v' greh preſtopate, tesheji bo vaſh odgóvor, in huji bo vaſha ſhtrafinga; zhe dobro vezhkrat sapuſtite, tesheje ſe bote k' ſpolnjenju ſvojih dolshnoſt ſpreobernili; neſtanovitnoſt vaſ sadnizh na take ovinke - sapelje, na kterih ſe bote teshko pogubljenja ogibali.

Koliziga objokovanja ſo pazh vredni, kteri ſe dajejo vetróvam neſtanovitnoſti ſèmtertje majati! Pokoja shelé, in po ſrezhi sévajo, neſtanovitnoſt jih pa neuſmiljenimu nepokoju v' róke da, jim sagrení shivljenje, in jih od poti sapeljuje, ktera h' zilju pelje, kjer vezhnljiva krona le tiſtih zhaka, kteri ſe neutrudeno vojſkujejo, ſ' ſtanovitnoſtjo hrepené po vezhnim shivljenji, in ſo v' dobrim zlo do konza sveſti.

Kdo tedaj ne vidi nevarnosti, v' ktero nas nestanovitnost postavi? Kaj ne, de nas je ona ob marsikako veselje, ob marsikako srezho perpravila? Koliko bomo pa she le v' prihodnim zhasu na sgúbi, zhe ne shivimo po stanovitnih vodílnizah in naukih, ampak po slepim domishljevanji, tamnih obzhutlejih, in spremenljivih termah? ¿Stanovitnost v' dobrim je tedaj gotovo nar vezhi dar boshji, sa kteriga moramo ponishno prositi, in deleshni je bomo, zhe le tiste perpomozhke prav obrazhamo, ktere nam pamet in véra tako gorezhe perporózhate. Vedno imejmo tedaj aposteljnovo opominovanje pred ozhmí, kteri pravi: *Bódite stanovitni in nepremakljivi, in smirej rástite v' Gospodovim delu, ker veste, de vashe delo ne bo sapstojn v' Gospodu.*

Pilatushevo obnashanje she nekoliko ob kratkim premíslimo — in preglejmo, sakaj je Pilatush Jesusa, od zhigar nedolshnosti je bil preprizhan, vender k' smerti obsodil; in sposnali bomo, *de ga je prepovedani strah pred ljudmí* v' ta greh sapeljal. Tudi v' tem nam je njegov isgled v' nauk in svarjenje.

2. Vse Pilatushevo obnashanje kashe, de ní bil prost od nesrezhniga strahu pred ljudmí. Preprizhan je bil, kakor smo popred slishali, od Jesusove nedolshnosti. Per vsakim sprashevanji se je bolj preprizhal, de Jesusa le nevoshljivost in sovrashtvo toshita. ¿Si je tudi slo persadeval Jesusa otéti, in se sperviga moshko v' bran postavi krivizhnim proshnjam Jesusovih sovrashnikov. Ker so pa ti v-nj smi-

rej bolj tiſhali; ker je od ſvojih ſprednikov podſhuntano ljudſtvo smirej huje vpilo; ker ſo mu rekli, de morajo nad njegovo svetlobo do rimſkiga zeſarja dvomiti, zhe takiga zhloveka ispuſtí, kteri ſam ſebe kralja dela; in ker ſe Pilatush bojí v' Rimu satoshen biti, de puntarjev ne ſhtrafuje, ampak jim ſhe le potúho deje; tedaj je bil ſtrah ſvojo dolshnoſt prelomiti premagan od ſtrahu pred ljudmí in pred njih nejevoljo, in sato je Pilatush ſvojimu prepriʒhanju naſproti ſtoril. Kaj ſe nam nad takim obnaſhanjem sdi? Ali li samoremo takiga ſodnika isgovarjati ali tako ſodbo poterditi? Ali ne vidimo nad Pilatushem kako delezh zhlovek sajde, kteri ſe v' ſvojim djanji in nehanji ljudí prevezh bojí, ali pa jim prevezh dopaſti shelí? Kako slo ſpodkopuje tako obnaſhanje véſt, ſ' ktero moramo dolshnoſti ſvojiga ſtanu ſpolnovati, in poſhtenje, ktero ſmo Bogu dolshni! Preſtrahoviti zhlovek pazh velikokrat na ta modri nauk posábi: *Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor pa ljudem!* v' kakim naſprotleji je pazh ſam ſ' ſabo! kolikokrat mora ſvoje prepriʒhanje satajiti, in mu ravno naſproti delati!

Kako *krivizhin in neuſmiljen* je, kdor v' ſvojim djanji in nehanji le na zhloveſhko hvalo, ali zhloveſhko grajanje, na zhloveſhko ljubesen ali zhloveſhko ſovraſhtvo gleda! Sapſtojn ga nedolshnik pomózhi próſi, gluh je proti njegovim proſhnjam, ker ſe bojí, de bi ſe njegovimu mogozhnimu ſtiſkavzu ne saméril, ko bi nedolshnimu pomagal. Sapſtojn ga próſite, de

bi kako ſploh dobro rézh ſtoriti pomagal, ne uſliſhi vaſ, ker ſe boji, de bi ne bil perſiljen temu mogozhneshu kaj sopergovoriti, ali pa ſe temu prijatlu sameriti. De bi ljudem dopadel, ktere ljubi, zhiſla in zhaſti, ali je ſizer kako s' njimi v' savesi, velikokrat ſveto sapoved ſvoje dolshnoſti s' nogami tare, ſvojo veſt bres premiſlika rani, ſvoje opravke v' némar puſha, ſvoje dobro imé omadeshije, ſvoje premoshenje v' nevarnoſt ſtavi, in ſe taziga dela lotuje, ktere je gerdo in nevarno. —

Zhlovek, zhes kteriga zhloveſhki ſtrah in zhloveſhka dopadljivoſt toliko, ali vſe premoreta, je *vedno v' nevarnoſti de ga golufje ſlepé, sapeljivzi pa v' napzhine pregreſhne namene óbrazhajo.* Zhe mu shivo pred ozhí poſtaviſh, de ſe bo ſ' tem ali ſ' tem ako lih pregreſhnim delam ljudém perkupil, kteri mu bodo slo hvaleshni, in ga smirej pómnili; de ſe bo ſ' ſpolnjenjem ſvojih dolshnoſt, in ſ' ſvojo veſtnoſtjo in tankobo ljudém samériI, ſe bo ob njih ſpoſhtovanje perpravil, in jih soper ſebe raskazhil; zhe mu kaj taziga shivo pred ozhí poſtaviſh, ga boſh prezej toliko preſtraſhil, de mu bo pamet otamnéla, véſt saſpala, in de bo sadnizh kakor Pilatush perpravljen v' tvoj pregreſhin in hudoben ſvèt dovoljiti.

In kako bi bilo mozh takimu zhloveku, kteri v' ſvojih miſlih ali sheljah, in v' ſvojih opravkih tako ſkerbno na zhloveſhko hvalo, ali zhloveſhko grajenje, na njih ljubesen in ſovrashtvo gleda, *mir in pokoj veſti vshivati*, ktera ſta nam v' naſho ſrezho slo potrebna?

ſej mu ſkerb, de bi ſ' ſpolnjenjem dolshnoſt ſvojiga ſtanu tega v' ſramoto ne perpravil, tega pjevezh shaloſtniga ne ſtóril, tega pa soper ſebe ne rasdrashil, vſe veſelje per nar boljſhih delih opelíni. V' velike saderge pride, in slo je nepokojin, ker shelí vſim ljudém prav ſtoriti, in vſim dopaſti. Ali pa niſta neſrezhni zhlovéſhki ſtrah, in nesgodna zhloveſhka dopadljivoſt she vzhaſih prevelike oblaſti zhes vaſ imela? Kolikokrat ſte laſtno preprizhanje satajili, ſe niſte sa reſnizo potegovali, niſte zhednoſti branili, in niſte dobriga ſtorili, ker ſte ſe bali, de bi ſ' ſvojo odkritoſerzhnoſtjo koga ne shalili, in ſe mu ne samerili. Kolikokrat ſte ſhe ſvojimu preprizhanju naſproti govorili, in delali, kolikokrat ſte v' imenitnih in velizih rezhéh ſtrahovito perjenjali, ſte marſikaj poterdili, de je reſ in prav, in ſte marſikaj ſtoriti dovolili in perpuſtili, kar je vender vaſha pamet in véſt sanizhevala, in ſtudila! kolikokrat ſte v' govorjenji s' drugimi potegnili, in jih hvalili, le sato de bi nekterim ljudém dopadli, kterih prijasnoſti nozhete sgubiti, deſlih vam je véſt táko obnaſhanje kakor pregreſhno ozhitala! — Ali niſte vzhaſih kaziga dobriga dela opuſtili is ſtrahu, de bi ſe nekterim ljudém ne samerili? Ali bi ne bili lahko vzhaſih kaj hudiga ubranili, ko bi ne bili preodjénjavni do tazih ljudí, kteri zhes vaſ veliko premorejo? Ali niſte marſikdaj kakor oródje v' kake hude naklepe drugim ljudem ſlushili, in pomagali, ker ſe vam je nemogozhe sdelo, temu predniku kaj odrezhi, temu prijatlu kdej v'

brán se ſtaviti, ali temu dobrotniku kaj sopergovoriti? ¿Se niſte vzhaſih umnih in pravizhnih ljudí le sato ogibali, de bi vaſ ne bili nekteri nevoſhljivzi vidili? Ali niſte nikoli sato v' sanizhljive in nevarne druſhine hodili, de bi ſe bili sanizhevanja nekterih ljudí obvarovali, in de bi ſe po njih naukih in ſhegah ravnali? — Oh! le ſposnajte, de takoſhniga neſrezhniga zhloveſhkiga ſtrahú, in zhloveſhke dopadljivoſti niſte prav proſti, ampak de ſhe le velikokrat ſta ſe v' vaſhi beſedi in vaſhim djanji kasala, in ſhe je velikokrat ſta vam bila v' klézhet, ali v' ſkalo, nad ktero ſe je vaſha zhednoſt rasbila! Oh! ljubesnivi poſluſhavzi! to naj vaſ mozhno ſpodbada, taziga greha snebiti ſe, kteri vam je she tolikokrat ſhkodoval, in vam sna ſhe ſhkodovati! V' tem naprejvsetji naj vaſ apoſtoljſki nauk podpéra: *Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor pa ljudém.* ¿Strah boshji naj sa vſelej preshene veſ zhloveſhki ſtrah is vaſhiga ſerza. Kriſtjani! nobene minute ne odlaſhajte ta neſramni jarm neſrezhniga, pregreſhniga zhloveſhkiga ſtrahu od ſebe vrezhi, in nikoli ne perpuſtite, de bi vaſ kdo ob nar vezhi lepoto, ki jo imate, namrezh ob kerſhanſko proſtoſt perpravil. Ako ſvét hozhe, de bi po njegovih poſtavah, ſhegah, in navadah shiveli, shivíte ſizer po njih, to de le toliko po njih shivíte, kolikor ſe ſ' zhednoſtjo ſklépajo. Kadar pa hozhe hudobni ſvét zlo v' ſvetíſhe ſegati, zhednoſti mejnike ſtaviti, greh pa povikſhevali, — takrat ſe ſmejajte njegovimu povelju, in ſe njegovi modroſti na vſo mózh v' bran

ſlávite. Nikar ne bodite gerdi in sanizhljivi ſushniki ſvetá in greha, ampak shlahtni, imenitni zhaſtivzi zhednoſti. — Taka ſushnoſt zhednoſti naſho proſtoſt mnóshi, povelizhuje, oshlahtnúje, in bolj popolnama dela, in naſ vezhne ſrezhne proſtoſti otrók boshjih vredne ſtorí. — Kar pa zhalno neſrezho in ſhkodo sadene, le s' Davidam rezímo: *Oni bodo kleli, tí boſh pa shegnoval* (blagroval). Réſ, *ſvét bo klel*, pa njegovove kletvíne bo konez, *tí boſh pa shegnoval, in tvoj shegen bo vezhin, ker tiſti vekomej ne bo oſramoten, kdor v' Goſpoda saupa.* — Amen.

Péta poſtna pridiga.

Ker Judesh vidi, de je Jesuſ obſojen, ſe ſkaſá, in vikſhim duhovnam in ſtaraſhinam trideſet ſrebernjkov nasaj perneſe rekozh: Greſhil ſim, ker ſim nedolshno kri isdal. — In je ſrebernike v' tempeljnu od ſebe vèrgel, ſe je prozh pobral, je ſhel tje, in ſe je s' vervjo obéſil. Mat. 28.

Dva apoſteljna ſta ſvojimu boshjimu uzheniku Jesuſu ſilno nesveſta; eden ga je satajil, eden pa isdal; eden dela dolgo, ojſtro in reſnizhno pokóro sa ſvoj gréh, eden pa obupa, in umerje v' neſpokornoſti; eden je vidna gla-

va Jesuſove zerkve, in je v' nebeſih in na semlji neisrezheno viſoko povikſhan, eniga duſha je pa v' pekel pokopana, in nad njegovim truplam ſe ljudem na semlji ſtudi. Praviza boshja! kako nesapopadljive ſo tvoje ſodbe! Kdo ſme savoljo raslozhka, ki ga med greſhniki delaſh, od tebe rajtingo terjati? Kdo te ſme vpraſhati, sakaj eniga greſhnika oshiviſh, eniga pa sapuſtiſh? Tako ſpolnujeſh, kar je Jesuſ nekdaj ſvojim apoſteljnam prerokoval, de bo ismed dvéh, ktera ſta enaziga shivljenja, eden isvoljen, eden pa pogubljen: *Takrat boſta dva na polji, eden bo ſprejet, eden bo pa savèrshen.*

In mí ljubesnivi poſluſhavzi! kteri ſmo greſhniki, kakor ta dva apoſteljna ali bomo v' Petrovi pokóri, ali v' Judeshevi neſpokornoſti umerli? Upam ſizer, de ne bomo v' Judeshevim obupanji umerli, ali pa tudi ne bomo v' njegovi neſpokornoſti umerli? Ali bodo naſhi grehi zlo do naſhe ſmerti, in ſhe po naſhi ſmerti oſtali, kakor Judeshev greh; ali pa bodo kakor Petrov greh oprani in isbriſani?

Oh! ljubi poſluſhavzi! tega vam ne moremo ne jeſt, ne ſvetniki, ne angeljzi povedati; to ſkrivnoſt ſam Bog vé, in jo perkriva ſ' tamo ſvojih vezhnih ſklepov, in tukej lahko Jesuſove beſede povsamem: *Tega nihzhe ne vé, tudi angelji v' nebeſih ne, ampak le ſam Bog.*

Pa zhe ravno ſtraſhne globozhine boshje modroſti, in boshjiga snanja predersno ne ſmemo pregledovati, vender ſmémo od sgorej imenovane vpraſhanja s' previdnoſtjo ſoditi, in ſploh

rêzhi, de je Judesheva ſmert slo ſpłohna in navadna, de jih bo veliko kriſtjanov Judesheve ſmerti umerlo, in de ſe je tudi nam bati, de bi take ſmerti ne umerli.

Ta je ſtraſhin nauk! pa vender moram od njega govoriti, in ga po raslaganji rasſvitljenih zerkvenih uzhenikov rasloshiti, ker je veliko kriſtjanov, kteri ſe ſizer umne, prebriſane in modre ſhtejejo, pa vender hozhejo velikokrat nepremakljive resnize ſvetiga evangelija ſ' pohujſhljivimi nauki sdrushiti, in ker je to nar viſokejſhi ſtopinja hudobije hudih ſtraſt, de zhloveka k' sadnji neſpokornoſti pervlezhejo, kakor she ſtari pregovor pravi: *Kakorſhino shivljenje, taka ſmert.* In to je ſkorej gotovo; kdor je igro ljubil, jo vezhi del ljubi do ſmerti; kdor je bil nizhemurn, ſe hozhe tudi v' ſmerti od drusih kaj lozhiti; kdor ima ſtaro ſovrashtvo, ga tudi na ſmertni poſtelji sagovarja, ali pa ſe ſ' ſovrashnikam morebiti le k' videsu ſpravi; kdor je v' nezhiſtoſti shivel, ſi ſhe zhaſt is tega dela, de kakor svéſt malikovavez ſvojiga malika umerje; kdor ima ptuje blago, ſe nozhe ſ' povrazhilam ob dobro imé perpraviti, in ga nozhe ſvojim jerbam is rók vseti; in ker ſe ſlehern ſvoje hude navade vezhi dél tako ſvojoglavno dershí, torej ſe bo nad njim Jesuſovo ſtraſhno shuganje ispolnilo: *V' ſvojih grehih boſte umerli.*

Pazh reſ! ljubesnivi poſluſhavzi! *veliko kriſtjanov umerje v' neſpokornoſti, in neſrezhna Judesheva ſmert, je ſmert neisrezheno veliko greſhnikov.* To premiſhljevanje naj nam um

in pasnost budí; tí pa, o Bog! nam daj svojo gnado; de bomo to resnizo smirej premishljevali; in zhe mi bo kdo savoljo tega ozhital, de tako shálostin nauk osnanujem, me tí, moj Bog! s' tem isgovôri, de s. evangeli od nobene resnize sloshnishi, in ojstrejshi, kakor od té, ne govorí, in de se osnanovavzi tvoje besede s' tem nar bolj pregreshé, zhe ljudstvu nauke perkrivajo, ktorih si jih tí s' tolikim pridam, in s' toliko skerbjó uzhíl.

*
* *

Ne bilo bi prav soditi, in misliti, de se Judesh Ishkarjot, kteri je Jesusa Kristusa Judam isdal, ní nad svojo isdajbo, nad svojo ostudno pregreho, nizh kasal, in je nizh objokoval. Njegova hudobija ga je mozhnó presúnila, njegova huda vest se je sbudíla, in ga je s' straham in shalostjo napolnila. Judesh sposna hudobijo in velikost svoje pregrehe, in se ksá. *Greshil sim*, pravi, *ker sim nedolshno kri prodál;* greshil sim, ker sim nedolshniga, pravizhniga zhloveka v' smert isdal.

Stúdi se mu nad plazhilam njegove isdajbe, nad trideset sreberniki, in jih ponuja vélikim duhovnam; in she potém, ko jih tí nozhejo nasaj vseti, jih Judesh vezh per sebi ne terpí, ampak jih nese v' tempelj, in jih tam od sebe vershe. In vender per vsim tem ne storí pokore, ampak kakor savershenez umerje: *Tje je shel, in se s' vervjó obésil.* Ta Judeshev sgled nam je lahko v' nauk, de bi mógli mí savoljo svoje majhne, in slabe pokóre v' strahu biti. Ker, ako je Bog Judesha savèrgel,

ali ſe ní tudi nam bati, de bi ne bili saver-sheni? Zhe je Judesh greſhil s' obupanjem nad miloſtjo boshjo, in je v' nepokori oſtal, ali pa mi ne greſhimo tudi ſkosi preveliko, prederſno saupanje, in ſkosi sanikernoſt, mehkoto, in ſlaboſt? Naſha grevinga ſhe ne doſéshe natore prave grevinge, naſh ſklep poboljſhanja je ſkorej vſelej bres ſadú. Judeshevo sadershanje je bilo naſproti boshji dobroti in miloſti, naſhe je pa naſproti boshji pravizi in ſvetoſti boshje sapovedi. S' beſedo, naſha pokora je vezhi del pokora bres shaloſti, ali grevinge, pokora bres terdniga ſklepa in poboljſhanja, pokora, ktera je pravi reſnízhni pokori, in vſim naukam ſvetiga evangelija naravnoſt naſproti.

Naſha pokora je 1. *bres ſerzhne shaloſti ali grevinge.* Oh, ljubi kriſtjani! zhe ſveje ſerze pregledamo, in ſami ſebe prav ispraſhamo in preſodimo, lahko ſposnamo, de to ſhe podobno ní pravi grevingi, kar mí grevingo imenujemo, in de kriſtjani vezhi del ne ſkerbé sa ſerzhno shaloſt, kadar gredó k' ſpovedi, ako lih je notranja, zhesnatorna, popolnama shaloſt duſha sakramenta ſvéte pokore. Lahko ſposnamo, de kriſtjani le sato ſkerbé, de ſvoje grehe ſpovedniku perpovedujejo, in de je molituv, kteri grevinga pravimo, le perſtavek k' njih ſpovedi; lahko vidimo, de ſhe marſikdo posabi poverſti ſpovedovati ſe, in potrebne molitvize saporédama moliti; in dé nekteri greſhniki ſvoje nar vezhi grehe ſpovedniku pravijo le kakor rajtingo, ktero ſo mu dolshni povedati od ſvojiga ſvéſtiga ſpominja, in od ker-

ſhanſkih ſhe v' mladoſti prejétih naukov. To premiſhljevanje, l. p.! bi moglo marſikomu véſt savoljo grevinge isbuditi in take ljudí poduzhiti, de njih grevinga ní drusiga, kakor is ſréde ſkal isrezhéne beſéde: *Oni bodo is ſrede ſkal (ismed ſkalovja) vpili.* Pſalm. 103. Is taziga premiſhljevanja bi marſikdo ſpósnal, de je njegova grevinga le beſeda, ktere ſe je nauzhil, de pa ne pomiſli, kaj beſeda poméni, in bi ſposnal, de mora v' ſerzu miſliti in zhutiti, kar s' uſtmi pravi; ſposnal bi marſikdo, de ſo njegove molitvize per ſpovedi le beſede, ktere pridejo is taziga ſerza, ki je bolj terdó kakor ſkala, ktero ſerze je vſim obzhutlejem saperto, ako lih je bilo v' druſhini Jesuſovih otrók poduzheno, kakor je bilo Judeshevo ſerze ljubesni njegoviga boshjiga uzhenika saperto, in kamnito, ako lih je bil Judesh v' druſhini Jesuſa Kriſtuſa isrejen.

Naſha pokóra je 2. *bres terdniga ſklépa, poboljſhati ſe.* Ne posnaſh, l. kriſtjan! natore zhloveſhke duſhe, ne nauke sdrave pameti, ako praviſh, de je tvoj ſklep poboljſhanja terdin, in ſtanoviten, deſlih smirej ſtare grehe ponávljaſh, in de danaſ reſnizhno to ljubiſh, kar boſh jutriſhni dan ſovrashil. Tertulijan ſi je upal obétanje greſhnikov, kteri ſvojih obljub niſo v' djanji ispolnili, naravnoſt nizhemurno in prasno govórjenje imenovati. *Nizhemurno in prasno je*, pravi Tertulijan, *zhe rezheſh: Jeſt ſim hotel nekaj ſtoriti, pa niſim ſtoril.* Isgovarjaſh ſe, l. kriſtjan! in praviſh, de je tvoje meſó ſlabo, ali de je tvoja natora ſlaba,

deſlih ravno tvoj padez v' ſtare grehe ſprizhuje, kako mozhnó je tvoje meſó, ker duhá, kteri je vſa zhlovekova mózh in podpóra, tolikokrat premaga, in v' ſushnoſt ſpravi. Sadnizh, pravi Tertulijan, zhe je lih tvoje meſó po tvoji miſli ſhe tako ſlabo, vender ſe ſpodóbi, de takrat, kadar ſe zhes ſvoje ſlabo meſo toshiſh, tudi vſelej perpomozhke v' miſel vsameſh, ktere ti Bog daje, de bi samógel ſvoje meſó v' bèrsdah ohraniti. *S' tem, kar je v' tebi ſlabiga ſe isgovarjaſh; na to pa ne miſliſh, kar je v' tebi mozhniga.* Ali miſliſh, de ti ní v' nizh ljúzh tvoje pameti, ktero ti je Bog dal, de te vódi? Ali ní nizh gnada boshja, ktera neprenehama v' notranjim tvojiga ſerza govorí, te ſpodbada, preprizhuje, in mezhí? Ali niſo nizh, vſi dobri ſvetje, gorezhe in môzhne opominovanja, in svelizhanſki rasglédje? —

Oh! ljubi moj kriſtjan! *na to pa ne miſliſh, kar je v' tebi mozhniga.* Ako bi bil ſhe kerhkejſhi, kakor je gláshovna, pravi ſ. Avguſhtin, vender bi tvoja kerhkoſt in ſlaboſt tvojih padzov v' greh ne mogla sagovarjati. *Deſlih je glash kerhák, vender ti dolgo zél obſtane, ako ga varijeſh. Najdeſh glashe is kterih ſo dedizov dedizi pili, in is kterih ſhe sdaj njih mlajſhi pijó.* Ta kerhkoſt je dolgo verſto lét premagala. Tako ſ. Avguſhtin ſódi; in kaj je tebi is tega ſkleniti? Tó-le, de ſvoje neſtanovitnoſti ne moreſh sagovarjati, de tvoj ſklep poboljſhanja ní bil terdin, ne reſnizhin, ne ſtanoviten, ker ſi od njega tolikókrat bres vojſkovanja, in bres ſkuſhnjave od-

ſtópil. *Reſ je tedaj nizhemurno in prasno, ako rezheſh: Jeſt ſim hotel nekaj ſtoriti* (poboljſhati ſe) *pa niſim ſtoril.* Pobóshne duſhe! ktere ſe soper majhne grehe vojſkujete, in jih ne morete popolnama satreti, nikár ſe ne treſite! vaſhe vſakdanje premaganje je naſtópek vaſhe ſlabe natore. Pa danaſ ne govorím od vaſ, ampak od velizih greſhnikov.

Greſhniki! kteri ſte ſe dolge goſpodovavne pregreſhne navade she navelizhali, in sdaj nad ſvojo ſushnoſtjo sdihujete, in ſi reſnizhno perſadevate proſtóſt boshjih otrók doſezhi, nikar ne obupajte in ne opeſhajte savoljo nekterih novih padzov v' greh, is njih ne morete ſklepati, de bi vaſha grevinga ne bila reſnizhna. Tudi od vaſ danaſ ne govorím.

Naſha pokora je 3. *velikokrat pravi, reſnizhni pokori naravnoſt naſproti.* Tridentinſki sbor nam (v' 14 ſeji, 2 poſtavi) od prave reſnizhne pokóre kratek, pa vender raslozhin sapopadek da, ker pravi: *V' sakramentu ſ. pokore ne moremo odpuſhanja ſvojih grehov bres naſhiga veliziga jokanja in truda doſezhi, ker boshja praviza takó hozhe.* Po tem nauku ſe moram kakor kriſtjan dershati, ker mi ſ' temi beſedami zerkuv govorí, in ſveti duh me uzhí po uku tiſtiga zhaſtitiga sbora, zhigar vodník in glava je ſam ſveti Duh. Tak sapopadek mi da duh boshji, de je namrezh reſnizhna pokora, veliko jokanje, veliko delo, velik trud, veliko perſadevanje, velika shaloſt, in teshavin kerſt. — Te dolshnoſti naſ zlo nobena rezh ne réſhi, ne veljava zerkve, ne sa-

klad njenih odpuſtikov, ne oblaſt njenih ſlushabnikov, ne imenitnoſt in obilnoſt naſhih ſvetih del. Kdor drugazhi miſli, ſamiga Boga preklínja, ſe nar imenitniſhi laſtnoſti boshjé loti, in ſe nad pravizami boshje vézhne pravize pregreſhí; *ker tako boshja praviza hozhe.*

Sdaj pa sdrushíte zhe morete, to podóbo kerſhanſke pokore ſ' podóbo tiſte pokóre, ktero vſak dan pred ſaboj vidite, in ktero ſte she morebiti ſamí velikokrat delali. Iſhite ſols in dolsiga truda v' tiſtih navadnih, perpovedujozhih, naglih, rastréſenih, pogóſtnih, smirej enazih, in smirej hitrih ſpovedih, in le na tanko preglejte, ali je v' njih kaka iſkra prave grevinge. Preuzhite me, ako me samorete, in povejte mi, kakó je mozh ta dva tako soperna, in takó slo naſprotna sapopadka od pokore sdrushiti, in sediniti?

Naſha pokora je 4. *ſvetóſti ſ' evangelija naravnoſt naſproti.* Oh! ljubi bratje! ko bi bila pokora taka, kakorſhno ſi jo mi domiſhljujemo, kje bi bila imenitnoſt in ſvetoſt kerſhanſke poſtave? kaj bi bilo is tih takó modrih in takó svelizhanſkih sapoved naſhiga boshjiga poſtavodajavza, zhe bi ſe greſhnik prezej vſe ſhtaſinge sa greh obvaroval, de bi le ſvoje grehe ſpovedniku povedal? Kaj bi bilo is tiſte vóske póti, in kako slo bi ſe rasſhirila, ko bi ſe v' nebeſa priſhlo ſ' tako oſtudnim preſtópanjem od greha k' ſpovedi, in od ſpovedi v' greh?

Várimo ſe pravi Tertulijan, de ne bomo v' dobroti boshji perganjka naſhli, Boga shaliti, in greh delati. *Várimo ſe, de ne bo obil-*

na dobróta boshja nagnjenja zhloveſhke prederspoſti budíla in mnoshila! Le nikar ne miſlite, de je pot greha tudi pot reſnizhne pokore. Pa vender nekteri kriſtjani greh delajo s' naprejvsetjem, de ſe ga bodo ispovedali, in ſe ga ispovedujejo s' naprejvsetjem, de ga bodo ſpet delali: *Ravno kakor bi nam bila pot k' grehu sato odperta, ker nam je pót h' pokóri odperta.* In ali ſe ſhe hozhemo zhuditi, de naſhi grehi po tazih ſpovedih zlo do ſmerti oſtanejo, in de ſe nam, ako lih ſmo ſe tolikokrat grehov ispovedali, sadnizh ravno takó kakor Judeshu Iſhkarjotu godí, de namrezh v' neſpokornoſti umerjemo, in de ſe tiſto ſtraſhno shuganje Jesuſa Kriſtuſa nad nami ſpólni, kteri pravi: *V' ſvojih grehih boſte umèrli?*

Pa mi povejte, ljubesnivi poſluſhavzi! sakaj upate, de ne boſte v' ſvojih grehih umerli? Morebiti bo reſnizhna pokora ſvojo nátoro sató ſpreobernila, de bo vaſha pokora, reſnizhna pokora, in de vaſ bo potlej vaſha pokora svelizhala? Morebiti bo zhlovek, kteri je is greha k' ſpovedi, is ſpovedi v' greh hodil, vſaj per ſvoji ſmerti ſam v' ſé ſhel? morebiti bo ſpominj na vezhnoſt v' njem tiſte obzhutleje obudil, ktere ſo hude ſtraſti, in krivi sapopadki od pokore v' njem saduſhili? Ne rezhem, de ſe greſhniku na ſmertni poſtelji ní mogózhe prebuditi. Tode ví ſpovedniki! ſlushabniki boshji! kteri ſ' ſvojimi pridigami in nauki duſhe kriſtjanov is shivljenja k' ſmerti vódite, in is zhaſa v' vezhnoſt ſpremljujete, kteri ſte to shaloſtno, pa vender ljubesni polnó duhovno

ſlushbo she velikokrat opravljali, in ſte bili she velikokrat per ſmerti umirajoshih greſhnikov, pridite ſemkaj, in povejte nam, ali ſte v' ſvoji dolgi ſlushbi kaj taziga she 'velikokrat ſkuſili, kar bi nam utegnilo na ſmertni poſtelji upanje delati? Ali ſo ſpovedi, ktere ſo vam bolniki na ſmertni poſtelji opravljali, kaj boljſhi od únih, ktere ſo vam ſvoje sdrave dni opravili? Ali ſte nad njimi kaj bolj ſerzhno in bolj shivo grevingo in shaloſt nad grehi vidili? Je bil njih ſklep poboljſhati ſe, kaj terdnejſhi in ſtanovitniſhi? Ali je bila njih pokora kaj bolj podóbna in enaka tiſtimu sapopadku, kteriga nam zerkuv od reſnizhne pokore daje? in zhe ſo ſe taki greſhniki osdravili, kteri ſo bili she v' ſmertni nevarnoſti, in ſo vam dobre obljube delali, ali ſo ſe po ſvoji bolesni réſ ſpreobernili, in ali ſo reſ kakor novi ljudje shiveli? Ali niſte velikokrat miſlili, de ſe bolník le savoljo blishne ſmertne nevarnoſti ſvojih grehov ispoveduje, ali pa, de ſo ga le njegovi shlahtniki in ſoſedje k' ſpovedi pregovorili, de bi ga pred vezhnim pogubljenjem otéli? Ali ſe vam ní ſpoved savoljo ſlaboſti, v' ktero je bolésen truplo in duſho perpravila, ſhe bolj ſlaba, in ſhe bolj nevarna sdela? Ali ſe niſte v' tazih perloshnoſtih velikokrat Jesuſoviga shuganja ſpomnili, kteri pravi: *V' ſvojih grehih boſte umerli!*

Oh, Goſpod! sa naſ dragi zhaſ pokore ſhe tezhe, pretékel je pa she sa toliko neſrezhnih duſh, ktére ſi ga niſo hotle v' prid obrazhati, ali pa ktere ſo ga ſhe napak obrazhale; sa naſ

pa ta zhaſ po tvoji neſkonzhni miloſti ſhe ni pretékel. Ta ſvéti poſtni zhaſ je ſoſebno v' pokóro odlózhen.

Zerkuv, sa ſvoje otroke ſkerbna mati, níkdar ne neha, ſvojih otrók h' pokori opominjati, in vabiti; pravi nam, de je sdaj v' póſtu bolj tréba, kakor drugikrat s' saupanjem in ſ' pridnoſtjo ta dragi zhaſ v' prid obrazhati, ker ſo poſtni dnévi, dnévi odpuſhenja, dnévi uſmiljenja, dnévi svelizhanja, dnévi pokore v' odpuſhenje grehov, in v' isvelizhanje naſhih duſh. — Posnejſhi pravi katoljſhka zerkuv, bomo tih drasih dní sheléli, na ktere sdaj malo porajtamo; iſkali jih bomo, pa bodo pred namì bejsháli; ſmert, ktera prasne sheljé prehituje, bo hitéla naſ v' vezhnoſt poklizati, in naſ bo k' neſpokornimu Judeshu perdrushila.

Oh Goſpod! uſmili ſe naſ, in odverni to neſrezho ſ' ſvojo ſveto gnado od mene in od mojih poſluſhavzov! — preſúni naſhe ſerza ſ' ſvetim, svelizhanſkim ſtraham; raskropi naſho ſlepoto, odsheni od naſ sapeljivoſt, in daj nam k' reſnizhni pokori, in po njej k' vezhni ſrezhi priti! — Amen.

Shesta postna pridiga.

Gospod! spómni se na-me, kadar pridesh v' svoje kraljestvo. Luk. 22.

Jesusovi sovrashniki so tedaj premagali! — komej je sodba nad Jesusam po njih sheljah sklenjena, she hitro vsi kervisheljni gredó, jo nad nar nedolshnishim odreshenikam ispolnovat; — in nar strashnejshi greh je storjen, kteri se je kdej na svétu godil. Jesus Kristus na krishi visi! — En rasbojnik mu visi na desnízi eden pa na levizi; in sasramovanje njegovih sovrashnikov, in gèrdo sasmehovanje divjih ljudí she sdaj ne neha, njegovo she savolj drugih rezhí dovòlj shalostno in pobito serzé shaliti. — Pogled rastepeniga in vender tiho in voljno terpézhiga Jesusa, bi bil mogel slehernimu zhlovéku serzé omezhiti, in ga k' milovanju spodbosti; pa zhloveshko serze, v' kterim hude strasti gospodujejo in divjajo, je takó terdó, takó sakèrknjeno, in takó neusmiljeno, kakor de bi zhloveshko serze ne bilo. — *Judovski kralj! sdaj pokáshi svojo mózh!* — takó hudobneshi sraven Jesusoviga krisha vpijejo, — *réshi se, in stópi is krisha!* tode lej! kakó slab si, *drugim si pomagal, sebi pa ne moresh pomagati.*

Tako vpije veſelje nad ptujo (ljudſko) neſrézho, in neoteſana predersna rasujsdanoſt; in ſhe eden ſokrishanih ne more ſvojiga divjiga ſerza sadnje ure ſvojiga shivljenja satajiti, in Jesuſa ravno takó saſmehuje. —

Kaj terpézhimu, in pobitimu zhloveku hujſhi déne, kakor sanizhevanje, in ozhitno veſelje blishniga nad njegovo neſrezho? — Jesuſ pa molzhí, tudi nar vezhi britkoſt voljno terpí, in njegovo molzhanje vſe ljudí uzhí: Kadar hudobija, ali huda ſtraſt, ktera te preganja, nar viſheje israſte, takrat naj ſe tudi tvoja poterpeshljivoſt nar globokeje vkoreninî! Vites zhednoſti bódi, in v' Goſpoda saupaj! On, ki vſe dobro plazhuje, bo tudi tebi krono premaganja na glavo poſtavil! —

Drugi rasbojnik (deſni rasbojnik, Disma) je bil krotkejſhi in shlahtnejſhiga ſerzá. Gotovo je shé gredé po poti na hrib Kalvarjo premiſhljeval Jesuſovo tiho, in viſoko poterpeshljivoſt, in gotovo mu je Jesuſovo mirno molzhanje med sanizhevanjem njegovih ſovrashnikov globoko v' ſerzé ſhlo, in mu ga omezhilo. — Vèſ nejevoljin nad divjim sadershanjem, in nad rasujsdanoſtjo léviga rasbojnika, ga poſvarí, in potlej ſe k' Jesuſu obèrne, in mu rezhe: *Goſpod! ſpomni ſe na-me, kadar prideſh v' ſvoje kraljeſtvo!* —

Tukaj vidimo, de tudi nar vézhi révesh in sapuſhéniz zhloveka najde, kteri ga vé po saſlushenji zeniti. — Jesuſ, kteri je ſhe v' bolezhínah in v' terpljenji dobrótnik in reſhnik isgrevanih greſhnikov, mu veſ uſmiljen od-

govorí: ¿*She danes bosh s' manoj v' raji ali paradishi.* Kristjani! kdo ismed nas bi ne hotel per Jesusu pomózhi iskati, she je ravno she tak greshnik? — Jesus je she sadnje ure svojiga posemljiskiga shivljenja skasoval, de ní prishel pravizhnih, ampak greshnikov iskat. V' svojim shivljenji je marsiktero shalostno serze potolasbil, in oveselil, in she na krishi je greshniku, kteri je va-nj upal, terdno obljnbil, de bo kmalo v' njegovo kraljestvo prishel. — Tode ljubi poslushavzi! nobène sgodbe bolj napak ne obrazhamo, kot sgodbo dvéh rasbojnikov, ktera sta bila s' Jesusam krishana.

Léni in nemarni kristjani jo v' to obrazhajo, *de svoje nar imenitnishi delo, namrezh svoje spreobernjenje in poboljshanje, od dné do dné, zlo do smerti odlashajo.* Marsikdo pravi: Zhe je bilo rasbojniku she pred durmi vezhnosti, to je, majhno pred smertjo mogozhe spreoberniti se in gnado in milost boshjo dosezhi, bo ja tudi meni mogózhe per konzu mojiga shivljenja pogubljenju oditi. — Kakshina neumnost! kakshina nevarnost! ¿Sposnajmo vsaj danas, *kakó neisrezheno nevarno je svoje spreobernjenje in poboljshanje, ali svojo pokoro na starost, ali pa zlo do smertne ure odlashati*, in kakó malo usrokov imamo na rasgled desniga rasbojnika sanashati se.

*
* *

Kdo si upa sprizhati, de je bil desni rasbojnik sastaran greshnik? Rés je sizer, de je nekoga, morebiti v' puntu, ubil. Ta pregreha je bila she táka, de jo je mogla gospofka po-

ſhtrafati. Ali pa vemo, kaj ga je k' ubijanju sapeljalo, in v' kakſhinih okoliſhinah je to pregreho ſtoril, ali vémo, zhe on ní bil ubijavez ſvojiga blishniga le po nejevolji, in le is neprevidnoſti? Njegovo shivljenje nam je premalo snano, torej ga ne moremo prav preſoditi, kakſhin je bil. Ako bi pa is ſamiga tega ubijanja, od kteriga ſ. piſmo govorí, hotli vſe njegovo shivljenje obſojevati, in ga med terdovratne, saſtarane greſhnike ſhteti, bi Jesuſa ne ubogali, kteri pravi: *Nikar ne ſodite*, *nikar ne pogubljujte;* bi tudi na snanje dali, de ljudí ſilno malo posnamo. — Ali naſ ne uzhí ſkuſhnja, de je nekteri zhlovek, kteri kakſhino ozhitno pregreho soper zeſarſke poſtave ſtorí, savoljo ktere ga goſpoſka mora ſhtrafati, in morebiti ſhe zlo ſ' ſmertjo ſhtrafati, ſhe vender veliko boljſhi, kakor pa ſo nekteri, kteri nikoli goſpoſki od ſvojiga shivljenja odgóvora ne dajo, in ſo sadnizh s'. veliko zkaſtjo pokopani, ako ravno ſo ſkrivej druge ljudí ropali, in ubijali? Ali ne verjamete, de je tak zhlovek, kteri ſ' ſilo in ojſtroſtjo ſvojim domazhim grenko shivljenje dela, njih sdravje podkopuje, in ſzhaſama ubija, pred Bogam vezhi ſhtrafinge vredin, kakor pa tak zhlovek, kteri je ſizer prijasen in poln kerſhanſke ljubesni, pa ſvojiga soperníka v' ſvoji nagli jési ſmèrtno ráni? Ali ne verjamete, de kamnitniga ſkopinza, kteri ſvojiga blishniga ſtiſka, dere, in goluſa, kjer in kakor ga móre, in ſvoje golufije svijaſhko pred goſpoſko perkriva, per vſigavedozhim in neſkonzhno pravizhnim Bogu huji

ſodba zhaka, kakor pa taziga neſrezhniga zhloveka, kteri savoljo velike révſhine po blagu ſvojiga blishniga ſéshe, in je savoljo tega po poſtavah ozhitno ſhtrafan? Déſni rasbojnik tudi sadnje ure ſvojiga shivljenja kashe, de ní bil prav sabite glave, in prevezh divjiga ſerza. Le njegovo sadershanje na krishi permérimo s' sadershanjem léviga rasbojnika, in bomo vidili, de je ta she v' ſvojim popreјſhnim shivljenji vſe drugazhi shivel kot déſni rasbojnik. — Kdor tedaj ſvoje shivljenje v' ſlushbi grèha potrati, kdor ſizer nikogar ſ' ſilo ne ubije, pa marſikomu shivljenje krati ſ' pohujſhanjem, jeso in satiranjem, kdor dobro imé ſvojiga blishniga tolikokrat ubija, in nedolshniga mori, — kdor takó dela, ſe pazh malo ſmé sanaſhati na rasgled deſniga rasbójnika, ako délo ſvojiga poboljſhanja do sadnje bolésni, ali pa zlo do ſmerti odláſha!

In kakor ſe ne more ſprizhati, de bi bil déſni rasbojnik v' ſlushbi gréha veſ zhaſ ſvojiga shivljenja preshivel, ravno takó ſe ne more ſprizhati, *de je ſhe le na krishi na ſvoje poboljſhanje miſlil.*

Deſlih je imel od Jesuſa in njegoviga kraljeſtva ſhe judovſke sapopadke in predſódke, mu vender — Jesuſ ní bil nesnan, ne njegovi nauki, ne njegove zhednoſti, ne njegovi zhudeshi. Tudi v' jézhi je imel dovolj zhaſa ſvoje poprejſhno shivljenje premiſhljevati, ſposnane reſnize v' ſvoj prid obrazhati, in v' ſebi dobre miſli, shelje in obzhutleje buditi in vterjevati. — Akó je tedaj tvoja pamet prevezh ber-

ljáva, in tvoje ſerze prevezh divje, kakor de bi mógel dobro véditi, kaj je prav in tvoja dolshnoſt, ako savoljo téga kerſhanſkih reſniz malo ali pa nizh ne veſh, in ſposnanih reſniz v' ſvoje boljſhanje ne obrazhaſh, ſe li samoreſh mériti s' deſnim nasbojnikam? — In ako ravno bi h' poboljſhanju potrebne reſnize védel, ali pa dobro veſh, *de boſh imel potrebni zhaſ, jih v' ſvoje boljſhanje obrazhati?* Kdó ti je povedal, de te bodo bolésni na blishno ſmert opomínjale? Ali te ne more ſmert nanaglim in neprevidama prehiteti? Ali ſi ſi ſvéſt, de boſh jutri vſtal? Kaj pa bi bilo, ko bi te ſpanje ſvoji ſeſtri ſmèrti v' róke dalo? — Ker je tedaj ura naſhe ſmerti tako negotova, ſe li hózhemo s' rasgledam déſniga ſpokorniga rasbojnika tolashiti, de bi ſvoje ſpreobernjenje do ſmerti odlaſhali? ſej ſhe od njega ne moremo ſprizhati, de ſo ſe njegove miſli in sheljé ſhe le sadnjo uro njegoviga shivljenja ſpreobernile; kako slo ſe tedaj prenáglimo, in v' koliko nevarnoſt ſe poſtávimo!

¿She vezh! deſlih je bila ſmert na krishi ſilna in britka, je vender ſhe krishanza, kteri je bil na krishi, vezh ur per sdravi pameti puſtila. Tiſte ure ſi je zhlovek, kteri je sa ſvoje svelizhanje ſkerbel, lahko v' ſvoj prid obernil, v' ſebi dobre miſli, in obzhutleje budil, in redil, in ſe takó v' vezhnoſt perpravil. ¿Sej vidimo, de je deſni rasbojnik take proſte ure v' prid ſvoje neumerjozhe duſhe obernil. Kdo je pa tebi porok, de boſh na ſmertni poſtelji sbranih miſel, in de boſh nar vezhi in

nar imenitnishi delo svoje dushe premishljeval? Ali te ne sma mozhna bolesen takó slo omamiti, de se ne bosh zlo nizh savédil? Morebiti bosh tí takó slab, bolezhína pa takó velika, de ne bosh mogel svojih misel sbrati! Kakó ti bo tedaj v' takim stanu mogózhe, imenitno delo poboljshanja sazheti, in srezhno dokonzhati?

Ako hózhemo she bolj sposnati de odlashanja spreobernjenja in pokore ne moremo s' tem rasgledam sagovarjati, in terditi, she to-le premíslimo: Kadar je bila sodba nad désnim rasbojnikam sklenjena, si potler ni vezh mógel daljshiga shivljenja obétati. — Dobro je védil, de je njegova smèrt gotovo blisu, in de se bo kmalo is tega svetá lozhil, in na uniga prestopil. In ravno to ga je gotovo mozhno perganjalo, de bi se sa srézhno prihodnje, vezhno shivljenje perpravil. — Vse drugazhi je pa s' nami! Koliko ljudí golusa svito upanje, de bodo dolgo shiveli! koliko jih lenoba omámi! Prijatli nas radi motijo, ker pravijo, de nam bo she odleglo, de nam bo boljshi, in bolník rad poslusha tako tolashbo in tako upanje; pa — ogolufani bolník je med tem she per vratih vezhnosti!

Daslih take tolashbe samé na sebi ne samétjem, vender nas táko upanje, de bomo she dalje shiveli, spet ravno takrat na sémljo navéshe, kadar se nashe posemljiske vesi tergajo, in nam ubrani sa vezhnost prav perpraviti se. Umirajozhi kristjani se tedaj od desniga rasbojnika tudi v' tej rézhi vézhi del lozhijo, kako se tedaj hozhemo na ta rasgled sploh naslanja-

ti, in ſi ſploh upanje delati, de bomo vſi sadnjo uro odpuſhenje ſvojih grehov sadobili? —

In ali ſte premiſlili, l. p.! koliko rezhí ſe je per ſmerti deſniga rasbojnika ſtrinilo, ktere ſo ga mógle mezhiti? — Per njem ſo ſe take okoliſhine ſtrinile, kakorſhne ſe per nikomur ne ſtrinijo. Deſní rasbojnik je na ſtrani umirajozhiga Jesuſa; vidi zhaſtiti rasgled, kteriga Jesuſ ſhe na krishi daje; ſliſhi imenitne beſede, ktère naſhimu odreſheniku ſmèrtno uro is úſt gredo; in je prizha njegovih bolezhín, pa tudi njegove viſoke duſhe, njegove poterpeshljivoſti, ſtanovitnoſti, in mirnoſti ſerza. Ako ravno bi ſe bil tedaj ta rasbojnik lih ſhe le malo pred ſvojo ſmertjo ſpreobernil, bi ſe vender nad tem ne bilo toliko zhuditi, de ſo ga take in tolike okoliſhine k' ſpreobernjenju omezhile, ampak nad tem bi ſe bilo ſhe bolj zhuditi, de ſe niſo vſi ſpreobernili, kteri ſo bili per Jesuſovi ſmerti prizhe tolizih zhudeshev. — Nam je ſizer na ſmertni poſtelji tudi veliki isgled zhednoſti pred ozhmí, kteriga nam je Jesuſ per ſvoji ſmerti na krishi dal, kteri isgled mora ſlehernimu pametnimu zhloveku slo k' ſerzu iti. Pa koliko bolj je moglo deſnimu rasbojniku k' ſerzu iti, ker je vſe to ſ' ſvojimi ozhmí vidil, in ſ' ſvojimi uſhéſi ſliſhal! — Neisrezheno nevarno je tedaj, in ſtraſhno ſe golufaſh, ako odlaſhanje poboljſhanja in pokore do ſmertne ure savoljo tega rasgleda nad déſnim rasbojnikam sagovarjaſh, in pokoro do ſmerti odlaſhaſh.

In sakaj ljubesnivi poſluſhavzi! le deſniga rasbojnika gledate, de ſami ſebe tako slo golu-

fate? Sakaj ne premiſhljujete tudi ſtraſhniga rasgleda léviga rasbojnika, kteri je kakor déſni sraven Jesuſa viſel, pa je vender do sadnje minute tak hudodelnik oſtal, kakorſhin je bil morebiti vſe ſvoje shive dni? Poglejte tega savèrshenza! Vé, de mu je le ſhe nektere ure shiveti, in de je pred durmi vezhnoſti! — pa vender tiſti divji in nepobóljſhani zhlovek oſtane kakorſhin je bil popréd. Njegoviga ſerza ne omezhé ne ſtraſhna jézha, ne veliki imenitni zhudeshi per Jesuſovi ſmerti; is njega ſhe smirej kupí ſovraſhtvo do ljudí, in divja togota, in ſhe zlo Jesuſa kólne, zhigar isgled bi ga bil mogel k' sazhudenju in poſnemanju ſpodbadati. — Tako tedaj nad tem neſrezhnikam vidimo, kako slo ſe pregreha zhlovekoviga ſerza polaſtí, pamet omami, in vſe obzhutleje saduſhí; de ſhe zhloveka na kraji groba v' divjazhnoſt in obupljivoſt perpravi, in mu pobolјſhanje nemogozhe ſtorí.

Zhe tedaj to sgodbo (rasbojnikov) mirniſhi in dalej premiſhljujemo, loshej in hitrejſhi tiſtimu predſodku ſlovo damo, ſ' kterim nekteri ljudjé posno ſpreobernjenje in pobolјſhanje sagovarjajo, in opravizhujejo, in bolj nam gre k' ſerzu ſvèt modriga Siraha, kteri pravi: *Nikar ne odlaſhaj k' Goſpodu ſpreoberniti ſe, in ne odlaſhaj od dne do dne. Ne odlaſhaj pokore do ſvoje bolesni, ampak pobolјſhaj ſe, dokler ſhe utegneſh greſhiti.* Sirah 5, 8. Kaj ko bi pazh nar imenitniſhiga dela nihzhe na negotovi prihodnji zhaſ ne odlaſhal! . . .

Kaj je bolj negotoviga kakor zhaſ. ſmerti! kaj bolj nevarniga kakor odláſhanje ſpreobernjenja! Ako bi h' pokori drusiga ne bilo treba, kot sdihlejev, in jokanja nad naſhimi grehi, bi bilo she lahko na ſmertni poſtelji poboljſhati ſe. Ker je pa h' pokori potrebno ſvoje ſerze od grehov ozhiſtiti, nar ljubſhi greh ſ' korenino isruvati, ſ' ſvojim shivljenjem, to je ſ' ſvojim djanjem in nehanjem ſkasati, de ſmo polni ſovrashtva do greha, in ljubesni do zhednoſti, in ſeſebno na snanje dati, de ſi reſnizhno persadevamo, s' greham ſtorjeno ſhkodo, in dano pohujſhanje po vſi mozhi poravnati, — ker je tedaj h' pravi pokori vſe to potrébno, kje imamo v' ſtaroſti ali pa ſhe le sadnje ure ſvojiga shivljenja sadoſti mozhí in zhaſa reſnizhno pokoro delati? —

Ali na ſmertni poſtelji reſnizhno shaloſt nad greham obzhutimo, ali pa imamo morebiti le bliſh prave grevinge? Ali ſmo takrat reſ greh sapuſtili? Ali pa ſmo morebiti *mogli* greh sapuſtiti, ker ſmo bili ſhe poprej od njega sapuſheni, ker je ſtaroſt in bolésen hude ſtraſti smanjſhala, in nam mozh odvsela na dalej grehu ſlushiti? Ali imamo takrat reſnizhne shelje s' Bogam ſpraviti ſe? Ali naſhe shelje is zhiſtiga ſtudenza isvirajo? Ali pa isvirajo le is ſtrahu pred ſmertjo in pred njenimi naſledki? — Koliko isgledov je, kteri nam dajejo perloshnoſt in pravizo take dvome buditi, in nam upanje na posno pokoro manjſhati! Kako malokdaj vidimo na ſmertni poſtelji zhloveka, zhigar unanjſhina nam veliko upanje reſnizhniga

ſpreobernjenja dela! ſpokorne ſolse mu tekó, sdihuje nad ſvojim rasujsdanim shivljenjem, grehu in pregreſhnim perloshnoſtim vezhno ſovrashtvo obéta, in grosno lepe in zhaſtite ſklope dela. Zhe mu pa Bog po ſvojim neſkonzhnim uſmiljenji ſhe sdravje dodeli, in ga ſmerti in peklu is gerla potegne, oh, kako slo ſe tak zhlovek ſpridi! Prezej posabj na poboshne Bogu ſtorjene obljube; prezej saduſhí v' ſebi dobre obzhutleje, ktere je v' bolesni obzhutil; prezej ſe verne k' ſvojim ſtarim ljubim pregreham, kterim je ozhitno ſlovo dajal; vezh ne miſli na Boga in na njegovo ſveto voljo, ſe nalaſh ogiba ſpominja ſmerti, ſodbe in vezhnoſti, in sdaj po bolesni ſpet na vſo mozh ſebi in ſvetu shivi. — In taki shaloſtni isgledje nam bodo ſhe upanje dajali na posno ſpreobernjenje, ali na posno pokoro?

Koliko ſmo pa na dobizhku zhe pokoro dolgo zhaſa odlaſhamo? Zhe jo dalje odlaſhamo, tesheje jo bomo delali. ¿Sej naſ tega natura naſhe duſhe, in vſakdanja ſkuſhnja uzhi. Ako kako rezh dolgo zhaſa delamo, ſe je pervadimo, jo lahko delamo, nam je ljuba in imenitna, nam je tako rekozh zlo potrebna, in neradi jo opuſtimo. Ravno taka je ſ' zhednoſtjo in s' greham. Zhe bolj greh delaſh, bolj ſe ti nad dobrim ſtudi, vezhi mozh ima hudo nagnjenje zhes-te. Greh ſe ti tako rekozh v' ſredo ſerza vſéde, in is njega isvirajo vſe tvoje miſli, shelje in nagnjenja. In zhe ſe hude shelje globokeje vkoreninijo, tesheje jih isrujeſh. Pregreha ti je sadnizh v' navado; nava-

da je pa shelesna frajza, kakor fploh pregóvor pravi. Zhe vezhkrat kakfhin greh ftorifh, losheje ga ponavljafh, in manj fe ga framujefh.

Ali tedaj ní nefpametno s' odlafhanjem fpreobernjenja hudim sheljam in ftraftim tako mozh dajati? S' odlafhanjem fi dvoje delo napravljafh, in v' nar imenitnifhim opravku fvojiga shivljenja, to je, v' fvojim fpreobernjenji predersne sadershke mnoshifh, in jih takó rekózh nepremagljive delafh. Neumno in predersno je perpuftiti, de nam tak ogenj vfe poshgè, kteriga bi lahko v' pervi ifkri sadufhili; pregréfhno dela bolník, kteri odlafha fvoje sdravje, kteri na majhne flabofti in beteshnofti nizh ne porajta, in fhe le takrat osdravníka poklizhe, kadar je njegovo truplo savoljo bolesni she vfe opefhalo, in kadar fe je ftrup she po vfim shivotu rasproftil; ravno tako pregrefhno dela, kdor zhaf poboljfhanja fvojiga ferza v' nemar pufha, in ga do fmerti odlafha. S' tem fi delo fvojiga poboljfhanja tesheje dela, in njegov ftan je smirej nevarnifhi, in smirej obupljivfhi.

Pa zhe fe lih f' posno pokoro fhe vezhniga pogubljenja ogibamo, ali pa ne sgubimò in ne samudimò s' odlafhanjem filno veliko sa prizhujozhe in prihodnje shivljenje? — Kakfhine napazhne, krive, tamne, in ftrafhne sapopadke fi pazh delamo od fpreobernjenja! *Spreoberniti fe*, fe ne pravi, shaloftno in bres vfiga vefelja shivéti, ampak vfe is ferza istrebiti, kar nam shivljenje grenko dela, mifli, shelje, in nagnjenje k' dobrimu v' fébi buditi, in fe f'

tem sa pravo, resnizhno, zhisto, in stanovitno srezho perpraviti. ¿Spreobernjenje te tedaj ne perpelje na svet terpljenja, ampak ti odpre isvir zhistiga veselja, ktero skosi vse tvoje shivljenje zlo v' vezhnost tezhe; spreobernjenje ti ne naloshí butare, ampak te she le od nar teshishi butare reshi, namrezh od butare greha. Oh! kristjani! Vékomej ostane gotova resniza, kar beseda boshja pravi: Greshniki nimajo mirú; poboshnost pa ima obljube tega in prihodnjiga shivljenja. Bódisi greh she tako sladek, vender nima mirú; srezho mirú je Bog le zhednosti perhranil. Kdor Boga sapusti, in na ljudí bolj, kot na Gospoda saupa, sapustí svojo lastno srezho; — kdor si pa Boga isvóli, si nar boljshi dél isvóli.

¿Spreobernjenje odlashati se tedaj pravi, svojo nesrezho daljshati, svojo srezho pa manjshati, sebe sovrashiti, in soper sebe divjati. ¿She le posno se k' zhednosti spreoberniti se pravi, sam sebe ob veliko lepiga, shlahtniga veseselja perpraviti. ¿Sej je namrezh velika srezha, s' mirno vestjó dobrote tega svetá, in srezhno shivljenje vshivati, v' vshitku smérzhin in pravizhin biti, in se she tukaj vezhniga svelizhanja v' upanji veseliti. Ta srezha je pa le srezha zhednosti; to veselje, je veselje poboljshanja.

Ali smemo sadnizh upati, de bomo v' vezhnosti ravno takó srezhni, zhe se she le per vratih vezhnosti na svojo dolshnost in na svoj namén spómnimo, kakor pa zhe s' mladih nóg po svojim namenu is vse mozhí hrepenimo?— Ako bi to bilo, bi Bog mogel nehati pravi-

zhin, vezhnost pa bi mogla nehati tisto shivljenje biti, *v' kterim bo slehern po svojih delih prejel.* — Gotovo je, *kdor tukej vpizhlo séje, bo v' vezhnosti vpizhlo shèl, kdor pa obilno séje, bo tudi obilno shèl.*

Ako se tedaj ljubi moj kristjan! le nĕktere léta, ali nektere dni pred smertjo grehu odpovésh, in ako le uvénjeni sad svoje starosti Bogu v' dar dash, si gotovo ne moresh taziga plazhila svést biti, kakor tisti zhlovek, kteri je nar lepshi zhas, in nar boljshi mozhí svojiga shivljenja zhednosti v' dar dajal. Ako te je she le tvoja starost, ali pa kakshina bolesen ob mózh perpravila hudim strastim strézhi, gotovo ne bosh prishel na enako stopínjo svelizhanja s' tistim zhlovekam, kteri je she kakor mladenezh in kakor mosh marsikako vojsko prestál, in marsikako skushnjavo premagal.

Ako ravno bi se tedej na kraji groba pogubljenja ogibali, vender smo savoljo odlashanja spreobernjenja svojih misel in shélj sa prizhijozhe in prihodnje shivljenje slo na sgúbi.

Takó smo tedej s' boshjo gnado per konzu svojiga sa ta sveti postni zhas odlózheniga premishljevanja! Torej danas vsim skupej rezhem: Ohraníte, ljubesnivi poslushavzi! boshjo besedo v' svojim serzu; — naj v' njem dóber sad obroduje; svétimu Duhu se nizh vezh v' bran ne stavite; — nikar ne bódite na dalej samí sebi neusmiljeni; — nikar ne bódite lastni ubijavzi; nikar ne perpustíte, de bi bilo Jesusovo neskonzhno saslushenje nad vami sgubljeno: — temuzh reshíte svoje dushe, in s' res-

nizhnim ſpreobernjenjem ſi perdobíte tiſti mir, oh! tiſti ljubi mir, po kterim vaſhe ſerze hrepení. — V' to obrazhajte ſhe té v' pokoro odlózhene, gnade polne dní, — pomíſlite, de jih marſikdo ismed naſ vezh doshivel ne bo, — in vſak smed naſ naj tedaj premiſhljuje, kar mu je h' pridu in miru! —

Dobrotlivi, ljubesnivi Jesuſ! daj nam v' tó ſvoj shégen, daj nam ſvojo vſigamogozhno gnado! Ohrani v' naſ te pobóshne miſli in ſvéte ſklepe, ktere je tvoja ſvéta beſeda v' naſhih duſhah rodíla! daj nam gnado, de jih bomo v' djanji ſpolnovali, in njih ſad tukaj zhaſno, in tamkej vezhno vshivali! Amen.

V' god vſtajenja Jesuſa Kriſtuſa, ali véliko nedéljo.

Ako ni Kriſtuſ od mertvih vſtal, je prasna vaſha véra. 1. Kor. 15, 17.

Vſi ſhtirje evangeliſti govoré od vſtajenja Jesuſa Kriſtuſa, in pravijo, de je réſ *tretji dan* po ſvoji ſmerti is groba vſtal, in ſe ſvojim apoſteljnam in jogram vezhkrat perkasoval. In ravno te imenitne sgodbe naſ danaſhni veliki prasnik opominja. Danaſ neisrezheno veſél pras-

nik obhajamo, in ta prasnik nam bo v' velik ſad, ako ſmo ga ſ' ſpodóbno poboshnoſtjo deleshni.

Kakſhina pa mora biti danaſhna poboshnoſt, in kakſhin ſad nam bo danaſhni prasnik obrodil? Prasnik ſpominja vſtajenja Jesuſa Kriſtuſa mora v' naſ ravno ta ſad obroditi, kakorſhniga je njegovo reſnizhno vſtajenje v' njegovih apoſteljnih in uzhenzih obrodilo! kakſhniga je pa v' tih obrodilo? Skosi Jesuſovo vſtajenje od mertvih ſo bili njegovi apoſteljni in uzhenzi *v' véri na Jesuſa Kriſtuſa in na njegov ſvét nauk, in v' upanji na njegove obljube poterjeni.* Po njegovim vſtanjenji ſo na ſvojiga boshjiga mojſtra in uzhenika terdneji verovali, in njegovih obljúb bolj upali. Ta ſad je Jesuſovo vſtajenje v' njegovih uzhénzih obrodilo, in ravno taziga mora tudi v' naſ obroditi.

Oſtanímo danaſ per pervi teh dveh reſniz, in poſluſhajte, *kakó je Jesuſovo vſtajenje od mertvih njegove apoſteljne in uzhénze v' véri na-nj poterdilo, in kakó mora ſpominj ravno tega vſtajenja tudi naſ v' véri na Jesuſa Kriſtuſa poterditi.*

*
* *

Jesuſovi uzhenzi ſo mu she ſizer velikokrat pravili, de ga sa obljubljeniga odreſhenika in sa ſinu boshjiga ſposnajo. De je Jesuſ od Boga poſlan ſo apoſteljni she popred verovali, ker ſo ſe od tega ſ' zhudeshi preprizhali, ktere je Jesuſ vſak dan vprizho njih delal. Pa vender njih vera ſhe ní bila takó mozhna, de bi bila vſe pomiſlike in vſe dvome is njih

ſerza pregnala. She smirej ſo imeli med Judi navadni predſodek, de bo od prerokov osnanjeni odreſhenik posemljiſki vojvoda in kralj; ſhe smirej ſo zhakali zhaſa, ob kterim bo njih uzhenik ſvoje kraljeſtvo poſtavil in vterdil, de bi jim v' ſvojim kraljeſtvu nar vezhi ſlushbe dal. Dokler tedaj njih uzhenik in Goſpod zhudesh sa zhudeshem dela, dokler ljudſtvo od vſih ſtraní k' njemu hití, in nad njim kakor nad velikim prerókam ſtermí, s' beſedo, dokler ſe jim dosdeva, de ſe bo Jesuſ kmalo na Judovſki kraljevi ſedesh vſédel, apoſteljni radi va-nj verjejo, in ſe kakor njegove svétle in gorezhe prijatle kashejo. Kadar pa miſlijo na njegovo uboſhtvo, in na njegov nisek ſtan, kadar vidijo, de ſe Jesuſ v' poſtavljenje posemljiſkiga kraljeſtva nizh ne perpravlja; kadar ſliſhijo, de ga ſméjo njegovi ſovrashniki, veliki duhovni, in Fariseji bres vſe ſhtrafinge obréſkovati, zherniti, in preklinjati; takrat ſe njih vera maja, nevarno ſe jim sdí ozhitno ſposnati, de ſo njegovi uzhénzi, in marſikaki dvomi ſe jim v' ſerzu obudé, de Jesuſ morebiti ní tiſti odreſhenik, kteriga ſo Judje perzhakovali, in kteri bi imel njih kraljeſtvo ſpet zhaſtitljivo in mogozhno ſtoriti. Taki dvomi ſo jim ſoſebno takrat ſhe bolj raſtli, kadar ſo vidili, de je Jesuſ, na zhigar zhaſno kraljeſtvo ſo ſe sanaſhali, od ſovrashnikov vjét, in kakor hudodelnik tepen, sanizhevan, sapljuvan, k' ſmerti obſojen, in na krishi sanizhljive ſmerti umorjen. Ta nenadjana sgódba je njih vero slo omajala. Gotovo ſo ſi miſlili: Kakó je moglo naſhimu

uzheniku tako slo vſe njegovo naprejvsetje ſpodlététi? sakaj ſe mu je ob enim tako slo ſpremenilo? Krishan je, pa bi vender imel Jsraelov goſpodovavez biti? — Ali mar Jesuſ ní tak, kakorſhniga ſe je imenoval? Ali ſmo ſe mar mí nad njim ogolfali? To vſe ſe nam nesapopadljivo sdi, in ne vemo kaj bi miſlili. Gotovo ſo ſe jim take miſli vnémale, in jih nadlégovale. ¿Sami niſo vedili, kaj bi ſe od vſiga njegoviga shivljenja miſlili, in ko bi jim bil takrat kak svit sapeljivez od Jesuſa krive sapopadke dal, bi mu morebiti ne bilo teshko apoſteljne od njih boshjiga uzhenika Jesuſa popolnama odverniti!

K' ſrezhi ní bil dolg ta zhaſ njih nepokojnih dvomov. V' dvéh dnéh ſo bili she is ſvojiga nepokoja in dvoma réſheni. Krishani Jesuſ od mertvih vſtane, in ſe ſvojim apoſteljnam perkashe, de po pameti nad njegovim reſnizhnim vſtajenjem, in novim shivljenjem ne morejo vezh dvomiti. ¿S' perviga ſe ſizer na njegovo perkasen nozhejo radi sanaſhati, ſamí ne vedó, ali bi ſvojim ozhem verjeli, ali ne; in ali je to kar vidijo, perkasen, ali pa reſ ſvojiga od ſmerti vſtavſhiga uzhenika Jesuſa vidijo. Pa kmalo ſe preprizhajo, de ní perkasen; Jesuſ s' njimi govorí, jé in píje, in jim da ſvoje rane, de va-nje ſvoje perſte poloshé. Potlej niſo vezh mogli nad njegovim vſtajenjem dvomiti; ampak verovali, in terdno ſo verovali, de je Jesuſ reſnizhno od ſmerti vſtal.

In kaj ſo mogli is tega Jesuſoviga vſtajenja ſkleniti? ali ne tega: De je namrezh njih

od mertvih vstavshi uzhenik res sin boshji, in odreshenik svetá? Ta je bila gotovo njih perva misel: *Jesus je od smerti vstal. Kako bi mu bilo mozh od smerti vstati, ko bi ga ne bil Bog k' shivljenju obudil? in kako bi ga bil Bog k' shivljenju obudil, ko bi Jesus ne bil sin boshji, in odreshenik svetá, kakor nam je sam pravil? Gotovo in ozhitno je roka boshja in vsigamogozhnost boshja s' njim, in gotovo ga je tedaj Bog poslal.* Tako so si aposteljni mislili, sdaj so sginili vsi poprejshni dvomi, in sdaj jim je shal, de so mu s' marsikakimi pomisliki krivizo delali. Sdaj so gotovo preprizhani, de se nad njim niso motili; sdaj so tako slo preprizhani, de je Jesus res od Boga poslani odreshenik, in de je njegov evangelski nauk gola resniza, de jih od tega preprizhanja ne more nobena rézh odverniti, in de nobena rezh ne more njih vere v' Jesusa omajati, in ovrezhi. Tako je Jesus s' svojim vstajenjem *popréd slabo vero svojih aposteljnov in uzhénzov poterdil*, in tako mora she sdaj spominj na to njegovo vstajenje *nasho vero poterditi.* —

Smed vsih zhudeshev, ktere je Jesus v' sprizhevanje, de je rés od Boga poslani odreshenik delal, je njegovo od mertvih vstajenje narvezhi zhudesh. Ta je dno ali grunt, na kterim je verjetnost vsih drusih Jesusovih zhudeshev, in kershanska vera sidana. Sato pravi s. Pavel: *Ako ni Kristus od mertvih vstal, je prasna vasha vera* (je bres dna.) *Sdaj pa Kristus je od mertvih vstal, pervina spijozhih.*

Hózhe rezhi: De ſmo v' tej reſnizi, de je kerſhanſka vera reſnizhna, tako vterjeni, de naſ nobena rezh v' njej ne omaja, pride poſebno od tod, ker je Jesuſ is Nazareta réſ od ſmerti vſtal. Ker je Jesuſovo vſtajenje reſnizhno, in ker naſ ſveti apoſteljni uzhé, de je krishani, in is krisha ſnéti in v' grob poloshéni uzhenik is Nazareta réſ od ſmerti vſtal, je gotóvo, de je to en ſoſebin, in ozhiten zhudesh, kteri bi ſe is ſamih zhloveſhkih mozhí nikdar ne bil mogel sgoditi. Kteri zhlovek namrezh samóre ſam ſebe ali pa koga drusiga reſnizhno mertviga zhloveka v' tréh dnéh ſpet k' shivljenju obuditi? — To preſéshe vſe nam snane zhloveſhke mozhí, in lę is viſokejſhi, ali nadzhloveſhke mozhí samore mertvi zhlovek ſpet k' shivljenju obujen biti. Ker je tedaj Jesuſ reſnizhno od mertvih vſtal, je njegovo vſtajenje gotov ſprizhlej, de je bil Bog s' njim, in de je bil od Boga poſlan; pa je tudi gotóvo, de je Jesuſ pravi boshji ſin, in obljubljeni odreſhenik. Ko bi bil Jesuſ le zhlovek, in ko bi ſe bil ſinú boshjiga le imenoval, pa bi ne bil reſ, bi Bog gotóvo ne bil nikdar nad njim taziga ſoſebniga zhudesha ſtoril. Neſkonzhno modri, in ſveti Bog, kteri zhiſto reſnizo ljubi, vſo lash pa ſovrashi, ne more smote in lashí ſ' ſvojo vſigamogozhnoſtjo poterdovati. Nikoli ne more ſ' zhudeshi zhloveka toliko motiti, de bi zhlovek lash *nameſt reſnize in sa reſnizo* vsel.

De je Jesuſ Kriſtuſ reſnizhno od ſmerti vſtal, nam ſ. Pavel na dalej pravi (1. Korin. 15, 5 - 9.), tudi vémo is ſprizhevanja veliko

uzhenzov, kteri so ga po njegovim vstajenji vidili, in slishali, s' njim govorili, in jédili, in ga s' svojimi rokámi potípali. *Vidil ga je ¿Simon Peter, in únih enajst Apostelјnov, ob enim ga je vidilo vezh ko pet stó bratov od kterih nekteri she shive*, pravi s. Pavel. *Sadnizh*, govorí na dálje s. Pavel, *sim ga tudi jest, nar manjshi smed apostelјnov videl.* ¿Sprizhevanje toliko uzhénzov nas popolnama preprizha, de je Jesus resnizhno od mertvih vstal.

Ako bi bil Jesusa po njegovim vstajenji le en sami zhlovek vidil, postavim le eden smed njegovih uzhenzov, bi nad njegovim sprizhevanjem morebiti snali dvomiti, in rezhi: Morebiti se je smótil, de je sanjo sa resnizo shtel. To pa zlo ní mogózhe, de bi bilo vsih dvanajst apostelјnov, in de bi bilo vezh kot pet sto uzhenzov, kteri so bili sdravih ozhí in ushés, in tudi sdrave pameti, se vender toliko premotílo, de bi bili mislili Jesusa viditi, slishati, in potipati, zhe bi ga ne bili res ne vidili, ne slishali, ne potipali. Taka smota toliko ljudí zlo ní mogozha. Tisti je bil tedaj res njih uzhenik Jesus, kteriga so apostelјni in uzhenzi vidili, slíshali in potipali.

Kar nam kak odkritoserzhin, pametin, in resnizhin zhlovek pové, mu zhe savoljo tega radi verjamemo, de je rés, kar nam pove, ker smo sizer od njegove resnizhnosti zhe preprizhani. Is pisem apostelјnov pa se vidi, de so odkritoserzhni, poshteni, pravizhni, in resnizhni moshje, in torej smo jim zhe savoljo

tega dolshni verjeti, kadar nam prizhajo, de je Jesuſ od mertvih vſtal.

Kdor hozhe ljudem lagáti, ali jih goljſati, vezhi dél le is kaziga zhaſniga dobizhka lashe ali pa goljſa. Apoſteljni pa per ſprizhevanji, de je Jesuſ od mertvih vſtal, nobeniga dobizhka nimajo. Savoljo tega ſprizhevanja morajo ſhe zlo sanizhevanje, saſmehovanje, preganjanje, tepenje, jézho, in ſmèrt terpeti. Lahko bi ſe bili vſiga tega ogibali, in ſvoje dní v' miru preshivéli, ko bi bili od Jesuſa molzhali, in rasſhirjenje in osnanovanje njegovih naukov v' nemar puſtili. Tode mózh reſnize je bila grosno velika, in je njih ſerza slo ginila; ozhitno uzhé, in ſizer oni, kteri ſo bili popréd tako slo bojézhi in ſtrahoviti, — sdaj ozhitno uzhé pred vſim judovſkim ljudſtvam, de je Jesuſ reſnizhno od mertvih vſtal. S' tem naukam ſi na glavo nakopljejo ſovrashtvo judovſke duhovſhine, in veliziga sbora, jézho, tepenje, in sanisbljivo ſmert. Pa vſe voljno terpé, in ſtanovitno osnanujejo, de je Jesuſ reſnizhno od ſmerti vſtal, in ta nauk ſ' ſvojo kervijo sapezhatijo. Bi bili li mogli kaj taziga preterpeti, ako bi ne bili gotovo preprizhani od Jesuſoviga vſtajenja? bi ſi bili li mogli sa ſvoje preganjanje, in sa ſvoje terpljenje obetati obilno plazhilo v' nebeſih, kakor jim ga je bil Jesuſ obljubil, ako bi ne bili terdno verovali, de je Jesuſ od mertvih vſtal in de ſedí na deſnizi boshji? Gotova je tedaj, de je Jesuſ Kriſtuſ od ſmerti vſtal.

Ker ſmo pa preprizhani, de je Jesuſ reſ od mertvih vſtal, ſmo tudi preprizhani od reſnizhnoſti kerſhanſke vere. Sprizhano je, de je Jesuſ Kriſtuſ reſ ſin boshji, in od Boga poſlani odreſhenik ſvetá, in de ſmo dolshni verovati, kar koli naſ Jesuſ ſin boshji uzhi.

Tako naſ Jesuſovo vſtajenje v' naſhi ſveti veri vterdi, in vſih dvomov varije. Premiſlite tedaj l. p.! vſe te ſprizhleje reſnize; premiſlite edíno sgódbo Jesuſoviga vſtajenja, ktera je ſ' toliko verovanja vrednimi ſprizhevanji prerokov, s' Jesuſovim prerokovanjem, in ſ' ſprizhevanjem Jesuſovih ſvetih apoſteljnov in uzhenzov poterjena. To edíno premiſhljevanje vaſ mora v' naſhi ſveti veri mozhno vterditi, in vkoreníniti.

Ponóvímo in oshivímo tedaj daneſ, v' prasnik ſpominja na Kriſtuſovo vſtajenje, ſvojo véro v' to reſnizo ſvetiga evangelija, in terdno ſklenímo v' tej veri do ſmerti ſtanovitni oſtati. Tí pa boshji odreſhenik! naſ poterdi v' tem ſklepu, in nam dodéli gnado ſtanovitnoſti! Mi te ſizer niſmo vidili is groba vſtati, in po vſtajenji na ſvetu shiveti, pa nam je ſprizhevanje prerokov, tvoja laſtna beſeda, in ſprizhevanje tvojih uzhenzov, ki ga je Bog s' zhudeshi poterdil, ter vera zele zerkve porok, de ſi reſ od ſmerti vſtal. To vſtajenje je nar mozhnejſhi ſprizhlej, de ſi tí reſnizhno od Boga poſlani odreſheník ſvetá. Tí ſi ſmerti in gróbu mózh in ſtrah odvsel, in torej ſmémo terdno verovati, de boſh tudi vſè, kteri v' té verujejo, kdej k' boljſhimu shivljenju is groba obudil. — Amen.

Velikonozhni pondélik.

Kakor verujemo, de je Jesuſ umerl, in od mertvih vſtal, takó bo tudi Bog tiſte, ki ſo v' Jesuſu ſaſpali, s' njim od ſmerti obúdil. 1. Teſal. 14.

Sgodba danaſhniga ſvetiga evangelija od dveh v' Emavs gredózhih Jesuſovih uzhénzov ima lepo snamenje reſnize nad ſabo, je ob kratkim in umévno ali raslóshno povédana, in nam ſpet ſprizhuje, de je Jesuſ Kriſtuſ reſnizhno od ſmerti vſtal. Ker je pa reſnizhno od ſmerti vſtal, je Jesuſ reſnizhno od Boga poſlani odreſhenik, in ſin boshji, in torej ſmo mu tudi dolshni vſe terdno verovati ali verjeti, kar koli naſ je uzhíl. Prasnik in ſpominj tega vſtajenja naſ mora tedaj v' naſhi kerſhanſki veri poterditi, in v' njej ſtanovitne ohraniti.

Vèrh tega pa ſhe mora naſhe kerſhanſko upanje v' nóvizh oshiviti in vkoreniniti. Jesuſ je hotel ſ' ſvojim vſtajenjem peſhajozhe upanje, in pobíto in preſtraſheno ſerzé ſvojih uzhenzov oveſelíti in bolj vterditi, in jim gotovo upanje boshjiga kraljeſtva po ſmerti delati. Ravno tako mora vſtajenje naſhiga Goſpoda Jesuſa Kriſtuſa, tudi naſhe upanje v' Boga vterditi. To reſnizo bomo danaſ ſkupej premiſhljevali. Torej rezhem: *Jesuſovo vſtajenje*

je upanje apoſteljnov do Jesuſa Kriſtuſa vterdilo, in mora ravno tako tudi naſhe upanje vterditi.

*
* *

Is pogovora, kteriga ſta v' Emavs gredózha uzhénza ſ' ſvojim takrat ſhe ne ſposnanim uzhenikam Jesuſam po póti iméla, lahko ſklénemo, kakſhino je bilo upanje njegovih apoſteljnov in uzhénzov. Ali niſi nizh ſliſhal, ga vpraſhata, od Jesuſa is Nazareta, kteri je bil velik prerok, kako ſo ga naſhi vikſhi k' ſmerti obſodili, in krishali? — *Mi ſmo pa smirej upali, de bo on Israel réſhil.* Uzhénzi ſo tedaj upali, de bo Jesuſ kakor obljubljeni Odreſhenik, v' Israelu kraljeſtvo poſtavil, Judam bútaro rimſkiga goſpoſtva ſ' ſvojo mozhjó is rame vsel, in is Judov proſto in na tem ſvetu mogózhno ljudſtvo ſtoril. Ta je bil nar imenitniſhi namén, is kteriga ſo Jesuſovi uzhenzi sa njim hodili. Smirej ſo tiſtiga zhaſa zhakali, v' kterim jim bo njih uzhenik, kakor kralj, savoljo njih sveſtobe viſoke in imenitne ſlushbe delíl. Ker ſo pa preteléſne, in pretamne sapopadke od njegoviga naména in opravíla imeli, in ker je bilo njih ſerze ſhe prevezh na ta ſvét natveseno, torej niſo miſlili, in ſi niſo mogli domiſhljevati, de Jesuſ hózhe le duhovno kraljeſtvo zhednoſti poſtaviti, ktero ſe bo ſizer she na tem ſvétu perzhélo, vender pa ſhe le na unim ſvetu popolnama dodélalo. Sato je bilo tudi njih upanje neſtanovitno, to je, je bilo sdaj vezhi sdaj manjſhi, kakor ſe je bolj ali manj kasálo, de bi Jesuſ utegnil domiſhljeno

posemljifko kraljeſtvo poſtaviti. Kadar je Jesuf kakſhin velik zhudesh ozhitno ſtoril, savoljo kteriga ſe je vſe ljudſtvo va-nj osèrlo, ſe je njegovim uzhénzam upanje prezej vnélo, in ſo ſi Jesuſa she na judovſkim kraljevim ſedeshi, ſebe pa okróg njega v' ſlushbi miſlili. Kadar ſo ga pa njegovi ſovrashniki obrékovali, zherníli, sanizhevali in ponishevali, ali kadar je Jesuſ ſhe zlo rékel, de ga ni míſel posemljifko kraljeſtvo poſtaviti, takrat ſo ſe v' ſvojim upanji ſpet motili, in ſo dvomili, ali zviblali, zhe ſo prav ſtorili, de sa Jesuſam hodijo. In kakó globoko jim je moglo ſhe le sdaj ſerzé vpaſti, kadar Jesuſa, nameſt na kraljevim ſédeshi ſedéti, na sanizhljivim krishi viſéti vidijo! Neisrezheno ſe preſtraſhijo, kadar vidijo, de ſvojiga namena savoljo njegove ſmerti ne morejo doſezhi; sdaj ſo tako preſtraſheni, tako obupljivi in tako ſtrahoviti, de ſhe nikoli ne takó. In kdo vé, zhe bi ne bili vſiga upanja sgubili, ko bi bil Jesuſ dalje v' grobu oſtal? Ker je pa she prezej tretji dan is groba vſtal, in ſe jim shiv in zhaſtit perkasoval, tedaj ſe jim je njih umirajozhe upanje s' vſtavſhim uzhenikam ſpet oshivilo; ſpet ſerze dobé, in ſe ſnezhne ſhtejejo, de ſo njegovi uzhenzi. Preprizhani ſo, de ſe jim per takim uzheniku in vodníku, kteri je zlo gròb in ſmert premagal, nikakor in na nobeno visho ne more hudo goditi, in deſiravno jim ſhe judovſki predſódek ali prasna miſĕl od posemljiſkiga kraljeſtva v' glavi tizhí, kteriga ſo ſe ſhe le po prihodu ſvetiga Duha isnébili, je vender sdaj njih upa-

nje na Jesusa bres mejnikov, in noben dvom ali zvibel jih savoljo njega vezh ne obhaja. Sdaj se smerti vezh ne bojé, ker upajo, de bi jih njih uzhenik, kteri je is groba zhastit vstal, lahko spet k' shivljenju obudil, ako lih bi umerli. Smirej bolje umévajo, kar jim je Jesus od vstajenja telés, in od boljshiga prihodnjiga shivljenja pravil. Njih upanje szhasama smirej mozhnejshi perhaja, smirej bolj raste, in ne ostane le v' prizhijozhim zhasnim shivljenji, ampak séga tudi v' prihodnnje vezhno shivljenje. V' terpljenji in preganjanji, ktero so mogli potlej savoljo osnanovanja svetiga evangelija terpeti, jih misel na njih vstavshiga uzhenika mozhno podpira. Jesus, so si mislili, kteri je od smerti vstal, bo tudi nas k' shivljenju obudil. Terpljenje sdajniga zhasa ní nizh proti tisti zhasti, ktera bo kdej nad nami rasodeta. — Tako je tedaj Jesus Kristus s' svojim vstajenjem upanje svojih uzhenzov, in vsih kristjanov poterdil, ker je spominj na njegovo vstajenje nar mozhnejshi perpomózhek v' zhloveku kershansko upanje vterditi.

Kershansko upanje je sosebno sidano na nauk od prihodnjiga vezhniga shivljenja, v' kterim bodo vse dobre dela povernjene, in v' kterim bo is ljubesni do Boga prestano terpljenje obilno in po saslushenji plazhano. To upanje sosebno takim kristjanam veliko veselje in veliko tolashbo daje, kteri v' tem shivljenji malo dobriga vshivajo, temuzh vezhi dél v' stiskah, nadlogah, in krishih shivé. Kakó nesrezhni bi bili taki sromaki, ko bi ne bilo boljshiga shiv-

ljenja, to je, ko bi ne bilo sa prestáno terpljenje nobeniga povrazbila, in sá storjene dobre dela nobeniga plazhila upati! Bi se bilo li zhuditi, ko bi se taki ljudjé is obupanja sami sebe umorili, ali pa ko bi se s' tatvino, ali golufijo, s' pobojem, ali s' kako drugo krivizo v' premoshnishi stan postavili? Bi se bilo li zhuditi, ko bi takrat vsi ljudjé rasujsdano shiveli, in le v' to mislili, kako bi si tukej veséle dni napravili, in ko bi sgubili vse veselje do spolnjenja svojih dolshnost, in do poboshnosti? Ako bi se poboshnimu zhloveku ravno takó godilo, kakor nar vezhimu hudodelniku, ali bi se bilo takrat zhuditi, zhe bi bila rasujsdanost splohna?

Kolika dobrota nam je tedaj upanje prihodnjiga shivljenja! In kaj nam bolj to upanje oshiví in vtèrdi, kakor ravno spominj Jesusoviga vstajenja? Pamet nas sizer uzhí, de bo po smèrti telesa she drugo shivljenje, in torej so she tudi neverniki ali ajdje prihodnjiga shivljenja upali. Tode njih upanje je bilo she slabo, in she niso vedili, kaka bo na uni stráni groba. Le Jesus, edinorojeni sin boshji, nas je tega nauka od prihodnjiga shivljenja umétno, zhisto, in s' nar terdnishimi sprizhleji uzhil. Jesus nas ni po sgledu starih modrijanov le s' besedo uzhil, de bo rés prihodnje shivljenje, ampak nas je od tega tudi v' djanji preprizhal, ker je nektere merlizhe k' shivljenju obudil, in ker je sam tretji dan od smerti vstal. Ako bi bilo namrezh per smerti telésa sploh vsiga konez, bi gotovo ne bil mogel tudi Jesus tretji dan od mertvih vstati, in novo shivljenje sa-

zheti, temuzh tudi on bi bil po ſplohni poſtavi istrohnel, in v' grobu oſtal. Ker je pa Jesuſ od mertvih vſtal, in ſe ſvojim uzhenzam perkasoval, je ravno ſ' tem ſprizhal, de snamo tudi mí od mertvih vſtati, in po ſmerti novo shivljenje sazheti, in de ga bomo tudi reſ sazheli.

Kako reſnizhno je tedaj, kar ſ. Pavel Teſalonzhanam piſhe, rekózh: *Ljubi bratje! po mertvih, kteri sdaj v' gróbu pozhivajo, nikár tako ne tárnajte, kakor ajdje, kteri nimajo upanja* (vezhniga shivljenja) *ker, kakor verujemo, de je Jesuſ umèrl, in od ſmerti vſtal, ravno tako bo Bog tiſte, ki ſo v' Jesuſu saſpali, s' njim* (k' novimu shivljenju) *perpeljal*. . . *S' temi miſlami*, (in ſ' tem upanjem) *ſe med ſaboj tolashite*. 1. Teſal. 4, 12.

V' tem nauku je pazh reſ nar vezhi tolashba, in nar mozhnejſhi perganjik h' dobrimu, ko bi le zhlovek te tolashila prav premiſlil, in ſi jih globoko k' ſerzu vsel.

Pa ravno tega, ljubesnivi poſluſhavzi! vam nar bolj manjka! Verujete ſizer, de bo sa tem shivljenjem ſhe prihodnje shivljenje, pa ta vera je ſlaba, nerodovitna in mertva. Ako bi bili reſnizhno in nepremakljivo prepriѕhani, de boſte pred ali potler k' novimu in vezhnimu shivljenju vſtali, bi pazh ſvojiga ſerza na zhaſne rezhí tako ne natvésali, in bi tako nesmerno ne hrepenéli po zhaſti, po blagu, in po ſladnim veſelji tega ſvetá. Ali bi ſizer samogli ſvoje dolshnoſti tako v' nemar puſhati, is greha v' greh pádati, in v' grehih vezh lét bres pokore shiveti, ko bi terdno verovali, de je ſhe

drugo shivljenje, v' kterim vſe upanje dobrote sginejo? Ali bi mogli v' terpljenji tako tárnati, in obupati, ko bi prihodnjiga shivljenja prav v' resnizi upali, v' kterim bo vſe to terpljenje nehálo, in vezhno ſrezhin ſad rodílo? Ali bi mogli vſe ſvoje miſli in shelјé le v' zhaſno obrazhati, in tako nemarno in hudobno shiveti, kakor de bi ne imeli nobeniga upanja po ſmerti?

Preljubi bratje! vaſhe upanje je ſhe preſlabo, in premertvo, in ſe ſhe premalo v' vaſhim djanji rasodéva. Vi bi mogli vſe drugázhi shiveti, sa zhaſne rezhí veliko manj ſkerbeti, sa vezhnoſt ſe pa veliko ſkerbnejſhi perpravljati.

Poterdíte tedaj ſvoje ſlabo upanje ravno ſ' tem, ſ' zhémur je bilo ſlabo upanje Jesuſovih uzhenzov potèrjeno! Od ſmerti vſtavſhiga isvelizharja védno pred ozhmí imejte, in ſ' tem ſpominj na ſvoje vſtajenje ponovljajte! Ker verujete, de je Jesuſ umerl, in je bil v' gròb poloshen, in je ſpét is groba vſtal, morate ravno takó verovati in upati, de bo Bog tudi naſ po ſmerti ſkos Jesuſa Kriſtuſa is groba obudil, in naſhe mertvo truplo ſpet oshivel. Ta miſel naj sdaj o velikonozhnim zhaſu vſaziga greſhnika k' resnizhni pokori obudí, ker noben greſhnik ne vé, ali bo ſhe ktero velikonózh doshivel, ali ne. Greſhnik! morebiti bo kmalo tiſta ura bíla, ktera te bo is sdájniga v' prihodnje shivljenje poklizala. Gorjé tí, ako sdajniga v' pokóro ti daniga zhaſa prav ne obrazhaſh, in ſvojo pokoro odlaſhaſh! Gorjé ti,

zhe te ſmert na naglim v' tem pregreſhnim ſtánu prehití! kakó shaloſtno bo tvoje prihodnje shivljenje! v' kakó neſrezhno shivljenje boſh od mertvih vſtal!

Poſluſhajte me, ljubi kriſtjani! in globoko ſi v' ſerze vtiſnite, de bo *dvojno* vſtajenje, namrezh vſtajenje k' plazhilu, in vſtajenje k' ſhtrafingi! Kteriga ſmete upati? — Dobrovoljni, poboshni, in bogabojezhi kriſtjan, ali pa reſnizhni ſpokornik, kteri je ſvojo veſt ozhiſtil, in poravnal, ſe lahko s' upanjem ſrezhniga vſtajenja h' ſtanovitnoſti v' dobrim ſpodbada, in po nedolshnim terpézhi kriſtjan ſe lahko pod tésho krishev in tesháv tako-le toláshi: Vſe teshave bodo kmalo minile, potler me pa boljſhi in ſrezhnejſhi shivljenje bres teshav in terpljenja zhaka! S' tem upanjem ſo ſe apoſteljni v' ſvojim nar britkejſhim preganjanji in marterniki (muzhenzi) v' ſvojih bolezhinah tolashili. She dan danaſhni ſe vſak terpézhi pravizhnik od sdajniga terpljenja obrazha, in prihodnje veſelje pogleduje. Globoko ſi v' ſerze vtiſnite nauk, ki vam ga Jezuſ da, rekozh: *Ní' li mogel Kriſtuſ tega terpéti, in po terpljenji v' ſvojo zhaſt iti?* Zhe je on, naſh Goſpod in uzhenik, le po terpljenji, to je, ſkos terpljenje v' ſvojo zhaſt priſhel, zhimú bi mi njegovi ſlushabniki in uzhenzi ne hotli po tej poti hoditi, de bi tudi s' njim vred v' vezhno zhaſt priſhli? — Amen.

Pervo nedéljo po velikinozhi.

Jesuſ je priſhel (k' ſvojim uzhenzam), in je v' ſredo med nje ſtopil, in jim rekel: Mir vam bodi! Jan. 20, 19.

Kako dobra rézh pazh mora mir med ljudmí biti, l. p.! ker ga Jesuſ ſvojim uzhenzam tolikokrat in takó ſerzhno vóſhi. She tiſti dan ko je od ſmerti vſtal, pravi ſ. evangeli, ſe perkashe ſvojim uzhenzam, in perva beſeda, ktero isrezhe, je voſhenje mirú: *Mir vam bodi!* Ravno ta mir je med tiſtim govorjenjem ſhe enkrat voſhil. Oſem dni posnejſhi ſe jim ſpet perkashe, in ſpet pravi: *Mir vam bodi!* In is tega ſe vidi, de jim je vſelej kaderkoli ſe jim je perkasal, ljubi mir voſhil, rekózh: *Mir vam bodi!* Jesuſ takſhin mir tudi nam vóſhi l. p.! pa nam ga ne vóſhi ſamo, ampak nam ſhe sapové in ukáshe, de naj ſta mir in edinoſt med nami. H' temu miru vaſ hozhem tudi jeſt danaſ ſpodbadati, in vaſ opominjati, *de shivíte s' vſimi ljudmí ſploh v' miru*, ſoſebno pa v' ſvoji hiſhi ſ' ſvojimi domazhimi, ſ' ſvojo drushíno, s' otrozi, s' brati in ſeſtrami, in ſ' poſli. — Predin pa sazhnem, ſe perpravite.

* * *

Smed pervih in nar imenitniſhih kriſtjanovih dolshnoſt je, s' vſimi ljudmí mir imeti,

in mirno in pokójno shiveti. ¿Sej je Jesuſ Kri-ſtuſ sato na ſvet priſhel, de bi vſe raſpertje, in vſo lozhítuv ismed ljudí pregnal, in vſe ljudí kakor prijatle in brate sedinil, in is vſih naródov le eno ljudſtvo ſtoril. Ta dolshnoſt je sidana na ſplohno sapóved ljubesni. Vſe ljudí moramo kot ſebe ljubiti. Ljubesen, in ſizer prav reſnizhna bratovſka ljubesen, mora med nami goſpodovati. In kjer je taka ljubesen, ondi ni ſovrashtva, in prepira, ampak ondi je pravi mír domá. Ker *ljubesen je poterpeshljiva in dobrotljiva, ſe ne togotí, in ne prepira.* Memo te ſplohne sapovedi ljubesni naſ pa ſhe ſveto piſmo ſoſebno k' mirnoſti in ſpravnoſti opominja: *Kolikor je per vaſ*, pravi ſ. Duh po apoſteljnih, *kolikor je per vaſ, shivíte s' vſakim v' miru. Kadar ſe jesite, nikar ne greſhite, prezej bodite dobri, nikar ne puſhajte ſonza nad ſvojo jeso k' boshji gnadi iti.* To opominovanje nam Bog in Jesuſ Kriſtuſ ſ' ſvojim isgledam poterdita. Kdo ima toliko perganjkov, kakor Bog nad nami ljudmí ſe moſhtovati? Ali ga ne shalimo vſako minuto? Ali ſe ne puntamo védno soper njegove sapovedi? Ga li ne drashimo s' vſakdanjimi grehi k' jesi, in ali ſi ne persadevamo, kolikor nar bolj nam je mozh, de bi mir med ſaboj in med Bogam rasderli? Bi ſe bilo li zhuditi, zhe bi Bog s' nami po ſovrashnikovo delal? In ali Bog ne more greſhnika ob enim konzhati, in tako ob enim njegovimu shaljenju konez ſtoriti? In Bog vender vſim greſhnikam persanaſha, in ſhe tiſtim dobrote ſkasuje, kteri ga shalijo. *Bog po-*

shilja svoje solnze nad dobrimi in hudobnimi sijati, in desh daje pravizhnim in krivizhnim. Bog je tedaj nar vezhim greshnikam, dokler so na tem svetu, miloſtlivi Ozhe, jim daje jed in pijazho, in veliko dobriga v' tem shivljenji, in vse ohrani pod varſtvam svoje ozhetove skerbí; on jim po svojih slushabnikih osnanuje pokoro v' odpushenje grehov, in jim is serza rad odpuſtí, kadar se k' njemu vernejo, in ga odpushanja svojih grehov prosijo. — Kdo bi bil imel vezhi pravizo nad ljudmí jesiti se, in moshtovanja nad-nje prositi, kakor Jesus Kriſtus? Ali mu niso njegovih dobrot s' nehvaleshnoſtjo, s' terpljenjem in s' smertjo povernili? In vender is njegoviga krisha ne gré jesa, ne moshtovanjasheljnoſt; ampak isgovarjanje, sanashanje, in usmiljenje se slishi is krisha nad njegovimi ubijavzi; isgovarja jih, de ne vedó, kaj délajo, in svojiga Ozheta odpushenja in gnade sa-nje prósi. Kolíki isgledi prave, resnizhne ljubesni in spravnoſti so tí! Kako mozhno bi nas mogli taki rasgledi perganjati, de bi tudi mí svojiga blishniga ljubili, s' vsimi v' miru in edinoſti shiveli, s' njih slaboſtmi in napzhinoſtmi poterpljenje imeli, in jim njih krivizo radi odpuſtili, kadar nas shalijo. Bres ljubésni, mirú in edinoſti s' svojim blishnim ne moremo Boga ljubiti, desiravno je ljubésen do Boga nasha perva in nar imenitnishi dolshnoſt. *Zhe kdo pravi, de Boga ljubi, in vender s' svojim bratam v' raspertji in sovrashtvu shiví, je lashník, ker, kdor svojiga brata ne ljubi, kteriga vidi, kako hózhe Boga ljubiti, kte-*

riga ne vidi? Kdor Boga ljubi, mora nad njegovimi ſtvarmi veſelje iméti, in mora tudi ljudí ljubiti, kteri ſo po boshji podóbi uſtvarjeni. Kakó pa hozheſh veſelje in dopádenje nad ſvojim blishnim imeti, zhe je tvoje ſerzé ſ' ſovrashtvam, in ſ' togoto do njega napolnjeno? Nemogózhe je zhloveku Boga v' ſvojim blishnim ljubiti, kteri ſvojiga blishniga savídi, ali mu je nevoſhljiv, ga ſovrashi, ſe s' njim kréga ali prepira, in mu ſhkodije. S' vſimi ljudmí ſploh moramò tedaj v' miru shiveti, in zhe naſ kaka neprevidena ſtvar s' njimi rasprè, moramo perpravljeni biti in ſi na vſo mozh persadevati, de bi ſpet ljubi mir ſ' ſvojim blishnim ſtorili.

„Soſebno pa moramo mirno shiveti v' ſvoji hiſhi s' domazhimi, s' brati in ſeſtrami, s' móshami in s' shenó, ſ' poſli, in s' vſo drushíno. V' tiſti hiſhi ljudje ſrezhno shivé, v' kteri mirno in pokojno shivé; v' taki hiſhi gré mósh veſél na delo, in svezher ſpet veſel domú pride k' ſvoji drushíni; shena mirno sa domazhe opravila ſkerbí, in njene veſti ne grise nobena nevolja, in nobena prevelika ſkerb; poſli ſo pasni in veſéli na delu, vſe radi in is ljubesni ſtoré, in torej ſe vſe prav godí; vſa drushína je v' en namén dela, roka roki pomaga, nobeno delo ni pregrenko, ne preteshko, edinoſt in kerſhanſka ljubesen jim mozh in ſerzhnoſt dajete; vſako delo prav dodelajo, ker ga s' veſeljem delajo, in tako imajo obilno shivesha; v' taki hiſhi je malokdaj revſhina, malokdaj pomankanje; otrozi ſe prav redé, ker

jih ſtariſhi is ljubesni redé, in jim védne isglede poterpeshljivoſti, krotkoſti, ſpravnoſti, edinoſti in mirú dajejo. Tako hiſhno veſelje smirej bolj raſte; tudi od Boga ſe vezhkrat pogovarjajo, in ga s' sedínjeno molituvjo zhaſté in hvalijo; notranja sadovoljnoſt jih k' mnogim zhednoſtim ſpodbada, in torej ima Bog nad tako hiſho ſvoje dopadenje, in ſ' ſvojim blagoſlovam ali shegnam v' njej prebiva. — Naſproti pa kjer raspertje ali prepir v' hiſhi goſpodari, ondi gré vſe napzhino in narobe; ní ne edinoſti, ne ſplohniga ſtrinenja, ne veſelja nad delam, ne veſelja nad goſpodarſtvam; vſak le po ſvoji glavi dela, vſak le na-ſe, in na ſvoj dobizhek gleda, in ſebi arshet ſhiva, druge pa goljſa, in torej ondi ní hiſhniga shegna. Mósh je ſtrahovit in nevoljin, in hiſhna ſrezha mu ní per ſerzu; ker doma nobeniga veſelja ne najde, ga satorej drugod po druſhinah in ſ-hódih iſhe, in na napzhine, ali krive póta sajde, ktere ga pogubé; igra, pijanzhevanje, vlazhuganje, ter samúda dela in potrebnih opravkov ſo ſploh naſtopki vſiga tega; shena domá tarna, shaluje, in jóka, ter premiſhljuje, koliko zhaſa ſe bo hiſha v' takim ſhe obdershati mogla, in kdaj ſe boſta pomankanje in uboſhtvo v' hiſho vſelíla. Dobri poſli ne oſtajajo radi v' taki hiſhi, ker ne morejo preſliſhati vedniga vpitja in prepira; otroci ſe ſ' ſlabimi rasgledi pohujſhujejo, savoljo tolzhenja in rasſajanja ſtariſhev jim ſerzé vpada, in ſo neubogljivi, nepokorni, ſvojoglavni, in gluhí proti vſimu opominovanju; nimajo ne ljubesni, ne

ſpoſhtovanja; v' tej hudobni ſholi, ali uzhilnízi ſe navadijo vſih beſéd in isrékov jése, togote, kletvíne, in smerjanja, in ſo neperljudni, neoteſani, in divji med ſaboj, in per drusih ljudéh. V' taki hiſhi ní ſtrahú boshjiga, ne hvale ne molitve, ne zheſhenja boshjiga, ker vezhidel opuſhajo ſkupej moliti Boga, Ozheta vſih ljudí; védni prepir, rasſajanje, kletvina, in rotenje osnanuje hiſho jése, in nepokoja; tazih ſovrashnih ljudí noben prijatel ne obiſhe, ker ſe vſak bojí v' tako hiſho ſtopiti, v' kteri mu prezej vpitje raspertja naproti pride; ſhe manj pa je Bog prijatel tazih ljudí, kteri le mir in edínoſt ljubi, in savoljo tega s' nevóljo na tako hiſho gléda, in ji odtegne ſvoj shegen in ſvojo gnado.

Ali nima naſhe shivljenje she ſamo na ſebi dovolj teshav? ali ſi jih hozhemo ſhe ſ' prepiram in ſovrashtvam mnoshiti? ¿Sej ſmo ſizer veliki greſhniki per Bogu, ali hózhemo dolg ſvojih pregreh ſ' prepiram in s' raspertjem povikſhevati? Ali ne potrebujemo v' vſakim ſtanu boshjiga shegna? Ali ſe hózhemo ſ' tem ob ta shégen perpraviti, ker ſmo ſovrashniki in nepokojni ljudjé? Nar zhudniſhi je pa, de ſe vſakimu zhloveku mir dober sdi, in de vſak shelí v' miru shiveti, pa de jih vender veliko v' raspertji in ſovrashtvu shiví. To le od tod isvira, ker jih je veliko, kteri ſizer mirú shelé, pa nozhejo perpomozhkov, kteri nam k' miru pomagajo; torej ga smirej shelé, pa ga vender nikoli nimajo. Vam hózhem tedaj l. p.! nektere perpomozhke ſvetovati in perporozhiti,

kteri vam bodo pomagali, de boste hifhni mir ohranili.

Ogibajte se jése. Nagla jesa vas tako premóti, de marsikaj rezhete, kar druge ljudí shali, in jih s' vami rasprè. Strahujte to hudo strast, sadushíte vso naglizo, in bodite krotki in mirni. Zhe je kdo kaj pregreshil, njegove pregreshke spodobno, prijasno, in is ljubesni popravite. S' dobro boste vezh opravili, kakor s' hudo, vas bodo raji poslushali in ubogali, in bodo s' vami v' edinosti, in prijasnosti.

Nikar naj vas vsaka majhna rezh ne rasdrashi. Vzhasih kako majhno, nepremishljeno besedo she neisrezheno hudó vsamete, in ste savoljó nje v' jesi in sovrashtvu; vzhasih she uni, ki jo je rekel, nizh hudiga ne misli, jo le is shale ali v' shpásu rezhe, ali pa bres premislika, in is naglize. Savoljo tazih besed nikar ne rassajajte, kakor de bi bil ogenj v' strehi, temuzh jih tako vsamite, kakor so isrezhene. Kjer vezh ljudí skupej prebiva, mora zhlovek s' zhlovékam poterpéti, in marsikako besedo voljno preslishati.

Kadar morate koga posvariti, ga posvarite ob pravim zhasu, in ne nosite se zele ure nad njim, prepirnost ní nikomur vshezh, in she unimu, ki ga svarite, perloshnost da, de se vam soper stavi, in vam odgovarja. Zhe je uni, ki ga svarite, togotin zhlovek, se ravnajte po njem, perjenjajte mu, nikar se ne prepirajte, obmólknite, in savoljo ljubiga miru molzhite.

Ako te kdo shali, bodi prežej spet dober, ne kujaj se, ne povrazhuj hudiga s' hudim; s'

tem ga bosh she le bolj rasdrashil, in togota bo smirej vezhi, temuzh posabi shaljenje in bodi spravin. Ne govorím od tega, kdo bi mogel pervi spravo ponuditi; po pravizi bi mogel sizer ta spravo ponuditi, kteri je sovrashtvo sazhel, zhe je pa ta kasán, ali pozhasin, k' spravi, naj jo pa uni ponúdi, kteri je bil shaljen; kaj je nad tem leshézhe, zhe ta ali ta spravo ponudi in sazhne, de se le sovrashnika spet spravita, in sedínita.

Nepoboljshljive pregreshke preterpíte molzhé in poterpeshljivo, kakor postavim, pijanost moshá; velikokrat ste ga she svarili in opominjevali, pa ga niste poboljshali, velikokrat sta se savoljo tega kregala, in se prepirala, in vselej je veliko vpitja, in veliko kletvine v' hishi bilo, in mosh vender she vselej pijan domú pride. Vashé svarjenje nizh ne pomaga. Torej vám ni drusiga storiti, kakor molzhati, — mirno terpeti, in Boga prositi, de bi poboljshal, kar sami poboljshati ne morete, tako vsaj ne boste is eniga dveh grehov storili, in bote vsaj hishni mir ohraníli.

V' svojim govorjenji varni bodite, ne sanizhujte drusih ljudí, sosebno vprizho tazih, kteri jim radi na uhó natvésejo, kar vi zhesnje rezhete. Ptuji pregreshki, kteri vas ne sadenejo, naj vas nikar ne bôdejo; temuzh sami na-se glejte, in nar préd pred svojimi durmi pometíte. Ne meshajte se v' sosedovo gospodarstvo in gospodinstvo bres potrebe; drugi ljudjé naj gospodarijo, kakor hozhejo, vi bres potrébe nizh nad njimi ne grajajte, kdor se v' vsa-

ko rezh mesha, in vsako rezh graja, si veliko sopernost in teshav na glavo nakoplje.

Nikar podpihovavzov ne imejte, in nikar tistimu bersh ne verjamite, kdor vám od te ali te strani kaj na uhó natvése.

So nektere shlobudre, kteri moshu zhes sheno, sheni pa zhes moshá, zhes posle, soséde i. t. d. vezh hudiga nanáshajo; s' takim nepremishljenim govorjenjem delajo saspertje, in natólzovanje, takó de mósh in shena sebi ali pa sosedam ali poslam nizh ne saupata, desiravno morata s' njimi skupej shiveti. Tazih ljudí se tedaj varite, ali vsaj nikar njih govorjenju ne verjamíte, ampak popréd jih dobro skusite, prédin jim kaj verjamete, in navadite se, de boste od svojih domazhih in sosedov vselej raji dobro, kakor pa hudo sodili.

S' temi perpomozhki se boste, zhe ne vselej, vsaj vézhi dél prepira in sovrashtva ogibali, in ljubi mir v' hishi ohranili. In torej sklenem s' tistimi Jesusovimi besedami, s' kterimi sim sazhel: *Mir vam bódi!* Sakonski! bratje! sestré! posli! sosedje! in kteri koli me sdej poslushate, vsim správo ín mir is serza voshim. Shivíte, kakor sim vas danas uzhil, in ga boste med saboj ohranili. Vi pa, kteri rés v' raspertji, in sovrashtvu shivitè, in nimate v' svoji hishi ljubiga mirú, podajte si prijasne roké, in spravite se, de le domú pridete; posabíte na vse, kar je she minilo; sadushíte staro vnetílo raspertja, in storíte mir in prijasnost, de se bo nad vami vsimi Jesusova oblju-

ba ſpolnila, kteri pravi: *Svelizhani ſo mirni, ker bodo otrozi boshjï imenovani.* — Amen.

Drugo nedéljo po velikinozhi.

Jesuſ pravi: Jeſt ſim dóber paſtir, in posnam ſvoje ovzé, in moje ovzé mene posnajo. Jan. 10, 14.

Jesuſ Kriſtuſ ſe v' danaſhnjim ſ. evangelii perméri s' dobrim paſtirjem, in nam ſvojo ſkerb in ljubesen do naſ v' podóbi dobriga paſtirja poozhíti. Nar préd pové laſtnoſti dobriga paſtirja, ter pravi, de je tiſti paſtir, dober paſtir, kteri ſvoje ovzé posna, ljubi, in takó slo ljubi, de jih v' nevarnoſti varije in ſe sa-nje potegne, ko bi ravno imel savoljo njih ob ſvoje shivljenje priti. Potler nam Jesuſ pové, de je on tak dober paſtir, ker ſvoje ovzé posná, ljubi, in is ljubesni ſvoje shivljenje sá-nje dá; ker tiſtih iſhe, ktere ſo saſhle, in jih v' ſvoj hlev, ali v' ſvojo ſhtálizo, to je, v' ſvojo zerkuv perpelje, de ſe nobena ne pogubí. Jeſt pravi Jesuſ, ispolnim natanko dolshnoſti dobriga paſtirja, torej ſim dober paſtir. Ker ſim jeſt dober paſtir, pravi Jesuſ na dalej, in ſvoje ovzé posnam, tudi moje ovzé mene posnajo, kadar jih klizhem, moj glaſ poſluſhajo, in

kadar jih v' ſvoj hlev péljem, me ubogajo, in sa manoj gredó. Zhe hózhemo tedaj, l. p.! sveſtí uzhenzí, ali svéſte ovzé ſvojiga dobriga paſtirja Jesuſa Kriſtuſa biti, moramo te ſplohne dolshnoſti do njega ſpolniti, to je, *ga moramo posnati*, *njegov glaſ poſluſhati*, *ga ubogati in sa njim hoditi.* — Od teh dolshnoſt bom danaſ ob kratkim govoril.

*
* *

1. Pervizh moramo Jesuſa Kriſtuſa posnati. *Moje ovzé me posnajo.* Po oſebi ali perſhoni, to je, po njegovim teléſu ga ſizer ne moremo posnati, ker ga ní vezh vidniga med nami; po veri pa ga moramo posnati po njegovim bitji, po njegovih laſtnoſtih, po njegovih délih, in po savesah ali sadévah, po kterih ſmo s' njim ſklenjeni. Posnati ga moramo, de je on ſin boshji, kteri je od vekomej ſvojimu nebeſhkimu Ozhetu enak v' mogozhnoſti in modroſti, in v' vſih boshjih laſtnoſtih, in kteri je, kadar ſo bili zhaſi ispolnjeni, is ljubesni do naſ zhloveſhko natoro na-ſe vsel, de je bil ſrédnik med rasshaljenim Bogam in greſhivſhim zhloveſhtvam; posnati ga moramo, *kakor ſvojiga Odreſhenika*, kteri naſ je od greha in vezhniga pogubljenja reſhil, nebeſhkiga Ozheta s' nami ſpravil, naſ v' otroke boshje, in érbo nebeſhkiga kraljeſtva preſinóvil, in savoljo tega ſvojo drago kri na krishi prelil; *kakor ſvojiga uzhenika*, kteri nam je ſ' ſvojo beſedo, ſhe mozhnejſhi pa ſ' ſvojimi isgledi, ktere nam je dajal, pot svelizhanja sveſto kasal, in naſ poduzhil, kaj nam je verovati, in

kako shiveti, de bomo udje njegove zęrkve, in kdej érbje njegoviga kraljeſtva; *kakor ſvojiga nar vezhiga prijatla in dobrotnika*, kteri naſ je od vezhniga pogubljenja otél, ſam ſebe dal, de bi naſ oſrézhil, nam neprenéhama ſvojo gnado daje, in je naſh beſédnik per Ozhetu, de ne bo nihzhe pogubljen, kdor va-nj veruje; ſ' zhigar pomozhjo ſe lahko v' vſaki nadlogi, in v' vſakim krishi toláshimo, in po zhigar ſaſlushenji samoremo vſiga upati in isproſiti; sadnizh ga moramo posnati, *kakor ſvojiga prihódnjiga ſodnika*, kteri bo sa to, ko naſ sdaj páſe, uzhí, in vódi, tudi kdej oblaſt imel, ſoditi naſ, in deſiravno nam sdaj ſ' ſvojo gnado rad k' dobrimu pomaga, naſ bo vender enkrat po vſi ojſtróſti ſódil, in dóbre vezhno polonal, budóbne pa vezhno ſhtrafoval. To vero v' Jesuſa Kriſtuſa, to ſposnanje njegovih sa naſ ſtorjenih dęl moramo imeti, ako hozhemo njegovi uzhenzi, ali njegove ovzé biti. Bres te vere, in bres tega ſpósnanja na moremo vezhniga svelizhanja upati. *To je vezhno shivljenje*, pravi naſh svelizhar, *de (ljudje) tebe praviga Boga posnajo, in kteriga ſi tí poſlal, Jesuſa Kriſtuſa. V' nikómur drugim ni svelizhanja, in nobeno drugo imé ni ljudém dano, v' kterim bi samogli svelizhani biti, sunaj iména Jesuſ.* Moramo tedaj Jesuſa posnati, to je, od njega, in va-nj tako vęro imeti, kakorſhne naſ je on uzhil. *Moje ovzé me posnajo.* Jesuſ Kriſtuſ nam ſizer réſ ní popolnama nesnan; she naſhe imé *kriſtjan*, naſ na-nj ſpómni; tudi ſo nam she v' mladoſti velikokrat

pravili, de Jesus Kristus, od vekomej sin boshji, je nekdaj na svetu kakor zhlovek shivel; de je uzhíl, po nedolshnim sa nas greshnike terpèl, in na krishi umèrl; de je od smerti vstal, in spet v' svoje nebeshko kraljestvo shèl; de sdaj s' svojim nebeshkim Ozhetam svét vlada ali visha, sosebno pa sa kershansko zerkuv skerbí in ji svojo pomózh daje; de bo kdej spet ozhitno na svét prishel sodit shive in mertve, in de bo dóbre v' nebesa vsel, hudóbne pa v' pekèl pahnil. To dē, zhe vse to le vémo, pa sraven tega vsi mlazhni ostanemo, Jesusa vender drugazhi ne posnamo, kakor kaziga drusiga zhloveka, zhigar velike in zhastite dela smo slishali, sa kteriga nam pa sizer nizh ní mar. Nashe snanje s' Jesusam Kristusam mora bolj popolnama in globokejshi biti. Ker je Jesus nash nar imenitnishi prijatel, in smo s' njim neisrezheno terdno sklenjeni, torej moramo na-nj velikokrat misliti, premishljevati njegove dela, in vse, kar je sa nas storil, si k' serzu vseti; svete bukve, ktere njegovo shivljenje, in njegove dela popisujejo, radi brati, in se od njega pogovarjati, de ga bomo smirej bolj na tanko sposnovali.

2. Is tega naména moramo drugizh njegovo besedo radi poslushati. *Moje ovzé moj glas slishijo.* Takó ga sizer ne moremo slishati, kakor so ga nekdaj njegovi uzhenzi in Judje slishali, ker dan danashni ne govorí v' zhloveshki natori s' nami, kakor je nekdaj govóril; pa njegova beseda, in njegovi nauki so sapisani, in veliko kristjanov je, ki imajo sve-

ti evangeli, ali nauke Jesusa Kristusa v' rokah. Jesusa Kristusa tedaj vselej lahko slishimo, kolikorkrat svete bukve beremo, v' kterih je njegova beséda. ¿Svoji zerkvi je tudi duhovne dal, kteri so njegovi nastopniki v' uzheníshtvu in pastirstvu, kteri nam tedaj njegovo besedo v' njegovim iménu osnanujejo in raslagajo. In ker si mashniki persadevajo, nam resnizhno in zhisto Jesusovo besédo osnavovati, in ker nam jo po povelji in v' imenu Jesusa Kristusa osnanujejo, torej vselej Jesusov glas slishimo, kolikorkrat pridige mashnikov poslushamo. To vas mora sosebno perganjati, l. p.! duhóvne pridige in opominovanja svojih duhovnih pastirjev sveštó in pasno poslushati, ker Jesus Krístus svojim uzhenzam velí, njegovo besedo poslushati, in ker nam vender dan danashni sam Jesus svoje besede ne osnanuje, ampak je duhovnam svoje zerkve osnanovati veli; torej ste jih dolshni poslushati, de boste is ust svojih duhovnov glas Jesusa Kristusa slishali. Ako té dolshnosti ne ispolnite, niste resnizhni uzhenzi in prijatli Jesusa Kristusa; kteri pravi: *Moje ovze moj glas slishijo.* Ako té dolshnosti ne ispolnite niste is Boga, ker Jesus pravi: *Kdor je is Boga, besedo boshjo poslusha;* in se ob vès sad perpravite, kteriga beseda boshja v' tistih rodí, ki jo pasno in s' dobrim serzam poslushajo. Kdor besede boshje ne poslusha je nevédin v' verskih in djanskih resnizah, je v' shalosti bres boshje tolashbe, v' krishih in nadlogah bres nadnatorne pomózhi, v' terpljenji bres potrébne in Bogu dopadljive poter-

peshljivosti, v' grehih bres pobohshniga spodbadka h' pokori, in bres otrozhjiga saupanja v' Boga, in v' boshje usmiljenje. Boshja beseda je namrezh neisrezheno premóshna v' serzih vernih kristjanov dober sad roditi; ona nevédne uzhí, slabe poterduje, shalostne toláshi, greshnike h' pokori spodbada, pobóshnim mozh in serzhnost daje, de so na poti pravizhnosti stànovitni, spokornikam gnadó ponuja, poboshne v' dobrim stanovitne ohrani, in vse s' studam nad greham, in ljubesnijo do zhednosti navdaja, in jim vezhno shivljenje obéta. Le resnizhno sposnajte l. p! ali niste she kdej kakshniga taziga sadú v' sebi zhutili, kadar ste besedo boshjo svesto in pasno poslushali, in jo v' svoje serze vseli? Vasha skushnja pertèrdi, kar s. Pavel pravi: *Vsa sapisana beseda, ktera je od Boga navdihnjena, je dobra v' poduzhenje, posvarjenje, in v' nauk v' pravizhnosti, de je zhlovek popolnama, in v' vse dobre dela perpravin.* Memo tega ima Jesus Kristus she drugi glas, s' kterim nam govorí, namrezh tihe navdihovanje njegove gnade, in omezhenje nashiga serza, ktero nas velikokrat k' dobrim sklepam spodbada; nepokojnost nashijga duhá, ktero zhutimo, kadar hozhemo kahudiga storiti; ozhitanje in grisenje vestí, kadar smo she kaj hudiga storili; nauke, ktere neprevidama v' drushinah slishimo; isglede, ktere nad drugimi vidimó i. t. d. Tudi to je beseda Jesusa Kristusa, in tudi na to moramo pasiti, in si misliti, de nam s' tem notranjim omezhenjem, nepokojom, grisenjem, nau-

kam in isgledam Jesuſ Kriſtuſ govorí v' naſhe ſerza, in naſ hozhe ſ' tem uzhiti, opominjati, ſvariti, od hudiga dershati, in na pot dobriga perpeljati.

3. Torej moramo tretjizh Jesuſa Kriſtuſa *ubogati.* Ta je nar imenitniſhi in nar potrebniſhi rezh, na ktero je naſhe svelizhanje sídano. Premalo bi ſtorili, in ne bili bi ſhe ſrezhni, ko bi Jesuſa Kriſtuſa le posnali, in njegov glaſ poſluſhali, pa bi ga ne hotli ubogati. Sgubljena ovza savoljo tega ſhe ne bo k' zhedi nasaj priſhla, zhe je paſtir iſhe, k' ſebi klizhe in vabi, in ſi jo na vſo mozh h' zhedi perklizati persadéva, ovza pa ſvojiga paſtirja ne poſluſha in ne uboga, ampak ſe ſhe le smirej od njega odteguje. Takó tudi mí ne bomo k' Jesuſu v' druſhino njegovih isvoljenih priſhli, ako njegoviga glaſú ne ubogamo. ¿Sej je njegova beſeda naſha poſtava, po kteri moramo shiveti, ako hozhemo svelizhani biti, kakor nam ſam pové, rekózh: Ako hozheſh k' shivljenju iti, dèrshi sapovedi. *Ne pojde vſak, ki meni pravi: Goſpod! Goſpod!* (ki mene sa ſvojiga Boga in goſpoda ſposna) *v' nebeſhko kraljeſtvo, ampak kdor vóljo mojiga nebeſhkiga Ozheta ispolni, ta pojde v' nebeſhko kraljeſtvo.* Kaj nam véra pomaga, ako po véri ne shivimo? *Vera bres dobrih del je mertva*, in nam k' svelizhanju nizh ne pomaga. Ako Jesuſa Kriſtuſa posnamo, in njegovo poſtavo in voljo vémo, pa je ne ispolnujemo, ſe nam bo ſhe huje godilo, kakor ljudém, kteri taziga ſposnanja in take vére nimajo, ker je vezhi ſhtra-

ſinge vredin tiſti hlapez, kteri voljo ſvojiga goſpoda vé, pa je ne ispolni, kakor pa tiſti, kteri je sató ne ispolni, ker je ne vé.

Ako nam je tedaj l. p.! ljubo, in naſha nar vezhi ſrezha, Jesuſa Kriſtuſa ſa ſvojiga paſtirja imeti, in ſe njegove ovzhize imenovati, torej tudi ubogajmo ſvojiga boshjiga paſtirja; naj nam ſhe ní dovolj le posnati ga, le va-nj verovati, in ſe kriſtjane imenovati, temuzh ſtorimo, kar je potreba, de bi njegovo voljo ſposnali, jo v' zhaſti imeli, in jo na tanko ſpolnovali; po tem nar gorezhniſhi hrepenímo. Tako bo Jesuſ smirej naſh dober in sveſt paſtir, in mi nikoli ne bomo nehali njegove ovzhize biti; on bo tedaj nad naſhim svelizhanjem zhul, in naſ volka varoval, to je naſ bo pred ſkuſhnjavami in padzi varoval, in naſ bo tudi sadnizh na paſho shivljenja perpeljal, kjer bo le ena zheda isvoljenih, kteri ſe bodo v' ſvojim boshjim paſtirji nepreného hama veſelili. — Amen.

Trétjo nedéljo po veliki nozhi.

Resnizhno, resnizhno vam póvem: Ví se boste jokali in shalovali, pa vasha shalost bo v' veselje spreobernjena. Jan. 16, 20.

Vsim ljudém pod sonzam je rezheno, kar Jesus Kristus v' danashnjim s. evangelii pravi, de bodo namrezh jokali, shalovali, in veliko grenkiga vshili. Vsi ljudje morajo tukej terpeti, ker ta svet ni kraj srezhe; desiravno je na njem veliko dobriga, je vender tudi veliko hudiga, desiravno se nam marsikako veselje ponuja, je vender med veselje veliko terpljenja nameshaniga, ktero morajo vsi ljudje, nekteri bolj, nekteri manj terpeti. Nar srezhnishi zhlovek na svetu ni bres terpljenja, in zhe lih sdaj nobeniga terpljenja ne terpí, ga vender nadloge lahko sadenejo, in ne vé, kakshine in kolike ga bodo she kdej sadele. Pervi ozhe Adam jih je na svet perpeljal, in sdaj je she tako na svétu, de je dóbro s' hudim, veselje s' shalostjo, in prijetnost s' neprijetnostjo nameshana. Ker je tedaj med nami toliko nadlóg, sopernost in krishev, torej je imenitno in potrebno vediti, *kaj nam je od krishev in nadlog misliti, in kako jih moramo terpeti, kadar nas sadenejo.* Od tega vam bom danas ob kratkim govóril. —

* * *

Nar pred moramo vediti, de ſo krishi in nadloge na ſvetu potrebne, savoljo ſvetove in naſhe natore, in savoljo laſtnoſt ljudí, med kterimi shivimo, in savoljo okoliſhin, v' kterih ſmo. Imamo namrezh truplo, ktero je betéshno, kerhko, bolehno, umerjózhe, in ſe ſzhaſama v' prah rasdrobí; shivimo med ljudmí, kterih miſli, shelje, nameni, in nagnjenja, ſe s' naſhimi ne ſklépajo, in kteri ſo she od rojſtva k' hudimu nagnjeni; ſe veſelimo nad blágam, ktero je kakor mí, minljivo; nekdej ſe bomo ſ' ſvetam vred v' prah rasſuli, in ſe v' ſvoj nekdanji nizh pogresnili; tedaj naſ morajo marſikaki neprijetni in bolezhi prekuzi in marſikake nadloge sadeti, in neſpametin bi bil, kdor bi na tem ſvêtu shivljenje vpal, ktero je bres nadlog, bres krishev, in bres ſpremememb.

2. Drugizh nam je prepriżhanim biti, de naſ krishi in nadloge ne sadevajo is kake nakljuzhbe, in bres vedenja in bres volje boshje, ampak po volji in perpuſhenji naſhiga nebeſhkiga Ozheta; in de naſ le takrat, in le tako sadenejo, kadár in kákor Bog hozhe. Prerok pravi: *Je li kako hudo, in kaka nadloga v' meſtu, ktere bi ne bil Goſpod ſtoril?* To je: ¿Se li v' zhlovekovim shivljenji pergodí kaj hudiga, kar bi Bog ne vedil, ne perpuſtil, ne vladal, in kar bi ne bilo v' oblaſti, v' rokah, in v' neſkonzhno modri, in ſvéti previdnoſti naſhiga nebeſhkiga Ozheta? In tudi Jesuſ Kriſtuſ pravi, de nam bres volje nebeſhkiga Ozheta ſhe noben laſ is glave ne pade, in de ſo vſi

laſjé naſhe glave isſhteti. Kar tedaj na tem ſvetu ali po laſtnim sadolshenji ali pa bres laſtniga sadolshenja terpimò, terpimò le po volji, po povelji, in po perpuſhenji boshjim.

3. Tretjizh naſ ſveta vera uzhí, de nam krishi niſo ſhkodljivi, ampak v' naſh duhovni prid koriſtni, ker naſ na Boga opominjajo, v' zhígar posabljivoſti ne more nihzhe v' nebeſhko veſelje priti. Dokler ſe ti dobro godí, dokler ſi ſrezhen, in dokler ne veſh sa krishe in nadloge, miſliſh, de imaſh she na tem ſvetu nebeſa, in shivíſh v' napuhu in v' posabljivoſti na Boga, in na ſvoje svelizhanje, ti je le sa minljivo blago mar, in vezhne ſhaze (saklade) v' nemar puſhaſh; poſvetna ljubesen te ſlepí, ſrezha te ſtorí bresſkerbniga, in ker od poſvetniga veſelja vèſ omótizhin po ſvetu klamaſh, torej posabiſh na prihodnji zhaſ, na vezhnoſt in na Boga. Tega te dolga ſkuſhnja uzhí. Kadar ti pa Bog krish sa krishem, nadlogo sa nadlogo, in sopernoſt sa sopernoſtjo poſhilja, ſe ti ozhí odpró, in takrat vidiſh prasnoto in nizhemurnoſt vſih zhaſnih rezhí; takrat ſe Boga ſpomniſh, rad móliſh, in ſe prebudiſh is ſpanja, v' kterim ſi bil, k' ſposnanju boshjimu, in h' ſkerbi sa tvoje svelizhanje. Tej reſnizi ne morete sopergovoriti, l. p.! zhe ſamí ſebe kolizhikaj premiſlite. Kdaj bolj sveſto in bolj pogoſtim na Boga miſlite? Kdaj ſè s' njim prijasniſhi, in dalej pogovarjate? kdaj gorezhniſhi molitve k' njemu poſhiljate? Kdaj imate vezhi sheljé po vezhnoſti, in po nebeſih? Ali ne takrat, kadar vaſ butara krishev slo h' tlàm

tlázhi, in kadar vaſ nadloge tako tárejo, de vaſ ſvet in poſvetno blago vezh ne veſelita? Vſaj ſmem rezhi, de ſo nadloge marſikomu nar perpravniſhi, in tako rekozh edini perpomozhek, ga is poſvetniga ſpanja prebuditi, mu Boga pred ozhi ſtaviti, ga ſ' ſvetim ſtraham boshjim navdati, in ga potrebnih verſkih in djanjſkih naukov uzhiti.

4. Zhetertizh, krishi in nadloge ſo tudi savoljo tega koriſtne, ker nam perloshnoſt dajejo sa ſtorjene grehe pokoro delati. ¿Sej veſte; de mora greſhnik savoljo ſtorjenih grehov pokoro ſtoriti, ako hozhe svelizhan biti, in de mora pokora greham permérjena biti, to je, zhe je zhlovek vezhi grehe, in vezh grehov ſtoril, vezhi in ojſtrejſhi morajo tudi njegove ſpókorne dela biti, de s' njimi kolikor mu je mozh shaljeniga Boga potolashi, in mu sadoſti. Proſtovoljno, in ſamí od ſebe bi ſi mogli greham permerjene pokoríla nakladati. Ali ſi jih pa nakladamo? ¿Se li vádimo proſtovoljno, ſamí od ſebe v' dobrih delih? ali ſe vádimo v' tazih delih, ktere ſo nam grenke, Bogu pa dopadljive? Ali ne delamo ſhe zlo naravnoſt naſproti, ako nam je mozh naſproti delati? Ali ſi ne persadevamo na vſo mózh od ſebe odverniti, kar naſ pezhe, bolí, krotí, in bôde? Ker ſi tedaj ſamí terpljenja ne nakladamo, torej nam ga pa Bog nameſt naſ naloshí, ker naſ in vſe okrog naſ takó vlada, de naſ na poti, po kteri hódimo, marſikake nadloge sadenejo, ktere ſo nam soperne in grenke, in naſ s' njimi ſíli terpljenje na-ſe vseti, kteriga bi ſizer ſami od

ſebe proſtovoljno ne hotli terpeti. Nekterimu Bog pòſhlje boleſen, nekterimu ubpſhtvo, nekterimu sanizhevanje in preganjanje, nekterimu pa ſhe druge neſrezhe, de imajo vſi ti perloshnoſt, tukej kaj terpeti, in ſ' terpljenjem ſvoje grehe isbriſati. Poſli! ako terpitè ſ' teshkim delam, ali pa savoljo divjiga obnaſhanja gpſpodàrjev in goſpodinj; sakonſki! ako terpite ſ' ſvojim mósham, ali ſ' ſvojo shenó; ſtariſhi! ako terpite savoljo nepokorſhne in nehvaleshnoſti ſvojih otrók; ſtari ljudjé! ako terpite na ſvojim truplu, in na ſvoji duſhi bolésni, uboſhtvo, in neſrezhe: tedaj ſi miſlite, de vam je vaſhe terpljenje v' vaſh duſhni prid koriſtno, de vaſ na Boga ſpómni, in od váſhih grehov ozhiſhuje.

5. Pétizh ſhe premiſlite, de ſo krishi prav perpraven perpomozhek, vaſ prihodnih grehov varovati. S' shaloſtjo in ſ' krishi je nékako ravno taka, kakorſhna je s' veſeljem; kakor naſ veſelje vezhkrat v' greh sapeljuje, tako naſ shaloſt in krishi vezhi del od grehov odvrazhujejo; in kakor naſ veſelje velikokrat od Boga odteguje in na ſvét natvésva, ravno tako naſ shaloſt, ali nadloga od ſveta odterguje, in naſ k' Bogu pélje. Ko bi bil ta ali uni zhlovek sdrav, bi bil morebiti nesmerin in nezhiſtnik, in bi rasujsdano shivel. Boleſen ga pa vſiga tega varije. Ako bi bil ta zhlovek premóship, in bogat, bi bil morebiti lenúh, poſtopázh, igravez, poshreſhnik, sapravljivez, in gerda poſháſt. Uboſhtvo pa, v' kterim shiví, ga ſili, de je délavin, pridin, pametin, rédin, in ſvo-

ji desheli koriſtin, i. t. d. Reſ je ſizer, de ne moremo is tega nobeniga gotoviga ſklépa delati; toliko pa vender vémo, de je Bog moder, in vſe vé, kaj nam utegne koriſtno ali pa ſhkodljivo biti; in de je neſkonzhno dober, de nozhe nikoli naſhe ſhkode, ampak vſelej naſh reſnizhin prid; de Bog tedaj tudi krishe in nadloge nam v' prid obrazha, ker naſ krishi in nadloge is poſvetniga pregreſhniga ſpanja isbudé, in naſ na Boga in na vezhnoſt ſpomnijo, ali pa h' pokori perganjajo, in od ſtorjenih grehov ozhiſhujejo; ker naſ prihodnih grehov varijejo, in naſ od njih odvrazhujejo, ali pa v' naſ kaj drusiga dobriga ſtoré, kar ſizer mí vzhaſih ne ſposnamo, Bogû je pa vender snano.

De bodo pa krishi tak ſad v' naſ rodili, jih moramo prav terpeti. Ker morem rezhi, de zhlovek, kteri krishe po nekerſhanſko terpí, vezh hudiga, kakor pa dobriga, v' njih ſtorí, in de utegnejo ravno ti krishi, kteri ſo nekterim v' duhoven prid, in v' svelizhanje, vender tudi nekterim v' pogubljenje biti. Ob kratkim vam bom tedaj ſhe povédal, kako morate krishe in nadloge terpeti, de vam bodo v' svelizhanje.

Ako te krishi in nadloge sadenejo, ſi nar pred ſkuſi ſ' ſvojo pametjo is njih pomagati; ker naſ veliko teshav sadene, kterih ſe samoremo ali ſ' ſvojo ali pa ſvojiga blishniga mózhjo isnebiti. Takrat ſe tedaj zhloveſhke pomózhi poſlushi, in ſe boſh reſhil is nadlog. ¿Si poſtavim bolan, vshivaj sdravíla, in bódi varzhin v' jédi in pijazhi, in ſi bo kmalo boljſhi. ¿Si

ubog, íſhi dela, íſhi saſlushka, in prijatlov, kteri ti pomagajo, in ſe boſh ſvojiga uboſhtva isnebil. Imaſh prepir v' hiſhi s' móshem àli s' shenó, s' otrozi, ſ' poſli, ali pa ſ' ſoſédi, preíſhi in prevdari od kod prepir isvira, samáſhi ſtudenez prepira, in boſh ſpet mir imel, i. t. d.

Ako ſe neſrezhe, in nadloge, ktera te ſtiſka, ne moreſh isnebiti, ſe pa v' boshjo voljo vdaj, in krish voljno in poterpeshljivo terpi. Kaj ti pomaga, ako ſi v' krishih nevoljin, nepoterpeshljiv, prebojezh, ali obúpaven? ¿Si mar ſ' tem krishe ismanjſhaſh, islajſhaſh, ali pa ſe jih zlo isnebiſh? ſ' tem ſi jih ſhe le mnóshiſh, in tesheje delaſh, jih ſhe bolj zhutiſh, in ſe pregreſhujeſh nad Bogam, ker njegove naméne sanizhujeſh, in ſe perpraviſh ob saſlushenje, kteriga bi bil vredin, ako bi krishe in teshave voljno terpel. Job ſe je Bogu ſ' pokorſhnoſtjo, in ſ' poterpeshljivoſtjo v' krishih in nadlogah ſoſebno perkupil, in prijetniga ſtoril. On je rekel: *Bog je dal, Bog je vsel, kakor je bilo Bogu vſhézh, tako ſe je sgodilo, njegovo imé bódi zheſheno!* ¿S' tem ſe tudi tí v' krishih toláshi, in rezi: Bog mi jih je poſlal. *Njegovo imé bódi zheſheno.* Preprizhan ſim, de je Bog dober in moder, in de mi Bog kakor moder sdravnik le take sdravíla daje, ktere me osdravijo od mojih duſhnih bolésen, in me svelizhajo; deſiravno ſo pezhézhe, in bolézhe, vender jih bom poterpeshljivo in voljnó terpel, de ſe osdravim in svelizham.

¿S' poterpeshljivoſtjo ſkleni tudi duhá pokore, to je, v' krishih in nadlogah imej ſvoje

grehe pred ozhmí, in misli si, de si jih s' grehi saslushil; torej jih s' sgrevanim in stèrtim serzam terpi, in upaj, de se bosh s' njimi sa svoje grehe spokoril; de bosh shtrafingo, ktero si saslushil, isbrisal, in rasshaljeniga Boga potolashil.

V' krishih se pa tudi s' tole mislijo toláshi: Moje terpljenje ní vézhno, ampak zhasno in kratko, pa mi bo vender vezhno in neisrezheno srezho saslushilo, ako sim po veri in ljubesni s' Bogam sklenjen. To tolashilo nam da danashni s. evangeli. Jesus Kristus svoje uzhenze takó-le toláshi: *Vi bote jokali in shalovali; vasha shalost bo pa v' veselje spreobernjena, in vashiga veselja vam ne bo nihzhe odvsel.* Na svetu boste sizer hude dní doshivéli, tode bodo kmalo minili, potler pa pridejo vezhne léta, v' kterih ne bo nobeniga krisha, in nobene shalosti, ampak vedno novo veselje, ker boste Boga gledali, in vshivali. Jesus Kristus hozhe rêzhi, de v' upanji vezhne srezhe lahko sdaj nekoliko zhasa kaj soperniga terpimò, in de se snamo s' tem tolashiti, ker nam bo v' nebeshkim kraljestvu to zhasno terpljenje s' vezhnim veseljem povernjeno. S' to mislijo se tedaj tudi mí v' krishih in nadlogah tolashimo, rezímo sami sebi: Vse nashe nadloge in sopernosti so le kratke, sa tem kratkim terpljenjem bo pa prishlo vezhno veselje v' nebesih s' kterim nam bo vse obilno povernjeno.

Tako tedaj sklénem danashni góvor s' priliko, s' ktero tudi Jesus Kristus danashni s. evangeli sklene, rekózh: *Kadar je shena na*

poródu, je shálostna, ker je njena ura prishla, kadar je pa she otroka rodila, vezh ne misli na bolezhine, od veselja, de je en zhlovek na svet rojen. Taka je tudi s' nami; kadar nadloge terpimo smo shalostni, kadar bo pa ta kratki zhas nadlog pretékel, takrat bomo na vse terpljenje posabili od veselja, ktero bomo v' nebesih vshivali. Ako tedaj shena is ljubesni do otrôka bolezhine rada terpí, torej tudi mí krishe in teshave is ljubesni do Boga in do svojiga svelizhanja radi in voljno terpímo, ker ondi v' nebeshkim kraljestvu, kamur nas terpljenje sdajniga zhása pélje, bomo Jesusa Krístusa svojiga odreshenika, vidili, in nashiga veselja nam ne bo nihzhe odvsel. — Amen.

Zheterto nedéljo po velikinozhi.

Grém k' tistimu, ki me je poslal, in nihzhe smed vas me ne vprasha: Kam gresh? Jan. 16.

Shalost, ktera se je aposteljnov savoljo tega polastila, ker jim je Jesus povédal, de se bo od njih lózhil, jih je takó mozhno pobíla, de nizh niso poslushali, in uméli, kar jim je Jesus na dalej pravil. Sato jim rezhe: Grem k' tistimu, ki me je poslal, pa me vender nihzhe

smed vaſ ne vpraſha, kam gréſh, ali pa po kteri poti pojdeſh, ampak ker ſim vam to povedal, je vaſhe ſerzé shaloſtno.

To je nam, pravi Hugo Kardinal, lép in imeniten nauk. Moramo vpraſhati kam naſh svelizhar gré, in po kteri poti hódi. Moramo vpraſhati, kam gré, de bi tudi mi tje priſhli, in moramo vpraſhati po kteri póti hódi, de v' njegove ſtopínje ſtopimo, sa njim hódimo, in tje pridemo, kamur je on she priſhel.

Nekteri vpraſhajo ſizer, pravi Hugo, kam Jesuſ gré, pa jim ní mar vediti pót, po kteri je hódil; vedó de tukaj nimajo obſtojezhiga ſtanovanja, ampak prihodnjiga zhakajo, in vedó, de ſo popotniki na ſvetu, kteri v' nebeſhko domazhíjo gredó, pa ſe vender ne vpraſhajo, po kteri póti bi mogli k' ſvojimu zilju priti, (to je, vezhno svelizhani biti) temuzh ſ' Filipam pravijo: *Pokashi nam Ozheta, in nam je dovólj*. Pelji naſ v' nebeſhko domazhíjo, deſiravno tiſte póti ne vémo, in po njej ne hódimo, po kteri ſi tí v' nebeſa priſhel. Daj nam nebeſhko veſelje vshivati, deſiravno nózhemo tiſtih perpomozhkov, ſ' kterimi ſi ti va-nj priſhel: *Goſpod! pokashí nam Ozheta, in nam je dovòlj*. Tazih ljudí je dan danaſhni veliko, ker ni nikogar, kteri bi ne shelel, kdej tje priti, kamur je naſh svelizhar ſhel, pa jih je le malo, kteri hozhejo po tiſti poti hoditi, po kteri je Jesuſ k' ſvojimu zilju priſhel. ¿Sleherni smed naſ gotovo shelí vezhno svelizhanje doſezhi, in vſakimu smed naſ je pót k' svelizhanju vſaj nekoliko snana, ker nam jo je naſh

svelizhar pokasal, in ker nam jo pridigarji smirej is prishinze kashejo. Todé nar potrebniſhi je pot k' svelizhanju prav véditi, in po njej neprenehama hoditi. Koríſtno je tedaj, de vam danaſ pravo pót k' svelizhanju pokashem, in pogledam, ali po njej hodite ali ne, de boſte vedili kakſhino upanje ſi ſmete delati, kdej tje priti, kamur je naſh Odreſhenik vshe priſhel.

K' Bogu ſe le po dvéh pótih pride, ali po póti nedólshnoſti ali pa po póti pokóre. Po tej dvojni póti je Jesuſ hodil v' nedolshnoſti, in v' hudim terpljenji, in mi moramo sa njim hoditi, ako hozhemo sa njim ſpriti, in ſe s' njim vezhno veſeliti. Poglejmo tedaj, *ali ſmo na poti nedolshnoſti*, *ali pa*, *zhe ſmo to isgreſhili*, *ali ſmo vſaj na poti pokore*; ker po eni tih dvéh moramo hoditi, in ker ſizer sa naſ ni svelizhanja.

* *

Sim she rékel, de le dvojni ljudje po pravi póti hodijo, in de ſi le dvojni ljúdjé ſmejo po pravizi nebeſa obetati. Tiſti namrezh, kterim ſe med valóvi in viharji, med klézheti in sadregami, ktere ſo ſe jim od vſih ſtrani naſtavljale, barka nedolshnoſti ni rasbíla, in kteri ſo ſe ſkuſhnjavam kerví in meſá, ſvetá in hudizha ſerzhnó v' bran ſtavili, ob kratkim tiſti ljudjé ſo ſi pervizh nebeſ ſvéſti, kteri ſo ſvojo nedolshnoſt bres madesha in zhiſto ohranili. Drugizh ſo ſi jih pa tudi taki ſveſti, kteri po sgubljeni nedolshnoſti ſpokorne dela delajo, ſvoje gréhe reſnizhno obshalujéjo, in madeshe ſvoje duſhe ſ' ſpokornimi ſolsami, in s'

jagnjetovo kervijo ispérejo. Sunaj tih dvéh potov ſe ne more nikjer k' svelizhanju priti, in nebeſa ſo le nedolshnikam in ſpokornikam odpèrte.

Na kteri póti ſte pa ví l. poſluſhavzi! ali ſte nedolshni, ali ſte ſpokorniki? V' nebeſa nizh nezhiſtiga ne pojde, va-nje morate tedaj oblazhilo nedolshnoſti bres madesha perneſti, ali pa, zhe ſte ga s' grehi omadeshvali, ga morate ſ' ſpokornimi ſolsami oprati, in torej ſpet sadobljeno nedolshnoſt ſ' ſabo perneſti. Nedolshno pa shiveti in v' nedolshnoſti umreti ima le malokdo ſrezho, in ſpokorno shiveti, je gnada, ktera je savoljo predersnoſti in rasujsdanoſti sdajnih zhaſov tudi slo rédka.

Prerok David vpraſha: *Kdo pojde na ſveto goro? kdo bo na ſvétim kraji ſtal? kdo bo Goſpodovo veſelje vshival, in Boga od oblizhja do oblizhja gledal?* in ſi ſam odgovorí, de bo tolike ſrezhe le tiſti zhlovek deléshin, kteri je na duſhi in na teléſu nedolshin. On pravi: *Kdor je nedolshnih rók, in zhiſtiga ſerza, zhigar djanje je bres greha, in zhigar ſerzé bres hudih shelj*, tiſti bo takó velike ſrézhe deléshin. Oh! pravi ſ. Bernard, kdor je takó nedolshin, je reſ bres vſiga dvoma ſrezhin in svelizhan. To de kdo je, in kdo ſe ſme tolashiti, in ſi to ſprizhevanje dati, de je nedolshnih rók, in zhiſtiga ſerza? Níhzhe ne, pravi ſ. Bernard, ſhe otròk eniga dnéva (pred kerſtam) ní zhiſt od greha. Kdo ſi ſmé tedaj ismed vaſ, kolikor vaſ je tukej sbranih, upanje delati, de bo savoljo ſvoje nedolshnoſti v'

nebesa prishel, vezhno veselje vshival, in Boga od oblizhja v' oblizhje gledal? ¿She Moses s' vso svojo svetostjo ní bil vredin Boga s' telesnimi ozhmí viditi, temuzh ga je le v' gorezhim gèrmu, in pod sagrinjalam oblaka vidil; Bog je v' svetinjshi med sabo in med vélikim duhovnam oblak djal, de ga véliki duhóven ní vidil; koliko jih bomo tedaj ismed kristjanov nashli, kteri bi bili savoljo svoje nedolshnosti dosti zhisti, kdej per Bogu biti, ga gledati in vshivati? Kdo sme rêzhi, pravi ¿Salamon (prigovor 20. 9), de je zhistiga serza? Kje so zhiste dushe med nami, v' kterih ní greh nikoli gospodoval, in ktere so svéti saklad gnade boshje, ki jim ga je zerkuv per s. kerstu isrozhila, in ki ga bo kdej boshji sodnik is njih rók terjal, zlo do konza bres madesha ohranile?

V' pervih zhasih kershanstva je bila vsa drushina kristjanov le drushina svetnikov, in malokdo smed njih je per kerstu sadobljeno nedolshnost s' smertnim greham spet sapravil. pa kam so ti srezhni zhasi prishli? Oh! kar je véra opéshala, se je shtevilo pravizhnih ismanjshalo, desiravno se je shtevilo vernih namnóshilo. Ves svet je spriden. Vsi ljudje sapovedi prelomljujejo, in krivizo delajo, komej je kdo, ki pravizo dela. Kriviza, odertija, opravljanje, lash, nesvestoba, in svijazha, nezhistost in preshestvanje, in vse gerde pregréhe so svét potopile. Oseja 4, 2.

¿Sej se dan danashni drusiga ne vidi na svetu, kot pregréhe. Med vami ni bratovske

ljubesni, ne resnizhnosti, ne svestobe, ampak med vami gospoduje jésa in sovrashtvo, in vashe sprave so hinavshina, ker svojimu sovrashniku ne morete is serza odpustiti. Vashi s-hodje so sbiralisha sanizhevavzov, in opravljivzov, kjer nar skrivnishi pregrehe svojiga blishniga rasglasujete; vashe igre so dobizhkasheljnost ali pa golusija, in vashe drushine so shole ali uzhílnize rasujsdanosti in nezhistosti. Mesta so, kakor je bilo pregreshno mesto Ninive, in hishe so sibelje krivize; zhednost je sanizhevana, greh pa v' zhasti, in vsak stan je svojo pót ispridil; reveshi godernjajo nad previdnostjo boshjo, ktera jim zhasniga blaga ne da, bogatinzi posabijo od Boga naloshene dolshnosti sa reveshe skerbeti; bogatinzi so baházhi, in polni napuha, oshabnosti, in lishpanja. Taka je pót, po kteri sdaj vse mesó (vès zhloveshki ród) hódi. Ali je pa taka pót, pót nedolshnosti, ki v' nebesa pelje? Moj Bog! kaj so tvoje ozhi nekdaj nad Jérusalemam shtrafinge vredniga vidile, kar bi tudi nad nami ne vidile? in vender si Jerusalemljane savèrgel, nam si pa she dosdaj persanésel. Pa koliko zhasa nam bo Bog she persanashal? Oh! ljubesnivi poslushavzi! na to vprashanje vam ne morem odgovoriti; morebiti nas je Bog she res pokonzhati sklenil, in morebiti je she sekiro na korenino nastavil, de bi nas kakor nerodovitne drevésa posékal, in v' ogenj vergel. Pametno tedaj storitè, zhe spreobernjenja nobene minute vezh ne odlashaje. Ker vas lastna vest preprizhuje, de niste vezh na poti nedolshnosti, se torej mora-

te hitro na pót pokore podati, ako hózhete v' nebesa priti. Sej boste mende radi sami obstali, de ste pót nedolshnosti sapustili. Povejte mi, ali ni ob enim zhasu greh v' vas gospodoval? Morebiti je sdaj starost vashe hude strasti ohladila, kakshina je bila pa vasha mladost? morebiti so vas smertne bolesni ob mozh in lepoto perpravile, de se vam sdaj nad svétam stúdi, ker tudi svet sa vas nizh vezh ne mara, kako ste pa pred bolesnijo svojo mozh in lepoto, in druge natorne daróve obrazhali? Pa zhemú se nad tem mudím, ker moramo vsi bres raslozhka sposnati, de smo greshniki. Gospod! ti nas vse posnash, in vesh, de smo vsi greshniki, in morebiti so tisto pregrehe, ki jih sami nad sabo vidimo, v' tvojih ozhéh she nashe nar manji pregrehe. Tako je tedaj lahko slehern smed prizhijozhih poslushavzov she le prevèzh preprizhan, de na poti nedólshnosti ne more vezh svelizhanja upati. Le ena pót je she tedaj odperta k' isvelizhanju, in ta je pót pokore.

Pokora je po nauku svetih ozhakov edina deska ali dilja, ktera nas po rasbiti barki is divjiga morja h' kraju pernese. Ker si boshjo pravizo s' greham rasdrashil, jo morash s' pokoro potolashiti, ker si boshji pravizi krivizo storil, ji morash s' spokornimi deli storjeno krivizo spet odvseti ali poravnati; ker si per s. kerstu sadobljeno oblazhílo nedolshnosti umasal, ga morash s' spokornimi solsami oprati, in v' kervi nedolshniga jagnjeta ozhistiti; sizer ne moresh svelizhanja upati, ker sa-te ni druge poti v' nebesa, sunaj póti pokóre.

Kjé ſo pa med vami ſpokorniki? ali jih je morebiti v' zerkvi bres ſhtevila veliko? Greſhnikov jé reſ ſilno veliko, ali je pa tudi veliko ſpokornikov? Oh! je nekdaj neki uzhenik rekel, loshej tákiga najdeſh, ki ni nikoli padel, kakor pa, ki je s' reſnizhno pokoro od ſvojiga padza vſtal. Ta reſniza je ſtraſhna! pa vender verjetna, in jeſt je nozhem ſhe povelizhevati, temuzh raji preiſkovati, ali ſmete na póti pokore svelizhanja kaj terdniſhi upati, kakor na póti nedolshnoſti.

Kaj ſe pravi pokoro delati, in kdo je ſpokornik? ¿Spokórnik je vérni kriſtjan, kteri smirej objokuje zhaſ, v' kterim je Boga shalil, in kterimu ſo shaloſtne podóbe njegovih grehov vedno pred ozhmí; kteri boshji pravizi ſam soper ſebe pravizo dela, in ſi nedolshno veſelje odrékuje, ker ſi je vzhaſih prepovedano veſelje dovoljil; kteri ſvoj shivòt kakor ſvojiga ſovashnika ſtrahuje, táre, v' bersdah dershí, in pokorí; ktéri ſe kakor k' ſmerti obſojeniga hudodelnika ſhteje, ki ní vrédin, da shiví! kteri ſvojo ſerzhno shaloſt nad greham v' oblazhílu, v' govorjenji, v' djanji in v' nehanji kashe, in vſe nadloge v' duhu pokore terpí. Reſnizhni ſpokornik vidi nad sgubo sdravja in blaga, sgubo tiſtih dobrót, ktere je popréd v' greh obrazhal; nad ponishanjem ſhtrafingo, ktero ſi je ſaſlushil, nad bolezhinami pokuſhnjo peklenſkih marter, kterih je vrédin, in nad ſplohnimi ſhibami, tepenje ſvojih grehov. Lejte! ta je podóba reſnizhniga ſpokornika. In kjé ſo med vami taki ſpokorniki?

Nekdaj ſo bili nekteri ſpokorniki pred zerkvenimi vratmi; oni ſo bili greſhniki ſleherniga ſtanú, kteri morebiti níſo iméli nad ſaboj toliko grehov kolikor jih vi imate. Taki ſpokorniki ſo leshali pred zerkujo v' ſpokornih oblazhilih in ſo bili ſ' pepélam potréſeni, proſili ſo mémo gredózhe kriſtjane, de naj boshjo miloſt sanje proſijo, ker ſamí níſo ſmeli k' altarju in k' ſveti maſhi perſtopiti; vezh lét ſo preshivéli v' póſtu, zhuvanji, molitvi, krishanji ſvojiga meſá, in v' ojſtri ſkuſhnji. Niſo bili deléshni ozhitniga veſelja, ne druſhine ſvojih bratov, ne veſelja viſózih prasnikov; shivéli ſo lózheni od druſhine ſvetnikov, in ſolsé, in ſpokorne déla ſo bile njih edína tolashba. Tako ſo nekdaj ſpokorniki shivéli. Kjé ſo pa dan danaſhni med vami taki ſpokorniki? Osríte ſe okrog ſebe, in premiſlite ſvoje shivljenje.

Léta vaſhe ſtaroſti, imenitni opravki, in velike ſkerbi ſo vaſ morebiti od rasujsdanoſti vaſhe mladóſti odvernile; morebiti je Bog vaſhe veſelje s' grenkoſtjo naméſhal; morebiti je sapravljena ſrézha, sgubljeno sdravje, in hudo preganjanje ſpazheno nagnjenje vaſhiga ſerza ohladilo; morebiti ſe vam nad greham savoljo greha ſtúdi; morebiti ſo hude ſtraſti ſzhaſama opéſhale, in morebiti ſe ne more vaſhe savoljo dolsiga vshitka ſladniga veſelja utrudeno meſó vezh soper duha puntati. Morebiti ſe vam she réſ nad ſtvarmí ſtúdi, ali pa savoljo tega ſtúda ſtvarnika kaj bolj ljubiti? Deſiravno sdaj pametniſhi, kot kdej, shivite, ali ſte pa savoljo tega she ſpokorniki? Deſiravno ſte nehali

grehe delati, ali ſte pa sa ſtorjene grehe boshji pravizi sadoſti ſtorili? sdaj ſte ſizer jenjali nove dolgóve delati, ali ſte pa ſtare dolge she poplazháli?

Kjé ſo tedaj tiſti med vami, ki pokoro delajo, ſvoje grehe ſ' ſpokornimi ſolsami ispérajo, in ſ' tarenjem meſá sa-nje sadoſtujejo? kdo dan danaſhni po pregreſhnih delih ſvoje shivljenje kakor ſpokornik ſkléne? kdo ſi sdaj nedolshno veſelje odrékuje, ker je popréd prepovedano veſelje vshival? kdo sdaj ſvoje meſó sato ſtrahuje, ker ſe mu je kdej perlisovàl? kdo ſe sdaj sato poſhteno in pametno oblázhi, ker je kdej ljudí ſ' ſvojo neſpodobno obléko pohujſheval? kdo smed vaſ sdaj sato is ſvojiga premoshenja vbogajmé daje, ker je kdej krivizhno blagó naſe vlékel? kjé ſo taki ſpokorniki? pokashite mi jih! Pokashíte mi v' ſvojim shivljenji lè *eno* snámenje reſnizhne pokore! Mi pravite, de zerkvene sapovedi ſpolnujete, in de po zerkvenih poſtavah pokoro delate. — Pa ſej jih komej posnate, in ker vam zerkuv ukashe nekoliko zhaſa v' duhu pokore meſa sdershati ſe, vam vaſha laſtna ljubesen prezej veliko isgovorov najde, savoljo kterih ſe hozhete poſta ogibati. — Pravite, de ſ' tem pokoro delate, ker imate velike ſkerbí sa ſvoj shivesh, ker imate nepokojin ſtan, in veliko teshkiga dela in truda; ali pa miſlite, de vaſ more Bog savoljo taziga dela polónati, ki ga savoljo njega na-ſe ne vsamete? Le sa ſvét delate, torej ſte le ſpokorniki (ali marterniki) ſvetá, ne pa ſpokorniki Jesuſa Kriſtuſa. — Pra-

vite, de ſ' tem pokoro delàte, ker vam Bog nadloge poſhilja, ker ſe ſovrashniki soper vaſ vsdigujejo, ker ob ſvoje blago pridete; ali pa take vdárke ali shlake is boshje roke voljno, in bres godernjanja ſprejmete? ali vam ne dajejo ſhe le perloshnoſti k' novim greham, ker ſte v' krishih nepoterpeshljivi, togotni, in v' njih Boga kólnete? — Pa zhe ravno vſe krishe vòljnó terpitè, ali ſte savoljo tega she reſnizhni ſpokorniki? Ali niſo dolshne tudi nar nedolshniſhi duſhe krishev in teshav voljnó terpéti? ali niſo dolshni tudi poboshni ljudjé tepenje is boshje roke ponishno ſprejeti, dolshnoſti ſvojiga ſtanu na tanko ſpolnovati, in po boshjih in zerkvénih sapovedih sveſtó shiveti? Ali nimate vi, kakor greſhniki, nobenih drusih dolshnoſt, sunaj teh, ktere imajo nedolshni in pobóshni ljudjé? Kako vam je tedaj mozh miſliti, de ſte na pravi poti, po kteri ſe tje pride, kamur je naſh svelizhar she priſhel?

Vèrh tega je ſhe nar shaloſtniſhi, de ſte ſhe vender le mirni, in de po navadah ſvetá shivitè, takó namrezh, kakor vſi ljudjé shivé; vam ne pride na miſel, de ſte dolshni ſhe kaj vezh dobriga ſtoriti, kakor drugi ljudjé, ker nektere ſhe vezhi greſhnike kakor ſebe posnate, kteri pa vender nizh vezh dobriga ne ſtoré, kakor ví; ali pa posnate med ſaboj tudi ktére reſnizhne ſpokornike? Oh! tih moramo ſkorej le po ſamotah, in po puſhávah iſkati, drugi ljudjé pa hódijo vezhi dél po póti nevarnige sanaſhanja, in ne ſtopijo na pót pokore. Vidi ſe, de malokdo nedolshno shiví, in de le

malokdo ſpokorno umerjè. Ker ſo pa le ſame te dvé póti v' nebéſa, moj Bog! kam tedaj veliko ſhtevilo ljudí pride, kteri ne hodijo ne po póti nedolshnoſti, ne po póti pokore? V' kakſhinim ſtanu bodo v' desheli mèrtvih? kako ſe jim bo godilo? In kako ſe bo ſoſebno vam, ljubesnivi pòſluſhavzi! v' vezhnoſti godilo, kteri véſte, de ſte pót nedolshnoſti sgubili, in vender tudi véſte, de sa ſvoje grehe ſhe niſte pokóre ſtorili, de tedaj ſhe niſte na póti ſpokornikov? Ali vaſ ta miſel nizh ne sbôde, in ne preſtraſhi?

Ako tedaj hózhete modri biti, morate prezej danaſ terdno ſkleniti, de boſte toliki nevarnoſti odſhli; sapuſtíte krivizhne póta, po kterih ſe v' pogubljenje pride, in pojdite na pót pokore; ker vam reſnizhno povém, de sa vaſ, ki ſte pót nedolshnoſti ïsgreſhili, ní sunaj pokóre nobene póti v' nebeſa; naſh odreſhenik vam je pot terpljenja pokasal, ker je pred vami po tej poti hodil, in vſi ſvetniki ſo sa njim hodili, in ſo tje priſhli, kamur je Jesuſ ſhel; sdaj je tedaj tudi vaſha dolshnoſt po tiſti póti hoditi, de boſte ſrezhni zilj ſvojiga popotovanja doſegli, kar vam is zeliga ſerza vóſhim. Amen.

Péto nedéljo po velikinozhi.

Resnizhno vam povém, kar boste Ozheta v' mojim iménu prosili, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Sej véste, ljubesnivi poslushavzi! de Jesus v' svetim evangelii, kteriga sim vam sdaj bral, svoje uzhenze k' molitvi spodbada, ker jim pravi, de naj mólijo, in de jim bo nebeshki Ozhe dal, kar ga bodo prosili; de nad njegovo dobrotljivostjo, ljubesnijo in radodelívnostjo ne sméjo dvomiti, ampak si svésti biti, de jih Ozhe tudi ljubi; de naj ga tedaj le serzhno, in na ravnost prosijo, in de bodo vse sadobili, kar ga bodo prosili. Le ta perstavik in nauk jim da, de naj v' molitvi nebeshkiga Ozheta v' njegovim, to je v' Jesusovim imenu prosijo: *Resnizhno vam povém, karkoli boste Ozheta v' mojim imenu prosili, vam bo dal.* To vabljenje k' molitvi, in ta obljuba, de zhlovek vse dobí, kar nebeshkiga Ozheta v' imenu Jesusa Kristusa prósi, ní le malimu shtevilu uzhenzov dana, ki so bili per svojim boshjim uzheniku sbrani, temuzh je tudi nam vsim dana, ker Jesusova beséda je beseda mozhí (mózhna beséda) ki vse tiste obséshe, kteri so njegovi uzhenzi in prijatli; vsim, ki v' Jesusa Kristusa verujejo, je sapovedano moliti, in vsim

takim je tudi obljubljeno, de bodo vſe doſegli, karkoli bodo v' iménu Jesuſa Kriſtuſa proſili. Nebeſhki Ozhe namrezh vſe ljubi, kteri njegoviga edinorojéniga ſina ljubijo. *Kdor mene ljubi, tega bo tudi moj Ozhe ljubil.* In Jesuſovo saſlushenje je takó neſkonzhne in neismérne zéne, de je sa grehe vſih ljudí sadoſti ſtorilo, in ſi je vſak zhlovek ſpolnjenja ſvoje proſhnje ſvéſt, kteri na-nj saúpa, in Ozheta savoljo njega kaj próſi.

Is danaſhniga evangelija ſe tedaj uzhimo, 1. *de ſmo ſploh dolshni moliti*, 2. pa *de ſmo dolshni v' imenu Jesuſa Kriſtuſa moliti.* De ſmo moliti dolshni, she vémo is povelja boshjiga, ki je v' ſvetim piſmu, in is natórnih sadev, v' kterih ſmo s' Bogam, kteri je naſh ſtvarnik, naſh ohranjik, in naſh dobrotnik na duſhi in teleſu; vémo tudi is naukov, ktere ſo nam ſtarſhi dajali, ter naſ smirej moliti opominjali, in to dolshnoſt tudi vſak dan ispolnujemo, ker vſak dan *Ozhe naſh* molimo, torej od te dolshnoſti ne bom dalej govoril, temush vam le rasloshil, *kaj ſe právi v' imenu Jesuſa Kriſtuſa moliti.* — Perpravite ſe.

*
* *

V' Jesuſovim iménu moliti, ſe pravi *pervizh* moliti v' veri in v' saupanji na proſhnjo in na saſlushenje Jesuſa Kriſtuſa, *drugizh* pa, le sa take rezhí proſiti, ktere ſe ſklepajo s' modrim namenam rédam in vladanjem boshjim in nam v' svelizhanje teknejo.

1. Po naukih ſ. evangelija moramo tedaj pervizh moliti v' veri in v' saupanji na ſrédni-

ſhtvo in saſlushenje Jesuſa Kriſtuſa, to je, moramo Jesuſa sa ſrednika in beſednika per nebeſhkim Ozhetu imeti, Ozheta po Jesuſu, njegovim edinim ſinu, omezhiti, in vſe ſvoje saupanje na njegovo neſkonzhno saſlushenje ſtaviti. ¿Sej ſmo preprizhani l. p.! od ſvoje ſlabosti in nesmoshnoſti, de ſmo greſhniki, de ne vémo sa *kaj*, in tudi ne *kako* proſiti, de ne moremo is ſvoje mozhí, in ſ' ſvojo proſhnjo nizh isproſiti, de nam je tedaj beſednik potrébin, kteri naſhe proſhnje nebeſhkimu Ozhetu nóſi, in naſho nevrednoſt ſ' ſvojim saſlushenjem nadomeſtí, in podpéra. Ta ſrednik in beſédnik je Jesuſ. Kriſtuſ; njegova kri je zéna naſhiga odreſhenja, in podpóra naſhe molitve, ta jo podpéra, ji daje mozh in ſtanovitnoſt, jo per Bogu v' prijetin dar dela, in Boga omezhí, de naſho proſhnjo poſluſha in uſliſhuje. Torej pojdimo vſelej v' vſih ſvojih potrebah po Jesuſu Kriſtuſa k' nebeſhkimu Ozhetu, po njem Ozheta nagovarjajmo, in proſimo, de ſe naſ uſmili, in nam saklade ali ſhaze ſvoje gnade da. ¿Svojiga saupanja ne ſmemo pa - ſe to je, na gorezhnoſt ſvoje molitve ſtaviti, tudi ne na reſnizhnoſt in zhiſtoſt ſvojiga ſerza, ne na ſpodobno in dobro rézh, ktere proſimo, ne na druge zhednoſti, ki jih imamo, ampak ſtavimo ga le na proſhnjo Jesuſa Kriſtuſa ſvojiga ſrednika, kteri naſ je uzhil moliti in naſ k' molitvi perpravil, in zhigar kri neprenehama sa naſhe svelizhanje próſi. Tako móli katoljſhka zerkuv, ktera nam mora v' isgled biti; kolikorkrat nebeſhkiga Ozheta kake rezhí proſi, mu

prezej od sazhetka molitve Jesusa Kristusa v' misel vsame, in ga upa s' tem v' uslishanje svoje proshnje prenagniti, ker mu njegoviga edinorojéniga sinú imenuje, ali pa sklene svojo molitev v' poterjenje svoje proshnje s' temi besedami: *Po Jesusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu nashim, kteri s' taboj shiví in kralјuje v' edinosti svetiga Duha.* Tako tudi mí molímo; kadar koli Boga kakshine rezhí prósimo, se vselej takó rekózh vstopímo sa Jesusa Kristusa, njega v' vsih nadlogah nar pred per Bogu v' misel vsamimo, na njegòvo saslushenje in na njegovo vsigamogozhno gnado vse svoje proshnje per Bogu stavimo, in zhesar koli Ozheta prosimo, ga vselej prosimo po Jesusu Kristusu njegovim edinorojenim sinu.

Sej véste, de savoljo svojih del, ker smo greshniki, ne saslushimo od Boga uslishani biti, ampak de vse dobro, kar nam da, je le gnada ali milost in nesaslushen dar, ki ga od njega prejmemo. Ravno sató, ker to svojo nevrednost sposnamo, se tudi takó rádi svetnikam perporózhamo in jih na pómozh klizhemo, ker so she na semlji svoje sobráte ali blishne ljubili, ker ta njih ljubesen do nas tudi v' nebesih ní jenjala, ampak she smiram shelé, de bi tudi mí sveti in svelizhani bili, in sa nas Bogá prósijo, in ker nas sveto pismo uzhí, de molitev pravizhniga per Bogu veliko premóre. Zhe nam pa she misel na proshnjo in saslushenje svetnikov per molitvi veliko tolashbo in veliko upanje dela, koliko upanje nam mora tedaj she le storiti spomin neskon-

zhniga saſlushenja naſhiga boshjiga ſrednika Jesuſa Kriſtuſa! Od tega ſrednika nam ſ. evangeli pravi, de bomo vſe doſégli, kar koli bomo v' njegovim iménu proſili. Sato moramo pa tudi vſe, zheſar potrebujemo, po saſlushenji in ljubesni Jesuſa Kriſtuſa proſiti, ker ravno to ſe pravi v' imenu Jesuſa Kriſtuſa moliti, zhe savoljo ſvoje nevrédnoſti in prasnote ſvojo proſhnjo v' ponishnoſti Goſpod — Bogu povéſh, in vſe saupanje, de boſh uſliſhan, le na saſlushenje in ſrédniſhtvo Jesuſa Kriſtuſa ſtaviſh.

2. V' imenu Jesuſa Kriſtuſa moliti ſe *drugizh* pravi, tazih rezhí proſiti, ktere ſo Bogú dopadljive. Jesuſ Kriſtuſ je namrezh ſ' ſvojim nebeſhkim Ozhetam eniga bitja, in ene natore, torej ene modroſti, in enáke volje; tedaj po njem ne moremo drusiga proſiti, kakor kar ſe s' modrim naménam njegoviga nebeſhkiga Ozheta ſklepa, in kar je zhloveku isvelizhavno. Ker pa zhloveku ni nizh boljſhiga kakor ſrezha in svelizhanje duſhe, torej od Boga ne ſmemo nizh bolj in goreزhniſhi proſiti, kakor svelizhanja naſhe duſhe, in perpomozhkov k' isvelizhanju. Nar bolj tedaj moramo moliti sa duha pokore, sa poboljſhanje shivljenja, ter sa raſt v' dobrim, in v' gnadi boshji, v' zhednoſti in ſtrahu boshjim; tih dobrót moramo ſoſebno Boga proſiti po Jesuſu Kriſtuſu, de bi naſ ſ' ſvojo vſigamogozhno gnado v' véri ohranil, v' ljubesni poterdil, naſ ſkuſhnjav ſvetá in hudizha varoval, hudo nagnjenje in posheljenje naſhiga meſa satèrel, naſhe ſerza k' reſnizhni pokori in poboljſhanju

ſpodbodil, in nam gorezhnoſt da h' poboshnim delam, de bomo hudo smirej bolj in bolj sapuſhali, v' dobrim pa smiraj bolj raſtli in bolj popolnama perhajali, ker dobro vémo, de ſo take rezhí Bogú vſelej vſhezh, de ſe s' njégovim modrim in ſvetim namenam vſelej ſtrinejó, in de ſo nam vſelej v' svelizhanje.

Pa porezhete: Prav bi bilo, ko bi nam Bog gnado dal vſiga greha, in pregreſhnih perloshnoſt varovati ſe, v' zhednoſti smirej bolj raſti, in vezhno svelizhanje doſezhi; vezhno svelizhanje je reſ nar vezhi ſrezha, ktere samoremo od Boga proſiti, pa bi bili radi tudi zhaſno, to je, she na tem ſvetu ſrezhni, in shelimo, de bi nam Bog tudi take dobrote dodelil, ktere ſo nam v' ſrezho naſhiga teleſa potrebne. — ¿Sej vam je perpuſheno, l. p. 3 zhaſnih dobrot in darov proſiti; is Jesuſoviga nauka vémo, de nam ní ſamo perpuſheno, ampak zlo sapovedano taſtih posemljiſkih darov proſiti, kteri ſo nam v' naſhe shivljenje potrební. ¿She zerkuv próſi sa lepo rodovitno vreme, sa odvernjenje hude ure, in sa rodovitnoſt semlje, in mi ſmemo ſvojo molitev ſ' zerkveno ſkleniti, de bi Bog dal rodovitnoſt semlje, in de bi nam is nje doſti ſadu israſtlo, ker vémo, de ſe tudi ſad semlje s' boshjim rédam ſklepa, in de nam je v' naſhe ohranjenje potrebin. Pa ſo vender tudi ſhe drugi zhaſni daróvi, kteri s' naſhim ohranjenjem niſo takó ósko ſklenjeni, temuzh le bolj poſameśne ljudí sadenejo, poſtavim, bogaſtvo, veljava, poſvetna ſrezha, imenitna ali viſoka ſlushba, sdatno rokodeljſtvo,

obilna kmetija, spremenjenje stanú, velika drushína, in vezh tazíh rezhí, od kterih vselej ne vemo, ali se s' boshjimi modrimi nameni sklepajo, ali ne, in ali nam k' vezhnimu svelizhanju téknejo, ali ne. Torej tazih rezhí vselej le s' tem perstavkam prosimo, *zhe je boshja svéta volja nam jih dati, in zhe Bog previdi, de nam na vezhni srezhi ne bodo nizh shkodovale.* Sploh bogajmo svetiga Avgushtina, kteri pravi: Kadar prosish Boga tazih rezhí, ktere srezho in svelizhanje tvoje dushe sadenejo, sa ktere ti Bog prositi velí, in ktere ti v' prihodnjim shivljenji dati obljubi, jih prôsi bres strahú, in bres vsiga perstavka, in jih prôsi, dokler jih moresh prositi, ker ti jih Bog vselej da is svoje dobrote, in ti jih da is svoje milosti, ne pa is jése. Kadar pa zhasnih rezhí prosish, jih le s' straham in s' perstavkam prôsi, prôsi Boga, de ti jih da, zhe so ti pridne ali koristne; pa tudi prôsi, de ti jih odrezhe, zhe vê, de so ti shkodljive, ker le Bog vé, kaj ti v' svelizhanje tekniti, ali pa kaj na svelizhanji shkodovati utegne.

Is tega lahko spoznate, l. p.! sakaj vzhasih bres sadú molite, in ne dóseshete, zhesar Boga prosite; mislite, de prav molite, in vam tudi rad verjamem, de ima vasha molitev lastnosti poboshne, vnete, gorezhe, in serzhne molitve, pa tazih rezhí prosite, ktere so boshji volji nasproti, in vashimu svelizhanju nekoristne, nevarne, in shkodljive; torej jih ne morete dosezhi, ker Bog ne more svojimu naménu, in rédu svojiga vladanja nasproti ravnati,

in ker vam is ljubesni do vaſ nozhe nizh taziga dati, kar bi vam ſhkodovati utegnilo. ¿S' to reſnizo ſe tudi v' prihodnjih zhaſih tolashíte; kadar vam Bog vaſhe proſhnje ne bo uſliſhal, nikar naj vam savoljo tega ſerzé ne vpade, nikar v' veri ne péſhajte, in ne miſlite, de bi ne bilo reſ, kar Jesuſ v' ſ. evangelii pravi, de zhlovek vſe doſeshe, zheſar nebeſhkiga Ozheta v' iménu Jesuſa Kriſtuſa proſi, ampak miſlite ſi, de je vaſha proſhnja boshji volji in boshjimu naménu naſpróti, in vaſhimu vezhnimu svelizhanju ſhkodliva. Kaj taziga pa proſiti, kar je boshji volji in vaſhimu svelizhanju naſproti, ſe pa ne pravi v' iménu Jesuſa Kriſtuſa proſiti. ¿Sej vam Jesuſ Kriſtuſ pomagati in vaſ uſliſhati ne more, zhe kake boshji volji naſprotne rezhí proſite, ker je njegova volja s' voljo njegoviga Ozheta popolnama ſklenjena, in ker Jesuſ le to hózhe, kar njegov nebeſhki Ozhe hózhe; ampak Jesuſ mora ſhe zlo soper vaſho proſhnjo biti, kadar je boshji volji in boshjimu naménu naſpretna.

V' ſleherni potrebi, v' ſleherni neſrezhi, sopernoſti, in shaloſti, ter v' ſleherni teléſni in duſhni potrebi takó perpravljeni k' Bogu molímo, de bomo ſvoje saupanje le na proſhnjo in na saſlushenje Jesuſa Kriſtuſa ſtavili, in de ne bomo na-ſe nizh, na Jesuſa pa vſe saupali; bódimo delezh od ſvojoglavnoſti in terdovratnoſti, vſi ſe v' boshjo modro in ſvéto voljo vdajmo, ter le sa take rezhí Boga proſímo, ktere nam Bog po ſvojih neſkonzhno modrih ſklepih dati hozhe, in od kterih pre-

vidi, de nam k' isvelizhanju pomagati utegnejo. Takó bomo resnizhno v' imenu Jesusa Kristusa molili, in bomo po obljubi s. evangelija gotovo dosegli, kar je po volji boshji, in kar k' nashimu svelizhanju pomaga; shkodljivih rezhí pa nikdar ne prosimo, de se bo sgodilo, kar je Jesus rekel: *Karkoli boste Ozheta v' mojim iménu prosili, vam bo dal.* Amen.

V' prasnik vnebohóda Jesusa Kristusa.

In Gospod Jesus, po tem, kadar je s' njimi isgovóril, je bil vset v' nebó, in sedí na desnizi boshji. Mark. 16.

S' danashnim prasnikam se sklene nasha veséla velikanozh (to je, tisti zhas, v' kterim se v' nashi shkofii velikanozhna spoved opravlja), in o tem prasniku nas vse k' veselju spodbada. — Jesus Kristus je grénki kelh hudobije tega svetá do sadnje kaplje ispil, je vse na tanko ispolnil, kar je bilo v' pismih od njega pisaniga, je svoje aposteljne in prijatle s' mnógim perkasovanjem, s' lepimi nauki, in s' mnogimi snamenji shtirdeset dni preprisheval, de je rés od mertvih vstal, in kadar je vse to do tanziga ispolnil, je danas zhastito doték el svoj dolgi in teshavni tek. Danas Jesus oblagoslovi

ſvojo nedolshnoſt, isprizha, dé je od Boga poſlan, in de je njegov nauk boshji nauk, ſe popolnama dobriga in pravizhniga ſkashe, ſvojo doſihmal nesnano, in senizhevano zhednoſt, in ſvoje saſlushenje sa zhloveſhtvo v' zhaſtiti in ſvitli lepoti pokashe, in ſ' tem neisrezheno zhaſtito in globoko vkoreníni upanja vſih ſvojih ſposnovavzov in poſnemavzov na neminljivo vezhno plazhilo ſvoje svéſte delavne vere. — *Vset je bil* — ispred njih ozhí — *v' nebo.* — Danaſ je tedaj l. p.! saréſ viſok, ter tolashbe in veſelja poln prasnik, kteri je gotova saſtava in porok naſhe prihodnje ſrezhe, in neumerjozhnoſti; zhe je Jesuſ, kakor ſ. Pavel pravi, le sato od mertvih vſtal, de naſ je opravizhil, tudi ſmém rezhi, de danaſ le sato vidno in ozhitno v' nebo gré, de naſ bo ſvojiga velizhaſtva vdeléshil, ktero je ſad opravizhenja. — Gotóvo je to, l. p.! in ſveti Pavel Jesuſa Kriſtúſa ſoſebno danaſ s' vſo pravizo *naſhe upanje* imenúje, ker ſe je Jesuſ po ſvojim vnebohodu na deſnizo ſvojiga nebeſhkiga Ozheta vſédel, ter nam nasnanje dal, de hozhe vſe naſhe shlahtne, pravizhne in ſvéte sheljé po nebeſih ispolniti. *Po Kriſtuſu*, pravi ſ. Pavel, *ſvojiga vezhniga velizhaſtva upamo.*

In od tega *upanja*, *ktero je poboshnim, in ſhe ne prav terdovratnim greſhnikam polno tolashbe in ſvetih obzhutlejev*, hózhem danaſ govoriti. — Perpravite ſe.

*
* *

Vſi zerkveni uzheniki, kteri ſo ob ſpominji zhaſtitiga vnebohoda Jesuſa Kriſtuſa vernim

kriſtjanam pridigovali, ſo ſe mojih sgorej is ſvetiga evangelija vsetih beſed dershali: *On ſedí na deſnizi boshji*, — vſi ſo v' raslaganji tih beſed tolashbe polno in veliko reſniso naſhli in jo ſvojim poſluſhavzam osnanovali, de je namrezh Jesuſ Kriſtuſ neomejeno oblaſt v' nebeſih in na semlji prejel, in de je sazhel sa naſ, kakor sa ſvoje takó drago kupljene otroke, vſe dolshnoſti popolnama ſrednika ſpolnovati. —

Oh! kako slo naſ ta reſnisa v' upanji vterdi! Jesuſ je od dveh ſtraní savoljo naſhiga svelizhanja naſh mozhni ſrednik. Jesuſ je namrezh naſh ſrednik po ſvoji natori, ker je zhloveſhko natoro s' boshjo natoro ſklenil, in je tudi naſh ſrednik po ſvoji ſlushbi (po ſvojim opravku) ker je zhloveſhtvo s' Bogam popolnama ſpravil. — Ker tedaj danaſ ſvojo zhloveſhko natoro v' velizhaſtvo povsdigne, naſ ſ' tem ozhitnim zhudeshem prepprizha, de samore naſha natora, ako lih je niska, vender v' nebeſhko velizhaſtvo povsdignjena in povikſhana biti, — in ker je Jesuſ naſh ſrednik she po ſvoji ſlushbi, naſ ſ' ſvojo pomozhjó, ktere nam neprenehama ponúja, umetno uzhí, de, ako lih nekteri teshke v' nebeſa in vezhno svelizhanje pridejo, vender hrepenjenje po svelizhanji in doſeshenje svelizhanja ne preſéshe kriſtjanove mozhí, kteriga gnada njegoviga svelizharja podpéra.

Gotóvo zhlovekoviga ſerza nobena rézh toliko ne rasjaſni, kot ta reſnisa, in nobena résh mu soper nevarno obupljivoſt vezhi mozhí ne daje, savoljo ktere obupljivoſti ſe nam vzhaſih

nemogozhe sdi, svelizhanje dosezhi in v' nebesa priti.

Ker Jesusovi aposteljni niso bili ravno tazhas per njegovim grobu, kadar je od mertvih vstal, torej se niso lahko dali preprizhati od njegoviga vstajenja. — Jesus jih je s' mnogim perkasovanjem in s' mnogimi snamenji od svojiga vstajenja preprizheval, in so bili vender tako neverni, de so bili savolj svoje nevére posvarjenja vredni. *Jesus je svaril njih nevero*, pravi s. Marka, *in terdobo njih serza*, tisto terdobo námrezh, ktero so kasali, ker tem niso verjeli, kteri so vidili in rekli, de je res od mertvih vstal, in de so ga s' svojimi ozhmí vidili, s' njim govorili, in she zlo s' njim jedli. — De bi tedaj takó nevérni uzhenzi tudi nad njegovim vnebohodam ne dvomili, ali ne zviblali, je torej shel v' prizho njih v' nebo.— *Oblak ga je ispred njih ozhí vsel.*

Kaj so si tedaj mogli Jesusovi aposteljni in uzhenzi po njegovim vnebohodu missliti? Ali niso bili preprizhani, de ima Jesus, kteri se je is lastne mozhí v' nebo povsdignil, mozh in oblast tudi njih v' nebo vseti? — de tésha njih trupla, ktera jih na svét natvésa, Jesusovi mozhi ni preteshka?

In ravno te resnize so sveti uzheniki is danashniga prasnika kristjane uzhili. Vsi s' enim glasam pravijo, de, ker je Jesus, nasha glava v' nebesa shèl, tudi vsih vernih, kteri so njegovi udje, ravno táka srezha zhaka. — *V' nebo je shel*, pravi veliki Leon, *de bo tudi nas gori (k' sebi) povsdignil*; — *desiravno semlja*

sapusti, *vender nas ne sapusti*, *ampak le pred nami gré*, *de nam bo pomagal*, *gori sa njim priti.* — Jesusov vnebóhod je nashe povikshanje, in kamur je glava zhastito shla, tje bomo tudi mí, njeni udje, kdej poklizani.

Te resnize so takó ginljive in imenitne, de jih Jesus aposteljnam po vsim svétu osnanovati velí. *Pojdite*, *po vsim svétu*, jim pravi, *in osnanujte ta tolashljiv evangeli vsim naródam.* Pojdite, in povejte vsim narodam na svétu, de sim jim veshno kraljestvo perdobil, v' kterim jih shakam, de jih bom neskonzhne srezhe deleshne storil.

In vam, slushabnikam moje boshje besede sapovém, de ne sméte nikogar od svojih naukov lozhiti; vse ljudí poduzhíte od mojiga naména, vse ljudí mi v' moje kraljestvo vabite, vérne in nevérne, Jude in ajde, Gerke in Rimljane, Arabze, in Persane, Medjane, in Asirze, vse pametne stvarí bres vsiga raslozhka vabite. — Kdor vam bo veroval, in bo v' mojim imenu s' kèrstno vodo opran, bo svelizhan, — *ker v' hishi mojiga Ozheta je veliko stanovanj.* In kadar boste moje povelje she ispolnili, bom tudi jest svojo obljubo ispolnil; k' sebi vas bom vsel, in s' vezhno nerasvesljivo sveso vas bom s' sabo sklenil; — *kjer sim jest*, *boste tudi vi.* To je terdno upanje, ktero vam sapustím, kadar se od vas lózhim, de vam bo v' nadlogah v' tolashbo, to upanje naj je v' vashe serze takó globoko vkoreninjeno, de vam ga ne bo mogla nobena rézh vseti. — Kolikorkrat boste svoje ozhí proti nébu povsdignili, naj se

v' vaſ to upanje oshiví, ktero vam danaſ per ſvojim vnebohódu dam, de boſte namrezh v' tiſte viſháve tudi ví kdej priſhli, in de nad svesdami vaſh vezhni in dobri ozhe prebiva, kteri vaſ ljubi, zhigar s' greham shaljeno pravizo in ſvetoſt ſim jeſt ſ' ſvojo ſmertjo potolashil, in na zhigar deſnizo ſe bom sdaj kakor vaſh ſrédnik in veliki duhoven vſédel. — Kolikorkrat ſvoje ozhí na kviſhko povsdignete, naj vaſ vſelej to upanje toláshi, in s' saupanjem ſamí ſebi rezíte: Ondi v' nebeſih je moja prava domazhija; — tje gori ſe je moj odreſhenik Jesuſ po doperneſhenim odreſhenji zhaſtit vernil; — ondi gori mi je ſtanovanje saſlushil. — In sdaj v' saſtavo vſiga téga, poglejte, kaj hozhem vam v' prid ſtoriti, in zheſar boſte ví prizhe, ker ſe bom namrezh vprizho vaſ na kviſhko povsdvignil. — In kadar je to isgovoril, ſe poſlúshi ſvoje vſigamogozhne mozhí, ſe vprizho apoſteljnov smirej viſheje povsdiguje, jih shegnuje, in smirej viſheje in viſheje gré; apoſteljni in uzhenzi ta zhaſtiti vnebóhod vſi samaknjeni gledajo, — in dolgo zhaſa ga she ne vidijo, pa ſhe le sa njim gledajo, ker ga ſhe enkrat ugledati upajo. In na enkrat prideta dva angelja, morebiti ravno tiſta, ki ſta bila pred ſhtirideſetimi dnevi v' gróbu na kamenu, in ſta njegovo vſtajenje osnanovala, in ta dva jim rezheta: *Moshjé! Galilejzi! kaj tukaj ſtojte, in v' nebo gledate? — ta Jesuſ, kteri je bil vprizho vaſ v' nebo vset, bo ravno takó ſpet priſhel, kakor ſte ga vidili v' nebo iti.* — Po tem opominovanji padejo apo-

ſteljni na ſvoj obras in Jeſuſa molijo, ſe ſpet v' Jerusalem vernejo, in v' vedni molitvi zhakajo ispolnjenja obljub ſvojiga boshjiga uzhenika, od zhigar zhaſtitiga vnebohóda ſo bili tako lepó prepriſzhani. Ali je ſhe kaj vezh treba, l. p.! kakor to sgodbo na ravnoſt pred ozhí paſtaviti, sa ktero ſo apoſteljni poeneje ſvojo kri, in shivljenje dali, de bi vaſ prevelike ſtrahovitnoſti savoljo vaſhiga duſhniga svelizhanja obvaroval, in vam ſerzé ſ' zhaſtitim tolashbe polnim kerſhanſkim upanjem navdal?

Pa ſej ne dvomimo nad to reſnizo, de naſ Jesuſ samore v' ſvojo zhaſt vseti, ker naſ she naſha vera, de je Jesuſ pravi Bog, v' tej reſnizi dovolj poterdi, ampak to marſikterimu kriſtjanu ſerzé pobija, ker ſe mu vezhno zhaſt doſezhi preteshko in ſkorej nemogozhe sdi. Kdor miſli, de ako ravno ga gnada boshja podpéra, ima vender ſhe premalo mozhí, in de je preſlab toliko zhaſt doſézhi, ſe slo móli ter posabi, de je Jesuſ vſo tesho naſhiga odreſhenja, in svelizhanja na-ſe vsel, in de k' doſeshenju naſhiga svelizhanja le toliko od naſ imeti hózhe, de s' njegovo gnado vred dobro delamo, in de nam ſvojo mogózhno pomózh rad daje, in nam takó vſe isgovore naſhe lenobe in sanikernoſti odvsame. Ker ſe namrezh Jesuſ per ſvojim vnebohódu na deſnizo ſvojiga Ozheta vſéde, pride v' ſvetinjſhe kakor véliki duhoven, de Bogu potrébe ſvojiga ljudſtva nóſi; daruje ſe mu kakor dar, kteri mu je na vſih altarjih njegove vojſkujozhe zerkve darovan, in hozhe imeti od ſvojiga Ozheta zéno

ſvoje kerví. — In kakor je njegov Ozhe hotel ob zhaſu njegoviga shivljenja od njega imeti, de bi Ozhetovi pravizi po vſi ojſtroſti sa naſhe grehe sadóſtil (ali sadoſti ſtóril); ravno takó sdaj Jesuſ, kadar je v' ſvojo zhaſt priſhel, tudi imeti hozhe, de bi mu bili vſi jetniki ispuſheni, sa ktere je reſhníno plazhal, to je, de bi bilo greſhnikam odpuſheno, sa ktere je on sadoſti ſtoril, in de bi bili njegovi udje s' gnado boshjo podperti, ktero jim je saſlushil. Is tega ſédesha, na kteriga ſe je danaſ vſédel, zhuje nad vſimi narodi, ki ſo v' njegovi zerkvi; vedno jim ſvojo gnado delí, savoljo ktere ſo na dobrih delih rodovitni, in v' vſih vernih budí duhá mozhí, kteri jih nepremagljive dela.

Na ravnoſti ſposnajmo, de ſe nam svelizhanje doſezhi le sato nemogozhe sdi, ker le ſvoje mozhí sa ſvèt vpraſhamo, in de jih veliko med nami le sato obupa sadershke svelizhanja premagati, ker imajo majhno nagnjenje h' zhednoſti, in mozhno ter veliko nagnjenje h' grehu; nekteri pa ſe vdajo hudim ſtraſtim, in potlej miſlijo, de ſe jih ne morejo nikakor (na nobeno visho) snebiti, sato obupajo nad ſvojim svelizhanjem, sapuſté prejemanje ſvetih sakramentov, in ſe odpovedó nebeſhkimu kraljeſtvu. — Oh! preljubi kriſtjani! ſ' takim obupanjem pazh ſredniſhtvu Jesuſa Kriſtuſa veliko nezhaſt delate, in dajete na snanje, de mozhí njegove ſvete kerví ne posnate.

Pa mi morebiti kdo porezhe, de prelíta Jesuſova kri le nedolshnim duſham v' prid te-

kne. — Kdor tako govorí, ne govorí po Jesusovim nauku, ker nash isvelizhar greshnikam v' tolashbo pravi, de je prishel na svet sgubljenih iskat, greshnike klizat in vabit, in greshnike svelizhat. — Magdalena ní bila nedolshna, kader je per njegovih nogah svoje grehe objokovala. Samarjanka per Jakopovim vodnjaku, ktero je Jesus spreobernil, je bila s' vso nezhistostjo omadeshana. Roké ozhitnih greshnikov, kterih je Jesus tako gorezhe iskal, gotovo níso bile nedolshne, in prasne ali zhiste od ptujiga blaga

Morebiti se mi bosh, ljubi moj kristjan! isgovarjal, de naglo v' greh padesh, de imash malo dobrih dél, in de ne moresh nizh dobriga storiti. Pa s' tem mi nizh ne povésh, kar bi te sódni dan v' pogubljenje ne obsodilo; nihzhe se ne bo nad tem zhudil, ako pravish, de je zhlovek sam is sebe, ali is svoje mozhí nerodovitno drevó, in de is svoje mozhí ne moresh sa svelizhanje skerbeti. Kdo ti pa velí is lastne mozhí sa svelizhanje skerbeti? Kdo ti pravi, de morash le sam nad svelizhanjem delati? Ali se ni Jesus sato vzhlovéshil, de bi ti k' tvojimu svelizhanju pomagal? Ne sa-se, ampak sa-te si je shaz neskonzhniga saslushenja nabral; sa tvoje grehe, in sa grehe vsiga svetá je boshji pravizi sadosti storil. Ker ti je nebeshki Ozhe nad svojim Sinam vse dal, kar nar bolj ljubi, ali ti s' tem ne dá na snanje, de imash pravizo od njegove dobrote vsiga prositi in upati? Tebi pa she ní dovolj, de se le s' grehi madeshijesh, temuzh svojimu odresheniku she

ſ' tem nezhaſt delaſh, ker miſliſh, de njegova ſveta kri ne more tazih grehov oprati, de je hudobija tvojiga ſerzá vezhi od miloſti boshje, in de je hudizh mozhnejſhi in mogozhniſhi tebe pogubiti, kakor pa Jesuſ Kriſtuſ tebe svelizhati. Ker te je ſtraſhno shuganje boshje pravize pretreſlo, in preſunilo, ſe pa tedaj tudi ſpomni obljub neſkonzhne miloſti Jesuſa Kriſtuſa ſvojiga svelizharja in ſrednika.

Pa porezheſh: Ta miloſt Jesuſova je same she preſhla. — Prijatel! sa boshjo vóljo te proſim, prav pomiſli kaj govoriſh. Kdo ti to pravi, de je miloſt Jesuſa Kriſtuſa sa-te she preſhlá in pretekla, de ne ſmeſh gnade boshje vezh upati? In kako samore miloſt boshja pretezhi? ſej je neſkonzhna, de ne posná ne konza, ne kraja. Ako bi bil Peter tako miſlil, kadar je ſvojiga boshjiga uzhenika satajil, de je miloſt satajeniga Jesuſa sa-nj she preſhlá, bi bil obupal, in bi ne bil svelizhan. Ako bi bil pa Judesh, Jesuſov isdajiz, na njegovo miloſt saupal, bi ne bil pogubljen.

Oh! l. p.! ſpet rezhem, de ne ſposnamo sadoſti, kaj imamo nad Jesuſam Kriſtuſam. *Po njem*, pravi ſ. Pavel, *ſte obogatéli v' vſih rezhéh, v' vſi beſedi, in v' vſim ſposnanji;* zhe ſmo pa vſe to po njem sadobili, moramo tudi vrednoſt njegoviga saſlushenja prav zeniti ali zhiſlati, ker kaj pomaga reveshu, ako ima v' ſvoji revni bajtizi velik ſhaz sakopan, zhe pa sa-nj ne vé?

Kako slo bi ſe bili Joshefovi bratje oveſélili, ko bi jim bil kdo ob zhaſu hude lakote

povedal, de njih brat, ki so ga bili prodali, na Egiptovskim na desnizi kralja Faraona sedí, de jih lahko s' vsim potrebnim shiveshem obilno previdi, in de se per njih prihodu ne bo spomnil njih isdajbe in nesvestobe, savoljo ktere so ga prodali, ampak de jih bo kakor svoje brate ljubil; ko bi bili verh tega she vidili Joshefovo dobrotljivo serzé, njegovo ginjenje, in njegove obzhutleje per svojim prihodu v' Egipt, kakó neisrezheno bi se bili ovesélili, in kako terdno bi bilo njih upanje na Joshefa! Kar so bili bratje Joshefu, smo mí l. p.! Jesusu, ker ravno takrat, kadar od svojiga vnebohoda govorí, nam to zhast skashe, de nas *svoje brate* imenuje.

Pojdi, pravi Jesus Magdaleni, *pojdi k' mojim bratam, in povej jim, de grém k' svojimu Ozhetu, in k' vashimu Ozhetu.* Jesus je delívez gnad in s' neomejeno oblastjo jih delí; — zhemú bi se tedaj bali, de bi nam ne mogel potrebnih gnad k' isvelizhanju dati? *Gospod!* pravi David, *vsi naj na-te upajo, ki tvoje imé posnajo; — le oni naj nad tvojo dobroto dvomijo, kteri te ne posnajo.*

Vtisni, Gospod-Bog! to resnizo sosebno takim nesrezhnim greshnikam globoko v' serzé, kteri te le kakor ojstriga gospoda, ne pa kakor dobrotljiviga Boga posnajo, in kteri vedó le sa tvojo ojstro pravizo, ne pa tudi sa tvojo neskonzhno milost. Tolikokrat si nam she v' nashim shivljenji skasal, de nas res ljubish, kako bi tedaj samoglo nashe upanje v' te osra-

moteno biti, kadar te po otrózhje s' sgrevanim ſerzam gnade in uſmiljenja proſimo?

Danaſhno pridigo ſklenem s' beſedami ſvetiga apoſteljna Pavla, kteri Hebrejzam tako-le piſhe: *Ker imamo tedaj mogozhniga velikiga duhovna, Jesuſa Kriſtuſa, ſinú boshjiga, kteri je v' nebo priſhel; — torej pojdimo s' saupanjem k' ſédeshu njegove miloſti, de o pravim zhaſu miloſt doſeshemo, in uſmiljeno pomózh sadobimò.* — Naſhe molitve in proſhnje sa gnado in miloſt ne bodo savershene, *ker nimamo taziga vélikiga duhovna, de bi ne vedel s' naſko ſlaboſtjo uſmiljenja imeti!* Naſh svelizhar, kakor zhlovek, zhuti naſhe potrebe, — in kakor Bog, nam lahko v' potrebah pomaga. Savoljo tega mu s' saupanjem rezímo. Dobrotljivi Jesuſ, kteri ſi danaſ zhaſtit v' nebeſa ſhel, in sdaj ſediſh na deſnizi ſvojiga nebeſhkiga Ozheta! mi she prezej danaſ pred ſedeshem tvoje miloſti pomozhi iſhemo, prezej danaſ s' beſedo, in s' djanjem ſposnamo, de v' té saupámo, in ſerzhno shelimo, de bi vſe ſvoje shive dni kerſhanſko upanje v' te ſtavili. — Tí ſi edina tolashba naſhe duſhe! — Tí ſi sdaj in bodi ſhe sanaprej naſhe saupanje v' shivljenji in v' ſmerti! — le vari naſ predersniga, pregreſhniga saupanja, de ne bomo predersno sa to greſhili, ker ſi ti miloſtiv. Dodéli nam gnado de bomo poboshno, in bogabojezhe shiveli, — dolshnoſti ſvojiga ſtanú is ljubesni do tebe na tanko ſpolnovali, — in veliko dobriga okrog ſebe delali, — de bomo prijatli in dobri angeljzi ſvojiga blishniga, —

in de ſe bomo kdej v' tvoji ſveti gnadi is tega ſvetá lozhili; — potlej upamo, de naſ boſh miloſtljivo k' ſebi vsel, — in naſ ſvojiga vezhniga velizhaſtva v' nebeſih deleshne ſtorik. Amen.

Shéſto nedéljo po velikinozhi.

Is ſhol vaſ bodo isganjali. Jan 15.

Jesuſ ni nobene beſedize rekel, de bo poſvetno kraljeſtvo napravil, in vender ſo njegovi uzhenzi upali, de bo takſhino kraljeſtvo poſtavil, in njim nar vezhi ſlushbe v' njem isrozhil. — Jesuſ jim mora tedaj ta predſodek ſhe préd odvseti, predin ſe od njih lózhi, in jim ozhitno in naravnoſt povedati, is kteriga namena ſi jih je v' apoſteljne isvoljil. — Nikar ne upajte na tem ſvetu veſelja, in imenitnih ſlusheb, ne zhaſniga blagá, ampak ſovrashtvo, preganjanje, in sanizhljiva ſmert vaſ zhaka. — Kadar ſe vam bo to sgodilo, ſpomnite ſe mojih beſéd, in pomiſlite kako ſe tudi meni godí. *Hlapez ni vezhi od ſvojiga goſpoda.* Kadar vaſ bo tedaj ſvét ſovrashil, ſe ſpomnite, *de je mene popred, kakor vaſ, ſovrashil.* S' takim prerokovanjem je mogel Jesuſ od ſvojih uzhenzóv ſlovó jemati, tako je mogel vſe

pohiſhtvo njih posemljiſkiga upanja podreti, in ker vſe njih upanje od tega ſvetá odteguje, kteri nam le kelh neisrezheno grenkiga terpljenja podaja, in ga na drugo, prihodnje, povrazhivno shivljenje obrazha, ktero nam je on saſlushil, in h' kterim nam kakor brat in prijatel sveſto pomaga, da ſ' tem njim in nam vſim prelepo ſprizhevanje, de je le On naſh edini, in pravi tolashnik v' vſim terpljenji, in v' vſih nadlogah tega shivljenja. In to sa vſaziga zhloveka neisrezheno dobrotljivo reſnizo bomo danaſ premiſhljevali. Kdo smed naſ ne potrebuje nobene tolashbe? Kdo je smirej ſrezhin in sadovoljin? Kdo smed naſ je le en téden bres vſih nadlog in ſkerbí, bres shaloſti in bres vſiga pomankanja preshivel?

Is ſhól vaſ bodo paháli. To prerokovanje je pazh shaloſtno, pa je v' tem posemljiſkim shivljenji vkoreninjeno, ker te poſvetne nadloge ſe nam vſak dan v' mnogim ſpremenjenji in s' mnogimi imeni kashejo. Oh! ſvet ſe nam v' naſhih ozhéh pazh hitro ſpremení! ¿Svet ſe le otrokam paradish ali ràj sdi, in le mladenzhem in deklizam ſe sdi ta ſvet kraj ali vert veſelja. Odráſhenimu zhloveku ſe pa nekoliko zhaſa sdi na ſvetu, kakor v' kakim kupzhijſkim meſtu; pa njegovi prijatli ga ſzhaſama sapuſhajo, in ſe sgubljajo, — ſzhaſama je vſe okrog njega prasno in puſtó, in kadar ſe poſtara, ſe mu ſvet bersh sdi kakor hiſha golufije, is ktere shelí hitreje, ko more, pobegniti, in ſe v' grob ſkriti. Puſtimo otrokam, ki ſo ſhe bres ſkerbí, njih hitro memo tekó-

zhe veſelje, sakaj, ko bi she tudi oni ſvetovo nizhemurnoſt zhutili, bi ſe jim ne ljubilo ne shiveti, ne delati. Te lepe dneve v' ſpomladi naſhiga shivljenja nam Bog sato da, ker jih morebiti naſhe pregrehe ſhe ne morejo pooblázhiti, ali pa ker ſ' hudobnimi ljudmí ſhe niſmo slo v' savesi. Puſtimo otrokam, de ſe igrajo, kadar ſe poſtarajo in umodré, bodo tudi s' modrim Salamonam rekli: *Vſe ſim vidil, kar ſe pod ſonzam godí, in glej! vſe je nizhemurnoſt in nadloga.* — V' takim shaloſtnim shivljenji je pazh reſ vſakimu zhloveku velik tolashnik prav slo potrebin, in ta tolashnik je le ſam Jesuſ Kriſtuſ.

Nar pred *bomo tedaj danaſ krishe tega ſveta premiſlili, potlej naj pa mozhna tolashba Jesuſa Kriſtuſa kakor dobrotljiva in pokrepzhujozha nebeſhka roſa v' naſhe ſerza roſí.* — Te imenitne nauke pasno poſluſhajte. —

*
* *

Deſiravno ne bomo sdaj ſveta ne kakor otrozi, ne kakor zhmerni ſtarzhiki, ampak kakor pametni moshje premiſhljevali, moramo vender ſposnati, de ima vſak zhlovek ſvojo mero nadlog in sopernoſt in veliko shaloſti, de vſak zhlovek pomozhi in tolashbe potrebuje.

Nadloge! ktere she zhutimo, ali pa ktere bomo ſhe le kdej zhutili, ſtopite nam blisheje pred ozhí! Vaſ she posnamo, vé ſte hzhere greha naſhih pervih ſtarſhev, in ſte v' blishni shlahti s' naſhimi pregrehami in hudobijami. Vſi ſe treſemo, de le vaſho neisrezheno trumo

sagledamo, pa ſe vender hozhemo s' vami bolj ſosnaniti, sato, de vaſ bomo loshej terpeli!

Truplo zhuti v' potu ſvojiga obrasa ſilno grenke naſtopke greha naſhih pervih ſtarſhev. Le malokdo dela in ſe poti savoljo veſelja in kratkiga zhaſa; vezhi del ljudjé sató delajo in ſe poté, ker ſtradajo in pomankanje terpé. Nar vezh je reveshev na ſvetu, in ti ſo nar ſrezhniſhi ljudjé, ker popótnik tolikanj losheje in hitreje hódi, kolikor manj ſ' ſabo neſe.

Sakaj nam nobeno shito ſamo od ſebe ne raſte, deſiravno pa shivína povſod ſvojo paſho najde? Na to vpraſhanje samore le kriſtjan prav odgovoriti, kterimu je ſveto piſmo kakor beſeda boshja, in kteri tedaj veruje padez in greh naſhih pervih ſtarſhev (isvirni greh). ¿She zlo elementi imajo sa naſ ſtrup v' ſebi, in naſ velikokrat moré. Malo je prav sdravih ljudí, vezhi del ſo bolehni in betéshni, in vezh je gerdih kot lepih ljudí na ſvetu. Vſaj ſtaroſt je she ſama na ſebi nemarnoſt in bolesen, ktere ſi vſak voſhi, ktere pa vender savoljo hude bolesni ali pa savoljo ſilne ſmerti malokdo doshivi. ¿Salomon ni edini kralj, kteri je v' ſtaroſti vſe rezhí pod ſonzam nizhemurnoſt imenoval. ¿Stari bogatinzi deſetkrat manj veſelja vshijejo, kakor pa mlad berázh vshiva. Berázh ſkaklja poln upanja po rudezhih vertnízah, bogatinzi ſe pa vſi zhmerni, po ſvojih gradeh pretésajo, in ſe nad vſako majhno rezhjó jesé. Ob kratkim, prijetnoſt naſhiga shivljenja je kakor prijetin in lep ſpomladanji dan, soperno-

ſti naſhiga shivljenja ſo pa enake vrozhim, gromezhim, in merslim dnovam v' letu.

Naſha duſha je ſizer shlahtnejſhi in ſtanovitniſhi natore. Njena mózh s' léti vred ne péſha, ampak reſte, ker duſha ní nizh teleſniga; naſh um, ali naſha pamet s' naſhimi léti vred raſte, in raſte vſo vezhnoſt, pa bi ne mogla vekomej raſti, ko bi bila duſha kaj vidniga, alì teleſniga. Pa vender naſhe duſhe nizh manjſhi in nizh bolj lohke nadloge ne tarejo, kakor truplo. Nekteri zhlovek je perſmojèn ali ne popolnama per pameti, nekterimu je pa dolg zhaſ, in je smiraj shaſtoſtin; to je dvojno in veliko hudo sa duſho! pa nar vezhi hudo je greſhnikam ſhkodljiva nesadovoljnoſt. Povſod vidimo nesadovoljne ljudi, kteri ſamí ſebe ſ' poshreſhnimi sheljami neisreaheno martrajo. Duſha bres gnade boshje je ſama ſebi teshka butara, in vſe ſ' teshavo v' luſtu (sraku) sídane gradove podere, to je, vſe prasno ismiſhljevanje, ktero ji je veliko ſkerbi in truda delalo, saverhe in sapuſtí. Taka duſha neprenehama tóshi ahes dolg zhaſ, in zhes tesháve zhloveſhkiga shivljenja. ¿So nekteri ſivi in ſtari moshjé, kteri ſo komej léta ſtarí, ako njih shivljenje po pametnih miſlih in delih mériſh, in taki ſivi otrozi, kteri ſ' ſvojim shivljenjem ne vedó kaj sazheti, ſo gotovo vezhiga uſmiljenja vredni, kakor pa ſeſajózhi otrozi, kteri umerjó, ſhe predin h' pameti pridejo. Pa tudi tiſte viſoke duſhe is vſiga ſerza milovajmo, ktere vſo ſvojo pamet v' to obrazhajo, de bi pod ſolnzam veſelje in zhaſt ali ſlávo doſegli,

pa nizh od tega ne doſeshejo. Táko iſkáno veſelje ſe v' plitvih tleh naſhe semlje ne more vkorenininiti, in ſláva? — ſláva ſizer isrozhí naſhim naſtopnikam naſhe dobro ime, pa tudi naſhe napzhinoſti in ſlaboſti. Marſikoga smed naſhih nar vezhih in nar imenitniſhih ſprednikov bi bilo neisrezheno ſram, ko bi bral, kar ljudjé ſto lét po njegovi ſmerti od njega piſhejo.

Naſhe dela in njih naſtopki nam srak ali ljuſt okrog naſ tako slo oſtrupénijo, de prav s' nejevoljo in s' shaloſtjo ſápo pojemamo. Kakor vſe nadloge sdajniga shivljenja ſploh isvirajo is poerbaniga greha naſhih pervih ſtarſhev, tako je vſak naſh gréh poſebej rodovitna mati mnogih nadlog. Marſiktero naſhe delo ſe ſhe le v' pétdeſetih létih ſpet per naſ oglaſí, takrat ga vezh ne posnamo (de je naſh), in vpijemo zhes naglo, neprevideno neſrezho, deſiravno je taka neſrezha le tiſti ſad, kteriga je kak ſtari grèh naſhiga shivljenja toliko lét légel. Ni neumniſhiga zhloveka kakor kdor pravi, de hozhe bres poſtave, in pa bres nadloge shiveti, in veliko ſtaroſt doshiveti. Prijatel! ſej te bo vſako delo, ktero zhes poſtavo ſtoriſh, o ſvojim zhaſu s' ſvojimi naſledki ſpet obiſkalo. Danaſ nozheſh ſvojiga posheljenja v' bersdah dershati, ker ſi nozheſh nizh odrezhi; nozheſh ne molíti, ne terpeti; tode prijatel! ubogaj me, môli in terpi, in tvoje terpljenje ti bo v' nebeſih obilno poplazhano, in angelji boshji ſe bodo nad taboj veſelili. Ako pa danaſ ſvojimu posheljenju ujsdo isſnameſh, boſh

gotóvo ſvoje ſtare dni ſhe vezh terpel; takrat te bo hudizh sanizheval, in od Boga morebiti tudi ne boſh nobene tolashbe dobil. Med zhednoſtjo in grebam je ta-le raslozhek: Vſak zhlovek je namrezh lahko zhednoſtin, in vſak zhlovek ima lahko vſe zhednoſti nad ſaboj, in ſe vender savoljo tega ne perpravi ob poſvetno veſelje in ob poſvetno zhaſt, ampak ſi ſhe obdvoje ſ' zhednoſtjo pomnóshi; ko bi pa zhlovek vſe grehe nad ſaboj imel, ali pa ko bi bili vſi ljudje veliki hudodelniki, bi pa takó rekózh nadloge, in neſrezhe okrog ſebe troſiti mogli, in ſe gotóvo med ſaboj pokonzhati.

Torej je ſilno veliko na tem leshezhe, kakſhinih miſel, in kakſhniga sadershanja ſo ljudjé okrog naſ. Njih zhednoſti nam naſho ſrezho mnoshijo, in uterdujejo, njih pregrehe pa nam naſho ſrezho podkopujejo, in nam veliko neſrezho napravljajo. Ker pa moramo rezhi, de je na ſvetu okrog naſ vezh hudobnih kakor pa bogabojezhih ljudí, torej moramo tudi ozhitno ſposnati, de je na ſvetu vezh hudiga kakor dobriga, in vezh neſrézh, kakor ſrezh; pa tudi lahko ſposnamo, od kód naſhe nadloge isvirajo. Greſhnik ravno tako lahko ljudi ſtiſka, dere, shali, in Boga preklinja, kakor lahko káko muho ubije. Njegove hude ſtraſti ga drashijo. Kar mu njegovo truplo, ali pa njegovi neprenehama lazhni pozhutki velé, po tem na vſo mózh hrepení. Kar koli mu je pa na póti prezej po tleh vershe, in is póta ſpravi. Shívi tedaj ſhe tako varno in poboshno, vender niſi nikoli obvarovan nevolje ſvojih ſprednikov,

ſkrivnih in ozhitnih, modrih in neumnih ſovrashnikov, perlisovovzov in golufov, in vezh drugih takih ljudi, kteri ti lohka teshave napravljajo in te nesrezhniga delajo.

Torej bódi smirej perpravljen k' vojſki ſ' ſvojo neſrezho ſ' ſvojim posheljenjem, in ſ' ſvojimi hudimi ſtraſtmi. Losheje umemo, kakſhin je pekèl, kakor pa kakſhine ſo nebeſa, ker je ta ſvét bolj peklù kakor nebeſam podóben. Nar vezhi duhodelnik lahko s' enim greham mnogim drushínam vezhi hudo ſtorí, kakor pa de bi ga samógli vſi kralji in zeſarji popraviti, in poravnati. Na tem ſvetu samoremo popolnama neſrezhni biti, popolnama ſreshni pa ne moremo biti. — Ako ſe vam to popiſovanje ſvetá preshaloſtno sdi, vam ſizer verjamem, de ſvét ni prasen veſelja in dobrót, pa mi tudi morate perterditi, de nam ſvét, kakor ſkopínez, nebeniga veſelja in nobene dobrote sapſtojn ne da. Koliko rezhí je potrebnih, de bi le en ſami zeli dan veſélo, bres vſe shaloſti preshivéli! Naſhi nar imenitniſhi opravki ſo ſhe smirej enaki tiſtim otrózhjim igram, per kterih zhaſt in ſlushbe bres saſlushenja in bres premiſlika med ſaboj delé. Otrozhje polómljene igrazhe, in pa naſha objókana ſrezha ſo vézhi del enake zéne. Pa nar sdatniſhi ſtudenez zhaſnih nadlog je ſmert. Spred naſhih ozhí nam vsame ſtarſhe, prijatle in otroke; tudi nam naglo shuga, in nam ſkorej vſelej presgodej pride. Noben hudodelnik, ako ni norez, ní ſit shivljenja, kadar mu je umreti. Zhlovek ſe ſizer sna dolgo zhaſa mla-

diga in sdraviga delati, pa ſmert ſe mu vender le s' mirno ſtopínjo smirej bolj blisha, in ſizer takó reſnizhno in zhaſtito ſe mu perblisha, de ſi v' prizho nje nihzhe ne upa, ſhaliti ſe ali ſhpaſati. In sdaj, kadar h' greſhniku ſmert pride, je vſe nizhemurno in polno nadlog. Le sa pravizhniga prijatla boshjiga nima ſmert nizh ſtraſhniga. Pravizhni ſe v' shivljenji tako ſtráhoma po ſvetu preſtópa, kakor greſhnik predersno in ſerzhnó po njem hódi, in róji; per ſmerti ſe jima pa ſpreoberne; per ſmerti ſe greſhnik jóka in tréſe, bogabojezhi kriſtjan pa poln upanja ſvojo glavo na kviſhko povsdvigne, ker ſe je njegovo odreſhenje perblishalo. Zhlovek! ali ſi ſvojo ſmert she velikokrat premiſhljeval, in ſe vadil njeni ſtrah premagovati? Akó ſe niſi tega navadil, ti bo ſmert kdej ognjéne sharke na poſteljo ſtlala, in gorézhe zurke v' tvojo kri vlivala. Straſhno je, ako ſe umirajozhi greſhnik le ispove, ſhe ſtraſhnejſhi je pa, ako ſe ſhe ne ispové! Takrat, ob ſmertni uri bomo pazh vſi molili; pa she danaſ sa tó ſkerbímo, de takrat ne bomo is ſtrahú, ampak is upanja molili. Velikokrat ſe vpraſhajmo: Ali bi jeſt samogel per tem ſvojim delu vezhno svelizhanje doſezhi?

Farao in Judesh ſta v' pregreſhnim delu (v' grehu) umerla. Bi li jeſt samogel vſe ſvoje miſli, shelje in djanja she sdaj vſimu ſvétu pokasati? In nekdaj bodo vender vſimu ſvétu snane!

Vſe je *pod ſolnzam* nizhemurno, vſe je polno teshav in nadlod! torej mora vſaj *nad*

ſolnzam kakſhino perbejshaliſhe, in kakſhino resnizhno veſelje sa-me biti! — Ondi, nad ſolnzam hozhemo, ljubesnivi poſluſhavzi! v' krishih in nadlogah tega ſvetá mozhí in tolashbe iſkati!

Ta mozh in tolashba nam je Jesuſ Kriſtuſ; v' vſih nadlogah in v' vſim terpljenji je Jesuſ naſhe ſolnze, in naſh varh; in sunej tega ſo vſe druge tolashíla pomankljive, ſ' kterimi ſe ljudjé vezhi del v' nadlogah tolashijo.

Ismed tazih pomankljivih tolashíl je poſebno *neobzhutljivoſt*. She v' ſtarih zhaſih ſo terpínze uzhili, de bolezhína ní nizh resnizhniga, de ſi jo le domiſhljujejo, in de je ne ſmejo nizh zhutiti. Pa ta nauk je loshej dajati, kakor pa ga ispolnovati. Naſhe shílize, in naſhe meſó je in bo obzhutljivo, in ga ne moremo v' kamen ſpreoberniti. S' vſo ſilo ſe ſhe komaj toliko premagamo, de v' bolezhini ne vpijemo, in ſe ne jokamo, pa tolikanj hujſhi jo v' ſerzu zhutimo. Taka je tudi ſ' terpljenjem naſhe duſhe. Pregovoríte kakſhino mater, ktera vidi ſvojiga otroka umirati, pregovoríte jo, ako jo morete, de ona nobene shaloſti ne zhuti, ampak de ſi jo domiſhljuje, ali jo bo savoljo tega kaj manj v' ſvojim ſerzu zhutila? Naka, nizh manj, ampak ſhe morebiti bolj. Obzhutljivi moramo biti, in oſtati, ako hozhemo dobri ljudjé biti, takó naſ je modri Bog uſtvaril; kolikor terji je kdo, tolikanj neobzhutlivſhi je proti zhednoſti.

Pa morebiti naſ *rastréſenoſt* kaj bolj od naſhih nadlog osdravi? V' rastreſenoſti, l. p!

pazh majhno tolashilo najdemo. Nar nevarnifhi, in kakor mifhza, je tifta rastréfenoft, ktere zhlovek v' grehih ifhe. Takfhino sdravílo je huji kakor fama bolesen. Takó fe sgodí, ako poftavim sadolshéni zhlovek pijanzhuje, sato de bi na fvoje dolshnike ne miflil; ako fi hozhe mósh ali shena fvoje sakonfke krishe f' prefheftvanjem flajfhati; ako pofvetnják gréh na gréh naklada, de nima zhafa na Boga in na vero mifliti. Samorejo li ti in taki grefhniki v' rastréfenofti pokoj in sadovoljnoft najditi? Oh! ní ftrafhnejfhiga, kakor fvoje nadloge na rajtingo fvoje vefti nárasen goniti! f' tem ní grefhnik nizh na dobizhku, ker sadnizh huda ura vender le pozhafi nad-nj perlese, in je tolikanj ftrafhnejfhi, kolikor dalje fe je naberala.

Shlahtnejfhi rastréfenoft zhlovek najde v' úmetalnofti, v' uzhenofti, v' snanji, v' musiki, na popotovanji, ali pa med refnizhnimi in dobrimi prijatli. Pa tudi te rezhí naf ne morejo tolashiti, kadar je nafha nadloga le prevelíka. Ufmiljen prijatel nam je réf dobra pomózh v' nadlogah, pa kako redko fe tako sdravílo najde!

Sdaj fhe preglejmo, ali naf samore natorna vera, in nafha pamet v' krishih in nadlogah dovolj potolashiti ali ne. Pamet nam pravi: *Bog je vfigamogozhin*, kadar me pa nadloge hudo ftifkajo, tudi fmem vprafhati, ali je Bog tudi sa-me vfigamogozhin? ali fe fmem zhudeshev od Boga nadjati, de me bo Bog f' kakim zhudeshem is moje nadloge refhil? Pamet pravi na dalej: *Bog je nefkonzhno mo-*

der, jeſt pa vender pod to modroſtjo boshje toliko terpím, in naſproti toliko greſhnikov, ki ſo moji rabeljni, v' ſrezhi shiví, to mene od te modroſti nizh kaj ſoſebno ne preprizha; tréſem ſe le, de ſe meni ne godí takó, kakor drugim ljudém. — *Bog*, pravi na dalej naſha pamet, *je neſkonzhno dobrotljiv*, *le ſrezhe ſvojih ſtvarí shelí;* tolikanj huji je to sa-me, ji neſrezhni zhlovek odgovorí, ker mene pa le neſrezhe sadevajo, in ker me nadloga sa nadlogo tare. Kaj meni pomaga, de ſo vſi drugi ljudjé ſiti, zhe pa jeſt lákote poginjam. Vſe je od veſelja pijano, jeſt pa ſiromàk ſe v' shaloſti topím. — Ljubi bratje! natora je ſizer reſ ſhpégel, ali serkalo boshjih laſtnóſt, boshja ljubesen do naſ nam ní nerasodeta oſtala, in nobena ſtvar je toliko ne vshiva, kakor zhlovek, pa vender mora ravno zhlovek tudi veliko hudiga preſtati; ako tedaj dobro in hudo na ſvetu premiſlimo, naſ to premiſhljevanje v' nadlogah ne bo kaj ſoſebno tolashilo. Modrijan mi pravi, de je ta ſvét nar boljſhi ſvét, in de je moja nadloga prav lepa, pa gorje meni! ako nimam zlo nobeniga boljſhiga tolashíla! ako nimam druge tolashbe, ſim raji na nepopolnama ſvetu, de bom le ſrézhin! — ‚S' beſedo, tolashba is ſame pameti in natore je slo pomanjkljiva, in tolikanj pomanjkljivſhi ſe nam vidi, kolikor ſtareji in modrejſhi perhajamo. ‚Starzhik vſe drugazhi miſli, kakor njegovih otrók otrozi okróg njega. Otrozhizhi od veſelja ſkakljajo po vertih gojsdih, ledínah in travnikih, in ſe nad vſako roshizo zhudijo; — ſtarzhika pa she nizh vezh

roshize ne veſelé. Vſe te tolashila ſo pomankljive, od kterih ſim doſihmal govóril; kako zhaſtito, lepo in tolashlivo pa govorí ſ. Pavel v' ſvojim terpljenji rekózh: *Jeſt vém v' koga verujem!* Jesuſ je moja tolashba. — *Jesuſ mi mozh daje!* — Kdor je v' Jesuſovi druſhini, in s' njim ſklenjen, mu je eno ali mu je dana niskota, ali viſokoſt, bogaſtvo ali pomankanje. In to reſnizo l. p.! nam bo kratko premiſhljevanje pojaſnilo:

Jesuſ Kriſtuſ nam namrezh ljubesen nebeſhkiga Ozheta do naſ mozhnejſhi ſprizhuje, kakor vſe ſtvarí in vſe sgodbe ſvetá. Bres njega bi ne vedili, sakaj ſe greſhnikam takó dobro godí, ali sakaj ſo daróvi tega shivljenja malokdaj po saſlushenji rasdeljeni. Kaj mi pomaga, zhe je natora ſhe takó sala, in zhe vertje ſhe tako lepó zvetejo, zhe pa moram v' jezhi ſtokati! Odreſhenik ſvetá pa vſe poravná, in vſo nevoljo preshene. Uboſhtvo, sanizhevanje, in bolezhine nam sdaj Jesuſ ſ' ſvojo ponujeno gnado obilno plazhuje. Bogatinzu ſe ſizer v' teleſnih rezhéh ſhe nekoliko boljſhi godí kakor réveshu, pa tolikanj tesheje v' nebeſhko kraljeſtvo pride. Bolnik mora ſizer bolj sdihovati, kakor sdrav zhlovek, pa tolikanj loſheje in poboshniſhi tudi móli, in tolikanj blishej je njegovo odreſhenje. Kamur koli ſe sdaj osrem. povſod vidim snamenja boshje miloſti. Odreſhenik je ta ſvet neisrezheno polepſhal, in sdaj naſ vſaka nadloga v' nebeſa vabi: Ta miſel: *Bog je ſvét tako slo ljubil, de je ſvojiga ediniga ſina dal, de ne bo nihzhe po-*

gubljen, kdor va-nj veruje, ampak de vezh-no shivljenje ima, ta misel, da zhloveku mozh de lákoto, martre in smert lahko terpí. Ta misel zhlovéka visoko zhes-se poviksha. Kako imenitne stvarí pazh moramo biti, ker je nasha srezha Bogu tako slo per serzu. *Kaj nas sámore od te ljubesni lozhiti? Ako je Bog s' nami, kdo bo soper nas? Ker Bog she svojimu edinimu sinu ni persanesel, ampak ga je sa nas vse dal, kakó bi nam ne mogel s' njim vsiga dati?*

Serzhna hvaleshnost, ktero smo svojimu odresheniku dolshní, nam da mózh, vse terpljenje voljno terpeti. Kar is prijasnosti in ljubesni do koga na-se vsamemo; nam ní pre-teshko in pregrenko; in ravno táka je s' vsakim prijatlam Jesusa Kristusa. S. Pavel je hodil po tistih krajih, kjer so se sdihleji sa nas molijozhiga in terpijozhiga Jesusa she raslégali, in ta Jesusova ljubesen do nas, mu je dajala veliko mozh v' terpljenji. Ravno tako tudi vsák dober kristjan she dan danashni per vsaki stopinji grehe kakor sheblje vidi, s' kterimi je bil njegov prijatel Jesus na krish perbit. V' njem se tedaj njegova hvaleshnost do Jesusa neprenehama budí, in on je preprizhan, de ga nobeno terpljenje ne sádene, kteriga bi ne bil she Jesus sa-nj terpel. Tak kristjan vé v' visokosti in obilnosti prav shiveti, ker Jesusovo terpljenje njegov napuh ponishuje; pa ravno tako sna tudi skosi Jesusa Kristusa, kteri mu mozh daje, ponishanje, lakoto, in pomankanje terpéti, ker se s' isgledam svojiga boshjiga

uzhenika toláshi. Tako je popisovánje Jesusoviga shivljenja in terpljenja sa naf silno koristnó, ker vfak shalostin in od nadlog stiskan greshnik v' njem kaj osramujozhiga, pa tudi kaj tolashljiviga sa-se najde. Nedolshni Jesuf je vse sa moje grehe terpel, sakaj bi tedaj jest nizh ne hotel sa svoje grehe terpeti? Jesuf je shel osramoten v' sanizhljivo smert, sakaj bi se jest sramoval k' sveti vezherji svojiga Gospoda perstopiti?

Semlja ní domazhijá kristjánovi *Nashe shivljenje je v' nebesih odkoder tudi zhakamo svojiga svelizharja Jesusa Kristusa svojiga Gospoda; kteri bo nashe revno telo spremenil, de bo podobno njegovimu spremenjenimu telesu.* Tukaj v' stanu svojiga ponishanja she ne morem praviz mestnijána vshivati; moje telo, in vse moje zhasne rezhí so po modri volji boshji slabe in spremenljive; pa tudi skosi svoje solse vidim nebesa; v' kterih sim kakor mestnijan ali standvavez sapisan. ¿She nektere minúte, in bom svojimu spremenjenimu odreshheniku podóbin. Nizh, prasen nizh, je vse terpljenje tega svetá proti tisti zhasti, ktera se bo vso vezhnost nad nami rasodevala, ako njemu svojimu velikimu spravniku in sredniku svesti ostanemo.

Sadnizh nam da Kristuf mózh soper vse nadloge sdajniga shivljenja, ker si samore v' stanu svojiga povikshanja vse stvarí podloshne storiti. Réf je sizer, ljubesnivi bratje! de bi nam v' teshkim terpljenji she vsi ti sapopadki, ktere sim vam sdaj od Jesusa dal, ne dali dovólj mozhí, to de Jesuf, kteri na desnizi bo-

shji ſedí, ſam sa naſ in v' naſ v' naſhim terpljenji dela. On vlada ſvojo zerkuv, in poſhilja ſvojim vernim duha gnade in tolashbe. Jesuſ ſam ſtopi med naſ, in med naſhe ſovrashnike, in ſkrajſha is ljubesni do naſ, dnéve nadlog! Oh! kako bomo kdej ſterméli, kadar bomo boshje ſklépe in naméne umeli, in ſposnali, sakaj ſo otrozi pred ſtarſhi, ali pa ſtarſhi pred ſvojimi majhnimi otrozi umerli, — sakaj je ta hiſha obóshala, ta pa obogatéla. Toliko she sdaj vemo, de ko bi ta ali ta smed naſ deſet lét dalje shivel, ali pa ko bi bil deſetkrat bogatiſhi kakor je sdaj, bi bil neisrezheno neſrezhin zhlovek. Tukej ſizer po tami hódimo, — in ta tama naſ sagrinja, pokriva, mámi, in móti, kadar hozhemo is laſtne mozhí ſami ſebe in ſvét prav umeti; de je pa le Jesuſ naſha *pót*, *naſha reſniza*, *in naſhe shivljenje*, nam prezej megla sgine, nam je prezej vſe jaſno, ozhitno, in ſvitlo, ter prezej ſposnamo, de sa sdajno smeſhnjavo pride lép réd, sa to tamoto ſvitla luzh, sa shaloſtjo veſelje, in sa ſmertjo vezhno shivljenje, in pravizhno povrazhilo.

Prepévaj tedaj moja duſha! zhaſt in hvalo ſvojimo boshjimu toláshniku, njemu, kralju zhaſtí, kteri moje ſolsé ſhteje, — vſakó tesho mojih nadlog téhta, mojo shaloſt v' ſtudenez veſelja ſpreobrazha, in kteri bo ſ' ſvojo ſmertjo na krishi mojo sadnjo uro rasveſelil: Jesuſu, Odreſheniku ſvetá, njemu, — edini, reſnizhni tolashbi zhloveſhtva, — bódi zhaſt

in hvala, hvaleshnost in molituv na vse vezhne zhase. — Amen.

Binkushtno nedéljo.

Tolashnik pa, svéti Duh, kteriga bo Ozhe v' mojim iménu poslal, vas bo uzhil vso resnízo. Jan. 14.

Danas prasnujemo, l. p.! spominj sgodbe, ktera je ismed nar zhudnishih sgodeb, ki so se kdej godíle, in na ktero mora vsak kristjan sato she pasnishi biti, ker ima kershanska vera v' nasho srezho veliko mozh, in ker je slehern zhlovek dolshan sposnavati dno svoje vere in svojiga upanja, in obdvóje vterditi soper nevéro, in soper zvible ali dvome; ker je pa na resnizhni povesti perviga sazhetka kershanstva silno veliko leshézhe, in ker je sa sleherniga kristjana imenitno sposnati in vediti, kakó, s' kakshinimi perpomozhki, per kakshinih sadershkih in sopernostih, in s' kakshino srezho se je véliko délo kershanstva sazhelo in na svetu vkoreninilo. Prasnizhni sazhetik tega velikiga dela se je ravno danashni prasnik sgódil. S' danashnim dnevam se sazhno Jesusove apósteljnam dane obljube spolnovati, ki je rekel: *Prejeli boste mózh svétiga Duha*, *kteri*

bo v' vaſ priſhel, in boſte moje prizhe v' Jerusalemu, in po vſi Judeji, in Samarii, in do krajev ſvetá. Apoſt. djanj. 1, 8. Daneſ je priſhel ta obljubljeni ſ. Duh v' apoſteljne, in s' njim je priſhla vſa obilnoſt boshje mozhí v' rasſvitljenje in boljſhanje zhloveſhtva; danaſ sazhnó apoſteljni po povelji ſvojiga boshjiga uzhenika, nauk krishaniga in na deſnizo boshjo povikſhaniga Jesuſa vſimu ſvétu glaſnó in ozhitno osnanovati; danaſ sazhnó njegovo kraljeſtvo med ljudmi rasſhirjati, vkoreninovati, in vterdovati, de more toliko zhaſa, kakor ſvét, obſtati; in tako naſ she ſam danaſhni prasnik opomínja, de bi premiſhljevali *sgodbe pérviga rasſhirjanja in vterjenja Jesuſove, ali kerſhanſke ſvéte vere*, kar bo sdaj sapopadek mojiga govorjenja.

Tí pa, nebeſhki Ozhe! nam dodéli ſvojiga ſvetiga Duhá, de bomo ſ' tem premiſhljevanjem v' veri na Jesuſa in na njegov nauk vterjeni, in k' hvaleshnimu sazhudenju in zhaſtenju tvoje modre in dobrotljive vſigamogozhnoſti, in k' vrednimu obrazhanju evangeljſkih naukov in dobrot sbujeni! —

*
* *

Moshjé, kteri ſo sazheli Kriſtuſovo ali kerſhanſko véro ſvétu osnanovati, in po njem rasſhirjati, in ljudjé, kteri ſo mogli takó pregovorjeni biti, de ſo jo na-ſe vseli; kakſhinoſt ali vſhaſanje Jesuſovih naukov, in miſli in nauki, tedajnih naródov; puntanje, togota, in divjazhnoſt, ſ' ktero ſe je vèſ ſvét soper Jesuſov nauk vsdigoval in ſe njegovimu rasſhirjenju v' bran

ſtavil; in sadnjizh veliko in naglo premaganje, ſ' kterim je ſ. evangeli per vſih tih sadershkih vender vſe ſtanove, ſlehern ſpol, in vſe naróde premagal; — vſe to je vredno per sazhetku in rasſhirjenji kerſhanſke ſvéte vére naſhe pasnoſti in naſhiga ſtermenja; vſe to nam daje ozhitne snamnja boshje vſigamogozhnoſti, in naſ ſili is veſeliga in hvaleshniga ſerza s' Egiptovſkimi modrijani in s' Davidam rêzhi; *Tukaj je pèrſt boshji!* 2. Mos. 8, 10. *To je Goſpod ſtoril, in je zhudno v' naſhih ozhéh; — in vſi ljudje porekó: To je Goſpod ſtóril, — in ſposnali bodo, de je njegovo delo.* Pſalm 17, 23. Od tega govorí ſ. Pavel rekozh: *Poglejte, ljubì bratje! ſvoj pokliz, in ſposnajte in povikſhujte s' ginjenim in hvaleshnim ſerzam zhudno Goſpódovo modroſt in dobróto! — Ni poklizal veliko modrih po méſu, ne mogozhnih, ne shlahtnih, ampak Bog je isvolil, kar je bilo pred ſvetam neumniga, de bi modrijane oſramotil, in kar je pred ſvetam ſlabiga, je Bog isvolil, de bi mogozhne oſramótil, in kar je pred ſvetam neshlahtniga, in sanizhljiviga, in kar nizh ni, je Bog isvolil, de bi té, ki ſo kaj, oſramotil.* 1. Kor. 1, 26-28.

Dvanajſt mósh, kteri niſo ne bogoti, ne mogozhni, ne sgovorni, ne shlahtniga ſtanú; ki ſo bili ribzhi, in ſo ſi s' lóvam rib kruh ſlushili; ki ſo bili popréd ſvétu nesnani in niskiga ſtànú; na ktere ni nihzhe nizh porajtal, in ki niſo nizh taziga nad ſabo imeli, de bi jih bil ſvét kaj zhiſlal, jih ljubil, ali pa poſluſhal, in ubógal; ki ſo bili toliko priprósti,

de niſo mogli velizih tega ſvetá ſ' perlisovanjem ſlepiti, in tudi toliko revni in sapuſheni, de ſi niſo mogli ljudí niskiga ſtanú s'.shuganjem ali pa s' obetanjem, ſ' ſilo ali pa s' darmí v' prijatle in tovarſhe ſtóriti; — take moshé, l. p.! ſi je Bog v' osnanovavze, yterdovavze in rasſhirjavze ſvetiga evangelija isvolil! In kod jim je bilo sapovedano ta novi nauk osnanovati in rasſhirjati? — *V' Jerusalemu, in po vſi Judeji, in Samarii, in do krajev ſvetá* (apoſt. djanj. 1, 8.); vſim narodam, Judam in ajdam, Rimljanam, in Gerkam.

Sej veſte, l. p.! kakó prevsetni in neubogljivi ſo bili Judje, káki predſodki ſo bili per njih vkoreninjeni, in ſ' kakó terdo in neukretno ſvojoglavnoſtjo ſo ſe ſvojih krivih sapopadkov in predſodkov dershali. Mémo vſih drusih narodov ſo le ſebe isvoljeno ljudſtvo boshje imenovali. ktero ljudſtvo boshje ima ſamo pravizo do varſtva in shegna boshjiga, in do vſiga ſvetá.

Vſe druge narode ſo sanizhevali, in neisrezheno ſovrashili, kakor savershenze, in krivizhne oblaſtnike ſvetá, kakor ſovrashnike ſvojiga naróda, in ſovrashnike boshje, in polni tazih prevsetnih miſel ſo zhakali in upali taziga Odreſhenika, kteri jih bo kakor velik vojſhak soper vſe narode v' vojſko peljal, kteri bo vſe narode pomóril, vſe kraljeſtva poderl, in pokonzhal, in na njih podertii sa-ſe veliko in edino kraljeſtvo issidal, in Judam, ſoſebno ſvojim prijatlam, nar imenitniſhi ſlushbe dal. Taki ſo bili tiſti Judje, l. p.! kterim ſo mogli

apoſteljni Jesuſa is Nazareta, kakor Odreſhenika ſvetá, osnanovati. Take ljudí bi mogli pregovoriti, de bi vſimu ſvojímu poſvetnimu upanju ſlavó dali, ſe ſovrashtvu do drusih narodov popolnama odpovedali, ſvoje miſli, sheljé in hrepenjenje ſoſebno v' duhovne nevidne darí obernili, in vſe ljudí na semlji kakor otroke boshje, kakor ſvoje brate in ſo-ude duhovniga kraljeſtva na semlji, in kakor ſo-erbe prihodnjiga vezhniga kraljeſtva v' nebeſih reſnizhno v' zhaſti imeli, in jih ſerzhno ljubili. To ljudſtvo, zhigar poglavarji, veliki duhovni, in zhigar mogozhniki in uzheniki ſo ravno tega Jesuſa malo popréd kakor puntarja, kakor ſovrashnika in sanizhevavza Moseſove poſtave, in kakor preklinjevavza boshjiga satoshili, in k' ſmerti obſodili, to ljudſtvo, pravim, bi ſe moglo sdaj na pregovarjanje nekterih nevédnih, ubósih, in sanizhevanih ribzhev ravno temu obſójenimu in krishanimu Odreſheniku in poſtavodajavzu podvrezhi? — Ali je imel kdej kak kralj per dajanji novih poſtav toliko sadershkov na póti? — Zhe vèrh tega ſhe premiſlimo, kako teshko je, ſtare, ſplohne, od ſtarſhev do otrók in do otrozhjih otrók, in od uſt do uſt ſkosi vezh ſto lét isrozhene, s' isgledam nar imenitniſhih ljudí poterjene, in tako rekozh poſvezhene predſodke isruvati ali pa saduſhiti; zhe premiſlimo, kakó meſeno, posemljiſko ljudſtvo nerado samení vídne sa nevidne, in prizhijozhe sa prihodnje rezhí, kako terdó ſe ljudje ſtarih rezhí dershé, in kako slo ſovrashijo vſe nove rezhi, ſoſebno kar njih na-

uke sadene; zhe vſe to prav premiſlimo, kakſhin ſad pazh ſmemo upati is pridig apoſteljnov, in is njih pregovarjanja, de bi Judje nauke njih uzhenika Jesuſa na-ſe vseli? — Ravno take in ſhe vezhi sadershke najde Jesuſov nauk tudi per ajdih. Predſodki ajdov v' verſkih rezhéh ſo bili, kakor predſodki Judov, neisrezheno ſtari, in she hudó v' navadi; sazhetik njih malikov ali ismiſhljenih bogov ſe je sgubil s' sazhetkam njih kraljeſtev v' ſilno ſtarih, nekdajnih zhaſih báſinj, ſ' kterimi ſo bile sgódbe njih kraljeſtev prepreshene, in ktere ſo pravile, de ſo bili njih bogovi ſhe veliko popréd, kakor pa njih kraljeſtva; in malikovanje in zheſhenje vezh bogov ſo ajdje imeli sa vero vſih zhaſov, kakor je bilo malikovanje ob zhaſih apoſteljnov ſkorej vera vſih narodov. Modri in uzheniki, poſtavodajavzi in kralji narodov ſo malikovali. Maliki in kralji narodov ſo imeli vſi ene pravize, in kdor ſe je nad malikovanjem pregreſhil, ſe je tudi pregreſhil nad kraljevimi poſtavami, in je bil kakor ſovrashnik kraljeſtva ſhtraſan. — Táko mozh imajo vkoreninjeni predſodki zhes zhloveka! ga ogluſhe soper glaſ pameti, ga oſlepé pred luzhjo preprizhanja, in mu vrinejo tamò nameſt luzhi, in lash nameſt resnize. To goſpoſtvo predſodkov je tolikanj mozhnejſhi in terdniſhi, kolikor bolj ſe predſodki perlisujejo pozhutkam in hudim ſtraſtim ſvojih ſlushabnikov, in kolikor bolj ſtreshejo zhlovekovimu ſpazhenimu posheljenju. In kteri predſodki ſo ſe pozhutkam in hudim ſtraſtim bolj perlisovali, in ſpazhenimu poshelje-

nju bolj ſtregli, kakor véra ajdov? Vſaka huda ſtraſt in pregreha ſe je lahko redila per prasnizhnih verſkih ſhegah in opravilih ajdov, in vſak greh je imel ſvojiga boga, kterimu je zhlovek ſlushil, kadar je tak greh delal. Kako malo upanja ſo tedaj ſmeli apoſteljni imeti, de bi ſ' kerſhanſkimi nauki, krive nauke in vrashe ajdov premagali! in kdo bi ne miſlil, de je apoſteljnam popolnama nemogózhe Jesuſa in njegov nauk ajdam takó perporozhiti, de bi Jesuſa po boshje zhaſtili in njegov nauk v' djanji ſpolnovali?

Ali bi bil mar mogel kdo miſliti, de ſe bo prevsetni Rimljan, in omikani Gerk ſvojim ſushnikam, neotéſanim Judam, ki nimajo nizh bliſhezhiga nad ſabo, v' veri premagati dal, in jim prezej na njih beſedo verjel, de je Jesuſ, kteriga je njegov narod kakor puntarja vjel, in rimſkimu ſodniku ſhtrafati dal, kteriga ſo njegovi ſerzhni prijatli, kadar ſo vidili, de jim njih domiſhljeniga upanja ne ispolni, popuſtili, satajili, in goſpoſki isdali, in kteri je sadnizh kakor hudodelnik med hudodelniki sanizbljive ſmerti na krishi umerl; — de je ta Jesuſ od Boga v' odreſhenje, poduzhenje in poboljſhanje ſvetá poſlan; de je Jesuſ ſoſebin prijatel, in ljubek boshji, in edinorojen ſin ediniga praviga Boga; de je od mertvíh vſtal in v' nebeſa ſhel; de ondi ſedí na deſnizi Boga Ozheta kakor ſrednik in beſednik, in kakor prihodinj ſodnik ſvetá; de bres Jesuſa ni nobeniga svelizhanja, in de ſe morajo v' imenu *Jesuſ* kolena vſih ljudi vklanjati! — Kaj tí nizhemurni

in poshreſhni Rimljani in' Gerki bodo na beſedo nekterih nesnaníh Judov ſvoje tempeljne rópali, njih podóbe in altarje, ktere ſo njih ſtarſhi, in ſtarſhev ſtarſhi poſtavili, oſnashili, in v' zhaſti imeli, sdaj poderli, in nameſt tih podób, v' nje podóbo krishaniga Jesúſa poſtavili? Bodo li sámenjali ſvoje zhaſtite, lepe ín bliſhézhe ſhege, sa nebliſhezhe ſhege in navade kerſhanſtva? Je li kolizhikaj upati, de bodo ti mehkushniki, in ti ſushniki nezhiſtoſti in vſih shivinſkih ſtraſt ſvojó vero, která je vſim meſenim sheljam tako sló ſtregla sa Jesuſovo vero saménili, ktera nobene hude shelje ne dovóli, in vſe hudo nagnjenje satira? In vender glejte! tega Jesuſa, ki je Judam pohujſhanje, Gerkam in Rimljanam pa neumnoſt, sazhne danaſ dvanajſt ribzhev vſimu ſvétu osnanovati! in prezej per sazhetku tega tako imenitniga in teshkiga osnanovanja ſe veliko vezhi ſad pokashe, kakor bi ſi ga bil kdo miſlil. Peter nar pred povsdigne ſvoj glaſ, in ljudí, kteri ſo ſe savoljo ſhuma per prihodu ſvetiga Duha k' apoſteljnam sbrali, in ismed kterih ſo nekteri nad vſim, kar ſe vidili in ſliſhali, vſi ſtermeli, nekteri ſe pa apoſteljnam poſmehovali, in jih pijane imenovali, tako-le ogovorí: *Moshje! Judje, in vſi, ki v' Jerusalemu prebivate, to naj vam je snano, in s' uſheſi poſluſhajte moje beſede: Ti-le niſo pijani, kakor vi miſlite, ſej je ſhe le tretja ura. ampak to* (kar nad njimi vidite) *je le ispolnjenje tiſtiga, kar je prerok Joel prerokoval.* —

Potlej Peter is imenovaniga preroka Joela obljubo boshjo v' misel vsame, de bo Bog namrezh svojiga Duha dal ljudém bres raslozhka stanú ali spola, in she shtrafinge povė, ktere imajo nad terdovratin Jerusalem in tempelj kmalo priti, in potem se israelskiga ljudstva in njegovih starejshih od tiste strani lóti, na kteri jih je moglo nar bolj boléti, ker pravi: Moshje Israelzi! poslushajte te-le besede: *Jesusa is Nazareta, kteriga je Bog med vami poterdil s' mozhjo,. in s' zhudeshi in snamenji, ktere je Bog, kakor sami veste, po njem med vami delal, — tega ste vjeli, po greshnikih* (ajdih) *na krish perbili, in umorili. Tega je Bog obudil, in od terpljenja smerti reshil, ker ni mogozhe, de bi ona zhes-nj gospodovala.* V' sprizhevanje svojiga govorjenja s. Peter v' misel vsame imenitno prerokovanje kralja Davida v' 110. psalmu od Jesusoviga od mertvih vstajenja in skléne svoje govorjenje s' temi besedami: *Tega Jesusa je Bog od mertvih obudil, kakor smo mi vsi prizhe, in ker je sdaj na desnizo boshjo povikshan, je poslal obljubljeniga Duha* (na svet), *kakor vidite in slishite. Tako naj je tedaj vsi Israelovi hishi ta gotova resniza snana, de je Bog tega Jesusa, kteriga ste vi krishali, v' Gospoda in Kristusa, ali kralja naredil.* — To govorjenje je mnogim Judam k' serzu shlo, de so savoljo grisenja svoje vesti Petra in aposteljne vprashali: *Moshje! bratje! kaj hozhemo storiti? Peter jim pa rezhe: Delajte pokoro, in vsak naj se da kerstiti v' imenu Jesusa Kristusa v' odpuske-*

nje grehov, in boste prejeli dar svetiga Duha. Apost. djan. 2.

Judje tedaj, kteri so to opominovanje ubogali so se dali kerstiti, in tisti dan se je shtevilo vernih narastlo okoli 3000 dush, in per drugi pridigi, ktero je s. Peter imel, kadar je krúljeviga osdravil, se je shtevilo vernih okoli 5000 dush namnóshilo.

Sdaj pak je bilo viditi, de se je ob enim vse upanje sgubilo, kraljestvo Jesusa Kristusa na dalej rasshirjati; kershanska vera ima na enkrat sató mogozhne sovrashnike, ker se je jela hitro rasshirjati; in njeni sovrashniki se na vso mozh perpravljajo, jo sadushiti. Vse se soper njo vsdiguje; Fariseji in Saduzeji se v' to strinejo, de bi ta nauk bersh saterli. Veliki Judovski sbòr prezej osnani in sapové ojstre shtrafinge soper osnanovavze Jesusove vere; in póshlje Savla, ki je ves puhtel od jese do Kristusovih sposnovavzov, v' Damashk s' oblastjo, vsé uzhenze té vère, sleherniga spola in stanú povesati, in svêsane v' Jerusalem peljati; tudi kralj Herodesh, kteri se je ljudstvu s' svijazhami neisrezheno perkupoval, kristjanam ozhitno silo dela. Nektere ukashe tepsti, nektere is deshele na ptuje pregnati, nektere v' jezho sapreti; nektere umoriti; Shtefana kamnjajo, Jakopa ob glavo dénejo; in vsih uzhenzov Jésusa Kristusa hudô preganjanje ih satiranje zhaka, kakorshniga si zhlóvek le ismislìti more. — *Tode pridite lèsem, in poglejte boshje dela, ktere Gospod med ljudmi dela.* Psalm. 66, 5. Gospod Jesus je krishan; in njegovi

flushabniki povèsani, is deshelè isgnani, in umorjeni, pa vender osnanovanje f. evangelija vfak dan rafte, fhtevilo kriftjanov fe vfak dan mnóshi, in Jesufova zerkuv ravno fkosi te permozhhke zvetè in rafte, f' kterimi jo hozhejo njeni fovrashniki satrèti, in sadufhiti. Hudò preganjanje, ktero fe je nad f. Shtefanam vsdignilo, je kriftjane po ptujih krajih raskropilo, in ti fo Jesufov nauk v' daljnih krajih osnanovali, kamorkoli fo prifhli. Per tej perloshnofti je Filip poftavil zerkuv v' Samarii; nekteri kriftjanov fo fhli tlò v' Fenizjo in v' Ziper in fo napravili kerfhanfke drufhine v' Sirki Antijohii; f. Peter pa v' Lifhkih Jopah, v' Zesarèji, in v' Rimu. S' Pavel, kteriga je Jesuf f' zhudeshem is fvojiga hudiga preganjavza, v' fvojiga nar gorezhnifhiga osnanovavza fpreobernil, je prehodil Gerfhko deshelo, in málo Asijo, in je napravil kerfhanfke drufhine v' Korintu, v' Tarsu, v' Kreti, in v' Malti, v' Persii, in v' Atenih, in v' Antijohii; prédin je tridefet lét preteklo je bila Jesufova vera, v' vezh kakor v' tridefet velikih meftih osnanjena, povfod fo bile she kerfhanfke drufhine is vfih narodov, is Judov in Ajdov. Pa zhe fe je f. evangeli bolj rasfhirjal, hujfhi fo bili njegovi soperniki; povfod je bilo vfe v' raspertji, po vfih deshelah, meftih, in hifhah in med vfimi narodi, in vfe fe je nad tem togotilo, de fo ljudjé ftare nauke in fhege popufhali, in fe novih naukov in fheg poprijemali, od kterih ni bilo fhe nikoli flifhati.

Modrijani so s' vso modroſtjo kerſhanſko resnizo *lash*, in osnanovavze ſvetiga evangelija *goluſe*, in njih prijatle *vrashne norze* imenovali.

Ljudſtvo je lagálo kolikor je moglo zhes kriſtjane; kralji in zeſarji so kriſtjane s' gonjem in mezhem morili, in morje, zhigar valóvi zlo do neba perkupé, je le ſlaba podóba tiſtiga nepokoja, ki je bil takrat na ſvetu. Ozhe je satajil ſina, mati je hzher isdala, hzhi ſvojo mater, brat je soper brata divjal, goſpod soper hlapza, kralj soper podloshniga. Nektere kriſtjane v' jezho vershejo, nektere pred ſodnike, nektere pa na moríſhe vlezhejo. Nadloge ſo prizhijozhe, ſo kriſtjanam vedno pred ozhmí, dobrot ſo pa ſhe le upali, ktere jim je ſ. vera obetala. Obljubljeno jim je vſtajenje od mertvih, nebeſhko kraljeſtvo, vshitek pokoja in veſelja; mezhi in noshi pa, krishi, rasbeljene pezhí, in kotli, vſe martre in ſmert ſo prizhujozhe nadloge, in tí kriſtjani, kteri ſe morajo soper vſe te martre vojſkovati in vſe to terpeti ſo ſhe le malo zhaſa kriſtjani, ſhe ni dolgo, kar ſo sapuſtili malike in nezhiſtoſt, ſhe niſo vajeni viſoke miſli na prihodnje shivljenje, in ſo ſhe prevezh natveseni na vidne, teleſne rezhí. — Oh! kako bodo vſe te martre preſtali, ljubi Jesuſ! in kako pazh malokdo bo tebi sveſt oſtal! — In vender sapſtojn divjajo kralji, sapſtojn ſe vsdigujejo ljudſtva! kriſtjani ne poſluſhajo povelja, ne shuganja, ne marter! vſe to je preſlabo proti ognju, kteriga je ſveti Duh v' kriſtjanih ushgal!

je le flama pred mogozhno sapo s. Duha! je le perpomozhek v' boshji roki, kershansko zerkuv dosidati in sdelati. S. Duh vé is tamo luzh storiti, in greh mora po njegovi vsigamogoshnosti in modrosti v' presvete namene slushiti. *Kri marternikov, je bila seme kristjanov.*

Neusmiljene martre, ktere so kristjani terpeli, so drugim vezhi stanovitnost v' veri dajale, de so Jesusu serzhnejshi sprizhevanje dajali, kakor pravi s. Pavel: *Veliko bratov v' gospodu je is mojih svés upanje dobilo, in so sdaj veliko serzhnejshi.* Med nar hujim preganjanjem je Tertulijan lahko Zesarjem rekel: *Po vashih dverih, po vashih vojsknih trumah, po vashih svetovavnizah, in sodnizah je vse polno kristjanov, in ko bi vse kristjane pregnali, bi bili vashi kraljevi sedeshi bres podporé, vashe kraljestva bres podloshnih, vashe mesta bres méstnizhanov, in vashe deshele bres prebivavzov.*

Kakor stréla, ktera s' neisrezheno mozhjo in hitrostjo terde hraste, skale, in sheleso prebije, predere kershanska vera skosi oginj in mèzh, in skosi vse martre, in postavi snamenje premaganja v' Rimu, v' velikim mestu tedajniga svetá, v' daljnih deshelah, in otókih, in med divjimi naródi. *Semlja je pred njo obmólknila.* Rimljani in Atenzi hité v' trumah k' njenimu nauku. Asija ji nov svét v' premaganje perpravi in Jerusalem ji svoje vrata odprè. Indija vidi svoje tempeljne na kùp leteti, prasni in od malikovavzov sapusheni so tempeljni po Bitinii, po Pontu, in po Mesopotamii. Egipzha-

ni sdàj po tiſtih berlogih kakor shaſtivzi edini-ga praviga Boga prebivajo, po kterih ſo po-préd shival kakor ſvojih malikov iſkali, ſvéti evangeli je ſvetovavez po Laſhkim in po Fran-zoſkim, in pred krishem Jesuſa Kriſtuſa leshí divji Britanez, terdi Nemez, in ſvojoglavni Shpanez. Svét, kteri ſe na enkrat prerojeni-ga vidi, ſe zhudi, ſtermí, in molzhí. *Semlja je pred njo obmolknila.* Tako je ſveti po ne-kterih ſlabih nizhih osnanjeni evangeli prema-gal judovſke in ajdovſke vrashe, napuh poſvet-ne modroſti, mozh vkoreninjenih predſodkov, in saſtaranih meſeno posheljenje, gladijozhih in oshivlajozhih ſheg in poſtav, in je prédin je ſto lét preteklo, mnoge in velike narode in kra-ljeſtva, kraljeſtvu Jesuſa Kriſtuſa perdrushil. Kdo ſe samore tukej zhudenja, in savsetja sder-shati? Kdo bi veſ ginjen in veſel ne saupil: *Tukej je perſt boshji! — To je Goſpod ſto-ril! — Vſe to je Goſpod ſtoril, in je zhudno v' naſhih ozhéh!* Ta je pervi ſad danaſhniga premiſhljevanja l. p.! to premiſhljevanje naſ mora vterditi v' veri, de je Jesuſ Kriſtuſ reſ-nishin, pravi shivi Bog, od Boga poſlani Odre-ſhenik, in de je njegov nauk gola reſniza; to naſ mora umiriti per vſih opoverkih in dvo-mih nevernikov, ali krivovernikov, in naſ mo-ra vkoreniniti v' preprizhanji, de je kerſhan-ſka vera in zerkuv delo boshjih rok, in de ſo nauki in obljube Jesuſove, nauki in obljube vezhne reſnize, in gola reſniza. Kdor kolizhi-kaj premiſli, kako ſe je naſha vera sazhela, mora ſposnati, de bi ſe ne bila mogla is zhlo-

veſhke mozhi, in bres ſoſebne pomózhi boshje sazheti, in na ſvétu vkoreniniti. Vſe rezhí, ktere ſo malikovanju na vſo mozh pomagale, ſo bile soper ſvét evangeli; zhlovek ſe je mógel, de je le kriſtjan poſtal, prezej vſimu odpovedati, kar naſhe ſerzé upa in shelí, kar tedaj tudi naſho pamet lohko vódi in vlada; in vender ſe je kerſhanſtvo polaſtilo pameti in ſerza neisrezheno velikiga ſhtevila ljudí; njegovi nar huji ſovrashniki ſo bili potlej njegovi nar pridniſhi osnanovavzi; kerſhanſka vera je bila kmalo ſplohna vera vſiga ſvetá, in je is toliko narodov mnosih ſheg in navad, is uzhenih in neuzhenih, is Judov in ajdov le edíni národ ſtorila. *Poglejte, ljubi bratje! ſvoj pokliz, in ſ' tem ſe tolashite v' veſelim preprizhanji, de je ta prava gnada boshja, v' kteri ſte sdaj;* 1. Petr. 5, 12. *de je kerſhanſtvo od Boga, in de je evangeli Jesuſa Kriſtuſa boshja mózh, ktera vſe isvelizha, ki va-njo verujejo.* Rim. 2, 26. To premiſhljevanje naj pa tudi v' naſ, L. p.! shivo in ſerzhno hvaleshnoſt obudí do Boga, sazhetnika in ohranjika naſhe drage ſvéte vere! sahvalíte ga ſoſebno s' veſelim ſerzam, de vaſ je ob takih zhaſih in v' takim kraji uſtvaril, kjer ſposnanje Jesuſa Kriſtuſa in njegoviga nauka, ní v' takó hudih ſkuſhnjavah; kjer je ſ. evangeli ſvoje krotko in ſrezhno goſpoſtvo ſploh she raſhiril, in kjer ſo she mogozhni in modri ljudjé uzhenzi Jesuſa Kriſtuſa. Koliko ſrezhniſhi ſmo dan danaſhni od ſvojih ozhetov v' veri, kteri ſo savoljo Kriſtuſa mógli sgubiti blago, zhaſt, pokoj, in shivljenje! Preljubi

bratje! vezhkrat nam je teshko, in teshko se premagamo, de se savoljo vere kaki nesrezhni strasti odpovémo, in kakshino kratko pregreshno veselje v' nemar pustimo! ali bi bili tedaj imeli serzhnost in stanovitnost savoljo svéte vere toliko sgubiti in terpeti, kolikor so nashi ozhetje sgubili in terpeli? — To vprashanje nas spomni tiste velike dolshnosti, is ktere spolnjenja nam isvira zéna vsih drusih dolshnost, in vsiga kershanstva.

Dan danashni se nam savoljo svetiga evangelija ní treba vojskovati s' rabeljni, in trínogi, ne s' martrami, in s' smertjo; ne vémo sa nobeno preganjanje, sa nobeno stisko, in smemo Jesusa Kristusa in njegov nauk naravnost, odkritoserzhno, in ozhitno sposnati; tode sami s' sabo, l. p.! ali s' svojim hudim nagnjenjem imamo vedno vojsko. Ti so nevarni sovrashniki, kteri nas tolikokrat premotijo, de Jesusa, kteriga s' jesikam sposnamo, s' deli vender satajimo, in kteri nas tolikokrat perpravijo ob svelizhanski sad vere, ktero vero nam je Bog tako zhudno dodelil, in jo she sdaj med nami prezhudno ohrani. *Kaj nam pomaga, ljubi bratje! ako imamo vero, zhe pa del nimamo?* Jak. 2, 24.

Kaj nam pomaga, de nam je po svétim evangelii volja nebeshkiga Ozheta osnanjena, zhe pa svojiga shivljenja ne ravnamo po njej, ampak po svojim spazhenim nagnjenji, ali pa po shegah in navadah spazheniga svetá? Kaj nam pomaga, de smo is oblasti tame, malikovanja, nevére, in vrásh résheni, zhe pa v' ne-

ufmiljeni oblasti divjih strast, in pod teshko butaro greha ostanemo? —

„Samo sposnanje resnize, unajno sposnanje kershanstva, ali pa mertva vera, ki ni v' dobrih delih rodovitna, naf ne bo isvelizhala, ampak nam bo fhe le teshji fodbo storila, in nashe pogubljenje pomnoshila. *Kdor Gospodovo voljo vé, pa je ne storí, je huji tepenja vrédin.* De naf bo vera isvelizhala, mora nash um rassvetliti, pa tudi nashe serze in shivljenje posvetiti, jo moramo s' deli prizhati, in nashe djanje se mora s' sposnanjem nashih ust sediniti; kakor otrozi luzhi moramo poshteno in bogabojezhe shiveti, in pred Bogam in pred ljudmi zhisto vést ohraniti; grehu odmreti, pravizi pa shiveti, in po velizhastvu hrepeneti, bres kteriga ne bo nihzhe Boga gledal. *Vès svoj príd v' to obrazhajmo*, pravi s. Peter, *de bomo kasali v' veri zhednost, v' zhednosti modrost, v' modrosti sdershljivost, v' sdershljivosti poterpeshljivost, v' poterpeshljivosti poboshnost, v' poboshnosti bratovsko ljubesen, v' bratovski ljubesni splohno ljubesen.* Pet. 1. 5. 6. 7. Takó ljubi bratje! bomo svoj pokliz in svoje isvoljenje vterdili, in nam ne bo spodletélo. Petr. 1. 10.

„Skosi spolnjenje Kristusovih naukov bomo njih boshjo mozh fhe bolj zhutili, Jesusovi nauki naf bodo boljshali in miríli, in is lastne skushnje se bomo fhe bolj priprizhali, de so rés boshji nauki. Takó bomo Jesusu sprizhevanje dajali, desiravno svoje kervi sa-nj ne prelijemo, svoje brate bomo v' njih veri in v'

dobrim terdili, in Kristusa in njegov nauk tudi njegovim sovrashnikam zhasti in ljubesni vredniga storili.

In, desiravno ne grémo is domazhe deshele Kristusa nevérnim naródam osnanovat, bomo vender osnanovavzi njegoviga svetiga imena, in s. evangelija, ker ne bómo le sebe v' tej svelizhanski veri vterdili, ampak jo tudi svojim mlajshem v' prihodnje zhase isróżhili. Takó nam bodo sadnizh shiroko odperte vrata v' vezhno kraljestvo nashiga Gospoda in svelizharja Jesusa Kristusa. 2. Pet. 1, 11.

Pridi svéti Duh! in spet ponovi podóbo semlje! Daj, de bo s. evangeli, kteri je s' tvojo pomozhjo mózhno nevéro tako pomagal, tudi vso mózh in vse gospostvo greha poderl! — Pridi sveti Duh! rassvetli nash um, ozhisti nashe serze, in vladaj in vterdi nasho voljo v' pobóshnim in bogabojezhim shivljenji, nad kterim se bo mozh s. evangelija rasodevala, in njegovimu sazhetniku zhast delala; ktero se kristjanam spodóbi, in ktéro nas bo gotovo h' konzu nashe vere, to je, k' isvelizhanju nashe dushe perpeljalo. — Amen.

Binkufhtni pondeljik.

Bog je fvet tako ljubil, de je fvojiga edinorojeniga fina (sa-nj) dal. Jan. 3.

Bog je vfak zhaf snamnja fvoje ljubesni fkasoval, ktere ima do fvetá, fofebno pa do zhloveka. She v' ftvarjenji fe je ljubesniviga kasal, ker je bres fhtevila veliko ftvarí zhloveku v' shivesh, in v' vefelje uftvaril, in je zhloveka uftvaril gofpóda vfih shival, ptizhev, in rib. In kakó lepo in popolnama je zhloveka uftvaril, ker mu je po fvoji podóbi uftvarjeno dufho dal! Pa to mu fhe ni bilo dovòlj; vidil je, de fe vfe te dobrote dajo prefhteti, de tedaj njegove neismerne ljubesni fhe dofti ne rasodevajo, torej je fklenil fam v' febi kaj taziga najditi, in nam dati, kar je njegovi vifokofti, in dobrodeljnofti bolj permerjeno. Ta dragi dar je bil njegov edinorojeni fin, kteriga je od vekomej v' fvitlofti fvojiga velizhaftva rodil, in kteri je s' njim eniga bitja, ene natore, ene vfigamogozhnofti, ene zene, eniga velizhaftva. Tega ediniga fina je is ljubesni do zhlovefhtva na fvét poflal, in defiravno ga nefkonzhno ljubi, ga je vender savoljo nafhiga odrefhenja v' fmert dal. To refnizo fam Jesuf Kriftuf Nikodemu pové, kteri je bil fkrivej njegov uzhe-

nez, in je ponozhi k' njemu prifhel svelizhanfkih naukov pofluſhat. — Tako je Bog ſvét ljubil, de je dal ſvojiga edinorojeniga ſina, de ſledni, kteri va-nj veruje, ne bo pogubljen, ampak vezhno shivljenje ima.

Moj Bog! kolika je ljubesen, ſ' ktero naſ greſhnike ljubiſh! deſiravno ſmo bili kakor otrozi jése vezhniga pogubljenja vredni, te vender naſha nevrednoſt ní od naſ odganjala, temuzh ſi nam vezhi dobroto ſkasal, kot ſmo jo upati mogli; dal ſi nam ſvojiga ediniga ſina, kteri naſ je greha reſhil, in ſ' tabo ſpet ſpravil. Kriſtjani! to ljubesen ſi globoko v' ſerzé vtíſnite, in tedaj ſami ſodite, ali ſe ne ſpodóbi, de bi tudi vi Boga is vſe mozhí ljubili. Miſlim, de to dolshnoſt mora vſak ſposnati.

Ker pa rêshi, de ſmo dolshni Boga ljubiti, ſhe ní dovolj ampak je treba ljubesen tudi v' djanji kasati, torej vaſ hozhem danaſ k' delavni ljubesni perganjati, ker vam bom povedal, *de ſmo Boga pervizh sato ljubiti dolshni, ker nam ſam Bog to sapové, drugizh pa sato, ker nam Bog obilne dobrote delí, kterih ne moremo s' drugim, kakor s' ljubesnijo poverniti.* Pokorſhina tedaj in hvaleshnoſt naſ ſpodbadate Boga ljubiti.

* * *

Ako bi she bili v' tiſtim ſrezhním prebivaliſhi, kjer ſe Bog v' vſi ſvitloſti ſvojiga velizhaſtva kashe, bi nam ne bilo treba ukasíla, to neſkonzhno bitje ljubiti; ſlehern shark njegovih popolnamaſt bi v' naſ lahko ogenj ljubesni sashgal, in ſizer takó mozhnó sashgal

de bi ga vezh ne mogli ogasiti; bres sapovedi bi nas she njegova prizhijozhnost budila, ga ljubiti, in tako bi she zilj in konez svojiga shivljenja dosegli.

Ker se pa ta neskonzhna sresha ne delí pred saslushenjem, na ta krona pravize pred premáganjem, tudi ne to vezhno plashilo pred delam, ker mora nasha zhednost popréd skushena biti, in ker si moramo s' prosto ljubesnijo nebesa slushiti, terej se Bog nashim ozhem nekoliko zhasa perkriva, svoje popolnamasti nam le od delezh kashe, in nam naravnost velí, ljubíti ga. Ljubi Gospoda svojiga Boga, pravi Bog svojimu ljudstvu Israelu, is vse svoje dushe, is vsiga svojiga serza, in is vse svoje mozhí. Te besede si v' serzé sapishi, osnanuj jih svojim otrokam, premishljuj jih v' hishi in na svoji póti, imej jih pred ozhmí, kadar gresh spat, in kadar se prebudish, na róke si jih naveshi, nad vrata ali duri jih sapishi, in na zhelu jih nosi. Lejte, tako je Bog svojimu ljudstvu, in po njem nam govoril.

Bi li samoglo kaj bolj naravnost, bolj umetno, in bolj goreshe perporozheno biti, kakor je nam sapovedano Boga *pred vsim*, *zhes vse*, in *vsak zhas* ljubiti? Gotovo bi mogli bres pozhutkov in bres pameti biti, ko bi tega povelja boshjiga ne umeli, ali pa ko bi ga ne hotli spolnovati, desiravno ga umémo, sosebno ker vemo, de nas le ljubesen Bogu prijetne in dopadljive storí; ljudje pa, kteri boshje sapovedi kakor Judje le is strahu ispolnujejo, so bolj sushniki svojih hudih strast, kakor pa

resnizhni zhastivzi boshji. Ljubesen mora tedaj v' nashim serzu gospodovati, nashe dela podshigati, ali oshivljati, in vse nashe djanje in nehanje mora is ljubesni do Boga svoj sazhetik imeti. To je volja nashiga Boga, ktero nam je v' imenovani sapovedi na snanje dal. Ravno to sapovéd je nash isvelizhar v' novi savési povsel ali oponóvil. Jesus to sapóved sdaj imenuje pervo in nar vezhi sapoved v' postavi, sdaj pravi, de se nad vse istegne, de moramo perpravljeni biti, raji vse sgubiti, in she shivljenje dati, kakor ljubesen do Boga sgubiti, sdaj jo imenuje *novo in svojo lastno sapoved*, sadnizh le tiste svoje uzhenze imenuje, kteri samí sebe satajé, is ljubesni do njega vse sapusté, sa njim hodijo in ga posnemajo. ¿Sej je Jesus sató na svet prishel, de bi na njem kraljestvo ljubesni postavil. Prishel sim, pravi Jesus, na ta svet ogenj pershigat, in kaj drusiga hozhem, kakor de se v' serzu vsih ljudí vname? Naravnost in umetno nam je tedaj v' stari in novi savesi sapovedano Boga ljubiti, tega ne more nihzhe tajiti, in is te sapovedi se ne more nihzhe isvseti ali isjeti. Sato pravim s' svetim Pavlam: *Lozhen* (od kristjanov in preklet) *bodi*, *kdor ne ljubi Gospoda nashiga Jesusa Kristusa!* V' sredi kristjanov je tak zhlovek vender Jud, in je sanizhljiv sushnik, kteri ne bó imel delesha nad dobrotami otrok boshjih, ker ní tazih misel in taziga shivljenja kakor so otrozi boshji; je sovrashnik Jesusa Kristusa, njegovo vzhlovezhenje, in njegovo smert nad sabo v' nizh storí, in dno svoje ve-

ve podkopljuje. Preklet bodi kriſtjan, kteri pervo, nar ſvetejſhi, in nar imenitniſhi sapoved nove savese prelomljuje! Ogenj boshje jese in pravize ga bo shgal, ker v' njem ogenj ljubesni boshje ne gorí.

Pravizhni Bog! kako ojſtro boſh kdej s' ljudmí delal, kteri nozhejo tebe po tvoji sapovedi ljubiti, ampak ſvojo ljubesen ſtvarém darujejo! Ti ſi ſe savoljo naſ takó globoko ponishal, de ſi naſ ſvoje ljubesni vredne ſtoril, in ſi nam naravnoſt ukasal, tebe zhes vſe ljubiti. Mi pa, deſiravno bi te ſhe le mogli te gnade proſiti, ſmo sanikerni v' ſpolnjenji tvoje sapovedi, in ne damo tebi ſvojimu Goſpodu in ſtvarniku oblaſti zhes ſvoje ſerzé, ampak ſtvarem.

Oh, kriſtjani, kolika je ta hudobija! V' naſho ſrezho danih sapoved boshjih nozhemo ſpolnovati, in nozhemo nizh sa-nje vediti! Oh! neſrezhneshi! ali niſte ſhe nikoli ſliſhali, de boſte svelizhani, ako to sapoved ispolnite, ali pa vezhno pogubljeni, ako je ne ispolnite? Ali ne veſto, de bres ljubesni ne morete Bogu dopaſti, ne sa svelizhanje kaj saſlushljiviga ſtoriti? Vſaj sdaj premiſlite, dobizhek, kteriga vaſ ljubesen do Bogá deleshne ſtori, ker le ljubesen samore hude ſtraſti saduſhiti, in hudo nagnjenje, ktero toliko neſrezhnih ljudi ſtori, is vaſhiga ſerza isgnati. Ljubesen savershe nevoſhljivoſt, kroti napuh, ſovrashi krivizo, in zhloveſhke ſlaboſti s' mozhnim sagrinjalam pokrije. Serze, v' kterim ljubesen gorí, je v' vſih okoliſhinah in pergodkih mirno in pokojno v' vſih rezhéh perſt previdnoſti boshje

vidi, ne mara sa zhaſne rezhí, kadar jih sgubí, ní shaloſtno, in druge neſrezhe ne posna, kakor neſrezho, v' ktero zhlovek sabrede, ki nedolshnoſt sgubí, in kadar ogenj ljubesni boshje v' njem ugaſne.

Ali ſe tedaj ne ſpodobi, de bi sapoved ljubesni she vſaj savoljo tega dobizhka ſpolnovali? Ali naſ bo Bog mogel ſhe smirej kakor Jude s' vojſko, dragínjo, kugo in s drugimi neſrezhami perganjati, de bi mu bili pokorni, in mu ſkosi ljubesen ſvoje ſerze dali? Gorjé vam, ako ne sazhnete Boga ſvojiga Goſpoda reſnizhno in zhes vſe ljubiti! bres te ljubesni do Boga niſte v' novi savesi, ker je zhlovek le ſkosi ljubesen reſnizhen kriſtjan. ¿Sej bi ga mogli she sato ljubiti, ker vaſ je uſtvaril, in vam ſhe vedno dobrote delí, tedaj is hvaleshnoſti bi she mogli nad Bogam nar vezhi veſelje imeti, in mu na vſo mozh veſelje delati. Otrozi she is natore ſvoje ſtarſhe ljubijo, od kterih ſo sa Bogam ſvoje shivljenje dobili, mi bi bili pa vſi neobzhutljivi proti Bogu, od kteriga ſmo duſho in truplo dobili? ¿Spomnite ſe, ako je mogozhe, vſih gnad in darov boshjih, ktere ſte verh ſtvarjenja od Boga prejeli, in potlej ſamí ſodite, ali ſe ne ſpodobi, de bi Boga vſaj is hvaleshnoſti zhes vſe ljubili? De vam pa to premiſhljevanje islajſham, vam hozhem nektere dobrote boshje v' miſel vseti.

Miſlite ſi tiſti zhaſ, ki vaſ ſhe na ſvetu ní bilo, in gotovo boſte ſposnali, de vaſ je Bog is nizh vsdignil, in uſtvaril, in de vaſ ſhe smirej ohrani. Premiſlite vſe ſtvarí okrog ſebe

na suhim, v' vodi, in v' luftu, in vse stvarí vam osnanujejo, de jih je Bog savoljo vas ustvaril. Tega nas she sveto pismo uzhi, ker pravi, de je Bog ribe, ptizhe in vse shivali zhloveku v' oblast dal, de jih sme v' svoj prid obrazhati. Zhe pa sosebne darí premislite, ktere ste she dobili, in she dobivate, boste neisrezheno veliko perganjkov imeli, Bogá zhes vse ljubiti, in mu hvaleshni biti. Ali niso sgodbe vashe hishe dolga versta dobrot, ktere je Bog vashim starshem, in starshev starshem skasoval? Naj vam vashi starshi perpovedujejo, is kolikih nevarnost jih je reshil, in koliko dobriga jim je dodelil; sposnati vam bodo mogli, de ne morejo vsih od Boga prejetih dobrot povedati. Premislite sami sebe, tudi nad sabo boste perganjke in spodbadke k' hvaleshnosti in ljubesni nashli. Od kod je vashe sdravje, vasha zhast frazha, veljava, in umetalnost? Od kod so dobre lastnosti vashiga telesa, vashiga serza, in vashe pameti? Od kod vashe bogastvo, in vasha obilnost? Ali ne is dobrotljive roke vsigamogozhniga Boga? Kolikokrat vas je ta dobri ozhe in Gospod otél! peklenski bresen je bil she pred vami odpert, hudi duhovi so vas she teshko zhakali, de bi se vashe dushe polastili, tovarshi vashih grehov so se vas she veselili, in vam vashi hudobii permerjeni kraj perpravljali. Bog pa se je vashe revshine usmilil, in njegova vsigamogozhna roka vas je smerti is rok potegnila, vas nevarnosti obvarovala, vam sdravje dodelila, in vam she zhas k' pokori dala. Niste li dolshni tako ljubesniviga gospo-

da iſ hvaleshnoſti ljubiti? *Ako* vaſ ſhe te dobrote boshje ne morejo k' ljubesni do Boga prenagniti, Bogu ſvojiga ſerza vſaj savoljo sdolej imenovanih dobrot ne boſte mogli odrezhi.

Poglejte tedaj Jesuſa Kriſtuſa, kakor saklání dar sa naſhe grehe; poglejte! Jesuſ pride is ſvojiga velizhaſtva na ta ſvet, podóbo revniga hlápza na-ſe vsame, vſe zhloveſhke ſlaboſti, sunaj greha, vſe nadloge terpi, po morji nadlog in sopernoſt pride na snamnje krisha, in na njem kakor hudodelnik, med rasbojniki umerje. Kaj ga je toliko premoglo, de je ſvoje shivljenje v' toliſih bolézhinah ſklenil? Ali ni Jesuſ is ljubesni do naſ greſhnikov na krishi umerl? Reſ, iſ ljubesni do naſ je umerl, kakor ſam pravi: *Bog je ſvet tako ljubil, de je ſvojiga edinorojeniga ſina sa-nj dal.* Is ljubesni je toliko terpel, is gole ljubesni je na krishi umerl; ſhe po ſmerti ni hotel ſvoje ljubesni do naſ ugaſniti, ker je sakrament preſvetiga reſhnjiga teleſa poſtavil, v' kterim ſe nam v' podobi kruha in vina daje, in bo do konza ſvetá med nami prebival.

In de bi naſha ſrezha nizh ne pogreſhala, nam je ſvetiga Duha poſlal, kteri tamo nevednoſti in smote ismed naſ preganja, ſlabe ljudí na póti zhednoſti pokrepzhuje, omahajozhe podpíra, in naſ s' vſimi darmí ſvojih gnad bogáti. Moj Bog! sakaj bi zhlovek ne ſtermèl, kteri velikoſt tvojiga uſmiljenja, obilnoſt tvojih dobrot, in neismernoſt tvoje ljubesni premiſli! Ko bi naſ toliko gnad ne omezhilo, bi bili terjiſhi kot ſkale, in ti bi ſe lahko zhes

naſ tako, kakor zhes Judovſko ljudſtvo pertoshil: *Kaj bi bil ſvojimu ljudſtvu ſhe ſtoriti mogel, de mu niſim ſtoril?*

Kriſtjani, ki me sdaj poſluſhate, je li mogozhe, de bi bile vaſhe ſerza okamnele? Boſte li samogli mozhno vpitje hvaléshnoſti v' ſebi saduſhiti? Ali boſte ſhe smirej v' ſvoji mersloti oſtali, in Bogu ſvoje ſerze odrekli? Ali ne boſte terdno ſklenili ljubesen boshjo, ſ' ktero vaſ je Bog popred ljubil, s' ljubesnijo povrazhevati? Kaj ne, veſte, de mu samorete njegovo ljubesen le s' ljubesnijo ſpet poverniti? Bog vaſ je ſ' ſvojo vſigamogozhnoſtjo uſtvaril, in po ſvoji previdnoſti vaſ preshiví in ohrani; vſih tih dobrot ne morete drugazhi, kakor ſ' prepevanjem njegove hvale poverniti; njegovo ljubesen pa le s' ljubesnijo do njega povernete, in od te dolshnoſti vaſ ne more nihzhe odvesati. Ko bi vam ukasal veliko ubogajmé dati, bi ſe utegnili isgovarjati, s' laſtnim uboſhtvam; ko bi vam velike in teshke poſte nakladal, bi ſe morebiti ſ' ſvojo bolesnijo, in ſ' teshkim delam isgovarjali; ko bi vam ukasal v' ptuje, daljne deshele v' nar imenitniſhi zerkve molit iti, bi ſe lahko isgovarjali, de vam vaſha drushina in dolshnoſti vaſhiga ſtanu ne perpuſté, dolgo zhaſa od doma oſtati; kadar vam pa pravim, de morate Bogu hvaleshni biti, in ljubesen, ſ' ktero vaſ Bog ljubi, s' ljubesnijo povrazhevati, ſe ne morete ſ' zhem isgovarjati, ker ljubesen je v' vaſ, in drusiga ní treba kakor de ſvoje ſerze od ſtvarí odtergate, in ſvoje nagnjenje, ktero vaſ na ſtvarí natvesa, v' Boga obernete.

To tedaj storíte, ljubíte Boga, ker vaſ pokorſhina h' temu véshe, in ker te dolshnoſti ne morete bres ſaſlushenja vezhniga pogubljenja prelomiti; ljubíte ga, kakor isvir in ſtudenez vſiga dobriga, kar ſte na duſhi in na teleſu prejeli; ljubíte ga kakor vaſ od njega sadobljena pamet uzhí, in kakor njemu dolshna hvaleshnoſt imeti hozhe; vſaj ſ' tako gorezhnoſtjo ga ljubîte, ſ' kakorſhno ſte kdej ſtvarí ljubili. Varite ſe, de ne boſte poſvetnih ſtvarí bolj ljubili, kakor Boga, ki je nebo in semljo uſtvaril! Kako napzhino in pregreſhno bi delali, ko bi ſtvarí, ki ſo prah in pepel, raji imeli, kakor Boga, vezhno lepoto! Tedaj bi bilo vaſhe pogubljenje gotovo, in she sdaj bi noſili snamnje savershenja.

Spolníte tedaj ſvojo dolshnoſt, ljubíte Boga zhes vſe, kakor je on vaſ ljubil, in kakor je nar vezhí ljubesní vredin; ſvoji ljubesní nobeniga mejnika ne ſtavíte, temuzh ljubíte ga dokler, in kolikor ga morete. Ne ljubíte ga le s' beſedó, in ſ' prasnimi obzhutleji; ampak vaſha ljubesen bódi delavna, per ſleherni perloshnoſti k' dobrimu naj ſe rasodéva, in naj vaſ ſpodbada vſe ſtoriti, kar v' boshjo zhaſt, in v' povikſhanje njegoviga ſvetiga iména tekniti samore.

Zhe ravno na póti zhednôſti kak ſpodtiklej ali sadershik najdete, ga vender is ljubesní do Boga ſerzhno is pota ſpravite, in s' mozhno ljubesnijo vſako nevarnoſt, vſako sopernoſt in teshavo premagajte in preſtojte. Pa ga nikar ne ljubíte savoljo laſtniga dobizhka, ampak

savoljo njega ſamiga, ker je savoljo ſvojih popolnamaſt vſe ljubesni vredin, ſizer bi ga le ljubili kakor sanishljivi hlapzi, kteri dela le v' upanji plazhila delajo; s' beſedo, na altarji ljubesni morate *vſe ſvoje ſerze* Bogu v' dar dati; le boshje popolnamaſti naj bodo ſpodbadek vaſhe ljubesni do Boga, de ſte ga namrezh perpravljeni zhes vſe ljubiti, ko bi ne bilo nebéſ, ne pekla, ne neumerjozhnoſti naſhe duſhe.

Ali pa morete rezhi, de je taka vaſha ljubesen do Boga? Preiſhíte ſvoje ſerze, in pomiſlite, zhe vam véſt kaj ozhita, ali ne; jeſt vſaj ne miſlim, de bi bili vſi moji prizhijozhi poſluſhavzi tako nedolshni, ker naſ ſkuſhnja uzhí, de jih je veliko, kteri bolj ſvét in poſvetno veſelje ljubijo, kakor pa Boga ſvojiga ſtvarnika, odreſhenika in poſvetnika; deſlih ſo neisrezheno velike dobrote, ktere ſo od Boga prejeli, in jih prejemajo, ſe vender v' njih hvaleshnoſt ali ljubesen do Boga le pozhaſi, in po malim vnéma; ſhe zlo nar vezhi dobrota boshja, po kteri ſo bili od vezhniga pogubljenja réſheni, in ſo pravizo do nebeſ doſégli, jih nizh ne omezhí, grehu ſlovéſa ne dajo, in nozhejo poboshno shiveti; in deſiravno jim smirej ljubesen do Boga perporozhamo, in sapoved ljubesni, in dobrote boshje v' miſel jemljemo, vender v' hudim terdovratni oſtanejo, in ſe ne morejo ſpreoberniti, de bi Boga is vſiga ſvojiga ſerza ljubili.

Tode, ljubi moji kriſtjani! kteri ſte tako terdovratni, vſaj premiſlite, de vam Bog to ljubesen sapové; Bog vam toliko gnad in do-

brot delí, in je sam na sebi ljubesni vredin, in vashe ljubesen v' prijeten dar vsame; Bog vashe ljubesni ne bo bres plazhila pustil, ampak vam je sa-njo vezhno srezho obljubil. Ljubíte tedaj tega tako dobrotljiviga in tako dobrodelivniga Gospoda; ljubíte to neskonzhno dobroto, ktera ima vse v' sebi, kar je ljubesni vredniga; ljubíte Boga zhes vse in vsak zhas; ta je vasha dolshnost, ktero sta vam Bog in hvaleshnost proti Bogu naloshila.

Sklénemo tedaj o Bog! tebe posihmal zhes vse ljubiti; pròzh tedaj s' tistim nesrezhnim nagnjenjem, ktero nas je toliko zhasa na posvetne stvarí natvésalo! Nesrezhna je ura, v' kteri smo kaj drusiga, sunaj tebe vezhná lepota! ljubili. Le ti si nashe ljubesni vredin, in le v' tebe mora posihmal nashe serze vperto biti. Ljúbimo te, ker si sam na sebi savoljo svojih neskonzhnih lastnost vsé ljubesni vredin. Gospod! le nikar ne perpusti, de bi ta sveta ljubesen v' nas kdej ugasnila, ampak dodéli nam gnado, de se bo nasha svéta ljubesen v' nas smirej bolj vnemala, de bomo v' tej ljubesni svoje zhasno shivljenje sklenili, in de bomo v' tisto vezhno ljubesen vseti, ktera je vezhna srezha isvoljenih. — Amen.

KASALO.

Pèrvo nedéljo v' Advéntu.

Drugo nedéljo v' Advéntu.

V' gód ſpozhétja devíze matere Maríje.

Trétjo nedéljo v' Advéntu.

Zhetèrto nedéljo v' Advéntu.

Svéti boshízhni dan.

V' prasnik ſ. Shtéfana.

V' noviga léta dan, ali v' prasnik obresovanja Jesuſa Kriſtuſa.

V' gód ſvétih kraljev.

Pervo nedéljo po ſvétih kraljih.

Drugo nedéljo po ſvétih kraljih.

Tretjo nedéljo po ſvétih kraljih.

Zhetèrto nedéljo po ſvétih kraljih.

V' ſvézhnizo.

Péto nedéljo po ſvétih kraljih.

Shéſto nedéljo po ſvétih kraljih.

Pervo predpepelnizhno nedéljo.

Drugo predpepelnizhno nedéljo.

Tretjo predpepelnizhno nedéljo.

Pervo nedęljo v' póſtu.

Drugo nedéljo v' póſtu.

Stran.

Drugo nedéljo po velikinozhi.

Tretjo nedéljo po velikinozhi.

Zhetèrto nedéljo po velikinozhi.

Péto nedéljo po velikinozhi.

V' gód vnebohóda Jesuſa Kriſtuſa.

Shéſto nedéljo po velikinozhi.

Binkuſhtno nedéljo.

Binkushtni pondeljik.

